Sum Jacobi Fischer Silesij P. L.

NONIVS

MARCELLVS

DE PROPRIETATE SERMONVM,

IAM demum innumeris locis reſtitutus, multis locupletatus, ope vetuſtiſſimorum codicum, & induſtria Hadriani Iunij Medici.

AD D. MAXIMILIANVM IMP.

Additus eſt in calce Fulgentij Placiadæ libellus De priſco ſermone ab eodem repurgatus.

INDEX VOCABVLORVM.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Chriſtophori Plantini,
cIɔ. Iɔ. LXV.

CVM PRIVILEGIO.

Svmma privilegii.

Regis Priuilegio cautum eſt, ne quis, citra Chriſtophori Plantini voluntatē, Virgiliū, Horatium, Lucretiū, Ouidium, Ciceronē, Noniū Marcellū aliúmue claſſicum & approbatū auctorem, eiuſdē Chriſtophori cura aut ſumptibus emendatum vel auctum, à die impreſſionis abſolutæ ad ſexēniū, imprimat, aut alicubi impreſſum importet, venalem'ue habeat. Qui ſecus faxit, confiſcationis librorum, & quinquaginta florenorū pœna, fiſco Regio exſoluenda, multabitur: vt latiùs in Regio diplomate expreſſum eſt dato Bruxellæ xv. Martij, anno Domini M. D. LXIII. ſtylo Brabantiæ. Signat.

I. Fabri.

Regio item priuilegio cautum, ne quis Nonium Marcellum exprimat, vt latius patet in litteris datis Bruxellæ, IIII. Ianuarij, anno M. LXIIII. ſtylo Brabantiæ. Signat.

De la Torre.

SERENISSIMO

POTENTISSIMOQVE MAXIMILIANO II. IMPER. *Auguſto Germaniæ, Hungariæ, Boëmiæ, Dalmatiæ'que Regi, Archiduci Auſtriæ, Duci Burgundiæ, Comiti Tirolis &c. Domino ſuo clementiſsimo.*

CVM LAVREATOS Auguſti honoris faſceis, felicia regnorum auſpicia pariter & incrementa, ac ſecundiſſimum rerum tuarum curſum vniuerſi orbis Chriſtiani legationes T. M. & gratulentur & comprecentur, ter Maxime Imperator Maximiliane; non potui non & ego, otioſi, maleque feriati ſpectatoris deſidiam fugiens, tibi in excelſiſſimo rerum humanarũ faſtigio iam poſito, an dicam potiùs Chriſtianæ Reipub. in cuius curam & fata ſuc-

ceſſiſti, & cui princeps tãtarum virtutum hæres obtigiſti, iure maximo congratulari; vt nunc bene ominari liceat de Platonis dicto, cui antiquitatis opinio auctoritatem addidit, feliciter cum rebus humanis actum iri, cùm aut rerum potirentur ſapientes, aut Reges doctrina imbuti eſſent. Cõſtat enim inter Reges huiuſce temporis (abſit dicto inuidia) eruditione, & prompto in litteratos fauore T.M. facilè antecellere, ac litteras virtutum omniũ fundamenta, induſtriæ omnis, atque laudis nutrices excolere, adeò vt in celebranda illa, doctarũ noctium curas conferre vates meritò debeant; quod de T. M. quidam non vanus eius laudum buccinator nõ ſemel apud me prædicauit. Hunc murum inſuperabilem quidem illum fama tuis virtutibus extruxit. quam gloriã tibi

quadam

quadam ratione peculiarem aſſeris, inſtructa bibliotheca longè copioſiſſima, (vti locuples teſtis & quidē T.M.domeſticus, Ioannes Sambucus mihi indicium fecit)velut ſuſcepto cum Philadelpho Rege doctiſſimo, cumq́ue Pergamenis regibus præclaro atque immortali certamine: adeò vt Plinij elogiū de Aſinio Pollione (qui primus Romæ librorum armarium dicaſſe legitur)quòd ingenia hominū Rempub. feciſſet, in T. M. optimè ſit quadraturum. Quid enim ad demerendam mortalitatem aptius,ad excitāda doctorum ſtudia liberalius, ad acuenda iudicia efficacius à T.M.fieri potuit, quàm cōquiſitis vndecunque optimæ notæ ſcriptoribus,ſumptus non otioſos,ſed publicè vtiliſſimos facere? Patella eſurienti poſita prouocat Neapolitanas piſcinas, inquit Var-

 ro:

ro: at quanto impenſiùs iſte apparatus litteratis & litterarum amãtibus inſtructus, orexin ſtudiorum excitabit, acuet, inflammabit? Itaq; hac operâ immortali Herculẽ quendam Muſageten, hoc eſt, Muſarum ductorẽ præſtitiſſe videris. Hæc animabit ingenia, vt certatim non ſuas modò vigilias eò deſtinent, verùm etiam quicquid ex altiſſima vetuſtate ſupereſt, ceu peculium, apud doctiſſimum Regem deponere ſatagant. Hæc eadem anſam mihi dedit & occaſionem oportunam dedicãdi T.M. & in bibliothecæ tuæ familiam adoptandi Nonij Marcelli iam rediuiui, qui vnus bibliothecæ veteris recuperator, & reconditarum opum cõſeruator, ac Camillus adeò quidam (faceſſat inuidia) reliquus è clade pluſquàm Cannenſi ſupereſt: cui vni fermè acceptam ferre licet

tot

tot illuſtrium auctorũ vitam, quaſi in fauilla ſuperſtitem, hoc eſt, antiquitatis altiſſimæ reliquias ab interitu, & edacis temporis iniuria aſſertas, atque ereptas. Nam, vt de Cicerone, aliisq́ue maiorum gentium (vt ita dicam) ſcriptoribus taceam, vel ob vnius Varronis, illius Polyhiſtoris merito maximo nuncupati, ſeruata aliquo pacto fragmenta è theſauris illis ingentibus, quos vir ille diuinus reliquerat, coronam non ciuicam modò, ſed triumphalẽ quoque & perennem, à ſtudioſorũ choro omni mereatur: Varronis inquã, cuius operum interitu, quantũ Reſpub. litteraria damni ſenſerit hactenus, ominari fortaſſe liceat, æſtimare nunquam. Cuius rei teſtimonium omnes illius viri monumentorum epigraphæ, paſſim hîc citatæ, præbent, quæ raram incredibilis erudi-

 tionis

tionis exiſtimationem prę ſe ferunt, Argiuo clypeo & Palladis peplo digniſſimæ. Itaque cùm vidiſſem Nonium Marcellum, fecundum quoddam Copiæ cornu, & inſtructiſſimã (vt ad rem propiùs dicam) apothecam, adeò fœdis maculis deturpatũ ac mutilum quoque, in quo emendãdo certatim cum ſumma contentione à doctis cum Germanis, tum Italis Gallisque ſudatum eſt, & quẽ iuſtis votis toties expetitum ab omnibus noui; non paſſus ſum diutiùs ſordidatum atque ſaucium iacere; Pœoniamq; manum addidi publicæ vtilitatis ſtudio: ſiquidem à me bis mille ampliùs locis & emendatus & interpolatus & auctus eſt. qua in re & propria induſtria difficultates expugnare aggreſſus ſum, & vetuſtiſſimis apographis, ceu Iölais quibuſdam vti, ad debellandam excetram,

cetram, repullulantium de integro capitum reſtibili ſobole luxuriantē. Noſtrum ergo ſtudium in pręferenda iuuandi vtilitate, ad Plinianum exemplum, gratię placendi, benignè accipies Imperator clementiſſime: nec operis magnitudinē ſpectabis; quādo & exilibus rebus maior plerunq; inſit gratia, Spartani nummi moles, vt erat ingens, ita vile pretiū; animumq́ue offerentis metiere. Deus Opt. Max. incolumem litteris & Reip. Chriſtianæ diutiſſimè conſeruet S. T. M. Harlemo, anno à Chriſto paſſo cIↄ.Iↄ.LXV. Non. Martiis.

T. M. deuotiſſimus
Hadr. Iunius medicus.

D. MAXIMILIANO
EIVSDEM,
ODE GRATVLATORIA.

QVÆ ſat potenter Teïa barbitos,
Aut pulſa eburno pectine quæ chelys,
Auguſte, dignè concinet te?
Quis tibi ſufficiat cothurnus?

Conſenſus orbis, quantus amor tui
Vbique, quantum ſit ſtudium, ſonat,
Quâ primo ab ortu, Phœbe, ſurgis,
Quâ cadis Heſperium ſub amnem.

Tú mundi ocellus, delitium, ſalus,
Amorque: quærunt præſidium ſibi
A te Camœnæ litteræque,
Te Charitum chorus ambit omnis.

Senſitque tellus tum pueri indolem
Ibera, recto cùm moderamine
Rexiſti iniqua frena regni
Multiplicis, populumque durum:

Occluſa per te ferrea limina
Iani, alma terris reddita Pax fuit,
Cum Barbaro hoſte pacta longùm
Imperij auſpiciis ſecundis.

Vrbisque faſceis Romuleæ tuum
Septemuiratus contulit in caput,
Iuratus vnoque ore concors,
Vnum agitat caua nomen vrna.

Durata Martis Threïcij haud ſemel
Furore diro Pannonia hactenus
Diadema lati inſigne regni
Impoſuit tibi ſponte læta.

Æterna ſtipant ſigna Aquilæ latus
Quâ claudit almum aut Sol aperit diem,
Signa orbe toto nota, frontem
Lætitia excipiunt ſerenam.

Crebriſque pulſat plauſibus æthera
Germania altrix belligeri Dei,
Quíque Albin accolit Bohemus
Ore fauens tibi gratulatur.

Quin ipſe Rhenus, qui bifido ſecat
Tethyn citatus gurgite Cimbricam,
Gaudet ſibi, te Cæſaremq́ue
Cernuus ore benigno adorat.

Cunctos fatigant publica pro tua
Salute vota, vt lætus agas diu,
Trahaſq́ue vitam in longa terris
Sæcula præſidio tuorum.

Nempe omnis ætas, ſexus, & ordines
Poſcunt id vnum ſolicita prece.
Id flagitamus luce, nocte,
Sobrij & vuidi idem rogamus.

IOAN. SAMBVCO PANNONIO
ſVO HADR. IVNIVS MEDICVS.

CVM *vnice mihi placuerit ſemper Lucillij illud,*
Eum laborē ſumas, laudem qui tibi ac fructū ferat,
Sambuce doctiſſime, ſumpſeram mihi in manus re-
paſtinādum Nonij Marcelli *vinetum: cui labori pro-*
pterea lubentiùs inſtiti, quòd hoc tēpore in repurgan-
dis reſtituendiſ que eius aliquot locis doctiſſimos quoſ-
que viros multū operæ poſuiſſe animaduerterem: quæ
res tametſi non infeliciter plerisq; ceſſit, attamen veluti
per nebulam tentata videri poteſt. Itaq; honeſtiſſima
ſtudiorū altrix æmulatio faces animo ſubdidit, vt au-
ctorem corruptiſſimum à mendis, hoc eſt, Augiæ ſta-
bulum repurgare ſim aggreſſus. Eodem acceſſerunt
multorum doctorū hominum, atq; inter eos frequentes
tuæ efflagitationes, vt Nonio lucem ſuam, ac recidiuæ
gloriæ vſuram permitterem, & laudem gratiamq; à
litteratorum cœtu, ὥσπερ πανιωνίῳ quopiam expectan-
dam occuparem. Eam ob rem ingentes, ac tantùm nō
Herculeos (vt ille inquit) labores in vrgendo pertina-
ciùs incœpto exantlaui, tuaq; fretus auctoritate aliquò
prodij tenus. Noſti Philemonis Comici illud,
Ἐκ τοῦ φιλοπονεῖν γίνεθ᾽ ὧν θέλεις κρατεῖν: *quāquā accepi*
eſſe qui eandē telam texant, quorum editionē non tar-
daturos conatus noſtros ſpes eſt. Neque verò infitias
iuero multa nos fugere potuiſſe, quòd in profundiſſima,
& captum noſtrum fugiente vetuſtatis cognitione ne-
mo vſq; adeò Lynceus reperiatur, quin alicubi caliget
atq; hallucinetur: nec ſum adeo humanitatis exſors,
nec ſciolus, aut philautus: auſim tamen gloriari, citra
iactanti-

iactantiæ ſuſpicionem, plus Nonio acceſſiſſe lucis hac operâ noſtra, quàm omnium, quotquot à centum retro annis huic auctori medicam manum admouerunt, ſtudioſis & immortalibus laboribus effectũ ſit. Non te latet quàm Nonius iſte vber ſit Amaltheæ cornu καὶ παγκτησία, vel, ſi mauis, apotheca quædam omnis generis fructibus cùm veteranis, tum nouellis, nonnullis etiam vietis inſtructa, & tãquam per cellas & loculamenta ab diligente patrefamiliâs digeſta. Hunc quia toties extrudi & publici iuris fieri cupiuiſti, vel efflagitaſti veriùs; eo conſilio nitidioribus typis excudendum dedi, vt in bibliotheca Cæſareæ Maieſtatis, quam didici incomparabili ſumptu & diligentia adornari, locum tua commendatione mereatur, atque obtineat: qui ipſe βιβλιοθήκη es ἔμψυχος καὶ μουσεῖον περιπατοῦν (neque enim abnues, opinor, elogium, quod de Longino extulit Eunapius, de te præſagiiſſe videri poteſt) quippe qui, peragrata bona Europæ parte, peregrinationes longinquas decurſo iam multorum annorum curriculo ſuſceperis (egregio periculorum ſumptuumq; contemptus teſtimonio) vt numiſmata, antiquitates, veterum ſcripta conquireres. Quod tuum inſtitutum honeſtiſſimũ vt ſecundabit Deus, ita cum æternitate cõiunctum prouocabit amorem tui & perennem laudem apud ſtudioſos omnes. Vale, vir doctiſſime, munuſculumq; verbis apud Cæſ. M. orna. Harlemi. VI. Idus Martias.

DE

IN NONIVM MARCELLVM AB HADRIANO IVNIO EMENDATVM,

EPIGRAMMA IACOBI SVSII.

SI pateram ex auro puro, vaſumq́; dediſſet
Mentoris archetypum, ſiue Myronis opus:
Næ tibi rem magnam pulcre obueniſſe putares,
Et donatoris gratia magna foret.
Sin gemmis etiam circum, ſcalptiſq́; ſigillis,
Aut vetere Auguſto ænigmate picta micet,
Pallidus exclames: Qui tantæ munera ſummæ
Mittit, amicitiæ maxima ſigna dedit.
En modò non vni tibi: toti commodat orbi
IVNIVS: *atq́; auri hic bractea nulla crepat.*
Scilicet ingenij monumentis vilius aurum eſt,
A'que ſtilo cæli gloria victa ſilet.
Grammatici adſertur nitidiſſima pagina NONI
Qui lucem magnis attulit Æneadis.
Qua nouus ipſe, nouã capiunt emblemata lucem, &
Pulcrior in ſolido corpore gemma nitet,
De capſis prompta ENNI, NÆVI, *Cæcilii'que,*
ACCI, *Varronis, Pacuuijq́; ſenis.*
Quid referent Docti, æterno pro munere IVNI,
Si perituri auri ſit precium acris amor?

IN EVNDEM,

LAVRENTII DACHOLII.

MARCELLVS *nato viridantem Nonius hortum*
Dædalea quondam ſeuerat arte ſuo.
Nam cùm de cunctis Latij cultoribus oris
Sedulus ingentes accumulaſſet opes,
Quicquid in Auſoniis violarum naſcitur hortis,
Id bene compoſitum condecorabat opus:
Sic vt odoratis halaret floribus ille,
Gratus & aſſidui veris honore foret.
Tandem Vandalicis tempeſtas aucta procellis
Vſq; vel à Gothicis irruit orta vadis.
Illa furens diri violento turbine Martis
Marcelli peſſum tam bene culta dedit.
Sicq; diu exortis iacuerunt horrida ſpinis,
Quiq; repurgaret ſquallida, nullus erat.
Nam quibus exſtiterant plantaria prima colonis,
His eadem dederat vulnera magna lues:
Quòd ſi manſiſſet matricibus integra plantis
Gratia, par primo iam ſupereſſet opus.
Nulla quòd auxilij reſtaret copia tanti
Hîc operam eſt veritus ludere quiſq; ſuam.
Vnicus exultum geſtans in corpore pectus
Iunius, id potuit qui reparare, fuit.
Ille tuos cultus priſco, Marcelle, nitori
Reddidit, & priſcas rettulit illecebras.
Vndique iam variis blanditur floribus hortus,
Mollibus & violis cultus, vt ante, placet.

IN EVNDEM,

G. CANTERI.

Temmiciam fugiſſe ſuem ſi iure putatur
Florida Dircæi progenies laticis;
Auriculam Batauæ nemo telluris inertem
Dehinc probroſa loquens intonuiſſe velit.
Tale tulit quondam præclarum nomen Eraſmi
Qui propriæ ſpecies vrbis, & orbis erat:
Tale redit germen, patriæ laus altera terræ,
Iunius, Aonij gloria magna chori.
At tu, quæ famæ iampridem regna tenebas,
Chonia, diuiſo iure fruere potens.
Inclita Marcellus poſt hac feret ora, nec vllum
Vitabit rigida fronte ſupercilium.
Te quoque, qui tales nitidæ fers artis alumnos,
Plantine, ingenij præmia magna manent.
Ne pigeat, dum fata ſinunt, dum vita ſuperſtes,
Ne pigeat tantos, Muſa, fouere viros.

ELENCHVS

AVCTORVM VETERVM, QVOS PRO TESTIMONIO PASSIM ADducit NONIVS in hoc opere: vbi & fabularum non minus quàm auctorum reſtituta nomenclatura, magnum ad intelligendos reſtituendosque reliquos ſcriptores momentum adferre poterit,

HADRIANO IVNIO MEDICO AVCTORE ET COLLECTORE.

ACCIVS, *vel vt alij* ACTIVS *vel* ATTIVS *Tragicus poëta ſcripſit*

Achillem. in, flaccet.

Ægiſthum. in, ſordet.

Æneadas, aut Decium. in, ſanguis.

Agamemnonidas. in, componere.

Alcmæonem. in, lactare: perperam enim ſcriptum eſt Alcmena in, vanans, & in, tarditudo.

Alpheſibœam. in, cunctant.

Amphitryonem. in, ordiri.

Andromedam. in, immane: quo loco manuſcr. codex habet, Automediam.

Andromachen. in, longinquè.

Annales. in, aluus.

Antenoridas. in, integrare.

Antigonam. in, expergo.

Armorum iudicium. in, hiſcere.

Aſtyanactem. in, pecua.

Athamantem. in, veſci, graue.

Atreum. in,conatus.
Bacchas. in,nitiditas. praue enim legitur pluribus locis, Vaccis, vt in, nigret, & melos. quanquam &, Bacchidibus, ſcriptū vitioſe inuenias in voce, accommodatum.
Chryſippum. in,cernere,ligare.
Clytæmneſtram. in,pigret.
Conciliatricem. in,memordi.
Deïphobum. in,graue.
Demetrium. in,aptum.
Didaſcalicωn libros. in,balteus,redoſtit.
Diomedem. in,exanclare.
Duloreſten.
Epigonos, numero multitudinis, auctoritate Ciceronis. in,amnis,collum. exaratum etiam inuenias non vno in loco, Erigonam & Erigone, vt in putret, aſſenſit, porcet, &c.
Ἐπὶ ναυσὶ μάχην. in,pœniturum.
Euryſacen. in,vaſtitas.
Ilionam. in, ſonit.
Medeam exulem. in,eliminare.
Meleagrum. in,facul.
Menalippum. ita Cic. nominat: alicubi Menalippa legitur. in,anima.
Myrmidonas. in,fidelitas.
Neoptolemum. in, error.
Nyctegerſian, νυκτεγερσίαν. in,expedibo.
Nyptra. in,ſpecus.
Oenomaum. in,ſeges,numero.
Parergωn libros. in,porcet.
Paridem. in, frenum. vbi vulgati codices vitioſè præferunt, Impari, pro, in Paride.

Pelopidas.

Pelopidas. in,lætare.
Philoctetẽ. in,imbuere.
Phœniſſas. in, expectorare, veſci . corrupta lectio eſt,in,finem: vbi in excuſis ſcriptum eſt, Fidicinis,vt & Fidinis,in congenerat,& alibi Finidis.
Pragmaticωn libros. in,ponderitatem.
Promethea. in,gelu.
Putatores. in,latibuletur.
Staſiaſtas, ϛασιαϛὰς, vel *Tropæum.* in,lautum, in,turbam.
Telephum. in,feruit.
Terea. in,famulanter.
Thebaida. in,nitidant.
Troadas. in,frendere.

ÆLIVS CINNA.

ÆMILIVS MACER, ſcripſit
Ornithogoniam, vti rectè perſcriptum eſt in,profecta: ſiquidem in voce,picumnus,extritis capitalibus ſyllabis, vitioſè legitur,Theogonia.

AFRANIVS Comicus poëta ſcripſit
Abductam. in,callet.
Æquales. in,comeſt.
Auctionem. in,facul.
Augures. in,putidum.
Brundiſinos. in,implicare. Sex.Pomp. Brundiſinam habet.
Bucconem adoptatum. in,ientare.
Cinerarium. in,gratulari.
Compitalia. in, pilare.
Crimen. in, ſpolior.
Depoſitum. in,conciere.

Diuortium. in,flaccent.

Emancipatum. in,fortunare.

Epiſtolas. in,gelu.

Exceptum. in, maceries,oſtrea.

Fratrias. in,ſperatum.

Hominem. in,bacillum, cupido, & purpuriſſimi: eamq́; vt veriorem lectionem cenſeo reponendam,quoties crimine, aut omine citatur Afranij auctoritas.

Incendium. in,conijcere:pro eo ferè corruptè legebatur Cedo.

Inimicos. in,adiutatur: atq; ita legendum autumo in,faceſſere: vbi malè, Imis.

Libertum. in,faceſſere.

Materteras. in, inibi: quam lectionem agnoſcit & Cariſius alicubi vnitatis numero Matertera, vt in,panus.atq; eo modo legerim in,obedibo,vbi vulgata lectio habet, Maritis, pro Materteris.

Megalenſes vel Megaleſia. in,ſaniter.

Pantaleontem: quam citat & Soſipater,atq; reſtituendã iudico, in voce ſuperbiter,pro Purgamẽto legendo Pantaleonte. facilis enim tranſitus eſt ab u in a, & r in n,& mento pro leonte.

Prodigum. in,ſufferre.

Pompam. in,fluctuatim.

Priuignum. in,intolerabilis.

Promum. in,fuam.

Proſam. in,gannire. vbi perperam Roſa ſcrib.

Repudiatum. in, humanitus.

Simulantẽ. in,icit,auſcultare.alicubi inuenias perperam ſcriptũ, Simula, & Semela,& Simul aut, pro Simulante.vbiq; vitioſè,vt in voce,coniicere.

Sorores.

Sorores. in,*veſcum.*
Suſpectam. in,*ordiri.*
Thaïdem. in,*reſtrictim.*
Virginem. in,*commetare.*
Vopiſcum. in,*æquales,fidelitas.*

AGELLIVS, *quod nomen in vetuſto Priſciano legitur pro Au.Gellio, ſcripſit*
Hiſtoriarum libros. in,*bubo.*

ANTISTIVS *Labeo.* in,*ſoror.*

APVLEIVS. in,*abſtemius.*

ATTA. *in dictione, lupari corruptè legitur Turpilius acta, quaſi eo titulo Turpilij exſtiterit liber, quum diſpuncta voce Turpilius legendum ſit è manuſcr. codicis fide,* ATTA: *cuius meminit præter Horatium Sex. Pomp. Iſidorus & Plinius. ſcripſit*
Aquas caldas. in,*muginari.*
Epigrammata. in,*crinis.*
Lucubrationes. in,*auſpicaui.*

ATTEIVS CAPITO. *citantur eius*
Coniectanea. in,*ſiticines.*

CÆCILIVS *Comicus*
Æſchinum. in, *exigor meminit Agellius lib.* 15. *cap.* 14.
Amphitryonem. in,*proſumia.*
Andriam. in, *putidum.*
Aſotum. in, *callet.*
Chalκεῖα, ita enim ſuſpicor legendum in voce, ſoni: pro, Calcis, καλκιδοις, petita inſcriptione è Menandro, qui καλκεῖα docuit Athenæo teſte, cui atteſtatur vox, ſoni.
Dardanum. in, *ſpiſſum.*

Exſulem. in putare.

Fallaciam. in,incurſim, oſſi.

Fœneratorem. in,peluis.

HarpaZomenon, ἁρπαζόμενον. *in, pulcritas, vbi malè, Harpagomene. credo Philemonis* ἁρπαζόμενον *reddidiſſe:niſi quis præferat Antiphanis* ἁρπαζομένην*: vtcunque res cadat, in generis diſcrimine lis controuerſa vertitur.*

Hephæſtionem. in, ſenium. arbitror eandem eſſe fabulam,quam Sex Pomp. Æthrionem nominat in voce, ſentinare: niſi Εφέσιον *legas, aut potius,* Εφεσίους*,quam alij docuere.*

Hymnidem: quam antea docuerat Menander teſtibus Athenæo, Stobæo & Heſychio.in licitari.

Hypobolimæum. in, obſorduit: docuit hanc è Menandro Comicorum principe. admonendus eſt hic lector candidus,excuſos codices præferre hypoboliraſtraria, in voce, ſingulatim. vt in dictione, mantat, hypobraſtraria: rurſus in, lactare, Cælius hypobolimæo mea raſtraria,quum vbique legendum exſtimem,Hypobolimæo. deinde interpoſito cõmate, Raſtraria, vt eius perſonæ dicendi fuerint vices.

Molitricem.in, candelabrum: quanquam vulgati codices ſcribant, Meretricem. placet tamen illud impenſius neſcio qua ratione, vt ἐμφατικώτερον *& nequitiæ cuiuſdam ſignificantius,quàm commune vocabulum.*

Nauclerum. in, ſuppilare,infelicitent.

Notonicaſſionem. bis ter'ue hanc fabulam citatam lego, ſed deprauata extra controuerſiæ

aleam

aleam ſcriptura, quam germanam eſſe crediderim, Ἀκοντιζομένην, hoc eſt, Acontizomenen, ex Antiphane tranſlatam. in, illico.

Oboloſtaten. in, delica, populatim. docui olim in animaduerſorum libris deprauatã aliquot in locis apud Nonium *huius eſſe fabulæ citationẽ.*

Pauſimachum. in, limare.

Philumenam. in, corbis: tametſi Cælius illic ſcribatur, qui non fabulas, ſed hiſtorias conſcripſit: nec muto lectionem in, factio, vbi in vulgatis codicibus, nihil; in manuſcripto additur, filium in alta: quam ita demum ſartam tectam putaro, ſi legas, Cæcilius Philumena. Lata &c. prætereo tacitus cognationem in ſcribendo f, & ph.

Plocium. in, paupertas. Stobæus citat græcè πλοκίον, corrupta alibi voce, in πλοκὴν: quam atteſtatur Agellius libro 2. cap 23. & lib 3. cap. 16. eodem nomine & argumento è Menandro dediſſe Cæcilium: itaque conſtanter vbique Plocium ſcribo, non Plotium, quod grammatici nomen, illud cirri in nodum conſtricti tutulum dixere veteres.

Progamum. in, moliri: ſic enim ſcribo è manuſc. vulgata habent, Pergamo, quod nomen tragœdiam ſpiraret magis.

Subdititium. in, frontem, vel ſubditiuum. in, iracunditer: quam ego eandem autumo, ne dicam nunc, affirmo, cum hypobolimæo.

Synophebi. in, collus.

Symbolum. in, deſtitui.

Synariſtoſas. ita emendo corruptam vocem in, paſ-

ſus, ex Agellio, ſeu ex A. Gellio, quã fabulam συναριστῶσας è Menandro docuit, quem conſtat Pollucis, Athenæi, & Stobæi teſtimoniis, eo nomine dediſſe.

Syracuſios, vel Syracuſias. in ſtare, & in, ſimilitas.

Titthen, τιτθην: interpolanda enim vox ea eſt, loco Tyches. in, compitum & contendere. Eo nomine fabulam olim dedit Alexis Comicus, & Eubulus.

Triumphum. in, ſuccenturiare.

Venatorem. in, quæſti, verniliter.

Vmbros. in, pecua, grundire. niſi mauis Imbrios legere, quo nomine Menander fabulam docuiſſe legitur.

CÆLIVS

Annalium libros ſcripſit, qui quotieſcunque in teſtimonium aduocantur apud Nonium, præpoſito licet Cæcilij nomine, Cælij eſſe agnoſcãtur. Quid? quod Cælius annalium lib. 7. legendum eſſe cenſeo, pro eo quod excuſi codices habent, Cælius Antipater lib. 7. quum illud Romani ſit iuris, hoc exotici.

CÆSAR. in, cinis.

CALVVS poeta, ſcripſit Poemata, quod nomen agnoſcit Agellius, cuius fide ſi ſtabimus pro Gallo Caluum ſubſtituemus in voce, laborioſum.

CASSIVS HEMINA ſcripſit

Hiſtoriarum libr.

De Cenſoribus.

CATO ſcripſit

De lege Bæbia. in, largi.

De falſis pugnis. in, vibices.

De

De Letorio vel Lætoria lege: de qua Cic. de offic. & de natura deorum. 3. nam Deletorio malè ſcribitur.
De moribus Cl. Neronis. in, plebitatem.
De præda militum diuid. in, ſite.
De præceptis ad Filium. in, mediaſter.
De re militari. in, frontem.
De re Floriana. in, ſuſpitioſum.
De tribunis militum. in, proletarij.
Contra Furium. in, proximi.
In Panſam. in, paſceolum.
In Thermum. in, moletrina.
In Veturium. in, duritudo.
Pro Veturio. in, plebitatem.
Origenes. in, piſculentum.
Serciam. in, collum.

CATVLLVS citatur
Priapo, niſi Priapeiis velis: in, ligurrire.
CATVLVS. in, cinis.
CLAVDIVS QVADRIGARIVS.
Annales in, cohortarant.
Orat. in Q. V. Gallum.
CORNELIVS CELSVS. in, cyma.
CRASSVS, *ſcripſit Iliada.* in, ſite.
ENNIVS, *cuius hæc ſcripta citantur.*
Achilles in, obuarare, *qui & Achilles Ariſtarchi* in, præliant: *tametſi manuſcr. codex nihil præferat præter Achillis nomen.*
Aiax. in, ſtatim.
Alcmæon. in, iamdiu.
Ambracia. in, cunctant.
Amphithraſon: niſi ſit Amphitryon. in, exanclare.

Andromache. in, exanclare.
Andromeda. in, corporare.
Annalium lib. XII. *in, crux.*
Creſphontes. in, nitidant.
Creſſæ. in, fretus: vbi Craſſa legitur in vulgatis codic. craſſo errore. puto autem & Creſphontem & Creſſas ex Euripide Enn. docuiſſe. κρῆσσας *Sophoclis ſcholiaſtes ſæpe,* κρησφόντην *Stobæus non ſemel adducit.*
Cupiuncula. in, propiciabilis. quid ſi, Capeduncula,
Erularia. in, præciſum. ſic legit manuſcr. exemplar: in vulgatis eſt, Næuius Aulularia.
Eumenides. in, opinio, in, faceſſere. arbitror ad Varronem auctorem referri debere.
Hectoris lytra, ἕκτορος λυτρα: *ſic dicuntur pecuniæ pro redemtura numeratæ. in, cunctant.*
Hecuba. in, miſerete.
Hermaphroditus. in, ſoniuit. vbi in manuſcripto legitur, Ennius hymopotide, quæ vox ſanguiſugam aut ſanguibibam denotat.
Medæa exul. in, eliminare, in aucupaui.
Menalippa. in, ſoſpitent, in auſcultare. in, auguro legitur Melanippus.
Nemea. in, venor. vel deierare auſim veriorem fore lectionem, ſi, Medea legas.
Pancratiaſtes. in, proteruiter. atque ita ſcribendum puto in voce, toruiter, pro Lupiaſta.
Phœnix. in, faxim.
Satyrarum libri. in, obſtrigillare.
Telamon. in, porcet.

Telephus.

Telephus. in, itiner.
Thyeſtes. in, contingere. manuſcriptus Thertenſi præfert in, delectare.

FABIVS PICTOR *ſcripſit*
Rerum geſtarum libr. in, picumnus.
Iuris Pontificij libr. in, Picumnus.

FENESTELLA *Annales ſcr. in, præſente.*

FVRIVS *ſcripſit*
Poëmata. in, nocteſcere.

GADVLLIVS *Gallicanus, corrupta, niſi fallor, voce. in, canalis. niſi ſit, Ca. Aquilius, aut potius Gargilius Martialis, qui de hortis ſcripſiſſe legitur.*

GALLVS. *de quo vide in,* CALVVS.

GRAIVS. *in, cardo. ſuſpicor rectius legi poſſe,* GRANIVS.

HESIODVS. *in, calones.*

HIGINIVS. *in, picumnus.*

HOMERVS.
Iliade. in, boreas, eurus.
Odyſſea. in, condepſere.

HORATIVS. *Carmina: in, crepare.*

LABERIVS *ſcripſit*
Annales. in, collabella.
Aquas caldas. in, glis.
Belonistriam. in, efflictim.
Carcerem. in, miſeria.
Catularium. in, hillas.
Centenarium, aut vt alij Centonarium, qui fortè idem cum Catulario. in, eugium.
Citheram, aut potius Citherim: vulgatum eſt Cithara

thara, & alibi Chære: in manuſcripto portentoſius etiam inthere.

Colacem. in, *ignoſcitur.*

Compitalia. in, *latrina.*

Cophinum. in, *leuis, in adulterionem: ita enim lego ex Agellio, quanquam manuſcriptus nonnihil diſſentiat, qui habet Laberius Coprino: fortaſſis pro, Cropio.*

Cropium, κρώπιον. in, *mendicimonium.*

Fullonicos. in, *grus: niſi ſit* φιλονείκος.

Gallos. in, *memordi.*

Imaginem. in, *genius.*

Lacum auernum. in, *catullire.*

Nuptias. in, *iniquat.*

Panilicos. in, *foria.*

Paupertatem. in, *lanitium.*

Sedigitum. in, *grunnire.*

Scylacem. in, *lubidinitas: veriorem lectionem crediderim eſſe, Colacem.*

Sorores. in, *adoleſcere.*

Thuſcum, quæ vox integra & incorrupta manſit in, mœſtas: pro qua irrepſit deprauata altera, Tucca, in luculentias, & Tuca in, blitea.

Virginem. in, *coluſtra.*

LICINIVS MACER

Annales. in, *luculentum.*

LICINIVS

Rerum Romanarum lib. 21. in, *patibulum. in vulgato legitur Lucilius rerum humanarum. nihil muto.*

LIVIVS *Andronicus, corruptè ſcriptum legas Lucilius Andron.* in, *vtres.*

eius fabulæ citantur hæ:

Achilles. in, imitat.

Aegiſthus. in, pecus, in, luſtrare.

Aiax. in, iamdiu.

Andromeda. in, confluges.

Antiopa. in, ſeptuoſè.

Equus Troianus. in, opitulæ.

Hermiona. in, ſuas.

Odyſſea. in, ſite, in dextrabus: vbi pro Liuio, Laberio tribuitur.

Tereus. in, limari.

LVCILLIVS *ſcripſit*

Epodos hymn. in, eugium.

Satyrarum libros XXX.

LVCRETIVS.

MAR. TVLLIVS CICERO. *huius hæc fere citantur.*

Academicæ quæſtiones.

De diuinatione.

De natura deorum.

De oratore.

De finibus bonorum, & malorum.

De republ.

De officijs.

De ſenectute.

Hortenſius.

Timæus.

Lucullus.

Conſulatus libri.

Tuſculanæ.

Oeconomicus.

Orationes.

Epiſtolæ

Epiſtolæ ad Cæſ. Iuniorem, ad Hirtium, &c.

MASVRIVS. *Sabinus. in, ſtrigoſus.*

MATIVS. *in, recentari, in, edulcare.*

MEMMIVS. *in, clunis.*

MENANDER. *in Hippopotamus.*

NAEVIVS *poeta Campanus. eius fabulæ hic fere citatæ leguntur ſequentes:*

Agrypnuntes, ἀγρυπνοῦντες. in, promicare. eamque lectionem reſtituendam cenſeo in voce, præmiatores: vbi ineptè ſcribitur, Amnagremnuntius pro, Agrypnuntibus.

Alceſtis. in, obeſus.

Aſſitogiola. in, proſpica. reſtituo, Agitatoria, cuius apud Soſipatrum fit mentio.

Belli Pœnici lib. ea conſtans vbique eſt manuſcripti codicis lectio, pro Punici.

Colax. in, collus. vbi perperam Cor. legitur.

Danäe. in, icit. nam in, fulguriuit, pro, Sane a, repono, Danaë.

Erotopægnia, ἐρωτοπαίγνια. in, latibulet.

Erularia. aut, vt codex Gandauēſis habet, Herularia, vulgati Aulularia. in, præciſum.

Gemini. in, feſtiuiter.

Gymnaſticus. in, cupido, in pecua.

Iphygenia. in, paſſum.

Lycurgus, in, vitulantes.

Pacæcius. in, catapulta.

Proteſilaus. in, iocus, in, gratitudo.

Pulli. in, aſperiter. vel pullis eſcam. in, aſſulatim.

Quadrigemini. in, parcuit.

Sanniones. in, purpuriſſum.

Pathici.

Pathici. in, dicebo.
Tabellaria. in, pannus.

NOVIVS *Atellanarum ſcriptor. cui hæ ferme fabulæ attribuuntur à Nonio.*
Agricola in, repueraſcere. in, comeſt.
Aſinius, fortè Aſinus. in, reuortit.
Buccula. in, edim.
Bubulcus cerdo. in, commutare.
Decuma in, fullam.
Dotata. in, artiuit.
Euryſaces, niſi ad Acciũ potius referẽda videatur.
Exodium. in, gallulare, in, rarenter,
Fullonicus. in, penularium. in manuſcrip. legitur, Philonico, pro fullonico, vt fortè ſit, φιλονεικῳ. *alioqui in, piſtillus inuenio ſcriptum, Nou. fullonibus: & iterum in, anima, & in, comeſt, Fullonibus feriatis.*
Gallinaria. in, tolutim.
Hetæra. in, artiuit.
Maccus exſul. in, veſci, in labium.
Mania. in, præſente. in, piſtillus legitur Minia medica: fortè, Mania medica.
Maleuolus, vel Maleuoli. in, percunctat. & in, inaudire: fortè corrupta lectione, pro Macco exſule.
Milites Pometinenſes. in, mercatus, in, ſimile eſt. malè, Parnetinenſibus legitur in vulgatis libris, pro, Pomet.
Mortis & vitæ iudicium. in, eſuribo.
Optio, fortè adoptio legendum. in, panus.
Pappus. in, capulum.
Partus. in, fruiſci.

Præco.

Præco poſterior, in,labium.
Quæſtio. in,ſuauies.
Telephus. in,iteris.
Triperdita. in, pingue. nam Tripartita perperam ſcribitur in, deſubito.
Vindemiatores. in,progredi.
Virgo prægnans. in,puriter,in ſapiui.
Zona. in,vulgariam, in,duriter.

P A C V V I V S. *huius fabulæ hîc leguntur:*
Antiopa. in, propages.
Atalanta. in,callet. vitiosè ſcriptum legas in prægradat, Pacuu. Tantalo,pro Atalanta: quod euincent vel ipſa verba ibi loci citata,quæ aptiſſimè congruunt Atalantæ.
Armorum iudicium. in, veſci.
Chryſes. in,memoriam.
Duloreſtes. in,prolixitudinem.
Hermiona. in, aptum.
Iliona. in,inibo.
Medus. in,imbuere.
Paulus. in, progenij, in, niuit. cuius & meminit Agellius.
Periboca. in, perbitere.
Tantalus. in, prægradat.
Teucer. in,tempeſtas.

P L A V T V S *Comicus ſcripſit*
Ἀγροῖκον, *quem è Philemone Comico tranſtuliſſe videtur. ſic autem lego, pro Abroico & Ambrico, in, clunes.*
Acriſionen. ſic malo legere, quàm Acariſtionen, in voce pauperauit, quã præfert manuſcriptus codex, aut acari ſtudio, id quod excuſi codices habent.

Amphi-

Amphitryonem. in,inuitare,
Aſinariam. in,fundere.
Aſtrabam. in,exterebrare, in,protinus.
Aulullariam. in,factio.
Bacchides. in,ſæuitudo.
Captiuos. in,rurant.
Carbonariam. in,patibulum.
Caſinam,per ſ ſimplex. in,luſtratus.
Ciſtellariam. in,rauim.
Cornicullariam. in,pileus.
Curculionem. in,datatim.
Epidicum. in,exſugebo.
Friuolariam. in, præficæ.
Medicum. in, caſeus,conſpicilium.
Menæchmos. in,crepare.
Mercatorem. in,ramices.
Militem glorioſum. in,ſudum.
Moſtellariam.
Neruolariam. in,inſanum.
Penulum. in,exanclare.
Perſam. in,prognariter.
Plocium : ita legendum arbitror: πλόκιον docuit Menander: in excuſis legitur,Plautus Plotino. in,petilum.ego certè Plocio repoſuerim.
Pſeudolum. in,tergum.
Rudentem. in,elidere.
Scematicum. in,limare.
Stichum. in, diſertim.
Trinummum in ,factio.
Truculentum. in,præfica.
Vidulariam. in,mendicare.
POMPONIVS *Atellanarum ſcriptor. cuius ſunt*

 Adelphi.

Adelphi. in,datatim.
Agamemnon. in,expergiſceret.
Aleones. in,tangere.
Aruſpex. in,puriter.
Anulus poſterior. in,reperibitur.
Aſinaria. in,auſcultare:vbi vitioſè legitur, Aſia. & in, feſtinatim.
Atreus. in,notificare.
Atellana: generis nomine legitur in,bidentes, ſuppréſſo proprio, Atell. nomine,quod Agellius attexuit Gallis Tranſalpinis.
Augur. in,eſuribo.
Bucco adoptatus. in,taxim,inuenibo.
Bucco auctoratus. in, paribit. ſupplendam autem vocem Bucconis exiſtimo in, toruiter.
Campani. in,publicitus.
Collegium. in,expalpare.
Condiciones.in,edim.
Cretula. in,ominat.
Debita. in,palumbes.
Decuma Fullonis. in,tortor, tolutim.
Dotata. in, aliquantiſper : ſed hanc Nouius ſibi fortaſſis aſſerat.
Ergaſtulum. in, villicari.
Fullo. in,feruat.
Heres petitor. in,ampliter.atq; ita legendum cenſeo in, forum.
Hirnea pappi. in,verminari.
Maccus ſequeſter, niſi ſit equeſter, vt Macchus miles. in, fulgit.
Maialis. in,veget.
Maccus. in,foria.

Macci

Macci gemini.in,primiter:lectionemq; corruptam in, populatim, ad hanc normam emendandam puto, vbi legitur, Pomponius Magnius, pro Maccis geminis. ſiquidem vox illa notis videtur perſcripta fuiſſe hoc modo, Ma. geminis.

Medicus. in, rhetoriſſas: niſi Maccum reuocare huc malis.

Munda. in,ſuauies,in,conuiuantur.

Nuptiæ. in,condepſere.

Panſa. in,cognoſcere.repono, ſponſa.

Pannuceati. in,nubere,in,rutrum.

Pappus agricola. in, manducatur.

Pappus præteritus. in, vagas.

Patruus. in, mirabis. videtur eadem eſſe cum Pappo: quanquam inuenio &, Partis ſcriptum in voce, tutant. vbi vulgati codices, Patruo legunt.

Philoſophia: ita libri excuſi habent in,memore: manuſcr. phophia.

Pictores. in,ſenica: hanc'que ſaniorem ſcripturam iudico, præ ea,quæ, Pictores repræſentat in, ſtrena.

Piſcatores. in,tumulti, in,merum.

Placenta. in, intibus. malim legere, Pannuceatis.

Pithon Gorgonius. in, peruenibunt.

Porcaria. in,coſſim.

Portitor, vel portus. in, vepres. in excuſis legitur, porto peripocons; quum legendum ſit, Portitore, per ὑποκόρισμα.

Præco poſterior. in,ſenium:in,mactare.

Præfectus morum. in,germanitus: quæ ſcriptura

etiam ſequenda eſt in,operibo.

Proſtibulum. in,ſchema,in,ocquiniſco.

Quinquatria. in,ſeplaſta.

Ruſticus. in,dapſile.

Sarcularia. in,ſuppilare.

Sponſa. in, aſſenſit.

Synariſtoſæ, συναριστῶσαι, *quas è Menandro Comicorum principe tranſtulit. in, voce, iraſcere: vbi deprauatè legitur, Ariſta.*

Syri. in, lurcones.

Verniones. in,aperibo:in,expedibo.

Verres ægrotus. in, fruſtatim.

PVB. NIGIDIVS *ſcripſit*

Commentar. grammat. in,facitur.

De diis. in,liba.

SANTRA *ſcripſit*

De antiquitate verborum. in,ſeptifariam.

Nuntias Bacchas. in,bacchari.

SALLVSTIVS *ſcripſit*

Catilinæ bellum. in,ſimulare.

Hiſtoriarum libr. in,tragula.

Iugurthæ bellum. in,veles.

SEMPRONIVS *Aſellio ſcripſit*

Hiſtoriam. in, gliſcitur.

SERENVS *ſcripſiſſe hic inuenitur*

Opuſcula. in,labium:in,vagas.

Ruralia. in,mercatus.

SISENNA, *cuius hiſtoriæ paſſim citantur.*

TERENTIVS, *cuius citantur paſſim*

Adelphi.

Andria.

ἑαυτὸν τιμωρούμενος.

Hecyra.

Hecyra.
Eunuchus.
Phormio.

TITVS LIVIVS. *in,conſortium.*

TVBERO, *hiſtoriarum ſcriptor. in,luxuriabat.*

TITINNIVS, *cuius has hîc fabulas inuenio.*

Barathrum, vt apud Fl. Soſipatrũ legas: quæ vox mirum in modum deformata apud Nonium eſt. nam citatum inuenias Titinnium Varo, in, lotiolente, & in,dapalis: itẽ Titin. Aratro, vbi de datiuo agit.

Barbatus. in,veles,in Phrygia: à quo non abludit manuſc.cod. lectio,quæ habet,Varcato. Barbati meminit Sex.Pomp.

Decumam Fullonis: ſed haud ſcio an Pomponio vindicandam.

Diuortium. in,deſponſa.

Fullones, aut Fulloniam: vtrunque enim inuenio. in poſtica,in ferox.

Geminam. in,toga.

Ilam rubram. in, oſculaui. fortè Veliternam præſtiterit.

Prælia. in,tuburcinari: quæ lectio reſtituẽda meo iudicio eſt apud Sex.Pomp.in,ſeraptiæ.

Pſaltriam. in,puluis.

Priuignum. in,pauperauit.

Setinam. in,catapulta.

Veliternam. in,lactes.

TVRPILIVS: *huius teſtimonia aduocantur è Actis. in,lupari.*

Boëthuntibus, cuius primus ſit caſus βοηθοῦντες.in, tuburcina.

Canephoro,κανηφόρῳ. in, logi.

Demetrio. in,enoda.

Demiurgo,δημιέργῳ. in, apertum.

Epiclero, ἐπικλήρῳ. in, obſequela, in, inuitare: vbi malè, & gleros legitur, pro, epiclero.

Hetæra,ἑταίρᾳ. in, villicari, in,meres: ſiquidem Ethra corruptè ſcribitur in,iamdiu: & Athera in,logi. eáque lectio in,oſtrinam reponenda venit, vbi malè Veliterna ſcribitur, vt manuſcr. liber fidem facit.

Lemnijs. in,extorris.

Leucadia. in,ilico.

Lindia. in, velitatio.

Paraterusa,παρατηρέσῃ. in, largitas.

Pedio. in,ſuperſedere.πεδίον è Menandro vertiſſe videtur.

Philopatro. in,lenitudine.

Putatoribus. in,vulga: tametſi iſtic Accij nomen in excuſis præponatur.

Thraſyleonte,θρασυλέοντι ex Menandro. in,orbitudinis.

VARRO *Atacinus. in, anguis: vbi malè, Acinnius legebatur.*

VARRO *Polyhiſtor, à ſcriptorum multitudine dictus, quæ pleraque omnia lōga ætas aboleuit. eius citantur à Nonio*

Diſciplinarum libri. in,luſcioſus.

De proprietate ſcriptorum. in,liquidum.

De re ruſtica lib.

De republica lib.

De rerum natura. in,rixat.

De

De vita populi Rom.

De Scenicis originibus libri. in, compita. quæ inſcriptio reponenda eſt in, carra, vbi legitur ſolùm, Varro Cæi lib. 2.

De compoſitione Satyrarum. in, pareſtati.

Epiſtolæ Latinæ. in, vindicare: vbi corrupta eſt lectio.

Latini ſermonis lib. in, fœnus.

Rhetoricorum libri viginti, in, lis, item in, accenſi.

Rerum diuinarum lib.

Rerum humanarum lib. 23. in, oues.

Satyræ Menippeæ.

Aborigines, περὶ ἀνθρώπων φύσεως. *in, pupæ, in, grunnire.*

Andabatæ. in, præſtringere.

Admiranda. ita Chariſius & Nonius in, perdix: peſſimè enim in, papauer legitur, Var. in, noprãdis: alibi in voce, aboriatur legas, Var. pro Callia vel Fundania, de admirandis rebus.

Agathon. in, redurare.

Aiax. in, exquiſitim.

Ἄμμον μετρεῖς, περὶ φιλαργυρίας. *cum diu multum'que torſiſſet me hæc ſcriptura miſerè deformata in vocibus, veles, anteſignani, gabalũ, & temperatura, vbi paſſim portentosè,* ἀμουμενεῖ σε περὶ μαρτυρίας, *aut* περὶ ἀμότου φιλαργυρίας, *ſcriptum inuenias, tandem in voce, ſeges, obſeruato literarum tractu clarè aperuit ſe iſta epigraphe, conſona vtrinque inſcriptionis ratione. ſiquidem auaritiæ infinitum eſt habendi ſtudium, arenæ infinitati non diſpar.*

Ανθρωπόπολις, περὶ γενεθλιακῆς, indubitata hæc lectio reponenda eſt vbicunque legitur, Ανθρωπόυργια περι γενεθλιών, vt in, lauit, religio, ſeplaſium &c. Lectionis veritatem mentitur ſcriptura in dictione, murrhina: vbi diuiſo vocis coagmento perperam ſcriptum eſt, Var. antro populi, pro, ἀνθρωπόπολι. Eadem lectionis fides à me astruitur in voce, polliceres, vbi monſtroſa hæc occurrit ſcriptura in vulgatis codicibus, anoputio πολιπεκλινεεδλιάκης: cuius loco reſtituo ἀνθρωπόπολι περὶ γενεθλιακῆς: quanquam (vt ingenuè fatear) fuit, cum ἄνω πολαμῶν prouerbiali ſermone ſcribendum putauerim: ſed preſſiùs rimanti, ac ſingulos characterum nexus ductus'que, tanquam Ariadnæum filum, perſequenti, omnino iſta ſcriptura vt germana mihi ſeſe approbauit.

Baiæ. in, puellaſcere.

Caprinum prœlium, περὶ ἡδονῆς. ea ſtatuenda eſt, & vindicãda lectio, in vocibus, ferre, proprium: tametſi in priore dictione excuſi codices habeãt corruptè ita, Prælio captiuos prædiues: cum purè puté'que legendum ſit, Prœlio caprino περὶ ἡδονῆς. ſic in in verbo, cenſere, deprauatè legas, περὶ μέθης, pro, περὶ ἡδονῆς, citra vllum dubitationis obtentum: quanquam manuſc. codex (vt nihil diſſimulem) mihi propemodum perſuaſiſſet alterius ſcripturæ coniecturam, dicam, an neceſſitatem: qui cùm haberet, Var. capno pro elio, v, περὶ &c. videbatur primore fronte non improba eſſe ratio, ſi legat quis, κάπνῳ προηλίῳ, cùm voluptatis comparatio cum nube Soli obie-

cta

cta & quaſi Ixionia,non plane aliena aut abſurda videri queat.

Cato, vel,de liberis educandis. in, aſſa.

Columna Herculis, περὶ δόξης. in, conſcribillaui.

Coſmotoryna, κοσμοτορύνη, περὶ φθορᾶς κόσμȣ. Significatio τορύνης quò tendat, haud obſcurum eſt. in, caries: nam in, lauit, vitioſè legas coſmophthoro.

Cygnus, vel κύκνος, περὶ ταφῆς. in, vulgus. ita ſcribo ex antigrapho, vbi hactenus, crono, lectum fuit, pro, κύκνῳ.

Cras credo, hodie nihil. in, faſtidiliter.

Deſultorius, περὶ τοῦ γράφειν. in, voce faſelus. ea verior eſt lectio, quàm quæ in vulgatis codicibus inoleuit, περὶ τρυφῆς. videtur autem alluſio facta ad illud, Manum de tabula.

Εχω σὲ, περὶ τύχης: ita expreſſè legitur in manuſc. cod. in, terta, in, modicum, in, torquem: & ad hanc normam emendandus eſt locus in algu, vbi malè, ethos, legitur.

Eſt modus matulæ, περὶ μέθης. in, coagulum, in, cupas.

Επὶ τῇ φακῇ μύρον, περὶ εὐτελείας. in, oſtrea, in, adoleſcentiares.

Εως πολέ, περὶ ὡρῶν. in, oſtrea. in, exodium.

Ephemeris naualis. in, autumnitas.

Εὗρεν ἡ λοπὰς τὸ πῶμα, περὶ τῶν γεγαμηκότων. quod prouerbium à nemine hactenus obſeruatum, primus genuinæ lectioni aſſerui, cum nullo ſenſu antea confuſè legeretur, heurenulopaſto poma: de quo qui velit, noſtras Adagiorum centurias à Frobenio excuſas conſulat: exſtat apud Nonium in, ſubducere.

Endymiones. in.colere,experrectum.

Eumenides.pro qua,licet genuina lectione,toto paſſim opere ſuppoſititia irrepſit,Eudæmones. ſiquidem eam tuetur mordicus manuſc.codex ,fide nuſquam deſultoria.

*Epitaphion,ſiue potius Græcè,*ἐπιτάφιον ἢ βοῦς περὶ τάφον*:quæ vera eſt ſcriptura , à qua non abludit vox, epitaphionibus , conflata ex,* ἐπιτάφιον *&* ἢ βοῦς. *in,euallare,& in,vola.*

Ephebus , περὶ ἐμμονῆς. *in,præcox, in, lux. in, vulg.alicubi eſt,Synephebus.*

Flextabulæ , περὶ ἐπαρχιῶν. *ea conſtans eſt lectio manuſc. codicis. in, compedes, commalaxare: licet vulgatorum fides repugnet , qui Flexabulis habent , vt Flexibulis Pliniana præfatio: equidem non poſſum non fauere mei codicis ſcripturæ nec vanæ, nec vacillabundæ : puto namque conſona vtrobique inſcriptione perſtringi, atque notari prætorum , qui prouinciis præficiebantur libidinem ac leuitatem in figendis refigendiſque legum tabulis , & flectenda ad modum ceræ ductili earum interpretatione , ita vt à flectendis tabulis nomen effictum ſit.*

*Gloria,ſiue,Gloriam,pendente caſu,*περὶ φθόνου. *in, ignoſcite: eáque lectio arridet magis,quàm Inglorio,* περὶ ὅπλων *, quæ extat in, cliuitatem , & quæ longè abſurdior nec cælum , nec terram attingit, ingloperiton.*

Γνῶθι σεαυτόν. *in, mirius, mulierauit.*

Γεροντοδιδάσκαλος*,ita vbique legi debet conſtanter. in,citrus,nundinæ,&c.*

Gemini, vel, vt in manuſcripto eſt, Gemina. in, ſuggillare.

ſuggillare.

Gallus, aut Fundanius. in, putei, in, fretum: in, aboriatur inuenio pro, Gallia vel Fundania.

Hercules Socraticus. in, ſutrinas. cuius epigraphes rationem require in aduerſarijs Turnebi doctiſſimi viri lib. 12. cap. 17.

Hebdomades. in, nidulantur, in, luces.

Hecatombe, ἑκατόμβη, περὶ θυσιῶν. in, imbuere.

Idem Actij, quod Titij. hec lectio reſtitenda venit in voce, rabere, vbi hactenus corrupte lectitatũ fuit, idem attiquo tetti: locus me diu torſit, tandem Agellius Varronianam lectionẽ ſuggeſſit.

ἱπποτύνη. in, excuriari: cuius loco ibi legitur, Hyppocyone.

Lex Nenia. in, guttur. Minia, in, ſacrum.

Longè fugit, qui ſuos fugit. in, eruum, in conuenire.

Logomachia. in, tunicare.

Modius. in, aurigatur.

Manius. in, obſtrigillare. malè legi puto in, bubulcitare, Mæonio.

Margopolis, περὶ ἀρχῆς. in, calx.

Marcipor. in, bipennis.

Meleagri, vt paſſim in manuſcripto legitur; in vulgatis eſt, Meleager vnitatis numero. in, ſilicernium, in, tragula.

Medea. in, capere.

Myſteria. in, vulpinari.

Mutuum muli ſcabunt, περὶ ἀγορασμοῦ. in, grallatores. in impreſſis vitium eſt. malo enim, περὶ ἀφορισμοῦ

Octogeſis, περὶ νομισμάτων. in, bulga.

Ονος λύρας. citra vllam planè controuerſiam

ea

ea ſcriptura vbique reſtituenda eſt, pro, ὄνος πρὸς λύραν. in, baſes, nerui.

Oedipothyeſtes. in, conſolare.

Pappus, aut indigitamenta. in, veſtiſpicus

Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων. ita in omnibus legitur exemplaribus. in manuſcr. eſt παπαπαι, vt ſit παπία παῖ, vocandi caſu dictum, qui blanditijs ſeruit & encomijs. ſunt qui, παππίᾳ πάππῳ, mutant: poteſt & papiapapæ, vt alterum ſit vocandi caſus, alterum admirantis. Quid ſi confuderit πόποι πάπαι, quorum blandientis vnum eſt, admirantis alterum.

Prometheus. in, hara.

Parmeno, in manuſc. inuenio Parmenionem inſcribi. in, trabs.

Περίπλους, περὶ φιλοσοφίας. in, ſingulum: codices vulgati perperam ſcribunt περὶ πλούτου.

Περὶ ἐξαγωγῆς. ea verior eſt lectio, quàm vulgata, quæ habet, περὶ εἰσαγωγῆς. in, medicamentum.

Pranſus paratus. in, niti, in, apricatio.

Pſeudolus Apollo, περὶ θεῶν ματαιώσεως, manifeſta & clara codicis manuſcripti ſcriptura. in excalceatur. pſeudolum Apollinem à mendacijs oraculorum & impoſturis dixiſſe videtur, ſubſcribente nomini ipſa epigraphe, vt ea ſatyra oraculorum vanitatem ſuggillaſſe putandus ſit. Non placet ſuppoſititia lectio, quam Turnebus vir eximiè doctus adfert, περὶ ἀναγνώσεως θεῶν, neque ſatisfacit nominis ratio pſeuduli, quòd aliquando Admeto ſeruiſſet Apollo, nec agnitus fuiſſet deus.

Quinquatria. in culcita.

Περὶ

Περὶ αἱρεσέων, *ſic legitur in manuſcr. & ſuffragatur Priſcianus : in excuſis vitioſè legitur,* περὶ λεξέων. *in,dextima.in,nobilis.*

Περὶ κεραυνοῦ. *in,fulgura.atque ea lectio reuocãda eſt in voce,calidum,pro,*ἀρχαιρεσιῶν.

*Serranus,*περὶ ἀρχαιρεσιῶν. *in,autumnitas.eſt autem geminato r ſcribendum, Serranus teſtimonio capitolinorum lapidum.*

Seſquiuliſſes. in,album.

Sardi venales.vbi de genitiuo caſu.

Sexageſis. in,proboſcis,reuocare.

*Sciamachia,*περὶ τύφου. *in,lucuus.*

Τάφη μενίππου, ἢ περιέχοντα τὴν γαῖαν.*ita legendum eſt:pro quo in vulgatos codices irrepſit,*περὶ ἔχοντος ταριχείας.*Rationem inſcriptionis arceſſere licebit ex Icaromenippo Luciani. in,coda.nã quod in,edones legitur,* ἢ ἀπάντησις *perperam ſcribitur, pro* εἰ μὴ ἀπαμύνατο.

*Tithonus,*περὶ γήρως.

*Teſtamentum,*περὶ διαθήκης ἢ φιλοφθονίας. *in, nutritur.in manuſcripto eſt* μετὰ φιλοφθονίας.

Τοῦ πατρὸς τὸ παιδίον, ἢ περὶ παιδοποιΐας. *in,batere, in, examuſſim.*

Tanaquil. in,ruminare.

Trioditis tripylios, περὶ ἀρετῆς κυήσεως, *aut quod veriſimilius videtur,* περὶ ἀρεστῆς κυήσεως, *de optato partu:reſpondet argumento inſcriptio. nã* τριοδῖτις *Dianæ epithetõ eſt, vt triuia Latinis, quæ cum Luna eadem eſt. nemo ignorat lunæ vim magnam eſſe in laxandis corporis meatibus,accelerandóque partu. vnde* ὠκυτόκος *Timotheo dicta.In voce,grando, malè* περὶ ἀρετῆς

κ φύσεως ſcriptum eſt, diuiſa à ſciolis voce. in, triſtis peius, Trifodite trifolio : at τρίπυλος, vel τριπύλιος, ab apertura(vt ſuſpicor, non tamen aſſeuero)femineorum locorum.

Væ victis, περὶ φιλονεικίας. in, cetra, in, pueræ.

Virgula diuina. in, frigere, in, prodius.

Vimargus, vel potius, Bimargus, alibi etiam, Vimarcus, vt in, ſtrigilem, in, cæmenta. de hac inſcriptione nihil poſſum ſtatuere: itaque relinquo indefinitam lectionem, vt quæque occurrit.

Vinalia, περὶ ἀφροδισιῶν. in, ſartores.

VIRGILIVS MARO. *eius ſunt toto opere citata.*

Ecloga.

Georgica.

Aeneis.

NONII MARCELLI

PERI·PATETICI *TIBVRIENSIS DE COMPENDIOSA DOCTRINA PER LITTERAS AD FILIVM.

Tiburticenſis.

SENIVM eſt tædium, & odium, dictum à ſenectute, quod ſenes omnibus odio ſint, & tædio. Cæcil. Ephæſtione:

Tum etiam in ſenectute hoc deputo miſerrimum,
Sentire ea ætate, eſſe odioſum ſe alteri.

Nam ætatem malam, ſenectutẽ veteres dixerunt. Plau. Menæ. Conſitus ſum ſenectute, onuſtũ gero corpus, vires reliquere, vt ętas mala eſt ergo merx. Accius Amphitryone: An mala ætate mauis malè multari exẽplis omnibus? Turpilius Philopatro: Miſerum puto, ſi etiam iſtuc ad malam ætatem acceſſit mali. Pacuuius Peribœa: Parũ eſt, quod te ætas malè habet, ni etiam hîc ad malam ætatem adiungas cruciatum *reticenti. Afranius Vopiſco: *recenti.*

Si poſſent homines delinimentis capi,
Omnes haberent nunc amatores anus.
Ætas & corpus tenerum, & morigeratio,
Hęc ſunt venena formoſarum mulierum.
Mala ætas nulla delinimenta inuenit.

Bonam ætatem quoque dicimus adoleſcentiam, vel iuuentutem. Marcus Tullius de ſenectute:

Quod ſi ipſis voluptatibus bona ætas fruitur, lubentius primum paruulis fruitur rebus. Nam prudentiſſimè noſter Maro diei partes primas, quaſi eius ætatem puberem, meliorem dixit nono lib.

Nunc adeo melior quoniam pars acta diei eſt.

Seniũ ipſum poſitũ. Sic Titinnius Veliterna: Quot peſtes, ſenia & iurgia ſeſemet diebus emigrarunt. Nonius Gallinaria: Opere, quæ actor, cantor, curſor, ſeniũ ſonticum. Accius, Ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: Mors amici ſubigit, quod mihi eſt ſeniũ multo acerrimũ. Pomponius Præcone poſteriore: Calue apportas nuntiũ nobis diſparẽ, diuiſum, huic ſeni ſenium, & metum. Lucilius, ſatyrarũ lib. xv.

In numero quorũ nunc primus Trebellius multo
Obmarceſcebat febris, ſenium, vomitus, pus.

Turpilius Demiurgo: Quia enim odio, ac ſenio
nuptiæ eſt. mihi *hę ſunt nuptię. Pacuuius Peribœa: Metus, egeſtas, mœror, ſenium, exſiliumq́ue & ſenectus.

VELITATIO dicitur leuis contentio, dicta ex congreſſione velitũ. Plaut. Aſinaria: Verbis velita-
compendi. tionẽ fieri *cõpendio volo. Idem Menæch. Neſcio quid vos velitati eſtis inter vos duo. Turpilius Lindia: Comperce verbis velitari, ad rẽ redi. Afranius Priuigno: Interea verba iactare, & labris inter ſe velitari, velificarier. Cæcilius Pauſimacho: velitari te res tamen.

TOGA dicta eſt à tegendo, & eſt toga (ſicut in conſuetudine habetur) veſtimentum, quo in foro amicimur, cuius & Cicero meminit in Catilinam: Velis amictos, nõ togis. Titinnius Fullonib9: Quę inter decem annos nequiſti vnã togã detexere. Di-
Sirus. citur, & tectum. Titin. Gemina: *Syrus cum ſcorto conſti-

conſtituit ire, claues ilico abſtrudi iubeo, ruſticæ togæ ne ſit copia, id eſt tecti.

TOLLERE occidi. Lucil. li. xxvi. *Audiui quē febris vna, atq; vna ἀπεψία, vini inquā *hiatus vnus potuit tollere. Tollere mittere. Virg. Æneid. lib. ij. Clamores ſimul horrendos ad ſidera tollit. Tollere transferre. Virg. Ænei lib. ij. Vnius in miſeri exitiū conuerſa tulere. Tollere inferre. Virg. Georg. lib. iij. Tollentemq; minas, & ſibila colla tumentem Deijce. Tollere eſt eleuare. Idem in xi. Tollit ſe ad rectum quadrupes. Idem lib. I. Et mulcere dedit fluctus & tollere vento. Marcus Tul. Philippicarū li. xi. Vel in cælū vos, ſi fieri potuerit, humeris noſtris tollemꝰ. Lucillius li. xxviij. *Et fœdera tollēt. Marcus Tul. Hortenſio: Nihil tamē eſſe, in quo ſe animus excellens tollat. Tollere oſtendere, erigere. Virg. Ænei, lib. primo: Cui mater media ſeſe tulit obuia ſylua. Idē lib. vII. laborū Prima tulit finē. Tollere occidere. Var. Sexageſi: Num quis patrē decem annorum natus nō modo *aufert ſed tollit, niſi veneno? Tollere eſt & differre. Plau. Pœnulo: Omneis extollo ex hoc die in aliū diem. Tollere pati, ſuſtinere. Virg. Ænei. lib. iij. Iuuenēq; ſuperbū Seruitio enixæ tulimus. & idē lib. xij. Non tulit inſtantē Phegeus, animiſq; frementē. Teren. Phormione: Ego te cōplures aduorſum ingeniū meum menſes tuli. Marcus Tul. in Verrē, Diuinatione: Tuli grauiter, & acerbè iudices. Idē de offi. lib. ij. Niſi enim multorū impunitates ſcelerum tuliſſem.

At cui?

for. cyathus.

Tanti ſe temporis montes & fœdera tollent.

fert.

TENACIA eſt perſeuerātia, & duritia. Ennius Hectoris lytris: Ducet *quadrupedū iugo inuitum

quadrupedem.

forte, domabit infrenum, & iunget validè, cuius tenacia infrenari nimis nequit.

*doma in frena,& iugo valida,quorum tenacia infrenari nimis.Tenacia parſimonia.Afranius Priuigno:Vixiſti durus,difficilis,tenax.

TEMPESTAS eſt turbo ventorũ.Virg.Georg. li.1:Quid tẽpeſtates autumni,& ſidera dicã?Tempeſtas tempus.Salluſt Iugur. Ea tẽpeſtate in exercitu noſtro fuere cõplures noui,atq; ignobiles.Lucillius lib. xxvij.Iã qua tẽpeſtate viuo certo fine ad me recipio. Pacuu. Teucro : Quam te poſt multis tueor tẽpeſtatibus.Marcus Tul.de ſenectute:Curſus eſt certus ętatis,& vna via naturę,eaq; ſimplex, ſua cuiq; parti ætatis tempeſtiuitas eſt data. Varro Eudæmonibus: Dum ſermone cœnulã variamus, Interea tonuit bene tempeſtate ſerena.

TREPIDARE metuere.Virg.lib.ix.Dum trepidant, it haſta Tago per tempus vtrunq;. Idem li. ix. Trepidẽt immiſſo lumine manes.Lucillius lib. xxx.Sed quid ego hęc animo trepidanti dicta profundo?Trepidare feſtinare. Virg.li.ix. Ne trepidete meas Teucri defendere naueis. & Georg.li.iiij. Tum trepidæ inter ſe coëunt, pennisq; coruſcant.

TANGERE ferire,commouere. Virg. li.nono: Nec ſolos tangit Atridas Iſte dolor. Idem lib.xii. Miſeri te ſiqua parentis Tangere cura poteſt,oro. M.Tul.Frumentaria Verrinarum:Nunquã tua me cura,tuarúmue fortunarũ cogitatio tãgeret. & Lucret.Nec bene pro meritis capitur, nec tãgitur ira. Tangere eſt contingere.Lucr.lib.i. Tangere enim & tãgi,niſi corpus,nulla poteſt res.Terẽ.Adel.Nũ quã dũ ego adero,hic te tanget.Tangere inſpicere. Luc.xxvi.Neq; prius,quàm venas hominis tetigit, ac præcordia.Tangere eſt circũuenire.Turpil.Demetrio:

metrio: At etiã ineptus meus mihi eſt iratus pater, *quia ſe talẽto argenti tetigi, veteri exẽplo *amãti. Item Leucadia: Hoc quæro ignoſcere Iſtic *ſolent necis minoris *noxia Serum, ſi fortè quaſi alias *res vini cauo. Lucil. li. xxx. Et Muſconis manu perſcribere poſſet[1] Aiacẽ. Pomponius Aleonibus: At ego ruſticatim tangã, vrbanatim neſcio. Tangere contingere. M. Tul. in Verrẽ actione. ij. Verres ſimul ac tetigit prouinciã. Virg. lib. ix. Sat fatis, Veneriq́; datũ, tetigere quod arua Fertilis Auſoniæ Troës.

quum amantis. *ſolum vt ne habeas* *noxiæ ſeruum* *for. vim paro.*

[1] *Sex. Pomp. citat, Mutonis manum perſcribere poſſe tagacem, & annotat, Tages furunculus à tegendo, vbi lego, Tagax furunculus à tagendo, quòd videlicet alienas res tagat. hoc eſt, tangat. Veteribus enim tagit pro, tangit vſitatum fuit. Vnde Plauti illud in Epidico, Ne attigas. de Mutone Horatius ſatyra. 2. lib. 1.*

TRISTE crudele, immite. Virgil. Ænei. lib. ij. Illi mea triſtia fata, Degeneremq́ue Neoptolemũ narrare memento. Lucil. li. xxx. Idq́; tuis ſæuis factis & triſtibus dictis. Triſte eſt mœſtũ, aut infeſtum. Virg. in Buc. Triſtis at ille tamen, cantabitis Arcades, inquit. Idẽ georg. lib. Aut vnde nigerrimus auſter Naſcitur, & pluuio contriſtat puluere cœlum.

PHRYGIA veſtis picta eſt. eius artifices phrygiones appellantur. hoc Virg. probat. lib. ix. Vobis picta croco, & fulgenti murice veſtis. Item eodẽ: O verè Phrygiæ, neq; enim Phryges. Titin. Barbato: Phrygio fui primo, beneq́ue id opus ſciui, reliqui acus, aciasq́; hero, atq́; heræ noſtræ. Plau. Menæ. Pallã ad phrygionẽ fert confecto prãdio. Var. Coſmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου: Phrygio qui pul-

for. ſolida arte. uinar poterat pingere*ſoliardè vigebat.

Hostimentvm eſt æquamẽtũ,vnde & hoſtes dicti ſunt,qui ex æqua cauſſa pugnam ineunt. Plaut.Aſin. Par pari datum hoſtimẽtum eſt opera pro pecunia.vnde & hoſtire dicitur.Idẽ in eadem. *memineris.* Quin promitto inquã hoſtire contra, vt *merueris. id eſt,æqua reddere.

Tolvtim dicitur quaſi volutim , vel volubiliter .Plautus Aſina.Demã hercle iam de ordeo, tolutim ni badizas. Nou.Gallinaria: O peſtifera, Pontica,fera,trux tolutiloquentia.id eſt, volubilis locutio . Idẽ Macco exſule:Edixi iturũ hominẽ in Thuſcos tolutim.Item Lucil. Sat.li. viii. Si omne iter euadit,ſtadiũq; accliue tolutim.Idẽ: Velle tolutim hic ſemper inceptuꝰ videtur. Var.Triodite tripylio,περὶ ἀρετῆς:Sed vt equꝰ,qui ad vehẽdũ eſt natus,tamẽ hic traditur magiſtro,vt equiſo doceat tolutim.Pomp.Decuma fullonis:Et vbi inſilui in cocleatũ equuleũ,ibi tolutim tortor.Var.Agathone: Hæc poſtquã dixit,cedit citus Celſus tolutim.

Capvlvm dicitur quicquid aliquã rem intra ſe capit. nam ſarcophagũ , id eſt,ſepulchrũ capulum veteres dici volunt , quod corpora capiat. Plau.Aſina.dicens de ſene: Perij miſera,vt oſculatur carnufex,capuli decus. Idem Milite : Quid ais tu? Itáne tibi ego videor oppido Acherontius, capularis? Idem:Capulo proximus. Nouius Pappo: *inuitalis.* Præterito,dũ iſtos*inuitaueris ſuffragatores,pater Prius in capulo, quã in curuli ſella ſuſpẽdit nates. Lucillius Satyra. libro ſecundo:

Quem cum vidiſſent Hortenſius , Poſthumiuſq;,
Ceteri itẽ in capulo hunc non eſſe, aliũq; cubare.

Varro

Varro Coſmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου: Propter cunam capulum poſitũ nutrix tradit pollinctori.

TEMVLENTA dicta eſt ebrioſa, dicta à temeto, quod eſt vinũ, quod attẽtet mẽtẽ. Plautus Aulularia: Quia temeti nihil allatũ intelligo. Idẽ Truculento: Siue adeo caret temeto, tamen ab ingenio eſt improbus. M. Tul. de Repub. li. iii. Ita magnã habet vim diſciplina verecundiæ, carent temeto omnes mulieres. Varro, Eſt modus matulæ, περὶ μέθης: Quis in omni vita *helio πιοπο olfacet temetum? Idem Modio: Tremodiam, amphoramque eandem temeti ac farris modium.

reſtituo locum ita, helluo πιὼν δέπας olfacit.

CINAEDI dicti ſunt apud veteres ſaltatores, vel pantomimi ἀπὸ τοῦ κινεῖν *τὸ σῶμα. Plau. Aulular. Ita fuſtib⁹ *ſum mollior magis, quàm vllus cinædus. Idẽ Milite: Tum ad ſaltandũ non cinædus *magis vſque ſaltat, quàm ego. Idem Sticho: Lepidã, & ſuauẽ cãtionẽ aliquã occipito cinædicã, id eſt, quæ ad ſaltandum mouere poſſit. Lucillius Satyrarũ lib. ii. Stultè ſaltatum te inter ueniſſe cinædos. Varro, ὄνος λύρας. Meritò vt quietus, ac demiſſior probandus, *ἄξια ὡς ἡρωικὸς, ἰονικὸς κίναιδος.

τὰ κῶλα.
ſubmollior.
malacuſaque eſt
ἀχιλλέως ἔρως ἢ ὁ ἰωνικὸς κιναίδου. præfert enim Achillis in ſerua Briſeide amorem, molli & honeſtatis fines ſupergreſſo.

EXERCITVM dicitur fatigatum, dictum ab exercitio. Salluſtius Iugurthino bello: Nabdalſa exercito corpore. Plautus Bacchi. Quæ ſodalem, atque me exercitos habet. Lucretius libr. ſecundo: Conciliis, & diſſidiis exercita crebris. Afranius Suſpecta: Ita, vt huic ero adoleſcenti cui ſuſpirium tradidit, qui me eſt animi exercitus. Virg. lib. iii. Nate Iliacis exercite fatis.

TENVS eſt laqueus dictus à tẽdicula. Pl. Bac. Nunc ab tranſenna hic turdus lumbricum petit,

Pendebit hodie pulcrè,ita intendi tenus.

ILLICERE eſt propriè illaqueare. Nęu.Lycur.
Alis ſublime alios ſaltus illicite, vbi
Bipedes volucres lino linquant lumina.

PELLICES à Grçco vocabulo ſignificantiă ſapientes inflexam putant, quaſi pellex, hoc eſt παλλακή. quod ſi hoc non eſt, vana compoſitio *hominis videri poteſt.

fur. nominis.

CALVITVR dictum eſt fruſtratur, tractum à caluis *mimis, quod ſint omnibus fruſtratui. Plau. Caſina : Nă vbi domi ſola ſum, ſopor manus caluitur. Pacuui. Medo:

mimicis.

Sentio, Pater, te vocis calui ſimilitudine,
Sed quid conſpicio? num me lactans caluitur
Ætas? Accius Euryſace: Sed memet caluor, vos iſtŭ, vt iuſſi, ocyus Abſtrahite. Lucil. ſatyr. lib. xvii.
Si non it, capito, inquit, eum & ſi caluitur ergo
Fur dominum. Pacuuius Duloreſte: Me caluitur ſuſpicio, hoc eſt illud, quod fore occultè Aiax prędixit. Salluſtius hiſtoriarum libro .iij. Contrà ille calui ratus.

FRIGERE eſt & frigutire, & fritinnire ſubſilire cum ſono, vel erigi, & *excitari: quod quęcunque friguntur, vel frigĕt nimio calore, vel frigore, cum ſono ſuſum ſubſiliunt. Plautus Caſina:

exſilire.

Nam quid frigutis? quid iſtuc tam cupidè cupis?
Var. Virgula diuina: Et pullos peperit fritinniĕtis. Idem ὄνος λύρας: Sæpe totius theatri tibiis crebrò flectendo, cŏmutare mentes, frigi animos eorum.

[1]DEFLOCCARE eſt atterere, tractŭ à veſtibus ſine flacco. Plautus Caſina : Perij, flacco habebit iam illic homo lumbos meos.

Defloc-

[1]*Defloccare. malim à floccis, quomodo apud Plautum Epidico: Duo defloccati ſenes.*

Depexvm dictũ eſt laceratum. Terẽ.Heaut.
Næ (ſi viuo) adeo exornatum dabo
Adeo depexũ, vſq; dũ viuat, meminerit ſemp mei.

Sartores dici non ſolùm à ſarciendo, verùm etiam à ſarriendo. Plautus Captiuis: Sartor, ſatorq; ſcelerum, & meſſor maxume. Et in ſubſequentibus aperuit: Nõ occatorem prius* debebas dicere. Nã ſemper occant priùs, quàm ſarriũt ruſtici. Varro Vinalibus, περὶ ἀφροδισίων: Etenim ſic vide vtrum mercedem accipit is, qui meas venit ſegetes vt ſarriat, an ego ab illo. Sic ego centuſſim ſartor, ſi tu plus laboras, quàm ego do. *audebas*

Navtea eſt aqua de coriis, vel, quod eſt verius, aqua de ſentina, dicta à nautis. Plautus Curculione: Nam omnium vnguentûm odor præ tuo nautea eſt. Idem Aſinaria: Nauteam bibere malim, ſi neceſſe ſit, quàm illam oſcularier.

Tricæ ſunt impedimenta, & implicationes; & intricare impedire, morari: dictæ quaſi tericæ, quod pullos gallinaceos inuoluant, & impediant capilli pedib⁹ implicati. Plaut. Curculione: Quod argentum tu mihi, quas tricas narras? Idem Epidico: Aliqua ope exſoluã, extricabor aliquâ. id eſt, ex impedimentis liberabor. Lucillius Satyra. lib. xi.
Nec mihi amatore hoc opus, nec tricone vadato.
Turpil. Demiurgo: Iudicia, liteis, turbas, tricas, cõciones maxumas. Afranius Epiſt. Ita intricauit hui⁹ hãc rẽ temeritas. Varro γεροντοδιδασκάλῳ: Putas eos non citius tricas* Attellanas, quã id extricaturos?

Tellenas in manuſcr. eſt, Vide Arnobiũ lib. 5. aduerſus gentes, & Iunij Adagia.

Caperare eſt rugis frontem contrahere, & aſperare.

aſperare, tractum à caprorum frontibus criſpis. Plautus Epidico. Quid illud eſt, quod illi caperat frons ſeueritudine? Varro Eumenidibus: Quin mihi caperatá tuam frontem Strobile omittis?

EXAMVSSIM dicitur exanimatè ad regulã, vel coagmentũ. eſt enim amuſſis regula fabrorũ, quã architecti, cũ opus probant, rubrica illinunt. Plau. Amphi. Si vera hęc loquitur, examuſſim eſt optima. Idẽ Milite: Ineſt in hoc emuſſitata ſua ſibi ingenua indoles. id eſt, exanimata. Idem Menæchmis: Vt hãc rem vobis examuſſim diſputẽ. Varro, Τοῦ πατρὸς τὸ παιδίον, περὶ παιδοποιΐας: Quare ſi *diu gẽs eſt, adamuſſim, p me licet aſſumas,[1] teneo. Idem, οἰάκων: Idẽ Queſtionũ Plaut. lib. ij. Amuſſis eſt *æquamentũ leuigatum, & eſt apud fabros tabula quædam, qua vtuntur ad ſaxa *coæquanda.

for. id ingens.

æquamen, leuamentum.

coagmentanda.

[1] *Teneo* μακρόν. *ita eſt in manuſcr. repono* μακρὰν, *à more iudiciorum, quo iudices* μακρὰν γραμμὴν *dicere ſolebant in tabulis, de quo vide Heſychium in hac ipſa voce.*

MVTVS onomatipœa eſt incertæ vocis, quaſi mugitus. Nã mutus ſonus eſt propriè, qui intelelctum nõ habet. Næui. Lycur. Ducite eò cũ argutis linguis mutas quadrupedes. Acci⁹ Ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: Item ad mœſtitiã mutam infantiũ quadrupedum.

DISPENNERE eſt expãdere, tractum à pennis, & volatu auium. Plautus Milite: Vbi lubet diſpennite hominem diuerſum, & diſtendite.

FOCVLA dicta ſunt nutrimẽta, vnde & foculare dicitur, vt fouere. Plautus Perſa: At edes. nam iam intus ventris fumant focula.

propria.

BARDVM eſt vi* præpoſtera, & ingenio tardũ. Nam

Nam Græci βραδεῖς tardos dicebāt. Homerus Iliados. xxiii. βάρδιστοι μὲν γὰρ οἱ ἔσαν καλλίτριχες ἵπποι. ἥκιστος δ' ἦν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἅρμ' ἣ ἐν αγῶνι. Plautus Perſa: Nimis tādem me quidem pro barda, & pro ruſtica reor habitam eſſe abs te.

Illex, & exlex eſt qui ſine lege viuit. Plautus Perſa: Impure, inhoneſte, iniurie, illex, labes populi. Lucil. Satyr. ii. Non dico vincat licet & vagus exulet, erret Exlex. Varro Σκιαμαχία, περὶ τύφου:

Poſtremo quæro, parebis legibus an non?
A'nne exlex ſolus viues? Lucillius lib. xxx.
Accipiunt leges, populus quibus legibus exlex.

Cæcilius Αρπαζομένη: Quid narras Barbare cum indomitis moribus illiterate? illex es. Siſenna lib. iiii. Armis, equis, cōmeatibus nos magis iuuerūt exleges, & minus honore dignos putabitis? Marcus Tul. pro Cluentio: Non quo illi, aut exlegem vllam, aut cauſam pecuniæ publicæ contemptam, atque abiectam putarunt.

Lvrcones dicti ſunt à lurcando. lurcare eſt cum auiditate cibum ſumere. Lucillius Saty. lib. ii.

Nam quid Mœtino, ſubiectoq; huic opus ſigno,
Vt lurcaretur lardū, & carnaria furtim, *Parū cōſiceret.

parum, aut, quod in manuſcr. eſt, partim, abundare videtur.

Pomponius Syris: Lapatium nullum veſcebatur, lardum lurcabat lubens. Plautus Perſa. Perenniſerue, lurco, edax, furax, fugax. Lucillius Satyrarū lib. v. Viuite lurcones, comedones, viuite ventres. Varro Eumenidibus: Contra cum *pſaltria & cum Flora lurcare, *adſtrepis.

Pſalte Piſia at ſtrepis?

Toral, & torialum ſtragulum eſt. Varro De vita po. Ro. lib. i. Quod frontem lecticæ ſtruebāt, ex ea herba torta torum appellatum, hoc quod in-

iicitur, etiamnum toral dicitur: lecticam quæ inuoluebant ſegeſtria appellabant.

CONCENTVRIARE eſt colligere, dictum à centurijs quæ ad ſuffragia cõueniebāt. Plau. Pſeudolo: Cõcēturio in corde ſycophātias. Terē. Phor. Ego in inſidiis hîc ero ſuccēturiat⁹, ſi quid deficies

FINITORES dicebātur, quos nunc agrimenſores dicimus, dicti quod fines diuiderent. Plaut. Pœnu. Eius nunc regiones limites, confinia determinabo; eius rei ego ſum factus finitor.

PASSVM eſt propriè rugoſum, vel ſiccū. Plau. Sticho: In portū vēto ſecūdo, velo paſſo peruenit. id eſt, laxo & rugoſo. vnde & vua paſſa dicta eſt, quod ſit rugis implicata. Plau. Pœn. Si qui de æſtu mecū futurus pro vua paſſa penſili. Lucil. Sat. li. ix. Rugoſi paſſique ſenes eadem omnia quærunt.

EXSPES dicitur ſine ſpe. Accius Euryſace: Ille orbus, exſpes liberûm. Idem Medea: Exſul, inter hoſteis exſpes, expers, deſertus, vagus.

EXSVLES dicūtur extra ſolū. Virg. geor. li. iij. Longeq; ignotis exulat oris. & in cõſequentibus: Et ſtabula aſpectans regnis exceſſit auitis.

VESTISPICI appellabātur veſtium cuſtodes ſerui, quod frequenti diligentia veſtes inſpiciant. Plau. Trinum. Nox datur, ducitur familia tota, veſtiſpici, vnctor, auri cuſtos. Afran. Vopiſco: Noui *inſpecturam* non *inſciturā ancillulam veſpere, & veſtiſpicam. Varro Pappo, aut indigitamētis: Naſturtium nónne vides ab eo dici, quod naſum torqueat: veſti- *aſpiciat* ſpicam, quòd veſtem *ſpiciat.

SVPPILARE eſt inuolare, vel rapere, à pilorū raptu. vnde & furtū paſſi cõpilati dicuntur. Plau.

Trucul.

Trucul. Hæc cùm video fieri,ſuffuror,ſuppilo, de præda prædã capio.Cęcil.Nauc.Suppilatũ eſſe eũ, atque ornamenta omnia.Pomp.Sarcularia:Alterã apportat,prodigit, patrem ſuppilat ſemper.

HAVSTRA propriè dicuntur rotarũ cadi, ab hauriendo,ſicuti græcè ἄντλια. Lucretius lib.v.
Vt fluuios verſare rotas,atque hauſtra videmus.

VETERINA animalia dicuntur omnia, quæ vehere quid poſſunt. Lucretius lib.v.
Et genus omne quod eſt veterino ſemine partũ.
Idẽ: Torto homine veterino ſemine equorum.

CREPERA res propriè dicitur dubia.vnde & crepuſculũ dicitur lux dubia,& ſenes decrepiti dicti in dubio vitæ conſtituti. Creperũ bellum, anceps,& dubium.Lucret.lib.v. Exæquataque ſunt creperi certamina belli.Accius Phœniſ. Quæ ego cuncta eſſe fluxa,in mea re crepera comperi.Idem Telepho:Nũc tu in re crepera tua quid capias con ſilij vide.Lucil.Saty.lib.v.Sanute ſoli mihi in magno mœrore,triſtitia in ſumma,crepera *iuuentus ſalutis.Pacu.Duloreſte:Non vetet animũ ægritudine in re crepera cõfici. Plaut.Aſinaria.Qui quidem cum filio potet vnà, atque vnà amicam ductitet decrepit⁹ ſenex.Varro Myſteriis:Priſca,horrida ſilent oracla,crepera in nemoribus. *inuentus*

AVERNVS lacus iccirco appellatus eſt, quia eſt odor eius auibus infeſtiſſimus.huius rei manifeſtator eſt Lucr.li.vi. Principio quidẽ auerna vocantur:nomen id à re impoſitum'ſt: quia ſunt auibus contraria cunctis. Vnde & Virg.lib.vi.
Inde vbi venere ad fauces graue olentis Auerni,
Tollunt ſe celeres. Et poſtea in eo libro:

Quam

Quam ſuper haud vllæ poterant impunè volantes
Tendere iter pennis, talis ſeſe halitus atris
Faucibus effundens ſupera ad conuexa ferebat.

VITVLANTES veteres gaudentes dixerunt, dictum à bonæ vitæ commodo: ſicuti qui nunc eſt in ſumma lætitia viuere eum dicimus. Næu. Lycur. Vt in venatu vitulantes ex ſuis locis nos mittant (pœnis) decoratos feris.

EXTORRIS dicitur extra terram, vel extra terminos. Acc. Euryſ. Nunc per terras vagus, extorris regno, exturbatus mari. Turp. Lemn. Neque durare poſſunt, ita huius *inſcitia, atque dementia extorrem facit. Salluſt. Iugurthino bello: Sicuti videtis extorrem patria, domo inopem, & coopertum miſerijs effecit. Virg. Æneid. lib. iiij.

inſcientia.

Finibus extorris, complexu auulſus Iuli.

ENODA ſignificat explana, & quæ ſit proprietas manifeſtum eſt, hoc eſt, nodis exolue. Acc. Euriſace: Tu autem quod quæro abs te, enoda, & qui ſis explica. Idem Alpheſ. Quid hi tam obſcurum dicunt eſſe, tamúe inenodabile? Enn. Telepho: Verum quorum liberi leto dati ſunt in bello, non lubēter hæc enodari audiunt. Turp. Demet. Ab initio vt res ſit geſta enoda mihi. Pacuu. Peribœa: Gnato ordinem omnem vt dederit, enodat patri. M. Tull. de finibus bonorum, & malorum lib. v. Hæc igitur nobis explicanda ſunt, ſed ſi enodatius, vos ignoſcetis eius ætati. Varro de vita populi Romani lib. I. Neque vt ita in ſingulis rebus diutius moremur, vt dixi, atque enodare ſubtilius velimus.

GRVMVS dicitur agger, à congerie dictus. Accius Oenomao: Quencunque inſtiteram grumum,

mum, aut præciſum iugum.

Torris dicitur fax, vnde & torridare dicimus comburere. Acc. Menal. Regina erit tempus, cùm hic torris, quem amburi vides. Idem Meleag. Eum ſuum vitæ finem, ac fati internetionem fore Meleagro, vbi torris eſſet interfectus flammeus.

Expectorare eſt extra pectus eijcere. Accius Phœniſſis:
Incuſant vltro, à fortuna, opibuſque omnibus
Deſertum, abiectũ, afflictum ex animo expectorãt.
Idem Epig. Eloquere properè, ac pauorem hunc meum expectora. Cic. de Oratore lib. iij. Tum pauor ſapiẽtiam omnem mihi *exanimo expectorat. *exanimato*

Extispices propriè haruſpices dicti ſunt, quòd exta ſpiciãt. Acc. Medea: Principio extiſpiciũ ex prodigijs congruens ars te arguit. Varro Serr. περὶ ἀρχαιρεσιῶν: Ait conſulem mihi pilum cedere, ſubſilio, & hoſtias extiſpici diſputanti relinquo.

Lactare eſt inducere, vel mulcere, vellere, decipere. Acc. Medea: Niſi vt aſtu ingenium, lingua laudem, & dictis lactem lenibus. Pacu. Iliona: Ne porrò te error, qui nunc lactat, maceret. Cæcil. Hypobolimęo, Raſtraria: Quod proluuiũ, quæ voluptas, quæ te lactat largitas? Acc. Alcmœone: Tanta vt fruſtrando lactans, vanans protrahis. Varro ὄνος λύρας: Quibus ſuam delectet ipſe amuſiam,
Et auiditatem ſperibus lactet ſuis.
Cicero Thuſcul. lib. iiij. Maleuolentia lactans malo alieno, delectatio, iactatio, & ſimilia.

Svccvssare eſt ſurſum frequenter excutere. Acc. Philocteta: Agite, ac vulnus ne ſuccuſſet greſſus, cautè ingredimini. Lucil. Satyrarũ lib. iiij.

Succuſſa-

tardi rari'que. Succuſſatoris *tetri, tardíque caballi. Idem lib.xv. Campanus ſonipes ſuccuſſor nullus ſequetur.

STRENA dicta eſt à ſtrenuitate. Pompon. Piſtoribus: Aſſide, ſiqua ventura eſt alia ſtrena ſtrenę.

ADVLATIO eſt blandimentum propriè canum, quod & ad homines tractum conſuetudine eſt. M. Tul. lib. de natura Deorum ij. Canum verò tam fida cuſtodia, tamque amãs dominorum adulatio. Idem de offi. lib. 1. Cauendum eſt ne aſſentationibus patefaciamus aureis, néue adulari nos ſinamus. Lucr. Gãnitu vocis adulat. Acc. Prometh.

Sublime aduolans
Pennata cauda, noſtrum adulat ſanguinem.

MANDVCONES, qui & manduci dicti ſunt, & mandones, edaces. Pomp. Piſtoribus: Magnus Camillus manducus, canterius. Lucil. Atque omnes mandonũ gulæ. Varro Bimargo: Magna vt tremiſcat Roma, & magnæ mandonum gulæ.

SENICA ſignificat ſenex. Pomp. Piſtoribus: Pappus hic medio habitat ſenica, non ſeſcuncia. Idem Præcone poſteriore: Sed me exercet ſenica nequam, neque illo quid faciam ſcio.

ſuccuſſatu. GRADARIVS eſt molli gradu, & ſine *ſuccuſſatura nitens. Lucil. Satyrar. lib. xiiij. Ipſe equus *vector.* non formoſus, gradarius, optimus, *victor. Varro Modio: An, qui gradu tolutili, te, melius, quàm tute molliter vectus, cito relinquat?

EXDORSVARE dorſo nudare. Plaut. Aularia: Tu Machærio congrum, murenam exdorſua quantum potes.

decreto decedere. In manuſc. vbique eſt, delerare, & lera. DELIRARE eſt *de recto recedere. *lira autem eſt foſſa recta, quæ contra agros tuendos ducitur,

citur,& in quam vligo terræ decurrat. Pomp. Proſtibulo? Iam'ne abierunt? iam'ne obtundunt? iam'ne ego ſum in tuto ſatis? num quis hîc reſiſtit, qui nondum labeas lirarit mihi? id eſt, cõfoderit. Lucil. lib.xxvi. Quapropter deliro, & cupidè officium fungor ruderum. Plaut. Amphit. Delirat vxor.

CENTVRIATIM dictum eſt abundanter, & copioſè à centurijs, quæ ſuffragium in comitijs ferebant. Pomp. Proſtibulo: Continuo ad te cẽturiatim current, qui panem petent.

RVMEN dicitur locus in ventre, quo cibus ſumitur, & vnde redditur: vnde & ruminare dicitur. Pomp. Proſtibulo: Ego rumorem paruifacio, dum ſit rumen qui impleam.

RVDVS ſtercus, quod raditur. Lucil. Satyrar. lib.xi. Viam *ſtruendum, & iaciendum huc aggerent, & id genus rudus. *ſternendam.*

RVTRVM dictum eſt à radendo. Pomp. Pannuc. Sarculum hinc *illò profectus, illum rediſti rutrum. Lucillius Satyrarum lib.ix. *lego, illinc.*

Frumẽtarius eſt, modium hic ſecum, atque rutellũ
Vnum affert.

Varro Margop. περὶ ἀρχῆς: Cui Celer [1] die nos lẽmnatos logos Antipatri Stoici filius rutro caput *diſplanat. *complanat.* [1] *Dilemmatos, legit P. Victorius, quem vide lib. 23. cap. 5. vetus, δι' ἑνὸς λήμματος.*

NEBVLONES, & tenebriones dicti ſunt, quia mendacijs, & aſtutijs ſuis nebulam quãdam, & tenebras obijciant: aut quibus ad fugam fugitiuis, & furta hæc erant accõmodata, & vtilia. Pompon. Pann. Quid dedi nebuloni, quem perteſum pauperé? Lucillius Satyr. lib.xiiij. Publius Pauus mihi

mihi Turditanus quæſtor, Hibera in terra fuit lucifugus nebulo, id genus ſanè. Idem lib. xx. Nugator quidā, ac nebulo ſit maximus multò. Afran. in epiſtola: Huc venit fugiens tenebrionem Tyrium. Var. Papiapapę, *περὶ ἐγκωμίων*: Si & accuſator, & reus erunt tenebriones, vterque vtrunque vituperato. Quod Homerus confirmat *ἰλιάδος γ.*

Εὖτ᾽ ὄρεος κοριφῆσι νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτη δ᾽ ἔτε νυκτὸς ἀμείνω.

Varro *γέροντοδιδασκάλῳ*: Manius Curius conſul in capitolio cùm delectum haberet, nec citatus in tribu ciuis reſpondiſſet, vendidit tenebrionem.

TRVAM veteres à terendo, quam nos diminitiuo trullam dicimus, appellari voluerunt. Pompon. Pannuceatis: Mulier vbi aſpexit tam mirificè *tutulatam truam. Titin. Setina:

titulatam

Sapientia gubernator torquet nauē, haud valentia,
Cocus magnum ahenum quando feruit, paulla cō
futat trua.

EVANNETVR dictum eſt ventiletur, vel moueatur à vanno, in qua legumina ventilantur. Pōp. Pānuceatis: Dixi ego illud futurū, in prima valua etiam vix hæret miſera, euannetur, & mea ocyus opera, vt fiat fecero. Lucil. Satyr. lib. vij. Hunc molere, illam autem vt frumentum vannere cunnis. Idem lib. xi. Criſſauit, vt ſi frumentum clunibus vannat. Varro de ruſtica lib. 1. Vt quod leuiſſimū eſt in eo, atque appellatur acus ac palea, euannatur foras extra aream.

VAFRVM eſt callidū, & quaſi valde afrum, & vrbanum. Pomp. Pręcone poſteriore: Tergum varium, linguam vafram. M. Tul. de Repub. lib. iij. Non

Non ſunt in diſputãdo vafri, non veteratores non malitioſi. Afranius Diuortio: Qui coner noctu clanculum * bruſire dotem, ne * remittat vafer honeſtè vt latites, & nos laudas diutius.

bruſire. forte, ἀβρύχειν, aut βρυχᾶν, pro deuorare dixit, aut comedere.

PARTICVLONES dicti ſunt cohæredes, quòd partes patrimonij ſumant. Pompon. Præcone poſteriore: Age modò ſtagari, particulones producam tibi.

CLEPERE eſt furari, tractum à κλέπτω verbo Græco. Accius Epig. Eaque hoc cauſa, vt nequis noſtra auribus verba cleperet. Plaut. Pſeud. Rape, clepe, harpaga. M. Tul. de Repub. lib. iiij. Non modò vt Spartæ rapere, vbi pueri & clepere diſcunt. Idem de natura deorum lib. iij. Agnum inter pecudes aurea clarum coma. Quendam Thyeſten clepere auſum eſſe è regia. Pacu. Hermiona: Sermonem hic noſtrum ex occulto clepit, quantum intelligo. Var. Octogeſi: Si quæ opificio non probiter clepere.

CORPORARE eſt interficere, & quaſi corpus ſolum ſine anima relinquere. Enn. Andr. Corpus contemplatur, vnde corporaret vulnere. Acc. ϛασιαϛαῖς, vel Trophæo lib. I. Corporare abs tergo es auſus.

CIRCVS dicitur omnis ambitus, vel gyrus, cuius diminitiuum eſt circulus. Acc. Andromeda: Quot luna circulos annuos inſtitit.

MEDICINAM dicimus & venenum tractũ à Græcis, qui venenum φάρμακον appellant. Accius Phœniſſis: Sterilem eſſe illius opera medicinã autumans.

CERNVVS dicitur propriè inclinatus, quaſi

quòd terram cernat. Lucil. Satyrarum lib. iij.
Cernuus extemplo plantas conueſtit honeſtas.
Virg. lib. x. Eiectoque incumbit cernuus armo.
Lucil. Satyr. li. xxvij. Modò ſurſum, modò deorſũ, tanquã collus cernui. Var. de vita populi Rom. li. i. Etiã pelles bubulas oleo perfuſas percurrebãt, ibiq; cernuabãt. A quo ille verſus vetus eſt in carmin.
Sibi paſtores ludos faciunt cernui Conſualia.

STRICTVRÆ dicũtur propriè ſcintillæ, quæ de ferro feruenti exeũt, quòd aut ſtrictè emittãtur, id eſt, celeriter, aut oculos ſui fulgore pręſtringant. Virg. lib. viij.
Stricturæ chalybum, & fornacibus ignis anhelat.
Lucil. Satyr. lib. iij.
Crebræ vt ſcintillæ in ſtricturis, quod genus olim
Feruenti ferro.

QVIRITARE eſt clamare, tractũ ab ijs, qui Quirites inuocant. Lucil. Satyr. lib. vj.
Hic, inquam, rudet è roſtris, atque eiulitabit,
Concurſans veluti *arenarius, claréque quiritans.

ancarius. fortè, aggarius, vel per n. angarius, qua voce intelligitur nuncius.

Nigid. Commẽto grammatices: Clamat quiritatũ.

CARIES eſt vetuſtas, vel putrilago. vnde cariceum veteres dixerunt. Lucil. Satyr. li. vij.
Ne auriculam obſidat caries, ne vermiculique.
Turp. Leucadia: *Ciperi viden' vt oſculatur cariẽ? num illũ illæc pudet? Afran. Priuigno: Nemo illa viuit carie *carioſior.

Aperi.

curioſior.

VIROSÆ mulieres dicuntur virorũ appetentes, vel luxurioſę. Lucil. Satyr. lib. vij.
Dixi ad principium venio, vetulam, atque viroſam
Vxorem cędam potius, quàm caſtrem egomet me.
Afranius Diuortio:

Vigilans

Vigilans,ac ſolers,ſicca,ſana,ſobria:
Vinoſa non ſum:& ſi ſum,non deſunt mihi,
Qui vltro dent:ætas integra eſt , formæ ſatis.

CAPRONÆ dicuntur comæ, quæ ante frontem ſunt , quaſi à capite pronæ. Lucillius Satyrarum lib.vij.

Aptari caput,atque comas fluitare capronas
Altas frontibus immiſſas, vt mos fuit illis.

CEREBROSI dicuntur ad inſaniam faciles, quibus frequenter cerebrum moueatur. Lucillius Satyrarum lib.xv.

Te primũ cũ iſtis inſanũ hominẽ, & cerebroſum.

GLISCIT eſt congelaſcit, & colligitur, vel creſcit,vel igneſcit. Turp. Philopatro: Cùm te ſaluum video,vt volui, gliſco gaudio. Acc.Æneadis: *Diſumma tibi perduellũ eſt, quorum,aut quibus ſe à partibus gliſcunt. Pacuu. Peribœa: Sed neſcio quidnam eſt:animus horreſcit,gliſcit gaudium.Salluſt.Hiſtor.lib.iij. Neque iam ſuſtineri poterat immensùm aucto mari,& vento gliſcente.Virg.li.xij,

Decio. Summa.

Haud ſecus accenſo gliſcit violentia Turno.

M.Tul. Hortenſio:Ad iuuenilem libidinem copia voluptatum gliſcit illa, vt ignis oleo. Plautus Aſinaria:Tempus eſt ſubducere hinc me , pulcrè hoc gliſcit prælium.

POSTOMIS dicitur ferrum,quod ad cohibendum equorum tenaciã naribus , vel morſui imponitur, Græcè ἀπὸ τοῦ ςόματος. Lucillius Satyrarum libro xv.

*Truleus poſtomis huic ingens de naribus pendet.

Trulleus poſtomide.

TRICONES moroſi, & ad reddendum duri.

Lucil. Satyrarum lib. xj.

Lucius Cotta ſenex Craſſi pater huius[1] Panæti
Magnus trico fuit numarius, ſoluere nulli
Lentus. id eſt, facilis.

1 πανάιθου lego, hoc eſt, ſplendidi, vt opponat hoc epitheton in filio, vitio quo pater laborabat in reddendo difficilis: alioqui Lucillium Græcas voces ſæpenumero inſperſiſſe ſatyris ſuis, è libris iſtis notius fiet, quàm vt admonere ſit opus.

SAGÆ mulieres dicuntur fœminæ ad libidinem virorum indagatrices. vnde & ſagaces canes dicuntur ferarum, vel animalium quæſitores. Lucillius Satyrarum lib. vij.

Ætatem, & faciem, vt ſaga, & bona conciliatrix.

Turp. Boëthútibus: Nō ago hoc per ſagam pretio conductam, vt vulgò ſolent.

LAPIT ſignificat obdurefacit, & lapidē facit. Pacuuius Peribœa: Lapit cor cura, ærumna corpus conficit.

MVNES apud veteres dicebātur non à largitione, quæ ignota erat, ſed conſentientes ad ea, quę amici velint. Pacuu. Duloreſte: Animum quæ tum largitio multis ignota erat, munificus nemo putabatur, niſi pariter volens. Lucil. li. xxvi. *Munifici, comesq́; amicis noſtris videamur viri.

forte reponendus ita verſus, Munifici comeſque viri videamur amicis.

PETVLANTIA dicta eſt à petendo. M. Tul. de Rep. lib. iiij. Itaque à petendo petulantia, à procando, id eſt, poſcendo procacitas nominata eſt.

CALENDARVM vocabulum proprium Varro complexus eſt de vita populi Romani lib. j. Itàque Calendis calabantur, id eſt vocabantur, & ab eo Calendæ appellatæ, quod eſt tractum à Græcis,

cis,qui,καλεῖν vocare dixerunt.

CONSVLVM & prætorum proprietas,quòd conſulant,& præeant populis, auctoritate Var.oſtenditur de vita populi Rom.lib.ij. Quòd idẽ dicebantur conſules, & prætores: quòd præirent populo prętores;quòd conſulerent ſenatui conſules.

PROCACITAS à procãdo,id eſt poſcendo dicitur:vnde & proci dicti ſunt matrimoniorũ petitores.M.Tul. de rep.lib.iiij.A procãdo, id eſt poſcẽdo,procacitas nominata eſt.Ter.Hecyr.Maligna multo,& magis procax facta ilico eſt.Li.Aegiſtho:

Quin,quod parére vos maieſtas mea procat,
Toleratis,extemplóque illam deducitis.

IGNOMINIA eſt nominis nota.M.Tul.de repub.lib.iiij.Cenſoris iudicium nihil ferre damnato[offerent]niſi ruborem.Itaque,vt omnis ea iudicatio verſatur tantummodo in nomine,animaduerſio illa ignominia dicta eſt.Luci.Satyr.lib.xxix.

Apollo'ſt nomen ,qui te antiquis non ſinet
Delicijs maculam,atque ignominiam imponere.

Delicis. fortè, Deliacis. verſus ſunt trimetri.

FIDEI proprietatẽ exemplo manifeſtauit M. Tul.de Repub. lib.iiij. Fides enim nomen ipſum mihi videtur habere, cùm fit,quod dicitur.

PORTITORES dicuntur telonarij, qui portum obſidentes omnia ſciſcitarẽtur, vt ex eo vectigal accipiant.M.Tul.de Repu. lib.iiij. Nolo enim eundẽ populum imperatorẽ, & portitorẽ eſſe terrarum.Optimum autẽ & in priuatis familijs, & in Repu. vectigal duco eſſe parſimoniã. Plaut. Menęchmis:Portitorẽ domum duxit.Ita mihi neceſſe eſt eloqui,quidquid egi, atq; ago.M.Tul. de officijs: Primũ improbantur ij quęſtus,qui in odia ho-

minũ incurrunt, vt portitorũ, vt fœneratorũ. Ter. Phormione: Sed epiſtolã ab eo allatam eſſe audiui modò, & ad portitorẽ eſſe delatã. Plaut. Aſinari: Ego pol iſtũ portitorem priuabo portorio. Virg. lib. vj. Portitor ille Charon. Var. Myſterijs: Æs defraudaſſe cauponẽ, bonam luto *obleuiſſe, tum portitores * æra induxere.

aboleuiſſe.

æram duxe, pro duxiſſe de æra viæ paullo inferius.

Seditionis proprietas à M. Tul. manifeſta eſt lib. de Republ. vj. Eaque diſſenſione ciuium, quòd ſeorſum eunt alij ad alios, ſeditio dicitur.

Hamiotas piſcatores, ab hamis Varro Bimargo voluit appellari: Cohortes cocorum, atque hamiatorum, aucupumque.

Valgvm eſt propriè intortum. Nou. Militibus Pometinenſibus: Valgus, veternoſus, genibus magnis, talis turgidis.

Vatrax, & *vatricoſus pedibus vitioſis. Lucil. lib. xxviij.

Vt ſi progeniẽ antiquã, qua eſt Maxim⁹ Quinctus,
Qua varicoſus, vatrax.

In manuſc. additum hic erat, vatrax tortis pedibus a ranæ vocabulo quæ Græcæ batrachos dicitur.

Catax dicitur, quem nunc coxonem vocãt. Lucil. Satyrarum lib. ij. Hoſtilibus contra Peſtẽ, perniciemq; catax, quàm & Manlius nobis.

Silones ſupercilijs prominẽtibus dicti ſignificatione manifeſta. Var. γνῶθι σεαυτόν: Non'ne nõ vnum ſcribũt eſſe grãdibus ſupercilijs ſilonẽ quadratũ, quòd Silenus hirſutis ſupercilijs fingeretur.

Bronci ſunt producto ore, & dẽtibus prominentibus. Lucil. Satyr. lib. iij. Broncus *nouit lãnius, dente aduerſo eminulo, hic eſt Rhinoceros.

fortè, ouat.

Compernes dicũtur lõgis pedib. Lucil. Sat. lib. iũ. *Nunc cenſes καλλιπλόκαμον, καλλίσφυρον illã

ita reponẽdos hos iudico.

Non

Nō licitū eſſe vterū atq;, etiā inguina tāgere māmis Compernē, aut varam fuiſſe Amphitryonis ἄκοιτιν Alcmenam, atque alias, Ledā ipſam denique nolo Dicere, tute vide, atq; diſyllabon eлige quoduis, Τυρὼ εὐπατέρειαν aliquam rem inſignem habuiſſe Verucā, neuum pictum, dentē eminulum vnum. *locus eſt apud Hom. Odyſſ. λ.*

VARI dicuntur obtortis plantis. Lucil. Satyr. li.xvij. Comperne aut Varam fuiſſe Amphitryonis ἄκοιτιν. Nam & varices inde dicuntur venæ in ſuris inflexæ, vel obtortæ. Var. epiſt. ad Varron. Nam ſi tuam rhedam non habuiſſem, haberem varices.

LINGVLACÆ dicuntur verboſi. Var. Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: Quare reſident lingulacæ, obtrectatores tui iam nunc murmurantes dicunt: μωμήσεταί τις μᾶλλον ἢ μιμήσεται. Plaut. Caſina: Lingulaca eſt, nam nunquam tacet.

RABVLÆ litigioſi, à rabie dicti. Var. Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: Ille ales gallus, qui ſuſcitabat Atticarum muſarum ſcriptores, an hic quia gregem rabularum?

EBVLLIRE eſt efferueſcere, dictum à bullis. Cice. Tuſculanar. lib. iij. Qui ſi virtutes ebullire volent, & ſapientias, nihil aliud dicēt, niſi eam vim, qua fiant veſtræ voluptates, quas ſuprà dixi.

RAPONES à rapiendo dicti. Var. Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: Prætor noſter eripuit mihi pecuniā, de ea queſtū ad annū veniam ad nouū magiſtratū, cùm hic rapo vmbram quoque ſpei deuoraſſet.

STRABONES ſunt, quos ſtrabos nunc dicimus. Var. Flextabul. περὶ ἐπαρχιῶν: Multi enim, qui limina intrarunt, integris oculis ſtrabones ſunt facti. habet quiddam enim ἑλκυστικὸν prouincialis

formoſula vxor. Lucil. lib.xxvij. Nulli me inuidere, non ſtrabonem fieri ſæpius delitijs me iſtorũ.

præter.

EXTERMINATVM eſt*extra terminos miſſum. Lucil.li.xxix. Non rediret ad ſe, atque illã exterminaret miſerã. M.Tul.de officijs li.iij. Atque hoc omne genus peſtiferum, atque impium ex hominum commnnitate exterminandum eſt.

EXODIVM eſt finis, à Greco tractũ, quaſi ἔξω τῆς ὁδοῦ, id eſt, extra viã. Var. ἑκατόμβη, περὶ θυσιῶν: Socrates cùm in vinculis publicis eſſet, & iã bibiſſet κώνειον in exodio vitæ. Idẽ ἕως πότε, περὶ ὡρῶν: Vitę curſum vt cognoſcere poſſem, & quę ſeruitutis, & libertatis ab origine ad exodiũ adductæ. Idem ταφῆ μενίππου: Quod cœperas modò in via narrare, vt ad exodium ducas,

PVTVS dictus eſt à putando. Plaut. Pſeudolo: Purus putus eſt ipſus. Varro ἑκατόμβη, περὶ θυσιῶν: Mea igitur hecatõbe pura ac puta. Idẽ Prometheo: Chryſoſandalos*vocat ſibi amiculã de lacte,*& ceram tarentinã, quam apes Mileſię coëgerint ex omnibus floribus libantes ſine oſſe, & neruis, ſine pelle, ſine pilis, puram, putã, proceram, candidam, teneram, formoſam. Nam & *rationes ea cauſſa putari dictæ ſunt, quoties ex his fraudis, aut falſi, aut mẽdacij, aut iniqui aliud ſeparatur, & ipſum nanque dubitantes cũ dicimus, puto, ſignificamus nos in rebus incertis, & obſcuris falſis opinionibus fieri *ambiguos.

locat.
cera aretina. fortè cera Reatina à Reate oppido, vel Tarentina.
orationes.
ambiʒioſos.

COMPEDES non à pedibus dictæ, ſed ab impedimento. Var. Prometheo lib.i. Ego infelix non queã vim propulſare, atque inimicũ Orco immittere? nequicquã ſæpe ęratas manus cõpedes conor

reuel-

reuellere. Idẽ Flextabu. περὶ ἐπαρχιῶν: Domo exeo, intro, & pedes corrigijs cõpedio. Idẽ Parmenone:

Lepuſculi timentes, hoc quadrangulum
Dedit Diana rete nexile, ἄρκυας,
Viſcum, ſagenam, lineamque compedem.

Idẽ Seſquiulyſſe: Quò cùm ire *vellemus, obuius flare vbi corpori ærinas cõpedes impoſitas video.

vellem, is

FVLGVRA dicuntur coruſcationes à fulgore. Varro περὶ κεραυνοῦ: Cognitio enim *tonitrum fulget, & *tonitrum fulguris à flumine orta.

tronitrus & tonitrium

COAGVLVM à coagẽdo, quod eſt colligẽdo. Varro: eſt modus matulæ, περὶ μέθης:

*Cui nihil iucundius quiſquam bibit.
Hoc ægritudinem ad medendam inuenerunt:
Hoc hilaritatis dulce ſeminarium:
Hoc continet coagulum conuiuia.

Cui non, pro quo repono, vino.

MVLIEROSI dicti ſunt mulierum appetentes. Afranius Vopiſco: Homo mulieroſus confert me ilico aliò.

FLAGRIONES dicti ſuut ſerui, quod flagris ſubiecti ſunt: vt verberones à verberib⁹. Afranius Vopiſco: Tu flagrionibus *priuigno:

Iucunditatis plus ineſt in te mihi,
Quàm commercatis conquiſitè edulibus.

Deſunt haud dubiè nonnulla, & qui ſequuntur Iambici, ex Afranij Priuigno, id fabulæ nomen eſt, alieniori loco inſerti ſunt.

MERENDA dicitur cibus, qui poſt meridiem datur. Afranius Fratriis: Interim Merendã, occurro *cautè, cum veni iuuat.

ad cœnam.

PEDETENTIM, & pedepreſſim dictũ eſt cautè, quaſi lenta, & tarda itione. M. Tul. de officiis libro i. Sin minus ſenſim erit, pedetentimq; faciendum. Idem Verrinis actione ij. Quæ tamen à me pedetentim, cautéque dicentur. Lucill. lib. xxvij.

Ille

Ille contra omnia inter plures ſenſim, & pedetentim foris, ne quē lædat. Quadrigarius Annalibus: Exercitu inſtructo, pedetētim milites ducere cœpit. Cælius Annalibus : Ipſe cum cætera copia pedetentim ſequitur.

CALCES à calcando, quod eſt, nitendo, dictæ ſunt, non à calcitrando. Nam & de omnibus pedibus, & de hominum, & vniuerſorum animátium dici poteſt. Nam ſunt calces extrema pars pedum terræ proxima. Virgil. lib. v.

Ecce volans, calcemque terit iam-calce Diores.

Idem libro vi.

Tollit ſe ad rectū quadrupes, & calcib⁹ auras Ver- (berat.

SVBLIGACVLVM eſt, quo pudendæ partes corporis teguntur, dictum quod ſubtus ligetur. M. Tul. de offi. lib. j. Scænicorū quidem mos tantam habet vetere diſciplina verecūdiam, vt in ſcęnam ſine ſubligaculo prodeat nemo.

MEDIOCRITAS mediū dici voluit. M. Tul. de offi. li. j. Eadē ratio eſt habēda *veſtibus, in quo, ſicut in pleriſq; rebus, mediocritas optima eſt. Lucil. li. xxvij. Paullò hoc melius, quā mediocre, hoc minus malū, *vt quàm peſſimū. Teré. Andr. Et tamen omnia hæc mediocriter. Cicero Tuſc. lib. iij. At hæ mihi afferentur mediocritates, quæ ſi naturales ſunt, quid opus eſt conſolatione?

veſtitus

quàm vt opes ſummum. fortè, quàm vt peſſimū

MODESTIAM à modo dictam M. Tullius auctor eſt de offi. lib. j. Nam hanc, quam interpretamur modeſtiam, quo in verbo modus eſt.

ANTES ſunt quadraturæ, vnde & antæ dictæ ſunt quadræ columnæ. Virg. Georg. lib. ſecundo:

Iam canit effœtos extremus vinitor antes.

IMMV-

IMMVNE dicitur ſine officio, ſine munere. Virgil.Georg.lib.iiij.
Immuniſque ſedens aliena ad pabula fucus.
M.Tul.Philip.lib.j. Num immunitates datæ?

CAMERVM obtortum, vnde & cameræ tecta in curuitatẽ formata. Virg.Geor.li.iij.
Et cameris hirtæ ſub cornibus aures.

DIRVM eſt triſte, infeſtum, & quaſi Deorum ira immiſſum. Virg. Georg lib.iiij. Prius, quàm
Dira per incautum ſerpant contagia vulgus.
Et Æneid.libro quarto.
Vltriceſque ſedent in limine diræ.
Mar. Tul.de ſenectute: Intelligi poteſt ex his fratribus, qui in Adelphis ſunt, quanta in altero *diritas, in altero comitas.

in vulgatis eſt, duritas.

EXORDIVM eſt initiũ, vnde & veſtes ordiri dicitur, cũ inſtituitur detexenda. Virg.Ænei.li.iiij.
Quonam reginam ambire furentem
Audeat affatu, quæ prima exordia ſumat?
Mar.Tul. Hortenſio: Perge quæſo: nec enim imperitè exorſus es. Lucillius lib. xxix. Vtrum triſtis, cõtorto aliquo ex Pacuuiano exordio. Cicero Timæo dicit: Facillimum autẽ eſt in omni inquiſitione rationis exordium. Varro ὄνος λύρας: Qui fabularum collocant exordia.

INOPS dicitur ſine ope, & auxilio: Virg.lib.viij.
Res inopes Euandrus habebat. Et Georg.lib.j.
Atque inopi metuens formica ſenectæ.
Teren.Adelphis: Ferte miſero, atque innocẽti auxilium, ſubuenite inopi. M.Tul.de offi.lib.ij. Nimirũ enim inops ille, etſi bonus eſt vir, etiã ſi referre gratiam non poteſt, habere certè poteſt.

DE-

DEFRVDARE ſignificat fructum minuere, vel per fraudem aliquid exquirere. Terent. Phor.
Suum defrudans Genium comperſit miſer.
Plautus Aſinaria:
Ten' cgo defrudem, cui ipſi nihil eſt in manu,
Niſi quid tu porrò vxorem defrudaueris?

SVDVM dicitur quaſi ſemiudum, vt eſt aër poſt pluuias ſerenus & liquidus. Virgil. viij.
Arma inter nubes cæli regione ſerena
Per ſudum rutilare vident. Plautus Milite:
Quàm Solis olim cum ſudũ eſt ſolent. & Lucil. 29.
Nec ventorum flamina flando ſuda ſecundent.

IRRITARE dictum eſt propriè prouocare. tractum à canibus, qui cum prouocãtur *irruunt. Lucillius Satyrarum libro primo:

irriunt

*Irritata cane. quàm homo, quam planius dicit. Teren. Phor. Irritor. Virgil. lib. x.

Donatus citat, Irritata canis, quod homo quàm plurima dictat.

Irritatque virum telis, & voce laceſſit.
Salluſt. Hiſtoriarũ lib. j. Tunc verò & poſci, cũ ceteri eiuſdẽ cauſſa & ducẽ ſenat⁹ rati, maximo gaudio bellum irritare. Lucilli. lib. xxviij. Lucilli ſi in amore irritarit ſuo. Plaut. Amphitryone. Irritabis crabrones. Varro Seſquiulyſſe:
Omnes irritans ventos, omneiſque procellas.

ABLEGARE eſt propriè aliò mittere, dictum à legatis qui cum legationibus mittuntur. Teren. Hecyra: Aliquò mihi eſt hinc ablegandus, dũ parit Philumena.

ARCANVM dicitur ſecretum, vel abſconditũ, quòd quæ in arcis ſunt celata ſunt, & abſcondita. Virgil. Æneid. lib. iiij. Solam nam perfidus ille
Te colere, arcanos etiam tibi credere ſenſus.

Et

Et Æneid. libro primo:
Longius & voluens fatorum arcana mouebo.

TORMINES genus morbi, dicti quod dolore torqueant. Cicero Tuſcul.lib.ij. Quamuis idē forticulum ſe in torminibus, & in ſtranguria ſua præbeat. Et iiij.Itaq; dicimus grauidinoſos quoſdam, quoſdam torminoſos.

MONIMENTI proprietatem à monendo M. Tul. exprimendā putauit, ad Cæſarem epiſtola ij. Sed ego quę monimenti ratio ſit,nomine ipſo admoneor, ad memoriam magis ſpectare debet poſteritatis, quàm ad præſentis temporis gratiam. Virgilius lib. ſexto: Quem candida Dido
Eſſe ſui dederat monimentum, & pignus amoris.

RIVALES dicti ſunt quaſi in vnum amorem deriuantes. Terentius Eunucho : Miles Thraſo Phædriæ riualis.

GESTIRE ſignificat lætum eſſe, dictum à geſticulis facilioribus. Teren.Eunuc.Chærea quid eſt quod ſic geſtis ? aut quid hic ſibi veſtitus quærit? Virgi.Georg.lib.primo.
Et ſtudio incaſſum videas geſtire lauandi.

INVOLARE eſt irruere, inſilire, aut à volatu, aut à vola, id eſt media manu dictum. Ter.Eunu. Vt ego vnguibus facilè illi in oculos inuolem venefico. Lucil. lib.xxx. Inde canino ritu, oculiſque inuoluem.

PROPINARE à Græco tractum eſt, προπίνειν poſt potum tradere.Teren.Eunucho:Hunc vobis comedendum,& bibendum, & deridendum propino. Ennius Satyrarum libro tertio.
Enni poëta ſalue,qui mortalibus

Iunius animad. lib.6.cap.2.

Verſus propinas flammeos medullitus.

INSVLSVM propriè fatuum, quaſi ſine ſale. M.Tul. ad Cæſarem iuniorem epiſtola ij. Sed ita locutus inſulſè eſt, vt mirum Senatus conuitium exceperit. & de Oratore lib. ij. Vt nihil aliud eorum, quàm ipſa inſulſitas rideatur.

f. feriatum.

IGNAVVM & ſegne, torpidum, *effœminatũ, & ſine igni. Virg. Georg. lib. iiij.

Ignauum fucos pecus à præſepibus arcent.

Et Georg. lib. iiij. En age ſegneis rumpe moras. M.Tul. ad Cæſarem iuniorem lib. ij. In quo tua me prouocauit oratio, mea conſecuta eſt ſegnis. Et de ſenectute: Quæ vitia ſunt, nõ ſenectutis, ſed *certè ignauiæ, & ſomniculoſæ ſenectutis.

incertæ, in vulgato. Cic. inertis legitur.

CALAMITOSVM dicitur malis, & calamitatibus prægrauatũ. M.Tul. Verrinarũ diuinatione: Et honoris ampliſſimi puto eſſe, & accuſare improbos, & miſeros, calamitoſoſque defendere.

SERIVM triſte, & quaſi ſine riſu. M.Afranius Priuigno:

Non ego te noui triſtem, ſeruum ſerium?

Plautus Amphitryone: Nunc quidem
Præter nos nemo eſt, dic mihi verum ſeriò.

INTERPOLARE eſt immittere, & interponere, & nouam formã è vetere fingere. M.Tul. Verr. actione ij. Aliquid demendo, mutãdo, interpolando. & eſt tractum ab arte fullonia, qui poliendo diligenter vetera quęque, quaſi in nouam ſpeciem mutant. Plautus Amphitryone: (nuo.
Illic homo me interpolabit, meũq; os finget de-

EVERRICVLVM genus eſt retis piſcatorij, à verrẽdo dictũ, vel quod trahatur, vel quod ſiquid

fuerit

fuerit piſciũ nactũ euerrat. Ad hoc M.Tul.Verrinarum lib.vi.de ſignis : Quod vnquã,Iudices,huiuſcemodi euerriculum vlla in prouincia fuit?

DIVARICARI dictum eſt diſtendi, dictũ ab his,qui vitio naturæ ita ſunt pedibus diſcretis, vt eos in diuerſum habeant ſeparatos. M. Tul.de ſignis : Sopatrum hominem ſummo magiſtratu præditum,deuaricari, ac deligari iubet.

VACILLARE eſt trepidare,vel cũ laſſitudine niti,à ſenibus,qui ſint æuo defeſſi, atque ad ſuſtinendam laſſitudinem baculo tarditatem leuent. M.Tul Philip.lib.iij .In Galliam mutilatum ducit exercitum cum vna legione, & ea vacillante.

PRÆSTRINGERE dictum eſt* valdè ſtringere, & claudere. Plaut.Milite glorioſo: Præſtringat oculorum aciem in acie hoſtibus. Lucil.lib.xxx. *non valdè.*
Præſtringatq;oculorum aciem ſplendore micanti.
M.Tul.de ſenectute:Voluptas rationi inimica eſt, mentis(ut ita dicam)præſtringit oculos,nec habet vllum cum virtute commercium. Varro Andabatis: Non mirum ſi cæcutis,aurũ enim Non minus præſtringit oculos , quàm * τὸ σοῦ κράτος. Cic.de fato,& de finibus bonorũ,& malorũ lib.ij.Aciem animorũ noſtrorũ virtutis ſplẽdore præſtringitis. for. ὁπλίτης.

ANGINA genus morbi eo quod angat,& Græcè *συνάγχη* appellatur.Lucilius lib. xxx :
Inſperatò abiit,quem vna angina abſtulit hora.

ARQVATVS morbus dictus qui regius dicitur, quod arquus ſit concolor de virore,vel quod ita ſtringat corpora,vt in arcum ducat. Lucillius.
Nos eſſe arquatos , ſurgamus, eamus, agamus.

Varro

Varro Eumenidibus : Nam vt arquatis, & veternoſis, quæ lutea non ſunt, æquè vt lutea videntur, ſic inſanis ſani, & furioſis videntur eſſe inſani.

PRIVVM eſt proprium vniuſcuiuſque. vnde & res priuata. Lucil. libro xxx.
Culcitulæ accedunt priuæ centonibus binis.
Idem : Abdomina Thunni Priua dabo.

NVGATOR nugis turbator. Lucill. libr. xxx.
Quàm me hoc tēpore nugator cognoſcere nō vis.

FORAMINA quaſi diminutiuè à forib⁹ dicta. Cice. Tuſcula. lib. j. Nam nunc quidem, quanquā foramina illa, quæ patent ad *animos à corpore, callidiſſimo artificio natura fabricata eſt.

*animum.

DISCERNICVLVM acus, quæ capillos mulierum ante frontem diuidit, dictū à diſcernendo. Lucillius libro xxx.
Euplocamo digitis, diſcerniculumque capillo.

FRATRVM proprietatem Nigidius acutiſſimè dixit. Frater eſt inquit, dictus quaſi ferè alter.

SVPPLANTARE dictum eſt quaſi pedē ſupponere. Lucil. lib. xxix. Supplantare aiunt, Græci ὑποσκελίζειν dicunt. M. Tul. de offic. lib. iij. Contēdere debet, quàm maximè poteſt, vt vincat, ſupplantare eum, qui cum certet; at manu pellere nullo modo debet.

CONIVNGERE copulare dictum eſt à iugo. Lucil. lib. xxix. Qui mihi quantū eſt inter humanū genus rerū quod inter ſe coniungat, cōmunicat.

FENESTRÆ à græco vocabulo cōuerſum eſt in Latinū, ἀπὸ τοῦ φαίνειν. Cicero Tuſcula. lib. i. Non eas parteis, quæ quaſi feneſtræ ſunt animi.

EMVNGI ex manifeſta ſignificatione manat.

Lucil.

Lucil.lib.xxix. In mellis ſpem eſſe omnem quouis poſſem emungi volo. Terentius Phormion. Emunxi argento ſenem.

AGGLOMERARE eſt implicare, coniungere, dictum à glomere. Virgil. Æneid. lib. ſecundo. Et lateri adglomerant noſtro.

COLLARE eſt vinculi genus, quo collum aſtringitur. Lucil. lib. xxix. Cum manicis, catulo, collarique, vt fugitiuum Deportem.

DEPILATI dictum rarefacti. Lucil. xxix. Nato quid actum eſt, depilati omnes ſumus.

EXCVRIARI, curia excludi. Var. ἱπποσύνῃ. Apollonium ideò excuriant, quia nihil habebat.

PENSVM ſignificat exęquatũ, quòd ſine inclinatione ſunt, quæ penduntur. Lucil. lib. xxviij. Nihil parui, ac penſi, vti littera doceas lutum.

AQVA intercus hydropũ morbus, quaſi aqua inter cutem. Lucillius lib. xxviij. Aquam te in animo habere intercutem. M. Tul. de offi. libro iij. Si quis medicamentum cuipiam dederit, ad aquã intercutem.

MALTAS veteres molles appellari voluerunt, à Græco, quaſi μαλακούς. Lucil. lib. xxvij. Inſanum vocant, quem maltam, ac feminam dici videt.

MONOGRAMMI dicti ſunt homines macie pertenues, ac decolores: tractum à pictura, quæ priùs, quàm coloribus corporatur, vmbra fingitur. Lucillius libro ſecundo: Vix viuo homini, ac monogrammo. Et xxvij. Quæ pietas? monogrammi quinque adducti pietatem vocant.

PORTORIVM dicitur merces, quæ portito-

ribus datur. Lucil.lib.xxvii: Facit idem quod illi, qui inſcriptum è portu exportant clanculum, ne portorium dent.

IMPERTIRE eſt participare, & partem dare. Lucil.lib.xxvij. Quibus poteſt impertit. Nouius Decuma: Si ignotis* impertit fleuit facili⁹. M.Tul. de Republ.lib.v. Quod moleſtiis ſenectutis ſuæ veſtris familiis impertire poſſet. Et ad Hirciũ li.v. Et quoniam, vt hoc tempus eſt, nihil habeo patrię quod impertiam.

in partibus, flent

SEDVLO ſignificat ſine dolo. Lucil. lib.xxvij. * Salutem fictis verſibus Lucillius, quibus poteſt impertit, totumq; hoc ſtudioſè & ſedulo. M.Tul. de finibus bonorum, & malorum iij. Sedulò inquã faciã, ſed fortuna fortis; quare conare quęſo.

Populum ſalute

SCRIPTVRARIOS, quos nunc tabularios dicimus, dici volunt veteres, quòd ſcripturis, & commentariis omnia, vel vrbium, vel prouinciarũ complecterentur. Lucillius lib.xxvj.

*Publicarum rerum aſſuefiam, vt ſcripturarius.

Lego, Publicanus verò Aſiæ, fiam vt ſcripturarius pro Lucillio &c. Vide in, mutare.

VERSIPELLES dicti ſunt quolibet genere ſe commutantes. Lucil.lib.xxvi. At Libertinus Tricorius Syrus ipſe ad maſtigias, quicum verſipellis fio, & quicum commuto omnia. Plaut. Amphyt. Verſipellem ſe facit, quando lubet.

COMBIBONES compotores, à combibendo dicti. Lucillius lib.xxvi.

Quandoquidẽ reperi magnis cõbibonũ ex copiis.

CAPITAL dictum eſt capitis periculũ. Plaut. Menęchmis: Nunquã hercule effugiet, tametſi capital fecerit. Lucil.lib.xxvi. Facilè deridemur. ſcimus capital eſſe iraſcier.

CLAN-

CLANDESTINO eſt abſcōditè. Lucil.lib.26. At enim dicis clādeſtinò tibi*quod cōmiſſū foret, *Si quid* neu mutires quicquā, neu myſteria ecferres foras.

IDIOTAS à Græco tractum ἰδιώτης, inutiles, quaſi ſibi tantùm, non plurimis vtiles. Lucillius lib.xxvi. Quidni & tu idem illitteratum me, atque idiotam diceres?

EXSPIRARE dictū eſt, vel ab ſpiritu effuſo, vel à ſpiraminibus. Lucil.lib.tertio:

Exſpirans animam pulmonibus æger agebat.

Idem lib.xxvj. Vt ſi*illuuiem facere per ventrē velis curare omnibus diſtento corpore exſpiret vis. *eluuiem.*

ELIMINARE extra limen eiicere. Pacuuius Duloreſte: Vbi illic eſt? me miſerā, quónam clam vos eliminat? Pompon.* Cantabit: Iſtic manet. eliminabo extra ædeis cōiugē. Ennius Medea exſule: *Concauos. fortè, Cœna: vt apud Soſipatrum. itaque lego. Pomp. Cœna: vos iſtic manete,*

Antiqua, herilis fida cuſtos corporis,
Quid ſic extra ædeis exanimata eliminor?

Accius Meleagro: Tum vt eliminor clamore, ſimul ac nota vox ad aures accidit.

INCOXARE in coxam ſidere. Pomponius Pānuceatis: Neque interim cacandi cauſa vnquam incoxaui *nate. *viua te.*

CONDEPSERE commiſcere, à Grçco tractum δέψω. Homerus Odyſſeæ μ. κηρὸν δεψήσας μελιηδέα. Pomponius Nuptiis:

Partem *inſipui, concluſi, condepſui. *lego, inſipaui, à verbo ſipare, quod iacere ſignat.*

*VITVPERARE dictum eſt vitio dare tanquā culpæ, vel diſplicentiæ. Teren. Andria:

Nunc quā rem vitio dent quæſo * animaduertite. *animo attendite,*

Et in ſequētibus: Id iſti vituperant factū. Lectū eſt autem & vitiū dare, hoc eſt, vnicuiq; rei culpā am-

pliare. ſed hoc in incertę auctoritatis ſcriptoribus inuenitur.

ORdIRI eſt ponere, incipere. Accius Amph.
Non paruam rem ordibor, ne retice, obſecro.
Afranius Suſpecta: Tamen animo ordiri me oportet paulla paullulum.

PILARE dictum eſt, vt plumare, pilis veſtiri. Afranius Cōpitalibus: Præterea corpus meū nunc pilare primum cœpit. Nouius Exodio:
Pati dum poterunt antè, quàm pugnæ pilant.

POPVLARE ſignificat populi amorem conciliare. vnde populares dicti de vno populo amici. Pacuuius Chryſe: Atque, vt promeruit pater, mihi patriam populauit meam. Teren. Phorm.
Amicus ſummus meus, & popularis Geta.

RABERE dictum eſt à rabie. Varro, Idem Attij quod Titij.
Quid eſt? quid blateras? quid rabis? quid vis tibi?
Cæcilius Hypobolimæo, Raſtraria: Rabere ſe ait.

SVPERSEDERE, manere, perſeuerare, quaſi in voluntate, & conſilio ſidere. Turpil. Pedio: Vt ille hac ſeſe abſtineret, ego ſuperſederem nuptiis. Plaut. Epidico: Superſede iſtis rebus: item tu ipſe vbi lubet finem face. Siſenna Hiſtor. lib. iiij.
De virtute eorū accuſanda proloqui ſuperſederūt.

tintinnacula

TINTINNIRE dicitur ſonare, vnde &*tintinnabula ſunt appellata. Afr. Vopiſco: Tintinnire ianitoris impedimenta audio. Nigidius lib. xviij. Itaq; ex ęre in ſaliarib⁹ Altan⁹ tintinnat: id eſt, ſonat.

forte, Hirnea, aut vt in, expedibo, Vernionibus. Papæ decimus.

VERMINARI poſitum torqueri à vermibus, quod facilè ſe torqueāt. Pomponius *hirnea Pappi decimus menſis eſt, cùm factum eſt: ita fit: ita ſemper

ſemper ſolet:decumo mēſe demum turgens verminatur,parturit.

CANATIM, ſuatim,bouatim canū, & ſuum, & boum genere. Nigidius Comměto grāmatico: Sunt etiam aſſimilāter dicta hæc, canatim,ſuatim, bouatim,quæ ab animalibus ſumuntur.

COSSIM dictū quaſi coxim.Pomp.Porcaria: Sciunt hoc omnes,quantum eſt,qui coſſim cacat.

INFABRE fœdè, vt eſt affabrè pulcrè. Pacu. Nyptris: Barbaricā peſtē nauibus noſtris obtulit Noua figura factam,commiſſam infabrè.

SEPIVNT ſignificat tenent, impediunt, dictum à ſepibus, quæ obiectæ iter claudunt: vnde & circunſceptum dicitur. Afranius Materteris: Perij, lacrymæ linguam ſepiunt.

STIGMATIAS veteres punctos in notis dici voluerūt. M.Tul.de offi.lib.ij. O miſerum,qui fideliorem,& barbarum, & ſtigmatiam putaret.

RESERARE aperire,à ſera dictum,qua remota valuæ patefiunt. M.Tul.de offic. lib.ij. Nec ita claudenda eſt res familiaris, vt eam benignitas aperire non poſſit; nec ita reſeranda, vt pateat omnibus. Virgil.lib.octauo:

Non ſecus,ac ſi qua penitus vi terra dehiſcens
Infernas reſeret ſedes.

ABVNDARE ſupra modum aliquid eſſe. Virgil.lib. iiij.

Ergo apibus fœtis idem, atque examine multo
Primus abūdare.

tractum ex amnibus,qui quoties augentur imbribus maioribus, & crebris vndis eriguntur. Virg. Georg.lib primo:

Præſertim incertis ſi menſibus amnis abundans
Exit.

TERGIVERSARI fallere, & dicta mutare, & eſt quaſi tergum vertere, vt ait Plaut. Amphitr. Verſipellem ſe facit, quando lubet. M. Tul. de offi. lib. iij. Tribus generib⁹, quomodo poſſunt, non incallidè tergiuerſantur. Varro: Itaque illa tergiuerſari nõ ſinent, ſecumq; rapient.

PRVDENTIAM à prouidendo dictam, dilucidè oſtendit M. Tullius Hortenſio: Id enim eſt ſapientis prouidere, ex quo ſapientia eſt appellata prudentia. Idem de ſenectute: Quid multa? ſic mihi perſuaſi, ſic ſentio, cùm tanta celeritas animorũ ſit, tanta memoria præteritorum, futurorumque prudentia. Et de repub. li. ſexto: Totam igitur exſpectas prudentiam huius rectoris, quę ipſum nomen hoc nacta eſt, ex prouidendo.

APPENDIX dicitur quod alij eſt adiunctum, quaſi ex alio pendeat. M. Tullius Hortenſio: Vidit enim quod videndum fuit, appendicem animi eſſe corpus, nihilque eſſe in eo magnum.

CONVIVII proprietatem M. Tul. de ſenectute demonſtrat: Bene enim maiores accubationem epularem amicorum, quia vitæ coniunctionẽ haberet, conuiuium nominauerunt.

OCCATIONEM ab obcęcatis ſeminibus, qua id efficitur, dici M. Tul. voluit de ſenectute: Sparſum ſemẽ, cohibet primum id obcæcatum; ex quo occatio, quæ hoc efficit, nominata eſt.

COAGMENTA dictæ ſunt coniunctiones arctæ, & compares, à cogẽdo, id eſt ſtringendo; vnde & coagulum dicitur. M. Tullius de ſenectute: Viuendi eſt finis optimus, cum integra mẽte, certiſque ſenſibus opus ipſa ſuum eadẽ, quæ coagmentauit

tauit, natura diſſoluit.

VERNALITER pro adulatoriè, à vernis, quibus hæc viuẽdi ars eſt. Cęcilius Venatore: Credo, nimis tandem hoc fit *vernaliter. *Verniliter.* *verniliter.*

PECVNIOSORVM, & locupletum proprietatem aperuit M. Tul. de repu. lib. ij: à pecore pecunioſos, & à poſſeſſionib⁹ locorũ locupletes appellatos eſſe aſſerẽs, multáq; ditione ouiũ, & boũ. quòd tũc erat res in pecore, & locorũ poſſeſſionibus, ex quo pecunioſi, & locupletes vocabantur.

VIRITIM dictum eſt ſeparatim, & per ſingulos viros. M. Tul. de repu. lib. ij. Ac primus agros, quos bello Romulus ceperat, diuiſit viritim ciuibus. Plaut. Aulul. aliter, ſub hac tamẽ ſignificãtia, diuidere argenti dixit numos in viros. Varro de vita populi Rom. lib. j. Extra vrbem in regiones xxvj. agros viritim liberis attribuit.

VERNAS veteres appellabãt, qui vere ſacro fuerant nati; & habebatur nomen hoc pro *vitabili, & maledicto. Plaut. Amph. Hic, qui verna natus eſt, quæritur. Lucil. Verna acer cupit hæc. Plau. Amp. Cũ cruciatu tuo iſtęc hodie verna verba funditas. *vitabili maledicto.*

CONCINNARE eſt facere, vt Plaut. Amphi. *Lacrymantem ex abitu concinnas tu tuam vxorem. Sed proprietas verbi hæc eſt, quòd apud veteres cinnus potionis genus ex multis liquoribus confectum dici ſolet. Rectè autem concinnare & conſentire intelligi poteſt, & quaſi concinere, vt multis diuerſè canentibus vnus efficitur modus. Plaut. Aſinaria: Auceps, quando concinnauit areã, offundit cibum. M. Tul. de finibus bonorũ & malorũ lib. iiij. Cum iis, cũ quibus re *cõcinnabatur, *Lachrymanti ex habitu.* *concinebatur*

verbis diſcrepare. Item Academicis lib. ij. Quæ cum ſimilitudine verbi *concinnare maximè ſibi videretur.

concinnere.

PAVPERTAS dicta eſt à pecunia parua. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. Pecunia quæ erat parua, ab ea paupertas dicta, cuius paupertatis magnũ teſtimonium eſt.

PANDERE Varro exiſtimat ea cauſa dici, quòd, qui ope indigerent, & ad aſylum Cereris confugiſſent, panis daretur. Pandere ergo quaſi panem dare, quòd nũquã fanũ talibus clauderetur. Idem de vita pop. Ro. lib. primo: Hanc deam melius putat eſſe Cererem, ſed quod in aſylum, qui confugiſſent panis daretur, eſſe nomen fictum à pane dando pandere, hoc eſt aperire.

BLATIS, & blateras confingis, aut inconditè, & inaniter loqueris.

Hoc loco in manuſcr. codice lacuna eſt defectus index. itaque ſubſtituendum tale quid eſt. ἀπὸ τοῦ βλάζειν, quod ſignificat μωραίνειν & ſtultè loqui; præſertim cùm poſt lacunam, ſubiiciat diſiunctiuè, aut à balatu: vt ita integer ſit locus: ἀπὸ τοῦ βλάζειν ſiue βλακεῖν, aut à balatu.

Plautus Amphitryone: Quî, malum, intelligere, quiſquam potis eſt, ita nugas blatis. Idem Aulul. Vbi tu es, quæ deblateraſti iam vicinis omnibus?

PERCONTARI diligenter inquirere. Plautus Amphitryone: Quî iſtuc in mente eſt tibi, ex me, mi vir, percontarier? Et eſt proprietas verbi ab eo tracta, quòd vada in fluminibus contis exquirunt.

PRODIGIA dicta ſunt porrò adigẽda. Plaut. Amphitryone: Sed mulier,

Poſt

Poſtquam experrecta es, prodigiali Ioui aut mola
Salſa hodie,aut thure comprecatam oportuit.

CERITI, & laruati malè ſani,aut Cereris ira, aut laruarum*incurſatione animo vexati. Plautus Amphit. Laruatus ædepol hominē miſerum medicum quæritat Idem qui ſuprà:Quaſi*aduenientе morbo medicati *iuuenem,tu certè aut laruatus es,aut ceritus.

incurſitatione *aduenientе* *viuere.*

CALCITRONES qui infeſtant calcibus. Plautus Aſinaria:Clamat procul ſi quem videt ire ad ſe calcitronem. Varro Seſquiulyſſ:Itaque tum equum mordacem calcitronem *horridum miles, ac vir non vitabat.

horridus miles.

VOTITVM veteres religione aliqua prohibitum vel interdictum dici voluerunt. Plaut. Aſinaria:Nolo illam habere cauſſam, & votitam dicere.

VERBERARE non ſolùm à verberibus dictum,ſed & à verbis. Plaut. Aulula. Nam cur me miſeram verberas?

CASSVM veteres inane poſuerunt,& arbitrandum eſt eius verbi proprietatem magis ab aranearum caſſibus dictam, quòd ſint leuis, ac nullius ponderis;non, vt quibuſdam videtur, quaſi quaſſum.Plaut. Aulularia:

Virginem habeo grandem, dote caſſam, atque il-
locabilem.

CROCITVM propriam coruorum vocem veteres voluerunt.Plaut.Aulularia:

Simul radebat pedibus terrā,& voce crocibat ſua.

SVBLEVIT ſignificat illuſit, & pro ridiculo habuit, tractum à genere ludi, quo dormientibus ora pinguntur.Plaut.Aulularia:

Fidei cenſebam maximam multò fidem
Eſſe,ea ſubleuit os mihi peniſſumè.

Investes dicũtur impuberes, quibus propter teneram ętatẽ nulla pars corporis pilat. Hoc & Æneid.lib.v.videtur ſenſiſſe Virg.

Aurea cæſaries ollis,atque aurea veſtis.

Sed meliùs intelligi poteſt inueſtes appellatos, quaſi in Veſta, id eſt,in pudicitia,& in caſtitate.

Inferum ab imo dictum. vnde inferi,quibus inferius nihil. vnde inferum rectè poteſt dici quicquid deſuper mittatur. Var. Marcipore:

Nubes aquali frigido velo leues,
Cæli cauernas aureas ſubduxerant,
Aquam vomentes inferam mortalibus.

Syrus à Græco magis tractum eſt,ἀπὸ τοῦ σύρειν.Has nos ſcopas, ruſtici eo nomine ſyros vocant.Var. Marcipore:

Ventique frigido ſe ab axe eruperant
Phrenetici ſeptentrionum filij,
Secum ferentes tegulas, ramos,ſyros.

Evirare dicitur virilitatem amittere,& effeminari. Var. Marcipore: *Spatulæ euirauit omnes Veneriuaga pueros.

Spatale lego, quo vocabulo luxus, & voluptas notatur.

Ludibria proprietatem trahunt à leui ac ſine pondere,& contemnẽdo; aut,quod magis verum eſt,à ludicro.Virg.lib.vi.

Folijs tantum ne nomina manda,
Ne turbata volent rapidis ludibria ventis.

Febris proprietatem habet à feritate morbi,vel mali,vt a calẽdo calorem,vel *candorẽ. Var. Andabatis: Aperiendam putat,idque alterum appellamus a calendo calorẽ,alterũ a feruore febrim.

caldorem.

VVLPINA-

Vvlpinari dictũ eſt fraudibus,& mendacijs vera peruertere,vel effingere , dictum ab inrecto,ſeu intorto vulpium curſu. Var.Myſterijs: Vulpinare modò & concurſa quâ libet,erras.

Svfflatvm dicitur propriè tumidum & rectum,& quaſi vento quodã elatius factum. Var. Agathone: Neque auro,aut genere, aut multiplici ſcientia Sufflatus quærit Socratis veſtigia.

Vespertilio animal volucre biforme,dictum quod veſpere ſe ad volatum *præparat noctis.Var. Agathone:

proferat.

Quid multa?factus ſum veſpertilio,neque
In muribus planè,neque in volucribus ſum.

Exporrectvm extentum:porrectum eſt enim tentum, id eſt porrò iactum.Var.Eudæmionibus:Quæ res in ſomnum recideris, & ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἔποτε eris iterum exporrectus.

Lego, Endymionibus: Quæ res ſi in ſomniũ reciderus, & ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἔποτε

Ivgatvm coniunctum, a iugo dictum.Cic. Tuſculanarum lib.iij. Hoc quidem eſt commune virtutum.omnes enim inter ſe iugatæ ſunt.

Prodivs dictum eſt interius lõgius,a prodeũdo,quaſi porrò eũdo.Var.Virg.diuina : Primũ venit in vrbẽ,atq; intra muros,deinde accedit prodiꝰ,atq; introit domũ.id eſt,intra priuatos muros.

Granaria loca in horreis ſeruandis ſeminum granis. Var.γεροντοδιδασκάλῳ: Vel decem Menſis, vbi vna ſepiant granaria.

Torcvlvm, quod vſu torcular dicitur, quod intortum laticẽ vitis,vel oleæ exprimat. Var. γεροντοδιδασκάλῳ: Vineis vbi ampla cella torculum *reponant.

reſpondeat.

Cingvlvm a cingẽdo,quod incingulũ plerũq; dicitur.

dicitur. Var. γεροντοδιδασκάλῳ. Nouus maritus* taciturus *taximuſos is ſoluebat cingulum.

tacitus.
taxim vxoris. ita lego: vt in, taxim, eſt'que tretrameter, hoc modo. Nouus maritus tacitus, taxim vxoris ſoluebat cingulum.
executi cum, lego è veſtigijs veteris ſcripturæ

SILICERNIVM peſſimè intelligentes, ita poſuiſſe Terent. putāt, quòd incuruitate ſilices cernat ſenex. ſilicernium eſt propriè conuiuium funebre, quod ſenibus exhibetur. Var. Meleagris: Funus *exequiati laude ad ſepulcrum antiquo more ſilicernium confecimus. Idem περὶ μέθης. Non quo pranſi diſcedentes dicimus alius alii, vale.

SVFFVNDATVM dictum eſt ſubiectum, dictum à fundamentis. Var. ταφῇ μενίππου: Vt antiqui noſtri in domibus lateritijs paullulū modò lapidibus ſuffundatis, vt humorē effugerent, habitabāt.

EDONES, & phagones ab edacitate, vnum Latinum, alterum Græcum. Var. ταφῇ μενίππου* ἢ ἀπάντησις: Edones Romā vt turba, intendat annona; ſed propter phagones ficedulam pinguem, aut turdum niſi volantē non video.

Lego conſeruatis Græcæ ſcripturæ veſtigijs, ijs'que manifeſtis, hoc pacto: οἱ ῥ᾽ ἀπομύναντο edones Romani, vt turba intendāt annonam: eſt autem Homericum hemiſtichium. Nemo neſcit Varronem paſſim interſparſiſſe, ceu emblemata quæpiam, Græca ad ornatum, ac præcipuè Homerica.

ELIXVM quicquid ex aqua mollitur, vel decoquitur. nam lixam aquam veteres eſſe dixerūt. vnde & lixæ dicti, qui militibus aquam ad caſtra, vel ad tentoria ſolent ferre. Var. ταφῇ μενίππου: In pauimento non audes facere lacunam; at in humu calceos facis elixos.

PAROCHOS à græco tractū eſt nomen, quòd vehicula præbeat. hoc ſchemate enim Græcè; Latinè

nè vehicula appellantur; & eſt officij genus, quod adminiſtrãtibus paret. Var. Seſquiulyſſe: Hic enim omnia erat: idem ſacerdos, prætor, parochos, denique idem ſenatus, idem populi caput.

TROSSVLI dicti ſunt toroſuli. Var. Seſquiulyſſe: Nunc emunt troſſuli nardo nitidi vulgò Attico talento equum.

PROBOSCIS Grȩcum nomen eſt, dictum quòd ante depaſcat; & eſt porrecta corporis pars inhærens naribus, quæ excepto homine in alijs animalib⁹ inuenitur. Var. Sexageſi: Inueniſſe ſe, cùm dormire cœpiſſet tam glaber, quàm Socrates, *caluum eſſe factum ericium è pilis albis cum proboſcide.

Grillum. vide infrà in, ericius.

TVTANVS deus à tutando. Var. ἡρακλῆς:
Tuam fidem,
Noctu Annibalis cùm fugaui exercitum,
*Tutanus, hoc Tutanus Romæ nuncupor,
Hac propter omnes, qui laborant, inuocant.

fortè, tutatus.

TVTILINA dea eſt a tuendo dicta. Var. ἡρακλῆς: Tuam fidem non Tutilinam, quam ego ipſe inuoco, quòd meæ aures abs te obſidentur.

CETARII genus eſt piſcatorum, quod maiores piſces capit, dictum ab eo, quòd cete in mari maiora ſunt piſcium genera: quod Virgil. Immania cete. Var. γνῶθι σεαυτόν: Nõ animaduertis cetarios, cùm videre volunt in mari thunnos, adſcendere in malũ altè, vt penitus per aquam perſpiciant piſces?

TONIMVS poſitum ſonamus cum modo, à tono. Var. Eumenidibus: Tibi tympana *non inani ſonitu matris deum tonimus.

νομίμως ſonitus.

TIBINOS a tibijs modos. Var. Eumenidib.

Apage

Apage in dierectũ a domo noſtra iſtam inſanitatē.

PRÆSEPIA non tantum, quibus aut cantheria, aut iumenta cętera, aut *vetera animalia pabulantur, ſed & omnia loca clauſa, & tuta, dicta pręſepia. Virg. Æneid. lib. i. aut agmine facto Ignauum fucos pecus a præſepibus arcent.

veterina.

Var. ὄνος λύρας: Siquis *melodinis *tonos lyras pręſepibus ſe retineat forenſibus.

μελῳδεῖν. ἄτονος lyra. ſic lego, vel certè ἄςομος. iudicent doctiores.

SVBRIGERE ſignificat ſurſum erigere. quo verbo ruſtici vtuntur, cùm tritæ fruges ad ventilandũ in areis eriguntur. Virg. Æneid. lib. iiij.
Tot linguæ, totidem ora ſonant, tot ſurrigit aureis.

LINGVLACÆ locutuleię, a procacitate lingue, & loquendi proprietatem trahunt. Plaut. Caſina: Lingulaca eſt, nam nunquam tacet.

FVRES ſignificantiam habent a furuo, quod Romani veteres atrum appellauerũt: eò quòd per obſcuras, atque atras noctes oportuna ſit eius mali effectio, eos dictos fures. Var. Rerum diuinarum lib. xiiij. Furem ex eo dictum, quòd furuum atrum appellauerint: & fures per obſcuras noctes, atque atras faciliùs furentur. Homerus: κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω.

VENTORVM PROPRIETATES ET vocabulorum ſignificationes in tractatibus nobilium philoſophorum quæſitas, has apertiſſimas potuimus inuenire.

EVRVM dictum *ἀπὸ τῆς ἕω ῥέοντα, quòd flatus eius ab oriente ſit hyemali.

ἠοῦς

AVSTRVM, qui Græcè νότος, dictũ ab humore, & nebula, quod νοτὶς Græcè humor Latina interpretatione

terpretatione dicatur,ac ſit is ventus ſudoris effector,vt eſt Homer. καλὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρώς.

CIRCIVM a turbine,ac vertigine. Iliad.ψ

BOREAM, hoc eſt,aquilonẽ ἀπὸ τῆς βοῆς quod ſonorus ſit,& procelloſus.Hom. Καὶ βορέης αἰθρηγενέτης μεγα κῦμα κυλίνδων. In alio loco: Iliad.ξ.
οὔτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάᾳ προτὶ χέρσον
Πόντοθεν ὀρνύμενον πνοιῇ βορέω ἀλεγεινῇ.

PIETATEM docti veteres hanc eſſe voluerũt, quòd quæ in ea ſunt,quaſi penitus,& in penetralibus recondantur . hoc & in antiquis libris,& philoſophorum tractatibus inuenitur.

LÆVVM ſignificari veteres putant, quaſi a leuando. Virg.quoque ſub hac oſtẽſione poſuiſſe voluerunt,Georg.lib.iiij. ſiquem
Numina læua ſinunt,auditqne vocatus Apollo.
Ennius Annalium lib.iii.
Olim de cælo leuum dedit inclytus ſignum.

RVDENTES ea cauſa ſapientiſſimi dictos volunt, quòd funes,cùm vento verberentur,rudere exiſtimẽtur;atque hunc ſonũ propriũ funium,non aſinorum putant.

INFESTI proprietatẽ hãc eſſe Nig.voluit,quaſi nimium feſtinantis ad ſc,elus,vel ad fraudem.

MATVRARE non vti conſuetudo eſt,properare dicedũ eſt,ſed cum modo ſtudiũ adhibere feſtinum: a maturitate dictum , quæ ratione naturæ modificatione quadã , nec præcipitatur,ne præcox quid fiat;neq; differtur,ne ſenio diſſoluatur.Virg. Ge.l.4. Frigidus agricolã ſi quãdo cõtinet imber,
Multa forent , quæ mox cælo properanda ſereno
Maturare datur.

LICTORIS proprietatem à ligando dictam vetuſtas putat. ita enim carnificis officiũ antiquitus fungebatur. Mar. Tul. pro Rabirio: Lictor, inquit, colliga manus.

SORORIS appellationem veteres elegãti interpretatione poſuerunt; itaque *maximi iuris ſcriptores exprimendam putauerunt. Antiſt. Labeo: Soror, inquit, appellata eſt, quòd quaſi ſeorſum naſcitur, ſeparaturque ab ea domo, in qua nata eſt.

maximè

LVES a rebus ſoluendis propoſita. Licin. Macer Annalibus lib. ij. Nequaquam ſui lauandi reluant arma lue.

HVMANITATEM non ſolùm, vti nunc conſuetudine perſuaſum eſt, de beneuolentia, dexteritateque & *comitate veteres dicendum putauere, & quam Græci φιλανθρωπίαν vocant; ſed honeſtorum ſtudiorum & artium appetitum, quòd nulli animantium generi *præterquam hominibus conceſſa ſit. Var. Rerum humanarum lib. i. Praxiteles, qui propter artificium egregium, nemini eſt paullum modò humaniori ignotus.

communitate. *abſque.*

ADOR frumenti genus, quod epulis, & immolationibus ſacris pium putatur. vnde & adorare propitiare religiones, poteſt dictum videri. Var. de re ruſtica lib. i. In loco *humidiore far adoreum potius ſerunt, quum triticum. Virg. lib. vij

humido.

Et adorea liba per herbam
Subijciunt epulis.

FACIEM totius corporis formam, πρόσωπον, id eſt, os poſuit antiquitas prudens, vt ab aſpectu ſpecies, & a fingendo figura; ita a factura corporis facies. Plau. Pœnulo: Sed earum nutrix qua ſit facie

cie mihi expedi: Statura non magna, corpore *aquilo ipſa eſt. Pacuu. Nyptris:

aquilino.
Agell.lib. 13. capite 28.

Ætate integra,
Feroci ingenio, facie procera virum.

Sallu. Hiſtoriar. li. ij. Sardinia in Africo mari facie veſtigij humani [prominet] in occidentem, quàm in orientem latior.

VESTIBVLA quidam putāt ſub ea proprietate diſtincta, quod in primis ingreſſibus, & in ſpatijs domorum Veſtę, hoc eſt aræ, ac foci ſoleant haberi. Sed ſiue ſic intelligi debeant, non abhorret a vocabuli proprio. Inuenitur etiā apud veteres doctos veſtibula ob eā ſignificatiā dicta, quòd in his locis, ad ſalutādos dominos domorū quicunq; veniſſent, ſtare ſoleant, cùm introeūdi daretur copia; atque ob hāc *cognitionē, & quaſi ſtabulationem primos ingreſſus domorum veſtibula nominatos. Cic. Oratote: Veſtibula nimirum honeſta, adituſque ad cauſam faciet illuſtres.

conſitionem, repono, coſtitutionem

BIDENTES qui æſtimant ob eā cauſam oues a Virg. dictas, quòd duos dētes habeāt, peſſimè ac vitioſè intelligūt. Nā nec duos dētes habēt, & hoc quidē & genus monſtri eſt, & meliùs intelligi poteſt, ſi biennis dixerit auctoritate. Pom. Atteliana: Mars tibi voueo facturū, ſi vnquā redierit, bidenti verre. Lab. Paupert. Viſus hac nocte bidentes propter viam facere. Et Nigid. Figulus dicit bidental vocari, quòd bimæ pecudes immolentur.

Agellius lib. 16. capite 62.

IVGERI proprietatem Varro deſignat de re ruſtica lib. i. Apud nos in agro Rom. ac Latino metiuntur iugeris, iugū vocant, quod iuncti boues vno die exarare poſſunt.

G FOENV-

FENVS ab eo dictum eſt, quòd pecuniā pariat increſcenti tempore, quaſi fetus, aut fetura. Nam & Grecè τόκος dicitur, ἀπὸ τοῦ τίκτειν, quod eſt parere. Var. li. iij. de Latino ſerm. Fenus autē dictum à fetu, & quaſi fetura quadā pecuniæ. Nam & Catonem, & cæteros antiquiores ſine o littera fenus pronuntiaſſe contendit, vt fetus, & fecunditas.

Receptiuum

*RECEPTITIVM ſeruum quidam ab ea proprietate dictum volunt, vt ſi nequam, & nihili ſit, qui venundatus ob aliquod vitium, aut maleſactū ab aliquo * diſtrictore recipiatur. Sed vera eſt hæc eius nominis interpretatio, quem in data dote, aut donatione quis exceperit, quod eſt propriè receperit. Plaut. Trinumo:

à diſtractore.

Poſticulum hoc recepit, cùm ædes vendidit.

Cato: Mulier & magnam dotem dat, & magnam pecuniam retinet. ex ea igitur re familiari, ex qua ſibi dote data retinuit pecuniam, à viro fortè irata repetere inſtituit. Apponit ei flagitatorem receptitium, hoc eſt, proprium ſeruum, quem reliqua pecunia receperat, nec dederat dotis, & exceperat. Cicero de Oratore libro ſecundo: Sed dicis te cùm ædeis venderes, ne in rutis quidem & cæſis ſolum tibi paternum recepiſſe.

SITICINES. vt liticines à lituo, vt tubicines à tuba, ita ſiticines, qui apud funeratos *[vel vita functos] & ſepultos, hoc eſt, iam ſitos canere ſoliti erant, honoris cauſſa, cantus lamētabiles. hoc in libris *Coniectaneis Attei Capitonis inuenitur, & Cato id vocabulum indubitanter appoſuit.

conlectaneis

IVMENTVM à iungendo veteres dictum putant, g littera in eo nomine attrita. Nam & vectabulum

bulum dicunt,quod nunc vehiculum dicitur.

ARCERA plauſtrum eſt ruſticum tectum vndique quaſi arca. Hoc vocabulum & apud Varronem,& M.Tullium inuenitur.Hoc autem vehiculi genere ſenes, & ægroti vectari ſolent. Varro γεροντοδιδασκάλῳ: Vehebatur cum vxore vehiculo ſemel aut bis anno cum arcera: ſi non vellet, non ſterneret.

TROPÆI ſignificantiã propriam Var.Bimargo oſtẽdit:Ideo fuga hoſtiũ Gręcè vocatur τροπή.hinc ſpolia capta,fixa in ſtipitibus appellantur tropęa.

LVXVM, id eſt,vulſum,& loco motum,quod nunc luxari ignari Latinè dicimus. Inde luxuria, quia à recta viuẽdi via ſit excluſa,& eiecta.

*CVLINAM veteres coquinã dixerunt, nõ vt nunc vulgus putat.Var.Modio:Et hoc intereſt inter Epicurũ,& ganeones noſtros,quibus modulus eſt vitæ colina. Plau.Muſtellaria:

Exi è colina,ſis,foras,maſtigia,
Qui mihi inter patinas exhibes argutias.

Varro de vita populi Romani libro primo: Quâ finis it,antica,& poſtica. in poſtica parte erat culina,dicta ab eo, quòd ibi colebant ignem: locupletiorum domus quàm fuerint anguſtijs paupertinis coactæ,ipſa nomina declarant.

Colinam, per o, in antigr. inuenio ſcriptum adiecto etiam etymo, Colina à colendo.

MODESTVM à modico, hoc eſt, moderato poſitum: Varro Modio: Non eos optumè vixiſſe, qui diutiſſimè* vixerint, ſed qui modeſtiſſimè,id eſt,modicè.

vixent pro, vixiſſent.

INFANS à nõ fando dictus eſt.Cic. Oratore: Nam & infantes actionis ſæpe fructũ tulerunt. Et eſt,quod aut dici non debeat, aut fari non poſſit.

Nam & infantes vſque eò appellandi ſunt, donec cœperint fari. *Curius lib.xix.

Lucillius, lege ex Lactantij teſtimonio.

Vt pueri infantes faciũt mulierculã honeſtã. & xv.
Vt pueri infantes credunt ſigna omnia aëna
Viuere, & eſſe homines. Virg.Æneid.lib.ii.
Infandum regina iubes renouare dolorem.

Var.ὄνος λύρας: Voces Amphionem tragœdum, iubeas Amphionis agere parteis infantiorem, quàm meus eſt mulio. Acc.Athamante: Prius quàm infãs eſſes, facinus oculi *veſcuntur tui. Var. Eumenid.
Poſtremo nemo ægrotus quicquam ſomniat
Tam infandum, quod non * aliquis dicat *philoſophus.

vide infrà, in, veſcor, vbi locus rectè habet, & explicatur. aliquid philoſophis.

Cicero de Oratore lib.iij. Modò hoc conſtet, neque infantiam eius, qui rem nouerit; ſed eam explicare dicendo non queat: neque ſciẽtiam illius, cui res non *ſuppetit, ac verba non deſint, eſſe laudãdã.

ſuppeditat, aut

SARCINATRICIS, non(vt quidam volũt) ſarcitricis, quaſi a ſarciendo; ſed magis a ſarcinis, quòd plurimum veſtium ſumant. Var. ὄνος λύρας: Homines ruſticos in vindemia incondita cantare, *ſarcinatricis in machinis.

ſarcinatrices.

PETAVRISTÆ a veteribus dicebãtur qui ſaltibus, *vel ſchœnis leuioribus mouerentur: & hæc proprietas a Greca, nominatione deſcendit, ἀπὸ τοῦ πετᾶσθαι. Var.epiſt.ad Cæſar. Conuocat Ptolomæũ *cinædon, Laconicon petauriſtẽ, Diona αὐλοποιόν. Idẽ de vita populi Romani libro ij. Nec minus alio in genere ſunt ludi velitis Galli, Germani petauriſtæ.

ſcenis.

lego, Cinædologon, Nicona.

CVRIAM a cura dictam Varro deſignat, de vita populi libro ſecundo: Itaque propter cu-

ram

ram locus quoque, quo ſuã quiſque Senator confert, curiam appellat.

LEGIONVM proprietatem a delectu militum Varro de vita populi Romani libro iij. dictam interpretatur: *Tum appellatus eſt delectus, *Tamen* & ab electione legio, ab hac ſuperuacaneorum cõſuetudine adſcribuntur.

ASSAS nutrices difficilis multi exiſtimant intellectus. At verò acri intentione potuimus indagare ob eam proprietatem officij eo nomine nuncupari, quòd aſſint ijs, quos nutriãt, nec vel exiguo diuellãtur. vnde aſſeclas ab eo, quòd aſſint, & omnibus iuſſis dominorũ præſtò ſint, eſſe vocitatos.

ENIXÆ dicuntur feminæ nitendi, hoc eſt, conandi, & dolendi labore perfunctæ, *nixis, quæ re- *enixis'que* ligionum genera parientibus *præſunt: ſed elegan- *præeunt* tior intellectus, vt ex hoc dictę eſſe credantur enixæ, quod vinculis quibuſdam periculi, quibus implicarẽtur, fuerint exſolutæ. Nexum enim dicimus arctũ & colligatũ: Plaut. Amphit. id probat dicẽs: Vno vt labore exſolueret ærumnas duas.

REMVLCARE dictum eſt quaſi molli & leni tractu ad progreſſum mulcere. Siſen. Hiſtor. lib. ij. Si quæ celeriter ſolui poterat, in altum *remulcare trahit. *fortè, remulcat, id eſt, remulco retrahit.*

CONGENVLARE eſt genu replicato cadere. Siſenna Hiſtoriarum lib. iiij. Multi plagis aduerſis [icti] & congenulati, Romanis præcipitatis ipſi ſupra* voluit in caput. *fortè. voluti*

AGILEM celerẽ ab agẽdo. Siſen. Hiſt. li. iij. Agilem dari, facilemq́ue victoriam, neque foſſas, aut bellum remoratum.

Expediti, & impediti ex vna proprietatę habent vocabuli cauſſam, aut ex ſolutis pedibus, aut illigatis. Siſen.Hiſt.lib.iiij. Inermos*armant, impeditos expediti ſine vllo ſuorum vulnere cunctos interficiunt.

lego, armati

Testvdines ſunt loca in ędificijs camerata ad ſimilitudinem aquatilium teſtudinum, quæ duris tergoribus ſunt, & incuruis. Virg.Ænei.li.i.

In foribus Diuæ media teſtudine templi.

Siſen.Hiſt.lib iiij.C.Titinnius quidam, cui minus proprietas *metus ab natura tradita videretur, primò ante teſtudinem conſtitit: deinde apud conſulem cauſſam, atque excuſationem præferre cœpit.

menis, fortè, mentis

Insinvari eſt immitti, quaſi ſinu accipi. Siſen.Hiſt.lib.iiij.Agmen perturbatum pedites inſinuant, ac loco commouent.

Adolere verbum propriè ſacra reddentiũ, quod ſignificat votis, ac ſupplicationibus numen auctius facere; vt eſt in ijſdem, macte eſto. & intelligi debet ab eo, quod eſt, adoleuit, id eſt, creuit, & adultum, quod eſt, auctum, & aucta ætate, vt aliqua cauſſa maius ſolito factum, ducere proprietatem. Virg.Æneid.lib.i.

Cura penum ſtruere, & flammis adolere Penates.
Idem vij. Adoletque altaria tedis.
Et in Bucolicis:
Verbenasque adole pingues, & maſcula thura.
quod eſt, adde, cumula. Et Georg.lib.iiij.
Panchæis adoleſcunt ignibus aræ.

Accensi genus militiæ eſt adminiſtrãtibus proximum. Var.Rhetoricorum li.xx. Vt conſules, ac prætores, qui ſequuntur in caſtra, accenſi dicti,

quòd

quòd ad neceſſarias res ſæpius acciantur, veluti* ac-cenſiti.

accerſiti, &, quos nunc dicimus, de putati.

N E F A R I I proprietatem lib.i. de vita populi Romani Var. patefecit, à farre, quod adoreum eſt, quo ſcelerati vti non debeant, non triticum, ſed far: hoc quoque idem adſignificat, quòd qui indigni ſunt qui viuant, nefarij vocantur.

A D O R E V M quoque dictũ ab eo putat, quòd cibi ora, id eſt, principium ſit far.

P R O P I T I V M dicitur prorſus pium; aut propriè pium, vt apud Terentium Adelph. Quàm ea quæ parentes propitij: aut certè porrò pium, quod eſt vehementer, & valdè. Apud eundẽ in prologo Andriæ: Dehinc vt quieſcant porrò moneo, vt deſinant Maledicere, malefacta ne noſcant ſua.

I M P A N C R A R E eſt inuadere. verbũ à Græco tractum, quaſi πᾶν κρέας conſumere. Var. Eccleſiam in regiam *arcam impancrarunt.

**aream*

M A N S V E T V M dictum eſt, quaſi manu aſſuetum, quòd omnia quæ ſunt natura fera, manuum permulſione miteſcant. Vnde Virgilius Georg. lib. iij.

Er plauſæ ſonitum ceruicis amare.

Et Æneid lib. vii. Ille manum patiens.

Quoniam ſuprà dixerat:

Pectebatque ferum, puroque in fonte lauabat.

C I N N V S eſt commiſtio plurimorum: vnde & concinnare dicitur. Cic. Oratore: Eſt autẽ quidam interiectus inter hos medius, & quaſi temperatus, nec acumine poſteriorum, nec flumine vtens ſuperiorum, vt cinnus amborum neutro excellens, vtriuſque particeps, vel vtriuſque, ſi verum

quærimus potiùs expers.

ENVCLEATE dicitur purgatè, exquiſitè, & ſine aſperitate, aut duritia,ab eo quòd nucibus ſeparatis,id eſt,teſtis,nucleorũ vtilis vſus habeatur. Cic.Oratore:Modò id eleganter,enucleatéque faciat,eũ ſolum Attice dicere.Idem Tuſc.lib.iiij.Habes eã,quæ de perturbationibꝰ enucleatè diſputat.

ROTVNDVM a rota dictum,vel rota a rotundo.& eſt rotundum collectum,& per omnem circuitum ſine offenſione aſperi, aut anguli leue:quã ſignificantiam Cic. Oratore, etiam ad humani ingenij tranſtulit formam:Theodectes autem præfractior, nec ſatis(vt ita dicam)rotundus , primus inſtituit dilatare verbis.

vide Lactant. lib6..

RABVLA a rabie dictus eſt,quem nunc aduocatum,vel cauſarum patronum dicimus.Cic.Oratore : Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro,ſed doctiſſimum,& perfectiſſimum quærimus.Inde & Salluſt.canina(vt ait Appius)facundia exercebatur.

MERIDIES manifeſtè medius dies. Cic.Oratore:Ipſum meridiem , cur non medidiem?

dictum.

INEPTI proprietatem C. de Oratore lib.ij.patefecit: Quem enim nos ineptum vocamus, is mihi videtur ab hoc nomen habere* ductum, quòd non ſit aptus.

DIVERSORIA dicta ſunt hoſpitia a diuertẽdo.Cic.de Oratore li.ij Quieſcã in Cæſaris ſermone , quaſi in aliquo oportuno diuerſorio.

SANNIONES dicuntur a ſannijs, qui ſunt in dictis fatui, & in motibus ,& in ſcænis , quos μωροὺς vocant Græci.Ter.Eunucho:Solus Sannio ſer

uat

uat domi. Cicero de oratore lib.ij. Quid* porrò tã ridiculũ, quàm Sãnio *eſt? qui ore, vultu, imitãdis moribus, voce, denique corpore ridetur ipſo.

enim poteſt eſſet

HÆREDII proprietatem indicat Varro de re ruſtica lib.j. Bina iugera, quòd à Romulo primùm diuiſa dicebantur viritim, quę quòd hęredem ſequerentur, hæredium appellarunt.

LEGVMINA Varro de re ruſtica libr. j. dicta eximat, non quod ſecentur, ſed quod* vellantur à terra, quæ quòd ita leguntur legumina dicta.

legantur: cætera quæ velluntur è terra neque ſubſecantur, quod ita

PORCÆ* in agris quam dicamus ſignificantiã Varro deſignat de re ruſtica lib. 1. Quà aratrũ vomere lacunam *iſtriam fecit, ſulcus vocatur: quod eſt inter duos ſulcos elata terra dicitur porca, quòd ea* ſeges frumentum porrigit. Accius Parergorũ lib.i. Bene proſciſſas* coſſigerare ordine porcas, bidẽti ferro, rectas *deruere. Porcæ ſunt ſigna ſulcorum, quæ vltra ſe iaci ſemina prohibeãt. porcere enim prohibere ſæpius legimus.

agri

(ſtriam vocat) facit, ita lego pro iſtriam vocat facit.

ſecus

poſſigerare, fortè proſit aggerare.

diribere. ſic lego ex vitiata lectione manuſcr. codicis quæ eſt, direuere. ea enim vox diſtribuere denotat.

OCCATIONIS proprietas his indiciis aperitur. Varro de re ruſtica li.1. Et poſtea occare, id eſt, comminuere ne ſit gleba, quod ita occidũt occare dicunt. Serenus: Occatio occæcatio eſt.

POMORVM à Varrone proprietas explanata eſt de re ruſt.lib.j. Aquam addi quotidie veſperi, à quo quòd indigent potu, poma dicta eſſe poſſunt.

FRACCESSERE tanquã friari, & putrefieri vetuſtate. Var. de re ruſti.lib.j. Hęc, de qua fit oleũ, congeri ſolet aceruatim per dies ſingulos in tabulata, vti ibi mediocriter fracceſcat.

LIXARVM proprietas hæc eſt, quod officiũ ſuſtineant militibus aquæ vehendę. lixam nanque

aquam

aquã veteres vocauerũt. Vnde elixũ dicimus aqua coctũ. Lix etiã cinis dicitur, vel humor cineri miſtus. Nam etiam nunc id genus lixiuium vocatur. Varro de vita po. Ro. lib. I. Proinde & elixum panem ex farre, & aqua frigida fingebant.

Exemplũ huic loco alienum. itaq; ſubſtituo Heſiod. πολλ' ἐπικαμπύλα κάλα.

CALONVM quoque proprietas hæc habetur, quod ligna militibus ſubminiſtrẽt. κάλα enim Græci ligna dicunt, vt Homerus: *πολλά τε ξύλ' ἐπέθεντο.

for. conuentu.

CONFLVGES loca, in quæ riui diuerſi confluant. Liuius Andromeda: Cõfluges vbi *conuentum campum totum inhumigant.

CONSEDO à conſedẽdo, vt aſſedo, vel aſſeſſor. C. Hemina Annal. lib. iiij. Nemo vicinus conſedo.

fortè. mihi, ſed auctoritates

CONTICINIVM noctis primum tempus, quo omnia quieſcendi gratia cõticeſcunt. Auctores multi ſunt *miri, ſed auctoritate deficiunt.

DELIBRATVM decorticatũ; vt deartuatum per artus diſciſſum. Virgil. Georg. lib. ij.
Vdoque docent inoleſcere libro.

EXTEREBRARE eſt vi aliquid extorquere, & ſcrutari, aut curioſius quærere. Plaut. Aſtraba. Cũ incurioſum locaretur, terebratũ quidẽ pertundis.

qua fixa

GRVMAE ſunt loca media, in quæ directæ quatuor congregantur, & conueniunt viæ. Eſt autem gruma mẽſura quædam, *qua flexæ viæ ad lineam diriguntur, vt eſt agrimenſorum, & talium. Ennius libr. xviij. Grumam dirigere dixit, degrumari ferrum. Lucilius lib. iij. Viamque
Vis degrumari, vt caſtris menſor facit olim.

LVCVLENTVM pulcrum, & bonũ, & perſpicuũ, dictũ à luce. Licinius Macer Annal. lib. j. Auſpicia pulcra, & luculenta cõmemorat. Plaut. Cornicu.

Pulcrum

Pulcrum & luculentum hodie euenit prælium.

LOGI à Græco λόγοι ſermones, vel dicta ridicula, & contemnenda. Cicero pro Gallio: Ego te certè ſcio omnes logos, qui ludis dicti ſunt, animaduertiſſe. Turpi. Canephoro: Teſtamentum ergo celabis? logi.

FVLGVRATORIS. vt extiſpicis, & haruſpicis, ita hi fulgurũ *inſpectores. Cato de morib⁹ Claudij Neronis: Haruſpicẽ fulguratorẽ ſiquis adducat *ſuſpectores*

MOLETRINA à molendo, quod piſtrinũ dicimus: vt feratrina, vt fetutina. Cato in Thermũ: Neruo, carcere, moletrina.

PANIS proprietatem à paſcendo putant veteres exiſtimandam. Varro de vita popu. Rom. lib. j. Paſtillos, & panes, hęc vocabula paſtus, quod *eſſet paſcere dicebant. *eſſe*

MVSTVLENTVM, & vinolẽtũ, vt feculentũ. Plau. Ciſtella.

Nam ita muſtulentus æſtus nares attigit,
Vt ſit odor muſti, aut muſto oblitus ac madens.

CONVITIVM dictum eſt quaſi è vitiis locũ, qui ſecundùm ignobilitatem loci maledictis, & dictis turpibus cauilletur.

PROLVBIVM eſt patêre amicitiam & fidem. Accius Andromeda: Muliêbre ingeniũ, prolubiũ, occaſio. *Nouius Colace: Et volo, & vereor, & facere in prolubio eſt. Laberius Compitalibus: Quò quidem me à matronali pudore prolubium meretricis progredi coëgit? Varro de lingua Latina li. v. Prolubiẽ, & prolubidinẽ dici ab eo quod lubeat, Vnde etiam lucus *Veneri Lubentinæ *dicatur. *Næuius* *Veneris* *vocetur*

PAEDATO poſitum pro repetitu, vel acceſſu

quaſi

quaſi per pedem, ſicuti nunc vulgò dicitur tertio pedato. Cato Originum lib.i. Igitur tertio pedato bellum nobis facere. Idem Diſſuaſione de fœneratione: Tertio autem pedato, item ex fœnore diſcordia excreſcebat.

PRAECLAVIVM pars veſtis, quæ ante clauū texitur. Afranius Homine:
Tertium diem pręclauium vnū texere. Idē Fratriis:
Mea nutrix ſurge, ſi vis, profer purpuram,
Præclauium, contextus.

PROPAGES eſt ſeries, & affixio continua, vel longè ducta. pages enim cōpactio, vnde cōpages, & propagare, id eſt, genus iuge lōgè mittere. Pacu. Antiopa: Saluete gemini mea propages ſanguinis. Ennius [1]Nonis:
[1]Vnde florent fructus, vitæque propaginem.
Nobis vnde forent fructus, vitæque propagmen.
Ita reſtituo verſum ſuis numeris defectū: alioqui in voce, propages, hic auctor oſtendit propagmen neutro genere efferri, tametſi locus valdè ſit ibi mendoſus.

PRAEGRADAT, prægreditur, anteuenit, dictū à gradu. Pacuuius Atalanta.
Extremum intra canterem ipſum prægradat
Parthenorem.

In manuſcr. lego cancerem, pro cancellis diminutiuè dictis vſurpatam vocem: vel ſi pro vulgata, canterem, mauis, carcerem reponere, ut τὴν ἀφετηρίαν innuat, non repugno: aut ſi, campterem, Græca voce metā ſignificante, (id enim eſt illis καμπτὴρ) penes doctos arbitrium eſto.

agrypnuntibus, vt Boëthuntibus, vt nomen ſit fabulæ.

PROMICARE extendere, & porrò iacere. Vnde emicare. Nęuius. *Siquidem loqui vis, non perdo-

perdocere, multa longè promicanda oratio eſt.

PRAEVIVS dictus eſt antecedens. Cicero:

*Alcion genuit claris delapſus ab aſtris,
Præuius auroræ Solis, noctiſque ſatelles.

Altion hunc genuit claudu.

DIGLADIARI dictum eſt diſſentire, & diſſidere dictum à gladiis. Cicero Academicorũ lib.j. Quid autem ſtomachatur *Muſarcus? quid Antipater digladietur cũ Carneade tot voluminibus? Idem iij. Digladiari autem ſemper & depugnare cum facinoroſis, & audacibus, quis non cùm miſerrimũ, tum etiam ſtultiſſimum dixerit?

Mneſarchus.

ÆQVOR ab æquo, & plano Cicero Academicorum lib.ij. vocabulum accepiſſe cõfirmat. Quid tam planũ videtur, quàm mare? ex quo etiã ęquor illud poëtæ vocant. Lucret.lib.iij.

Voluitur, & plani raptim petit æquora campi.

MENIANA ab inuentore eorum Menio dicta ſunt. Vnde & columna Meniana. Cicero Academicorũ lib.iiij. Interim ille cùm æſtuaret, veterum vt Menianorũ, ſic Academicorum viam ſecutus eſt.

NATRICES dicuntur angues natantes. Cicero Academicorum lib.iiij. Sic enim vult is, tantam vim natricum, viperarumque fecerit? Lucillius Satyrarum libro ſecundo.

Natibus natricem impreſſit craſſam, & capitatam.

EXSVLTARE dictum eſt exſilire. Cicero Academicorum libro tertio. Et vt nos nũc ſedemus ad Lucrinum, piſciculoſque exſultãtes videmus. Virg.Æneid.lib.iij.

Exſultantque vada, atque æſtu miſcentur arenæ.

EXCORDES, concordeſque ex corde ſignificantiã ducunt. Cic.Tuſ.lib.i. Aut vnde magna diſ-

ſenſio

ſenſio eſt. Aliis cor ipſum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordesque dicuntur.

MANVM dicitur clarũ: vnde etiam manè poſt tenebras noctis diei pars prima: inde Matuta, quæ Græce λευκόθεα. Nam inde volũt etiam Deos Manes appellari, id eſt bonos, ac proſperos, quòd melior mors ſapientioribus, quàm vita probetur. Cicero Tuſc. lib. j. Quid Inò Cadmi filia? nónne λευκόθεα nominata à Græcis, Matuta habetur à noſtris? Inde immanes non boni, vt ſæpe.

FODICARE eſt fodere, à fodiendo dictum. Cicero Tuſcul. libro iij. Nõ eſt enim in noſtra poteſtate, fodicantibus iis rebus, quas malas opinemur, diſſimulatio, vel obliuio.

POLITIONES agrorum cultus diligentes, vt polita omnia dicimus exculta, & ad nitorem deducta. Ennius Satyrarum lib. iij. Teſtes ſunt
Lati campi, quos gerit Africa terra politos.
Idem Annalium libro octauo:
faber Raſtros dente *fabres capſit cauſſa poliendi Agri.
Varro: Quid mirum [ſi] ex agri depolitionibus eiiciuntur, hîc in cœnaculo polito recipiuntur?

PRAEFICAE dicebãtur apud veteres, quę adhiberi ſolent funeri mercede conductæ, vt & flerent, & fortia facta laudarent. Plautus Friuola.
Superaboque omnes argutando præficas.
Idem Truculento:
Argutum ciuem mihi habeam pro præfica.
Quæ alios collaudat, ea ſe verò non poteſt.
Lucilius xxij. (ficæ.
Mercede quę Cõductæ flent alieno in funere prę-
Multo; & capillos ſcindunt, & clamant magis.

Varro

Varro de vita po. Ro. Deinde næniam cantari ſolitam ad tibias & fides, eorumq́;* ludiſtricas curſitaſſent, Hæc mulier vocitata olim præfica vſque ad Punicum bellum. *fortè, ludis tritas præficas. Idem:*

PARECTATI hi, qui de pueritia veniunt ad pubertatẽ, à Græco vocabulum ſumptum. Lucilius lib. viij. Inde parectato chlamydes, ac barbula prima. Idem lib. xx. Tum ephebum quendam, quẽ vocant parectaton. Varro de cõpoſitione ſatyrarũ: Parectatæ adſunt,* mulierq́; mulier Venus caput. *for*

PROLETARII dicti ſunt plebei, qui nihil reipu. exhibeant, ſed tantùm prolem ſufficiant. Cato de tribunis militum: Expedito pauperẽ plebeium, atq; proletarium. Caſſius Hemina Annalib. lib. ij. Tunc Marcus præco primũ proletarios armauit. Varro de vita popu. Rom. lib. I. Quibus erant pecuniæ ſatis locupletes, aſſiduos, cõtrarios, proletarios. Idem: Aſſiduo neminẽ, vindicem voluerunt locupleti.

PROSAPIES generis lõgitudo, dicta à proſupãdo, aut proferendo. Cato Originum lib. j. Veteres proſapias, & multa alia apud multos.

OPTIONES in cohortibus, qui ſunt honeſti gradus, ut optatos, quod eſt electos: & adoptatos, quod adſcitos Var. de vita po. Ro. lib. iij. exiſtimat appellatos. Referẽtibus Centurionibus adoptati, in cohortes ſubibant, vt ſemper plenæ eſſent legiones: à quo optiones in turmis decurionum, & in cohortibus centurionum appellati.

NONIVS MARCELLVS DE HONESTIS ET NOVE VETERVM DICTIS PER LITTERAS.

A.

A P V D iuxta. Siſen, Hiſtoriarum lib. iiij. Dum priſtinum vitium apud ignem per ſudorẽ corpore exhauſerunt. M. Tul. de offi. Cuius focum mirari ſolitus *Cato, apud quẽ ille ſedens Sãnitũ quondam hoſtium, iam cliẽtiũ ſuorũ munera repudiauerat. Et de orat. lib. ij. Cùm etiã tũ in lecto Craſſus eſſet, & apud eum Sulpitius ſederet.

Capto. fortè, Capito.

A P I S C I inuenire. Siſenna. Hiſt. lib. iiij. Itaque poſtero *deligato ſigninum redeuntis apiſcitur.

fortè. die legatos Signiam redeuntes

A B S T E M I V S qui vino abſtinet. Apul. In te fuiſti quondam Athenis parcus, atque abſtemius. In lib. Ludicrorũ. Abſtemius eſt, imò ſcit quo rete leporẽ tenebat, lupũ non tenere. Lucil. Satyr. li. vi.

Thaunomeno inquit, valua ſororem
Lanificam dici ſiccam, atq; abſtemiam vbi audit.

Varro de vita pop. Ro. lib. j.

Quantopere abſtemias mulieres voluerint
Eſſe, vel ex vno exemplo poteſt viderier.

A D I P A T V M veteres honeſtè pro pingui, & ſucculento, & opimo poſuerunt. Cicero de ora. Adſciuerunt ſuis artibus opimum quoddam, & tanquã adipatæ dictionis genus.

A D H A M A R E, obligare. ab hamo ıractũ. Cic. Academico. lib. ij. Qui enim ſeriùs honores abhamauerunt, vix admittuntur ad eos, nec ſatis commendati multitudini poſſunt eſſe.

A D S T I P V L A R I poſitum eſt aſſentiri. Cic. Academicis lib. iiij. Falſum eſſe Stoici dicunt, &

eorum adſtipulator Antiochus.

ADDICTVM eſt quaſi deuotũ, vel obnoxiũ. Cic.Tuſc.lib.ij.Qui certis quibuſdam, deſtinatiſque ſententiis quaſi addicti, & conſecrati ſunt.

AQVILEX aquam colligens. Varro Quinquatribus: An hoc pręſtat *hero filius Diogenis, quòd ille è ventre aquam mittit? an hoc te iactas? at hoc pacto vtilior te Tuſcus aquilex.

for. Herophilus Διογένης.

ÆQVIMENTVM poſitũ eſt non æquamentum, quaſi parẽ vicem; ſed merces pro eo, quod dicitur admiſſum. Var. Sexage. An ſi equam emiſſes quadrupedem, vt meo aſino Reatino admitteres, quantum popoſciſſem, dediſſes æquimenti?

ÆRIFICIVM dictum, quod ſit ex ęre. Varro γνῶθι σεαυτὸν:[1] Nihil ſunt Muſæ politis, quaſi ærificiæ dixi.

[1] *Nihil ſunt Muſæ policis veſtræ, quas ærificè duxti. lego ſic in, ducere. ærificè antem ducere videtur dixiſſe pro, ex ære fabricare. policis, puto eſſe* πωλικοῖς, *vel* ἐμπολνταῖς.

APLVDAS frumẽti furfures dicunt ruſtici veteres. hoc in antiquis inuenitur, quorũ in dubio eſt auctoritas: quãquam & Plau. in Aſtraba fabula ita dixerit; cuius incertum eſt, an ſit eius comœdia: atque ideo verſus eoſdẽ ponere ſuperſedimus.

ADVLTERIONEM pro adultero. Laberius *in primo, quem ſiquis legere voluerit, ibi inueniet, & fidem noſtram ſua diligentia adiuuabit.

for. Cophino, ex Agellio. manuſc. habet, Coprino.

ANTICIPARE poſuerunt veteres præuenire, hoc eſt antè capere. Varro Bimargopoli: Sẽſiſtis dicite labdea: & viuos contemnite viui. Anticipate, atque addite calcar, ſtultos contemnite docti.

Aſſe vinum, aſſe pulmentarium, ſed edas. ita lego, vt & infrà in, neceſſitudo.

AVRIGATVR honeſtè poſitum pro moderatur, ac regit. Varro Modio. *Ad ſe vnũ eſſe pulmentarium ſecundas, quo natura aurigatur, non neceſſitudo.

ARCHITECTARI componere. Cicero de finibus bonorum & malorum lib.ij. Cur tandẽ ſapiẽtia tãtopere laudatur? An quòd ita callida eſt, vt optimè poſſit architectari voluptates.

AIAT quod eſt dicat. Cicero de finibus bonorum & malorum. Et Marcus: Quaſi ego id curem, quòd ille aiat, aut neget.

ANELLVS. M. Tul. de finibus bonorũ, & malorum lib. v. Nec tamẽ Epicurum licet obliuiſci, ſi cupiã: cuius imaginẽ nõ ſolùm in tabulis noſtri familiares, ſed etiã in poculis, & in anellis habebant.

AMATIO. Plautus Rudente:

Nimis penè inepta, atque odioſa eius amatio eſt.

ADESVM conſumptum. Siſenna Hiſto. lib. iij. Iiſdem temporibus Æſernini duplici foſſa, valloq́ue circundati, frumento adeſo, quòd ex areis in oppidum portatum eſt.

ATTENDERE pro intẽdere, cogitare. Ci. Ora. Nihílne vobis in mentem venit, quod prętereà à Craſſo requiratis? Idẽ: Hercules ipſũ, inqt, attẽdo.

ACCOMMODAT adiungit, applicat. Cice. de ora. lib. ij. Africano illi ſuperiori coronam ſibi in cõuiuio ad caput accommodanti. Vir. Æne. lib. ij. Laterique Argiuum accommodat enſem.

in anni tetrachordo menſum. Vide Iuniũ lib. de anno & menſibus cap. 3.

AVTVMNITAS pro autumno. Var. Serrano: περὶ ἀρχαιρεσιῶν: Retinet viatorem meridie prætereuntem fontẽ: quod autumnitas *inani tetra ordo menſem præterierat. Idem Quinquatribus:

Cape

Pape hanc caducã Liberi molem, depende frondem Bromij autumnitatis. vbi olim neutro. Varro Ephemeride: Nauali Eteſię diutius, & vberius flauerant, & autumnum ventoſum fuerat.

ARITVDINEM pro ariditate. Varro Prometheo lib. j. *Humanam quandã gẽtẽ ſtirpis,* inquit frigus, calore, atque humore aritudinem miſcet. *Humanarum: Quandam conquit. fortè concoquit.*

ABORIATVR pro abortiat. Varro pro Callio, vel Fundanio de admirandis rebus: Vinũ quod ibi natum ſit in quodam loco ſi prægnans biberit, fieri vt aboriatur.

ADOLESCENTIARIS pro luxuriaris. Varro, Ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, περὶ εὐστηρίας: Tum quidem vt faciat cenſeo, quoniã tu quoq; adhuc adoleſcẽtiaris.

ANCILLANTVR pro ſeruiunt. Titinnius Prælia: Verùm enim dotibus deliniti, vltrò etiam vxoribus ancillãtur. Acci. Meleagro: Quam inuita ancillans, dicto obediens viri.

ABSONVM ſine ſono. Cic. Oratore: Sed ſunt quidã, aut ita lingua hæſitãtes, aut ita voce abſoni.

ALGV pro algore. Acci. Andromeda: Miſera obualla ſaxo, ſenio, pædore, alguque, & fame. Varro, ἔχω σὲ, ἢ περὶ τύχης: Leges ruina ne iacentem ſubdealbet algu danti frigore. Lucillius: *Nam tam algu, atque nigrore* maius. Lucre. li. iij. Morbis, *algoque, fameque. *Nautam fortè manns algu*

ÆTATEM poſitum pro ſępe, ac diu. Plau. Aſin. Adeo vt ętatẽ ambo ambobus nobis ſint obnoxij. Idem eadem:

Ætatẽ velim ſeruire, Libanũ *vt cõueniam modo? *qui*

ALTILE non ſolùm pingue ab alendo, verùm etiam opulentum. Plautus Ciſtellaria:

Prohibet diuitiis maximis, dote altili,atq; opima.

Assvlatim,vt minutatim. Plaut.Captiuis:
Priuſquã pulſando aſſulatim foribus exitiũ dabo.
Næuius Pullis eſcam : Hic iure inops [1]paullò da adſimile,ſimul aſſulatim vis aias,ſumit cibũ.Plau. Menæchmis:Niſi dedolabo aſſulatim viſcera.

[1] Pullo da,Ille ſimul aſſulatim viſcere.Non intelligo. ſolùm lectionem manuſcr . codicis ſubiicio oculis animiſque expendendam : id ,quod aliâs etiam poſt hac facere decreui,ne aliis præiudicatum videatur.

Anxitvdo. Accius Euryſace:
Perſuaſit mœror,anxitudo, error, dolor.
Idem Armorũ iudicio: Vbi cura eſt, ibi anxitudo: acerba ibi cuncta conſiliorum ratio, & fortunæ. Sic M. Tul.de repub. lib.ij. Quartaque anxitudo prona ad luctum, & mœrẽs,ſemperque ipſa ſe ſolicitans. Pacuuius Hermiona:
Triſtitia, atque animi intoleranda anxitudine.

Albitvdinem pro albore.Plau.Trinũmo:
Vbi habitet & itẽ alterũ ad iſtãc capitis albitudinẽ

Adhaesvm à cohærendo dixit Lucre.lib.iij.
Nam neque pulueris interdũ ſentimus adhęſum.
Item lib.iiij.
Tenue locis,quia non potis eſt*affigere adhæſum. *affligere

Amolimini eſt recedite,vel tollite. Teren. Andriá: Proinde hinc vos amolimini,
Nam mihi impedimento eſtis.Pacuuius Hermio.
Non tute hinc è conſpectu amolire? Idẽ Antiopa:
Nónne hinc vos properè ſtabulis amolimini?
Siſenna Hiſtoria.lib.iiij.Impedimentum omne de cunctis itineribus amoliuntur.

Acrimonia eſt animi viuacitas. Næuius

Lycurgo:

Lycurgo:Ne ille mei feri ingenij,atque animi acrẽ acrimoniam. Accius Neoptolomo:
Vim,ferociã,animum,atrocitatẽ,iram,acrimoniã.

ABIVGAT ſeparat,alienat. Pacu.Medo:
Quæ res te ab ſtabulis abiugat,certum eſt loqui.

ANGVSTITATEM. Accius Oenomao : Saxũ id facit anguſtitatem, & ſub eo ſaxo exuberãs ſcatebra fluuia eradit rupem. Anguſtitatẽ dictum pro anguſtia. Accius Alpheſibœa:
Sed anguſtitatem incluſam, ac ſaxis ſqualidam.

ADSESTRIX femininum eſt ab eo, quod eſt aſſeſſor. Afranius Fratriis:
Dimittit adſeſtricem,me *ad ſeſe vocat. *adeſſe*

ATRI dies dicuntur, quos nunc nefaſtos, vel poſteros vocant. Afranius Fratriis:
Septembris heri Kalendæ,hodie atri dies.

AIVTAMINI pro aiutate. Pacuuius Chryſe: Aiutamini,& defendite.

AERA numeri nota. Lucil.lib.xxix.Hæc eſt ratio peruerſa aera ſumma,& ſubducta improbè.

APPETONES ab appetendo dicti. Laberius Virgine: Alienum appetonibus viæ perditę diuerticula ſequi.

ADVOCASSE prouocaſſe. Lucil.lib.xxix.
Amicos hodie cum improbo illo audiuimus
Lucilio aduocaſſe.

ARMILLVM. Lucil.lib.xxviij. Hinc ad me, hinc licet anus rurſum ad armillum.

ADOLESCENTVRIRE. Laberius : Incipio adoleſcenturire,& neſcio quid nugarum facere.

AVXILIATVM, vt ſuppetiatum. Lucre.lib.v.
Alituum porrò genus alis omne videmus

Fidere, & à pennis tremulum petere auxiliatum.

ARDVM pro aridum. Lucil. lib. xxvij. Ardum miſerrimum, atq; infęlix lignum ſambucũ vocant.

AVERRVNCARE auertere. Lucil. lib. xxvi. Dij [1] maluerint meliora, atque amentiam auerruncaſſint tuam. Pacuuius Medo: Poſſum ego iſtã capite cladem auerruncaſſare. M. Tul. de finibus bonorum, & malorum: Dij maluerint meliora, atque amentiam auerruncaſſint meam.

[1] *Dij maluerint. manuſcr. codex habet, mî nuerint, nõ malo ſenſu; niſi, dij mouerint meliora, vſitatius pro, monuerint receptiuś que inuenirem, & inferius apud hunc ipſum Nonium, atteſtantibus etiam Varrone ac Sex. Pomp.*

effugiam APISCI, adipiſci. Lucil. lib. xxvi. Vt ego* effutiam, quod ego te in primis cupere apiſci intelligo

ACCEPSO accipio. Pacuuius Teucro:
Haud ſinam
Quicquã profari, prius quàm accepſo, quod peto.

ADAVCTAVIT auxit. Accius Æneadis:
Quibus rem ſummam, & patriam noſtram quondam adauctauit pater.

ADAXINT adigant. Plautus Aulularia:
Vtinam me diui adaxint ad ſuſpendium.

AFFECTARE afficere. Plau. Bacchi. Tua flagitia, aut damna, aut diſpoliabula, quibus patrem, & me, teque, amicosq; omneis affectas tuos.

ADIVGARE adiungere. Pacuuius Chryſe: Mater eſt terra, ea parit corpus, anima mater adiugat. Idem Iliona:
Blandam hortatricem adiugat voluntatem.

AEDITVOR, id eſt, ædem tueor. Pomponius Ædituo:

Ædituo: Qui poſtquam tibi appareo, atque ædituor in templo tuo nec *mortalibus,nec mortaliũ vllum in terra miſerius eſt.

mortalis

ÆTERNARE. Varro Rerum humanarũ lib.ij. Litteriſque,ac laudibus æternare.

ALBICATVR candidatur,exalbeſcit. Varro. Caue canem: Vbi riuus præcipitatur in nemore, deorſum rapitur, atque offenſus aliquo à ſcopulo lapidoſo albicatur.

ABSCONDIT pro abſcondidit. Cæci. Exſule: Nam hic in tenebris intus ſeſe abſcondidit. Pomponius Maccis geminis: Perij, non puellula eſt, *nunquid abſcondiſti inter nates?

nunc quid abſcondidiſti.

*ATTIGIT contingit. Turpil. Leucadia: Ne me attigas, atq; aufer manum. eia quàm ferocula eſt. Accius Erigonis: Age age amolire,amitte, caue veſtem attigas. Plaut. Bacchidibus: Ne attigas puerũ iſta cauſa,quando fecit ſtrenuè.

Attigas contingas

AVGIFICAT auget. Enni⁹ Andromach. Quid fit ſeditio, tabéſne,an numeros augificat ſuos?

ATROX crudum. Næuius Belli Pœnic. lib. iij. Simul atrocia porricerent exta miniſtratores.

ADQVO pro inquantum. Afranius Promo: Vt ſcire poſſis adquo te expediat loqui. Idem Priuigno: Ni tantùm amarem talem tam meritò patrem, Miratus eſſem adquo licere.

ALTERNATIM per vices. Quadrig. Annal. li. 3 Item gaudium,atq; ægritudinẽ alternatim ſequi.

APRICARI in aprico eſſe. Var. Myſteriis: Licet videre multos quotidie hyeme in ſole apricari.

ABSENTE nobis, & præſente nobis pro,præ-

 ſentibus

ſentibus, & abſentibus nobis. Plaut. Amphit. Nec nobis præſente aliquis quiſquã niſi ſeruus. Afra. Auctione. Ades, Si hâc abſẽte nobis venerit puer.

ANTIQVARI obſolefieri, & è memoria tolli. M. Tul. de offic. lib. ij. Pernicioſè enim Philippus in tribunatu, cùm legem agrariam ferret, quam tamen antiquari facile paſſus eſt, in eo vehementer ſe moderatum præbuit.

ALLECTAT illicit, delectat. M. Tul. de ſenect. Ad quem fruendum non modò non retardat, verũ etiam inuitat, atque allectat ſenectus.

ABVSA vtẽdo, vel in vſum cõſumpta. Plau. Aſin. Vbi illa, quæ dedi ante? abuſa ſunt. nã ſi ea durarẽt mihi mulier mitteretur ad te, nec te quicq̃ poſcerẽ

muſicis

ASSA voce ſola voce linguæ tantũmodò, aut vocis humanæ, nõ admiſtis aliis *vocibus eſſe voluerunt. Var. de vita pop. Rom. lib. ij. In conuiuiis pueri modeſti, vt cãtarent carmina antiqua, in quibus laudes erãt maiorũ, & aſſa voce, & cũ tibicine. Idẽ Cato, vel de liberis educãdis: Melos alterũ in cantibus eſt bipartitũ, vnũ, quod eſt in aſſa voce, alterũ quod vocant organicon. Aſſum autẽ exiſtimandum eſt, vt in obſoniis ſine pigmento ſaporis alieni, quemadmodum merum dicitur ſolum.

ARCI. Varro de vita pop. Rom. lib. iiij. Eoque pecuniam magnam cõſumpſiſſet, quod arci, quos ſummopere fecerat, feſſi pondere diu facti, celeriter corruiſſent.

ADMINICVLAVI poſitũ pro adiuui. Varro Cato, vel de liberis educãdis: Quod petiſti, vt eius educationis fierem tibi ſocius, quoad potui adminiculaui tuam voluntatem ſcribendo.

BETERE

B

BETERE eſt ire. Var. Aſſanos multos, quòd parere ea non poterat mulier foras betere iuſſit. Pac. Nyptris: Vos betite defenſum patriam in pugnam, Idem Hedo: Bibite ſi reſto, pergitur, *iam ſi ire conor, prohibet betere. *tam*

Betere eſt ire. Var. τοῦ πατρὸς τὸ παιδίον, περὶ παιδοποιΐας. *Nos multos, quòd parere ea non poterat mulier, foras betere iuſſit. Pacu. Nyptris:*
Vos hinc defenſum patriam in pugnam betite.
Idem Medo:
Si reſto, pergit iter, tum ſi ire conor, prohibet betere.
In plerīſque fidem hic codicis ſequuti ſumus; in quibuſdam legem carminis.

BELLIORIS eſt melioris. Varro Teſtamento, περὶ διαθηκῶν: Venio nunc ad *alterum genus teſtamenti, quod dicitur phyſicon, in quo Gręci belliores, quàm Romani noſtri. *adulterinum*

BRVTVM dicitur hebes, & obtuſum. Lucr. li. iij. An contracta ſuis è partibus obbruteſcat. Pacu. Hermiona: Et obnoxium eſſe, aut brutum, aut elinguem putes.

BVLGA eſt folliculus omnis, quam & crumenam veteres appellarunt: & eſt ſacculus ad brachiú pendens. Lucil. Satyr. lib. vi.

Cui neque iumentum eſt, nec ſeruus, nec comes vllus,
Bulgam, & quicquid habet nummorum, ſecum habet ipſe.
Cum bulga cenat, dormit, lauit: omnis in vna
Spes hominis bulga, hac deuincta eſt cætera vita.

Var. Octogeſi, περὶ νομισμάτων: In quo nobilius eſt philip-

philippeũ,quod accipimus, quàm quod bibimus, cùm alterũ addamus in bulgã,alterum in veſicam. Luc.li.xxvi.Ita vt quiſque noſtrum è bulga eſt matris in lucem editus.

Bacillvm M.Tull.de ſupplicijs: Denique proximus lictori Sextius,de quo ſępe iam dixi,cõuerſo bacillo oculos miſero tundere vehementiſſimè cœpit.Afran. Homine:Bacillum deligatũ corneolum poſcit.Cic.de Finib.bonor. & malor.li.ij. Vt bacillum aliud eſt inflexum, & incuruatum, aliud ita natum.

Bacchari veteres non ſolũ Bacchi numine furere dici voluerunt;verũ etiã loca, in quibus ſit debacchatum, bacchata dixerunt. Virg.Georg. lib. ii. O vbi campi,
Sperchiusq́;,& virginibus bacchata Lacænis
Taygeta? Nam & quicquid vehementius cõmouetur,bacchari voluerunt.Santra Nuntijs Bacchis: Ita obſoletũ ſono furenter, ab omni parte bacchatur nemus.

Blaterare eſt confingere per mendacia. Afran.Augure:Quid eſt iſtuc te blaterare, atq; obloqui.Idẽ Incẽd. Illud meméto, nequid in primis blateres. Cęcilius Hymnide: Sine blaterare, nihil agit in amore inermus.

Bovnt dictũ à boũ mugitibus.Pacu.Medea: Clamore,& ſonitu colles reſonantes bount. Virg. Geor.l.iij. *Reboant ſiluęq́;, & magnus olympus. Var.Parmen.Exeunt citi, ſtrepunt, bount.

for. rebount

Baivlare ferre. Plaut. Aſinaria:Ego baiulabo,tu,vt decet *dominum, ante me ito inanis.

colonum

Bipennis manifeſtũ eſt id dici, quod ex vtraque

que parte ſit acutum.Nam nonnulli gubernaculorum partes tenuiores ad hanc ſimilitudinem pinnas vocant elegãter.Var. Marcipore : [1] Delime bipennis, vt leuis paſſerculus. [2]Idem eodem: Annos caduci naufragij it.Cicero : Nec quarum bipennis plumas vapor Perurſit altè mœſti in terram cecidimus. Idem Parmenone: Ferens ferream humero bipennem ſecurim.

[1]Fortè,Delimat bipenni Velleius Paterculus.vt ita legam,facit manuſcrip.codex,qui manifeſtè ſcribit,Paterculus,& priore loco,Vt leius.nemo autẽ neſcit magnam eſſe characterum t & e in ſcriptura vicinitatem,ac lubricam ad errores procliuitatem.

[2]Annos caduci,&c.Auſim ſanctè aſſeuerare genuinam huius loci lectionem eſſe hanc, quæ ſequitur ſenarijs conſtans.

At nobis caduci naufragi,vt ciconiæ
Quarum bipennis fulminis plumas vapor
Peruſſit , altè mœſti in terram cecidimus.

Vides claram exiſtere lucem repoſita,loco emedullatæ molliter vocis, Cicero nec,ciconiæ voce.

BIVIRAS quas vſus viduas appellat. Var.Lege Menia :Ad biuirã venio,cùm vellem oſtendere quid vellem, Metamelos inconſtantię filius me reprehendit

BOVINATORES, quos nunc malitioſos & tergiuerſatores dicimus. Lucil.lib.xi.

Hic ſtrigoſus, bouinatorque, ore improbus duro.

BVBVLCITARE. Varro Manio : Vinicius meus, quòd apud Plocium rhetorem bubulcitaret,alteri in dolore non defuit.

BASES. Var.ὄνος λύρας: Primũ eam eſſe phyſicen,

-ſicen, quid ſi item phyton, vt ipſa vox baſis eius.

BADIVS. Var. ὄνος λύρας: Equi colore diſpares, ita nati: hic badius, iſte giluus, ille murinus.

BINVM millium numero, pro binis millibus. Siſen. Hiſtor. libr. iij. Ad binûm millium numero ſaucijs vtrinque factis.

BALBE obſcurè. Var. Rerum humanarum li. xx. Præterquam duobus in primis eſt ſcriptum ſpectare velit potius, quàm voluntatem debeam non datum dicere magiſtratum.

BAIVLVM Cic. de Oratore lib. iij. Remigem aliquem, aut baiulum nobis oratorem deſcripſeris.

BALBVTIRE eſt cnm quadam linguæ hæſitatione, & confuſione trepidare. Cic. Academicorum lib. iiij. Planè vt ſupradictus Stoicus perpauca balbutiens. Et Tuſculan. lib. v. Me quidem auctore etiã Peripatetici, vetereſque Academici balbutire aliquando deſinant.

BVRA dicitur pars aratri poſterior decuruata. Virg. Georg. lib. i.

Continuò in ſiluis magna vi inflexa domatur
In burim.

Var. de re ruſtica lib. i. Et ſæpe fracta bura relinquunt vomerem in aruo. Hanc Virg. burim vocauit.

BLITEA inutilis, à blito herba nullius vſus. Plaut. Trucul. Blitea & lutea eſt meretrix. Laber. Tuſco. Bipedem, bliteam, belluam.

BVCERIAS boum greges. Lucr. lib. ij.

*Lanigeræ pecudes, & *equorum duellica proles,
*Buceriæque greges.

Lanigenæ Bucerǽque

BAVBARE latrare, à canum voce. Lucr. li. v.
Et cùm deſerti baubantur in ædibus.

BELLO-

BELLOSVM bellicoſum. *Cælius: Tantum bellum ſuſcitare conari aduerſarios contra belloſum genus. *Cecilius*

BVAS potionẽ poſitam paruulorũ. Var. Cato, vel de liberis educãdis: Cùm cibum, ac potionem buas, ac papas docent, & matrem mammam, patrẽ tatam. Lucil. lib. viij. Cùm vinulentas diceret, vini buas deſignauit.

C

COMEST pro comedit. Var. Margopoli, περὶ ἀρχῆς: Natura humanis omnia ſunt paria:
*Qui te plus, vrget, piſceis vt ſæpe minutos *Qui pote vide Iunij animadu lib. 6. capite 18.*
Magnus comeſt, vt aueis enecat accipiter.
Titinnius Gemina: Libram aiebant ſatis
Eſſe ambobus farris *nutrire. plus comeſt *intrita*
Sola vxor. Idem Fullonibus:
Ego me mandatam meo viro malè arbitor, a
Qui rem diſperdit, & meam dotem comeſt.
Afranius Æqualibus: Iſte, vt tu rem narras, comeſt hîc quotidie. Plaut. Muſtellaria:
Sine modò venire ſaluum, quẽ abſentem *comeſt. *comes*
Idẽ Trinũmo. Quod & bibit, quod comeſt, quod facit ſumpti. Pompon. Piſtore: Decipit
Vicinos. quod molendum conduxit, comeſt.
Nouius Fullonibus feriatis: Vortit ſe in omneis beſtias, comeſt quicquid tetigit tantùm. Idem Agric. Æpol paternam qui comeſt pecuniam. Lucil. Satyrarum lib. iij.
Commanducatur. totum complexa comeſtque.
Et xxx. Conficit ipſe, comeſtque.
M. Tull. Hortenſio: Se ad extremum pollicetur prolaturum, qui ſe ipſe comeſt, quod efficit dialecticorum

ćticorum ratio.

Cvia pro cuius. Lucil.lib.xxx.
Cuia opera troginus calix per caſtra cluebat.

Contollere contra tollere. Plaut. Aulul. Contollam gradum.

Claritvdo pro claritas. Sallu. Iugurt. Cū præſertim tam multæ variæque ſint artes animi, quibus ſumma claritudo paratur. Siſen. Hiſtor. li. iij. Quod fortaſſe an ex voluntate ſua ſumma cum claritudine celeriter confeciſſet.

Collvvio labes ex immūditia. M. Tul. de ſeneċt. Cùmq; ex* hac turba & colluuione diſcedā.

turbæ col.

Commalaxare eſt exercere, ac maturè facere. Var. Flexta. περὶ ἐπαρχιῶν: Nec dolorē adiaphoron eſſe, quod philoſophia cōmalaxarem *ea patrē, neque irato mihi habenas dedi vnquā, neque cupiditas mihi impoſuit frenos.

lego, eam partē

Cetra [obſtaculū, ſcutū] Var. Væ victis, περὶ φιλονεικίας: Quis rotundam facere cetram nequeat?

Coracem nouè poſitum pro coruo. Cic. de Orat. lib. iij. Quare coracem iſtum veſtrum patiamur nos quidem pullos ſuos excludere?

Canitvdinem pro canicie. Var. Aborig. περὶ ἀνθρώπων φύσεως: Sed neque vetulus canterius quā nouellus melior, nec canitudini comes virtus.

Condocefacere. Cic. Tuſculanar. libro v. Nemo eſt enim, qui eorum bonorum animum putet eſſe iudicē, eumque condocefaciat, vt ea, quæ bona, malaue videantur, poſſit contēnere.

Conscribillavi pro cōſcripſi. Var. Cōlumna Herculis, περὶ δόξης: Itaque eas in ceram cōſcribillauit Herculis ad litem. Idē Marcip. Aſtrologi

logi non ſunt, qui cõſcribillarũt pingẽtes cælum.

Commictilis [compoſiti] Pomponius Præcone poſteriore: Si ſciam quid velis, quaſi ſerui comici commictilis.

Contente parcè, & continenter. Plaut. Aſina. Quanquam illũ mater arctè cõtentéq; habet.

Caries eſt vetuſtas. Var. Coſmotoryna, περὶ φθορᾶς κόσμȣ: Singulos lectos ſtratos vbi habuimus, amiſimus propter cariem, & tineam. Lucil. li. xxx. *Planta vna eſt pedibus carioſis *mẽſulibano.

Plauda for. legendũ, mens elephanti, ut ſtupidam ſignet, vel menſu elephanti ut molem corporis inſinuet.

Cortes ſunt villarum intra maceriam ſpatia. Var. Papiapap. περὶ ἐγκωμίων: Dũ vixi, *promiſcaris meis in cortibus pauit. Idem de re ruſtica lib. i. Nec minus & à pabulo cùm redierint anſeres, ſues, porci, in corte exteriore. Idem de vita populi Rom. lib. i. Ad focum hyeme, ac frigoribus cęnitanitabant: æſtiuo tempore *in propatulo; rure in corte; in vrbe, in tabulino, quod Mœnianum poſſumus intelligere tabulis fabricatum.

lego, promis carus, me is

in loco

Cvpas. Var. Eſt modus matulę, περὶ μέθης: Cupas vinarias ſirpare noli, adde cyathum vini in vxorculæ *opicillum. Idẽ Seſquiulyſſe: Alteram viã deformaſſe Carneadẽ virtutis *ſe cupis acris aceti.

inopis villum.

è

Comedim pro comedam. Plautus: Bacchidib. Quod dem ſcortis, quodque in luſtris comedim, congreget pater. Cic. ad Var. epiſtola *petiſſet: Cura ſi me amas, vt valeas, ne ego te iacente bona tua comedim. Statui enim tibi ne ægroto quidem parcere. Pompon. Proſtibulo: Ego quæro quod edim; has quęrere quod cacent, contra ius eſt.

Pati. Set cura.

Commemoramentvm. Cæcil. Plocio: Pudebat, credo, commemoramentum ſtupri.

Conſpicilivm vnde conſpicere poſſis. Plau. Medico: In conſpicilio adſeruabam, pallium obſeruabam.

Colvstra lac nouum in mammis. Lucil. lib. viij. Hiberam inſulam fomēto omni colore coluſtra. Laberius Virgine: Siquidem mea coluſtra fretus terris ſtudere feciſſet ſumere aquā ex fonte.

Conqviniscere, & ocquiniſcere inclinari ſignificat. Plaut. Ciſtel. Faciundum eſt puerile officium, conquiniſcam ad ciſtulam. Idem: & doloſi, idem conquiniſce, ſis, iſtic ceueto ſimul.

Copi pro copioſo. Plaut. Pſeudulo: Atque ego nunc me vt glorioſum faciam, & copi pectore. Turpil. Epiclero: Te quidem omnium iam pater copem cauſſa rem facit. Pacu. Peribœa: O multimodis variè dubium, & proſperum copem diem.

Collvtvlet ſignificat dedecoret. Plautus Trinūmo: Hæc famigeratio te honeſtet, me collutulet, etſi ſine dote duxeris.

Congenerat eſt adiungit, aſſociat. Accius *Fidicinis:* Quam vehat grato tibi congenerat gentium, aut generum affinitas.

lego ita, Phœniſſis: quidue Adraſtio.

Cette ſignificat dicite, vel date, ab eo quod cedo. Næuius Lycurgo: [1]Pro induſtria ne te regem prognatum patrem Lycurgum cette. Ennius Medea: Saluete optima corpora, cette manus veſtras, measque accipite. Accius Menalippo: *Æneū aliquis cette in conſpectum, aut nos vbi eſt ducite ad eum. Pacu. Atalanta: Is veſtrorum vter ſit, cui ſignum datum eſt cette.

En eum

[1] *Proinduſtriant te habet manuſcr. codex, ſed nullo ſenſu. itaq; lego, Proin Dryante rege prognatum patrem Lycurgum*

Lycurgum cette.

CVPPEDIA cupiditas. Cic. Tuſc. li. iij. Ambitio, mulieroſitas, peruicacia, ligurritio, vinolentia, cuppedia.

CASTITVDINEM pro caſtitate. Acc. Phœniſ. Ibi fas, ibi cunctam antiquam caſtitudinem.

COMITASSET pro cubuiſſet. Acc. Erigona: Tum autem Ægiſthus ſi me eſſe eodē lecto comitaſſet patri.

CITVMA ſunt proxima cælo millia. M. Tull. de Repub. li. vi. Ex quibus erat ea minima, quæ vltima cælo, cituma terris luce lucebat aliena. Et lib. i. Quare ſi placet, deduc orationem tuam de eo loco ad hæc cituma.

CLARET clara eſt, vel clareat. Turp. Pedio: Cuius aduētu inſula hodie claret Cypros. Enn. Tela: Nā ita mihi Telamonis patris, atq; facies proaui Iouis gratia ea eſt, atq; hoc lumē cādidū claret mihi.

CASTERIA locus, vbi cū nauigatio conquieſcit, remi, & gubernacula cōquieſcunt: Plau. Aſinar.
Quin pol ſi repoſui remum, ſola ego in caſteria:
vbi quieſco, omnis familiæ cauſſa conſiſtit tibi.

COQVINATVM ad coquendum. Plau. Aulularia: Neque ego vnquam, niſi hodie, ad Bacchas veni in bacchanal coquinatum.

CVRIO curioſus. Plaut. Aulul.
Volo ſcire ego ex te, qui ſit agnus curio.

CVLCITA Var. Quinquatrib. Quàm in teſtudineo lecto, culcita plumea, in die dormire. Idē de vita popu. Rom. li. i. Qui primus vxorem ducebat duab⁹ culcitis, ac duobus toris plagulis cū ſtraſſet.

In queis Libyſſa citrus faſcijs. ita lego ex manuſcr. occaſione loci infrà ſcripti.

CITRVS Var. γεροντοδιδασκάλῳ: * In quibus Libya

vide in faſcia.

bya citrus faſce *cingit fores

CÆCVTIVNT. Var. γεροντοδιδασκάλῳ: Vtrũ oculi mihi cæcutiunt, an ego vidi ſeruos in armis contra dominos?

CABALLVS. Lucil. lib.ij.
Succuſſatoris tetri, tardique caballi.
Var. Parmeno. Alius caballum arbori ramo in humili alligatũ relinquit. Idẽ Seſquiulyſſe: In caſtris permanſi, inde caballum reduxi ad cenſorem.

CODA. Var. ταφῇ μενίππου: Sed vt canis ſine coda.

ecfatus, vel hæc fatus

CARNALES ſedules. Var. Sexageſi: Vix* & fatus erat, cum more maiorum vltro carnales arripiunt, de ponte in Tiberim deturbant.[1]

[1] *Carnales ſedules. lectio planè abſurda, pro qua ſubſtituẽda fuerit rectiùs fortaſsè, Caſnares ſenes, ſi verè ſcribitur apud Varronem & Sextũ Pompeiũ, qui Caſnarem dici ſenem lingua Oſca annotarunt. Adiuuat nõnihil coniecturã noſtram codex bibliothecæ S. Amandi, in quo legas, Carnales ſe, voce, vt videtur, truncata, ſe, pro ſenes; niſi quis cõtẽdat vocẽ Caſnar apud illos corruptã, hanc verò conſtãtiùs apud Noniũ in manuſc. quatuor legi, vt pro ſene Carnalis dictus fuerit: horũ certè fidei malim ſubſcriptũ, quã deprauatiſſimis illorum libris: itaque legendum fuerit, Carnales ſenes. Var. Sexageſi: Vix ecfatus, vel, hæc fatus.*

CRASSVM poſitũ pro hebeti, & ſtulto. Var. Sexag. Senib⁹ craſſis* humili non vidim⁹ quid fiat.

homuli

CANVM vetus, antiquũ. Virg. li.i. Cana fides, & Veſta. Var. Eumenidib. Et ecce de improuiſo ad nos accedit cana veritas Atticæ philoſophiæ alumna.

CISIVM

CISIVM vehiculi biroti genus.M.Tull.Philipp lib.ij.Delituit in quadā caupona, atque ibi ſe occultans perpotauit ad veſperū : inde ciſio celeriter ad vrbem adductus domum venit.

CELERATIM celeriter.Siſen.Hiſtor.li.v.Quo magis celeratim poterant,in inſidijs ſuos diſponit.

COPIANTVR à copia honeſtè poſitum, vt lignantur,& pabulantur, & aquantur. *Cælius li.i. Armis & magno commeatu, prædaque ingenti copiantur.Virgil. Georg.lib.iiij.

Sub mœnibus vrbis aquantur.

Q. Claudius Agellius lib.17. cap.2

CONFVTARE eſt confundere, vel cōmittere. Var. Manio : Harū ædiū ſumma atria confutabant *architecti omnes. Titinnius Setin. Cocus magnū ahenum quando feruit, paulla confutat trua.

architectones

COMPLVRIES frequēter.Cato Suaſione in legē populi:Quod cōpluries vſu venit,omni tempore anteuentū eſt, remp.reddimus.Idē Orig.lib. iiij.Cōpluries eorū milites mercenarij inter ſe multi alteri alteros caſtris occidere.Plaut. Perſa:Quid metuis?metuo hercle verò, ſenſi ego compluries.

COGNOMEN eſt eiuſdem nominis. Afranius Diuort.Letium genus cognominationis morborum cognominis.

CLYPEAT. Pacu.Hermiona:Currum liquit, chlamide contorta aſtu clypeat brachium . ita & *galeare.Cynna Epigrammatis:

Miſeras audet galeare puellas.

in manuſc.eſt calcare, à calcibus.

CONVASARE dicitur furto omnia colligere.Terentius Phormione:

Aliquid conuaſaſſem, atque hinc me ego conicerem protinus in pedes.

Clvet nominatur. Lucil.li.xxx. Cuia opera *Troginus calix per caſtra cluebat. Enn. Ambrac. Per gentes eſſe cluebat omniũ miſerrimus. Pacu. Iliona: Sed * hæc cluentur hoſpitũ infideliſſimi. Var. ὄνος λύρας: Pacuuius diſcipulis di cor porrò is fuit Ennius, Muſarũ Põpilius clueor.

for. Terginocalix, à tergẽdis & exſiccandis calicibus

hi

lego, Pacu. diſcipulus is bicorporis cluit. Ennius: Muſarum Pompilius clueo

Cibicidas. Lucil.lib. xxvij. Viginti domi, an triginta, vel centum cibicidas alas. *Cibicidas. ita lego, pro ijs qui cibum cædant & abſumant, hoc eſt, edones: quod ipſum exẽplum Lucillij manifeſtum facit, & alioqui littera ratio id dictat.*

Contentvrvm. Lucil.li.xxvij. Tu Lucillium credis contentutum, cùm me *ruperint, ſumma omnia fecerim? Var. Cato, vel de liberis educandis: Vel maximè illic didici & ſitienti videri aquã mulſum, eſurienti panem cibarium ſiligineum, & exercitato ſomnum ſuauem.

lego, ruperim

Canicas veteres furfureſ eſſe voluerunt. Lucil.li.xxvij. Quanti vellet, *quàm canicas à pulte, & *maconis manu.

for. quanti apud te vt Magonis

Concorditas pro concordia. Pacu. Hermiona: Concorditatem hoſpitio adiunctam perpetem probitatem conſeruetis.

Commentvm pro *cõmunitum. Plau. Amphitryon. Fac iã Amphitryonẽ aduenientẽ ab ędibus, vt abeat quouis pacto, fac commentus ſies.

commonitum

Cribrvm. Lucil.li.xxxvi. Cribrum, incerniculum, lucernam *in laterem, in telam licium.

fila tenerem

Contemnificvm. Lucil. li.xxxvi. Ego enim contẽnificus fieri & faſtidire Agamemnonis.

Cordi eſt, honeſtè dictum animo ſedet. Lucillius lib. xxvi. Et quod tibi magnoperè cordi eſt, mihi

mihi vehementer diſplicet.Idē: Si tibi porrò iſtæc res icirco eſt cordi,quòd rere vtilem.

CONGENVCLARE eſt flecti genibus.Cælius Annal.lib.vi. Ipſe regis eminus equo ferit pectus auorſum congenuclat, percuſſus deiecit dominum.

CAVSSARI cauſſā dicere, vel defendere.Accius Medea: Quî potis eſt repelli quiſquā, vbi nullus eſt cauſſandi locus? Afran.Emancip. Vide vt facundè contrà cauſſeris patrem.Pacu.Armorū iudicio:Quiſeſe adfinem eſſe ad cauſſandū volunt, de virtute *is ego cernundi do poteſtatem omnibus. *gis*

CELEBRESCAT celebris fiat.Acc.Diomede:Et qualis fuerit fama celebreſcat tua.

COEPERE incipere. Cæcil.Peribœa,raſtraria: Aëre obſcuro,hercle deſinā,manè cœpiam. Plaut. Mænechmis : Neque ego inſanio, neque pugnas, nec lites cœpio.Idē Truculēto:[1] Dum abeam quôdam,& vbi nihil cœpiam.

[1] Dum habeat,tum amet.vbi nihil habeat, aliū quæſtum cœpiat.ſic legendus eſt locus,& paullo pòſt in voce, calliſcerunt. iugulanda ſunt, quæ ibi irrepſerunt verba illa habeat, alium quæſtum cœpiat.

CERTISSANT certa fiant.Pacu.Chryſe:*Aquæ eccos vnde certiſſent. *for. Atque*

CELEBRE non ſolùm frequens,ſed etiam velox.Accius Ægiſtho: Celebri gradu greſſum acceleraſſe*decet. *docet*

CALLISCERVNT pro occalluerunt. Cato de bello Carthaginenſi: Aures nobis calliſcerunt ad iniurias.

COMMETARE commeare.Nouius Bubul-

co cerdone: Cum ad lupam
Noſtram tam multi crebrò commetant lupi.
Afran. Virgin. Quò tu cõmetas? vbi cõfix⁹ deſides?

CONCALLVIT. M. Tul. li. iiij. ad Atticum: Locus ille animi noſtri, ſtomachus vbi habitat, olim*concalluit. Et de Deorum natura li. iiij. Quorũ tanquã manus opere, ſic animus vſu concalluit.

in vulgatis eſt, concaluit

CONCIERE cum perturbatione commouere. Accius Medea: Niſi quas terreſtres pontus ſtrages conciet: Afranius Depoſito:
Dij ſunt irati tibi,
Qui conciere cogites tantum mali.
Ennius Duloreſte: Extemplo *egiſti fidem nuncupantes conciebant populum.

lego, Ægyſthi

CONGLOMERARE inuoluere, ſuperaddere Enn. *Thyeſte: Heu mea fortuna, vt omnia in me conglomeras mala.

Titthe

CONGERMANESCERE coaleſcere, coniungi vel conſociari. Quadrigarius Annal. Facite exempla eorum, vt vos cum illis congermaneſcere ſciatur. Var. Rerum humanarum li. iij. Poſteà cum his vna remp. cõiuncti, & *congerminati tenuere.

congermani

COLLABELLA adiunge labra. Laber. Annalium: *Peranna, collabella oſculum.

f. imò, Anna

CYMBALISSARE cymbala quatere. *Caſſius Hemina lib. iij. Mulier cantabat tibijs Phrygijs, & altera cymbaliſſabat.

CONCINNARE cõficere, vel colligere. Neu. Belli Pœnici l. iiij. Trãſit Melitã Rom. exercit⁹, inſulã integrãvrit. populatur, vaſtat, rẽ hoſtiũ cõcinnat.

CATVLLIRE eſurire, vel libidinari. Laber. Lacu Auerno: Scinde vnam exoleto impatienti catullientem

tullientem lupam.

CADVCITER præcipitanter. Var.* Etratione: *lego, Atacinus, vel ſi mauis, Serrano: Ne aut iſta*
At frigidos nimbos aqua* iſta caduciter ruentes
Pertimuerint aquatiles querquedulæ natantes.

CVPIENTER cupidiſſimè Acc. Philoctetа:
*Cui poteſtas detur, tua *Poteſtas cui*
Cupienter malis membra* diſcrepat ſuis. *diſcerpat*
Ennius Phœnice:
Stultu'ſt, qui cupida cupiens cupienter cupit.

COMMEMORARE cõmonefacere, in memoriã reducere. M. Tul. de ſenectut. Pythagoreorũque more, exercẽdę memoriæ gratia quid quodie dixerim, audiuerim, egerim, cõmemoro veſperi. Idẽ de finibus bonorũ, & malorũ lib. i. Sed à te oportunè mentio facta eſt. Sed etenim me vis audire Cicero, quænã ſit iſtius veteris, quam cõmemoras Academicorum de finibus bonorum, Peripateticorumq́ue ſententia.

CONIECTARIVM efficax, perfectum. M. Tul. de finib. bonorũ & malorũ lib. iiij. Illud verò minimè* coniectariũ, ſed in primis hebes illorum. *coniecturarium: al. conſectariũ.*

CONCVBIA nocte primi ſomni. Siſen. Hiſt. lib. iiij. Ipſi legati concubia nocte oppido digreſſi iam ſupra hoſtium munitionem ſuccedunt.

CISTÆ. Siſen. Hiſtor. lib. iiij. Ciſtęque, quæ erat legum ferendarum gratia paratę, defecerant.

CENTONES, & cilicia. Siſen. Hiſt. l. iiij. Puppes aceto madefactis centonibus integuntur, quos ſuprà perpetua claſſi ſuſpenſa cilicia obtenduntur.

CREBRITVDINEM pro crebritate. Siſenna Hiſtoriarum libro quarto: Nam clandeſtina celeriter tranſigi apud notos cogitata

dici decet, non explanari.

nitidi CÆMENTA lapides non magni* modi, quibus ædificia conſurgunt. Siſen. Hiſtor. li. iiij. Formidine oppreſſus, quòd humilem cæmentis inſtructum oppidi murum ſciebat. Var. Bimargo: Non te pudet, Mani, cùm domi tuæ vides commilitonum tuorum cohortes ſeruis tuis miniſtrare cæmenta?

CIS poſitum pro vltra. Salluſt. Cis Rhenum, atque inter mare noſtrum, & Oceanum, niſi quâ fuit paludibus inuia, perdomita. Var. Rhetoricorũ li. xx. Eo die cis Tiberim redeundũ eſt, quòd de *auſpiciari* cælo *auſpicari ius nemini ſit præter magiſtratum.

QVADRIFARIAM. Var. Rhetoricor. lib. xx. Et ea, quæ ad mortales pertinent, quadrifariam diſpertierim, in homines, in loca, in tẽpora, in res.

CONCALFACERE exercitare, vel incendere, vel hortari. Cic. de deorum natura lib. ij. Et ait idem, cùm brachium concalfecerit, tum ſe ſolere pugnare. Idem ad Panſam lib. iij. Nos Ventidianis *calficimur* rumoribus* concalfecimus.

CAVILLANTVR, vt iocantur. Cic. de Oratore lib. iij. Cauillantur, aut aliquid de oratoris arte paucis præcipiunt libellis.

CATVS pro ſapiente. Cic. Tuſcul. lib. ij. Sed homo catus nunquam terminat, nec magnitudinis, nec diuturnitatis modum.

CONTRAHI dictum eſt honeſtè quadam triſtitia liberari, & ſolicitudine, aut mœrore. Cic Tuſculan. li. iij. Hoc detracto, quod totũ eſt volũtariũ, ægritudo erit ſublata illa mœrens, morſus, tamen & contractiunculæ quædã animi relinquentur. Et

lib.

libro iiij. Itaque hæc prima definitio eſt, vt ægritudo ſit animi aduerſante ratione contractio.

CICERES Cic.Tuſc.lib.v.Partim ſoliuagas, partim congregatas,immanes alias, quaſdam autem cicures,nonnullasabditas,terraque tectas.

CVIAS vnde.Cicero Tuſc.libro quinto. Socrates quidem, cum rogaretur cuiatem ſe eſſe diceret,mundanum inquit.

CIBARIVM, quod nũc aut de pane ſordido, aut de alio indigno dicatur. Varro Modio:In *cubiculo * dormire mallem,* ſcilicet potius vinum meum cibarium,quàm ego *dominus cubarẽ.Idẽ ὄνος λύρας: Tuus autem ipſe frater cibarius fuit Ariſtoxenus. Cicero Tuſc.lib.v. Cui cum*peregrinanti Ægyptum comitibus non conſecutis, cibarius in caſa panis datus eſſet, nihil viſum illo pane iucundius.

bucolico *for. edormire.* *ſ.potius lego, domi.* *peragranti*

COMEDONES ab edendo. Varro Modio: Putat *fore hoc, quod hic comedonibus conuenit vſu, *quibus nota voluntate comedunt, duntaxat gula gaudet.

fere *fortè, quibus nota voluptate, cũ edunt,*

CAVLEM vitis robur.Varro de re ruſtica lib.j. Quem dicimus caulẽ,vt Virgil.lib.xij. Puberibus caulẽ foliis.Varro:Ex ſarmẽto caules qui nati ſunt de iis plurimũ valent,primũ,ac ſecundũ,nonnunquam etiã tertiũ relinquere, reliquos decerpere.

CONTINVARE conuenire,concurrere. Siſenna Hiſtoria. libro vi. Marius oſtio Liris euehitur,atque Ænariam ſuos *continuare.

continuare iubet

CINEFACTVM in cinerem diſſolutũ: figuratio,vt tepefactum,& labefactum. Lucret. lib.iij.
At nos horrifico cinefactum te prope buſto.

COXENDICAS coxas. Lucillius: Caput collo ſuſtentatur, truncus ſuſtinetur à coxendicibus. Varro de re ruſtica lib.j. Lata frõte, naribus ſimis, lato pectore, craſſis coxendicibus.

CONDITANEVM, quod condi, vel condiri poteſt, rectè dici. Varro de re ruſtica lib.j. In agro craſſo, & calido oleam conditaneam, radium maiorem, Salẽtinam orchitem, pauſiam Sergiñ, colmineam, albicerem.

CENATVS vt pranſus, vt potus, vt lotus, id eſt confecta cena. Varro de vita populi Ro. lib.iij. Vt eius conuiuium, qui triumpharet in capitolio, *videtur eſſe proprium, vt ipſe potius domum reduceretur cenatus à conuiuio.

videretur

CIRROS capitis crines. Var. Cato, vel de liberis educandis: Itaque Ambraciȩ primum capillum puerilem demptum, item cirros ad Apollinem ponere ſolent.

CATELLOS. Var. Cato, vel de liberis educãdis: Quare meliuſculæ [curæ] conſuetudines pueriles illorũ, qui ſuis catellis miniſtrãt, quod edent.

D.

αἱρέσεων & ita Priſcianus lib.3.

DEXTIMA pro dextra. Varro περὶ λέξεων: Porrò inde ab vno quoq; compito ternæ viæ oriuntur, è quibus ſingulæ extumæ exitũ ad cælos habẽt propriũ: A primo cõpito dextimã viã munit Epicurus

DESVEVI illum pro deſuefeci illũ, id eſt, conſuetudinem ei abſtuli. Titinnius Gemina:
Paraſitos amoui, lenonem ædibus abſterrui,
Deſueui, ne quô ad cenã exiret extra cõſiliũ meũ.

Varto. lego, Barathro vel certè Barbato.

DAPALIS cena eſt amplis dapibus plena. Titinnius, *Varo: Toto fit in foco de lignis mihi dapalis

palis cena.

DIVITANT pro diuites faciunt. Accius Aſtyanacte:

Nihil credo auguribus, qui aures verbis diuitant
Alienas, ſuas vt auro locupletent domos.

Turpilius Thraſyleonte: Dij me diuitant.

DESQVAMAT ſquamis exſpoliat. Plau. Aul.

Dromo deſquama piſceis, tu Michærio
Gongrum, murænam exdorſua quantum potes.

Lucillius Satyrarum libro vij.

[1]Sador, ſubellor, deſquamor, punicor, ornor,
Expilor, pingor.

[1]*Sader. quid ſit, neſcire me ingenuè fateor. itaq; muto, Sudor, hoc eſt, extergeor à balneo, nempe vdo, vnde & Sudum dictum eſt. Subellor, expono, ſubere defricor, niſi legas cum manuſcr. ſubbellor, quod ſit nitorem conciliando. Deſquamor, pumicor: ea nanque ſanior videtur lectio, quod pumicis vſus læuigando corpori & exterendo expetebatur. vnde Tibulli illud,*

Pumicet, & canas tondeat arte comas.

Et Catulli illud in Egnatium: Ruſſam pumicare gingiuam, vti Apuleius illum locum legit, pro quo irrepſit defricare, è gloſſa fortaſſis.

DEARTVARE eſt quaſi per artus concidere. Plautus Captiuis:

Tum igitur ego *deunctus, deartuatus ſum miſer. *deunciatus. quid ſi, deruncinatus*

Idem eadem: Dilacerauiſti, deartuaſti, atque opes confeciſti.

DEMOLIRI diruere. Salluſtius Hiſtoriarum libro quarto: Pluteos reſcindit, ac munitiones demolitur, locoque ſummo potitur.

DIVIDOS ſeparatos. Accius Andromeda:

Noſque

Nosque vt ſeorſum diuidos leto offerres.

DISPVLVERARE eſt diſſoluere. Nę. Gymnaſtico: Saxa, ſiluas, lapides, montes diſiicis, diſpulueras.

DIFFERITAS pro differentia. Lucre. lib. iiij. Tantaque in his rebus diſtantia, differitasque eſt.

DEBILO debilis. Enni⁹ lib. viij. debilo homo.

DOMVTIONEM. Pacuuius Hermonia: Nam ſolus *Danaus hic domutionem dedit. Lucillius lib. xxvj. Domutionis cupidi, imperium regis penè imminuimus.

Danais

DESIGNARE cũ nota, & ignominia aliquid facere. Terentius Adelph.
Illa, quæ ante facta ſunt,
Omitto. modò quid deſignauit?

DEBLATERARE eſt obloqui, confingere. Lucillius lib. xxx.
Deblaterat, *plenus bonus ruſticus concinit vnà.

plennus. lego, blennus, de qua voce Feſt. Pomp. vide.

DELETILE non quod deleatur, ſed quod deleat. Varro Modio:
Si diſplicebit, tam tibi latum mare
*Partis, quantam ſpongiam deletilem.

Lego, Parabis tantùm.

DATATIM, id eſt, inuicem dando. Plau. Curculione: Tum iſti, qui ludunt ſerui ſcurrarum datatim in via. Afranius Homine: Datatim vxorem vt ludas. Pomponius Adelph. Quod ille dicit cùm datatim in lecto tecum luſi. Nouius Exodio: In molis non ludunt raptim pila datatim morſo.

Vide Turnebi Aduerſaria lib. 7. cap. 4.

DIVIDIA eſt tædium. Acci. Armorũ iudicio: Huius me diuidia cogit plus, quàm eſt par, loqui. Turpilius Epiclero: Sperabam conſilia mea diuidiæ tibi, cùm ætas acceſſet, non fore.

DVLCI-

DVLCITAS dulcitudo, pro dulcedo. Accius Tereo: O ſuauem linguæ ſonitum, ô dulcitas conſpirantis animæ. Cæcil. Syracuſ. Tāta huic inuaſit in corda indulcitas. Cicero de deorum natura lib. iij. Quin etiā guſtatus qui eſt ſenſus ex omnibus maximè voluptarius, quiq; *dulcedine pręter cę- *dulcitudine* teros ſenſus commouetur.

DISCORDITAS pro diſcordia. Pacu. Hermiona: Quātamq; ex diſcorditate cladē importē familię.

DELETIO. Lucilius lib. xxix. Deletionem noſtri ad vnum exercitus.

*DEPECVLASSERE, ac deargentaſſere, & de- *Depoculaſſere* calanticare. Lucil. lib. xxvi. *Depeculaſſere aliquâ *Deporulaſſere* ſperans me, ac deargentaſſere, *decalāticare ebur- *decaulaticare* neo ſpeculo depeculaſſere.

DIFFLARE eſt flatu diſturbare. Plautus: Cuius tu legiones difflauiſti ſpiritu. Lucil. li. xxvi. Pars difflatur vento, pars autē obrigeſcit frigore.

DANVNT dant. Pacuuius Iliona:
Dij me, & ſi perdunt, tamen eſſe *ad vitā expetunt, *aduitam*
Quod priuſquàm intereo, ſpatiū vlciſcendi danūt.
Plautus Pſeudolo:
Cui ſeruitutem dij danunt lenoniam.
Nęuius Belli Pœnici lib. iiij. Eam carnem victoribus danunt. Cæcilius Plocio:
Patiere quod *datur, quando optata non danunt. *dant*

DEAMARE vehementiùs amare. Afranius Vopiſco: Voluptatem capio maximā, cruciari tua te culpa, qui det, & de illa peſſuma, quam deamas, promerere. *Notonicas ioni, fortè*

DECOLLARE collo deponere. Cęcilius, *No- *Ακοντιζο-* tonicaſioni habes vide, tibi tradidi, in tuo collo *μένῃ.* eſt

eſt,decolles caue.

DEGVLASSE eſt gulę dediſſe. Afran. Brundiſinis : Imò iamdudum occubuiſſe , degulaſſe oportuit.

Therſite

DELECTARE illicere,attrahere.En.*Thyeſte: Et me Apollo ipſe delectat, ductat Delphicus. Quadrigarius Annaliũ lib.iiij.Fabius de nocte cœpit hoſtibus caſtra *ſimul oppugnare,eum hoſtem delectare, dum collega id caperet,quod captabat.

ſimulare

DELICA explana,indica.Accius Achille:Quare alia,ex crimine inimicorum,effugere poſſis,delica.Cęcili.Oboloſtate : Immò verò hęc antè ſolitus ſum, res delicat.Titinnius libro quinto:

Vide inf. in delica.

Quid iſtuc eſt? aut iſtic ſibi vult ſermo ? mater delica.

[1]DEVORARE abſumere, eripere. Accius Æneadis: Patrio exemplo,& me dicabo, atq, animam *deuorabo hoſtibus.

deuotabo

[1]Caucus deuotare pro deuouere frequentatiuorum lege ſcribendum exiſtimat, cuius ſententiæ accedo non inuitus, maximè cùm eam vocem non abhorreat ipſe Cicero in Paradoxis. Quæ filium deuotauit ac immiſit in armatas hoſtium copias: ita enim in antiquis exemplaribus eſt. Enimuero exiſtimo hîc caligantibus oculis Nonium deuorare pro deuotare legiſſe,paruo litterarum r & t diſcrimine.

DIGNET dignos putet. Pacu.Iliona:Quîs deos infernos,quib' cœleſteis,dignet decorare *hoſteis?

Leg. hoſtijs?

DEBILITER debilitatè. Pacuuius:
Miſeret me, lacrymis lingua debiliter ſtupet.

DEMAGIS valde magis. Lucillius lib.xvi.
[1]Rex Corus ille duos hos ventos, Auſtrum,atque Aqui-

Aquilonem nouiſſimè alebat, ſolos demagis iſtos ex nimbo auſtellos, nec nos ſeneces putare.

[1]*Reſtituo ſuis numeris hos verſus hoc modo.*

Rex Cotys ille duos ventos Auſtrum atq; Aquilonẽ
Nouiſſe aiebat ſolos ſe demagis iſtos
Ex nimbo auſtellos, nec noſſe putare neceſſe.
Vel: nec noſſe, nec eſſe putare.

DIV pro die; vnde & interdiu dicitur. Titinnius Fullonibus: Nec noctu, nec diu licet fullonibus quieſcant. Plaut. Caſina.
Noctuq; , & diu vt viro ſubdola ſies. Idẽ Aulul.
Nec noctu, nec diu quietus vnquã eã, nũc dormiã.

DVBITATIM dubitanter. Cælius Annalium libro tertio: Imperator conclamat de medio, vt velites è ſiniſtro cornu remoueantur, & Gallis non dubitatim immittantur. Siſenna Hiſt. lib. iiij. Quod hoſtem non dubitatim cum pluteis, ac ſcalis iter facere cernebat.

DISCEDERE hiari, diuidi, diſtendi. M. Tul. de officiis lib. iij. Hinc ille Gyges inducitur à Platone, qui cum terra diſceſſiſſet magnis quibuſdam imbribus. Siſen. Hiſt. lib. iiij: Armata dextera ducti, magiſque in latitudinem diſcedunt.

DELEGARE veteres diſpeſcere poſuerunt, vel diſpertire. Plautus Amph. Si cui fautores delegatos viderint.

DEPSERE à Græco magis ſignificantiã, & originẽ trahit. Homerus Odyſſeę, μ: κηρὸν δεψήσας μελιηδέα. Var. Myſt. Sed tibi fortaſte ali⁹ molit, & depſit

DOLITVM quod dolatum vſu dicitur, quod eſt percæſum, vel abraſum, vel effoſſum. Var. Agathone: Num nam cælatus in manu dextera ſcyphus

cęlo

Cælo dolitus artem oſtentat Mentoris?
Cicero, dolatum, Academicorum lib.iiij.

in.vulg.eſt,ebore

Nõ enim eſt ex ſaxo ſcalptus, aut è *robore dolat⁹.

curare

DESCOBINATIS ſauciis, & abraſis, ac deſectis. Varro Meleagris: Sin autẽ delectationis cauſa venamini, quãto ſatius eſt ſaluis cruribus in circo exſpectare, quàm hisdeſcobinatis in ſilua *currere?

DENTARPAGAS, quas Græci ὀδοντάγρας vocãt, Latinè voluit appellari Varro Quinquatribus: Hic bipenſiles forcipes, dentarpagæ.

DESVBVLARE perfodere. Var. Seſquiulyſſe: Vnam veniam eſſe non amouiſſe duce virtute, hãc eſſenobilem, alteram Carneadem deſubulaſſe, bona corporis ſecutum.

vigilabilis

DORMITIO. Varro Sexageſi. O ſtulta noſtri pectoris dormitio * vigilabis. Et alio loco idem: Quid mihi cum ſomno, ſi dormitio tollitur?

DISSENTANEVM diſcors, & diſſentiens, vt conſentaneum contrà. Nigidius: Eum locum facit diſſentaneum.

DECIDVA quæ cadant, vt occidua quæ occidant. Laberius: In altum finalium, nõ vbi caput, à foliis decidua folia pandit.

lego, duouiceſimo.

duo & viceſi. apud Agell. lib.5 ego duouiceſimo,

*DVODEVICESIMO ita vt duodecimo. Varro Humanarũ rerum lib.xvi. Mortuus eſt anno *duodeuiceſimo. rex fuit xxi. Cato quarto Originum: Deinde duodeuiceſimo anno poſt dimiſſum bellum, quod IIII. & XX. annos fuit, Carthaginenſis ſextum de fœdere decernere.

Agellium Vide lib.12.c.2.

DIVRNARE honeſtum verbum pro diu viuere, & apud veterem prudentem auctoritatis incognitæ: Neque optimum quenque inter nos ſinunt

ſinunt diurnate.

DVRITVDO pro duritia. Cato in Veturium. Qui illius, inquit, impudentiam *norat, & duritu- *qui norat, &* dinem.

DELICIA numero ſingulari, quod aut rarũ eſt, aut ſingulare. Plautus: Mea voluptas, mea delicia.

DIRITAS. M. Tul. de ſenectute: Quanta in altero diritas?

DIRISSIMVM ſeuerum. Varro Bimargo: Scæna quem ſenem Latina vidit diriſſimum.

DIIS diutinis, ac iugibus. Varro. ὄνος λύρας: Quem [1] nobilem diuinum lyras ſol hermoge quadam gubernans motibus diis viget.

[1] Locum per ſe ſatis obſcurum atque implicitum, lectio incerta magis obnubilat: ita vt ad diſcutiendam loci caliginem, Sole ſit ipſo opus, de quo ſermo eſt: lucis tamen quantum potero, addam in his tenebris. Itaque lego hunc in modum,

Quàm mobilem Dinum lirans Sol, harmoge
Quadam gubernans, motibus diis veget.

Putaui olim pro, diuum, ſcribendum eſſe, cliuum: ſed cùm ſuſpectum mihi haberetur & ὕπυλον vlcus, attentiùs conſiderans, animaduerti in manuſcr. exſtare, dinum. itaque venit in mentem mihi δῖνος Ariſtophanis, quem pro Ioue rerum potiri fabulatur, volens innuere rapida cæli vertigine regi omnia: idque eſt δῖνος αἰθέριος in Nubibus Comici, vortex cæli: Equidem exiſtimo de hoc ſentire Varronem. Lirare verò quid ſit notius eſt, quàm vt hîc doceatur. ἁρμογὴ verò pro harmonia vſurpatur & Eupolidi, Polluce teſte, ne commentarium hîc texamus. Vide infrà in, veget.

K DICTE-

DICTERIA quaſi dicta non ſeria. Varro ὄνος λύρας:* Quàm mobile,

Atque orthophallicum

Neque orto pſalticium attulit pſalterium,
Quibus ſonant in Græcia dicteria.

DISPALARE eſt ſeparare. Siſenna Hiſt. lib. iij. Diſpalati ab ſignis digreſſi omnes, ac diſſipati. Idem: Tanto plures paſſim diſpalantur.

DELORICARE dictum eſt ſcindere. Cicero de Oratore lib. ij. Qui in cauſa peroranda non dubitauit excitare reum conſularē, & eius diloricare tunicam, & iudicibus cicatricem aduerſam ſenis imperatoris oſtendere.

DIVITIOR. Cicero de Oratore lib. iij. Inde ille licentior, & diuitior fluxit dithyrambus.

DETVRBARE deiicere, demouere. Salluſt. lib. ij. Mœnibus deturbat. Virgil. lib. v. Puppi deturbat ab alta. Et lib. vi.
Inde alias animas, quæ per iuga longa ſedebant,
Deturbat.

DIVIDIÆ, vt diſſenſiones. Accius Phœniſſis: Ne horū diuidiæ, & diſcordiæ diſſipent, & diſturbent tantas etiam optumas ciuium diuitias.

DEINTEGRARE diminuere. Cæcilius: Nomen virginis, niſi mirum eſt, deintegrauit.

DEIVGARE, deiungere, ſeparare, diſſociare. Pacuuius Chryſe: Perque noſtram egregiam vnanimitatem, quam memoria deiugat.

DENASCI decreſcere. Caſſi. Hemina Annaliū libro ij. Quę nata ſunt, ea omnia denaſci aiunt.

E.

EVIRESCAT. Varro Prometheo lib. xv. Atque exaſnguibus dolore euireſcat colos.

EVAL-

EVALLARE dictum excludam, & quaſi extra vallum mittam. Titinnius Prælia: Qua ego hodie extorrem hanc domo faciã pilatricem pallia euallauit: ô pulcrè. Varro, ἐπιτάφιον, ἢ βοῦς περὶ τάφον. Donec foras nos intus euallauerunt.

EXCANTARE ſignificat excludere. Plau. Bacch.
Nam credo cuiuis excantare cor poteſt.
Lucillius Satyra. lib. ij. Quę ego nunc æmilio, pręcanto, atque exigo, atq; excanto. Varro Eumenid. Vbi vident ſe cantando ex ara excantare nõ poſſe, deripere incipiunt.

EXTVNDERE eſt extorquere, vel inuenire. Afranius Epiſtola: *Atque adeo extũdo, ex officio datur mihi cuſtodiendus. *Itaque* Virgil. Georg. lib. j.
Vt varias vſus meditando extunderet arteis
Paullatim.

EXSCVLPERE eſt extorquere. Plaut. Ciſtellaria: In quæſtione vix exſculpſi, vt diceret. Lucillius Satyrarum lib. ij.
Nunc nomen, *iamque ex teſtibus ipſe rogando *iam quod*
Exſculpo, hæc *dicam. Idem: *edicam*
Vt eſurienti leoni ex ore exſculpere prædam.

E REGIONE poſitum eſt exaduerſo. Cic. Academ. lib. iiij. Nec ego. nõ ita vos etiam dicitis eſſe è regione nobis in contraria parte terræ, qui *auerſis *aduerſis* veſtigiis ſtent noſtra contra veſtigia?

EXSORBEBO pro exſorbeam. Plau. Epidico: Iam ego me cõuortam in hirudines, atque horum exſorbebo ſanguinem. Turpilius Leucadia: Iam ego iſtam tibi triſtitiam exſorbebo.

EGVRGITEM exhauriam ſignificat. Plautus Epidico: Atque egurgitem domo prorſum.

EXPAPILLATO brachio, quaſi vſque ad papillam renudato. Plautus Milite glorioſo: Id connexum in humero, læuo expapillato brachio.

EXOS dicitur ſine oſſe. Lucret. lib. iij.
Exos, & exanguis timidos perfluctuat artus.

EXTRARIVM quaſi alienum. Afranius Suſpecta: Vt me eſſe in hac re ducat abs te extrarium.

ERRABVNDVS pro errans. Virgil.
Si quâ fortè ferant oculis ſeſe obuia noſtris
Errabunda bouis veſtigia.

EXCANDESCENTIA iracundia, feruentia. Cicero Tuſcul. lib. iiij. Libidini ira, excandeſcentia, odium, inimicitiæ, diſcordia. Idem eodem: Excandeſcentia autem eſt ira *naſcens, & ſine modo exiſtens.

in vulgatis, modò naſcens & modò deſiſtens.

EMVNGERE ſine labore tollere. Terentius Phorm. Emunxi argento ſenem.

EFFVTIRE cum mendacio dicere. Terent. Phorm. Ne vos fortè imprudẽtes foris effutiretis. Cicero Tuſc. lib. v. Nec hæc ſic agit, vt ex tempore quaſi effutire videatur. Lucretius:
*Mata licet *ſimilis ratione effutiat ore.

for. Natta. ſimilem rationẽ

ELEVIT maculauit. Lucil. lib. vi. Si hic veſtimenta eleuit luto, ab eo riſum magnũ ad cachinnum imprudens ſubiicit.

ELVVIEM purgationem. Lucil. lib. xxvi.
Vt eluuiem facere per *ventum velis.

for. ventrem.

EXPONERE pro exẽpla boni oſtentare. Cic. Academ. lib. ij. Frangere auaritiam, ſcelera ponere, vitam ſuam exponere ad imitandum iuuentuti.

EXPETVNT pro volunt. Pacuuius Iliona:
Dij me, etſi perdunt, tamẽ eſſe adiutam expetunt,

Quòd

Quòd prius quàm intereo, ſpatiũ vlciſcẽdi danũt.

Expalpare elicere. Plau. Pœnulo: Quid faciam? exora, blandire, expalpa. Pompo. Collegio: Siquid expalpare poſſim ab illo. Plautus Vidul. Nunc ſeruus argentum à patre expalpabitur.

Expergo pro expergefacio. Acci. Antigona: Heus vigiles properate, expergite pectora tarda Sopore, exurgite.

Santra Nuntiis Bacchis: Extemplo* exite vadit quã genitrix, & omnis vocis expergit ſono. *for. excite.*

Extrabvnt pro exibunt. Afran. Auctione: Simul limen intrabo, illi extrabunt ilico.

Efflictim vehementer. Plautus Pœnulo: Earum hic adoleſcens alteram efflictim perit. Pompo. Dotata: Scio pol te illam amare efflictim. Laberius Beloniſtria: Domina noſtra priuignum ſuum amat efflictim. *Vide Iunium animaduerſ. lib. 6. cap. 10.*

Expvlsim dictum à frequenti pulſu. Varro [1]ſera parecte: Purgatum ſcito, quoniã videbis Romæ in foro ante ianienas pueros pila expulſim ludere. Nigidius Cõment. lib. xx. Cuiuſmodi genus *aduerbiorum aduerbij motu, qua euenit in, pulſim, curſim. *ad verbum motu quodam venit, vt expulſim*

[1] *Sera parecte: voces ſunt otioſæ & ignotæ aliâs, quibus quid optimè ſubſtitui poſſit, non video, niſi hac ratione remediũ adhibeas: Varro. Serapi rectè purgatũ ſcito, quum videbis Romæ in foro ante Iani ad pueros pila expulſim ludere. nã quin de Iano gemino, qui medio in foro ædẽ habebat, intelligat, haud dubiũ id mihi quidẽ eſt. Locum petitũ arbitror ex Eumenidibus Varronis. vbi de Serapidis medicina multa mẽtio fuit vt apparet infr. in dictionibus, precantur & miras.*

Doctis ego expendendum relinquo.

Lego, morbifer aër infecti aëris tractus.

Elvvio corruptus,&* morbiferis operis tractus. M.Tul.de offic.lib. ij. Qui collectis cæteris cauſſis eluuionis,peſtilentiæ,vaſtitatis.

Exhiberi inferri.M.Tul.de offi.li.iij. Quod cũ audiuiſſet adoleſcens filius negotiũ exhiberi patri.

Eqvvleos diminutiuum ab equis, M.Tul. Hortenſio dicit voluit : Vt igitur domitores equorum non verbera ſolùm adhibent ad domandum,ſed cibum etiã ſæpe ſubtrahunt, vt fame debilitetur equuleorum nimis effrenata vis. Varro Eumenidib.Neq; furentẽ equuleũ*Damacrinum inſanus equiſo exhibebis morbi fluctibus educat vnquam. Pomponius Decuma fullonis? Vbi inſilui in* cocleatum equuleũ, ibi tolutim tortor.

for.Damacrino inſano equiſoni exhibet, is morbi fluctibus educet nunquam.

ſceleratum

Emancvpatvm ſubnixũ,deditũ.M.Tul.de ſenectute:Ita ſenectus nimis honeſta eſt,ſi ſeipſa defendit, ſi ius ſuũ retinet, ſi nemini emancipata eſt, ſi vſque ad vltimum ſpiritum dominatur.

Exivrare, & deiurare, id eſt,valde iurare, vt deamare.Plaut.Amphitryone:

Exiuraſti te mihi * dixiſſe per iocum. *dixe*

Exornare ornare : vt exſtruere, inſtruere. Plautus Aulul.

Repudium rebus paratis,exornatis nuptiis.

Virgil.Æneid.lib.iiij.

Pulcramque vxorius vrbem Exſtruis.

Cicero Tuſcu.lib.ij. Modo eſt aliqua patientia, ſi nulla eſt,quid exornamur philoſophia?

Eqviso pro equite.Varro Triodite Tripylio: περὶ ἀρετῆς κτήσεως. Nam vt equus qui ad vehendũ eſt natus, tamen hic traditur magiſtro, vt equiſo

doceat

doceat tolutim. Idem Marcipore: Quam nautici equiſones, per viam *qua ducerent loca. Idem Eumenidibus: Neque furentẽ equuleum Damacrinum inſanus equiſo exhibebis morbi fluctibus educat vnquam.

conducerent lore. ſic infrà in, equiſones.

EVNVCHARE. Varro Lege Mẹnia: Si qui patriam maiorem parentem extinguit, in eo eſt culpa, quod facit pro ſua parte is, qui ſe eunuchat, aut aliqua liberos producit.

EQVILAM equã. Varro Lege Mẹnia: Nemo eſt tam negligens, quin ſumma diligẽtia eligat aſinũ, qui ſuam ſaliat equilam.

ESVRIGO fames. Varro, *τάφῃ μενίππου*: Vbi lubet, ire licet accubitum, accedo ſtrenuè, ſubſilimus, quòd eſurigo findebat coſtas.

ERICIVM. Varro Sexageſi. Se circunſpexe, atque inueniſſe, cùm dormire cœpiſſet, tam glaber quàm Socrates, gallum eſſe factum ericium pilis albis, cum proboſcide.

*ELVCIFACERE dictum à luce. Laberius:
Sic *citò fulgentis ſplendore pecuniæ volo
*Elucifacere exitum ætatis meæ.

Elucificare Vide Agelliũ li. 10. cap. 17.
ego
Elucificare Vide Agelliũ li. 15. cap. 14.

EXIGOR pro à me exigitur. Cęcilius Æſchino:
Ego illud minus nihilo exigor portorium.

EDVLCARE pro dulcius facere. Matius:
Quapropter edulcare conuenit vitam,
Curaſque acerbas ſenſibus gubernare.

EQVITEM pro equo. Virg. Georg. lib. iij.
Atque equitem docuere ſub armis
Inſultare ſolo, & greſſus glomerare ſuperbos.
Ennius Anna. lib. vij. At nõ quadrupedes equites.

EQVITARE quoque Lucillius equum dicit,

cum ſit hominis equum inſidentis:
Queîs hūc currere equū nos,atq;equitare videmꝰ;
His equitat,curritque:oculis equitare videmus.

EXSEQVIANTVR ab exequiis,vt conuiuantur & epulantur. Varro Bimargo : Ipſum propter vix liberti ſemiatrati exequiantur.

EXEDRA. M. Tul.de offi.& de finibus bonorum,& malorum lib.v. Sunt in ipſis locis indicia ſummorū virorū, tamen ego illa moueor exedra. Et de oratore lib.iij. Tunc dedita opera quieſcentibus aliis in eam iam exedrā veniſſe, in qua Craſſus poſito lectulo *recubuiſſet.

requieuiſſet

ERGO poſitum pro ea cauſa. Virgilius lib.vi.
Illius ergò
Venimus, & magnos Erebi tranſnauimus amnes.
Siſenna Hiſt.lib.iiij.Milites,vt lex Calpurnia conceſſerat, virtutis ergo ciuitate *donati.

donari.

ENIXIM pro enixè.Siſenna Hiſt.lib.iiij.Ergo illos malos, & audaces ſemper enixim contra fortunas,atque honores huius ordinis omnia feciſſe, ac dixiſſe ſentio.

EXINANITA euacuata. Siſenna Hiſt.lib.iiij. Denique exinanitas caſtris Romani, qui clauſo ſe loco potuerant expedire.

EXANCLARE eſt perpeti,vel ſuperare. Cicero Academicorū lib.iiij.Credoq; Clitomacho ita ſcribenti,vt Herculis quendā laborem exanclatum. Et Tuſc.lib.i.Quòd cū exanclauiſſet omnes labores, tum incideret in mortis malum ſempiternum.

EVGIVM media pars inter naturalia muliebria.Luci.Epodis Hymnis:Sine [1]eugio ac deſtina. Laberius *Cētenario:Quare *tam arduum* aſcendis

Centonario
conſcendis

dis,an concupiſti eugium ſcindere?

[1] *Sine eugio ac deſtina. Sunt,qui repugnãtibus veterũ codicũ notis reponunt licẽtioſè ſatis,ac hymene: ego de Acdeſti intelligẽdum eſſe locũ puto,de qua Pauſanias in Achaicis, Arnobius aduerſus Gentes lib. 5. quare codicis noſtrã fidẽ ſecutus lego,Sine Eugio Acdeſtin*

EXOTICVM aduentitiũ, à Greco. Plau. Muſt.
Non omnes poſſunt olere vnguenta exotica.

EBRIVLARE ebrium facere, & ebriacus ebrius. Lab. Cithera: Ebriulati mentẽ hilarem *arripiunt. Idem Aulularia: Homo ebriacus ſomno ſanari ſolet.

arripiant

EXFVNDERE à fundo auertere. Cælius Antipater lib. vij. Reſpub. amiſſa exfundato pulcerrimo oppido.

lego,exfundare,à fundo euertere. Cælius Annaliũ lib. ſeptimo.

EXSTERNAVIT,vt conſternauit, id eſt, dementem fecit. Catul.
Ah miſera aſſiduis quàm luctibus exſternauit
Spinoſas Erycina ferens in pectore curas.

EXCISSATVM laniatum,vulneratum. Plautus Ciſtellaria:
Capillo ſciſſo,atque exciſſatis auribus.

EDVSAM, & Potinam deas præſides vult haberi puerorum, Varro Cato,vel de liberis educandis: Cùm *pro cibo, & potione initiarent pueros, ſacrificabantur ab edulibus Eduſæ, & à potione Potinæ nutrici.

primo, legitur in manuſcripto,clarè infrà in,ſacrificantur.

ESCVLENTVM, & eſcatium ab eſcis, & ab edendo dictum. Varro Cato,vel de liberis educandis: *Fortunaſſe illos non natura præſtare, ſi quid his datum ſit eſculentum. Plaut. Menechmis:
Ea enim ferè lenta vincula ſunt eſcaria.

Fortuna ſe illos.

EPHIPPIVM tegmen equi ad mollem vectu ram paratum. Varro Cato vel de liberis educãdis: Mihi puero modica vna fuit tunica, & toga ſine faſceis calciamenti, equus ſine ephippio, balneum non quotidianum, alueus rarus.

F

FAMVLANTVR pro ſeruiunt. M. Tullius de Repub. lib. iij. Eſt enim genus iniuſtæ ſeruitutis, cũ hi ſunt alterius, qui ſui poſſunt eſſe; cùm autem hi famulantur. Et de officijs lib. iij. Quàm hi ſeruitutis famulatus, & ſeruientis voluntati.

FIRMITVDO pro firmitas. Plaut. Aſinaria: Si iſtam firmitudinem animi obtines, ſalui ſumus. M. Tul. de Repub. lib i. Habent æquabilitatem quandam, qua carere diutius vix poſſunt liberi, deinde firmitudinem.

FORTVNARE eſt proſperare, & omnibus bonis augere. Plaut. Trinummo: Dij fortunabunt* noſtra conſilia. M. Tul. ad Curionem: Tibi patrimonium dij fortunent. Afran. Emancipato:

veſtra

Deos ego omneis, vt fortunaſſint, precor.

FALLAM pro fallaciam. Nouius Decumis: Me non vocauit, ob eam rem hanc feci fallam.

FICITATEM dictum, vt oliuitatem, id eſt, fructus fici. Nouius: Ficitores omnes capiunt ficitatem, *iners ſine moleſtia.

merx eſt

FIMBRIÆ ſunt omnis extremitas. Næu. Lycurgo: Vt videam Vulcani opera hęc* flaminis fieri flora.

lego, fimbrijs fieri florida

FAMVLITAS eſt ſeruitus. Acc. Andromeda:
Nam poſtquam paruos vos oppreſſit famulitas;
Vis atque egeſtas, fama, formido, pudor.

Pacu.

Pacu. Atalanta: Quæ famulitas.

FIDELITATEM id eſt, fidem. Accius Myrmidonibus:
Nolo equidē, ſed tu huic quem ſcis quali in te ſiet
Fidelitate, ob fidam naturam viri Ignoſce.
Afran. Vopiſco: I intro actutū, perit opera, nimirum meę Fidelitatis.

FALSVM habuit, pro fefellit. Salluſt. Iugurth.
Neque ea res me falſum habuit.

FAMVL famulus. Enn. lib. viij.
Mortalem ſummum Fortuna repentè
Reddidit, vt ſummo regno, famul optimus eſſet.

FLACCET languet, deficit. Lucil. lib. viij. Hic eſt Macedo* ſi agron longius flaccet. Acc. Achille: An ſceptra iā flaccēt, ferat. Afran. Diuort. Diſperij perturbata* ſunt, iā flaccet fortitudo. Enn. Thyeſte: *Inflaccebunt conditiones, repudiato, & reddito.

Eſt qui, Syagriō, legit —— *lego, ſum* *ſi flaccebunt*

FVLGVRIVIT fulgorē fecit, vel fulmine afflauit.* Nou. Sanè à ſuo ſonitu claro fulguriuit Iupiter. Lucil. lib. xxvi. Luporum exauctorem maluanum, & fulguritatem arborum.

lego, Næuius, Danaë: Suo

FRIGET frigidum eſt. Virg. lib. vi.
Corpusq; lauant frigētis, & vngūt. Teren. Phor.
Abi, tange, ſi non totus friget, me eneca.

FAVITOREM fautorem. Lucil. li. xxix
Fauitorem me tibi, amicum, amatorem putes.

FOLLICVLVM Lucillius poſuit pro corpore libro xxvi.
Ego ſiquis ſum, & quo folliculo nunc ſum indutus, non queo.

FLIGI affligi. Liuius Ægiſtho: Ipſe ſe in terram ſaucius fligit cadens. Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ:

Nec

Nec perdoleſcit fligi ſocios morte, campos contegi. Idem Ægyſtho:

Cuiatis, vt ſit initium verſus, vel, cuiam

Heu* cuiatis ſtirpem funditus fligi ſtudet.

FRAGESCERE frangi. Acc. Ægiſtho: Neque fera hominum pectora frageſcunt, donec vim perſenſerint imperij. Idem Euryſace: Nunquam erit tam immanis, cùm mea opera extinctum ſciat, quî frageſcat.

FVAM ſim vel fiam. Pacu. Duloreſte:
Reſponſa explanat, mandat ne matri fuat
Cognoſcendi vnquam, aut contuendi copia.
Titinnius Fullonia:
Perij hercle verò Tiberi, nunc tecum obſecro,
Vt mihi ſubuenias, ego ne maialis fuam.

Anchiale

Liuius Herm. Obſecro te* Anticile matri ne quid tuæ aduorſus fuas. Afranius Promo: Caue ne pendeas, ſi fuas in quæſtione. Ennius Hectoris Lytris: At ego omnipotens te expoſco, vt hoc conſilium Achiuis auxilij fuat.

FACVL pro faciliter. huic contrarium eſt difficul. Lucil. lib. vi.
Peccare impunè rati ſunt
Poſſe, & nobilitate facul propellere iniquos.

præficiendo

Pacu. Teucro: Nos illum interea *perficiendo propitiaturos facul remur. Afranius Auctione: Haud facul (vt ait Pacu.) femina inuenietur bona. Accius Meleagro: Erat virile iſtuc ferre aduorſam fortunam facul. Varro Bimargo: Quod vtrum ſit magnum an paruum facul, an difficul.

FAMVLANTER pro ſuppliciter. Acc. Tereo: Deuincat mone natum Semela aſſure, & famulanter pete.

Deum

Deum Cadmo generatum ſemel aſſare: ita haud dubiè reſtituendus eſt locus non vno in loco corruptus.

FLVCTVATIM iactanter, & ſolutè. Afranius Pompa: Tene tu, in medio nemo eſt, magnificè volo fluctuatim ire ad illum, accipe hoc tegmen tu & ſuſtine.

FORTVNATIM proſperè. Ennius Annalibus:
Mî reliquæ fidei, regno, vobiſque Quirites
Se fortunatim feliciter, ac bene vortat.

FRVSTATIM, & fruſtillatim per fruſta, vt minutatim. Pomp. Verre: Ægroto, Verum illi valent, qui luctantur cum leonibus, Vt te obiectes fruſtatim paſſerinum prandium* ſaturarum, non fruſtillatim, nec minutatim dari.

lego, Lucilius Satyrarum: Non

FASTIDILITER faſtidioſè. Var. Cras credo, hodie nihil. Quibus inſtabilis animus ardens mutabiliter* non habere faſtidiliter inconſtanti pectore.

habere, & non habere, faſtidiliter habet: vide in, mutabiliter

FVGERE dictum eſt deterius fieri. M. Tull. Officiorum lib. iiij. Siquis vinum fugiens vendat ſciens.

FATIGARE poſitū pro fatigari. Virg. li. viij.
Olli remigio noctemque diemque fatigant.

FRAVSVS pro fraudatus, id eſt, ad fraudis fructum venerit. Plaut. Aſinaria:
Non placet
Metuo in commune ne quam fraudē frauſus ſiet.

FAX pro face. Var. γεροντοδιδασκάλῳ: Confluit mulierum tota Roma, quæ noctu fieri initia ſolita etiam nunc pinea fax indicat. Idem Sexageſi:
Adeſt fax inuoluta incendio.
Idem de vita populi Romani lib. ii. Cùm à noua nupta

cùm fax ex ſpina alba. vide Iunij animaduerſ.

nupta ignis in face afferretur, foco eius ſumtus* fax ex pinu ablata eſſet, vt eam puer ingenuus afferret.

FLAVISSAS eas dici Var. exiſtimat, quos Græci theſauros vocãt, in epiſtola, quam aduerſus Seruium Sulpitium dedit: *Quintum Valerium Soranum ſolitum dicere, quos theſauros Græco nomine appellaremus, priſcos* Latinè flauiſſas dixiſſe, quòd in* eas non rude æs, argentumque, ſed flata, ſignataque pecunia conderetur.

Agel. li. 2. c. 10.

Latinos

eos

FORMIDOLOSVM, & quod ipſum formidet, & quod ſit formidabile. Salluſt. in Catil. Non armatus hoſtis formidoloſus.

FRVISCI pro frui. Lucil. lib. xviij. Æquè fruiſcor ego, ac tu. *Cælius lib. i. Domus ſuas quenque ire iubet, & ſua omnia fruiſci. *Nouius Partu: Quod magnoperè quæſierũt, id fruiſci non queũt.

Claudius

Agell. lib. 12. capite 2.

Næuius

Tam

FELLARE, exſugere. Va. Manio: *Tum eũ ad quem veniunt in hoſpitium, lac humanũ fellaſſe.

FALLACILOQVENTIÆ. M. Tul. de finibus bonorum, & malorum lib. iiij. Quæ diligentiſſimè contra Ariſtonem dicuntur à Chryſippo, ex ea difficultate illæ fallaciloquentiæ.

FABELLÆ M. Tul. de finibus bonorum, & malorum lib. v. Libenterque ſe cum his congregãt, dantque ſe ad ludendum, fabellarũque auditione ducuntur.

FERABITE poſitum pro agreſti. Siſen. Hiſt. li. iiij. Et partim ferabite, partim lauro, & arbuſto, ac multa pinu, ac myrtetis abundant.

FORAMEN. Siſen. Hiſt. lib. iiij. Neque porta, neque vllũ foramen erat, quâ poſſet eruptio fieri.

FLEXANIMA. Cicero de Oratore lib. ij. Tan

tam

tam vim habet illa, quæ rectè à bono poëta dicta eſt flexanima, atque omnium regina rerum oratio. Pacu. Hermiona: O flexanima,
Atque omnium regina rerum oratio.

FRONS pro fronde. Virg. Georg. lib. ij.
Frons tenera imprudensque laborum.
Var. de re ruſtica lib. i. Quod Cato ait circum fundum vlmos, & populos, vnde frons ouibus, & bubus ſit.

FALÆ turres ſunt ligneæ. Enn. lib. xv.
Malos defindunt, fiunt tabulata, falæque.
Hæc ſunt & in Circo, quæ apud veteres propter ſpectatatores è lignis erigebantur.

FORIA ſtercora liquidiora. Pomponius Macco: Conforiſti me Diomedes. Laberius in Panilicis: Foriolus eſſe videris, in coleos cacas.

FORIOLVS, qui foria facilè emittat, ſoluti ſcilicet ventris.

FLOCES fex vini. Cæcilius Ad *Pol: Ego neque florem, neque floces volo *mihi, vinum volo. *lego, Æpol ego* *mî*

FEBRVARE poſitum pro purgare, purefacere. Varro de vita populi Romani lib. i. In eorum enim ſacris liba cū ſunt facta, *incerni ſolent farris *inicero* ſemine, ac dicere ſe ea februare, id eſt, pura facere.

G

GRVNNIRE dicuntur porci, quod eorum proprium vocis eſt. Varro Aboriginibus, περὶ ἀνθρώπων φύσεως: Grunnit tepido lacte ſatur, mola mactatus porcus. Cicero Tuſculanarum lib. v. Aut grunnitum cùm iugulatur *ſus. Laberius Sedigito: *ſuis*
Grunnientem adſpexi ſcrofam.

GRVNDVLEIS lares dicuntur Romæ

conſtituti

ob conſtitui* ad honorem Porcæ, quæ triginta pepererat.

Grandire eſt grandem facere. Var. Rerum diuinarum li.i. Cùm aut humus ſeminari incipere non poſſit, aut recepta non reddat, aut edita grãdire nequeat. Plaut. Aulularia:

Teſtudineum iſtum tibi ego grandibo gradum.

Lucretius libro iiij.

Quæ nunc vix noſtro grandeſcunt aucta labore.

Idem li.i. Quæque ſua de materia grandeſcere, alique.

Acc. Meleagro: Fruges prohibet pergrandeſcere.

Pacu. Duloreſte: Nec grandiri frugum fetum poſſe, nec miteſcere.

Granditatem maiorem ætatem. Siſen. Hiſtor. lib.iiij. Neque ætatis granditatem, neque ea merita, neque ordinis honeſtatem, aut dignitatem ſibi eſſe excuſationi.

Grauidinoſi *Gravedinosi. Cic. Tuſcul. lib.iiij. Itaque dicimus grauedinoſos, quoſdam torminoſos.

Grallatores ſunt collobathrarij. Grallæ enim ſunt fuſtes, quîs innituntur. Var. Mutuũ muli ſcabunt, Græcè περὶ ἀγορασμῶ: Grallatores, qui gradiuntur grallis, quæ ſunt perticæ ligneæ ab homine iſto, qui in iſta tangitantur, ſicilianimi noſtri ſunt, galeæ crura, ac pedes noſtri eſſiare κινητοὶ, ſed ab animo mouentur.

[1] *In manuſcripto prodigioſa lectio iſta eſt, ſi fortè felicẽ hariolum nanciſci potuerit. ligneæ ſinare molet ab homine iſto. fortè, quibus ambulare ſolent homines, qui in viis agitant. Varro: Sic illi animi noſtri ſunt grallæ, crura ac pedes noſtri ciſia, re ἀκινητοὶ, ſed ab animo*

mo mouentur. * *alij diuinent rectiùs;ego viam aperio.*

GRANDILOQVI. Cic.Orator.Nã & grandiloqui,vt ita dicam,fuerunt cum ampla & ſententiarum grauitate,& maieſtate verborum. Et Tuſculan. lib.v.Quid tandem iſti grandiloqui contra hæc duo, quæ maximè angunt.

GVTTATIM. Plautus Mercatore:
Cor guttatim contabeſcit, quaſi in aqua indideris ſalem. Enn.Hecuba:
Vide, hinc meæ,inquam,lacrymæ guttatim cadũt.

GRACILITVDO, & gracilens pro gracilis: & gracilentum pro gracili: & gracilium pro gracilitas.Acc.Amphitryone:Tamẽ iſta tua gracilitudo propemodum & luctus facit ne dubitem. Ennius lib.vij. Deducunt habiles gladios filo gracilento. Næuius Proteſilao: *Demia gracilentis colorem, *Demi à*
dum ex hoc hoc gracilens fit.Turpilius Canephoro:Noſti,quàm ſit gracili corpore?

GRANDÆVITAS. Accius Alcmæone: Quia nec vos,nec illi impunè irriderent meam grandæuitatem. Idem Bacchis:Quia neque vetuſtas, neque mors, neque grandæuitas. Pacuuius Hermiona:Quod tamen ipſa orbitas, grandæuitasque Pelei per penuriam ſtirpis ſubaxet.

GEMINITVDINEM. Pacuuius Atalanta:
Habeo ego iſtam,qui diſtinguam inter vos,geminitudinem.

GNARITAS ſcientia. Salluſtius Hiſtoriarum lib.iij.Diuerſa, vti ſolet,rebus perditis capeſſunt. Namque alij,fiducia gnaritatis locorum,occultam fugam ſparſi globis eruptionem tentauere.

GALLVLARE pubeſcere. Nou.Exod.Puerũ

mulieri præſtare nemo ſcit quanto melior ſit, cuius vox gallulaſcit, cuius iam ramus roboraſcit.

GRATVLARI gratias agere. Enn. Hecu. Iupiter tibi ſumme tandē malè re geſta gratulor. Næu. Belli Pœnici lib. iij. Is qui ſurſum ad cælū ſuſtulit ſuas res Ammulus gratulabatur Diuis. Afran. Ciner. Quòd ſaluus venis, melius eſt, gratulor Dijs.

GARRIRE quaſi ineptè ſtrepere. Cic. de Orat. li. ij. Nā & ſeclis multis ante gymnaſia inuenta ſunt, quàm in his philoſophi garrire cœperunt.

Fuſiū. ſic apud Dionem, Φϐφιοσ.
clodicant

GARGARIDIARE. Var. Epiſt. ad *Fuſium: Quintiporis *clodiant foriæ ac poëmata eius, gargaridians dices, ô fortuna, ô fors fortuna.

GALLINAS. Cic. Academic. lib. iij. Qui gallinas alere permultas quæſtus cauſſa ſolerent. Idē lib. ij. Cùm ouum inſpexerat; quæ gallina peperiſſet, dicere ſolebat.

obueſtis for. abſoluiſtis

GABALVM crucē dici veteres volūt. Var. ἄμμον μεῖρεις, περὶ φιλαργυρίας: Nos Barbari, quòd innocentes in gabalū ſuffigimus homines, vos non Barbari noxios *abſoluitis.

GENIALIS hoſpitalis. Santra de Antiquitate verborum lib. iiij. Scis enim Geniales homines ab antiquis appellatos, qui ad inuitandum, & largiùs apparandum cibum promptiores eſſent.

lego, atque herpes ita

GANGRÆNA eſt cancer. Lucil. lib. i.
Serpere vti gangræna malo, *ad quem herpeſtica poſſet.
Var. περὶ ἐξαγωγῆς: Non vituperamus, cùm ſciamus dictum præcidi oportere, ſi ob eam rem gangræna non ſit ad brachium ventura. Idem de vita populi Rom. li. iij. Quò faciliùs animaduertatur per omnes articulos populi hāc mali gangręnam

nam ſanguinolentam permeaſſe.

GENIVM parſimoniam. Terent. Phormion. Suum defrudans Genium comparſit miſer. Lucil. lib. xxvi. Curet ægrotum, ſumptum homini præbeat, Genium ſuum defrudet, alii parcat.

*GENVÆ guloſi. Lucil. lib. xxx. *Gemiæ*

Illo quid fiat lamia, & Pittho ὀξυόδοντες *Illi aë. lego*

Quòd veniũt genuę* illę vetulę, improbę, ineptæ. *illepidæ*

GLVMAM Var. folliculum grani frumentarij dici putat de re ruſtica li. i. Granũ dictum, quod eſt intimum ſolidum: gluma, quĩ eſt folliculus eius: ariſta, quæ vt acus tenuis longè eminet [è gluma.]

GERDIVS. Lucil. lib. xxx. Curare domi ſint Gerdius, ancillæ, pueri, zonarius, textor.

GRAVIDAVIT impleuit. Cæcil. Titthe: Per myſteria hic inhoneſtè grauidauit probro.

GERMANITVS fideliter, dictum à germanitate. Pompon. Præfecto morum. Vt ſi quis eſt amico amicus, gaudet ſiquid euenit Boni, cui amicus eſt germanitus.

GENEROSVM nobile, vel forte. M. Tul. de offic. lib. iij. Cùmque de imperio certamen eſſet cum rege generoſo, ac potenti.

GRATIOSVM multæ gratiæ. M. Tul. de offic. li. iij.* Vt argentarius qui eſſet apud omnes ordines gratioſus. *Qui eſſet vt argentarius*

GRATIFICARI gratũ facere. M. Tul. Hort. Quare *egredere quæſo, & gratificare reipub. *aggredere*

GERRÆ nugę, ineptię. & ſunt gerrę faſcini, qui ſic in Naxo inſula Veneris ab incolis appellantur. Plaut. Aſinar. Gerræ. Qui ſeſe parere apparẽt huius legibus profectò. Idem: Hic aderit credo congerro meus,

meus vt colluſor meus, qui eaſdem exercet nugas. Cælius Portitore: Cur depopulator gerræ?

GALLARE vt eſt bacchari. Var. [1]Cùm illò vento, video Gallorum frequentiam in templo, qui dum eſſena hora, nam ad latera imponeret ædilis ſignoſiæ, & deam gallantes vario retinebant ſtudio eodem. Nam quæ venuſtas hîc adeſt gallantibus.

[1] *Cum illo aduento [aliàs, ventito] video Gallorum frequentiam in templo, qui dum eſſet iam hora, Deam adlatā imponereut ædis ſigno: ſic Deā gallantes vario retinebant ſtudio. Hæc ferè manuſcripti libri lectio eſt coniectura noſtra adiuta.*

GANEONES à ganeis dicti, vt popinones, & ſunt loca vinulentiæ, ac libidini apta. Varro Modio: Et hoc intereſt inter Epicurum, & ganeones noſtros, quibus modulus eſt vitæ culina. M. Tullius in Catilinam: Quis ganeo? quis adulter? quæ mulier infamis? quis corruptor iuuentutis eſt?

GLVBERE diſtringere. Var. de re ruſtica lib. i. Durities enim ea, quòd non ſolùm ſtringit bacam, ſed etiam ramos glubit, ac relinquit ad gelicidium retectos.

Gramia

*GRAMIA pituitæ oculorum. Cæcil. Gramoſis oculis ipſa, atratis dentibus.

GIGERIA inteſtina gallinatū cum his, & ita cocta. Lucil. l. viij. Gigeria ſunt, ſiue adeò hepatia.

GLIS nominatiuus ab eo, quod ſunt glires. Laberius in aquis caldis: Etiam hîc me optimus ſomnus premit, opprimitur glis. Plautus genitiuo plurali: glirium examina.

Genius

GENIVS generis[deus]Laberius Imagine:Genius genenris noſtri parens.

H

HABENTIA, vt induſtria,ſapientia, concordia.Claud.lib.vij.Animos eorum habentia inflarat.ab eo, quod eſt habere.

HORA iuuentutis Dea. Ennius Annaliũ lib. i. Te Quirine pater veneror,Horamque Quirini.

HALEC genere neutro.Plaut. Aulul.Qui mihi olera cruda ponunt,halec*danunt. Horat.lib.ij. *duint*
Serm. Ego fecem primus & halec Inueni.

HALOPHANTAM, aut ſycophantam hominum genus nequam, quod ob ſuenda mendacia miſerrima mercede conducitur. Plaut.Halophantam,an ſycophantã magis eſſe dicã neſcio. Et alius nobilitatis obſcuræ.Halophantam mendacẽ velit.

HIPPOCAMPI equi marini à flexu caudarũ, quæ piſcoſæ ſunt,& eſt Græcum. [1] Menander: Vehutos hippocãpus in æternę vſus ſcire nocitur Delphino cinctis vehiculis, hippocampiſque aſperis. Lucillius tranſuerſo ordine poſuit hippocampi elephanto camillos.

[1] *Menãder vehutos hippocampus macter Næuius ſereno,circes delphino.quid ſi legas(diuinãdum vbi eſt) inclytos hippocampos mactat.Næuius Sirene:Itur delphino &c. nam meus codex habet manifeſtè, itur.*

HARA eſt porcorum ſtabulum.Var.Prometh. lib.1.In tenebris, ac ſuili viuunt; niſi non forum hara,atque homines, qui nunc plerique,ſues ſunt exiſtimandi.Cicero in Piſonem:Ex hara* productę *producte*
non ſchola.

HILARITVDINEM pro hilaritate. Plautus

 Milite

Milite glorioſo : Sine, animo obſequere mecum, atque onera te hilaritudine.

HISCERE eſt propriè loqui. Acc. Armorũ iudicio: Hẽ vereor plus, quã fas eſt captiuũ, hiſcere.

HONESTITVDO pro honeſtas. Acc. Oenom. Horrida honeſtitudo Europæ principiũ primo ex loco. Idem Myrmidonibus: Tua honeſtitudo Danaos decipit diu.

HILVM breue quoddam. Lucil. lib. xxx. Quódque tuas laudes culpas, non proficis hilum. Cic. Tuſcul. lib. i. Num illud quod Siſyphus verſat Saxum, ſudans nitendo, neque proficit hilum?

HORNVM ipſius anni. Lucil. lib. xxviij. Vtrum *nano an horno te abſtuleris à viro. [*for. annuo*] Varr. Eumen. Cùm in eo eſſem occupatus, atque in ſchola curarem, *inſcribit [*irrepſit*] Scantius horno per Dionyſia.

HILARESCO. Var. Epiſt. Latina lib. i. In *votũ [*noctem*] amicorum domus fumat, hilareſco.

HOSTIRE eſt comprimere, retundere. dictũ ab hoſtia. Pacu. Teucro: Niſi coërceo proteruitatẽ, atque hoſtio ferociam. Hoſtire offendere, cedere. Nunc quod meum admiſſum nocens hoſtit * voluntatem tuam. [*voluptatem*]

HALLVCINARI aberrare, & non conſiſtere, atque diſſolui, obſtupefieri, atque tardari honeſtè veteres dixerunt, vt eſt: Et aſſiduò oſcitãtem vidit, atque illius quidem delicatiſſimas mentis, & corporis hallucinationes.

HILARETVR iucundetur. M. Tul. de finib. bonorũ & malorũ lib. ij. Verũ hoc loco ſumo verbis his eandem certè vim voluptatis Epicurũ noſſe, quam cæteros. omnes enim iucundum motum,

quo

quo ſenſus hilaretur, Grǽcè ἡδονὴν, Latinè voluptatem vocant.

HEBES poſitum pro obſcuro, aut obtuſo. Cicero Academicorum lib. ij. Quid Lunæ, quæ liniamenta ſint, poteſt'ne dicere, cuius & naſcentis, & ſeneſcentis aliâs hebetiora, aliâs acutiora videntur cornua?

HINNOS vel hinnas ſub quo ſenſu accipere debeamus, Var. deſignat: ait enim, ex equis, & hinnulis, qui naſcantur, hinnos vocari.

HILLAS inteſtina veteres eſſe dixerunt. Vnde Bohilla oppidum in Italia, quòd eò bos inteſtina vulnere trahẽs aduenerit. Laber. Lambit item hillã cocus, ſi lumbum aduſſit flagris cæditnr. Idem Catulario: Néue aliter hunc pædicabis, quomodò video adoleſcenti noſtro cædis hillas.

HINNIBVNDE pro hinnienter ab eo, quod eſt hinno. Claudius Annalium lib. xvi. Equi hinnibundè inter ſe ſpargentes terram calcibus.

I

INCVRVISCERE. Cic. de Oratore lib. ij. Vt bacarum vbertate incuruiſcere. Ita & Tuſcul. lib. i.

INFINITATEM. Cicero Academic. lib. iiij. At hoc Anaximandro populari & ſodali ſuo non perſuaſit. Is enim *infinitatem rerum atque naturæ dixit eſſe, è qua omnia gignerentur. *in vulgato Cicer. malè, infirmitatem, legas.*

INSANITAS. Cicero Tuſcul. lib. iij. Inſipientia autem quaſi inſanitas quædam, quæ eſſet inſania, eadẽque demẽtia. Var. Eumen. Apage in directum à domo noſtra iſtam inſanitatem.

INFRACTIONEM torporẽ. Cic. Tuſcul. lib. iij. In quẽ cadat egritudo, cadere in eum timorẽ, &

infractionem quidem animi.

IVGLANDES agreſtes nuces. Cic. Tuſculan. lib. v Inſtituitque, vt candentibus iuglandum putaminibus barbam ſibi, & capillum adurerent.

INGENERARETVR, vt innaſceretur. Cicero Academic. lib. iij. In tanta *animalium varietate homini vt ſoli cupiditas ingeneraretur cognitionis, & ſcientiæ.

animantium

IVVENILITAS pro iuuentus. Var. Tithono, περὶ γήρως: Quã dereliquit multicupida iuuenilitas.

ITVM pro inceſſu. Titinn. Setina: Itum, geſtum, amictum qui videbant eius.

IMPLICARE poſitum pro ornare. Afran. Brũdiſin. In parte inferiore hic implicabatur caput fateor.

INANIIS pro inanitate. Plaut. Aulular.
Ita inanijs ſunt oppletæ, atque araneis.

INCITAS dicitur egeſtas. Plaut. Trinummo:

exſolati

Alij *exſulatum abierunt, alij emortui, alij ſe ſuſpendere. Hem nunc hic cuius eſt, vt ad incitas redactus eſt? Idem Pœnulo:
Profectò ad incitas lenonem rediget, ſi eas abduxerit. Lucillius Satyrarum lib. iij.
Illud ad incitas cùm redit, atque internecionem.

mediaſtrinum

Idem l. xv. Vllicum Ariſtocratem *mediaſtinum, atque bubulcum
Commanducatus corrupit, ad incitas adegit.

INCERTAT incertum facit. Pacu. Duloreſte:

lego, me

Sed *ne incertat dictio, quam rem expedi. Plautus Epidico: Longa dies meum incertat animum.

ICIT ſignificat percutit, ab ictu Plaut. Truculento: Frendit, icit femur. Idem Aulularia:

Ibi

Ibi vt piſcabar, fuſcina ici vidulum. Pacuuius Armorum iudicio: Nam canis Quando eſt percuſſa lapide non tam illũ appetit, Qui ſe icit, q̃ illũ ipſum lapidẽ, quo icta eſt, petit. Afra. Simulante: Offendit, frangit, rumpit, icit poculo. Cæcilius de mandatis: Si vnquam quiſquam vidit, quem catapulta, aut baliſta icerit. Lucr. lib. iij Eſſe animã cũ animo coniunctã, quę cũ animi vi Perculſa eſt, exinde propellit corpus, & icit. Turpilius Demetrio: Nam ſi iceris me poſthac, credas mihi velim, Inquit, tum quid cenſes? dolebit ſcilicet. Næuius Danaë: Quę quondam fulmine icit Iupiter.

INVNCARE quaſi vnco inuadere, & arripere. Lucil. lib. xv. Aut qui nũmos triſtis inuncat.

INSOLVM inſolitum. Afranius Crimine: Orbitatem *ſenectuti tuæ malam metui, *ſeruituti* Quod inſolum non venit cæco ac dementi. Idem Virgine: Ne veniret, quod nunc agitur inſolum.

INIBI pro ſic, & mox. Afranius Materteris: Poſtquàm ſe vidit inibi eſſe *gignatam, paruulam *for. ignotam* ſororibus cõmendat. Cæcilius Plocio: Libérne es? Non ſum, verùm inibi eſt. Pacuuius Iliona: Profecto aut inibi eſt, tam iam potiuntur frugum.

IGNOTÆ, id eſt, inſciæ. *Næuius Lycurgo: *Ennius* Ignotæ iteris ſumus, tute ſcis.

INIVRIE dictum pro iniurioſè. Næuius Lycurgo: Oderunt Dij homines. Iniurioſè egóne, an ille iniuriè facimus?

INCILARE eſt increpare, vel improbare. Accius Meleagro: Quis erit qui non me ſpernens, incilans probris,

Sermone indecorans, turpi fama differet?
Idem Clytemneſtra:
Matre meo iure factum incilas, genitorem iniuſtũ approbas. Pacuuius Duloreſte: Siquis hac me oratione incilet, quid reſpondeam? Lucil. lib. xxx.
Nunc Cai quoniam incilans nos lædis viciſſim.

INNVBERE poſitum pro trãſire, quòd hę, quę nubunt, ad domos maritorum tranſeunt. Lucillius Satyrarum lib. vi.
Suam enim inuadere, atque innubere cenſent.

INFESTVM mare haberet, pro, mare latrocinando infeſtaret. M. Mul. de repub. lib. iij. Nam cùm quæreretur ex eo, quo ſcelere compulſus mare haberet infeſtum vno myoparone, eodẽ inquit, quo tu orbem terræ.

IMBRICES, ac tegulas. Siſenna Hiſtor. lib. iij. Diſſipatis imbricum fragminibus, ac teſtis tegularum.

IMPIGRITAS pro impigritia. M. Tul. de republ. lib. iij. Nunquam viri fortiſſimi fortitudinis, impigritatis, patientiæ.

INTOLERABILIS, id eſt, qui tolerari non poſſit. Afran. Priuigno: Quod ſi feciſſem paullò ſæpius: didiciſſet is ferre, & non eſſe intolerabilis.

INCONSVLTI quibus conſulentibus religio nihil diceret. Virgilius Æneid. lib. vi.
Inconſulti abeunt, ſedemque odere Sibyllæ.

ILLVVIES ſordes. Virgil. Æneid. lib. iij.
Reſpicimus, dira illuuies. Lucil. lib. xx.
Illuuies, ſcabies oculos huic *denique petigo
Conſcendere. Var. Manio: *Ac periret ſquale, ſcabieque, illuuie, & vaſtitudine. Lucil. lib. xxxvi.

lego, dein'que *Aſperum valdè* *ſcabie, atque. vide infr. in, vaſtitudo.*

Hic

Hic cruciatur fame, frigore, illuuie, *inualnicie, improfundie,incuria. *inualentia,imperfundie*

INVIDIOSVM,quod ſit vitabile ad videndũ. Lucillius lib.xxvi. (tam
*Squalitate,ſumma ſcabie, ſumma in erũna obru- *Squalitate ſumma,ac ſcabie ſumma, in re ſumma*
Neq; inimicis inuidioſam,neq; amico exoptabilẽ.

INDVLGITATE pro indulgẽtia. Siſenna Hiſt. lib.iij. Baſſus aſſiduitate,indulgitate victus.

IENTARE. Afranius Buccone adoptato: Iẽtare nulla inuitat. Plaut. Cur. Quid antepones Veneri ientaculi? Afranius Crimine: Hæc ieiuna ientauit. Varro Marcipore: Vt eat,ac rempub. adminiſtret, quod pulli ientent.

IGNAVIT ignauũ fecit. Accius Æne. aut Decio: Fateor,ſed ſæpe ignauit fortem in ſpe exſpectatio.

INAVDIRE audire. M. Tul. ad Panſam lib.j. Quorum erupit illa vox,de qua ego ex te primum quiddam inaudierã. Nouius Maleuolo: Vnde hoc tam repentè iucũdum inaudiui melum? Pacuuius Armorũ iudicio: Quod ego inaudiui,accipite, & quid ſit facto opus,decernite. Afran. Diuortio: Nouis dictis,quæſo,ne ille inaudiat.

INFELICITENT infelicem faciant. Cæcilius Nauclero: Vt te Dij omnes infelicitent cùm malè monita memoria. Plautus Pœnulo: Dij illum infelicitent omnes.

INIQVAT. Laberius Nuptiis: Æquum animũ indignanti iniquat contumelia.

INTEGRARE redintegrare. Virgilius Georg. libro quarto: Ramoque ſedens miſerabile carmen Integrat. Accius Antenoridis: *Nanque huic inuenio,vt mea ope opes togæ integrent. *lego, Namque venio huc, vt mea ope opes Troiæ integrem*

Pacu.

Pacuuius Chryſe:Sed ceſſo inimicitiam integrare. Siſenna Hiſtor.lib.iiij.Vltro citroque integrant in oppido cædem.

I R A S C E R E pro iraſci. Pomponius Ariſta: Noli quæſo iraſcere.
More fit,moriri ſuam quiſque vxorem vt velit.
Nigidius Commento grammatico libro primo: Ita iraſcere, quid nunc iraſcitur?

I A N D I V pro olim.Turpilius Hetęra:Rhodiēſis eſt, ſed iſtuc commigrauit iandiu. Ennius Alcmęone:Factum eſt iandiu.Cęcilius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: *Liber eſſem iandiu ſi habuiſſem ingenioſos coamatores mihi.Liuius Aiace:Mirum videtur quod ſit factum iandiu.

Libera eſſem iam diu, Si habuiſſem ingemo iſtoc coamatores mihi.

I N C V R S I M pro celeriter. Cæcilius Fallacia: Nullus ſum, niſi meam rem iam omnem propero incurſim perdere.

I N D I S C R I M I N A T I M indifferenter. Varro de lingua Latina lib. xviij. Quibus nos in hoc libro, proinde vt nihil interſit, vtemur indiſcriminatim, & promiſcuè.

I N S A N V M pro inſanè, vt immanè pro immaniter.Plautus Neruo:Inſanùm valde vterque deamat. Salluſt.lib.ij. Immane quantum animi exarſere. Nomen poſitum pro aduerbio.

I V X T I M pro iuxta. Siſenna ab vrbe condita. Iuxtim Numicium flumen*obtruncatur. Liuius Ægiſtho: In ſedes collocat ſe regias; Clytemneſtra iuxtim; tertias natæ occupant.

detruncatur.
Ita diſtinguo lectionem, Clytemneſtra iuxtim,tertias natæ occup. vt Ægiſthus primū ſibi in ſolio locum ſumpſerit, proxime illū Clyt.

I N A N I M A ſine anima. M. Tul. de offi. lib.ij. Quę ergo ad vitam hominum tuēdam pertinent, partim ſunt inanima,vt aurum,argētum. Et Hortenſio:

tenſio: Nā cùm omnis ſollertia admiranda eſt, tum ea quæ efficit, vt, inanima quæ ſunt, viuere, & ſpirare videantur.

INDOLENTIAM nouè M. Tul. quod ſine dolore ſit, de offi. lib. ij. Vt qui rem expetēdam vel voluptate, vel indolentia metiuntur.

INDICARE promittęre, addicere M. Tul. de offi. lib. iij. Scęuola Publij filius cùm poſtulaſſet vt ſibi fundus, cuius emptor erat, ſemel indicaretur.

INEPTITVDO pro ineptia. Cæcilius ἁρπαζομένη: Qui homo ineptitudinis cumulatus, cultum oblitus eſt.

IGITVR poſitum pro poſtea. Plaut. Amph. Sin aliter eſſent animati, neque dent, quę petat: ſeſe igitur ſumma vi, viriſq; eorum oppidū expugnaſſere.

INVOLARE irruere, euolare, vel inſilire, vel inuadere. Plaut. Amph. Cum clamore inuolāt impetu alacri. Cicero de Oratore lib. iij. Iſta prudentia, doctrinæq; poſſeſſio, in quam homines caducam quaſi, atque vacuam, abūdātes otio nouis occupatis inuolauerunt.

IVDICATVM, atque indictū. Plaut. Aſinaria: Malè cubādum eſt. iudicatū me vxor ducit domū.

IMPENDIO pro magis. Plautus Aulularia:
Atque ille verò minus, minuſque impendio
Curare, minuſque impertire honoribus.

INDIPISCERE petere, vſurpare. Plaut. Aulu. Nec partem tibi adèo cui ſit indipiſces, neque furem excipies.

INCRVSTATVM ornatum, cruſtis coopertum. Varro ταφῆ μενίππου: λιθόστρωτα, pauimenta, & parietes cruſtatos.

IMPO-

IMPOTENS valde potens. Cicero Tuſc. lib.v. Qui nihil metuant, nihil agant, nihil cõcupiſcant, nulla impotentia efferantur.

INAVDITVM quod non audiat, in veteribus prudentibus lectum eſt: Quædam animaliũ aliud alio [ſenſu] carent, & à natura gignuntur, aut inodora, aut inaudita.

INFESTVM aliud, aliud inſenſum. M. Tul. pro Plancio: Dolebã, iudices, & acerbè ferebam, ſi huius ſalus ob eam ipſam cauſam eſſet infeſtior, quod is meam ſalutem, atque vitam ſua beneuolentia, præſidio, cuſtodiaque texiſſet.

IGNARVM quod neſciat cur aliquid ſit, incognitum. Virgilius: Ignarum Laurẽs habet ora Mimanta. Salluſtius Iugurthino bello: Amore humanæ *cupiditatis ignara viſendi.

cupidinis

ILLATEBRARE à latebris honeſtiſſimè dictum. Cælius Annal. lib. i. Arma pleriq; abiiciunt, atque * inermes in latebras ſe illatebrant.

Q. Claudius Agell. lib. 17. cap. 2. inermi inlatebrãt ſeſe.

INIMICITIA numero ſingulari. Ennius: Eo ego ingenio natus ſum, amicitiam atque inimicitiam in frontem promptam gero.

IMPVNE quod eſt *impudens. Lucil. lib. ij. Homo *impuratus, & impunè eſt *rapiſter.

lego, impudenter. al. impudicus rapinator

INFINITIO quaſi ſine fine, & indefinitio. Cicero de finibus bonorum, & malorum lib. primo: Quorum incurſionem non ſolùm videamus, ſed etiam cogitemus. Infinitio ipſa, quam ἀπειρίαν vocant, tota ab illo eſt.

INPOPVLVM pro ad populũ. Siſen. Hiſt. li. iij. Seruulũ eius præmio libertatis inductum magno cũ tumultu cõuentũ in populũ *perduxit armatũ.

produxit

IMMIS-

IMMISSVM pro demiſſum, prominens, & longiùs pendens. Siſenna Hiſt. lib. iij. Cōplures menſes barba immiſſa, & intonſo capillo. Virgilius Æneidos libro tertio:

Reſpicimus, dira illuuies immiſſaque barba.

IVSSO pro iuſſu. Siſenna Hiſtoriarum lib. iiij. Tamen Tudertibus Senatusconſulto, & populi iuſſo dat ciuitatem.

IACTVOSAE poſitum pro iactantes. Cicero Oratore: Cùm ſint luminoſæ, & quaſi iactuoſæ partes duæ.

INCISIM [quaſi ſimul] Cicero Oratore: Hęc quidem duo binis pedibus inciſim, deinde membratim dicere ſolebas.

IMPORTATVM pro illatū, quomodo exportatū ablatū. Cic. Oratore: Publicis rebus, quæ adiumenta per homines eloquentiſſimos importata. Idem lib. ij. Modò enim huc iſta ſunt importata.

INFICIATORES ſunt falſi criminis obiectores. Cicero de Oratore lib. j. Non intelligebat, vt ſi illi *inficiatores probaſſent iudici, ante petitam eſſe pecuniam, quàm eſſet cœpta deberi. *inficiator probaſſet*

INSIGNITE cum indicio notæ. Cic. de Oratore lib. ſecundo: Nec improbum notari, ac vituperari inſignitè poſſe.

INVITIVS ab eo quod eſt inuitus. Cic. de otore lib. ij. Quem ego paullo ſciebā vel impudentiùs, vel inuitiùs. Nolo enim dicere de tam ſuaui homine faſtidioſius.

INEXSTINGVIBILIS. Varro, Cato, vel de liberis educandis: Male enim conſuetudo diu importata eſt inexſtinguibilis.

INNV-

INNVMERA pro innumerabili. Lucre. lib. ij. Non eſt vna ſed numero magis innumera.

L.

LATER. Varro ἑκατόμβῃ, περὶ θυσιῶν:
Ladon fluens ſub Sardibus flumen tulit
Aureum later, quod conquadrauit religio.
Idem Seſquiulyſſe:

ſo. edicuntur Barbari

Vbi *educantur barbati, innumerabiles
Lateres aureos habuiſſe. Idem Manio:
Hic vt quadrato latere ſtipatæ ſtrues.

LVTAVI pro lui. Varro ἑκατόμβῃ, περὶ θυσιῶν: Habes quî, & cuius rei cauſa fecerim hecatombẽ, in quo ego (vt puto) quôniam eſt luere ſoluere, lutaui.

lego, nõ allia, ſardæ,

Panis pemma

LVCVVS. Varro περίπλου, περὶ φιλοσοφίας: lib. ij.
Ac nulla ambroſia, ac nectar, * & non allium, &
*ſardæ, (eſt.
*Panis penia, lucuus cibus qui puriſſimus multò
Idem σκιαμαχία, περὶ τύφου:

Vinum pemma iſta miniſtrat Piſtor ouat, ſcribilitario

*Vinum, remma lucuus nihil *adiuuat iſtam.
Afranius Fratriis: *Piſtori nouat cur non *ſcribitario, vt mittat fratris filio luculentulus.

ἀρεστῆς κινήσεως

narro ideo, ita hic

LONGVRIO, id eſt, longus. Varro Triphalo: περὶ *ἀρρενότητος: Ego nihil *narro, adeo hic ita curat qui ante me eſt neſcio qui longurio.

ſo. Barathro. fortè, legendum circulator.

LOTIOLENTE dictum veluti lutulentè, a lotio. Titinnius *Varro: Lotiolente flocci ſiet, & *culator.

LENITVDINE pro lenitate. Turpilius Philopatro: Mira lenitudine, ac ſuauitate abundat. Cicero Tuſc. lib. iiij. Lenitudo orationis, mollitudo corporis, ea ſibi bona ducens, quid erit in philoſophi

phi grauitate? Et in Verrem: Quanta me tua,non *mea lenitudo. *modò*

Lætitudinem pro lætitia. Accius Alcmęone: Vt me repoſitum * immerentẽ repentino nuntio alacrem reddidiſti, ac me excitaſti ex luctu in lætitudinem. Idem Bacchis: *lego, & merentẽ*

Quanta in venando affectu' eſt lætitudine.

Largitas pro largitione. Turpilius Paraterusa: Eho dic mihi, an oblita obſecro es eius crebras manſiones ad amicam, & ſumpti largitatem? M. Tul. de Republ. lib. tertio: Pyrrhi*videt largitas *acos, aut Samnitium copia Curio defuerunt. *for. vides, vt* *Fabricio*

Lvminosvm poſitum pro claro. Cicero Oratore: Tum ſunt maximè luminoſæ, & quaſi *iactuoſæ partes duæ. *actuoſa*

Lvsvs, vel luſio, qui ab omnibus ludus dicitur. Varro Marcipore: Vtri magis ſunt pueri, hi pufilli nigri, qui ſpectant nundinam, vt magiſter dimittat * luſus. Idem, Cato vel de liberis educandis: Ab huiuſcemodi luſionib⁹ radices crudelitas agere ſolet. *luſum: infr. verò legitur ſuus.*

Laboriosvm in quo laboretur. *Gallus Poëmatis: Durum rus *fugite laborioſum. *Caluus. ex Agellio lib. 9. cap. 12.* *fugis, &*

Laxitas laxitudo. Salluſt. Hiſt. lib. iiij. Simul eos, & cunctos iã inclinatos laxitas, & loci plures cohortes, atq; oẽs, vt in ſecũda re, pariter acre inuadũt. M. Tul. de offi. lib. j. Et admittẽda hominũ cuiuſq; modi multitudo, adhibẽda cura eſt laxitatis.

Lamentas pro lamẽtationes. Pacu. Hermiona: Lamentas fletus facere compendi licet.

Lætare, & lætiſcere, & lætificare. Liuius Ægiſtho: Iámne oculos ſpecie lætauiſti optabili?

Accius Pelopidis: Et te vt triplici lætarem bono.

forte, diui / *ſupernè*

Siſen.lib.iiij. Vtrũ ne *viri cultu erga ſe mortaliũ lætiſcant,an *ſuperna agentes humana negligant.

LITTEROSVS literatus. Caſſius Hemina Annalium lib.iiij. Homo merè litteroſus.

Publilius. forte Turpilius

LATIBVLET, & latibuletur pro lateat. Næuius Erotopægniôn: Nocte vt opertus amictu latibuletur. *Accius Putatoribus:

Progredere, & ne quis latibuletur proſpice.

Atta. cuius meminit & Horatius / *for. placeat, tu*

LVPARI vt ſcortari,vel proſtitui. Turpilius Acta: Atqui ſcalis cũ meretrice è noſtro ornatu per vias lupãtur. Luci.lib.v. Et Diuos thure precemur

Conſilium,fas ſi *placent,túne impunè ſuperbis.

Citatur hic verſus à Agellio è Furij poëmatis.

LVTESCIT honeſtè dictũ in poëmatis,tametſi auctoritatis ſit ignobilis:

Sanguine diluitur tellus, caua terra luteſcit.

quòd

LIBELLIONEM vt tabellionem. Var. Manio: Tum ad me fuerunt,*qui libellionem eſſe ſciebãt.

LIMVM obtortum. Varro Manio: Alter alieno ſciens,ſed limus intra limites culinæ.

Ali. Iſocratèm

LACESSERE poſitum pro prouocare. Cicero Oratore: Et Ariſtoteles *Socratem laceſſiuit, & Xenophontis voce Muſas quaſi locutas ferunt. Et Tuſc. lib.v. Impulſi ſumus ad philoſophię ſcriptionem,verùm etiam laceſſiti.

vitioſe

LENTITVDINE pro lenitate. Cic. lib. Tuſc. iiij. Eamq; quam lenitatem nos dicimus, *vitioſo lentitudinis nomine appellant.

LEAE pro leænæ. Lucretius libro quinto:

Irritata leæ iaciebant corpora ſaltu.

in vulg. tigillo

LIGELLVM tuguriolum, domicilium breue. Plau. Aulu. De ſuo *ligello fumus ſiqua exit foras.

LICITARI congredi, pugnare. Ennius: Pars Ludicrè iactát, ſaxa inter ſe licitãtur. Cęcilius Hymnide. Quæ narrare inepti eſt *ſcitras feruẽtis, quin machęra licitari aduerſum *cũ cœpiſti ſciens.

lego, chytras ahenum

LONGISCERE longum fieri, vel frangere: Ennius lib. xvij.
Neq; corpora firma Longiſcunt quicquam. Idẽ:
Cùm ſola eſt, eadem faciunt longiſcere longè.

LIGVRRIRE deguſtare. vnde abligurrire multa auidè conſumere. Horatius:
Semeſos piſces tepidumque * ligurrierit. Attius Catul. Priapo: De meo ligurrire libido eſt.

Lego, ligurrieris ius.

LATROCINARI militare mercede. Plautus Cornicularia: Latrocinatus annos decẽ *mercedẽ. In Tiberio: Qui apud regem in latrocinio fuiſti, ſtipendium acceptitaſti. Ennius: Fortunas quas cœpere latrones *iterſerare.

Demetrio. ex Varrone.

inter ſe memorare

LAVERNA dea, cui ſupplicant fures. Plautus Cornicularia: *Litaueram Lauernam in fures ſceleraſcit manus. Lucil. lib. xvij. Si meſſes facis *muſas, ſi vendis Lauernæ.

Militauerã, nam in furtis celebraſſit. ſic habet manuſcr. puto ſenariũ ita poſſe reſtitui optimè, Mihi Lauerna in furtis celebraſſit manus fortè, inuiſas

LVCVLENTITATEM à luculento. Cæcilius Hymnide: Vide luculentitatẽ eius, & magnificentiam. Laberius *Tucca: Dominus noſter tua luculentitate captus.

Lego, Tuſco

LVSTRATVS luxurioſus à luſtris abditis lucis. Plaut. Caſ. *Vnde es, nihil vbi luſtretur ibi bibatur

Vnde is nihili? unde? vbi luſtratus? vbi bibiſti?

LVSCIOSI qui ad lucernam non vident, & μύωπες vocantur à Græcis. Varro Diſciplinarum libro octauo: Veſperi non videre, quos appellant luſcioſos. Idem Andabatis: Ædepol idem cæcus non luſcioſus eſt.

LEMVRES laruæ nocturnæ,& terrificationes imaginum,& beſtiarum. Varro de vita populi Romani libro primo : Quibus téporibus in ſacris fabam iactant noctu,ac dicunt ſe lemures domo extra ianuam eiicere.

M.

MOLLITVDINEM pro mollitie. Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων : Sigilla inmento impreſſa amoris digitulo, veſtigio * demonſtrat mollitudinem. Cicero de Oratore lib.ſexto : In ipſo factu modum & mollitudinis, & * leuitatis.

demonſtrant

lenitatis

MIRIVS magis mirum. Varro γνῶθι σεαυτόν: * Subſilis,ac plaudis, & ab aratro poſces ſtiuã. oro nunquid enim hoc mirius?

Reſtiuo ſic, Nõ ſubſilies ac plaudes,& ab Arato poſces Aſtricam Coronã? quid hoc mirius? vide etiã infr.in,poſcere.

MANDARE poſitum pro commẽdare. Siſenna Hiſtor.lib.tertio: Poſt principia paullatim recedunt,atque inde cum paucis fugæ ſe mãdant. Vnde & procurationem mandare, commendare, vel cauſſam ſentire poteris.

MACRITVDINEM pro macie. Plaut. Captiuis: Oſſa, atque pellis ſum miſer macritudine.

MVSTVM non ſolum vinum, verùm nouellũ quicquid eſt, rectè dicitur. Næuius Gymnaſtico: Vtrum eſt melius, virginémne an viduam vxorem ducere? virginem,ſi muſta eſt.

MAXIMITAS poſitũ pro magnitudine. Lucr. lib.ij. Ne quædã cogas immani maximitate.

MVLTESIMA pars nouè poſita quantitas infinita. Lucretius lib. ſexto:

Qua iii

* Quàm ſit paruula pars, & quã multeſima cõſtet.

MISERITVDINE pro miſeria,vel miſericordia.

dia. Accius Aſtyanacte: Troia eſt teſtis. quęre ex aliis, qui illi⁹ miſeritudine Nomē clarū in humili ſaxo multis * memorāt vocibus. Idem Alpheſibœa: Cum ipſa ſim, et ſi miſeritudo eorum vlla eſt liberûm. *commemorant*

MOESTITVDO pro mœſtitia. Accius Telepho: Quem ego vbi adſpexi, virum memorabilem intui viderer, ni veſtitus teter, mœſtitudo, vaſtitudo prædicarent hominem eſſe. Plaut. Aulularia: *Qui tanta mala, mœſtitudoque obtigit? *Cui*

MAGNITATE pro magnitudine. Accius Bacchis: Neq, ſat fingi, neq; dici poteſt pro magnitate.

MACELLVM dictum pro macilentum Lucillius probat libro ſexto: Si noſti, non magnus homo eſt, naſutus, macellus.

MACORE pro Macie. Pacuuius Peribœa: Corpusq; meū tabe, mœrore, errore, macore ſenet. Varro Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: Noſter Atticus ritualis homo *iturus in curiam *cùm maceſcebat. *item lectus forté, commaceſcebat.*

MATRESCAM matris ſimilis fiam. Pacuuius Duloreſte: Vtinam nunc matreſcam ingenio, vt meum patrem vlciſci queam.

MVNIA officia. Salluſt Hiſt. lib. tertio: *Actū maximè (vti ſolet in extremis rebus) ſibi quiſque cariſſimum domi recordari, cunctique omnium ordinum munia *ſequi. Plaut. Mercatore: Dicens pro meritis gratum me, & *munia fore. *Ac tum* *extrema muniæ* *muncm*

METARI parare. vnde & metatores. Virgil. Georgic. lib. ſecundo: Si pinguis agros metabere campi, Denſa ſere. Cœlius Annalium libro *tertio: Omnes ſimul terrā cū claſſi accedunt nauibus, atque ſcaphis egrediūtur, caſtrametati ſigna ſtatuūt. *ſexto*

Vnde hodieq́ue metatores dicimus.

MAMMEATAM mammoſam. Plaut. Pœnulo: Cuius amicam mammeatam.

MVSIMONES aſini, muli, aut equi breues. Lucillius lib. ſexto: Pretium emit, qui vẽdit equũ muſimonem. Cato *Deletorio: Aſinum, aut muſimonem, aut arietem.

Lego, de Latorio.

MOESTAS pro mœſtificas. Laberius Tuſco: Concitatam *mobilitate mœſtas.

mobilitata mente

*MICTYRIS paupercula pulmentaria. Lucil. lib. xx. Pulmentaria vtentibus, aut aliquod genus herbæ, & ius mænarũ bene habet ſe myctiris, hoc eſt meri.

Mictilis

MERTARET pro merentem faceret. Accius Myrmidonibus: Quod ſicut decuit, iſta res mecum, aut meus mertaret dolor, iamdiu inflammari, & ardere naues vidiſſent ſuas.

MADORE infuſione. Salluſt. Hiſt. lib. tertio: Quaſi par in oppido feſtinatio, & ingens terror erat, ne ex latere noua munimenta madore infirmarentur. Nam *mœnia oppidi ſtagnabant redundantibus cloacis aduerſo æſtu maris.

omnia

MERCATIS pro mercãtib⁹. Salluſt. Hiſt. lib. v. Cęteri negotia ſequebantur familiaria legatorum, aut tribunorũ, & pars ſua cõmeatibus mercatis.

MACERIES eſt maceratio. Afranius Excepto:
Si ille hęc nunc ſentit, facere illi ſatis
Vis quanta illius mors ſit, maceries tibi.

MANVBIAS manus exuuiæ. Nęuius Danaë: Manubias ſuppetat pro me.

MVTVVM pro mutuò. Lucillius lib. xxvij. Et ſi maxime, quod ſpero, mutuũ hoc mecũ facis.

MOR-

MORDICVS. Lucillius lib. xxvij. Mordicus petere aurum, * & flāma expediat, è cœno cibum. [ex] Plautus Manæchmis:

Iamdudum oportuit naſum ademptū mordicus.

MONSTRIFICABILE. Lucil. lib.xxvi. Nunc ignobilitas his mirum, ac monſtrificable.

MENDICARIER pro mendicare, & mendicabulum pro mendicatione. Plaut. Vidularia:

Malim moriri meos, quàm mendicarier.
Boni miniſtrantur, illum nunc irrident mali.

Idem Aulularia:

Memorare nolo hominum mendicabula.

MERTARET mergeret. Acci. Antenoridis: Fortaſſe * an ſit quod hic nō mertet metus? Idē Deiphobo: [auſint quos hic non mertaret] Vel hic qui in ea parte effrenata impudētia Præſentem præſens dictis mertare inſtitit.

MVGINARI murmurare. Lucillius lib. ſeptimo: Muginamur, molimur, ſubducimur. Atta Aquis caldis: Atque * ea muginantur hodie, atque [ita] ego occluſero fontem.

MEDVLLITVS à medullis. Varro, Cras credo, hodie nihil: Atq; vt igni feruido medullitus Aquiloniā intus ſeruat frigedinem. Plaut. Truculento: Oſtēdiſſe ſciam mihi medullitus infidelē nunquā dum viuam fore. Ennius Satyrar. lib. tertio:

Enni poëta ſalue, qui mortalibus
Verſus propinas flammeos medullitus.

MERITISSIMO. Turpilius Parateruſa: Meritiſſimò te magnifacio. Cæcilius Aſoto:

Meritiſſimò hic me eiecit ex hac decuria.

MINITABILITER pro minaciter. Accius Ænea. Calleci voce canora fremitu peragrāt minitabiliter.

tabiliter. Pacuuius Antiopa: Minitabiliterque increpare dictis ſæuis incipit.

MORSICATIM à morſu. Varro: Sicut pulli ſic incedunt, & in labellis morſicatim luſitant.

MVTABILITER à mutando. Varro cras credo, hodie nihil: Quibus inſtabilis animus ardens mutabiliter habet habere, & non habere.

MORDICIBVS, & mordicus pro morſu, pro morſibus. Plautus Aulularia:

Aſini me mordicibus ſcindãt, boues incurſent cornibus. Cicero Academ. lib. iij. Perſpicuitatem, quam mordicus tenere debemus, abeſſe dicamus.

MÆANDER eſt picturæ genus à ſimili opere labyrinthorum ortum clauiculis illigatum.

Varro, ταφῆ μενίππου, ἢ περιέχον τὴν γαῖαν: Mihi facies mæandrata, & *vermiculata, atque etiam adeo *ingens orbem terræ. Virgilius lib. quinto:

vinculata *cingens*

Victori chlamydem auratã, quam plurima circum
Purpura Mæandro duplici Melibæa cucurrit.

MANSVM mandẽdum, aut manſatum. Varro γνῶθι σεαυτὸν: Dein certè alij fluctu, vt ficũ pararet manſum, quo venarum ſanguine riuos compleret. Lucillius lib. xxx. Sperans ætatem eandẽ hæc proferre poſſet manſum ex ore daturum.

MVLIERAVIT, vt effeminauit. Varro γνῶθι σεαυτόν: Et rex & miſellus ille pauper amat, habetq; ignem intus acrem, hic [1] ephebetũ mulierauit: hic ad me deca adoleſcentem cubiculum pudoris primus polluit.

effebitum, for. effatum

[1] *Ephebum mulierauit, hic Admecadæ cubile primus polluit. ſic Chaucus truncata auctoris oratione; quid ſi, ad me accedens, adoleſcentẽ cubiculum &c.*

MEMOR-

MEMORDI, pepoſci, pepugi, ſpepondi in veteribus lecta ſunt. Acc. *Honilia: Atrice vrſum ſe memordiſſe autumat. Lab. *Callis: De integro patrimonio mea centum millia nûmûm memordi. Ennius: Meum non eſt, at ſi me canis memorderit. Cætera in obſcurioribus inuenimus.

Conciliatrice: Vrſum. ex Agellio lib. 7. cap. 9
Gallus: ibidem.

METVS nouè, & eleganter poſitum. Salluſt. Hiſtor. lib. I. Ad bellum excitabat metus Pompeij victoris, hoc eſt, quod de Pompeio metueretur.

MENDICIMONIVM, & mœchimonium Laberius in libro quem Cropiũ inſcripſit. in eo verba hæc inueniet, qui doctrinæ ſtudium putauerit adhibendum. In eo quoque libro *manſtus, quod eſt, furatus, inueniet.

Agellius lib. 16. cap. 7.
manuatus.

MEDIOXIMVM, medio actũ modo. Var. Modio: Quid aliud eſt, quod Delphicè canat colũna litteris ſuis, ἄγαν* μέθην,* viduã nos facere ad mortalẽ modũ medioximè, vt quõdam patres noſtri loquebãtur.

μηδὲν
for. quàm

MASCVLVM pro forti, ac vehementi. Varro, ὄνος λύρας: Si non plus teſticulorum offenderis, quã in caſtrato pecore in Apulia, vincor non eſſe maſculum ad rem.

MANCVM debilem. M. Tull. de finibus bonorum, & malorum lib. iij. Sed & iam alteris tribus, qui mancam fore putauerunt ſine aliqua acceſſione virtutum.

MINVTVM poſitum pro breui. Var. Epiſt. Latina: Si veniſſes Capuam, quòd & pueros minutos vides libenter, & maiores animaduertere non vis. M. Tullius Verrinarnm lib. iij. Reticulumque ad nares admouebat, tenuiſſimo lino, minutis maculis, plenum roſæ.

MACERIA paries. Siſen. Hiſtor.lib.iij. Poſt villarum macerias,ac parietinas quinque cohortes in inſidijs reliquit.

MANIPVLATIM collecta manu.Siſen.Hiſt. lib.iij. *Requieſcendi ſpatium nacti condenſiores manipulatim reſiſtere hoſtibus inſtituiſſent.

*Quieſcendi

MVLTIFARIAM partibus multis. Siſenna Hiſtor.lib.iij.Quòd loca paluſtria,quæ erant & altè multifariam confoſſa.

MARSVPIVM ſacculum.Var.Cato, vel de liberis educandis:Ex quo perſpicuum eſt maiorem curam habere nos marſupij,quàm vitæ noſtræ.

MOLIMENTVM pro conatu. Siſen. Hiſt.lib. iiij. Contrà magno cum molimento, ac perpetuo ſono procedunt.

MODIPERATORES quaſi modum imperantes.Varro Rerum humanarum lib.xx. In conuiuijs qui ſunt inſtituti putandi modiperatores magiſtri.

MAGNILOQVENTIA.Cic.de Orat. Quod ille dactylicus numerus hexametrorum magniloquentiæ ſit accommodatior.

MINISTRATRIX poſitum pro miniſtra. Cic.de Orat. Sed omneis comites, miniſtratriceſque eſſe Oratoris diceres.

MALE AVDIAM. Cic.de Orat.lib.ij. In quo libenter male audiam;ſed,quia cauſſam non libenter remitto,nimium patiens, & lentus exiſtimor.

MVLTITVDO poſitum pro frequentia, aut copia. Cic.de Orat.lib.iij. Sed vt Pōtifices veteres propter ſacrororū multitudinē,tres viros epulones eſſe voluerunt. Eodem: Hunc etiam, qui familiarior

rior nobis propter ſcriptorum multitudinem eſt.

MVLIEROSITAS cupiditas femineæ voluptatis. Cic. Tuſcul. lib. iiij. Similiterque cęteri morbi, vt gloriæ cupiditas, vt mulieroſitas, vt ita appellem, eam, quæ Græcè φιλογυνεία dicitur.

MEMORIAM poſitum pro vetuſtate. Pacu. Chryſe: Perque noſtram egregiam vnanimitatem, quam memoria deiugat.

MVRMVRILLVM murmuratio. Plau. Rudente: Nolo ego murmurillum, neque ſuſurrum fieri. Idẽ: Quid murmurillas tecũ, & te diſcrucias?

*MEDIASTINOS non ſolùm balnearum, ſed ædiũ quoq; miniſtros, & curatores legimus. Lucil. xvij. Villicum Ariſtocratem *mediaſtinum atque bubulcum. *Mediaſtrinos* *mediaſtrinum*

Cato Præceptis ad filium: Ille imperator, tu illi ac cæteris * mediaſtinus. *mediaſtrinus*

N

NVPERVM pro recenti poſitum ab eo, quod eſt nuper, id eſt, ante non multum temporis. Plaut. Captiu. Quid tu vna nocte poſtulauiſti, & die
Recens captum hominem nuperum, nouitium.

NEMINIS poſitũ pro nullius. Plau. Captiu. Neminis me miſeret, nam mei miſeret neminem. Lucillius lib. xxx.
Neminis *ingenium tantum confidere oportet. *ingenio*

NOXITVDO pro noxia. Acc. Armorum iudicio: *Ocule noxitudo obliteretur Pelopidarum, ac per nos ſanctefcat genus. *for. occultè*

NVBERE veteres non ſolùm mulieres, ſed etiã viros dicebant, ita vt nunc Itali dicunt. Pompon. Pannuceatis:

Sed meus frater maior poſtquam vidit me inde eiectum domo,

for. vafra

Nupſit poſteriùs dotatæ vetulæ, varicoſæ, afræ.

NITIDITATE pro nitore. Acc. Bacchis: Formæ, figuræ nitiditate hoſpes regis.

NVMEN pro ornatu. Virg. Æneidos lib. ij. Vadimus immiſti Danais haud numine noſtro.

Nænu
ſi nanu
Fuſium
natali Fortis

*NENVM pro non. Lucil. lib. xxx. Sed tamen hoc dicas, quid eſt *nenu moleſtum eſt. Var. Epiſtola ad *Fuſium: Si hodie nenu venis, cras quidem ſi veneris meridiem die *natalis fortunæ.

NEVVLT pro non vult. Titinn. Setina: Ipſus quidem hercle ducere ſanè neuult. Plau. Trinum. Filiã meam tibi deſponſatã eſſe audio, niſi tu neuis.

NIGRET nigra fit. Pacu. Chryſe: Solisque exortu capeſſit cãdorem, occaſu nigret. Acc. Bacchis: Splendet ſæpe, aſt idem nimbis interdum nigret.

idcirco
quâ præpediuntur ſoni pedum.

NITIDANT abluunt, dictum à nitore. Enn. Creſphon. O pie eã ſecum aduocãt, eunt ad fontẽ, nitidant corpora. Acc. Thebaide: Quin *id Circæo fonte adueniunt mundulæ, nitidantur vulgo, *pripendantur ſoni.

xxxv

NIXVRIRE niti velle. Nigidius Commento grammaticæ *xxx. Nixurit qui niti vult, & in conatu ſæpius aliqua re perpellitur.

NOTIFICEM nota faciam. Pompon. Atreo: Nunc te obſecro ſtirpem vt euoluas, meorumque genus notifices mihi.

NVMELLÆ machinæ genus ligneum ad diſcruciandos noxios paratum, quo & collum & pedes immittunt. Plau. Aſinaria: Neruos, catenas, carcerem, numellas, pedicas, boias.

NVGI-

NVGIVENDOS Plautus dici voluit omnes eos, qui aliquid mulieribus vendant.Nam omnia, quibus matronæ vtuntur, nugas voluit appellari. Plaut.Aulul.Vbi nugiuẽdis res ſoluta eſt omnibꝰ.

NIDVS pro poculo. Varro Quinquatribus: Quam lympham meliùs è lacuna fontium allatã, *nidos potili permiſceat. *nidus poculi*

NIDVLATVR. Varro primo Hebdomadon: Dies deinde illos quibus Halcyones hyeme in aqua nidulantur, eos quoque ſeptem eſſe dixit.

NESCIVM pro incognito. Plaut. Rudente: Quæ in locis neſcijs neſcia ſpe ſumus.

NOCTESCERE cæcari.Furius Poëmatis,etſi eſt auctoritatis incertæ:
Omnia nocteſcunt tenebris caliginis atræ.

NEPAM quidã cancrum putant ob illud Plauti:Retrouorſum cedam, imitabor nepam. Et illud aliud:Aut cum nepa eſſet dubium in vtroque.Nã verè nepa ſcorpius dicitur. M.Tul.de finib.bonorum,& malorum lib.v.Serpere anguiculos,natare anaticulas,volare merulas, cornibus vti videamus boues, nepas aculeis, ſuam denique cuique naturam eſſe ad viuendum ducem.

NEX pro nece.Siſenna Hiſt.lib.iiij. Quoniam neque mea nex, neque interceſſio poſſe videtur illorum dementem reprimere audaciam.

NAENIA ineptum & inconditum carmen, quod adducta pretio mulier, quæ præfica diceretur,ijs quibus propinqui non eſſent mortuis exhiberet.Var.de vita populi Romani lib.iiij. Ibi à muliere, quæ obtutum à voce eſſet,per quam laudari, deinde næniam cantari ſolitam ad tibias, & fides.

OBSCAE-

O

OBSCÆVAVIT quaſi ſcæuum, id eſt, malum omen attulit. Plaut. Aſinar. Metuo quod illic obſcœuauit meæ falſæ fallaciæ.

OPIMITAS ab opimo. Plaut. Aſinar.
Maximas opimitates & gaudio effertiſſimas.
Idem Captiu. Maximas opimitates opiparaſque offers mihi.

OBBA poculi genus, quod nunc vbba dicitur. Var. Eſt modus matulæ, περὶ μέθης: Dolia atque apothecas triclineares, melicas, calenas, obbas, & *cumanos calices.

cum anſis

OPVLENTITAS pro opulentia. Plaut. Milite glorioſo: Quaſi qui eius opulentitatem reuerearis. Cæcil. Plocio: Opulentitate noſtra ſibi iniuriam faciam.

ORBITVDINIS pro orbitate. Acc. Amphitr.
Miſeret lacrymarum, luctuum, orbitudinis.
Turpil. Thraſyleone: Hoc te oro, vt illius commiſereſeas miſeræ orbitudinis.
Pacu. Duloreſte: Vel cùm illum videas ſolicitum orbitudine.

OCQVINISCERE eſt propriè inclinare. Pompon. Proſtibulo:
Vt nullum ciuem pædicaui per dolum,
Niſi ipſus orans vltróque ocquiniſceret.
Idem Piſtore:
Niſi nunc aliquis ſubitò obuiam occurrit mihi,
Qui ocquiniſcat, quo compingam terminum in tutum locum.

obſcurè

OBLITERARE eſt obſcura facere, & in obliuionem ducere. Acc. Agamemnonidis: Inimicitias Pelopi-

Pelopidarum exſtinctas iã, atque obliteratas memoria renouare.

OFFENDO offenſio. Afran. Vopiſco: Quóque nunc offendo ſæpe procul noſtra ſit mala.

OLAT pro oleat. Afran. Fratrijs: Non poteſt
Quin illa tacta, longéque & multis olat.
Pomponius Aleonibus:
Aleo ludam ſanè meæ malè olant manus.

OBSORDVIT obſoleuit. Cæcil. Hypobolim. Raſtraria: Obſorduit iam hæc in me ærumna miſeria.

OBSTRINGILLARE obſtare. Enn. Satyrar. lib. iij. Reſtitant, occurrunt, obſtant, obſtringillant. obagitant. Var. Manio: Lex neque innocenti propter ſimultatem obſtringillat, neque nocenti propter amicitiam ignoſcit. Idem de re ruſtica lib. i. Tu inquit, inuides tanto ſcriptori, & obſtringillandi cauſſa figlinas reprehendis, cùm præclara quędam, ne laudes, prætermittas. Idem de vita populi Romani lib. iiij. Quod Curio cùm id feciſſet, dicebat amicis vt illi renunciaretur ſe obſtringillaturum, ne triumphus decerneretur, aut ne iterum fieret conſul.

OBVARARE peruertere, deprauare, dictum à varis. Enn. Achille: Nam conſilijs obuarant, quibus tamen concedit hic ordo.

OBSECVNDANTER obſequenter. Nigidius de Dijs lib. i. Cùm autem id quid ſit quærimus, obſecundanter naturæ viuerent.

OCVLITVS vt animitus, medullitus. Plaut. Cornicularia:
Qui amant ancillam meam Hedylium oculitus.

OSSICV-

ſi minutatim. lego, ſit minutatim

Ossicvlatim vt* ſimulatim. Cæcil. Fallacia: Oſſiculatim Parmenonem de via liceat legam.

Officere obeſſe. M. Tul. de Offic. lib. iij. Demoliri ea, quorum altitudo officeret auſpicijs.

Tum

Olivitatem fructus olei. Varro Gloriã, περὶ φθόνου: *Denique omnis cum lucerna conbuſta eſt in lucubrando, oliuitasque conſumpta eſt. Idem de repub. lib. i. Non modò integra eximi, ſed etiam maior, quàm in arbore vnquam pependerit, de oliuitate oleas eſui optimè condi ſcribit Cato.

Occepso cœpero. Plaut. Amphitryone: Ni ego illi puteo, ſi occepſo, animam omnem intertraxero.

Osasvm pro odi. Plaut. Amphitryone: Inimicos ſemper oſaſum obtuerier.

Orbivm dictum per orbem. Var. γνῶθι σεαυτόν: Vt ſidera cæli Diuûm circum terram, atque axé quæ voluuntur motu orbico.

Opvlescere ab opulento dictum decorè. Furius Poëmatis:

patrijs. Agellius lib. 18. cap. 11.

Quo magis in* cõptis poſſint opuleſcere campis.

Occvle occulta. Cic. de Orator. lib. ij. Inter iuncta argumentorum plerunque occulas, nequis ea numerare poſſit. Virg. Georg. lib. ij.

Quod ſupereſt, quæcunque premes virgulta per
agros,
Sparge fimo pingui, & multa memor occule terra.

Opinabile. Cic. Academ. lib. i. Itaque hanc omnem artem rerum opinabilem appellabat.

P

Penvlarivm quaſi theca, & vagina penu-

læ

læ. Nonius *Fullonico: Non multo poſt *ſonoram accepit, * abſedet, conſequitur penularium, pſilotrum petit.

Philonico *ſonarum fortè Zonulam lego, abſcedit legerim, Plebitatem à plebe, propter cognationem litterarũ, u & b.*

*Plevitatem ignobilitatem. Cato pro Veturio: Propter tenuitatem & pleuitatem. Hemina in Annalibus: Quicũque propter pleuitatem agro publico eiecti ſunt.

Petilvm tenue, & exile. Lucil. xij. Inſignis varis cruribus, & petilis.

Plaut. *Plotino: Nam coloratam frontem habet, petilis [1]habris. Petilis tenuis dicit, habris mollis dicit.

Plocino: vide infrà in, frontem.

[1] Ego quidem, labris, legendum contenderim. nam iudices formarum etiamnum exilia labra in feminis damnant: planéque irrepſiſſe ea quæ ſequuntur interpretamenta, à ſciolo quopiam adiecta exiſtimo, à Nouiana venuſtate aliena: alioqui etiam habra legendum foret, non habris.

Paces plurali numero nouè poſitum. Varro de vita populi Romani lib. iij. Animaduertendum primùm, quibus de cauſis, & quemadmodum conſtituerint paces: ſecundùm, qua fide, & iuſtitia eas coluerint.

Pondo mille octingentûm nouè Varro de vita populi Romani lib. iiij. Itaque retulit auri pondo mille octingentûm ſeptuaginta quinque, Græci enim *herona mille dixerunt.

herona mole, niſi dicat, heroä à mole dici, non intelligo quid velit. fortè rectius ſit, Græci eum heroa malè dixerunt.

Panvs tramæ inuolucrum, quem diminutiuè panulã vocamus. Lucil. lib. ix. Foris * ſubtegminis panus eſt.

ſubtegminis.

Tvmor quoque inguinum ex formæ ſimilitudine ſic vocatur. Afran. Matertera: In quem ple

nam papulam,panum tympanum.Nouius Optione:Qui me miſerum miſeriorem reddidit, quàm panus puerum . quòd pueri ægriùs patiantur hoc genus morbi.

PENICVLAMENTVM à veteribus pars veſtis dicitur.Enn.lib.xi.Annalium.Pendent penicu lamenta vnum ad quemque pedum.Lucil.lib.xix. Peniculamentum verè reprehendere noli.
Cæcil.Fœneratore:Volat ſanguis,ſimul auolat peniculamentum,& *pallio datur.

lego,palliolatur

PROGNARITER ſtrenuè, fortiter, & conſtanter.Plau. Perſa:
Ego ſcio hercle vtrunque velle.
Age, indica prognariter.
Ennius Annalium lib.vi.
*Diu hoc audite parumper:
Vt pro Romano populo prognariter armis
Certando, prudens animam de corpore mitto.

lego, Diui

PERPEROS indoctos,ſtultos,rudeis,& inſulſos,mendaces.Acc.Pragmatic. Deſcribere in theatro perperos populareis. Idem eodem:*Et eo plectuntur poëtæ,quàm ſuo vitio ſæpius,
Ductabilitate nimia veſtra aut perperitudine.

Ideo

PRÆCOX, & præcoca,quod eſt, immatura. Ennius Annalium lib. viij. Præcox pugna eſt. Lucil.lib.viij. Anicula aſpera,atque præcox eſt fuga. Nou.Huic puellæ præcoquis libido ineſt.

POPVLATIM per populos.Pompon.
*Magnus poëta placuit populatim omnibus.

PRÆMIATORES nocturni prædones. Næuius*Amnagrennuntius: Nam in ſcæna nos nocturnos cœpit præmiatores tollere.

Pompo.magnius. Poëma,repono. Pōponius Mac. geminis: Poëma repono, agrypnūtibus.vide in, promicarè.

POPVLA-

POPVLACIA vt nugalia, vel puerilia. Lab. Latè* coqentibus hœdum populacia agimus per ludum.

loquentibus, dum

POSSESTRIX à poſſidendo.* Afran. Aliber totius monilis poſſeſtricem. ita tonſtrix, ita impulſtrix, ita curatrix, ita plauſtrix, ita aſſeſtrix.

Afran. aliber totus. for. Afran. Aequalibus. Totus

PERPETVITASSIT ſit perpetua, æterna. Enn. Annalium lib. ix.

Libertatemque vt perpetuitaſſint quàm maximè.

PRÆCISVM, & omaſum partes carnis & viſcerum.* Næuius Aulularia: Pręciſum, omaſum, pernam, callum, glires, glandia. Lucil. lib. xx.

Illi præciſo, atque epulis capiuntur opimis.

Enn. Erularia al. Herularia

PISCVLENTVM poſitum piſcoſum, vt puluerulentum. Cato Originum lib. v. Origine fluuium Naronem magnum, pulcrum, piſculentum. Et lib. viij. Fluuium Hiberum. is oritur ex* Catinatis magnus, atque pulcer, piſculentus.

lego, Cantabris. ex Mela, Plinio, Strabone.

PASCEOLVS ex aluta ſacculus. Plau. Ruden.

Præterea centum denaria Philippea
In paſceolo ſeorſum.

Lucillius lib. xiij.

Adde Syracuſis ſola, paſceolum, alutam.

Cato in Panſam: * Pueri in ludo ſolent paſceolos furari.

Pueris in ludos tellos (for. talos) paſceolos furare.

PIEM colam, cuſtodiam. Plaut. Aſinaria: Vbi piem pietatem, ſi iſtoc more morata tibi poſtulem placere? Mater mihi quo pacto præcipis?

PORTISCVLVS propriè eſt hortator remigum, id eſt, qui eandem perticam tenet, quæ portiuſculus dicitur, qua excurſum, & exhortamenta moderatur. Plaut. Aſinaria:

Et meam partem loquendi, & tuam trado tibi ad
Loquendum, atque ad tacendum tute habeas portiſculum.

lego, Tū ſanctè Enn.lib.viij.Annal.*Thus ante tenentes parerent, obſeruarent, portiſculus ſignū cùm dare cœpiſſet. *curſus* Lab.Cithera:Nec palmarū* pulſus, nec portiſculi.

PERPLEXABILE figuratum, quòd aliud audiatur, aliud ſentiatur. Plaut. Aſinaria:
Nec vllum verbum faciat perplexabile.

PRÆSEGMINA propriè Plautus Aulul. ea dici voluit, quæ vnguibus eminulis præſecantur:
Quin ipſi pridem tonſor vngues dempſerat,
Collegit, omnia abſtulit præſegmina.

PIPVLO pro conuitio. Plaut. Aulularia:
Ita me bene amet Lauerna, te iam, niſi reddi
Mihi vaſa iubes, pipulo hîc differam ante ędeis.

PICOS veteres eſſe voluerunt, quos Græci γρύπας appellant. Plaut. Aulularia:
Pici diuitijs, qui aureos montes colunt, ego ſolus ſupero.

PERCELLERE euertere; percutere. Varro Parmenone: Alius tenerā abietem ſolus percellit.

PINSERE tundere, vel molere. Var. ταφῆ μενίππου: Nec piſtorem vllum noſſent, niſi eum, qui in piſtrino pinſeret farinam. Idē de vita pop. Rom. lib.i. Nec piſtoris nomen erat, niſi eius, qui ruri far pinſebat, nominati ab eo, quod pinſunt.

PORCAS. Var. ταφῆ μενίππου: Non vides in publica nocte te tabernas, qua populus ambulando perinde, vt in arato porcas reddit?

PVTIDVM putre. Var. ταφῆ μενίππου: Inde putidas vuas acinis electis, & comeſtis extendit in

lectis

lectis quondam. Cato Originũ lib. ij. Si inde ignauus putidas, atque ſenticoſas commeatu monere volebat. Cęcil. Andria: Conducit nauem putidam. Afran. Auguribus: Et fallaci aſpectu paries pictus, putidus.

POENITVDINEM. Pacu. Teucro:
Quæ deſiderio alumnûm pœnitudine
Squale, ſcapreque inculta vaſtitudine.

PRÆBITIO à præbendo, id eſt, exhibendo. Var. Eumedinibus: Quòd ea die mea erat præbitio, in ianuam *caue canem inſcribi iubeo. *for. cautè*

PVEROS pro ſeruis. Var. Eumenid: Vix vulgus confluit, non Furiarum; ſed puerorum, atque ancillarum.

PAXILLVS diminitiuum à palo. Var. Eumen. Vbi dicatur primus Zenon nouam hæreſin nouo paxillo ſuſpendiſſe. Idem Bimargo:
Vt nouum cribrum nouo paxillo pendeat.

PROXIMI, id eſt, proximo. Cato contra Furiũ, die proximi hoc dicit, ſed ea declinatione à veteribus & craſtini & priſtini, *præpriſtini dictum. *& præfiſcini*

PROPERATIM dictum eſt properanter. Cæcilius Plocio:
Properatim in tenebris iſtuc confectum eſt opus.

PERNICIES periculum, exitium. Lucil. xxix. Nunc tu contra venis, vel qui in nuptijs, vel *ſe ſeneces, nec ſine pernicie. Plautus Aſinaria: Pelle crebris pernicijs. *ſeſe neges te*

PARCVIT parcit. Næuius Quadrigeminis:
Suo labori nullus parcuit.

PERBITERE perire. Pacuuius Peribœa: Nam me perbitere, illis opitularier quouis exitio cupio,

 dum

dum proſim modò. Titin Fullonia: Iam pridem egreſſa, vt perbiteris. Liuius Tereo:

Ego puerum interea ancillæ ſubdam lætãtem meę,
Ne fame perbitet

Ennius Hecuba:

Nunquam ſcripſiſtis, qui parentem, aut hoſpitem
nec *aſſat quos quis cruciatur peruiteret.

lego, necaſſet, quo quis cruciatu perbiteret.

PIGRARE retinere. Acc. Erigonis: Fateor, ſed cur propter te pigrem hæc aut huius dubitem parcere capiti? Ide Chryſippo: Melius pigraſſe, quàm properaſſe eſt nefas.

PROVIDERE mouere, & ferre. Pacu. Teuc. Aut me occide, illa hinc ſine vſquã prouideã gradum.

PVELLASCERE effeminari, vel reuireſcere. Var. Baijs: Quòd non ſolùm innubæ fiunt communes, ſed etiam veteres puellaſcunt, & multi pueri puellaſcunt.

PALAESTRICOS quaſi ex vſu palęſtrę. Afran. Excepto: Etiã depellis mihi manũ per *palęſtricos.

papæ palæſtricõs

POPVLATIM. Cæcil. Oboloſtate: Ego perdidi te, qui omnes ſeruos perdo populatim, quæſo ne ad malum, hoc addas malum.

PRAESENTE corã, vel præſentibus. Pomp. Syris: Quidam apud forum præſente teſtibus mihi vendidit. Acc. Mænalippo: Eſt res aliqua, quæ pręſente his priùs maturè inſtitit. Feneſtella Annal. lib. ii. Et quædam extrà præſente ſuis, quædam abſente proieciſſem. Nou. Mania. * Medicatè volumus dono donare pulcro præſente omnibus.

ſor. Meditatè

PRIMITER pro primè, & primitus pro primo. Pomp. Maccis geminis: Quin bono animo es video, *eripis primiter dapes. Lucil. lib. v. Sicuti

primitus, de pannibus, ſic in, pannibus

ti cùm primiter ficos populare ſentis, itē pretio ingenti ad primitus paucos.

1 *Reſtituo Lucillianos verſus priſtinæ & germanæ ſcripturæ ita: Sicuti cùm primos ficos propala recenteis Protulit,& pretio ingenti dat primitus paucos. hoc pacto reſtitutis à mo verſibus, allatus Hadriani Turnebi doctiſſimi viri Aduerſariorū liber,in ipſo limine noſtrū cōfirmauit iudiciū, niſi quòd uerſus initiū paullum immutarit, legendo, Vt cum primitijs.*

PROGNARITER audaciter.Plaut.Perſa:Age,indica prognariter.

PROPERATIM,& properiter celeriter,properanter.Quadrigar.Annal.lib.ij. Eò cōſules properè exercitum reducunt.Pomp.Buccone adoptato:Pergis properatim. Cæcil. Plocio: Properatim in tenebris iſtuc confectum eſt opus. Pacu.Teuc. Mihi claſſem impetrat Theſſalā, Noſtramque in altum vt properiter deducerem. Acc.Telepho: Remiſque nixi properiter nauem in fugā tradunt.

PRAEFRACTVM durū,inflexibile.M. Tul. de offic.lib.iij.Ego etiam cū Catone meo ſæpe diſſenſi. nimis mihi præfractum videbatur, ærarium vectigaliaque defendere: omnia publicanis negare.Et Hortenſio: His contrarius * Ariſtotius præfractus,ferreus, nihil bonū, niſi quod rectum atque honeſtum eſt. *Ariſton Chius. Cic.lib.1.de legibus,& de natura Deorū 3. Laërtius in Zenone.*

PVLCRITAS pro pulcritudo. Cæcil.Harpazomene: Dij boni, quid illud eſt pulcritatis? *Agell.lib.16. cap.10.*

PROLETARII ciues dicebātur qui in plebe tenuiſſima erāt,& nō amplius quā mille, & quingentos æris in cēſum deferebāt.Enn.Annal. * Proletarij,vt publicitus ſcutaque,ferrique ornatus. *Proletarius publicitus ſcutis, ferróque ornatur.*

Prospica & deſpica intenta, & contempla. Næu.*Aſſitogiola: Ac ſibi proſpica, ac deſpica. Poteſt ergo proſpicus, ac deſpicus dici.

fort. Agitatoria

Pollentia potentia à pollẽdo dicta. Plau. Rudente: Ne ineptorum potior ſit pollentia. Pollere ergo commune eſt.

Propitiabilis ad propitiandum. Enn. *Cupiuncula: Huic eſt animus propitiabilis, ita & *adolabilis, id eſt ſine dolore.

for. Capedũcula
adulabilis

Pauxillisper à pauxillo. Plau. Truculẽto: Plus decem põdo amoris pauxilliſper perdidit, id eſt, per particulas.

Ponderitatem à põdere, vt grauitatẽ. Acc. Pragmaticon lib. ii. Et cuncta fieri cætera iubet illa, non quod ponderitatem, grauitatẽque hominis.

Pueritia, id eſt, puritas. Var. Rerum diuin. lib i. Quæ pueritia eſt infrequens polluta.

Prælumbare lumbos perfringere. Non. Vindemiat. Cœpit vnũquenq; prælũbare fuſtibus.

Pueræ pro puellæ. Var. Væ victis, περὶ φιλονικίας: Properate viuere puerę, quas ſinit ætatula ludere, eſſe, amare, & Veneris tenere bigas. Idem de vita populi Romani lib. ij. Sic in priuatis domibus pueri liberi, & pueræ miniſtrabant.

Pupæ et Pupi. Var. Aboriginibus, περὶ ἀνθρωπῶν φύσεως: Itaque breui tẽpore magna pars in deſiderium puparum, & ſigillorum veniebat. Idẽ Tithono, περὶ γήρως:

Ac mammam lactis ſugentem paſcere pupum.

Pipare propriè gallinæ dicuntur. Var. Aboriginibus, περὶ ἀνθρώπων φύσεως: Mugit bos, ouis balat, equi hinniunt, gallina pipat.

Procu-

PROCVDERE dixit prolatare, producere. Varro, τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, περὶ εὐετηρίας: Legẽdo autem & ſcribendo vitam procudito. Virgil. Georg. lib. i.
Durum procudit arator Vomeris obtuſi dentem.

PRÆCOX, id eſt, prçcoqua. Varro *Synephebo, *in Ephebo* περὶ ἐμμονῆς: Verere, ne manu non mittat, cùm *octo *tot eromedicarios boneſtos audiuiſſe Mus clarè poſſis* medicarios honeſtos audiſſemus dare poſſis. mittet. quòd ſi non mittet, fugies, ſi me audies. cùm tempus reuocat, ea præcox eſt fuga.

PAVPERAVIT, id eſt, pauperem fecit. Plautus Milite glorioſo: Quæ improba eſt
Pro mercis vitio dominum pretio pauperat.
Idem *Acari ſtudio: *Achariſtione*
Quam ego tanta pauperaui per dolum pecunia.
Titinnius Priuigno:
Nam quid ego feci, *& aduorſum, aut patrẽ meũ, *Lego, te*
Quem pauperetis ambo veſtris ſumptibus.
Idem Varo:
Æquum eſt me habere eos pauperẽ ſumptu meo.

POTVS à bibendo. Lucillius lib. xxx.
Secus cum eo medio, ac ludo bene potus receſſit.

PAVCIES pro rarò dici veterũ auctoritas docet. Titin. Gemina: Poſtquã factus maritus, hanc domum abhorres, tuam etiam vxorem paucies video. Idem eadem: Tu autem, *inquit, in vrbem *iniquè* paucies venire ſoles. Cœlius Annalium lib. vi. Conſultò non paucies arceſſitum.

POLLINCTORES ſunt qui mortuos curant. Varro mutuum muli ſcabunt, περὶ ἀγορασμοῦ. Itaque plures dies inter medici diſceſſum, & aduentum pollinctoris interfuerunt, & id æſtate videas. Var. Coſmotyrine, περὶ φθορᾶς κόσμου. Propter cunã ca-

pulum poſitum nutrix tradit pollinctori. Plautus Aſinar. Ecquis currit pollinctorem accerſere?

PVTAMINA nõ ſolùm arborum ſunt, verùm omniũ rerũ purgamenta. Nam quicquid ex quacunque re proiicitur, putamen appellatur. Plaut. Capti. Nucleum amiſi, reliqui pigneri putamina.

PESTILITAS peſtilentia. Lucillius lib. ſexto: Atque ea vis omnis morborum peſtilitasque. Lucr. lib. vi. Hæ igitur clades noua peſtilitaſque.

POENITVRVM. Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: Quod ſi procedit, neq; te, neque quenquam arbitror tuæ pœniturum laudis: quam vt ſerues vide.

PAVSA eſt quies alicuius rei. Accius Epigono: Sed iam Amphilochũ huc vadere cerno, & nobis datur bona pauſa loquẽdi. Lucil. Satyr. lib. primo: Hæc vbi dicta dedit, pauſam facit ore loquendi.

PROSFERARI impetrari. Lucillius lib. xxvi. Nec minimo, & prosferatur pax, quod Caſſandrã ſigno deripuit.

PVELLOS pueros. Varro Teſtamento, περὶ διαθηκῶν. Sic ille puellus Veneris repente* vado cecidit cruentus olim. Lucil. Satyr. lib. quarto: Cumq; hic tã formoſus tibi, ac te dignus puellus. Lucre. lib. iiij. Et natæ poſſunt tamẽ inde puellos Suſcipere, & partu poſſent diteſcere dulci. Ennius: Ille ſuos Diuis mos ſacrificare puellos. Varro Marcipore: [1] Peliam me, & permiſiſſe, vt ſeu eluuiem deglu beret dum madore puellum. Idem Sexageſi: [2] Vltrà intra pectus dormitio vigilabilis: quæ mi puellum impuberem cepiſti.

fer. fato

[1] *Locum hunc à Petro Victorio tentatũ lib. 5 cap. 6. ita perſanandum iudico. Peliam Medeæ permiſiſſe vt*

vt ſe vel viuum degluberet, dũmodo redderet puellũ. aut certè hunc in modũ octonario Iambico cum dimetro perſcriptũ ab auctore ſuſpicor, quòd Satyras vario miſcellaneó q; carminũ genere cõſcripſiſſe Varronẽ ex Fabio conſtet. Peliã Medeæ permiſſe (pro permiſiſſe) vt ſe vel viuũ degluberet, Dummodo puellũ redderet.

Deinde quod ſequitur, Vltra intra pectus, repono in octonarij legem hoc pacto.

O ſtulta noſtri pectoris dormitio inuigilabilis
Quæ me puellum impuburem cepiſti.

PECVS non ſolùm quadrupes animal, verùm omnia animalia pecudes vocantur. Plaut. Rudẽte: Non vides referre me vuidum rete ſine ſquamoſo pecu? Liuius Ægiſtho:

Tum autem laſciuum Nerei ſimum pecus.

Virgilius Georg. lib. quarto de apibus: Et pecudum cuſtodia ſollers. Lucret. lib. ij.

Præterea genus humanum, mutæque natantes
*Squamigerûm pecudes. Lucil. Satyr. lib. v. *Squamigeræ*
Laſciuire pecus iuſſit, roſtrique repandum.

PERCITVM dictum eſt percuſſum. Plautus Amph. Delirat vxor, atra bili percita eſt.

PECVA, & pecuda ita vt pecora veteres dixerunt. Næuius Gymnaſtico: Homines pecua, belluaſque. Idem Lycurgo:

Sine ferro pecuda manibus, vt ad mortem meant.

Acc. Aſtya: In celſis mõtibꝰ pecua, atq; inter colles paſcũt Danai in *Phrygia, & terminis. Idẽ Medea: *Phrygiæ*

Vagant, pauore pecuda in tumulis deſerunt,
Quis nos paſcet poſtea?

M. Tul. de republ. lib. quarto: Cùm adhibent in pecuda paſtores. Accius Diomede:

Paſſim

Paſſim quæ præda pecua balabant agris.
Cæcilius Vmbris Et homini,& pecudibus omnibus. Siſenna Hiſt.lib.iiij. Iumenta & pecuda locis trepidare compluribus.

PVTRET putridũ eſt. Pacuuius Teucro: Quãquam annisque & ætate hoc corpus putret. Accius Erigona: Quanquã exangue eſt corpus mihi,atque annis putret.

PROTOLLERE eſt differre. Lucil. Satyr.lib.i.
Si non amplius ad luſtrum hoc protolleret vnum.

PRIVA ſignificat ſingula. Lucil.Satyra.lib.i.
Ad cenã adducã, & primũ hiſce abdomina thynni
Aduenientibus priua dabo. Lucret.lib. tertio:
Quod ſi fortè animas extrinſecus inſinuari
Vermibus, & priuas in corpora poſſe venire
Credis.

PRODIGITAS dicta profuſio. Lucil.Satyr.lib.vi.
Nequitia occupat* os,petulantia, prodigitasque.

hoc

PORCET ſignificat prohibet. Pacu.Atalanta:
*Magna te,vt verear eloqui, porcet pudor.

Lego, Magnus al. Mi gnate

Accius Erigona: Quibus oculis quiſquã noſtrum poterit illorũ obtui vultus,quòd iam ab armis anni porcent? Ennius Telamone:
Deũ me ſentit facere pietas,ciuium porcet pudor.
Var.Manio: Hunc Cereris tibi miniſtra frugibus ſuis porcet. Lucil.lib.vi.Non te porrò procedere porcent.

PROLIXITVDINEM à prolixo. Pacu.Duloreſte: Oro mi,ne flectas fandi mi prolixitudinem.

*PERFICE *perfeceris. Lucretius lib.ij.
Denique ad extremum creſcendi *perfice finem
Omnia perduxit rerum natura creatrix.

Perfica f. perficiens perfica

*PE-

*PEDIOLVS à pede diminutiuè. Afranius Excepto: Atque adeo nolo nudo pediolo es pus. *Petiolus*

PETICO genus morbi. Lucillius lib.xxx. Illuuies, ſcabies, oculos huic *deniqne petigo Conſcendere. *dein'que*

PORRIGO morbi genus. Lucilius lib.xxx. Triſtem, & corruptum ſcabie & porriginis plenũ.

PROFLIGARE verbum * paſſiuum ad vſum trahi cœptũ eſt. Nam cùm ſit profligatum perditũ, & ad *internecionẽ adductum, nunc perfectũ *ſolùm, tum aut ædificium, aut aliquod vtile inceptũ dicendũ putant, cùm affectũ dici debeat, non profligatum. M.Tul. tamen Tuſcul. lib.v. Profligata iam, & penè ad exitum deducta quæſtio eſt. Idẽ de prouinciis conſularibus: Bellum adfectũ videmus. & infrà. Nã ipſe Cæſar quid eſt quod in ea prouincia cõmorari velit, niſi vt ea, quæ per eum adfecta ſunt, perfecta reipubl. tradat. Et in Oeconomicis: Cùm affecta iam prope ætate à ſole miteſcere tempus eſt. *peſſimum* *interitionem* *ſolutum. Chaucus legit, & abſolutum.*

PATRITVM vt auitum. Varro Manio: Funere familiari cõmoto, auito ac patrito more precabamur. Idẽ reipub. lib.xx. Secundũ leges habitaſſet patritas. Cicero Tuſc. lib.i. Patritam illam, & auitam, vt ait Theophraſtus, philoſophiam.

PERCEDERE *vt decedere. Cicero Orat. Conciſum non conceſſum, & quod quidam perceſſum etiam volunt. *vel*

POPINONES vel hi, quos nunc dicimus tabernarios à popinis, vel luxurioſos, qui ſe popinis dedunt. Varro Modio: Quis poculis argenteis in chorum introibit? popino. Lucil. lib.i.

lego, inhoneſtam Infamem * honeſtam, turpemque odiſſe popinam.

PVTIDVM non putrem, ſed odoris mali. M. Tul. de finibus bonorum & malorum lib. v. Non inſcitè illud dictum videatur in ſue, animum illi pecudi datum pro ſale, ne *putiſceret. *al. putreſceret*

PERCVRSIONEM excurſum. Cicero Tuſc. lib. v. Propter animi multarum rerum breui tempore percurſiones.

PRÆFESTINATIM. Siſenna Hiſt. lib. iiij. Idemque perſeuerauerunt: vti lex perueniret ad quæſtorē ac iudices, quos vellent inſtituerent prę feſtinatim, & cupidè.

PRÆSTOLARI eſt expectare vel manere. Siſenna Hiſt. lib. iij. Occultè, *tacitique aduenientiũ cohortium præſtolari accipiunt. *lego, tacite'que aduentum.*

PERMITTERE promittere, incitare, vel præcipitare. Siſenna Hiſt. lib. iij. Et inde equũ concitatum princeps ad hoſtiũ permittit aciē. Idē lib. iiij. Multi præmiſſis armis ex ſummo ſe permitterent.

PROIICERE effundere honeſtè poſitum. Siſenna Hiſt. lib. iiij. Tum poſtquam apud Æginos, ac Peruſinos eius facti mentionem proiecit.

PETVLANTIAM pro improbitate. Cicero de Orat. lib. ij. Illud aſſequor, vt ſiquis mihi fortè maledicat, petulans, aut ſanè inſanus eſſe videatur.

PRESSV quaſi compreſſione. Cicero de Orat. lib. iij. Valerium Soranum * leuitate vocis, atq; ipſo vocis preſſu, & ſono facilè vincat. *lenitate*

PAVPERTATES nouè poſitum numero plurali. Varro de vita populi Romani lib. xi. Quid inter hos Ioues interſit, & eos, qui ex marmore, ebore, auro nunc fiunt, potes animo aduertere, & horum

rum temporum diuitias & illorum paupertates.

PAVPERTINVM pauperem. Varro de vita populi Romani lib.i. Vt *inciter, occultuque ſunt conſentanea, quod ſunt paupertina, ſine elegātia, ac cum caſtimonia. *lego, vt inciter eo cultu, quod*

PLVMARIVM [à plumando] Varro, Cato, vel de liberis educãdis: Etenim nulla quę nõ didicit pingere, poteſt bene iudicare, quid ſit bene pictũ à plumario, aut textore in puluinarib⁹ *plagis. *plagiis*

PVRPVRASCIT. Cicero Academic. lib.ij. Quid mare, nónne cœruleum? *aut eius vnda cùm eſt pulſa ramis, purpuraſcit? & quidẽ aqua tinctũ quodammodo, & infectum. *at*

PERPENDICVLI & normæ. Cic. Acad. lib.ij. Atqui ſi id crederemus, non egeremus perpendiculis, non normis, non regulis.

PINGVE poſitum pro impedito, & inepto. Cicero Academicorum lib. quarto: Quod ipſi Antiocho pingue videtur, & ſibi ipſi contrarium.

PROBATV difficile. Cic. Tuſcu. lib.v. Quod & ſi difficile eſt probatu propter tam varia & tam multa tormenta fortunæ.

PALPO quaſi à palpando. Plaut. Mercatore: Palpo percutit.

PEMINOSVM mali odoris, à pedore dictum. Varro de re ruſtica lib.i. Solida terra pauita, maximè ſi eſt *argilla, ne *ſitu peminoſa in rimis eius grana oblites̄cant. *al. argilloſa* *al. æſtu rimoſa*

PISARE frangere vel tundere. Varro de re ruſtica lib. primo: Promendum hieme, vt in piſtrino piſetur, ac torreatur.

PRÆCIDANEVM eſt præcidendũ. Varro de

vita

vita pop.Rom.lib.iij. Quod humatus non ſit, hę-redi porca præcidanea ſuſcipienda Telluri, & Cereri.aliter familia pura non eſt.

PALANGÆ dicuntur fuſtes teretes, qui nauibus ſubiiciuntur, cùm attrahuntur ad pelagus, vel cùm ad littora ſubducuntur: vnde etiã nunc palangarios dicimus, qui aliquid oneris fuſtibus tranſuehunt. Varro de vita pop.Ro.lib.iiij. Cùm Pœnus in fretum obuiam veniſſet noſtris, & quoſdã cepiſſet, crudeliſſimè pro palangis carinis ſubiecerat, quo metu debilitaret noſtros.

PONDO ducentûm nouè, Varro ſæpe.de vita populi Romani lib.iij. Delphos Apollini munera miſſa, corona aurea pondo ducentûm.

R.

ROTVNDE poſitũ eleganter, concinnè, vel collectè. Cic. de finibus bonorum, & malorum lib. iiij. Iſta ipſa, quæ tu breuiter, regem, dictatorem, diuitem ſolum eſſe ſapientem, à te quidem aptè, ac rotundè, quippe habes à rhetoribus.

RVTA dicuntur diruta. Cic.de Orat.lib.ij. Et dicis te cùm ædeis venderes, ne in rutis quidem & cæſis ſolum tibi paternum recepiſſe. Virg. Georg. lib.ij. Cumulosque ruit malè pinguis arenæ.

RAVVM fuluum. Cic. Academicor. lib.iiij. Quia nobiſmetipſis tum cœruleum, tum rauum videtur, quodque nunc [quia] à ſole collucet.

RAVIS eſt raucitas. Plau. Aulular.
Vbi ſi quid poſcamus, ad rauim poſcamus priùs.
Idem Ciſtellaria: Expurgabo hercle omnia ad raucam rauim.

RVRANT pro ruſticantur. Plautus Captiuis

Dum rurãt homines,quos ligurriãt.Var.Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν:Dũ in agro ſtudioſiùs ruror,aſpicio Triptolemũ ſculponeatum bigas ſequi cornutas.

RARENTER pro rarè. Cæcilius Plocio: Tu nurum nõ vis odioſam tibi eſſe,quam rarenter videas. Pomponius Ergaſtulo:

*Longè ab vrbe villicari,quò herus rarenter venit,
Non villicarier,ſed dominari eſt mea ſententia.

lego,vt octonarij lege cadat.Nam longè ab vrbe villicarier,ſic'que legitur infrà in, rarenter.

RVCTVS à ructando ductus. Plautus Pſeudolo: Pergin' ructare in os mihi, ſuauis ructus mihi eſt,ſic ſine ſimodo. Lucillius Satyrarum lib.iij.
Exhalas tum acidos ex pectore ructus.

RESVPINAS,honeſtè,id eſt,ab incepto reuocas, vel peruertis ſignificat. Accius Antigona:
Quid agis?perturbas rẽ omnẽ, ac reſupinas ſoror.

RINGITVR iraſcitur. Terentius:
Dum tibi ſit quod placeat,ille ringitur,tu rideas.

RISCVS loca in parietibus anguſta. Teren. Eunucho: In riſco.odioſa ceſſas?

RECIPROCA recipe. Reciproca animum inquam odioſe. Ennius Andromeda:
*Riſcus prorſus reciprocat,fructus feram.

lego, Riſus

REPEDARE. Lucillius libro xxvi. Rediſſe
Ac repedaſſe,*vt Roma vitet gladiatoribus.
Idemque: Sanctum ego à Metello Romam repedabam munere.

lego,vtrum euitet gladiator. Idem. Poſt quod factũ

*REDANDRVARE redire. Lucil.ix. Vt vulgus redandruet inde. Pacuuius Chryſe: [1] Græcos nihil mediocriter redandruare. [1] *In promerenda gratia Simul cùm videam Graios nil mediocriter Redãtruare,opibusq; ſummis proſequi. Vide Feſtũ.*

Redantruare

[1] REDHOSTIT rediit. Accius Amph. Quid hic

redhoſtit viã, cometet obtet facilius? Idẽ διδασκαλικῶν lib. ii. Vt dum velint breuitatẽ conſequi verborum, *aliter relatum redhóſtire ſponſum.

aliter ac ſit

[1] *Lego, Redhoſtit, reddit. nã* Feſtus *exponit Redhoſtire gratiã referre, vt Accij verba nonnihil interpollem ex eodẽ Grammatico. Cedò ecquid hic redhoſtit eam, cùm mi aſſem obhiet facilius. nã obhiet, hoc loco, maſcriptus clarè præfert.*

REPVERASCERE in puerũ redire. Nouius Agricola: Quid ita? quia enim repueraſcis, fugit has perſonas pater. M. Tul. de Orat. lib. ij. Eosq́ue incredibiliter repueraſcere eſſe ſolitos, cùm rus ex vrbe tãquam ex vinculis euolauiſſent. Et de ſenectute: Et ſiquis Deus mihi largiatur, vt ex hac ætate repueraſcam, & in cunabulis vagiã. Et de Orat. lib. ij. Cum Scipione ſolitũ ruſticari, eosq́ue incredibiliter repueraſcere eſſe ſolitos.

RHETORISSAT rhetoricè loquitur. Pomponius *Medico: Dolaſti vxorẽ, nunc *& propter me cupis concidere, & iam rhetoriſſas.

lego, Macco: ea propter

RAMICES dicuntur * pulmones, vel hernia. Plautus Mercatore:

pernionee

Tui cauſa rupi ramices atrum dum ſputo ſanguinẽ

Idem Pœnulo: Neque nos quenquã flagitamus, neque nos quiſquam flagitat.

Tua cauſſa nemo noſtrũ eſt ſuos rupturus ramices

Var. Triodite, περὶ ἀρετῆς: Priùs quàm in orcheſtra Pythaules inflet tibias domi ſuę ramices rumpit. Lucillius Satyrar. lib. nono:

arthriticus Quod deformis ſenex *appetitus ac podagroſus,
cum Quod mãcus, miſer, exilis, *ramice magno. Varro
lego, à γεροντοδιδασκάλῳ: Rapta *an neſcio quo mulione,

raptu-

rapturis *ramicis rumpit. *ramices*

Rvspari eſt ſcrutari. Accius Nyctegreſia: Iube nunc attētare, iube nunc animo ruſpari Phrygas. Idem Meleagro:

Vagent ruſpantes ſyluas *ſextam teſſeras. *lego, ſectantes in ſyluis feras: in vetere eſt, ſextamtes ſyluas feras.*

Regredere reuocare. Ennius Achille: Quò nunc incerta re, atque inorata, gradum regredere conare?

Rvminare dictum in memoriā reuocare. Varro Tanaquile: Nō modò abſens quicquam de te ſequius cogitauit, ſed etiā ruminabitur humanitatem. Liuius Ægiſtho: Nemo hæc *voſter ruminabitur mulieri. *voſtra ruminetur*

Rvsticatim pro ruſticè. Pomponius Aleonibus: At ego ruſticatim tangam, vrbanatim neſcio.

Rvmiferare dictum honeſtè rumoribus ferre. Plautus Amphitryone:

Quāq; adeo ciues Thebani verò rumiſerāt probā.

*Redvrare aperire, contra id quod dicitur obturare. Varro Agathone: Pueri obſcænis verbis nouæ nuptæ aures redurant. *Returare, lego.*

Rvtvba perturbatio. Varro Sexageſi:

Ergo *tum Romæ parcè, pureque *pudentis *Romanæ*
Viuere tum in *patriam, nunc ſumus in rutuba. *pudentes* *patria*

Revocare poſitum per vices mutuò vocare. Varro Sexageſi: Qui nobis miniſtrarunt pueri diebus feſtis cicer viride, qui nos prouocare, *aduocare cùm audeant, nos illos reuocare timemus. *leg. ac vocare.*

Recentari honeſtè poſitum pro nouari, quod eſt Græcè ἀνανεοῦσθαι. Matius:

Iam iam albicaſcit Phœbus, & recentatur
Commune lumen hominibus voluptasque.

RAPINATORES pro raptorib'. Varro Mar. In inuidiā veniant in hoc ipſo rapinatores. Lucil. lib.ij. Homo impudicus impune eſt rapinator.

RHEDA vehiculum. Varro Epiſt.ad Varronem: Quod ſi tuam heri rhedam nō habuiſſem, varices haberem.

RECENTIORVM nouorum M. Tul.de finibus bonorum & malorū lib.ij. Horum recentiorum nunquam dictum ab vllo, quod ſciam.

RVMAM veteres mammā dixerūt. Varro Cato, vel de liberis educandis: Hiſce Manibus lacte fit, non vino, Cuninæ propter cunas, Ruminę propter rumam, id eſt priſco vocabulo, mammam, à quo ſubrumi etiam nunc dicuntur agni.

REICVLAS oues aut ætate, aut morbo graues. Varro Cato, vel de liberis educandis: Et vt in grege opilio oues minus idoneas remouere ſolet, quas reiculas appellat. Sępe enim vnus puer petulans, atque impurus inquinat gregem puerorum.

S.

SALTVATIM [& vellicatim] Siſen. Hiſt. lib.i. Nos vna* ęſtate in Aſia & Gręcia geſta litteris iccirco continentia mādauimus, ne vellicatim, *aut ſaltuatim ſcribēdo lectorum animos impediremus.

ætate *ac*

SCAPVM. Var.*Margo: Mihique diuitum ſtylo noſtro papyrino leuij ſcapos capitio, nouo partu poëtico.

Vimarco

SVTRINAS* è ſuendo. Varro Hercule Socrat. Qui ſutrinas facere inſcius, nihil homo agis.

à

SCABRE. Var. Manio: Ager derelinqueretur ac periret ſquale, *ſcabréq;, illuuie & vaſtitudine.

ſcabre atque

STRIGOSVS apud veteres morbus dicitur iumen-

iumentorum,qui corpora ſtringat aut fame, aut alia vitij cauſſa,quaſi ſtringoſus.Maſurius Sabinus lib.vij.Cenſores,inquit,Publius Scipio Naſica,& M.Pompilius,cùm equitum cēſum agerent,equū nimis ſtrigoſum,& malè habitū,ſed equitem eius vberrimum,& *habitiſſimum viderent. *habiliſſimum*

SVSPICIOSVM qui in ſuſpicione ſit.Cato de reFloriana: Sed ſi qui palàm corpore pecuniā quęreret,aut ſe lenoni locauiſſet, & ſi famoſus, & ſuſpicioſus eſſet, vim in corpus liberum non æquum cenſuere adferri.

SVBIICES nouè poſitum non à ſubiiciendo, ſed altitudine. Ennius Achille:

Per ego Deûm ſublimes ſubiices humidas,
Vnde oritur imber.

Virgil.Bucolicis:

Quantum vere nouo viridis ſe ſubiicit alnus.

[1]SCRAPTAS,ſcrupedas,*ſtritabilas exprobratio vitij,aut deformitatis meretricū.Plaut.Friuolaria: *ſtrictiuellas*

Scraptæ,ſcrupedæ,*ſtritabilæ,ſordidæ. *ſtrictiuellæ*

[1]Scraptas, &c. lego,Screatias(vel certè Screaptas) ſcrupedas, ſtrictiuellas: illud quidē adductus auctoritate Varronis, qui ab exſcreatione ita dictas annotat, quamuis in exemplaribus excuſis, quæ mendis abundant, ſcranctiæ legatur: hoc verò ex manuſcr. codice, qui ſtrictiuellas plenè ſcribit;niſi quis ſcrutibillas,qua ſi quæ ſcrutis quibuſdam decorem quærant, malit legere. diuinationem noſtram de Screatiis ſiueScraptis confirmat & Sex. Pomp.

SABVLVM.Var.ταφῇ μενίππου:Nō vides in magnis periſtylis,qui cryptas dominō habent,ſabulū iacere à pariete aut *cryptis,vbi ambulare poſſint? *euripis*

SVCTV. Varro γνῶθι σεαυτόν: *Vt crementa *cremento*

corpora fierẽt maiora paruo vt ſuctu cãdida lactis.

SVPER valde, vehementer. Virg. Æneid. lib. i. His accenſa ſuper iactatos æquore toto Troas. Et libro tertio:
O mihi ſola mei ſuper Aſtyanactis imago:
Sic oculos, ſic ille manus, ſic ora gerebat.

SCAPRES pro ſcabres. Ennius Andromeda: Scrupeo inueſtita ſaxo, atque oſtreis, quam excaperent. Pacuuius Teucro:
Quæ deſiderio alumnûm, pœnitudine,
ſcapre atque *Squale, ſcapreſque inculta vaſtitudine.

SECVNDARE proſperare. Virg. lib. vi. Dij noſtra incœpta ſecundẽt. Propertius Elegiarũ lib. iij.
Iam liquidum nautis aura ſecundat iter.

lego, Simat SVNAT deprimit. Lucillius lib. vij.
lego, Simauit *Sunauit taxim ad nares, delphinus vt olim.

SCVRRILE quaſi vulgare, à ſcurris. Cic. de Orat. lib. ij. Vitandum eſt oratori vtrunque, ne aut ſcurrilis iocus ſit, aut mimicus.

SORDET ſordidata eſt. Accius Ægiſtho:
Cui *Cùm manus materno ſordet ſparſa ſanguine.

SVBLABRARE cibum intra labra mittere. Næuius Decuma: Iam ego illi ſubiens ſublabrabo eſui illud ſinciput.

SVBLIMARE extollere. Ennius Medea:
Sol qui candentem in cælo ſublimat facem.

SVPERSTITENT ſaluẽt. Ennius Menalippo:
Regnumq́; noſtrum vt ſoſpitent, ſuperſtitentq́ue.

SEPTVOSE obſcurè. Liuius Antiopa: Ita ſeptuoſè dictio abs te datur, quod conſecutã ſapiens ægrè contulit.

SEMPITERNE ſemper. Pacuuius Medo:

Populo-

Populoq́ue, vt fauſtum ſempiternè ſoſpitent.

SEPTIFARIAM, vt multifariã. Santra de verborũ antiquitate. In quod volumen vnũ nos lectitauimus, & poſtea inuenimus *ſeptifariã diuiſum. *ſeptem fariam*

SIMVLTE pro ſimiliter. Plaut. Pſeu. Exoſſabo ego Illum ſimulte itidem, vt murænam cocus.

*SCRIPTAT conſtat eſte rarum. M. Tullius Hortenſio: Itaque tibi cõcedo, quod in duodecim *ſcriptis *ſolemus, vt calculũ reducas, ſi te alicuius dati pœnitet. *lego, Scriptas* *al. ſcrupis olim*

SVCCIDIAM ſucceſſionem neceſſariam. M. Tul. de ſenectute: Iam hortum ipſi agricolæ, ſuccidiam alteram vocant. Dicitur & ſuccidia, quod eſt laridum.

SIGNATAM integram virginem vetuſtas voluit dicere. Lucillius lib. xxix.

Primam * Chryſicum negat ſignatam reddere. *lego, Chryſæ cum*

SVPERBOS veteres mortuos dixerũt. Plaut. Amphitryone: Faciam ego hodie te ſuperbum, ni hinc abis: & poſt auferere; non abibis.

SVGILLARE obcludere. Varro Geminis: Contrà lex Męnia eſt in pietate, ne filij patribus luci claro ſugillent oculos.

SATVLLEM pro ſaturem. Varro περὶ αἱρέσεων Neque in puluere mythico coquã carnes, quibus ſatullem corpora, ac famem ventris.

SINGVLVM pro ſingulare. Plautus Ciſtellaria: Atat, ſingulum video veſtigium. Varro, περιπλοῦ libro primo: Tum verò doces hiſtoriam neceſſariam ſimul vnum ſingulum eſſe. Idem Octogeſi, περὶ νομισμάτων: Hoc erat incommodi, quod neſciebamus, ſemel vnum ſingulum eſſe.

Apud alium auctoritatis incertæ: Niſi dixerat nũmo ſingulo multabatur.

SPEREM veteres ſpem dixerunt; vnde & proſperè dicitur pro ſpe. Varro Aboriginibus, περὶ ἀνθρώπων φύσεως: Sublimis ſperibus iactato *notio volitantis altos nitens trudito. Idem ὄνος λύρας:

nomina Tuo

Quibus ſuam delectet ipſe amuſiam,
Auiditatem ſperibus lactet ſuis.

SCALPVRIRE ſcalpere. Plautus Aulul. Vbi erat hæc defoſſa, occepit ibi ſcalpurire vnguibus.

*SOMNORINAS dixit quę in ſomnis videantur. Varro Prometheo lib. i.

Sommurnas

*Leuius menſum cùm *ſomnorinas imagines
Affatur, non vmbrantur ſomno pupulæ.

Leuis meus ſommurnas

SATIAS pro ſatietas. Accius Aſtyanacte:
Quorum crudelitatem nunquã vlla explet ſatias ſanguinis. Varro Prometheo lib. ij.
Cùm ſumere cœpiſſet, voluptas *retineret.
Cùm ſat haberet [ſatias] manum de menſa tollere.

lego, recineret

Salluſtius Hiſt. lib. ſecundo: Hi ſaltibus occupatis *tum externorum agros inuaſere, frumentique ex inopia graui ſatias facta eſt. Lucillius lib. xxix.

tamen

Quid mihi proderit, quem ſatias iam omnium rerum tenet? Terentius Eunucho:
Nam vbi me fortè ſatias cœpit, commuto locum.
Lucretius libro ſecundo:
Quam tibi iam nemo feſſus ſatiate videndi.

SQVALAM pro ſqualidã. Ennius Telamone:
Strata terræ lauêre lacrymis veſtem ſqualam & ſordidam.

SOCIENNO pro ſocio. Plautus Aulularia:
Ibo intro, atq; illi ſociẽno tuo iã *interſtringã gulã.

ſtringam

SCA-

SCATVRIX. Varro: Eſt modus matulæ, περὶ
μέθης: *Manias hic Theobogenes fluit ſcaturex. *Iſmenias hic Thebogenes: ita lego*
SOMNICVLOSVS quòd ad ſomnos vacet.
Laber. Sororibus : Æcaſtor multũ ſomniculoſum.
SAEVITVDO pro ſæuitia. Plaut. Bacchidib.
Vincla, virgæ, *molle ſæuitudo mala fit peior. *mole*
SVAVITVDO ſuauitas. Plaut. Bacchidibus:
Cor meum, ſpes mea, mel meũ, ſuauitudo, cibus,
gaudium. Turpil. Leucadia:
Intercapedine interficior, deſiderio differor,
Tua mihi cupiditas, ſuauitudo, & mei animi ex-
ſpectatio.
SEVERITVDINE pro ſeueritate. Plau. Epid.
Quid illud eſt, quod illi caperat frõs ſeueritudine?
SORDITVDINE pro ſorde. Plaut. Pœnulo:
Vt mihi abſterſerunt omnem ſorditudinem.
SENTENTIA ſenſibilitas. Lucret. lib. iiij.
Internoſcere verborũ ſẽtẽtia quę ſit. Lucil. Sat. li. iij
Vertitur œnophoris fundus, ſententia nobis.
Idem libro v.
Si tam corpus loco validum, ac regione maneret,
Scriptores quàm vera manet ſententia cordi.
SPECIEM ſpecimen, vel exemplar. Lucil. lib.
xxx. Sicuti te, qui ea, quæ ſpeciẽ vitæ putamus eſſe.
SODALES ſocij. Cic. de Orat. lib. ij. Quod ta-
men eum defenderem, qui mihi ſodalis eſſet. *vide in, miſerari*
SOLITATE pro ſolitudine. Accius Euryſace:
Tuam ſolitatem memòras, formidas tibi.
SVBITI dicti pro repentini. Acc. Armorum
iudicio: Bene facis;
Sed nunc quid ſubiti mihi febris *æſtuat mali. *exciunt*
SANCTITVDO pro ſanctitas. Acc. Tereo: A-

lia hîc ſanctitudo eſt, aliud & nomen, & numen Iouis. Idem Phœniſſis: Delubra cæli tu maris ſanctitudine. Turpilius Leucadia:

Miſeram terrent me omnia, Maris ſcopuli, ſonitus, ſolitudo, ſanctitudo Apollinis.

M. Tul. de repub. lib. iiij. Eoſdem terminos hominum curæ, atque vitæ, ſic pontificio iure ſanctitudo ſepulturę. Afran. Suſpecta:

Tuã maieſtatẽ, & nominis matronę ſanctitudinẽ.

SATV poſitum pro ſemine. Acc. Pelopidis:

Nam me heredem ex tuo eſſe conceptum ſatu,
Vt argumenta redigunt animum, & commouent.

Idem Telepho: *Profecti quanquam eſt ortus meliori ſatu.

Profectò haud quaquã eſt ortus mediocri. vide Iunij Animad.

SCRIPTIO pro ſcriptũ. Var. ἀνθρωπόπολι, περὶ γενεθλιακῆς: Vulgoque auarus fœnerator ſpe lucri rem ſcriptione duplicarat. Cicero Tuſculanar. lib. v. Impulſi ſumus ad philoſophiæ ſcriptiones.

SEGNITAS pro ſegnitia. Acc. Æneadis aut Dec. Eo nunc quòd eorũ ſegnitate ardet focus. Idẽ Andromeda: Nanque vt dicam te metu, aut ſegnitate addubitare, haud meum eſt. Cic. de Oratore lib. ij. Et quoniam de imprudentia diximus, caſtigemus etiam ſegnitatem.

SCELEROSI pro ſcelerati. Lucil. Satyr. lib. i. Non tamen ætatem, tempeſtatem hanc ſceleroſi Mirentur. Afran. Diuortio: O diem ſceleroſum, & indignum.

SPERATVM id eſt, ſponſum. Afran. Fratrijs:

Curre, & nuntia venire & *mecũ ſperatũ adduce.
Videat puellam, curent, conforment iube.

me tum

Idem eadem: Speratam non odi tuam.

SCREA-

SCREARE exſpuere. Terent. ἑαυτοντιμωρουμένῳ: Gemitus, ſcreatus, tuſſis.

SERESCIT poſitum pro ſiccatur, quòd ſerenitas ſicca ſit. Lucret. lib. i.

Denique *fluctiuago ſuſpenſæ in litore veſtes *al. fluctifrago*
Vueſcunt, eædem diſpanſæ in ſole ſereſcunt.
Inde Virg. doctè Georg. lib. i.
Vnde ſerenas Ventus agat nubes.
hoc eſt, ſiccas. Idem alio in loco:
Atque arida differt Nubila.

SVCERDÆ. Lucillius lib. xxx.
Hic in ſtercore humi, fabulisq; fimo atq; ſucerdis.

SIMITV ſimul. Lucil. lib. xxx.
Gratia habetur vtriſque, *illis quæ ſibi quæ ſimitu. *lego, illiſque, tibique*
Plaut. Amphit. Non ego cum vino ſimitu ebibi imperium tuum. Idem Mercatore:
Ita tres ſimitu res agendæ ſunt, quando vnam occœperis.

SVBSICIVVM ſecundum, ſequens. Lucil. lib. xxviij. Præterea hæc ſubſiciua ſi quando voles operam. Subſiciuum poſitum ſuccedens, ſuccidaneum. Cic. de Orat. lib. ij. An ſe hæc neſcire, quæ ego ſerò ſuccedens oneri, vt aiunt.

SVPPLOSIONEM plauſum, vel percuſſum. Cic. de Orat. lib. iij. Et quo vereor, ne nihil ſint tui niſi ſupploſionem pedis imitatus.

SVPERBILOQVENTIA. Cicer. Tuſculan. lib. iiij. Animiq; impotentiã, & ſuperbiloquentiã.

SARCINATOR ſutor. Lucil. lib. xxviij. Sarcinatorem eſſe ſummum, ſuere centonem optumè.

SOSPITENT ſaluent. Ennius Menalippa:
Regnumque noſtrum ſoſpitent, ſuperſtitentque.

Pacuu.

lego, populũque Pacuu. Medo: *Populo qui fauſtum ſempiternè ſoſpitent.

SINGVLATIM, & ſingillatim à ſingulis. Cæcilius Hypobol. Raſtraria:
Hos ſingulatim ſapere, vos minus arbitror.
Cælius Annal. lib. i. Primùm malo publico gratias ſingulatim nomina. Lucillius lib. xix.
Sic ſingillatim noſtrum vnuſquiſque mouetur.

Solennitus'que adiè ditem SOLENNITVS pro ſolenniter. Liuius Ægiſtho: *Solennitus à *declitali laudet lubens.

SCENATILIS, vel ſcenaticus pro ſcenico. Varro Modio:
Sed, ô Petrulle, ne meum taxis librum,
Si te pepigat hic modò ſcenatilis.
nothi Dij ſcenatici Idem ὄνος λύρας: Vt comici *nitidi, ſcenatici.

SAPERDAE quaſi ſapientes, & elegantes. Varro Modio: Omnes videmur nobis eſſe belli, feſtiui, ſaperdæ, cùm ſimus *κάπροι. *σάπροι*

SVRDITATEM. Cic. Tuſcul. lib. v. In ſurditate verò quidnam eſt mali? Erat ſurdaſter Marcus Craſſus.

SIMPLICITVS ſimpliciter. Plaut. Mercat.
Sed eam ſimplicitus dicam, ſi opera eſt auribus.

SVSCITABVLVM honeſtè poſitum incitamentum. Var. ὄνος λύρας:
1Fonicia ſunt vocis ſuſcitabulum,
Cantantiumque gallus gallinaceus.

1 Phonaſcus adſum. hanc reponendã cenſeo, & ſanciẽdam lectionem, & Phonaſcus ἀπὸ τοῦ φωνὴν ἀσκεῖν dictus eſt, vt planè Phonaſci munus, & quidem appoſitè hoc loco circumſcripſerit. Nam phœnix, id quod alij ſubſtituunt ſine auctore, nihil huc pertinet.

SIMILI-

SIMILITAS ſimilitudo.Cæcil.Syracuſis:Vide Demea,hominis quid fert morum ſimilitas.

SALEBRAE à ſaltu dictæ. M.Tul.de finibus bonor.& malorũ: Hic ſi definire,ſi diu videre potuiſſet,ſi loquendi vim, ſi denique conſuetudinem verborum teneret, nunquam in tantas ſalebras incidiſſet.Idem lib.v.Venit ad extremum,hæret in ſalebra:cupit enim dicere.Et de Oratore:Alter enim ſine vllis ſalebris,quaſi ſedatus amnis fluit.

SVBLESTVM eſt leue,friuolum.Plaut.

Nam vbi ad paupertatem acceſſit infamia,
Paupertas grauior fit,fides ſubleſtior.

SVPELLECITLIS. Cicero Oratore: Verecundus erit vſus oratori, & quaſi ſupellectilis ſupellex.

SCVRRILE à ſcurris ridiculum cum turpitudine.Cic.Orat. Ridiculo ſic vſurum oratorem , vt nec nimis frequenti,ne ſcurrile ſit : nec ſubobſcæno,ne mimicum:nec petulanti,ne improbum.

SPORTAS aut ab ſparto,quaſi ſparteas,aut ab aſportãdo . Salluſt.Hiſt lib.v.E muris canes ſportis demittebant. Var. de vita populi Romani lib.i. Neque enim obſonium in tota cena * cœptum ex *exceptum* varijs rebus cùm cõiectum in vnam ſportam perſpicitur.

SODES non vt apud comicos,ſed ſi audes.Cicers Orat.Libenter etiam copulando verba iungebant,vt ſodes,pro,ſi audes.

SCOPAS. Cicero Orat.Etſi humiliùs dictum eſt, ſcopas(vt ita dicam) mihi videntur * diſſipare. *al.diſſoluere*

SCIVNTVR pro cognita ſunt. Cicero de Orat. lib.ij.Ars enim eorum eſt,quæ ſciuntur . Ora-

ratoris

toris autem omnis actio opinionibus,non ſcientia continetur.

T

TETRET fœdet,polluat.Pacu. Peribœa:
Belluarum,ac feratum aduentus ne tetret loca.

TETINERIT pro tenuerit.Pacu.Medo:Credo,quorſum itiner tetiniſſe aiunt? Acc. Clytēneſt. Vt quæ tum abſentem rebus dubijs coniugem tetinerit,nunc prodat vltorem.Pacu.Hermiona:Sub iudicio quoque omnes gradus tetinerim.

TETVLIT tulit. Accius Andromeda:
Donec tu auxilium Perſeu tetuliſti mihi.
Cęcil.Hypobolim.:Ærumnā pariter tetuliſti meā.

TAXIM ſenſim,vel occultè.Pompon.Buccone adoptato:Clādeſtino tacitus taxim *perſpectaui percautum.

proſpectaui periculum

TEMERIVS. Acc.διδασκαλικῶν lib.ij.Seu Euripidis, qui choros temerius in fabulis.

TESTATIM minutim.Pomp.Verre ægroto:
Iam iſtam colaphis comminuiſſem teſtatim tibi.

TRACTIM vt ſenſim,id eſt,diutinè,lōgo tractu.Plaut.Amphit.Quid ſi ego illum tractim tangam,vt dormiat?

TVDICVLARE commouere.Var. Marcipo. Hæccine nobis, tibiúe tudiculaſſe?

TRABS.Var.Parmen. Alia trabs pronis in humum accedens proxumè Frangit ramos cadens.

vide in pronis

TEGILLVM diminutiuum à tecto. Var.Seſquiulyſſe:[1] Vigere volitans mulſus aquam è nubib. tortam indicat fore,vt tegillum paſtor ſibi ſumat.

[1] *In aëre volitans miluus, aquam e nubibus*
Tortam indicat fore, tegillum vt paſtor ſibi Sumat.

Senarij

ſenarij ſunt, quorũ lectionẽ hãc eſſe germanã iudico, cõ iectura ductꝰ litterata. imbris autẽ prognoſticõ cõtinẽt.

TERTA pro terſa. Var. ἔχω σε ἢ περὶ τύχης: Atrei terta nitet galea. Idẽ, Cato, vel de liberis educand. Alij ſunt circumtonſi, & terti, atque vnctuli, vt ma ngo nis eſſe videantur ſerui.

TEMPERATVRA pro temperie. Var. ἄμμον μετρεῖς, περὶ φιλαργυρίας: Quæro ex te vtrũ hoc addu xerit cæli temperatura, an terræ bonitas.

TORTO pro tormento. Pacu. Duloreſte:
Nam te in tenebris ſæpe lacerabo fame,
Clauſum & fatigans artus torto diſtraham.

TONSVS pro tõſura. Plaut. Amph. Sura, pes, ſta tura, tõſus, oculi, naſus, vel labra. Acc. Amph. Sed quęnã hęc eſt mulier, funeſta veſte, tõſu lugubri.

TVBVRCINARI ſignificat raptim mãducare. Titin. Prælia: Tuburcinari ſine me vultis reliquias. Plaut. Perſa: Tuburcinari de ſuo, ſi quid domi ſit. Turpil. Boëthontib. *Melixa intus ceſſat, cre do hercle, helluo tuburcinatur, Melexia

TABIFICABILE vel tabificum. Acc. Medea: Par neci orbificor liberorũ leto, & tabificabili. Cic. Tuſculan. lib iiij. Atque vt hæ tabificę mentis perturbationes ſunt.

TVATIM tuo more Plaut. Amph. Ecce rem iam tuatim facis.

TETRITVDO. Acc. Philoct. Quod te obſecro, ne hęc aſpernabilẽ tetritudo mea in occulto faxit.

TEMNERE contẽnere. Lucil lib. xxx. Quodq; adeo fuerint qui temnere ſuperbum. Virg. lib. vi. Diſcite iuſtitiam moniti, & non temnere diuos.

TAXIT pro tetigerit. Var. Modio:
Sed, ô Petrulle, ne meum taxis librum.

TIPPVLA animal leuiſſimum,quod aquas nõ nando, ſed gradiendo tranſeat. Var. Vimarco: Leuis tippula linifici frigidos tranſit lacus. Plaut. Leuior es quàm tippula.

¹Varro Vimarco: Vt leuis tippula lympharũ frigidos trãſit lacus. ita lego, vel etiã lymphorum, vt & in antigrapho erat, & infrà in, lympha legas, pro, Linifici.

TONESCIT pro tonat. Var. Vimarco: Tunc repentè cęlitum altũ tonitribus templum toneſcit.

TRANSENNA non(vt quidam putant)tranſitus, ſed eſt feneſtra. Cicero de Orat. lib. i. Nunc pete à Craſſo, vt illam copiam ornamẽtorum ſuorum, quam conſtructã vno in loco, quaſi per tranſennam prætereuntes ſtrictim aſpeximus. Salluſt. Hiſtoriar. lib. ij. Tranſenna demiſſum Victoriæ ſimulacrum cum machinato ſtrepitu coronam capiti imponebat.

TIRONEM poſitum pro ignaro. Cic. de Oratore lib. ij. Frater enim callidum quendam hunc, & nulla in re tironem, ac rudem, nec peregrinum, & hoſpitem concedo eſſe debere.

TRVTINA [à trutinando] Cicero de Oratore lib. ij. Ad oblectandos animos, ad impellendos, ad ea probanda, quæ non *artificis ſtatera, ſed populari quadam trutina examinantur. Varro de vita populi Romani lib. ij. Aut aliqua ex argentaria tru tina, aut lingua penſum præ ſe omnes ferent.

al. aurificis

TVRPARI à turpitudine. Cic. Tuſculan. lib. iij. Iouis aram ſanguine turpari.

TENERASCERE tenerũ eſſe. Lucret. lib. iij. Scilicet in tenero teneraſcere corpore mentes.

TRICHINVM tardum, & quaſi impeditum,

vel ſiccum,& ſine ſucco;vt ſunt capilli, qui Græcè τρίχες dicuntur. Var.Eumen. Quod tunc queſtus trichinus erat,nũc eſt vber,vt quæſtus ſit magnus.

TETRICA eſt ſeuera.Var.τοῦ πατρὸς παιδίον, περὶ παιδοποιίας:Etiã ſi audiſſet, reddere potuiſſet mulieri tetricæ,is ducat ad Appiam moribus bonis.
Virgilius AEneidos lib. ſeptimo:
Qui*tetricæ horrentis rupes,montemq́; ſeuerum. *tetricè horrenteis*

TARDITVDINEM & tarditiem pro tarditate. Plautus Pœnulo:
Quòd eſtis pigri,cochleas vincitis tarditudine.
Accius Alcmæone:
Atque eccos ſegneis ſomno , & tarditudine. Idẽ Diomede: Multa amittuntur tarditie,& ſecordia.

TEMERITVDINEM pro temeritate. Pacu. Duloreſte:Egon' tyrannûm noui temeritudinem?

TENTA dictum pro extenſa.Lucr.lib.ij.
Tympana tenta ſonant palmis & cymbala circum.
Idem lib.vj.
Duraque in ore iacens rictu frons tenta manebat.
Lucillius Satyrarum lib.vi.
Tres à Deucalione grabati reſtibus tẽti.Idẽ lib.xi.
Hic vbi conceſſum, pellesque vt in ordine tentæ.
Et lib.xxx.
Hic vt muſcipula contenta,vt ſcorpius cauda
Sublata.

TRISTITIAS pro triſtitia.Pacuu.Atalanta: Quid iſtuc eſt, vultũ alligat quæ triſtitias ? Turpilius Leucadia ? Ante facta in ignem committo triſtitias ante *diuortium. *dorcium*

TORPORAVIT pro torpeſecit. Turpilius Hetera:Herus ſtupidus adſtat , ita eius aſpect⁹

P repens

repens cor torporauit homini amore.

TITVBARE trepidare. M. Tul. Philippicar. lib.viij. Titubare, hæſitare, quo ſe verteret neſcire. Virg. Æneid. lib.v.
Veſtigia preſſo Haud tenuit titubata ſolo. Terent. ἑαυτοντιμωρουμένῳ: Verùm illa nequid titubet.

TORTOR pro torqueor. Pomp. Decuma fullonis: Et vbi inſilui in cocleatum equuleum, *vbi tolutim tortor.

ibi

TVNICARE pro veſtire. Var. λογομαχίᾳ: Hæc lanigeras detonderi docuit, tunicareque *homolũ.

homulum

TITIOEM fuſtem ardentem. Var. de vita populi Romani lib.ij. Cōtrà nouo marito *cum item è foco in titione ex felici arbore, [1] & iã qualis qua allata eſſet.

cur

1& in aquali aqua. ita legendum conſtanter cenſeo, pro eo, quod infrà in dictione, felix, perperam legitur, inæquali.

V

VVLGAVIT honeſtè poſitum vile habuit, & quaſi in vulgus dedit. Plaut. Amphit.
Cuique me abſente corpus vulgauit ſuum.
Vulgare in vulgus dare, & quaſi multis audientibus, ac non tacituris dicere. Virg. lib. x.
Quid me alta ſilentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Ennius: Quæ ſcis,
In vulgum vulgas, artemque expromis inertem.

VEGET pro vegetat, vel erigit, vel vegetum eſt. Pomponius Maiali: Animos Venus veget voluptatibus: Ennius Ambracia: Æquora ſalſa veges ingentibus ventis. Varro Manio:

Nec

Nec natus eſt, nec morietur: viget, veget, vtpote plurimum. Idem ὄνος λύρας:

Quàm mobile Diuûm lyram ſola roge quædam *vide ſuprà, pag.*
gubernans motibus Dijs veget. *129. verſu 14.*

VERECVNDVM eſt audax, & confidẽs. Plau. Amphit. Sic eſt, vera prædico, niſi etiam hoc falſò dici inſimulaturus es. nimis verecunda es.

VENOR circunuenior. Enn. *Nemea: Teneor conſepta, vndique venor. *Medea: lego.*

VICISSATIM per vices. Næuius Belli Pœnici lib. iiij. Viciſſatim volui victoriam.

VISCERATIM per viſcera. Enn. Androm. Alia fluctus differt, diſſipat viſceratim membra, maria ſalſa ſpumant ſanguine.

VNOSE, id eſt, ſimul. Pacu. Iliona:
Occidiſti, vt multa paucis verba vnosè obnuntiẽ.

VTRAQVE pro vtrinque, vel vtroque. Hemina Hiſtor. lib. iiij. In Hiſpania pugnatum bis, vtrâque noſtri loco moti, *cæde vſti, hæc atque hercle, vtrâque & cũ ad nos venis, ſuffraginatã vidi. *fo. cæſi'que. Nau. atque*

VIVVM pro vehemẽti, vel nouo. Virg. Ænei. lib. i. Paullatim abolere Sichæum
Incipit, & viuo tentat præuertere amore.

VEGRANDE valde grande. Lucil. lib. xxvi.
Non iccirco extollitur, nec vitæ vegrandi datur.

VANANS dictum pro fallens. Acc. Alcmena:
Tanta vt fruſtrando lactans, vanans protrahit.

VANITVDO pro vanitate. Plaut.
Pol ego, vt rem video, tu inuentus verò à vanitudine. Pacuuius Duloreſte:
Primùm hoc abs te oro, nimis inexorabilem
Faxis, ni turpaſſis vanitudine ætatem tuam.

VARIANTIA pro varietas. Lucret. lib. i. Talibus in cauſſis, *necdum variantia rerum.

nedum

VISCVS poſitum pro viſcere. Lucret. lib. i. Viſceribus viſcus gigni, ſanguenque creari. Virg. Georg. lib. i. Tum laqueis captare feras, & fallere viſco Inuentum. id eſt, tractu viſceris. Lucil. Satyr. lib. xiiij. Id ne ægri eſt magis, an quòd pane & viſcere priuo. Quòd viſus dederas, tu primũ hæc viſcera largi.

VAGOR dictum pro vagitus. Lucr. lib. ii. Et ſuperantur, item miſcetur funere vagor.

VETVSTAS, & antiquitas vel felix, vel ſapiẽs, vel manſueta eſt habita. Terent. Hecyra: Quis me eſt fortunatior, *vetuſtatiſque adeò plenior.

in vulgatis eſt, venuſtatis

VASTITIES & vaſtitudo, & vaſtitas horror, & deſertio, & contagium. Plaut. Pſeudolo: Diſtractio, diſcidium, vaſtities venit. Acc. Euryſac. Sed v t*ratuſta & raueſte, & vaſtitudine *tarde forma tuis. Idem Meleag. Quæ vaſtitudo hæc, aut vnde inuaſit mihi? M. Tul. de officijs lib. ij. Qui collectis cæteris cauſſis eluuionis, peſtilentiæ, vaſtitatis. Pacu. Teucro: Quæ deſiderio alumnûm, pœnitudine, *quales ſcabres, qua inculta vaſtitudine.

for. vtere tu iſta veſte trade formam

ſquale, ſcabre, atque

VASTESCANT ſignificat inhorreſcant, vel deſerantur. Acc. Phœniſſis:
Iuſſit proficiſci exſilium quouis gentium,
Ne ſcelere tuo Thebani vaſteſcant agri.

M. Tul. de Orat. lib. ij. Quid iam de hominum genere dicam, qui quaſi cultores terræ conſtituti non patiuntur eam, nec immanitate belluarum efferari, nec ſtirpium aſperitate vaſteſcere. Salluſt. Iugurtha: Aberat mons fere millia paſſuum xxx. tractu

pari

parivaſtus, & humano cultu. Var. Manio: Aſperú valde ſcabre atque illuuie, & vaſtitudine.

VICISSITATEM pro viciſſitudine. Acc. Phœniſſis: Viciſſitatemque* imperandi tradidit.

imperitandi

VLLO pro vltus fuero. Acc. Epigone: Qui niſi genitorem vllo, nullum meis dat finem miſerijs.

VERVNÇENT, id eſt, vertant. Acc. Æneadis, aut Decio: Te ſancte *verans precibus, inuicte inuoco, Portenta vt populo, patriæ verruncant bene. Pacu. Pœribœa: Precor veniam, petens vt quæ egi, ago, axim, verruncent bene. Afran. Diuor. Et *punƈto auerruncent* cur Syriam ſimul.

lego, venerans

ponito tum Syrnia. de Syrnijs vide S. Pomp.

VILITANT vilem faciunt. Turpil. Lindia:

Quin moneam, quin clamem, & querar tua vitia,
quæ te vilitant.

VILLICARI eſt ruſticari, vel villæ præeſſe. Pomp. Ergaſt. Nam longè ab vrbe villicarier, quò herus rarenter venit,
Non villicarier, ſed dominari mea eſt ſententia.
Afran. Suſpecta: In Arpinos iã, quantum pote, explodam hominem, vt villicetur. Turpil. Parater. Ego nondum etiam hîc villicabar Phædria. Idem Hætera: Hîc villicor ante vrbem, nunc rus eo.

VINNVLVM *ſenſilocum, id eſt, illecebrum. Plaut. Aſinaria: Compellando blanditer, Oſculando, oratione vinnula, venuſtula.

ſenſiloquum, lego.

VITABVNDVS pro vitans. Salluſt. Hiſt. lib. iij. Duos quàm maximos vtreis leui tabulæ ſubiecit, quã ſuper omni corpore quietus inuicẽ traƈto pede quaſi gubernator exiſteret, ea inter molem, atque inſulã, mari, vitabundus claſſem hoſtium, ad oppidum peruenit.

VOLENTIA id eſt, quæ vellent[à voluntate.] Salluſt.Hiſt.lib.iiij. Multisque ſuſpicionibus volentia plebi facturus habebatur.

VALENTIA fortitudo.Næuius Danaë:
Omnes formidant hominis eius valentiam.
Titinnius Setina:
Sapientia gubernator nauem torquet,non valētia.

VOMICA concaua loca,vetuſtate exeſa.Lucil. lib.xxix.Tyroneo, & non mortifero adfectus vomica, & vulnere.

VIRIATVM dictum eſt magnarum virium. Lucil.lib.xxvi. *Contrà flagitium neſcire bello vinci à barbaro viriato Annibale.

lego, Contra Flagitium neſcis bello vinci à viriato Annibale. & vocem, barbaro, inducendam puto.

VESCVM nimis obſcurum. Lucil.lib. xxvi. Quàm faſtidioſum ac veſcum cum faſtidio viuere.
Virg.Georg.lib.iiij.
Nec veſcas ſalicum frondes. Afran.Sororibus:
At puer eſt veſcis imbecillus viribus.

VOLVP pro voluptate. Plaut.Aſinaria:
Hic ſenex ſiquid clā vxorē ſuā animo fecit volup.

VIRGINDEMIAM, vti vindemiam,hoc eſt, virgarum apparatum, vel demptionem,vel decerptionem ob verbera.Var.Agathone:
Quid triſtiorem video te eſſe,quam angit hęc
Lampadion, Quid familiaris filius
Amat? Hæc ſpes eſt auxili argentaria,
Ideóque ſcapulę metuunt virgindemiam.

VIRATIVM magnarum virium.Va.Meleag.
Si non malit vir* viratiū vxorem habere Atalantā.

viratius

VVLGA capacitas, vel ſinus cum laxitate .Lucil. lib.ij. In vulgam penetrare piloſam. Var.Sexageſi:Eo vt viaticum ex arcula adderē in vulgam.

VERRV-

VERRVCAM poſitum pro loco edito. Cato
libris originum: Cenſeo inquit,ſi rem ſeruare vis, *Age..lib.cal3.7.*
faciundum, vt quadringentos aliquos milites ad
verrucam illam ire iubeas, eamq́ue vti occupent
imperes.

VIBICES plagarum vulnera.Cato de falſis pu
gnis:Vbi ſocietas?vbi fides?maiorū inſignitas iniu *Agell.lib.10.*
rias,plagas,verbera,vibices,* vis dolores,atque car *cap.3.* *eos*
nificinas per dedecus, atque maximam contume-
liam inſpectantibus.

VELLICATIM, & ſaltuatim. Siſen.Hiſt.lib.
i.Nos vna* ęſtate in Gręcia,& Aſia geſta litteris id- *ætate*
circo continentia mandauimus, ne vellicatim, ac
ſaltuatim ſcribendo lectorum animos impedi-
remus.

VICTVRVS victoriam potiturus auctoritas
prudentium putauit eſſe.Pyrrhuſ'ne Rex, an Ma-
nius Curius prælio victurus eſſet.

VIRESCIT maiorum virium fit. Furius Poë-
matis: *Excreſcunt animi, vireſcit vulnere virtus. *Increſcunt* *Agel.18.ca.11.*

VIRO etiam pro virtute naturali. Lucr.lib.ij.
*Concoctasq́ue ſuo ſeruare,& perdere viro. *Concretas,apud Priſcianum*

VENERATA pro veneranda. Virg.lib.vi.
Curſusq́ue dabit venerata ſacerdos.

VTER pro vtero.Cæcilius Vmbris:Nunc vter
creſcit,non poteſt cælari.

VICATIM per vicos.Siſen. Hiſt.lib.iij.Cùm
complures menſes barba immiſſa, &*tonſo capil- *intonſo*
lo,lugubri veſtitu populum vicatim flens vnà cum
liberis circumiret.

VVLTVOSVM triſtem.Cic. Orat. In quo cū
effeceris,ne quid ineptum ſit, aut vultuoſum.

[1] VERMICVLATVM pro* minuto atq; miniato. Cic. de Oratore lib. iij.

Quàm lepidè lexeis cõpoſtæ, vt teſſerulæ omnes Arte, pauimento, atque emblemate vermiculato.

[1] *Ea vera eſt lectio. vermiculatum enim eſt minutis ſegmentis elaboratum, veluti vermiculis exilibus concinnũ. nam pro colore rutilo vermiculũ à priſca elegantia abhorret, vt in Nomenclatore noſtro indicauimus.*

VENALITII venditores. Cic. Oratione Corneliana. lib. ij. Neque me diuitiæ mouent, quibus omnes Africanos, & Lęlios multi venalitij, mercatoresq́ue ſuperarunt.

VOCARE poſitum pro trahere, ducere. Cicer. Orator. Si* de iure ciuili tecum ſerã, vocauit te hominem prudentiſſimum his ipſis rebus, quas abs te didicerit, dicundi arte ſuperauit.

de re

VERECVNDARI verecundia teneri. Cic. de Orat. lib. iij. Alterum cunctantem, & quaſi verecundantem incitabat.

VERSVTILOQVAS. Cicer. de Orat. lib. iij. Num non vis huius me verſutiloquas malitias? Videtis enim & verſutiloquas, & expectorat, ex coniunctione facta eſſe verba, non nata.

VNCINATVM ab vnco. Cic. Academ. lib. iiij. Nec vt ille, qui aſperis, & leuibus, & hamatis, vncinatisq́ue corpuſculis concreta hæc eſſe dicat.

VENDITATIONEM veteres pro oſtentationem poſuerunt. Cicero Tuſculanarum lib. ij. Quinetiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quę ſine venditatione, & ſine populo* rectè fiunt.

teſte

VIERE vincire, & inflectere. Var. de re ruſtica lib.

lib.i. Vt habeas vimina, vnde viendo quid facias.

VNDVLATVM nouè poſitũ purum. Varro de vita pop.Rom.lib.i.Et à quibuſdã dicitur eſſe virginis Fortunæ ſimulacrũ, ab eo quòd duabus vndulatis togis eſt opertũ,proinde vt olim reges noſtri vndulatas,& pręetextas*togas ſoliti ſint habere.

prætextatas

VERVECEM. Varro de vita pop.Rom.lib.i. Aut bouem,aut ouem, aut veruecem habet ſignũ.

ZONATIM per gyrum. Lucillius lib. ſexto: Zonatim circum impluuium * cineraris cludebat.

fortè,cumeram is cludebat.

NONII MARCELLI DE INDISCRETIS GENERIBVS PER ORDINEM LITTERARVM.

A.

ANGIPORTVS generis maſculini, vt apud multos. Neutri; Plautus Ciſtellaria:
Quæ quaſi carnificis angiporta purgitans.
M.Tul.de diuinatione,angiporta dixit. Ter.Adel.
Id quidem angiportum non eſt pęruium.
Idem Eunucho: In angiportum quoddã deſertũ.

ARBITRIVM generis neutri,ſicut ſępe. Maſculini; Plaut.Aſin.Ni quatriduo abalienarit quod abs te argentũ acceperit,tuus arbitratus ſit.cõburas ſi velis,ne*vlla ſit cera vbi facere poſſit litteras.

illei

ARMENTA genere neutro plerũq. Feminino; Ennius: Ipſius ad armentas* eaſdem ad armentas viuus, Tu paſcere curui frontes armentas ſoles.

Eo. Liuius, Tu cornifrontes paſcere. rectè cornifrontes à cornibus, quæ frontes præferunt. ea eſt manuſcr. cod. purior ſcriptura.

ABSYNTHIVM generis eſt neutri. Lucr.lib. quarto: Abſynthia tetra medentes Cum dare conantur: Maſculini; Varro Quinquatribus: Quid

medico mihi eſt opus, nempe tuo, abſynthium vt bibam grauem, & caſtoreum, leuemq́ue robur?

ÆRARIVM neutri eſt generis, vt ſæpe. Maſc. Var. γεροντοδιδασκάλῳ: Hoc eſt magnũ cenſorẽ eſſe, ac non ſtudere multos ærarios facere.

ADMONITIO vſu genere dicitur feminino. Maſculino; M. Tul. de Finibus bonorũ, & malorũ lib. v. Vt acrius aliquanto, & attentius de claris viris locorum admonitu cogitemus.

AVDITVS eſt gen. maſcul. feminini auditio; M. Tul. de finibus bonorũ, & malorum lib. v. Lubenterq́ue ſe cum his congregant, dantq́ue ſe ad ludendum, fabellarumq́ue auditione ducũntur.

ARTVS maſculino genere appellamus. Virg. Georg. lib. iij. Micat auribus, & tremit artus. Artua neutro genere. Plautus Menæchmis: Ita mihi imperas, vt ego cuius mẽbra, atq; oſſa, atq; artua.

ANGVES maſcul. genere dici Virgil. teſtis eſt:

Ecce autem gemini à Tenedo tranquilla per alta
(Horreſco referens) immenſis orbibus angues.

Et lib. v. Adytis cum lubricus anguis ab imis.

al. tubatos Næuius Lycurgo: Alte* iugatos angues in ſeſe gerunt. Lucilius lib. xxvi. Niſi portenta, anguesq́ue volucres ac pinnatos ſcribitis. Angues feminino; Plautus Amph. Deuolant angues iubatæ in compluuium duo. Varro *Acinnius: *Atacinus: fortè*

Cuius vt adſpexit torta caput angue reuinctum.

ACHERONTEM maſcul. genere dicunt veteres. Virgilius lib. ſexto: Et tenebroſa palus Acheronte refuſo. Fem. Plaut. Captiuis: Verum enimuero nulla adæquè eſt Acherons. atq; vbi ego fui.

AMNEM maſculino genere appellamus. Virgilius

gilius Georg.lib.primo:

Atque alius latum funda iam verberat amnem.

Feminino Plautus Mercatore:

Neque vlla mihi obſtabit amnis,neque mons,neque adeo mare. Næuius Lycurg. Sed quaſi amnis cis rapit, ſed tamen inflexa flectitur. Accius *epinauſimachcumandria: Mundã ſalſo ſanctã obtexi ſanguine,atq; acerbos alta in amni corpore explevi hoſtico. Idẽ Epigono: Apud abũdantẽ antiquã amnẽ,& rapidas vndas Inachi.Varro, περιπλ῀ lib. i.In hac ciuitate agros colũt arenoſos.propter hos fluit amnis,quam olim Albulam dicũt vocitatam.

Eπὶ ναυσὶ μάχῃ: Cum Andriam vndam.

ARANEÆ & fem. ſunt generis. Titin. Gemina: Euerrite ædeis, abſtergite araneas: Virg.Geor. lib. iiij. Laxos in foribus ſuſpendit aranea caſſes. Ennius: Buxus araneę.Maſc.Plau.Sticho: Vt operam omnẽ araneorum tergam,& texturam improbem,deiiciamque eorum omneis telas. Idẽ Aſin. Iuſſin' columnis deiici *operas araneorum?

telas

ÆTAS femin.eſt generis. Plaut. Menæchmis: Vt ætas mala eſt,merx mala eſt ergo. ætas maſcul. Plautus Trinummo:

Propter eoſdẽ,quorũ cauſſa fui hoc ętate exercitus

ACCIPITER generis eſt maſc. Virgil.lib.xi.

Quàm facilè accipiter ſaxo ſacer ales ab alto.

Feminino; Lucretius lib.iiij.

Accipitres ſomno in leni, ſic prælia pugnáſque
Edere ſunt perſectantes,viſæque volantes.

ARVA neutri ſunt generis. Virgil.Arua aliena iugo premere.Fem. Næuius Lycurgo lib.ij. Quâque incedunt omneis aruas obterunt. Pacuuius: Poſtquam calamitas plures annos aruas caluitur.

Anfra-

ANFRACTVM maſculino genere dici putāt. Neutro; Accius Euryſace:

Super Oceani ſtagna alta patris terrarum anfracta reuiſam. Varro Parmenone: Cauo fonte, vt cùm irrigauit cauata aurium anfracta in ſyluam vocans.

ÆVVM generis neutri. æuitas feminini. Varro Tithono, περὶ γήρως: Qua voluntatem æuitatis extima attigit metam æuitas.

AERA neutri. M. Tul. Hortenſio: Quid tu, inquam, ſoles, cùm rationem *ad diſpenſatorē accipis, ſi æra ſingula probaſti, ſummam, quæ ex his confecta ſit, non probare?

fer. à diſpēſatore

ACINA genere neutro frequenter Varro poſuit. Acinus maſcul. M. Tul. de ſenectute: Quæ ex fici tātulo grano, aut ex acini vinaceo. Et alij obſcuræ auctoritatis: Preſſusq; labris vnus acin⁹ arebat.

AVTVMNVS generis maſcul. Feminini; Varro Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: Retinet viatorē meridie prætereuntem fontem, quod autumnitas in anni tetrachordo menſum præterierat.

ALVVS generis femin. Virgil. Æneid. lib. ij.

In latus, inque feri curuam compagibus aluum
Contorſit.

Maſc. Accius Annalibus: Vt quàm *frigidiſſimus aluus. Sed alij auctoritatis obſcuræ: *Mala nemus retinens grauido concepit in aluo.

fragiliſsimus. cui lectioni etiā Priſciani codex ſubſcribit.
Maia

ACCVBITIONEM genere fœminino. M. Tul. de ſenectute: Bene enim maiores *accubitionem epularem amicorum, quaſi vitæ coniunctionem haberet, conuiuium nominarunt.

al. accubationem

B.

BVBO generis Femin. Virgil. Æneid. lib. iiij.

Seraque culminibus ferali carmine bubo.

Genere

Genere maſculino; Agellius Hiſt. lib. i. Et quod bubo in columna ædis Iouis ſedens conſpectus eſt.

BALNEÆ nominis feminin. M. Tul. pro Sexto Roſcio: Occiſus eſt ad balneas palatinas rediens à cena Sex Roſcius. Plaut. Aſinaria: Ille in balneas iturus eſt, inde huc veniet poſtea. Cęcil. Vmbris: Quid mihi non ſunt balneæ? Neutri; M. Tul. Hortenſio: Primus balneola ſuſpendit, incluſit piſces.

BALTEVS maſc. generis; Virg. lib. xij. Humero cum apparuit alto Balteus. Neutro; Varro rerũ diuinarum lib. xi. Tragica vincula baltea ſunt. Accius διδασκαλικῶν lib. viij. *Actoribus manuleos, *Auctoribus* baltea, machæras. Liuius lib. ix. Auratæ vaginę, aurata baltea illis erant.

BVXVM generis neutri; Virgilius Georg. lib. ij. Et torno raſile buxum. Feminini; Ennius: Buxus *victa taxis tonſa. *leg. vincta taxus*

BLANDIMENTVM generis neutri, vt ſæpe. femin. Cicero de repub. lib. iiij. In ciue excelſo, atque homine nobili blanditiam, oſtentationem, ambitionem *meam eſſe leuitatis. *notam, lego. niſi mauis ſcribi, meram eſſe leuitatẽ.*

C.

CLIVVS Generis maſcul. vt plerunque. Neutri; apud Memmium inuenimus, cuius auctoritas dubia eſt: Ille ardua nitens fortunæ ſcandere cliua. Cato de tribunis militum: Loca ardua, & cliua depreſſa.

CYMA neutro, vt Lucillius: Aſparagi molles, ſed viride cyma. Femin. Cornelius Celſus, etſi minoris auctoritatis poſuit: Lętã formoſamq; cymã.

CONSITVRA gen. femin. M. Tul. de repub. lib. i. Quæ videlicet ille nõ ex agri conſitura, quam cerne-

cernebat,ſed ex doctrinæ indiciis interpretabatur.

CRVX generis feminini ſæpe. Maſcul. Ennius Annal.lib.xi. Malo cruce fatum vti des Iupiter.

coquinario

CVLTER & cultellus generis ſunt maſc. Varro γεροντο διδασκάλῳ: Noctu cultro* coquinari ſe traiecit. Nondũ enim mihi inuenti erant cultelli empeſtati è Bithynia.

Vide Agell. huc lib. 7. cap. 2. vbi repone pro, dehortatur, de me hortatur, per tmeſin verſu alioqui hiulco.

CoR generis eſt neutri, vt dubium non eſt. Maſculini; Ennius libro xiij.

Annibal audaci dum pectore de me hortatur,
Ne bellum faciam; quem credit eſſe meum cor.

cupreſſus

CVPRESSVS generis femin. vt dubium non eſt. Maſculini; Ennius:

Capitibus nutanteis pinos, rectoſque * cupreſſos.

lego, de ſcenicis orig. vt mox in ſeq.

CARRA neutri generis eſſe conſuetudine perſuaſum eſt. Maſc. Siſenna Hiſt.lib.iiij. Impedimenta collocant omnia, conſtruunt carros, & ſarraca crebra diſponunt. Varro* Cæli. lib.ij. Gallica porta carros adcurat vſque politos.

CERTAMEN generis eſt neutri. Femin. Siſenna Hiſt.lib.iiij. Accolis celeriter conſumptis, ad gladios certationem reuocauerunt.

QVERELÆ generis fem. vt ſæpe. Maſculino; Virgil. Æneid. lib.iiij.

Tantos illa ſuo rumpebat pectore queſtus.

COMPITA generis neutri. Virg. Georg. lib.ij.

Præmiaq; ingentis pagos, & compita circum.

Maſcul. Varro de ſcenicis originibus libro tertio: Vbi compitus erat aliquis. Cæcilius Titthe: Vbi adiicientem compitum.

CONSORTIVM neutri generis. conſortio femin. Lucil.lib.xix. Deierat enim ſcripſiſſe, & poſt non

non ſcripturum.redi in conſortionem. M. Tul.de offi.lib.iij.*Diſſoluatur neceſſe eſt omnis humana conſortio. Titus Liuius:

In vul. eſt, Diſſoluetur omnis humana conſociatio.

Quænam iſta ſuauitas? quænam conſortio eſt?

CHARTAM generis femin. Maſcul.Lucillius libro xxvij. Nec ſic, vbi Græci,vbi nunc Socratici charti,quicquid quæritis *petimus.

perimus

CLYPEVS generis maſc. Virg. Ardenteis clypeos,atqui æra micantia cerno .Neutro;Virgilius: Et clypeũ ſuperintonat ingẽs.Licinius *in Marte: Pars magna leuiùs clypea portant.Laberius Sororibus: Hoc voluit clypeum cõtra*puluem proiici.

in Marte fortè Macer.

peluem

CÆMENTA neutri , vt eſt vſus Varro Bimargo: Nõ te pudet,Mani,cùm domi tuæ vides commilitonum tuorum cohortes ſeruis tuis miniſtrare cæmenta? Feminini ;Ennius: Labat, labuntur ſaxa , cæmentæ cadunt.

CLVNES fem. Horat.Quod pulcrę clunes,breue quod caput,ardua ceruix.maſc.Plau.*Abroico: Quaſi lupus,ab armis valeo,clunes*deſertos gero.

fortè ἀγροίκῳ

infractos, citat Sex.Pomp.

CÆLVM neutro. Maſc. Lucretius:

Quis pariter cælos amnis conuerterit omnis
Ignibus ætheriis terras ſufferre feraceis?

Varro Rerum diuinarum:Vt Deum ſignificas non partem mundi, ſic pater magnus * materna his eſt cęlus. Ennius : Fortis Romani quanquam cęlus profundus.Idem:Saturno quem cœlus genuit.

fortè, Cælus, mater magna his eſt Tellus.

CASTITAS,& caſtimonia generis feminini. Maſc.Varro Rerum diuinarum lib.primo:

Noſtro ritu ſunt facienda, quam hos ciuilibus.
Gręco*caſtu Idem:Et religiones,&*caſtus id poſſunt,vt ex periculo eripiãt noſtro.Nęuius,Carmine punici belli:

caſtitus

caſtitu

Res

caſtitus Res diuas edicit, prædicit *caſtus.

CALLIS gen.maſ.Virg.Æneid.lib.iiij.Prædáque per herbam Conuectant calle anguſto. Fem. Liuius lib.xij. Niſi pecorū modò fert anguſto ſaltu, per deuias calles. Idem ſic frequenter.

CVLLEVS maſcul.ſępe. Neutro; Varro de re ruſt.lib.i. In ſingula iugera, dena cullea vini fiunt.

CORBES corbulas. Varro de re ruſt.lib.i. Cogit aliquot corbulas* viarum, & frondem iucundiſſimam miniſtrat ouibus. Cæcilius Philumena: Qui panis ſoli corbulam.

vuarum

QVISQVIS & gen. femin. attribui poſſe veterum auctoritas voluit. Liuius: Mulier quiſquis es, te volumus. Cæcilius: Quæſo igitur quiſquis es mea mulier. Pacuuius:

Quiſquis tu es mulier, quæ me inſueto nuncupaſti nomine. Ennius:

Et quis illæc eſt, quæ lugubri ſuccincta eſt ſtola?

CANALIS maſc. Gadullius Gallicanus:

Ego verò confiteor certo canali cuncta decurrere. Feminino; Lucillius ὑποριστικῶς canaliculam dicit:

CINIS maſc. Virgilius in Bucol. Cinis ipſe bonus ſit. Et Georg.lib.primo:

Néue effetos cinerē immundū iactare per agros.

Fem. apud Cæſarem, & Catulum, & Caluum lectum eſt, quorum vacillat auctoritas: Cùm iam fulua cinis fueris.

COLVS gen. fem. Cic Orat.lib.ij. Quid tu *Decilla mea, quando ad me venis cum tua colu & lana?

In.vulg. eſt Egilia.

CAPILLVS maſc. eſt generis. Teren. Phorm. Capillus paſſus, nudus pes, ipſa horrida.

Neutri,

Neutri; Plautus Muſtellaria: Vide capillum ſatin* compoſitum ſit commodè.

CVRSVS omnium cōſenſu maſcul. genere dicitur. Virgil. Hic curſus fuit. Curſura fem. Plaut. Aſin. Non me vides ex curſura anhelitū etiā dicere? Idem Ciſtellaria: Pol [1] accubiturā mater magis ſum exercitare, quàm à curſura ſum tardiuſcula.

1 Pol à cubitura, mater, magi' ſum exercita
Ferè, quàm à curſura. eo ſum tardiuſcula.
Hunc ego Plauti locum lepidiſſimum & argutum ita legendū cenſeo & emendandū ope manuſcr. libri.

CVRRICVLVM neutro genere. Cic. Timęo: Rare igitur & mente diuina ad originem temporis *curris curriculum inuentū eſt Solis, & Lunę. *currentis, lego.*

CVLEST pro qualis eſt, neutro poſitum pro maſc. Plautus Amph.

Ædepol condignum donū. culeſt, qui donū dedit?

CONTAGIO fem. genere appellatur. Salluſt. Poſt vbi contagio quaſi peſtilentia inuaſit. Contagia neutro; Lucretius lib. iij.

Quandoquidem penetrant in eū contagia morbi.

Virgil. Nec mala vicini pecoris contagia lædent.

CATELLÆ diminutiuum eſt catenarum, & dicuntur genere fem. Cæcilius Plocio: *Catellę neutrū à catellis ſimiliter diminutiuū. Plaut. Curcul. *lego, Catellum*

Delicatum te hodie faciā cum catello, vt accubes. ferreo ego dico.

CORIVM neutr. eſt gen. Corius maſc. Plau. Pœn. Treis facilè corios cōtriuiſti bubulos. Var. Eumenid. Nunc corius vlmū tuus* depuuit, pergis hera.

In manuſc. depauit, legitur, tametſi depuuere Sex. Pomp. ſcribat, libentius tamen, depauere legam, vtpote vicinius origini ſuæ, ſi quidē à παίειν dictā vocē putat.

CALX eſt generis fem. Virg. lib. xij. Ferrata calce fatigat. Calx maſc. Plautus Pœnulo:

Quin pri⁹ diſperibit faxo, quàm vnũ calcẽ ciuerit.
Varro Margopoli, περὶ ἀρχῆς: Nemini
Fortuna currum à carcere intimo miſſum leui,
Inoffenſum per æquor candidum ad calcem ſibit.

CORTEX vtriuſque eſt generis. Maſcul. Varro Prometheo lib.
Tum viſus ſupernus cortex, aut cacumina
Morientum in* quercu, & arborum *altitudine.

querqueto *amaritudine*

Idẽ Tithono, περὶ γήρως: Sic inuitata matura anima corporeum corticẽ facilè relinquit. Virgil. lib. vij.
Raptus de ſubere cortex. Fem. verò Bucolicis:
Tum Phaëthontiadas muſco circundat amaræ
Corticis. Lucretius lib. quarto:
Quæ quaſi membrana, vel cortex nominitãda eſt.

CALOR generis maſculini. Virg. Georg. lib. ij.
Si non tanta quies iret frigusque, caloremque
Inter, & exciperet cæli indulgentia terras.
Plaut. Mercatore: Neq; frigus, neq; calorẽ metuo.

CASEVS generis maſc. Virgil. Bucolicis:
Pinguis & ingratæ premeretur caſeus vrbi.
Caſeum neutri; Nouius Macco: Pecunia quid? bonum breue eſt, reſpondi, Sardis veniens caſeum.
Plau. Medico: Paraſito cũ virgis caſeũ radi poteſt.

COLLVM neutri eſſe generis Virgil. docet. Et colla comantia pectunt. Collus maſc. Accius Epigono: Quid ceſſo ire ad eam? hem præſtò eſt, camo collum grauem.
Lucillius Satyr. lib. vij. Caldiſſima, ac bene plena iam ſolorũ, atq; anſeris collus. Idẽ lib. xxvij. Modò Surſum modò deorſum, tanquam collus cernui.
Cæcilius ἁρπαζομένη: Hunc collum ludo præcidi iube. Idem Synephebis:

Ad

Ad reſtim res redit. immò collus, non res. nam ille argentum habet.

Cato Sercia: Accipite, ſi vultis, hoc onus in veſtros collos. Næuius: *Cor vtrum ſcapulæ plus angulus colli habeat neſcio. Plautus Amph. Malę, mētū, barba, collus. Varro Sexageſi: Vt nitēs Pauonis collus nihil extrinſecus humens.

Colace: Vtrū ſcapulæ plus, an collus calli habeat, neſcio.

Castra generis ſunt neutri. Femin. Accius Æneadis aut Decio: Caſtra hæc veſtra eſt, optimè eſſis meritus à nobis.

Copvlae generis fem. Accius Phœniſſis: Abtorque proram, ac *ſupra tortas copulas.

ſipa, id eſt, eūce funes.

Cepe generis neutri. Lucil. Satyr. lib. v.

Flebile cepe ſimul, lacrymoſæque ordine [1] talpæ. Idem lib. xvi.

Hoc aliud longè eſt, inquit, qui cepe ſerebat.

Varro Bimargo: Aui, & ataui noſtri cum allium, ac cepe eorum verba olerent, tamen optimè animati erant. Idem Manio: Dulcem aquam bibat ſalubrē, & flebile eſitet cepe. Cepe fem. Lucil. Satyr. lib. v. [2]Lippus edēda, acria aſſiduè ceparius cepa lacryſa. Varro Eumenid. In ſomnis venit, iubet me cepā eſſe, * & feſſiminum. Idem Cato, vel de liberis educandis: Vt cibo vtatut modico, & idoneo, vt vitet acria, vt eſt ſinapi, cepa, allium.

for. veſci cuminū.

[1] *Scillæ. ſic legendum cenſeo. nam ſcilla ceparum generis eſt. quis verò vnquam lacrymoſas legit aut audiuit talpas eſſe?*

[2] *Lippus edendo acri aſſiduo, ceparius cepa. ita luxatum verſum hexametrum ſuis reddo pedibus. epitheton autem adiectum è ſuperiori verſu, huc irrepſit locum hic non habens.*

CVBITVS maſc.generis. Neutri; Lucil.Satyr. lib.xvi. Lyſippi Iupiter iſta
Tranſiuit quadraginta cubita, altus Tarento.

COLVBER generis maſc. Virg. Æneid.lib.ij.
Coluber mala gramina paſtus. Colubra feminin. Lucillius Satyrar.lib.xx.
Iam diſrumpetur medius, iam vt Marſus colubras
Diſrumpit cantu, venas cùm extenderit omneis.
Turpilius Leucadia: Arripuit colubrã mordicus. Varro Eumenidibus:
Quid dubitatis vtrũ nunc ſitis cercopitheci, (nis?
An colubrę, an beluę, an de albu cibus labus Athe

CONTEMPTVS gen.maſc. Contemptio fem. M.Tul.de repub.lib.v. Quæ virtus fortitudo vocatur, in qua eſt magnitudo animi, mortis, dolorisque magna contemptio. Idem de offi.lib.iij. Fortitudo quæ eſt dolorum, laborum contemptio. Et Hortenſio: Magnitudo animi, patientia laborum, mortis, dolorũque contemptio. Ita & Tuſc.lib.i.

COMPENDIVM, compendiaria. Varro σκιαμαχία, περὶ τύφου: Hoc dico compendiaria ſine vlla ſolicitudine, ac moleſtia dicundi ad eandem voluptatem poſſe perueniri.

CROCVM generis neutri. Salluſt. lib.ſecũdo: Iter vertit ad Corycum vrbẽ inclytam paſtuſq; nemore in quo crocũ gignitur. Maſc. Georg.lib.iiij.
Et glaucas ſalices, caſiamq;, crocumq; rubentem.

CONATVS maſcul. Neutro; Accius Atreo: Ego incipio, conata exſequar.

CANDELABRVM gen.neutri, vt ſępe. Maſc. Cęcilius Moletrice: Memini ibi candelabrum ligneum ardentem.

CARDO

CARDO generis maſc. Virgil. Æneid. lib. ij. Et emoti procũbũt cardine poſtes. Feminini; *Graius Peliadibus: Sonat impulſa regia cardo.

*forte, Granius

CENSVS genere maſcul. Neutro; Cic. Conſulatu ſuo: Quorũ luxuries fortunata cenſa peperit.

CRINES genere maſc. Virgil. Æneid. lib. iiij. Et crines flauos. Fem. Plaut. Muſtel. Gerundum moré cenſeo, & capiũdas crines tibi. Atta Epigrãmatib. Præterea tu ſis diſſoluta crine capillus.

CVMMI generis neutri, vt eſt vſu monoptotõ. Tamen fem. Cinna: Alpinaque cummi. vt ſit genitiuus eius, huius cũmis, vt puppis, febris, peluis.

D.

DORSVM neutri eſt generis. Virg. lib. primo: Dorſum immane mari ſummo. Dorſus iterum maſcul. Plautus Milite:

Timeo quid rerũ geſſerim, ita dorſus totus prurit.

DECOREM generis maſcul. Decẽtiã feminini; M. Tul. de deorum natura lib. ij. Colorũ etiam & figurarum, tum venuſtatem, atque ordinem, & (vt ita dicam) decentiam oculi iudicant.

DESPECTVM generis maſc. Deſpicientia fem. M. Tul. de offi. lib. ij. Ergo hæc deſpicientia admirabilitatem magnam facit. Et Tuſcul. lib quarto: Omnium rerum humanarũ contemptione ac deſpicientia in omni virtute ponamus.

DOMINATIO gen. fem. vt plerunq;. Maſc. M. Tul de repub. lib. i. Quid tũ, cũ es iratus, permittis illi iracundię dominatũ animi tui? Et de offi. lib. ij. Quorum eſt leuis fructus, incertus dominatus.

DEBITVM generis eſt, vt manifeſtum eſt, neutri. Feminini; M. Tul. pro Plantio: Nam alia eſt

Q 3 debi-

debitio pecuniæ, alia gratiæ.

DILVVIVM generis eſt, vt ſępius habetur, neutri; Virg. lib. viij. Diluuio ex illo. Fem. Lucr. lib. vi.
Pars etiã glebarũ ad diluuiẽ reuocatur Imbribus.
Horatius carminum lib. iiij.
Horrendamque cultis Diluuiem minitatur agris.

E.

EVENTVS generis eſt maſcul. Neutri; Lucretius libro primo:
Nam quæcunque cluent, aut his cõiunctа duabus
Rebus, ea inuenies, aut horum euenta videbis.
Idem lib. I. Euentum dici poterit, quodcunq; erit actum. M. Tul. Hortẽſio: Tu me & aliâs nonnunquam, & paullò ante adhortatus es, aliorum facta, & euenta conquirerẽ. Idem Conſulatus ſui lib. ij.
Atque animo pendens *noctu euenta timebat.

leg. nocturna

ERROR maſc. eſt generis. Virgil. Æneid. lib. x. Gratuſque parentibus error. Fem. Accius Neoptolemo: Satis iam dictum eſt, neque ego *errãtia animi prauè morigerabor. Neutri; M. Tul. ad Hirtiũ lib. ij. Qua in re ſi mediocriter lapſus ſum, defendes mecum tolerabile erratum.

errantiæ

EPVLVM generis neutri eſt. Fem. Lucillius Satyra. lib. xiiij.
Idẽ epulo cibus, atq; epulatio Iouis omnipotẽtis.
qui verſus vtrunque deſignat. Virgilius lib. ſexto:
Epulæque ante ora paratæ Regifico luxu.

ERVVM generis neutri eſt, vt plerunque. Fem. Varro, Longè fugit, qui ſuos fugit: Sed vt is erat, hæc legumina arte praua *pauca cicer, eruillã, ac paregia alia ſpiria cæteris.

lego parata, cicer, eruiliã, cepa vegia, allia cypria cæteris.

FRON-

F.

FRONTEM fem.gen.Virg. Et frontem obſcęnam rugis arat.Maſc. Titin.Setina: Quaſi Hermaphroditus fimbriatum frontem geſtas. Fem.Pacu. Voce ſuppreſſa,innata fronte,vultu turpido. Cato de re militari : Vna* repugnatio eſt, fronte longo: depugnatio
quadrato exercitu.Cęcilius Subdititio:
Nā hi ſunt inimici peſſimi,frōte hilaro,corde triſti
Quos neque vt apprehendas , neque *vitare ſcias. al.vt amittas
Plaut. Nam *coloratum frontem habet petilis. coloratilem

FINEM maſc.genere dicimus. Virgil.Æneidos lib. decimo:
Hic finis fandi.ſolio tum Iuppiter aureo
Surgit. Fem. Lucretius:
Et merito·nam ſi certam finem eſſe viderent.
Acc.Phœniſſis:Neq; vlla intereà finis curis darur. Virg.Æneid. lib.iiij. Quam feſſis finem rebus ferat.Cælius Annal.lib.quinto:Id aliquam huic bello finem facere.Caſſius Hemina Hiſt.lib.iiij.Qua fine omnis res , atque omnes artes , humanitasq. agūtur. Var. Meleagris: Currere,vigilare,eſurire, quando hæc facere oportet quam ad finem.Siſenna Hiſtor.lib.quarto. Et propè mediam ad finem ripæ peruenerant.Varro de vita pop.Rom.lib.iiij. Ita huius belli horribilis finis facta.

FVNIS maſc.eſt generis.Feminini;Lucr.lib.ij.
Aurea de cælo demiſit funis.

FRETVM neutri tātùm generis eſſe volumus: Virgilius lib.tertio:
Et crebris legimus freta concita terris.
Maſcul. Lucretius lib. ſexto:
Nam fretus ipſe anni permiſcet frigus ad æſtum.

 Nouius:

Nonius: Dubij ſauẽtem per fretũ introcurrimus. Ennius:

*Craſſa puluis oritur, omnẽ peruolat cęli fretum.

Ennius Creßis: Puluis Erance cili. ſed quid velit ignoro. fortè, An Siculi nominet ſalis fretus:

Lucillius *Serrano: Cæli nomine, & ſalis fretus. Varro Gallo, aut Fundanio: Inter Italiam & Siciliam, qui eſt fretus inter Rhegium, & Meſſanam.

FAVOR eſt generis maſcul. Fem. Accius Oenamao: Auguſtam adhibeant

Fauentiam *more obſcæna dictis ſegregans.

ore obſcæna dicta ſegregent. Vide infr. in, Obſcænum.

FETVS maſc. Virgilius Georg. lib. iij.

Aut ouium fetus, aut vrenteis culta capellas.

Virgil. Bucolic. fem.

At tu, Si fetura gregem ſuppleuerit, aureus eſto.

Idem Georg. lib. tertio:

Cætera nec feturæ habilis, nec fortis aratris.

FRENOS maſc. Virg. lib. iij. Et ſtabulis frenos audire ſonanteis. Neutro Virgil. lib. ix.

Frenaque bina eius, quæ nunc habet aurea Pallas.

Accius Paride: Frena theſauri equorũ accõmodãt.

FORVM generis neutri. Maſcul. Lucil. lib. iij.

Romanis ludis forus olim ornatus lucernis.

Salluſt. lib. i. Illum nautis forum. Pomp. Petitore:

Balnea, forus, macellus, fana, portus, porticus.

FRIGVS neutri gen. vt plerunq;. Fem. Varro, cras credo, hodie nihil: Atque vt igni feruido medullitus aquiloniam intus ſeruat frigedinem.

FVLMENTVM neutro, vt eſt in prouerbio veteri, quo Varro vtitur ſæpius, *fulmentum lectum ſcandunt. Femin. Lucillius lib. xxviij.

fulmenta. Vide Iunium in adagiorum centuriis.

Fulmentas eis atque æneis ſubducere. Et lib. iiij.

Sufficit huic dum fulmentas quattuor addit.

Plau. Trinũmo: Fulmentas iubeã *ſupponi foco.

al. ſuppingi ſoccis

FAMV-

FAMVLATIO,vt dominatio plerunque generi feminino. Maſcul.Cic.de amicitia:Aut in fabulis,qui aliquandiu propter ignorationem ſtirpis & generis in famulatu fuerint, cogniti ſunt, & aut Deorum,aut regum filij inuenti ſunt.

FLVVIVS maſculini generis.Femin. vt amnis plerunque.Siſen.Hiſt.lib.iiij.Quod oppidum tumulo in excelſo loco, propter mare,paruis mœnibus, inter duas fluuias, intra Veſuuium collocatū. Idem eodem:Tranſgreſſus fluuiam,quę ſecundum Herculaneum ad mare pertinebat.

FLEXVS genere maſculin. Virg. Georg.lib.i.
Maximus hic flexu ſinuoſo elabitur anguis.
Fem.Cic.Oratore: Cùm alter alteri obijcit vocis inflexiones.Idem eodem:Ipſe ſe moderans ex virili laterum flexione.

G

GVTTVR neutri eſt generis. Virg. lib.vi.
Ille fame rabida tria guttura pandens.
Maſc.Plaut.Milite glorioſo:
Nam nimis calebat,adurebat gutturem.
Lucil. Et ventrem, & gutturem eundem.Næuius:
Ingurgitauit vſque ad imum gutturem?
Var.Lege Męnia:Exercebam ambulando, vt ſiti capacior ad cenam veniret guttur. Plaut. Aulularia:
Et iam'ne obturas inferiorem gutturem?

GENV neutri eſt generis.Virg.lib.v.
Genua labant,vaſtos quatit æger anhelitus artus.
Maſc.Lucillius Satyrarum lib.iiij.
Hæret verticulis adfixum in poſteriore
Parte,atque articulis vt nobis talus, genuſque eſt.

GELV neutro genere.Titus Liuius:Piſia dia-

cemiatico foro præſtatur virtuti laus gelu, ſed multo ocyus venio tabeſcit. Maſc. Afranius Epiſt.

Quis tu es ventoſo in loco
Soleatus intempeſta nocte, ſub diuo,
Aperto capite, ſilices cùm findat gelus?

Acc. Prometheo: Tum profuſus flamine hyberno gelus. Cato Originum lib. ij. Qui aquatum & lignatum videntur ire, ſecurim atque ſolum ferunt, gelum craſſum excidunt, eum loro colligatum auferunt.

[1] *Hæc mihi probatur lectio, quam ſubyciam. Piſæ Panathenaico foro præſtatur virtuti laus; gelu ſed multo ocyus verno tabeſcit. in manuſcripto erat, anatemaico. puto autem eſſe ex Liuio Andronico.*

GRANDO generis feminini. Virg. Geor. lib. i.
Quàm multa in tectis crepitãs ſalit horrida grãdo.
Maſc. Var. Triodite, περὶ ἀρετῆς, καὶ φύσεως:

Nec coruſcus imber alto nubilo cadens
Multus, grandine implicatus albo.

GLADIVS maſc. Neutri; Lucil.
Hærebat mucro gladium in pectore totum.

GANEVM neutrum. Varr. Seſquiulyſſe:
Qui ſe in ganeum accenſum coniecit amicæ.

GRVES genere femin. Virg. Geor. lib. i.
Strimoniæque grues. Lucil. lib. iiij.
Longior hic, quàm grus grue tota cùm volat olim.
Maſc. Laber. Fullonicis: Virum tu hunc, gruem Balearicum, an hominem putas eſſe?

GREGES, vt ſæpe, generis maſc. ſunt. Fem. Lucretius lib. iiij.
Lanigeræ pecudes, & equorum duellica proles,
Buceriæque greges.

HOR-

H

HORREA genere neutro,vt ſæpe.Femin.Claud. Oratione in Quintium Gallum: Quorum iacent *murena vlla horrea,curiaq́ue,& tabulariæ publicæ.Eiuſdẽ generis tabularias,quo & horreas dixit. *lego,muri,villa,*

I

INTYBA generis neutri.Virg.Georg.lib.iiij.

Quoq́ue modo potis gauderent intyba riuis.

Maſc.Lucil. Satyrarum lib.v.

Intybus præterea pedibus prætenſus equinis.

Idem lib.xxx.

Pulmẽtaria vt intybus, aut aliqua id genus herba.

Pomp. Placenta: Ruſtici edunt libenter, pedibus triſteis *acres intybos. *atros*

INTERITVS generis dicitur maſcul. M.Tul. Philip.lib.ij.Cn.Domitium, non patris interitus clariſſimi viri.Femin. M.Tul. Verrinarum in frumentaria:Cùm bis in eadem prouincia magnæ fugitiuorum copiæ verſatæ ſunt, tum aratorum interitio facta nulla eſt.

INSOMNIVM generis neut.Fem.Cæcil.Ploc. Cõſequitur comes inſõnia,ea porrò inſaniã affert.

INTESTINVM generis neut. Lucret. lib.iiij.

Horum inteſtinũ quoduis quale eſſe putandũ eſt.

Maſc.Var. Margopoli, περὶ ἀρχῆς: [1] Senſus poriæ, verro,hydragogiæ,cloaca,inteſtini.

[1] *Perſuadeo mihi omnino ita legẽdum eſſe,Senſus, portæ; venæ, hydragogia; cloaca,inteſtini. nimirum cenſet, ſenſus eſſe portas quaſdam & naturæ (vt ita dicam)commeacula;venas hydragogiorum,canaliumúe rationẽ obtinere:inteſtina verò pro cloaca eſſe corpori.*

INGRES-

INGRESSVS gener.maſc.vt ſæpe.Fem.M.Tul. Orat.*Perfecta hac video hāc primam ingreſſionē meam, non ex oratoris diſputationibus ductam, ſed de media philoſophia repetitam.

Ac vid.

IOCVS genere maſc. Cic. pro Cælio: Ludus, iocus,ſermo etiam familiarium deſerendus.Neut. Næuius Proteſilao : Clàm ineunt,irruunt,cachinnos,ioca,dicta riſitant.Salluſt.Iugurthæ bello: Ioca,atque ſeria.

L

LENTEM conſuetudo feminino genere dici vult.Virg.Georg.lib.i.

Nec Peluſiacæ curam aſpernabere lentis.

Maſc.Titin.Lenti calido* duella trapula , *romice.

heluellæ.(ſic holera minuta dicuntur Feſt.teſte F.rumici

LVX fem.eſt generis. Virg.Bucol.

Si mihi non hæc lux toto iam longior anno eſt.

Maſculin.Plautus Aulularia:

Luce claro diripiamus aurum matronis palàm.

Var.Bimargo : Nos ergo nihil egimus , quod legē Lucaniam luce claro latam ſcutulans . Idem Ephebo,περὶ ἐμμονῆς:Hodie ſi poſſumus,quod debemus populo in foro medio, luci claro decoquere. M. Tul. de officijs lib. iij. Et cùm prior ire luce claro non queo.

LVCRVM ſecundum conſuetudinem neutri generis.Maſc.Plaut.Perſa:

Nunc ea narrabo,vnde tu pergrādem lucrū facias.

LABIVM neutri generis.Serenus Opuſculis:

Labiumque inſigne reuellit.

Labia rurſum femin.Plautus Sticho:

Age tibicen,quando bibiſti , refer ad labias tibias.

*Næuius Maccho:Exſule verberatio,populus homini

Nouius Macco exſule: Verberato populus

mini labias pugnis cędere. Idem Pręco. poſteriore:

*Ergo dedita opera te, pater, ſolum foras
Seduxi, vt ne quis eſſet teſtis tertius
Præter nos, tibi cùm tunderem labias lubens.

lego, Ego. quòd lex ſenarij id poſtulet.

Lucillius Satyrarum lib. xxij. *Sopirion labias cædit vtrinque ſecus.

Zopyrion [illegible] diſcidit vtrũque ſecutus.

LACERTI generis maſcul. Neut. Acc. Atreo: Concoquit partem vapore flammam tribuit verubus lacerta in focos.

LOCA generis ſunt neutri. Virg. Æneid. i. Loca feta furentibus auſtris. Maſc. Virg. Ænei. i.

Deuenere locos, vbi nunc ingentia cernis
Mœnia.

Næuius Belli Pœnici lib. vi.

Conuenit, regnum ſimul atque locos vt haberent.

Cic. Orat. Ducantur duplices loci, vni rebus ipſis, alteri aſſumptis.

LAPIDES & feminino genere dici poſſunt, vt apud Ennium:

Tanto ſublatæ ſunt agmine tunc lapides.

ad Homeri ſimilitudinem, qui genere feminino *lapides poſuit.

λάας

LVXVRIA generis fem. Maſcul. Var. Manio: Nec ſumptibus finem lepidus ſtatues, finemque, modumque.

LVSVS, vel ludus genere dicuntur maſc. Fem. luſiones. M. Tul. de finib. bonorum, & malorum lib. v. Cùm hi verò paullulum proceſſerũt, luſionibus, vel laborioſis delectantur. Idem Orat. Qui pila ludunt, non vtuntur ipſa luſione artificio propriæ paleſtræ. Varro Cato, vel de liberis educand. Ab huiuſmodi luſionibus radices crudelitas agere ſolet.

LABRVS-

LABRVSCA generis fem. Virg. Bucolicis:
Sylueſtris raris ſparſit labruſca racemis.
Neutro; Virg. Culice:
Denſaque virgultis auidè labruſca petuntur.

LIBA generis neutri. Virgil. Bucol.
Sinum lactis, & hæc te liba, Priape, quotannis.
Maſc. Nigid. de Dijs: Deinde ſurgat, faciat libos quatuor, & intra libos duos à dextra, & duos deuexos.

LVPINVM neut. Var. de re ruſtica lib. i. Ibi lacum eſſe oportet, vbi maceretur lupinum.

LYMPHA aqua genere fem. vt ſæpe. Maſc. Lucil. Inpermiſtum lymphorem.

LICENTIA fem. Maſc. Lab. In paupertatem eo *licentiatus.

ea licentatus

LATRINA genere femin. & eſt lauatrina, quod nunc balneum dicitur. Lucil. lib. xi. Qui in latrina* lacuque. Neut. Laber. Cōpitalibus: Sequere in latrinum, vt aliquid guſtes ex Cynica hæreſi. hic latrinum* neutri finē locum dixit. Lucil. lib. vi.
Hoc tu aptè, credit quanquam latrina petiſſe.

languet

ventri

LVTVM genere neut. & apud Ciceronem Epiſtola ad Hirtium lectum eſt plurali numero. Luta, & limum aggerebant. Maſc. Claudius Annaliū lib. iiij. Pluuia, imbri lutus erat multus.

LANITIVM genere neut. Virgil. Geor. lib. iii.
Si tibi lanitium curæ. Femin. Laber. Paupertate:
Nihil refert mollem è lanitia Attica,
An pecore ex hircorum veſtigium geras.

M

MERCATVS generis habetur maſculini; Serenus* Ruralibus: Ad mercatum eo villice. Varro Sexageſi:

al. Opuſculis

Sexageſi: Sumptum comitia habebant, ibi nunc fit mercatus. Mercatura fem. Plaut. Trinummo: Mercaturam eam venalis habuit, vbi rem perdidit. Næuius Militibus Pometinenſibus: Inſtant mercaturam ſpero, *rem faciet, frugi eſt homo. Lucillius Satyrarum lib. vi *peiorem*

Verũ & mercaturæ omnes, & quæſticuli inſtituti.

Turp. Lindia: Conſilium hoc cepi, litteras miſi ad ſenem noſtrum, prodeſſe nobis ex ſententia mercaturam. M. Tul. de officijs lib. iij. Ad quos, cùm tanquã ad mercaturã bonarum artiú ſis profectus.

MERCIMONIVM neut. Plaut. Amphit.

Vt vos in voſtris vultis mercimonijs.

Turpil. Thraſyleonte:

Videre cupio noſtrum mercimonium.

MELOS genere neutro; Næu. Lycurgo: Suaue ſummum melos. Maſc. Acc. Bacchis: Vacci, *acri, crepitantes melos. Pacuu. Peribœa: *Theſiantem, ſtemitu concidi melum. Var. Parmen: *Paci huius naſcũtur pueri rhythmus, & melos. Idẽ Cato, vel de libris educandis: Omnes enim qui loquuntur habere debent quoſdam melos.

Acreis crepantes

Thyaſiantem lego, pro eo, quod thyaſo bacchantum conueniret.

Paci in huius. legendum puto, Palimbacchijs. vide Marium Victorinum.

MEDIMNVM generis neut. Maſc. Lucil. Satyrarum. lib. xv.

Præterquam in precio primus ſemiſſe, ſecundus
Nummo, tertius iã pluris, quàm totus medimnus.

MARGARITVM generis neut. Var. ἑκατόμβῃ, περὶ θυσιῶν: Vbi illa phalera, gemmeaque ephippia,
Et arma margarito candicantia?

Feminin. Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: Imperito nonnunquam concha videtur *margaritam, vt amiſi margdos. M. Tullius Verrinis de Signis: Vllam

margarita, vt amethyſtus ſmaragdus. ita legendum iudico, in nominandi caſu.

Vllam gemmam, aut margaritam. Var. Marcipore: Altera exorat patrem libram ocellatorũ, altera virum ſemodium margaritarum.

MESSEM generis femin. Maſc. Lucil. lib. xxvij. Potiùs, quàm non magnam meſſem eſſe, non probam vindemiam.

MENDVM neutro. M. Tul. ad Atticum lib. ij. Caſtricianum mendum non corrigeres. Femin. M. Tul. Verrinis: Quæ mendoſa denique litora. Lucil.

Nam in quibus mendæ
Omnibus in rebus fiunt, fieriq́ue potis ſunt.

METVS maſcul. Næuius:

Magni metus tumultus pectora poſſidet.

Feminini, Ennius

Ni metus vlla tenet rite in virtute quieſcunt.

MVRMVR neutri eſt generis. Maſc. Var. Sexageſi: Iactati ſumus, vt deportare, murmur ſit ver⁹.

[1] *Manuſcrip. Acciti ſumus vt depontare. lego, Acciti ſumus, vt deportaremur, murmur ſit verus. niſi mauis, depontaremur, vt alludat ad morem de ponte deturbandi ſenes.*

MVNDVS muliebris, generis maſc. Neut. Lucil. lib. xvij.

Legauit quidam vxori mundũ omne, penumq́ue.

MISERIA, vt ſæpe, generis femin. Neut. Laberius Carcere: Homo frugi, quod tibi relictũ eſt, miſerimonium retines.

N

ſuprà rectius, Viri magis

NVNDINÆ generis ſunt feminini. Var. Marcipore: *Maiores ſunt pueri, hi puſilluli nigri,
Qui ſpectant nundinas, vt magiſter dimittat* ſuus.

** luſum*

Maſc. Lucil. lib. xxvi. Paucorum atque hoc pacto ſi nihil

nihil gũſtat inter nũdinum. Var. γεροντοδιδάσκαλῳ: Quoties priſcus homo, ac ruſticus Romanus inter nundinum barbam radebat. Idem ταφῆ μενίππου: *Romam ipſam in arcoſice, nõ qui in orbe inter nundinum calumniarentur. Idẽ Rerum humanarum lib.xx. Decemuiri cùm fuiſſent arbitrati binos nundinum diuiſum habuiſſe.

Romani ipſam narcoſin anon

NASVS maſc. Neut. Lucil. lib. vij.
*Quos oculi nõ ſunt, neque naſum, &*qualia ſunt.
Idem lib. xxii. Naſum rectius nunc homini
eſt, *ſuræ, nec pedes dici.

Queis for. cilia fronte.

ſuræ'ue, pedeſ'ue

NEPOS dici & femina poteſt Ennio auctore, quæ nunc neptis dicitur. *Iliada:
Nepos quas ęrumnas tetuliſti?

Ilia, dia nepos, ita lego.

NVNTIVS generis maſcul. Neutro apud antiquos nõ receptæ auctoritatis lectũ eſt, ſed doctos.

NERVI maſculini ſunt generis, ſicut plerunque. Neruia femin. apud doctos lectum eſt ſæpe. Verùm Var. ὄνος λύρας: Scientia doceat, quemadmodum in pſalterio eſt, tendamus neruias. Neut. Var. ὄνος λύρας: Et id dicunt ſuam Briſeidem producere, quæ eius neruias tractare ſolebat.

NOVALIA genere neut. Virg. Bucolicis:
Impius hæc tam culta noualia miles habebit?
Femin. Virg. Georg. lib. ij.
Alternis tonſas idem ceſſare noualeis.

O

OBSEQVIVM neutro genere habetur. Terent. Andria: Obſequium amicos, veritas odium parit. Obſequela femin. Plaut. Aſinaria: Qui mihi auſcultabunt, facient obſequelam. Turpil. Epiclero: Neque offerre hunc diutius errari, & conqueri

neceſſe ſuæ obſequelæ. Idem Thraſileone: Cùm interea nihil quicquam à me eſt præmij, neque erat tuæ benignitatis, atque obſequelæ. Salluſt. Hiſtoriarum lib. ij. Ibi Fimbriana ſeditione, qui regi per obſequelam orationis,& maximè odium Syllæ *graues,carique erant. Afran. Priuigno: Quàm mihi ſit grata ipſius obſequela.

cari erant

Ostrea generis femin. Lucil. Satyr. lib. iij.

Oſtrea nulla fuit,non purpura, nulla Peloris.

Turpil. Demetrio: In *acta cooperta age inoras oſtreas. Var. ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, περὶ εὐετηρίας: Nec multum *numus piſcis ex ſalo captus helops, neque oſtrea vlla magna capta quiuit palatum ſuſcitare. Afranius Excepto: Conchas,echinos, oſtreas marinas. M. Tul. Hortenſio: Sollertiamque eam, qua poſſet vel in tegulis proſeminare oſtreas. Var. Sexageſi: Tunc nuptiæ videbāt *oſtreas Lucrinas. Neutri; Lucil. Satyrarum lib. ix.

for. In arca cooperta age minores

multis nummis, vel multinūmus, vna dictione.

oſtream Lucrinā

Quid ego ſi cerno oſtrea
Cognorim fluuium,limū,ac cœnū ſapere ipſum?

Idem lib. xiij. *His itidē,in cœna, dabis oſtrea millibus nummûm Empta. Var. ἕως πότε, περὶ ἀρῶν: Non poſſe oſtrea ſe Romæ præbere,& echinos.

Hoc fit idem

Oves generis femin. vt plerunque. Maſc. Var. Rerum human. lib. iij. Vt [1]etiā putātibus qui oues duos,non duas dicūt, Homer. ſecutos, qui ait *μηλ', ὄϊές τε. Idē *Terentio: Quādo citatus neque reſpondit,neq; *excitatꝰ eſt, *eū ego vnū ouē multā dico.

πολλοί δ' ὄϊες

Terentio quando

excuſatus

ei

[1] *Vt æſtimantibus, qui oues duos, non duas dicunt, Homerum ſecutos, qui ait, πολλοὶ δ' ὄϊες. Idem: M. Terentio, quando citatus neque reſpondit, neque excuſatus eſt, ei ego vnum, &c. hanc veriorem puto eſſe lectionē. nam*

nam in manuſcripto erat, eſt nutantibus, quòd ferruminatura leui facilè committitur ita vti fecimus. πολλοὶ etiam clarè illic legitur. Reliqua ex Agel. lib. xi. cap. i. reſtituta ſunt.

OBSIDIO fem. genere; Virg. Æneid. lib. iij.
Cingiq́ue vrbem obſidione videret.
Neut. Ennius: Cum* ſuo obſidio magnus *Titanũ premebat. *lego, ſeu for. Titana*

P

PVTEI ſunt generis maſc. Virg. Georg. lib. iij.
Ad puteos, aut alta greges ad ſtagna iubeto,
Currentem ilignis potare canalibus vndam.
Neut. Varro Gallo vel Fundanio: De miris, ſecũdò de *ſtatuis, aquis, vt ſunt lacus, & ſtagna, & putea, & maria. *ſtatiuis aquis*

PISCATIO generis, vt ſępe, feminini. Piſcatus maſc. Cic. de finibus bonorum, & malorum lib. ij. Iſtius generis aſotos iucundè putat viuere, mundos, elegantes, optimis cocis, piſtoribus, piſcatu, aucupio, venatione.

PVLVIS genere maſculino, vt ſæpe. Femin. Ennius lib. viij. Annalium:
Iamq́ue fere puluis ad cælum vaſta videtur.
Idem lib. viij. Iamq́ue ferè puluis fulua volat.

POSTICAM femin. genere conſuetudine appellamus. Lucil. Satyr. lib. iij.
Non peperit, verùm poſtica parte *protundit. *profundit*
Var. ταφῆ μενίππου: Pertexit interiores partes domus poſticæ (vt ait Plautus) penitiſſimè. Titinnius neutro in Veliterna dici probat: Atque duo poſtiſtica, quæ loco mercede. Idẽ Fullon. Siquis hodie præter has poſtic‸ noſtrũ pepulerit. Lucil. lib. viij.

Piſtrinum appoſitum,poſticum, ſella, culina.

quà exierint Var.Prometheo lib.ij: Retrimenta cibi, *quæ exierunt per poſticum, vallem fecerunt.

P A R T V S maſculini eſt generis. Virg.
Quin idem Veneri partus ſuus & Paris alter.
Partitudo,& partio femin.Plaut.Aulularia:
Probrum,propinqua partitudo cui appetit.
Nunc Idem eadem: Nam *probrum atque partitudo prope adeſt. Afran.Vopiſco:
Non dolorum partionis veniet in mentem tibi,
Quos miſera pertuliſti,vt partum proijceret pater?
Plaut.Truculento: Horreſco miſera,mentio quòd fit partionis.

P R Æ S E P I A neutri ſunt generis. Virg.lib.xi.
Qualis vbi abruptis fugit præſepia vinclis.
Femin.Plaut. Curculione:
Quin reciperet ſe huc ceſſum ad præſepiam ſuam.
Idem: Ad meum herum arbitrum vocat me hic intra præſepias meas.
Var.de Republ.lib.i. Contrà hic laudabatur ab illis.Is habebat culinam ruſticam , vnam præſepiam latam,cellam vinariam.

P A N I S conſuetudine maſculino genere appellatur.Neut.Plaut.Curculione:
Hæc ſunt ventris ſtabiliméta,pane,& aſſa bubula.

P I N G V E eſt pro pinguis eſt,neutrũ pro alio genere poſitum . Nouius Triperdita : Si autem pingue eſt,malè cubandum eſt* putrem panticas.
eſt, putent panticos

P E R D I X & maſculino genere dici poteſt.Varro Admirandis:Perdicas Bœotios.

P A L P E B R V M genere neutro conſuetudo dici vult.Palpebræ femin.Lucretius lib.iij.

Brachia

Brachia, palpebræq́ue cadunt, poplitesq́ue cubãti.
Var. Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων:
Quos calliblepharo naturali palpebræ
Tinctæ, vallato *mobilis ſeptos tenent. *lego, mobiles ſepto*

M.Tul. de Orat. lib. ij. Muniteq́ue ſunt palpebrę, tanquam vallo pilorum.

PANNVS vſu generis maſc. Neut. Nęu. Tabel. Qui habet vxorem ſine dote, pannum poſitum in purpura eſt.

PVRPVRISSVM genere neutro; Afranius Homine: Cedo purpuriſſum. Fem. Næuius Sannionibus: In *licio, cretam, ceruſſam, purpuriſſum. *lino*

PERNICIES generis feminini; Lucil. Satyr. lib. ij. Peſtẽ, perniciemq́ue catax, quam & Manlius *Nou. Neut. Acc. Menalippo: *nobis. vide ſuprà in, Catax*
Paratus ſum vbi vis, petere peſtem, perniciem.

PALVMBI femin. Virg. Bucolicis:
Nec tamen interea raucæ tua cura palumbes.
Maſcul. Lucil. lib. xiiij. Macrosq́ue palumbos. Plaut. Bacchidibus: Qui enim intelligo duæ vnum expetitis palumbem. Pompon. de Vite: Quo palũbem vnum ex ore tollit.

PIGROR generis maſcul. Lucil. Satyr. lib. x. Languor, & oppreſſit pigror, torporq́ue quietis.

*PIGNE Ennius lib. xvij. *Poteſtate pigne ſufferre laborem. Acc. Clytemneſtra: Omnes gaudẽt facere rectè *mali pignem. Femin. pigritia. *Pigret* *Poſt ætate pigret* *mali pigrent*

PALI genere femin. Neut. Var. Flextabulis, περὶ ἐπαρχιῶν: Quid tu non vides in vineis, quòd tria pala habeant, tripales dici.

PERICVLVM generis neutri. Terent. Andr. At iſtuc periculum fieri in filia graue eſt.

Periclitatio femin. M. Tul. de Deorum natura lib. ij. Sicut ex quibuſdam ſtirpibus, & herbis, quarum vtilitates longinqui temporis vſu, & periclitatione percepimus.

P A R A T V S generis maſc. Paratio femin. Afranius Priuigno: Silẽtio opus eſt, nulla ineſt paratio.

P E N V S generis femin. Lucil.

Magna penus paruo ſpatio conſumpta peribit.

for. Do illi vinũ, penum' que omnĩ

for. Dotata: Meum

Maſc. Pomp. Dogali: *Vnum penum, quę omnem: cæterum aliam præberem penum. Næuius: *Do facta meum in penum componam ſatius eſt. Neutri etiam lectum eſt apud plurimos, quorum auctoritas non probatur.

P O L Y P V S generis femin. Lucil. lib. xxix. Paulliſper] *cui medentia medẽ hæc ſe vt polybus ipſa.

lego, cui me dem, edet hæc

P A V P E R T A S generis femin. Neut. Cæcilius Plocio: Ibo ad forum, & pauperi tutelam geram.

P A P A V E R neut. Virg.

Spargens humida mella, ſoporiferũ'que papauer.

Maſc. Varro Admirandis:

Infria ſeni papauerem. Plautus Aſinaria:

Formicis obijcias papauerem.

P I L E V S generis maſc. Plaut. Captiuis: Pileũ, quem habuit, diripuit, eumque ad cælum tollit.

vide

Neutri; Plaut. Cornicul. Te obſecro, *Lyde

Pileum meum, mi ſodalis, mea ſalubritas.

P R O S E C T A exta, quæ aris dantur ex fibris pecudum diſſecta, ſunt generis neutri. Licinius Macer Ornithogonia: *Vulgari toſta vapore

Vulcani

Cum virgis proſecta ferunt.

Femin. Lucil. lib. xiiij. Cenam, inquit, nullam, neque Diuo proſectam vllam. Var. Rerũ diuin. lib. xi.

Proſiciem

Proficiem extorum vel in menſam * porrigere.

proficere, porricere

PEDIS, quem nos pediculum dicimus, generis maſculini eſt. Nouius: Eſt pedis vnus ingens in naſo. Femin. Plaut. Vidularia: Vbi quãque pedem videbat, ſuffurabatur omnis.

PLVVIA, vt ſæpe, generis femin. Virg. Geor. lib. i. Tũc cornix plena pluuiã vocat improba voce. Maſcul. Laberius: Latè loquente qui pedem ex taberna tulimus, tantus cùm ſtaret pluor.

PISTILLVS maſc. Nou. *minia medica: Lacrymæ cadent, calet piſtillus. Idem Fullonibus: Teſtes *peſtinas piſtillos mihi cantent. Neut. *Muntius: Piſtillum grande eſt.

for. Mania, vt ſuprà, in voce, præſente
Teſtes, patinas, piſtillos mihi cantant
Horatius

PROPAGO propages, vt ſæpe, generis femin. Pacuuius Antiopa:

Saluete gemini, mea propages ſanguinis.

Neut. Ennius: *Boni ſecundè forent fructus, vt æque propaginem.

Nobis vnde forêt fructus, vitæ'que propagmen. ſic lego, dum meliora docear.

PATIBVLVM genere neut. Maſc. *Lucil. Rerum humanarum lib. xxi. Deligata ad patibulos, deligantur, & circunferuntur, cruci defiguntur. Plautus Carbonaria: Patibulum ferat per vrbem, deinde affigar cruci.

Licinius Rerum Romanarum

R

RICTVS generis eſt maſc. Titinnius: Caue, exporge frontem, habeat ſemper *factos rictus. Ricta neutri; Lucret. lib. v.

facito

Mollia ricta *tremunt duros nudantia dentes.

premunt

M. Tul. de Signis: Vt rictum mentũque eius paullò ſit attritius.

ROGVS maſc. generis; Virgil. Æneid. lib. iiij.

Hoc rogus iſte mihi, hoc ignes, aræque parabant.

Neut.Afran.Epiſtola; Pulcrè hoc incendi rogum, ardet,tenetur, hoc ſepulcro ſepeli licet.

RVDENS generis eſt maſculini; Virg. Æneid. lib.iij. Excuſſoſque iubet laxare rudentes. Femin.Plaut.Rud.Dum hanc rudentem cõplico.

RETICVLVM genere maſc.M.Tul. Verrinarum actione vij. Reticulumque ſibi ad nares *admouebat, tenuiſſimo lino,plenum roſæ. Feneſtella Annal.Faſcem pectoralis reticulus. Neut. Claud. lib i.Prius hiſce auctoribus inde reticula galearia

al. apponebat

RAMENTA generis neutri, vt ſæpe. Femin. Plau.Ramenta fiam plumbea propenſior.

RASTROS genere maſc.dicimus,vt apud Virgilium, & Terentium. Neutro apud Cornelium Celſum:Omnes raſtra & attollunt, & adigunt.

RAPTVS generis maſc.Fem.Terent. Adelph.
Diſperij Cteſiphonem audiui filium
Vnà affuiſſe in raptione cum Aeſchino.

REDITVS generis maſc.Virg. Æneid.lib.iiij.
Noſtri reditus exſpectatique triumphi.
Femin.M.Tul. Philippicarum lib.i.Exponam võbis breuiter conſilium profectionis, & regreſſionis meæ.Var. Rerum humanarum lib.xx.Omneis Tarquinios eiicerent, ne quam reditionis per gentilitatem ſpem haberent. Idem eodem: Ad milites facit reuerſionem.

S

SEXVS maſcul. generis eſſe manifeſtum eſt. Neut.Salluſt.dixit Hiſtor.lib.ij.At Metellus in vlteriorem Hiſpaniam poſt annum regreſſus, magna gloria concurrentium vndique virile, & muliebre ſexus per vias,& tecta omnium viſebantur. Siſen.

Hiſtoria-

Hiſt.lib.iiij. Tum in muro virile,ac muliêbre ſexus populi multitudine omni *collocata. *Lego, collecta.*

SPECVS genere maſc. Varro Rerum diuinarũ lib.iiij. Ibi cùm amiſſam capram deſiderarent,animaduertiſſentq; quendam ſpecum tenebricoſum. Ennius Lytris: Inferûm vaſtos ſpecus. Fem. Ennius Annalium lib.xvij.

Concaua ſub montis late ſpecus intus patebat.

Accius Nyptris:

Inde aduenio montem Oetam, ſcrupoſam ſpecũ.

STRIGILIM manifeſtum eſt eſſe generis feminini.Neutri;Varro Vimargo:κατάχρησις enim eſt vera,cùm in candelabro pendet ſtrigilis.

SORTES genere fem. Virgilius lib. x.

Neſcia mens hominum fati,ſortisque futuræ.

Maſc.Virgilius lib.iiij. Quæ ſortitus non pertulit vllos.

SALIS genere maſc. Terentius Eunucho:

Labore alieno magnam partam gloriam,

Verbis ſępe in ſe trãſmouet,qui habet ſalẽ, Quod in te eſt. Plautus Mercatore: Quaſi in aquam indideris ſalem.Neutro;Varro Commentario veteri Fabij pictoris legimus: Tesfit & ſale, quo ſale ſordidum vſtum eſt, & ollã rudem facilè abiectũ eſt, & poſtea id ſal virgines Veſtales ſerra ferrea ſecãt.

SOCRVS & maſcul. genere veteres dici poſſe voluerunt. Næuius Pellico:

Deſine ſocri tuo,fratri patri meo.

SALVM neutri generis eſt vulgari conſuetudine.Maſcul. Ennius Hecuba: Vndantem ſalum.

SIBILVM neutro genere,vt apud Serenum: Suaue ſibilum. Maſc.Virgilius Bucolicis:

Nam neque me tantum venientis ſibilus auſtri.

aqua Lucillius: Saxa & ſtridor vbi * atque erunt dum ſibilus inſtitis.

Sagvm generis neutri, vt plerunq;. Maſcul. *le. Tergum* Ennius: * Tergius igitur ſagus pinguis opertat. Varro Virgula diuina: Cùm neque aptam mollis humeris fibulam ſagus ferret.

Spari, quod eſt genus teli maſc. genere, vt eſt apud Virgilium: Agreſtiſque manus armat ſparus. Neutro, Lucillius: Tum ſpara, tum rumices.

Sangvis maſc. genere in cõſuetudine habetur. Virg. Æen. lib. ij. Vos ô quibus integer ęui Sãguis, ait. Neutro; Ennius Hecuba: Heu me miſerã Interij, pergunt lauere ſanguen ſanguine.
Lucretius lib. primo:
Viſceribus viſcus gigni, ſanguenq́ue creari.
Accius Amphitryone:
Cum patre paruos patrum hoſtifice ſanguine ſanguen * viſcere ſuo. *hiſcere* Idem Æneadis aut Decio:
Vim gallicam obduc contra in acie * exercitúue *exercitu, Ne pat.*
Patrum hoſtili fuſum ſanguen ſanguine.
Varro Coſmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου: Africa terribilis cõtra concurrere ibis, atq; æneæ miſceri ſanguine ſanguẽ. Cic. de finibus bonorũ & malorũ. lib. v. Quotuſquiſque eſt, cui mors cùm appropinquet, non fugiat timido ſanguen, atque exalbeſcat metu?

Svbcvbonevm poſitum pro ſuccuba. Titinnius teſtis eſt, in Pſaltria: Contemplari ancillas quam arbitrer illarum ſubcuboneum eſſe.

Simile eſt pro ſimilis eſt. pro maſcul. poſitũ neutrum. Titinnius Fullonibus: Formicæ pol perſimile

ſimile eſt ruſticus homo. Nęuius Gymnaſtico: Pol haud paraſitorum aliorum ſimile eſt. Næuius Militibus Pometineſibus: Tu pueri puſilli ſimile es. quia enim ad os fers, quicquid nactus es.

SCHEMA fem. gen. dici veterum vſurpat auctoritas. Plautus Amph.

Quod ego huc proceſſi ſic, cum ſeruili ſchema.

Pomponius Proſtibulo: Si valebit plus in buccam vetet ſi *dicin' ſchema? Neutro; Næuius Lycurgo: Pergite thyrſigeræ Bacchæ modo bacchico cum ſchemate. Lucillius xxix. In *gymnaſio vt ſchema antiquo eſt, peccatores retinerem.

die in gymnaſio'que Vt ſchema antiquo ſpectatores retineres.

SCROBES fem. genere. Maſc. Plautus Amph.

Ibi ſcrobes fodito ſexagenos in dies.

Idem Aulularia:

Ego ecfodiebam in die denos ſcrobes.

Varro Ruſticarum rerum lib. primo, ſcrobiculum dicit. Idem Manio: Quod dum adminiſtrant in ſcrobe fodiendo, inueniunt arcam.

SYNGRAPHAS fem. gen. M. Tul. auctore dicimus: Præ negotiatoribus Achæis ſyngraphas, quas noſtra voluntate conſcripſimus. Maſc. Plautus Aſinaria:

Agedum iſtũ oſtende, quẽ conſcripſiſti, ſyngraphũ

SILEX omnium conſenſu fem. appellatur genere. Virg. Bucolico: Ah ſilice in nuda. Maſc. Lucr. lib. i. Vnde queant validi ſilices, ferrumq; creari. Idem lib. quinto:

Non ruere auulſos ſilices à montibus altis.

SPICÆ generis ſunt feminini. Varro Sexageſi: Si canis fit è catello, ſic è tritico ſpica. M. Tul. de finibus bonorũ & malorum lib. quarto. Nõ enim

quod

quod facit in frugibus victum ad ſpicã perduxerit. Maſc. Tul. de ſenect. *Calamoq; erecta geniculato, vaginis iã quaſi pubeſcens includitur, ex quibus cùm fundit fruges ſpici ordine ſtructas. Varro lege Mȩnia: Neque in bona ſegete nullum eſt ſpicum nequam; neque in mala nõ aliquod bonum.

Culmo

S QVALOR maſcul. eſt generis. Fem. Accius Euryſace:

Prò dij immortales ſpeciem humanã, inuſitatam, egregiam, Indignam clade & ſqualitudine. Idem Telepho: Nã etſi operta ſqualitate eſt, luctuq; horrificali. Var. Manio: Ager derelinqueretur, ac periret ſquale, ſcabre atq; illuuie & vaſtitudine. Lucil. Squalitate ſumma, ſcabie ſumma, *erũna obrutã.

in re ſumma, vide ſuprà in, inuidioſum.

S V A S I O N E S gen. fem. Neutri; Accius Clytemneſtra: Scibam hanc mihi ſupremam lucem, & ſeruitutis finem dari.

S C V T V M generis neutri. Maſcul. Turpilius Demiurgo:

Quia nõ minus res hominem, quàm ſcutus tegit.

S E P L A S I V M generis neutri. Varro, ἀνθρωπόπολι, περὶ γενεθλιακῆς.

Doti dato inſulam Chium, agrum Cæcubum,
Seplaſia Capuæ, macellum Romuli.

Selapſia fem. Varro Synephebo, περὶ ἐμμονῆς:

Hic narium ſelapſiæ, hic hedycus Neapolis.

Pomponius Quinquatribus: Venit, inquit, rogatum nos, quando noſtræ eſſent ſeplaſiæ.

S T V P O R generis maſcul. Stupiditatem fem. Accius Epigono:

Ita imperitus ſtupiditate erũpit ſe, impos conſilij.

S T A T V R A generis fem. Lucillius lib. xxviij.

Quare

Quare pro facie,pro ſtatura ſtatus. Maſc.M.Tul. de offic. lib.primo : In corporis denique motu,& ſtatu cernitur.

STIRPEM generis fem. Virg.Æneid.lib.vij.
Heu ſtirpem inuiſam, & fatis contraria noſtris
Fata Phrygum. Maſc.Ennius Annal. lib.v.
Omnes Pyrrhus,vti memorant, à ſtirpe ſupremo.
Pacuuius Atalanta:
Dubito quam inſiſtam viam, aut quod primordiũ
Capiſſam ad ſtirpem exquirendum.
Virgil.Æneid.lib.xij.
Nanque diu luctans,lentoque in ſtirpe moratus.

SATIO gen.fem.Virg.Georg.lib.i.Vere fabis ſatio.Maſc.tamen M.Tul.de ſenectute: Quid ego vitium ortus,ſatus,incrementa commemorem?

T.

TACTVS generia maſc. vt ſæpe. Fem.Cicero Tuſc.lib.quarto:Qualis hæc aurium,tales ſunt & oculorũ,& tactionum,& odorationũ,& ſaporũ.

TALI poſitum pro talis. Titinnius Setina: Accede ad ſponſum audaciter, virgo nulla*eſt,tale etiam eſt.

ſt tali Setia. eſt autẽ Sitia, unde fabulæ nomẽ, oppidum Cãpaniæ: ea'que eſt germana lectio.

TONITRVS poſitum pro tonitru. Plautus Amph.Strepitus,crepitus,ſonitus,tonitrus.

TERGVM neutro genere dici, & conſuetudo, & veterum confirmat auctoritas.Plaut.Pſeudolo: Nunquam ædepol veſtrum * durum tergum erit, quàm hoc terginum meum.Maſc.Plaut.Aſinaria: Habeo opinor familiarem tergum,ne quęrã foris.

al. durius

TEXTVS maſc.eſt generis. Neutri; Lucr.lib.v.
Treis ſpecies tam diſſimileis,tria talia texta.
Idem libro ſexto:

Pro-

Propter diſſimilem naturam, textaque rerum.

Nyctegerſia: Aſcendit

Accius *Nyctegreſia. Scendit hora laterum texta Vulcani vorax.

TERRICVLÆ gen.fem.Neutri;Acc.ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: Vbi nunc terricula cita ſunt.Idem Telepho: Proinde hęc iſta tua aufer terricula:atque animum iratum comprime.

TORQVEM gen.maſc.Lucillius Satyr.lib.xi. Conuentus pulcer,bracæ, ſaga, fulgere torques Magni. M.Tul.de offi.lib.iij. Atque hic Titus Manlius is eſt,qui ad Anienum,Galli,quem ab eo prouocatus occiderat, torque detracto cognomen inuenit. Fem. Varro ἔχω σε, περὶ τύχης: Tela dextra vibrant, *ruſſatia emicant, atque inſignibus Martis torques aureę,& ſcuta cælata Hibero argento graui crebra fulgent. Claudius Quadrigarius deſcribẽs Manlij Torquati pugnam. Vbi eũ euertit, caput præcidit,torquem detraxit,eandemque ſanguinolentam ſibi in collum ponit. Varro de vita populi Rom.lib.i.Auri pondo duo millia acceperunt ex ædibus ſacris,& matronarum ornamẽtis,à quibus poſtea id aurum, & torques aureæ multæ relatæ Romam,atque conſecratæ.

ruſſa tria

TIMOR generis maſc Fem.Pacuuius Peribœa: Et fare quæ cor tuum timiditas territat.M.Tul.de repub. lib.ij. Eſſe autẽ angores,ſi miſeria afflictas, atque abiectas timiditate,& ignauia.Idẽ de Orat. lib.ij.Pudore à dicẽdo,& timiditate ingenua quadam refugiſti.In eodem: Neq; illa mihi cautio,& timiditas *incauti, propter præſtantem prudentiã Craſſi negligenda eſt.

in cauſis

TRACTVS generis maſc. Varro, mutuũ muli

ſcabunt,

ſcabunt, περὶ ἀγγρασμῦ: Vt venalem tuniculã poneret quotidie, vt videret, totum denique etiam ſuis manibus lanea tracta miniſtraſſet infectori.

TRIBVLÆ fem. Virg. Georg. lib. i. Tribulǽque, traheǽque, & iniquo pondere raſtri. Neutro; Varro Rerum ruſtic. lib. i. Quod fit apud alios iumentis, hic tribulo fit.

TORPOR generis maſc. Lucret. Tantus conduxerat omnia torpor. Torpor fem. Salluſt. Hiſt. lib. i. Hęc ſi placẽt, ſi tãta torpedo animos *obrepſit *oppreſſit*

TAPETE generis neutri. Turpilius, & Cæcilius: Glabrũ tapete. Maſc. Virg. Pulcroſq; tapetas.

TRIBVTVM neutro: ſed maſc. Cato Originũ libris: Ne prædia in lubricum dirigerentur, cùm tributus exigeretur.

TESTA genere femin. ſępe inuenitur. Neutro apud obſcuræ auctoritatis, ſed ſummos ſcriptores legimus.

TVRDI maſc. ſunt generis, vt plerunque lectũ eſt. Fem. Varro Quinquatribus: Tu Pledi contra audes dicere, cum in eborato lecto, ac purpurei operis toro cubare videas ægrotum, & eius prius *album, quàm *tympen ſubducere malis? *alphum* *typen*

TARDITAS generis fem. Maſc. Varro Bimargo: Ne me *prædatus verſuum tardor, ne prenet tarte cum *prytimon certum. *pedatus* *cercum. forte ἐριλίμον κερκόν.*

TIBIA gen. fem. Maſc. Varro Modio: *Quare meas lubidines, ac tibias bilingos. *for. Quaro meas lubidines ad tibias bilinguos.*

TARTARA genere neutro; Virg. lib. ſexto: At læua malorum Exercet pœnas, & ad impia tartara mittit. Maſcul. Virg. lib. ſexto: Tum tartarus ipſe Bis patet in præceps tantum.

V.

VTERVS maſculino genere dicuntur. Neutro; Plautus Aulularia:

Perij mea nutrix, obſecro, vterum dolet.

Turpil. Philopatro: Diſperij miſera, vterum cruciatur mihi. Afranius Vopiſco: Sedit vterum, non vt omnino tamen.

VENATVS maſc. eſt generis. Virg. lib. octauo:

Venatu aſſiduo, & totum cognouimus amnem.

Et Georg.

Sed rami atque aſper victu venatus alebat.

Venatura fem. Plautus Milite glorioſo:

Viden' tu illam oculis venaturã facere, atque aucupium auribus.

VVLTVS maſc. genere appellatur. Virg. lib. v.

Me'ne ſalis placidi vultum, fluctusq́ue quietos.

Neutro Lucret. lib. quarto:

patrio Vt patribus *patri, ſed *quod vtriuſque figuræ

quos *al. mixtim* Eſſe vides *iuxtim miſcentes vulta parentum.

Ennius:

lego, vos Auerſabantur ſemper *viuos, voſtraq́ue vulta.

VVLGVS neutro genere ſolum dici putat Lucillius Satyr. lib. xiiij.

Dilectum video ſtudioſè vulgus habere.

Maſc. Siſenna Hiſtor. lib. iij. Imperitum concitat vulgum. Virg. Æneid. lib. ij.

Hinc ſpargere voces In vulgum ambiguas.

autem ne cidare turbet Accius Euryſace: Diffidam *amantem cidere turbet vulgum ambigua. Accius. Euitat mœros diſiicit. Idem Epigono:

Et nónne Argiuos fremere bellum, & velle vi vulgum videt? *ἐν κύκνῳ.* Varro Erono, *περὶ ταφῆς: Quare He-

racli

raclides Ponticus plus ſapit, qui præcipit, vt comburerent, quàm Democritus, qui vt in melle ſeruarēt. quem ſi vulgus ſecutus eſſet, peream, ſi centum denariis calicem mulſi emere poſſimus. Idē, ὄνος λύρας: Iurgare cœpit dicens, quæ facis, atque in vulgum vulgas.

VSVS generis maſc. Cic. Orat. lib. ij. Adiungetur vſus frequens, qui omniū magiſtrorum pręcepta ſuperaret. Fem. Plaut. Amph. Vſurāq; eius corporis cepit ſibi. Accius Oenomao: Atq; hanc poſtremam Solis vſuram cape. Varro ταφῆ μενίππου: Diogenē litteras ſciſſe, dū vſioni quod ſatis eſſet.

VECTIS gen. maſc. Lucillius Satyr lib. iiij. Ne agitarem, *manu tu peſſulus, hunc vectem poſſis cuneo ipſo. Virg. Centum ærei claudunt vectes.

Nam

VEPRES gen. maſc. Virg. Sparſi rorabant ſanguine vepres. Fem. Pōponius *portoperipocons, Vepra eſt veprecula. Lucr. lib. iiij. Nā ſępe videmꝰ Illorum ſpoliis vepres volitantibus auctas.

Portit. Per ὑποχόρισμα, De de cedo cacatū. Vipera eſt in

VADVM generis neutri. Virg. Æneid. lib. primo: In vada cæca tulit. Salluſtius Hiſtor. lib. primo: Et mox *ſtipidius aduenìens cum legionibus, poſt quā tantas *ſpiras haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hoſti quàm ſuis opportuniora videt.

Fuſidius

leg. aſperitates

VESPERA fem. *Optatum germanus meas veſpera oriente clanculum ferri ad *ſpeciem delino. Maſc. Plautus Amph.

for. Oppius: Tum germanas ſpecum deſtino

Hæc illis eſt pugnata pugna vſq; à mane, ad veſperum. Virg. Georg. lib. iij: Cùm frigidus aëra veſper Temperat. Terent. Heauton.

Nunquam tam manè domo egredior, neque tam veſperi reuortor.

VTRES vſu generis maſc. tantummodo deputantur. Neutri; Lucillius Andronius: Flacci*tege vtria. [leg. Liuius Andronicus teget]

VIGILIÆ generis fem.ſunt,vt plerunq;.Neutri; Varro Endymionibus: Animũ mitto ſpeculatum*toto orbe,vt quid facerent homines cùm experrecti ſint, me faceret certiorem, ſi quis melius operam ſuperet, vt eius conſilio potius vigilium adminicularem noſtrum, qui videt alium *curuãtem extremo noctis tempore. [tota vrbe] [euantem]

VICTVS pro vita poſitum genere maſcul. M. Tul.de finibus bonorum,& malorumlib.quinto: Perſecutus Ariſtoteles animantium omniũ ortus, victus,figuras.

DE VARIA SIGNIFICATIONE SERMONVM PER A LITTERAM.

A.

ADVORSVM ſignificat contra. Terentius Adelphis:
Neq; ſeruulorũ quiſquam,qui aduorſùm ierant.
Plautus Aſinaria:
Quæ illæc præda eſt? Ibo aduorſùm,atque electabo quicquid eſt. Aduorſùm rurſus apud ſignificat. Titinnius Gemina:
Mulier credo aduorſùm illũ res ſuas conqueritur.
Terent. Andria: Et
Id gratum fuiſſe aduorſum te habeo gratiam.
Ennius Telepho:
Teipſum hoc oportet profiteri, & proloqui Aduorſum illam mihi. Afranius Excepto: De vita,ac morte

morte domini, *fabulauere aduorſum fratrem illius, ac dominum ſuum. Plaut. Aulularia:

Ego'ne vt te aduorſùm mentiar mater mea?

M. Tullius de finibus bonorũ, & malorum libro tertio: Nec verò pietas aduorſùm deos, nec quanta iis gratia debeatur, ſine *explicatione naturæ intelligi poteſt.

fabula verè

expiatione

ANIMA eſt ſecundum conſuetudinem ſpiritus, quo viuimus. Virg. Geor. lib. iiij. Animasq́; in vulnera ponunt. Anima rurſum halitus oris & odor. Virg. Georg. lib. ij. Animas & olentia Medi

Ora fouent illo, & ſenibus medicantur anhelis.

Titinnius Fullonib⁹: Interea fœtida anima naſum oppugnat. Plautus Aſinaria: An fœtet anima tuæ vxori? Idem Mercatore:

Ieiunitatis plenus animam fœtidat.

Cæcilius: Quæ mihi, vbi

Domum adueni, aſſedi, extemplo ſuauium

Dat ieiuna anima?

Anima aqua. Plaut. Amph. Ni ego illi puteo, ſi occepſo, animam omnẽ intertraxero. Anima ſonus. Varro Eumenidibus. *Phrygios per oſſa *cantus liquida canit anima. Anima iterũ ſignificat iracundum, vel furioſum: vnde & animoſi dicuntur iracundi. Plaut. Amph. Animã cõprime. Accius Menalippa: Ego'ne auxilio motus, temerè vt hoſti me animato offeram? Idem ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ. Vt nunc cùm animatus iero, ſatis armatus ſum. Nouius Fullonibus feriatis: Nihil eſt periculi, dabo tibi virum validum, virum animoſum. M. Tul. de Repub. lib. i. Ergo nõ probares conſilio pulſo lubidines, quæ ſunt innumerabiles iracundiæ, quæ tenerent omnia?

Phrygiis cornua. videtur pro fiſtula aut tibia dici, vt lotus.

nia? Ego vero nihil iſto animo, nihil ita animato homine miſerius ducerem. Idem de repub. lib.i. Tum virtute, labore, induſtria quæreretur ſummi viri indolem, niſi nimis animoſè ferox natura illũ neſcio quo. Virgilius Georg.lib.ij.

Quos animoſi euri aſſiduè franguntqne, feruntq;.

Et Æneí.lib.xi. Pone animos & pulſus abi. Lucil. lib.xxx. Atque animoſam

Theſſaliã, indomitã frenis ſubigantq; domentque

Bellando. Anima ventus. Virgil.lib.viij. Quantum ignes animęque valent. Lucretius lib.quinto:

Aurarumque leues animæ, calidique vapores.

Marginal note: *Vel diſpeſcendas voces cenſeo. Noctu lucã, id eſt, bouem tollo: vel legẽdum, noctilugam Lucilliano vocabulo.*

Varro Margopoli, περὶ ἀχῆς: *Noctilucam tollo, ad focum fero, inflo, anima reuiuiſcit. Idem Coſmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου: Detis habenas animę leui, dum ventus nos flamine ſudo, ſuauem ad patriam perducit. Accius Myrmidonibus: *Laſſis trahere in ſalũ, & vela vẽtorũ animę immittere. Plau. Aulularia: Neque quid emittat animæ dormiens.

Marginal note: *leg. Claſſes*

Aptam neceſſariã. M.Tul.de Repub. lib.iiij: Eademq; obiectum viuo, atq; vmbram, noctemq; efficiat, cùm ad numerum dierũ aptum ad laborũ quietem. Aptum eleganter, ac neceſſariè poſitũ Tul.de offi.lib.i. Vt enim pulcritudo corporis, apta cõpoſitione membrorũ, mouet oculos, & delectat. Idéq;: Sed facilè iudicabimus; quid eorũ aptè fiat, quid ab officio, naturaque diſcrepet. M. Tul. de finib.bon.& mal.lib.iiij. Itaq; natura ſum⁹ apti ad cœtus, cõſilia ciuitatis. Aptus ſignificat adeptus Acc. Menalippo: *Obuia mẽs, idq; aduorſum apt⁹ *alteri in prõptu occupat. Pacu. Hermiona: Quod ego in acie celebro obiectans vitam, bellando aptus

Marginal notes: *Obuiamus* / *alter*

tus

tus ſum. Lucil.lib.xxix. Vt ſi id,quod cõcupiſſet, nõ aptus. Aptũ compoſitũ,paratũ. Virg.Æneid. lib.iij. Interea claſſem velis aptare iubebat Anchiſes. Idem lib.x. Proiecto dum pede læuo Aptat ſe pugnæ. Pomponius: Heus aptate pueri mundè,atq; ampliter cõuiuiũ. Aptũ rurſum connexum, & colligatum ſignificat. Virg.Geor.lib.iij. Ipſis è torquibus aptos Iunge pares. Accius Demetrio :[1]Hinc colemena lege minus aptum cornibus. Lucil. Satyr.lib.x.

*Conſellas quoque validis in funibus aptas. *forte, Tonſillas*

Idem lib. xvi.

Ibat fortè aries,inquit,iam quod genus quantis
Reſtibus vix vno filo hæc ſe hærere putares.
Pellicula extrema exaptum pendere onus ingens.

Varro Mutuum muli ſcabunt, περὶ ἀγορασμοῦ: Vbi lucus opacus teneris fruticib⁹ aptus. M.Tul. de deorum natura lib. iij. Quis enim hunc hominẽ dixerit,qui tam certos cæli motus, tam ſtatos aſtrorum ordines, tamque inter ſe omnia connexa, & apta viderit, neget his vllã ineſſe rationẽ? Salluſt. Hiſt.lib.iij. Quod vbi fruſtra tentatum eſt, ſocordius ire miles,*obrepere nõ aptis armis,vt in principio laxiore agmine.Lucil.lib.xxx. Vnus conſternit nouis vetus *peſtibus aptus.M.Tul.Hortẽſio: Altera eſt nexa cum ſuperiore, & inde apteq; pendens. Et Tuſc.lib.v. Fulgẽtem gladium è lacunari ſeta equina aptum demitti iuſſit.

Legendum puto, milites occœpere, non aptis armis, vt in principio & laxiore agmine.

restibus

[1] *Hinc Colomena lece minis.ſic habet manuſcr.procul dubio corrupta ſcriptura. ego repono dum correctiore vti libro dabitur. Hinc colo Mænaliũ geminis aptum cornibus.*

ÆQVALES ſunt ſimiles,& ex æquo. Afranius Vopiſco: Equidem te nunquam mihi
Paraſitum, verum amicum,æqualē, atq; hoſpitem
Quotidianum,& lautum etiam conuiuam domi.
Aequales rurſum æquæui. Virgil. Aeneid.lib.x.
Necnon Euātem Phrygium,Paridiſque Mimanta
Aequalem. Lucillius Satyrarum lib.quinto: Veterum vnum cecidiſſe* tamen ſenem Tireſiam æqualem conſtat. Afranius Priuigno: Noui amicū, atque æqualem meum. Virg.lib.quinto: Aſt illum fidi æquales. Teren.Eunucho:
Patris cognatum,atque æqualem Archidemidem
Noſtin? M.Tullius de offic.lib.tertio: P.Scipionem, Marce fili, eum,qui primò Africanus appellatus ſit, dicere ſolitum ſcripſit Cato, qui fuit ferè eius æqualis. Et de Senectute: Ego verò propter ſermonis delectationem tempeſtiuis quoq; conuiuiis delector,nec cū æqualibus ſolùm, qui pauci admodum reſtant,ſed cum veſtra etiam ætate.

*à menſa

APERTVM purum,ſerenum. Virgil. AEneid. libro primo:
Scindit ſe nubes,& in æthera purgat apertum.
Apertum dicitur patefactum. Virgil. lib.viij.
Iamque adeo exierat portis equitatus apertis.
Terentius Adelph. Abi perſtrenuè, ac fores aperi.
Aperit mitigat,placat. Virg. AEneid.lib.primo:
Et vaſtas aperit ſyrteis, & temperat æquor.
Apertum nudatū. Turpil. Demiurgo: Apertę ſurę, brachia autē procera horrorē mihi ex corde exſuſcitabant. Salluſtius Hiſt.lib.v. Quibus de cauſis Syllam in victoria dictatorem, ſibi equo deſcēdere,ſurgere de ſella,caput aperire ſolitum. M. Tul.

de offi.lib.ij. Verentur enim *ne ſiquo caſu euenerit, vt corporis partes quædam aperiãtur, aſpiciantur non decorè. Virgil.lib.ſexto: Aperit ramũ, qui veſte latebat. Var. Eumenidib. Capite aperto eſſe iubet, ante lucem ſuſcitat. Siſenna Hiſtor. lib.iiij. Adoriuntur *aduerſos, vt apertis lateribus. Varro de vita pop.Rom.lib.i. Minores natu capite aperto erant, capillo pexo, vtique innexis crinibus. Aperire, erigere, oſtendere. Virg.Æneid.lib.iij.

Quarto terra die primùm ſe attollere, tandem
Viſa aperire procul.

Idem Aeneid. lib.octauo:

Patriumque aperitur vertice ſidus.

Varro Meleagris: Non modo ſuris apertis, ſed penè natibus apertis ambulans.

nisi quod casu

auersos

AVTVMARE eſt dicere. Pacuuius Peribœa:

Flexa, non falſa autumare dictio Delphis ſolet.

Idem Hermiona:

Quid benefaciam ei, patris cuius opera te eſſe vltum autumat?

Lucillius lib.xxviij. Socraticum quid ante tyranno miſiſſe Ariſtippum autumant. Plautus Amph.

Niſi hoc ita factũ eſt, proinde vt factũ eſſe autumo
Non cauſſam dico, verùm quî inſimules probri?

Autumare eſt ſperare. Pacuuius Duloreſte:

Aut hîc eſt, aut hîc adfore actutum autumo.

ALTVM non ſolùm aërium, vel profundũ ſicuti plerunque. Altum ab alendo dictum. Varro Manio: Habens ante poſitam alimoniam, ſedens altus alieno ſumptu. Altum magnum vel glorioſum. Virgilius Georg. lib. iiij. Te ſine nil altum mens inchoat. Altum vetus, antiquum. Virg.Georg.lib.iiij. Altius omnem

Expediam prima repetens ab origine famam. Et lib. viij. Quid cauſſas petis ex alto? Accius Armorum iudicio:

Cur vetera tam ex alto appetiſſis diſſidia Agamemnō? Altū, preſſūm, obſcurū. Virg. lib. xi. Quid me alta ſilētia cogis Rumpere? Idem eodē: Sin altior iſtis Sub precibus venia vlla latet?

Aditvs interpellatio. Terentius Andria: Aliquot me adierunt, ex te auditum qui aiebant. Virg. lib. x. Regem adit, & regi memorat nomenque, genusq;. Lucil. lib. xxvij. Cum pacē peto, cùm placo, cum adeo, & cum appello meā. Aditus ingreſſus. Virgil. lib. ix. Huc turbidus, atque huc, Luſtrat equo muros, aditumque per auia quærit. Tul. de ſuppliciis: In ipſo aditu, atq; opere portus. Aditus rurſum aduentus. Accius Medea: Tunc Diomedes & cuius aditum exſpectant, peruixi vſque adhuc. M. Tul. ad Cæſarē iuniorē lib. i. Et aut ad conſules, aut ad te, aut ad Brutum adiſſent, his fraudi ne eſſet, quòd cum Antonio fuiſſent.

Attendere eſt intendere. M. Tul. de offic. lib. iij. Et ſi cùm animum attenderis, turpitudinem videas adunatam. Accius Diomede:

Simul aurē attendo, vt quirem exaudire amplius. Lucillius lib. xxix.

Præterea vt noſtris animos attendere dictis, Atque adhibere velis. Idem lib. xxvij. Rem cognoſcas ſimul, & dictis animum attendas poſtula. Pacuuius Antiopa:

animo attendi

Sed cùm *animum attēdo ad quærendū quid ſiet. Pomponius Macco: Quid futurum eſt, ſi pol ego hanc diſcere artem attenderim? Attendere, perſeuerare

ſeuerare. Acc. Diomede:

Si vnquam perpediar gnato, puer, ne attenderis
Petere à me id, quod nefas ſit concedi tibi.

APPELLARE eſt familiariter reſpondere. Lucil. lib. xxvij. Cùm mei me adeunt ſeruuli, non dominam ego appellem meam?

Appellere eſt applicare. Afran. Excep. Aditu appellant huc ad molē noſtram nauiculā. Lucil. lib. xxvi. Aggere in iaciendo ſi quo eſt in vineis actis opus, primùm id dant operā, vt quamprimum appellāt. Appellare nominare. M. Tul. de Offic. lib. iij. P. Scipionem, Marce fili, qui primus Africanus appellatus ſit.

ÆMVLVS eſt inuidus. Virg. Æneid. lib. v.

Æmula necdum
Temporibus geminis canebat ſparſa ſenectus.

Et lib. vi. Aemulus exceptum Triton.

Aemulus eſt ſectator, vel imitator. M. Tul. pro M. Marcello: Illo æmulo, atque imitatore ſtudiorum meorum, ac laborum. Salluſt. Hiſtoriar. lib. iij. Sed Pompeius à prima adoleſcentia, ſermone fautorū, ſimilem fore ſe credens Alexandro regi, facta, conſultaque eius quidē æmulatus erat. Virg. Aeneid. lib. x. Spemque meam, patriæ quæ nunc ſubit æmula laudi.

Aemulus ſimilitudinem vitę, inſtitutique ſequens. M. Tul. de Republ. lib. i. Qua enim iudicatur iſte optimus doctrina, artibus, ſtudijs, audio quando.* *deſideratur hic, pars ſent entiæ.*

ARGVTVM ſignificat ſonans. Virgil. Bucol. Fortè ſub arguta conſederat ilice Daphnis. & multa huiuſmodi. Argutum audax, malitioſum. Lucil. lib. xxviij.

Agite,agite fures, mendacia argutamini.
Plau. Muſt.Exi è culina, ſis,foras maſtigia,
Qui mihi inter patinas exhibes argutias.
Argutum paruulum, ac lætum. Virg.Geor. lib.iij.
Argutumque caput, breuis aluus, obeſaque terga.

Accipere tractare,increpare.M.Tul. Verrinarum actione ii. Malè accipit verbis Raboniū. Et ad Cæſarem iuniorem lib. i. Roga ipſum, quéadmodū eum ego* armis acceperim. Accipere eſt datum ſumere.Virg.Æneid.lib.iij.

leg. Arimini. ſic infrà in, rogare recte ſcriptū eſt.

Accipe,& hæc manuū tibi quæ monumēta mearū
Sint puer. Accipere ſentire. Terent.ἑαυτουτ.
Clinia aliter tuum amorem,atque eſt,accipis.
Accipere videre.Virg.lib.viij.
Vt te,fortiſſime Teucrū, accipio,agnoſcoq; lubēs.
Var.de re ruſtica lib.iij. Cùm diceret ſe nullam accepiſſe villam,qua magis delectatus eſſet. Accipere concipere. Virg.lib. viij.
Alij ventoſis follibus auras Accipiūt,redduntque.
Accipere audire.M.Tul. Accipite nunc aliud eius facinus nobile.Lucil.lib.xxx.Hoc etiā accipe quod dico:nam pertinet ad rem.Virg. Æneid.lib.ij.
Accipe nunc Danaûm inſidias, & crimine ab vno
Diſce omneis.
Accipere paſcere.Terent.Eunu.
Accipit hominem nemo meliùs prorſus, neque prolixiùs. Accipere decipere. Lucil.xxix.
Sic inquam veteratorem illum vetulum lupum
Annibalem acceptum.
Accipere admittere.Plaut. Aulularia:Optumus tu conditionem hanc accipe.

Ardere eſt* igneſcere, cōcremari. Virg.Æneid.

ignifcere

neid.v.Nanque volans liquidis in nubibus arſit arundo.Idem lib. ij.
Iam proximus ardet Vcalegon.
Ardere feſtinare.Virg.Aeneid.lib.i.
Inſtant ardentes Tyrij,pars ducere muros,
Moliriq́ue arcem ,& manibus ſubuoluere ſaxa.
Idem lib. xij.Ardet in arma magis . Ardere fulgorem,& ſplendorem emittere.Virg. Aenid.lib iiij.
Tyrioq́ue ardebat murice læna. Lib.xi.
Ardet apex capiti,triſtisq; à vertice flãma Fũditur.
Ardere dolere, vel iraſci. Virgil.lib.x.
Proxima quæque metit gladio,latumq́; per agmen
Ardens limitem agit ferro, te,Turne,ſuperbum
Cæde noua quærens.

A CRE ſignificat celer,velox.Virg.Geor.lib.iij.
Calidũq; animis,& curſibus acrẽ.Idẽ Aen.lib.iiij.
At puer Aſcanius medijs in vallibus acri
Gaudet equo.
Acre auſterum,acerbum,aſperum M. Tullius Hortenſio:Quod alterius ingenium,ſicut * actum Ægyptium,alterius ſic *acrius mel Hymettium dicimus.Var.Parmenone: Dimittisq́ue acreis pectore curas cantu,caſtaq́ue poëſi. Acre ſeuerũ.M.Tullius de officijs lib.i. Suum quiſque igitur noſcat ingenium, acremq́ue ſe & bonorum, & malorum ſuorum iudicem præbeat. Idem eodem: Vtendum eſt fortaſſe vocis contẽtione maiore , & verborum grauitate acriore. Acrẽ fortẽ. Virg.Aenei.lib.vij.
Aut acrem dubites in prœlia poſcere Turnum?
Cic. Tuſc.lib.v.In rebusq́; gerũdis virũ,& acrem, & induſtriũ,eũdẽ tamẽ maleficũ natura.Acre vehemens,ſeuũ.M.Tul.Hort.Aut Philippo breui⁹,aut Theo-

acetum
acre vt

Theopompo acrius. Virg. Georg. lib. iij.
Acremque Moloſſum
Paſce ſero pingui. Idem Aeneid. lib. v.
Acrior ad pugnam redit, ac vim ſuſcitat ira.
M. Tul. Verrinarum actione de ſignis: Acre, prouidum, diligens. Virg. Georg. lib. ii.
Iam tum acer curas venientem extendit in annum
Ruſticus.

AER eſt medium ſpatium, quod inter cælum eſt & terram. Virg. Aeneid. lib. v.
Aëra dimouit tenebroſum, & diſpulit vmbras.
Aër altitudo. Virg. Georg. lib. ij.
Vbi aëra vincere ſummum
vllo Arboris haud *vllæ iactu potuere ſagittæ.
Aër ſonus. Var. Andabatis: Anima, vt concluſa in
pertuderis veſica quando eſt arctè ligata, ſi * perculeris, aëra reddet.

AMARVM dicitur aſperum. Virg. Georg. lib. ij. Et amara Pauſia bacca. Lucret. lib. iiij.
Interea perpotet amarum abſinthî laticem.
Amarum acerbum. Virg. Aeneid. lib. iiij.
Isque amens animi, & rumore acccenſus amaro.

ADMONERE commonefacere. M. Tullius in Verrem de ſignis: Rectè admones, Polycletum eſſe dicebant. Admonere percutere. Virg. lib. x.
Lucagus vt pronus pendens in verbera telo
Admonuit biiugos.

AMBIRE ſignificat circuire, & concludere. Virgil. lib. iij.
Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis.
Idem lib. x. Atque oras ambijt auro.
Ambire ambitionibus appetere. Virg. lib. vij.

Ne

Ne connubijs ambire Latinum Aeneadæ poſſint.

Terent. Andria: Niſi vides, niſi ſenis amicos oras, ambis. Ambire interpellare. Virg. Aenei. lib. iiij.

Quonam reginam ambire furentem
Audeat affatu?

AGERE gerere. Var. Bimarg. Nō Hercules* potes, qui agebas, ſed conopron.

poteſt, qui Augiæ egit κό=προν. ita è veſtigiis ſcripturæ veteris reſtituo. deſignat autem Herculē.

AVDACIA conſuetudine temeritas dicitur. Salluſt. Catilinę bello: Audacia pro muro habetur. Audacia fiducia. Virg. lib. v.

Quique pedum curſu valet, & qui viribus audax.

ATRVM dicitur nigrum. Virg. lib. v.

Quinquaginta atris immanis hiatibus hydra.

Et Georg. lib. iij. Hic piſcibus atram
Improbus ingluuiem.

Var. Eumedinib. Vix vulgus confluit non Furiarum, ſed puerorum, atque ancillarum, qui omnes me bilem atram agitare clamitantes.

ALVMNOS conſuetudo quos alas, vel educes, vel eos qui aluntur dici vult Virg. lib. vi.

Nec Romula quondam
Vllo ſe tantum tellus iactabit alumno.

M. Tul. in Verrem de ſupplicijs: Italia autē alumnum ſuum ſeruitutis extremo, ſummoque ſupplicio fixum videret. Var. Seſquiulyſſe: Niſi quòd lupam alumni *fefellerunt olim. Idem Eumenidib. Et ecce de improuiſo ad nos accedit cana veritas *Atticę philoſophię alumna. Alumnū filiū. Virg. lib. vi. Nec non & Tytion terræ omnipotentis alumnum. Pacuu. Teucro:

leg. fellarunt, id eſt, ſuxere

Atticis

Quæ deſiderio alumnûm, pœnitudine,
Squale, ſcabreque, & inculta vaſtitudine?

Alumnum

Alumnum dominum. Virgil.lib.xi.
Caro datus ibat alumno.
AGERE leto dare. Virg. Æneid.lib.i.
al. & omnem
Tum vulgus *in omne Miſcet agens telis.
Actum rotatum. Virg. Æneid.lib.ix.
Ipſe ter adducta circum caput egit habena.
Agere loqui. Terent.Adelph. Sed eſtne ipſus de quo agebã? Actum dicitur perfectũ. Virg.lib.vi.
His actis properè exequitur præcepta Sibyllæ.
Agere perſequi. Virg. Aeneid.lib.iiij.
Quàm procul incautam nemora inter Creſſia fixit
Paſtor agens telis. Et Aeneid.lib.viij.
Quos illi bello profugos egere ſuperbo.
Actum appulſum. Virg.lib.vij.
Siue errore viæ, ſeu tempeſtatibus acti.
Var. Lege Męnia: Non hos Pactolus aureas vndas agens Eripiet vnquam è miſerijs. Actum infixum. Virg. lib.ix. Sed viribus enſis adactus
Tranſadigit coſtas.
amantes æſtuantes
Var. γνῶθι σεαυτόν: Non videtis, vnus vt paruulus Amor ardifeta lãpade arida agat *amantis æſtuãtis.
Actum coactum, territum. Virg.lib.vi.
Prodigijs acti cæleſtibus oſſa piabunt.
Agere fugare. Virg. Georg.lib.ii.
Et membris agit atra venena.
Actum admotum. Virg.lib.viij.
Accelerant acta pariter teſtudine Volſci.
Lucil.lib.xxvi. Aggere in iaciendo ſi quo in vineis actis opus.

ASPERVM ſignificat inſuaue. Terentius ἑαυτοντ. Aſperum, pater, hoc eſt, aliud lenius. ſodes vide. Virgil. Georg.lib.ij. Aſper in ore ſapor.
Aſperum

Aſperum nocens. Virgil. Aeneid. lib. iij.
Sæuit agris, aſperque ſiti, atque exterritus æſtu.
Aſperum exaſperatum, non leue. Virg. lib. ix. Bina dabo argento perfecta, atque aſpera ſignis Pocula.

ÆQVARE eſt cum æquitate diuidere. Virg. Aeneid. lib. i. Operumque laborem
Partibus æquabat iuſtis.
Aequare continuare. Virg. Aeneid. lib. viij. Felix ſi protinus illum Aequaſſet nocti ludum.

ACCOMMODATVM dicitur adiunctum. Virg. Aeneid. lib. ij.
Laterique Argiuum accommodat enſem.
M. Tul. in Verrem in frumentaria: Flagitia, libidiniſque accommodat. Accius Bacchis: Tunc ſylueſtres exuuias ſæuo pictas lateri accommodant. Idẽ de officijs lib. i. Qui ſe ad remp. & ad magnas res gerendas accommodauerunt. Et de Republ. lib. i. Expoſitamque ad exemplum noſtræ reip. accõmodabo eam, ſi potero, omnem illam orationem, quæ eſt mihi habẽda de optimo ciuitatis ſtatu. Accõmodatũ procliue, propenſum. M. Tul. in Verrem action. iij. Tunc præterea maximè ſedati, & quieti propè, præter cæteros, ad ſummũ Græcorũ otium, potius quã ad vllã vim, aut tumultũ accõmodati. Accõmodare adhibere. M. Tul. de offic. lib. iij. Tãtũ dabit amicitiæ, vt verã amici cauſſam eſſe malit, vt orandæ litis tempus, quoad per leges liceat, accõmodet. Et de ſeneſt. Cæterum & tẽpora metendis frugibus, & percipiendis accommodata ſunt.

ARIDVM dicitur ſiccum. Virg. Aeneid. lib. i. Atque arida circum Nutrimenta dedit. Aridum horrificum, acutum. Vir. Geor. lib. i.
Et aridus altis Montibus audiri fragor.

Aure ſedet Lucret. Aridus vnde* aures terget ſonus. Aridum purum, lucidum. Plaut. Rudente: Argento arido.

Anceps eſt dubium. Virg. Aeneid. lib. x. Anceps pugna diu. Anceps duplex. Lucil. lib. xxix.
Nemo hos ancipites ferro effringat cardines.
Virg. Aenid. lib. iij.
Agnouit prolē ambiguam, geminosque parētes.
Var. de vita populi Romani lib. iiij. Cæſar reuerſionem fecit, ne poſt occipitium in Hiſpania exercitus qui erant, relinquerent: quò ſe conijceret Pompeius, vt ancipiti vrgeretur bello. Anceps acutum ex vtraque parte. Lucil. lib. xxix.
Vecte, atque ancipiti ferro effringam cardines.

Avra eſt vētorum [vis] Virg. Georg. lib. iiij.
At illi Dulcis compoſitis ſpirauit crinibus aura.
Idem Aeneid. lib. vi.
Diſcolor vnde auri per ramos aura refulſit.
adauctus Aura *adactus. Var. Eumenidibus: Simul ac languido corpore ſolis calidior viſa eſt aura.

Argvtari dicitur loquaciter proloqui. Ennius: *Quo enim cœtū* *Quem incertum tu iſti credere, atque exercere lingua, vt argutarier poſſis. Nouius Exodio: Quando ad ludos venit, alij cùm tacent, totū diem argutatur, quaſi cicada. Argutari ſubſilire. Titinnius* *Fallonia* Fullonibus: Terra hæc eſt noua, qua vbi tu ſolitus argutari pedibus, cretam dum compeſcis, veſtimentaque lauas.

Attollere ſignificat erigere, fundere. Virgil. Aenid. lib. iij. Attollit ſe diua Lacinia contra. Attollere afferre. Pacu. Medo:
Cuſtodite iſtum vos, ne eum quis attollat, neúe attigat. Idem Armorum iudicio: Pro imperio agendum

dũ eſt. quis vetat, quiſúe attollat. Virg. Aeneid. lib. ix. Attulit & nobis aliquando optantibus ætas.

AVSCVLTARE eſt obſequi. Pacu.*Quis ſe magis audiendnm, quàm auſcultandum cenſeo. Enn. Menalippa: Mihi auſculta nate, Pueros cremari iube. Cæcil.*Embono : Audire ignoti quod imperant, ſoleo, non auſcultare. Auſcultare audire. Afran. Simulante: Næ ego illos vel tantis auſculto lubens. Pompon.*Aſia: Atque auſcultare diſce, ſi neſcis loqui. Auſcultare videre, ſpectare. Afranius Priuigno:*Videt ludos, hinc auſcultaui procul.

Chryſe: Magis
leg. Hypobolimæo
leg. velitantes
Aſina
Video

AGERE porrigere. M. Tul. de offic. lib. ij. Vera gloria radices agit, atque etiã propagatur. Agere intendere, inquirere. Virg. Bucol.

Id quidẽ ago, & tacitus Lycida mecũ ipſe voluto.

Agere vrgere, impellere. Tul. in Verrem actione ij. Agunt eum præcipitem pœnæ ciuium Romanorum.

ADDVCERE ducere. Terent. ἑαυτουτ. Adducimus ad te tuam Bacchidem. Adduci cogi. M. Tul. de ſenectute: Nullo imbri, nullo frigore adduci, vt capite operto ſit. Adducere intorquere, rotare. Virg. lib. ix.

Ipſe ter adducta circum caput egit habena.

Adducere producere. Virg. lib. ix.

Ocyus adducto torquens haſtile lacerto.

ÆQVOR campus. Virg. lib. xij.

Illi æquore aperto, Ante notos, zephyrũq; volant.

Aequor mare. Virg. Aeneid. lib. i.

Et vaſtas aperit ſyrtes, & temperat æquor.

Aequor fluuius. Virg. lib. iiij.

Virideſque ſecant placido æquore ſyluas.

ADVENIRE venire. Cæcil. Plocio: Aedepol ſenectus vt ſi nihil aliud apportes tecum, cùm aduenis; vnum id ſat eſt. Aduenire incipere. Plaut. Amphit. Quæſo aduenieti morbo iure medicabis.

ÆSTVS ſolis, & æſtiui temporis flagrantia. Virg. Georg. lib. iij.

Aeſtibus in medijs vmbroſam exquirere vallem.

Aeſtus marini impetꝰ, vel cōmotiones. Lucr. l. 4. Frigus vt à pluuijs, calor ab ſole, æſtus ab vndis Aequoris. Plaut. Aſin.

al. Quàm

*Quo magis te in altum capeſſis, ęſtus te in portũ refert. Virg. Fundoque exæſtuat imo.

ACERBVM horrendum, infandum, immite. Virgil. Aeneid. lib. iiij. & lib. vi. Et funere merſit acerbo. Acerbum incoctum, præcoquum, & de pomis frequẽtiùs dicitur. Var. Agath. Virgo de cōuiuio *abdicatur ideo, quòd maiores noſtri virginis acerbæ aureis Veneris vocabulis imbui noluerũt.

*abducatur

ALBVM ſignificatione manifeſta eſt, vt Virg. Georg. lib. iii. Color deterrimus albis, Et giluo.

Album mite, vel placidũ. Var. Seſquiulyſſe: [1] Aduerſi venti ceciderunt. quòd ſi pergunt diutius mare voluere, vereor, ne me quoque, cùm domum ab Ilio cęſus reuertero, præter canẽ cognoſcat nemo.

[1] *Hos tetrametros ſuis pedibus ita reſtituendos puto, partim ex hoc ipſo loco, partim occaſione loci in verbo, cognoſcere.*

Aduerſi venti cōciderunt: quòd ſi pergunt diutius
Mare voluere, vereor, ne me quoq; cũ domũ iã ab Ilio
Ceſſim reuertero, præter canem cognoſcat nemo.

ADOLERE eſt vrere. Virg. Bucol.

Verbenaſque adole pingueis, & maſcula thura.

Ado

Adolere augere,honorare,propitiare,& eſt verbum ſacratũ;vt macte magis aucte. Virg. Aen.li.i.
Quinquaginta intus famulæ,quibus ordine lõgo
Cura penum ſtruere ,& flãmis adolere penateis.
Et lib.vij.Præterea caſtis adolet cũ altaria tedis.

Adoleſcere creſcere , vnde adoleſcentem dicit Lucret.lib.ij.
Dumque adoleſcendi ſummum tetigere cacumẽ.
Laber.Soror.Laus nomine gloriæ adoleſcit. *gloria*

Obertus Giſanius iuuenis inſigniter doctus, oleſcẽdi, legit,pro, adoleſcentem occaſione manuſcripti codicis vetuſtiſſimi Lucretiani,vbi manifeſta viſitur hæc ſcriptura à Marullo peſſimo exemplo corrupta. Donicum oleſcendi: cui ſubſcribo in hac parte.

B

Bellvm eſt,vt plerunque, pugna. Bellum elegans,melius, prudens.Lucil. lib. xxix. Ætatem iſtuc tibi laturam,& bellum , ſi hoc bellum putat. Varro ταφῇ μενίππου : Diogenem litteras ſciſſe *dũ vſioni quod ſatis eſſet, *nunc quod etiam *acta bellorum hominum . Idem eodem : In carteo ſtadio ἐπιταφίων * lego , à quo qui certaſſet animo bellus homo magis delectatus Stoicorum Pancratio,quàm athletarum. Idem Seſquiulyſſe:Quid enim eſt, quòd homo maſculus lubentiùs videre debeat,quàm bellam vxorem. Idem Bimargo:Socius es hoſtibus , ſocius bellum ita geris , vt bella omnia domum*afferas. *tum vſioni* *ſum* *acroaſi* *ago* *auferas*

C

Committere effigiare.Pacu.Nyptris:Barbaricã peſtẽ* Sabinus noſtris obtulit, Noua figura factam,cõmiſſam infabrè. Cõmittere cõiungere, ſociare. *nauibus*

ſociare.Lucil.lib.xxviij. Quid me fiet, ſi quidẽ nõ vis te improbis committere?Virg. Aeneid. lib.iij.
Delphinum caudas vtero commiſſa luporum.

Committere donare, derelinquere.M.Tull. in Verrem actione ij.Is calumniatores ex ſinu ſuo opposuit,qui illam hæreditatẽ Veneri Erycinæ commiſſam dicerent. Committere facere. M.Tul.in Verrẽ actione iij.Ego etiam quæ tu ſine Verre cõmiſiſti,Verri crimini daturus ſum.Vir. Aenei.lib.i.
Quid meus Aeneas in te committere tantum?
Lucil.lib. xxviij. Cõmouet ſe [illegible] am,neque cõmittet, vt pereat ſibi.Idẽ li.x [illegible] At enim dicis clãdeſtino tibi quod commiſſum foret, ne mutires quicquam,nec myſteria ecferres foras. Cõmittere dicitur initiare.Virgil. Aeneid.lib.v.
Et tuba commiſſos medio canit aggere ludos.
Var. Endymionib. Diſcumbimus* multitudo,minus maturè cenã cõmittitis. Cõmittere credere, permittere.Virg.lib.ix. Portã,quæ ducis imperio cõmiſſa,recludunt.Terent.Eun.Ouem commiſiſti lupo.Lucil.lib.xxx.
*Quòd ſua cõ mittunt mortali clauſtra Camœnæ.
M.Tul.de offic.lib.ij.Quamdiu reſpub per eos gerebatur, quibus ſeipſa commiſerat.

leg.muſſati,dominus matura oua ad cenam committit.cuius lectionis fidem approbabunt duo teſtimonia, in,dominus,& maturum.

Quid

CONFVTARE commouere.Titin. Setina:
Cocus magnũ ahenũ,quãdo feruit, paulla cõfutat trua. Confutare opprimere, conuincere.Terent. Phorm.Confutauit verbis admodum iratũ patrẽ.

CAPERE implicare,impedire.Virg.Geor.lib.i.
Aut oculos capti fodere cubilia talpæ.
M.Tul.In Verrem de ſupplicijs:Non ceperũt, ſed abduxerunt onere ſuo planè captã,atq; depreſſam.

CON-

Condere ſignificat abſcondere. Virg. Aeneid. lib.ij.

Scandunt rurſus equũ, & nota conduntur in aluo.

Condere conſtituere. Salluſt. Catilina. bello: Vrbem Romam (ſicuti ego accepi) condidere, atque habuere initio Troiani. Cõdere conſecrare. Virgil. Aeneid. lib.iij. Animãque ſepulcro condimus.

Condere potiri. Virg. lib.vij. Optato conduntur Thybridis alueo.

Colere eſt venerari. Virg. lib.ix.

Summe Deûm ſancti cuſtos Soractis Apollo, Quem primi colimus. Colere exercere, vt ruſtici. Virg. Georg. lib.1. Fructuſque feros mollite colendo. Colere inhabitare. Virg. Anei. lib.iij. Hîc mater cultrix Cybele. Et rurſum: Quas dira Celęno, Harpyiæque colunt alię. Plau. Aſin. O catenarũ colone. Et Aulul. Hanc domũ iã multos annos eſt vt poſſideo, & colo. Var. Endym. Vt Mercuriũ Arcadum colonũ. Idem Eumeni. Vt Naiades vndicolæ. Colere diligere. Virg. Bucolicis:

Ille colit terras, illi mea carmina curæ. Idem Aeneid. lib.iiij. Solã nam perfidus ille Te colere. Ter. ἑαυτοντ. Quippe forma impulſi noſtra, nos amatores colunt. Lucil. lib.xxvi. Quare hoc colere eſt ſatius, quàm illã ſtudiũ omne hîc conſumere. Colere ornare. Var. ταφῆ μενίππου: At in ſegetibus poſt meſſem colligebant ſtramenta, qui domicilia colerent. Colere pati. Terent. ἑαυτον.

Dum ille vitam illam colet inopem, carens patria.

Cedere ſignificat ſecundum conſuetudinem abire ſuperatũ, & locum victori dare. Virg. lib.x.

Conuenit Euandri victos diſcedere ad vrbem.

Et lib.v.Cede Deo.Lucil.xxx.
Quandoque pudor ex pectore ceſſit.
M.Tull.de Offic.lib.ij.Cui quidē exercitus noſtri, imperatoresq́; ceſſerunt. Cedere ſuccedere. Vir. lib.xij.Ceſſerit Auſonio ſi fors victoria Turno.

Cedere dare.Vir.lib.xi.
Hæc omnis regio, & celſi plaga pinea montis
Cedat amicitiæ Teucrorum. & lib.xi.
Aut abeat victus,cedat Lauinia coniux.

Cedere recedere. Lucil.lib.xxviij. Vel ſi alio opus ſit fortè, ſi hinc aliquò ceſſeris. Cedere obſequi.Virgil. Aenid. lib.iij.
Cedamus Phœbo, & moniti meliora ſequamur.
Et lib.ii.Veſtrū hoc augurium,veſtroq́; in numine Troia eſt. Cedo equidem,nec,nate,tibi comes ire recuſo. Cedere euitare. Virgil.lib.v. Celeriq́ue elapſus corpore ceſſit. Cedere incedere.Plautus Aulul.In hoſte abſolutus cedis. Cedunt petunt. Var.Parmen.Cedit* velocius iuuenis, membris leuis,nitidus oleo.

velocibus iuuenis membris

Cvrsvs eſt pedum velocitas. Virg.lib.v.
Hîc qui fortè velint rapido contendere curſu.

Curſus volatus.Virg. lib.v.
Eſte duces ô ſi qua via eſt, curſumq́ue per auras
Dirigite in lucos.Et Bucol. Quo curſu deſerta petiuit. Curſus nauigatio. Virg. Æneid. lib.iij.
Sed tibi qui curſum venti, quæ fata dedere?
M.Tul.de Republ.lib.iij.Quæ curſu frumento onuſtas petentibus Rhodum viderit.

Castigare increpare vel reprehendere. Virg.lib.v. His grauis Entellū dictis caſtigat Aceſtes.Terent.ἑαυτοντ.Seruas,caſtigas,mones.Cicer. de

de Orat.lib.i.Et quoniam de imprudẽtia diximus, caſtigemus etiam ſegnitatem.Et Tuſcul.lib.v. Sed hoc in me ipſe caſtigo, quod ex aliorum,vt ex noſtra fortaſſe mollicia, non ex ipſa virtute de virtutis robore exiſtimo. Caſtigare vindicare,punire. Virg.vi. Caſtigatq; auditq; dolos,ſubigitq; fateri.

Caſtigare expedire.Virg. Aeneid.lib.iiij.
Caſtigatque moras, opere omnis ſemita feruet.

Carpere attenuare,aperire.Vir.Geor.lib.i.
Nec nocturna quidem carpentes penſa puellæ
Neſciuere hiemem. Et lib.iiij.
Eam circum Mileſia vellera nymphæ
Carpebant hyali ſaturo fucata colore.

Carpere auferre,decerpere.Virgil.Bucol.
Inſere Daphni piros, carpent tua poma nepotes.
Lucr. l.iiij. *Iuuatq; nouos decerpere flores.Vir.l. iij. Carpit enim vires paullatim, vritque videndo Femina. Carpere celeriter præterire.Vir.Geor.l. iij.Et acri Carpere prata fuga.Idẽ eodem:Carpere mox gyrum incipiat.Lucil.l.xxix. Hiemẽ vnáquãque carpam. Carpere paſcere.Vir.Geor.lib.iij.
Carpamus dum mane nouũ, dum gramina canẽt.

Iuuant'que

Contari eſt dubitare, diſſipare.Virg.Aen.li. viij.Contantem amplexu molli fouet. M.Tul. ad Cæſar.iuniorem lib.i.Sed citò pœnituit,domumque redijt, cęteri contabantur. Contari eſt manere.Virg.Geor.l.iiij.Non illis quiſquã contantibus altum Ire iter,aut caſtris audebit vellere ſigna. Et Aeneid.lib.iiij. Reginam thalamo contantem.

Contari curationem *differre. Virg.vi.
Qui nobis contando reſtituit rem.

deferre

Capi propitiari. Lucr.lib.ij.

Nec bene pro meritis capitur, nec tangitur ira. Capere facere. Terent. And. Non, ſi capiundos mihi ſcio eſſe inimicos omneis homines. Capere perpeti. Terent. ἑαυτοντ.

Dũ abs te abſum, omnes mihi labores fuere, quos cepi, leues. Capere eſt tollere, tenere. Virg. Georg. lib. iij. Cape ſaxa manu, cape robora paſtor. Et lib. iiij. Hic tibi, nate, prius vinclis capiundus. Var. Meleagris: Quem idcirco terram non cepit, & cælum recepit. Idem Eumenidibus: Stolam, calceosq́ue muliebreis propter poſitos capio. Capere eligere. Terent. Hecyra: Cùm illum generum cepimus. Vir. Geor. lib. ij. Antè locũ capies oculis. M. Tul. de officijs lib. iij. Quòd inſit in his aliquid probi, quod capiat ignaros. Capere delectare. Virg. Georg. lib. iiij. Carmine quo captæ. Et lib. viij. Aeneas capiturq́ue locis. M. Tul. Philip. lib. i. Non poſſũ adduci, & ſuſcipere pecunię captũ. Lucil. l. xxvi. Nũc itidẽ *populum iſtum ſcriptoribus volumus capere animum illorum. Capere ſuſtinere, habere, Virg. lib. viij. Hæc illum regia cepit. Terent. Heautont. Dij boni quid turbæ eſt? ædes noſtræ vix capient ſcio. M. Tul. de Signis: Tot domos locupletiſſimas domus iſtius vna capiet. Capere decipere, circunuenire. Virg. Aeneid. lib. ij. Captiq́ue dolis, lacrymiſq; coacti. Lucil. lib. xxvij. At metuis porrò aſpectu, & forma capiare Altera. M. Tul. Hort. Captum me fortaſſe, inquit, tu putas, & id, quod nollem, confiteri coactum. Capere occupare, detinere. Virgil. Aeneid. lib. ij. Certantq́ue illudere capto. M. Tul. in Ver. de ſupplicijs: Nauem quandam piratarum præda refertam non

populo voluimus

non ceperunt,ſed abduxerunt. Var. Melea. Quid hic venator nõ cepit? Capere ſatiare. Virg.Geor. lib. iiij. Tanta meæ ſi te ceperunt tædia laudis. Capere accipere. Virg.Æneid.lib.ij.

Tu genitor cape ſacra manu,patrioſque Penateis.

Et lib.iij. Cape dona extrema tuorũ. Teren.Phor. Nam ex his prædiis talenta argenti bina ſtatim capiebat. Lucil.lib.xxvi. Malis *neceſſe luctu è mẽſa pure capturus cibũ. M.Tul.Hortẽſio: Deinde boni mores,& modeſtiores, & ad capienda præcepta molliores. Plau.Aulul. Nam tua gnata peperit decimo menſe pòſt;numerũ cape. Var.Quinquatrib. Cape hanc caducã Liberi mollẽ dapem. Capere complecti. Var.Marcipore:

neceſſe eſt lautũ. vide infrà in, lautum.

Propontis vnda quem liquenti cœrulo
Natantem perfundit,cape.

Capere inuenire.Teren.Heauton.

Rationem cepi,vt neq; tu egeres,neq; vt hæc poſſes perdere. M. Tul.in Ver.actione ij. Reiecti à Chelidone capiunt cõſiliũ neceſſarium. Et de offi. lib.iij. Cùm autem conſiliũ hoc princeps cepiſſet.

CORRIPERE comprehendere. Virg.Georg. libro quarto:

Verùm vbi correptũ manibus, vinclis'ue tenebis.

Corripere contorquere. Virg.Æneidos lib.i. Turbine corripuit. Corripere excutere. Virgil. AEneid.lib.iij. Corripio è ſtratis corpus.

QVASSVM eſt conuulſum,& non integrum. Virg.Aeneid.lib.iiij. Quaſſatę́q; rates. Quaſſare eſt mouere. Virgil.lib.vi. Et lampada quaſſans Per Graium populos. Plaut.Milite: Qui ſuam vndantem chlamydem quaſſando fecit.

Certare ſignificat contendere. Virgil. Bucol. Certent & cygnis vlulæ. Certare præuenire. Virgil. Aeneid. lib. primo: Officio nec te certaſſe priorem Pæniteat.

Componere finire. Virg.Aeneid.lib.i.
Ante diem clauſo componet veſper olympo.
Et Bucolicis:
Non noſtrum inter vos tantas componere liteis.

Cōponere reficere,recreare.Virg.Georg.lib.iiij.
Vix defeſſa ſenem paſſus componere membra.
Idem Aeneid.lib.primo:
Nunc placida compoſtus pace quieſcit.

Componere lenire.Virg.Aeneid.lib.primo:Sed motos præſtat componere fluctus. Componere diſponere,conſtituere. Virg.Aeneid.lib.iij.
Quam tuta poſſis vrbem componere terra.
M.Tul.de offic.lib.iij. Atque,quod communiter compoſitum fuerat,ſolus *duxit. Siſenna Hiſt.lib. iiij. Exercitum diſpartiunt, ad cōfligendū ſe comparant. Componere rurſus ſignificat cōparare. Accius Armorum iudicio : Quid eſt cur cōponere auſis mihi te,aut me tibi? Lucillius Satyr.lib.iiij.
Samnis,ſpurcus homo vita illa dignus,locoq́ue,
Cum Pacidiano componitur, optimus multò
Poſt homines natos gladiator qui fuit vnus.
Salluſt.Iugur. Vbi Metelli dicta cum factis compoſuit. Virg.Georg.lib.iiij.
Non aliter ſi parua licet componere magnis.

Componere ornare. Virg. Georg. lib.iiij.
Dulcis compoſitis ſpirauit crinibus aura.

Componere colligere.M.Tul.in Verrinis in diuinatione : Si ab iſto libro, quē tibi magiſter ludi, neſcio

dixit

neſcio qui,ex alienis orationibus cōpoſitū dedit.

Cōponere ſimulare,vel fingere.Acc.Agamēnon.

Sic vinctꝰ animꝰ quorū atroci iunctus malitia eſt,
Compoſita dicta è pectore euoluunt ſuo,
Quæ cùm componas, dicta factis diſcrepant.

Salluſt.Iugurtha: Non ſunt compoſita mea verba. parui id facio.ipſa ſe virtus ſatis oſtendit. Componere coniungere. Virg.lib.viij.

Componens manibusq; manus, atq; oribus ora.

Lucil.Saty.lib.viij.Cum Plocio eodem obuio amplector,labra labellis compono , hoc eſt,cum ipſo duco pœnias.Idem eodem:Tuum latus compone lateri,& cum pectore pectus. Salluſt.Hiſt.lib.iiij. Suſpectusque fuit, incertū verò, an per negligentiam, ſocietatem prædarum cum latronibus compoſuiſſe. Cōponere pro redimere. Salluſt.Hiſt. lib.i. Quin lenones,& vinarij,lanijq;, quorū præterea vulgus[in dies]vſum habet pretio cōpoſiti.

[1] *Cum Plotio. Reſtituendi huius loci longè deprauatiſſimi anſam præbuit manuſcr. codex in dictione, Fingere, quum ſpei nihil hinc oſtenderetur: Sunt autem hexametri ita legendi:*

Cùm poclo bibo eodem, amplector labra, labellas
Fictrices compono , hoc eſt, tum ψωλοκοπῦμαι.

Equidem (vt lectionis immutatæ, non temerariam fidem approbē) labellas feminino genere diminutiuum eſſe crediderim à, labia, cuius vſum priùs docuit. Quòd verò vice, Fingens,quod in vulgato codice legitur, repoſuerim, Fictrices,id & manuſcrpti fides , & verſus lex, vt facerem,perſuaſit. Poſtremò, quod hîc in meo,etſi ineptè, non tamen à compoſitæ vocis coagmento alienè legebatur,ipſo loco pomas :illic verò trun

cata

cata (qualis ψωλὸν & recutitum decebat) dictione ὠλοκοπούμη, dedit occaſionem ſubſtituendi, ψωλοκοποῦμαι : ne nunc dicam, quòd aptiſſimo vſus fuerit vocabulo in exprimenda tentigine ſua, quæ collabellationem ſequebatur : notiſſima verò eſt τῆς ψώλης ſignificatio.

CREPARE ſonare. Plautus Menæchmis: Dic mihi, an vnquã inteſtina crepãt, quod ſentias? Verùm vbi ſatur ſum, nulla crepitant; quando eſurio, tunc crepant. Virgilius Georg. lib. primo: Atq; leuem ſtipulam crepitãtibus vrere flammis. Teren. Phorm. Sed oſtium concrepuit, nihil ad te. M. Tul. in Verrem de ſuppliciis : Locum illũ litoris percrepare totum muliebribus vocibus, cantuque ſymphoniæ. Lucillius lib. xxvi. Percrepa pugnam Pompili factã Corneliane. Varro Eumenid. *Propter crepas vocibus volitans aures vulgi. Siſenna Hiſt. lib. iiij. Conglobati, & collecti concrepant armis. Crepare ſignificat rurſum queri, vel dolere. Horatius Carminum lib. i.

Percrepas

Quis poſt vina grauem *molliciẽ, aut pauperiem crepat? Lucretius lib. ſecundo:

militiam

Et crepat antiquum genus vt pietate repletum.

Crepare iterum incantare. Turpil. Pedio : Age tu Hymenæum increpa. Crepare frangi. Virg. lib. v. Et acuto in murice remi Obnixi crepuere.

Crepare ferire. Ennius Thyeſte:
Sed ſonitus aures meas pedum pulſu increpat.
M. Tul. de offic. lib. iij. Itemque vir bonus habeat hanc vim, vt ſi digitis concrepuerit, poſſit in locupletum teſtamenta nomen eius irrepere.

COMPARARE eſt ſociare, coniungere. Accius

cius Amphitryone:

Qui meum ſenium cum dolore tuo coniungam,

& comparem. Plautus Aſinaria: Prehende auriculas, compara labella cum labellis. Comparare adæquare. M.T. ad Cæſarem iuniorem lib.i. Neminem tibi profecto hominem ex omnibus, aut antepoſuiſſem vnquam, aut etiam comparaſſem. Teren. Eunucho: Hau ne comparandus hic quidem ad illum eſt. Comparare componere, machinari. Siſenna Hiſt. lib.iiij. Eos, qui hoc malum publicum clandeſtinis conſiliis comparauerunt.

Comparare veteres confirmare, & conſtituere dixerunt. Teren. Eunucho:

An potius ita me comparem,

Non perpeti meretricum contumelias?

Idem Andria:

Vt malis gaudeant, atque ex incommodis

Alterius ſua vt comparent commoda. Titinnius Gemina: Ergo vt ſua ſeruet dona, nobis faciundũ eſt ita, vt cùm ea primùm blanditer comparemus colloquia. Accius Euryſace: Nihil eſt: ſi autẽ ad te retardat ſociũ, in portu eſt, copiaque ſubſiſtat modo, tu te ipſe effirma, & compara. Idem Tereo:

Atque id ego ſemper mecum ſic agito, & cõparo

Quo pacto magnam molem minuam. Turpilius Lemniis: Nunquam vnius me comparaui ſeruire elegantiæ. M.Tul. de repub. lib.vi. Quamobrem ſe comparet hic ciuis ita*nec eſt, vt ſit contra hęc, quæ ſtatum ciuitatis permouent, ſemper armatus. Afranius Epiſtola: Nã proba, & pudica quòd ſum, conſulo, & parco mihi: quoniã comparatum eſt, vno vt ſimus contentæ viro. Cicero de finibus bonorum,

lege, neceſſe

norum, & malorum libro quinto : Omnis auctoritas philoſophiæ conſiſtit in beata vita comparanda. Comparare emere. Teren. Heaut.
Argentum dabitur illi, vt veſtem, atque alia, quæ opus ſunt, comparet. Comparare iterum æſtimare. Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ:
Proin tu id cui fiat, non qui facias, compara.

Comparare apparare. M. Tullius in Verrem actione ij. Vt erat inter ſuos copioſus, conuiuium comparat. Comparare dare. M. Tul. in Verrem de ſuppliciis : Ex omni gemitu, ac dolore certa merces comparabatur.

CALX eſt finis. Virgilius lib. quinto: Calcemque terit iam calce Diores.

CALLET ſignificat ſcit, hoc eſt calliditate, quę eſt vrbana ſcientia. Accius Ægiſtho: Melius quàm viri, callent mulieres. Afranius Abducta:
Neſcis, nam omnē melius callent rem, quàm volo
Pacuuius Atalanta :
Omnes qui tanquam nos ſub regno ſeruiunt,
Callent domi cum imperio metuere.
bibendi Serenus Opuſculis : Callet ſenium arte *viuendi.
Acc. Æneadis, aut Decio:
Quod periti ſum⁹ in vita, atq; vſu, callemus magis.
Idem Neoptolemo : Sat in aſtu, & fallendo callet. Siſenna Hiſt. lib. quarto: *Lucillium Memmiū ſocerum Caij Scribonij tribunum plebis, quem Marcellini conſiliarium fuiſſe callebant, & tunc Curionis oratorem. Callet etiam dictum à calloſitate. Cæcilius Aſoto : Tu iam callebis ; ille feſtus deſidet. Plautus Perſa : Plus calleo, quàm aprugnum callū callet. Idem Pœnulo : Quid opus ver-

Lucinium

verbis? callum aprugnum callere æquè nõ ſinam.

CONSTITVERE eſt diſponere, definire. Virgilius Aeneidos lib. primo: Hominéſne, feræ'ne Querere conſtituit. Conſtituere retinere, firmare. M. Tul. de offic. lib. primo: Ineuntis enim ætatis inſcitia ſenum conſtituenda, exercendaque eſt prudentia. Conſtituere inſtituere. M. Tullius de ſenectute: Conſtitutiones modò delectant, ſed etiam inſtitutiones. Conſtituere parare. M. Tul. in Verrem actione ſecunda. Quod vbi erat Philodemo nuntiatum: tametſi erat ignarus quantũ ſibi ac liberis ſuis iã tum mali conſtitueretur. Conſtituere erigere. Virg. lib. ſexto: Et feraleis antè cupreſſos Conſtituunt.

CONTENDERE feſtinare. Virg. Aeneid. lib. primo: Quæ proxima, littora curſu Contendunt petere. Contentio eſt perſeuerantia, vel elatio. M. Tul. de offi. lib. primo: Ex contentione vocis, & ſummiſſione, & cæteris ſimilibus facilè iudicabimus. Salluſtius Hiſt. lib. quarto: Rurſus iumenta nacti ad oppidum ire contendunt. Contendere aſtringere, intorquere. Virg. Georg. lib. iiij. Tanto, nate, magis contende tenacia vincla. Siſenna Hiſt. lib. quarto: Simul & tormenta contenduntur. Contendere ſignificat comparare. Plautus *Vidularia: Signũ rectè cõparabat huius contendi annulum. Lucillius Satyr. lib. primo: *Aulularia*

Vt contendere poſſem
Theſtiados Ledæ, atque *Ixionas Archilochio. *Ixionis *ἀρχιλοχείῳ*

Idem libro ſeptimo:

Hunccine vnquam Hyacintho hominẽ cortinipotentis Delitijs contendi? Cæcilius Titthe:

Egon

Egon' vitam meam Atticam
Contendam cum iſtac ruſticana Syra?

Licinius Macer in epiſtola ad ſenatum : Illi ſuam vitam mecum contendunt, quorum in corpore ita crebra ſunt vulnera vitæ, nouæ cicatrici vt locus non ſit. Næuius Lycurgo: Caue, ſis, tuam
Contendas iram contrà cum ira Liberi.

Accius Tereo:

vtier, Vt cũ contendas tuã maieſtatem viris.

Video te mulier more multarum *vrier, Vt vim contendas tuam ad maieſtatem viri. Varro γνῶθι σεαυτόν : Age nunc contende alterum genus *philotoreon, nequid ibi viderit melius.

φιλοθέωρον

Contẽdere certare. M.Tul. de offic. lib.i. Miſerrima omnino ambitio eſt, honorumq́; contentio. Virg. Æneid. lib. quarto: Quis talia demens
Abnuat, aut tecum malit contendere bello?

Salluſtius Iugurthino bello : Fretus multitudine militum ſperabat armis contendere. Cic. Tuſc. lib. ij. Vt onera cõtentis corporibus faciliùs feruntur, remiſſis opprimunt. Contendere continuare. Cic. de Oratore lib. ij. Id quod eius ſcripta declarant, & contentiones vocis, & remiſſiones continuarentur. Et lib. iij. Nihil perniciosius, quàm & infuſa ſine intermiſſione contentio. Contendere iterũ ſignificat extorquere. Cicero Epiſtola Caſſij hoc ait: Ita contendo, vt in eo fortunas meas poſitas putem. Accius Euryſace: Iam potero incipiam, & ſine, quid vi contendam, *vt hinc comportet texum Salaminem habeam. Turpilius Lemniis:

In manuſcr. eſt, hic cõpoſtet, fortè vt hic compos, & Citium & Salaminem

Habet poteſtatem viri, poteſtatem ſenis:
Pretio contendas, vt redempto Phędria
Liceat redire antiquam in conſuetudinem.

Varro

Varro Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν:

Et petere imperiũ populi, & contẽdere honores.

M.Tul.de offi.lib. ij. Extremum autem præceptũ in beneficiis, operaq; danda, ne quid contra æquitatem contendas. Contendit proripuit, vel direxit ſignificat. Virg. lib. quinto:

Qui tamen aërias telum contendit in auras.

Licinius Macer: Quo die magiſtratum obiit, repentè celeri gradu per forũ ſe in Capitolium contendit. Turpilius Philopatro:

Gere meas fortunas mater. hem
Qua cauſſa hoc opere maximo contenditur?

Pacuuius Duloreſte:

*Nihil coniectura quiui interpretatier, *Nil*
Quorſum *flexiuice contenderet. *flexa ceruice tum*

M.Tul.de repub. Sed audiſſe te credo, tum verò Platonem Socrate mortuo, primũ in Aegyptum diſcendi cauſa, poſt in Italiam contendiſſe. Afranius Epiſtola: Nõ licet me *quò contẽdiſſet ita peruenire. *quà* Salluſtius Iugurthæ bello: Ex prœlio fugit in prouinciam, ac deinde Romam contendere. Varro Quinquatrib. Qui Tarẽtinum tuum ad Heraclidem Ponticum contenderit. Contẽdere feſtinare. Virg. Aeneid. lib.i. Quæ proxima, litora curſu Contendunt petere. M.Tul.in Verrinis actione ij. Hæc vbi filio nuntiata ſunt, ſtatim exanimatus ad ædes cõtẽdit, vt & vitæ patris, & pudicitiæ ſororis ſuccurreret.

Contendere intendere. M.Tul.Hortenſio: Magna etiam animi contentio adhibenda eſt in explicando Ariſtotele, ſi leges.

CERNERE ſignificat videre. Virg. Aeneidos lib.iij. Cernimus aſtãtes nequicquã lumine toruo.

Cernere rurſum diſponere. Lucil. Satyr.lib.v. Poſtquã prẹſidiũ caſtris educere creuit.Idẽ lib.xiij Acribus inter ſe cum armis confligere cernit.

Cernere amittere. Varro γεροντοδιδασκάλῳ : Non vides apud Ennium eſſe ſcriptum : Ter ſub armis malim vitam cernere,quàm ſemel modò parere.

Cernere audire. Accius Chryſip. Quid agam? Vox illius certè eſt,idem omnes cernimus. Cernere iudicare.Pacuuius Armorũ Iudicio:Et æquũ eſt & rectum quod poſtulas,Iurati cernãt.Ennius Thyeſte:*Impetrem facilè ab animo, vt cernat vitalem *Bæbium. Cernere rurſum dimicare, vel contendere. Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ:

Impetrent *balitum*

Primores procerum reuocarent nomina,*niſi eſſet
Quis,qui armis ſecum vellet cernere.

ni

Ennius Medea exſule:
Nam ter ſub armis malim vitam cernere.

Pacuuius Armorum iudicio:
Qui ſeſe *ad finem eſſe ad cauſſandum volunt
De virtute, & ego poteſtatem cernundi do omnibus. Cernere rurſum cedere . vnde & cernere hæreditatem filij patribus,id eſt cedere dicti ſunt. Accius Myrmidonibus : Regnum tibi permitti *malunt, cernam, tradam *exercitum.

lego,adfines *malim* *exercitus*

Circunferre eſt propriè luſtrare.Lucil. Satyr.lib.ij. Tum *farto omnia ſunt circumlata. Plautus Amphit. Quin tu iſtanc iubes pro cerita circunferri? Virgilius libro ſexto:
Idem ter ſocios pura circuntulit vnda.

fartum hic pro libamento furioſis luſtrãdis recepto accipi videtur.

Confidentia eſt fiducia. Virgil.Æneid. libro primo : Et afflictis melius confidere rebus.

Confidentia duritia,patientia.Plautus Aſinaria: Scapu-

Scapularum confidentia, virtute vlmorum freti.

Confidentia rurſum temeritas, audacia. Pacuuius Atalanta:

Grandem, atque atrocem coërce confidentiam.

Idem lib. x. Improbus, confidens, nequã, malus videatur. Turpilius Leucadia: *Videntur frigus inceſſum, quàm eſt confidens diis tunc perdunt. Teren. Heaut. Quid illo homine viuit cõfidẽtius? Accius Myrmidonibus: Irã *in frenis obſtes, animis reprimas confidentiam. Afranius Vopiſco:

lego, Videtur Phrygius inceſſu. quã eſt confidens, dij hũc perdunt.

infrenes, obſtes animis,

Excludat vxor tam confidenter virum?
Non faciet. Virg. Georg. lib. quarto:
Nam quis te, iuuenum confidentiſſime, noſtras
Iuſſit abire domos? Terentius Andria: Neſcio quis ſenex modò venit: ellum confidens. Confidentia conſtantia. M. Tul. de repub. lib. iij. Duas ſibi res quò minus in vulgus, & in foro diceret, confidentiã, & vocẽ defuiſſe. Neuius Danaë: Excidit orationis omnis confidentia. Plautus Amphit. Quæ non deliquit, decet audacẽ eſſe confidenter.

Consternari ſignificat deiici pro ſe, & proteruè loqui. Conſternari rurſum erigi. Pacuuius Peribœa:

Conſternatæ animæ, ex pectore hac, & *voluere
Conſilium ſubit omnes, quod de nata* eſt modo.
Quo pacto inimicis mortẽ, & huic vitam efferas.

for. hæret, voluere eſt, ſubit modò

Idem Duloreſte: Vnde exoritur? quo præſidio fretus? auxiliis quibus? quo conſilio conſternatur? qua vi, cuius copiis?

Cvrricvlvs, vt conſuetudo fert, à curru diminutio eſt: dicitur breuiſſimũ vehiculi *epiroti genus. Curriculus curſus. Varro Epiſtola Iulij

birota

ni *for. extemplo*

Cæſaris: Quem ſimul ac Romam veniſſem,*mihi attigit aureis nuntius*exemplo eas, in curriculum contuli properè pedes.

CALVMNIA eſt malitioſa, & mẽdax infamatio. Calumnia rurſum calliditas. M.Tul. de repub.lib.ij.Vt Carneadi reſpondeatis,qui ſępe optimas cauſſas ingenij calumnia ludificari ſolet.

CONVENIRE placere, conſtituere. Siſenna Hiſt.lib.iiij. Signũ nactus à Papo, quod inter eos tolli cõuenerat. Conuenire aptum eſſe. M.Tul. Hortenſio:Nam quod *veteres,ne non conueniat noſtris ętatib⁹ iſta oratio, quę ſpectat ad hortãdũ.

veteris

Conuenire ſignificat obuiũ fieri.Terẽ.Eunucho: Conueni hodie aduenies quendã mei loci,atque ordinis Hominem. Conuenire videre. M.Tul. de ſenectute: Neque verò eos ſolùm cõuenire habeo,quos ipſe cognoui,ſed illos etiam, de quibus audiui,& legi,& ipſe conſcripſi.Plautus Aſinaria: Aetatem velim ſeruire,Libanum vt conueniã modo. Conueniri colligi,coire. Virg.Aeneid.lib.i. Conueniunt, quibus aut odium crudele tyranni. M.Tul.Philippicis lib.iiij.Cui quidem hodierno die P.C.nunc enim primũ ita conuenimus. Conuenire conſtare.Teren.Phorm. Cõuenit numerus quantum debuit. Conuenire ſimilem eſſe. Var. Lõgè fugit,qui ſuos fugit:Solus rex, ſolus rhetor, ſolus formoſus,fortis, *ſecus,vel ad ædiliciũ modius purus,putis, ſi adhuc charactera Cleophãtus conueniet, caue attigeris hominem. Conuenire placere,certum fieri. Virg.lib.xij.

E manuſc. videor hanc exſculpere lectionẽ, ſecurus Ledæ delitiũ, modius purus, putus, ſi ad hunc

Ceſſerit Auſonio ſi fors victoria Turno,
Conuenit Euandri victos diſcedere ad vrbem.

M.Tul.

M.Tul. de finibus bon.& malorũ.lib.v. Viuendi cupiditate incenſi omnes ſumus, atq; hoc mihi cũ fratre tuo conuenit. Conuenire interpellare.M. Tul. in Ver. actione ij. Non dubitat, quin ipſe,ſi Verrem conueniſſet, æquitate cauſæ, auctoritate ſua commouere hominẽ poſſit. Lucillius lib.xxix.

Hæc *tui conuentus,tela *inſidiiſque locaui.

tu inſidias'que locaſti

CALIDVM eſt feruens. Virg.Aeneid.lib.ix.

Voluitur ille vomens calidum de pectore flumen.

Calidum ferox,& inconſultum.M.Tul.de offi. lib.i.Sic reperias multos,quibus periculoſa, & calida conſilia. Calidum citatum , & velox. Varro περὶ κεραυνοῦ: Cùm dixiſſet Vitulus, ecce caldis pedibus quidam nauicularius *ſemiuſtulatus irrupit ſe in curiam.

ſemuſtilatus irrumpit in

CAELVM eſt deorũ domiciliũ. Virg.Aen.lib. iiij. Cælum qui vertice fulſit. Cælum rurſus aër. Tul.de deorũ natura lib.ij. Altiora eorũ,qui terras incolunt eas,in quibus aër ſit rarus,ac tenuis, quã illorum,qui vtantur craſſo cælo , atque concreto.

CONTENTVS dicitur cui res etiam parua abundè eſt.Virg.Aeneid.lib.vij. Patriis, ſed non & filius *armĩs Contentus.Teren.Eunucho:

al. aruis

Quia neq; tu vno eras contenta, neq; ſolus dedit.

Lucillius lib. xxx.

His te verſibus interea contentus teneto.

M.Tul.ad Brutum : Sic igitur facies, & me aut amabis,aut quod *contenti ſumus,diliges. Idem de offi.lib.ij. Breuitatis cauſſa familia cõtenti erimus vna. Contentũ dicitur extenſum. Virg.Aen.lib.v

contentus ſum

Tum rapidus iamdudum arcu contenta parato
Tela tenens. Lucillius lib. xxx.

Hic vt muſcipula contenta, vt ſcorpius cauda
Sublata. Contentum colligatum, coniunctum. Virg. Georg. lib. iij.
Contenta ceruice trahunt ſtridentia plauſtra.

Contentum continuum, perſeuerans. Cic. Tuſc. lib. v. Socratẽ ferũt, cùm vſq; ad Piræeum contentiùs ambularet, quęſitũq; eſſet ex eo, cur id faceret.

COGERE corradere. Varro Eumenidibus:
Furando tamen, ac morbo ſtimulatus eodem,
Ex ſeſe ipſe aliquid quærat, cogatque peculî.

Cogere vrgere. M. Tul. de offic. lib. iij. Diogenes contra nimium temere coëgit, qui ne hortatus quidem eſt. Terentius Eunucho:
Iubésne? iubeo, immo, cogo, atque impero.

Cogere mollire, ſubigere. Var. Virgula diuina:
*Sed pauca otio coacto
Libamenta legens caduca verus. Cogere in vnũ colligere. Siſenna Hiſt. lib. quarto: Summoti & intra mœnia rurſum coacti. Cicero Tuſcul. lib. i. Cælum hoc, in quo nubes, imbres, ventiq; coguntur. Terentius Eʿαυτουτ. Quaſi talenta ad quindecim coëgi. M. Tul. ad M. Catonem: Coactoq; in vnum locũ exercitu, caſtra in Lyaconia apud Iconium faceret. Virg. Bucolicis: Cogere donec oueis ſtabulis. Lucil. lib. xxvi. Rauco concionem ſonitu, & curuis cogant cornibus. Cogere mulgere. Virgilius Bucolicis:
Cogite oues pueri: ſi lac præceperit æſtus,
Vt nuper, fruſtra preſſabimus vbera palmis.

Cogere ſtringere. Virgilius Georg. lib. quarto:
Nam frigore mella
Cogit hyems, eademq; calor liquefacta remittit.

Pancarpine ociuo. legendũ haud dubiè mihi videtur, Sed pancarpineo cibo coacto, Libamenta &c. verſus ſunt Phalecij. vocat autẽ pancarpineũ cibũ è miſcella omnis generis frugũ congeſtum.

victus

Cogere

Cogere eſt imprimere,coarctare. Virgil.lib.viij.
Quadrifidam quercum cuneis vt fortè coactis
Scindebant.

CLAVDERE ſignificat includere. Virgilius Georg.lib.tertio:
Aut intus clauſos ſatura ad præſepia ſeruant.

Claudere rurſus obſiſtere. Virg.Æneid. lib.ix.
Ecce maris magna claudit nos obice pontus.

Claudere circumuenire. Idem Bucolicis:
Claudite Nymphæ,
Dicteæ Nymphæ nemorum iam claudite ſaltus.
Siquâ fortè ferant oculis ſeſe obuia noſtris
Errabunda bouis veſtigia.

CITVM celere.Salluſt.Catilinæ bello: Modò citus,modò tardus inceſſus eius. Citũ diuiſum, vel ſeparatum: vnde & oſcitare dictum eſt. Virgil. lib.octauo:
At procul inde citæ Metium in diuerſa quadrigæ
Diſtulerant.

Citare eſt vocare.M.Tul.in Verrem:Citat reũ, non reſpondit: Citat accuſatorem. Citare incitare,prouocare. M.Tul.de diuinatione: Quorum ſtudium legendi, nõ ſcribendi ſtudium vehementius indies citant. Citare laudare.M.Tul.de offi. lib.i. Citeturq; Salamis clariſſimæ teſtis victoriæ, quę anteponatur conſilio Solonis.

CADERE eſt ruere. Virg. Georg.lib.primo:
Illa cadens raucum per læuia murmur
Saxa ciet. Cadere occidere.Virg.Æneid.lib.ij.
Cadit & Ripheus ,iuſtiſſimus vnus
Qui fuit in Teucris. Cadere euenire.M.Tul.de offi.lib.iij.Et vt ijdẽ dicũt, omnes numeros habet,

nec præter ſapientem cadere in quenquam poteſt.

CAPESSERE perficere. Virgil. Æneid. lib. i. Mihi iuſſa capeſſere fas eſt. Plaut. Aulu. In herum matura, in ſe ſera condecet capeſſere. Capeſſere immittere. Plaut. Aſinaria: Quo magis te in altum capeſſis, ęſtus te in portum refert. Capeſſere recipere. Plaut. Amph. Nunc tamen heri imperiū perſequar, & me domum capeſſam?

COMMODVM, ſicuti plerunq;, vtile, commodum, aptum, conueniens. Virg. lib. xij. Accōmoda fraudi. Commodum integrū, totum. Lucil. *Biſquinoctoginta videbis commoda de Capua quinquaginta atque octo. Plautus Aſinaria: Viginti argenti commodas minas, eius quas dem matri.

Biſquinoctogena

CANDET ignitum eſt. M. Tul. de offi. lib. ij. Candente carbone adurebat capillum. Candet candidum eſt. Virgilius Æneid. lib. iiij.

Candentis vaccæ media inter cornua fundit.

Varro γνῶθι σεαυτόν: Candēs corpore taurus triuio lumine lunæ.

CASTVM ſine libidinis & turpitudinis nota. Virg. Geor. lib. ij. Caſta pudicitiam ſeruat domus.

Caſtum religioſum. Virg. lib. vi.

Quiq; ſacerdotes caſti dum vita maneret.

Varro γεροντοδιδασκάλῳ: Ergo tum ſacræ, religioſæ, caſtæq; fuerunt res omnes. Idem Eumenidibus:

Nam quę venuſtas hic adeſt gallantibus,

Quæ caſtaveſtis? Caſtum à furtis, & rapinis abſtinens. Varro Andabatis: Nec manus viſco tenaci tinxerat viri caſta. Caſtum ſuaue, iucundū. Varro Parmenone: Demittis acreis pectore *luctus cantu, caſtáque poëſi.

al. curas

CEN-

CENSERE ſignificat exiſtimare, arbitrari. Accius Euryſace:

Nam ea oblectat ſpes ærumnoſum hoſpitem,
Dum id quòd miſer eſt, clam eſſe cenſet alteros.

Næu. Pœnici Belli lib. vi. Cenſent eò venturum obuiam Pœnum. Caſſius Hemina Hiſt. lib. ij. Cenſuit ſeſe regem Porſennam occidere. Quadrigarius Annal. lib. vij. Ne nos ad certationem cenſeas hæc incepiſſe. Cẽſere ſuccenſere. Var. Caprino prœlio, *περὶ μέθης: Ne vobis cenſeã, ſi ad me referretis.

leg. περὶ ἡδονῆς, vt infrà, in dictione, ferre.

CONIICERE eſt iacere. Virg. Æneid. lib. ij.

Telumque imbelle ſine ictu Conijcit.

Afran. Simulante: Vellem interueniſſem antè, nam vt ſigna indicãt, Hi cõiecere verba inter ſeſe acriùs.

Conijcere colligere, certare. Afran. Simulante: Nolim mater me præſente cum patre conijcere, nõ ſi me non vis, *vel meum. Conijcere agere. Afranius Materteris: Cauſſam conijcere hodie ad te volo, ambo adeſtis, profuturos arbitror. Cõijcere furari, auferre. Afranius Incendio: Seruus eſt mihi in *caſio ſceleratus, curioſus, is cũ filio ei conijcere ad neſcio *quicquid de latratiũcula. Lucil. lib. ij. Quid dicis? cur eſt factum, quod conijcis iſtuc?

mel

leg. Nicaſio

leg. quid de r[illegible] tiuncula. in manuſc. erat, quid de latriuncula.

Contingere eſt tangere. Virg. Æneid. lib. ij.

Funéque manu cõtingere gaudét.

Cõtingere euenire. M. Tul. lib. v. Quod nõ modò ſingulis hominibus, ſed potentiſſimis populis ſępe cõtingit. Ennius Thyeſte: Quàm mihi maximè hîc hodie contigerit malum.

CONFERRE ſignificationem habet manifeſtam. M. Tul. de Offic. lib. ij: Omnes meas curas, cogitationesque in eum conferebam. Conferre

 contollere.

contollere.Virgilius:

Et conferre gradum,& procedere longiùs audent.

Conferre conſerere.Virgil. lib.ix.

Ergo & ſi conferre manum furor, iráque mõſtrat.

Cõferre comparare.M.Tul.de offic.lib.ij.Quæ conferri, & comparari cum eorum ſtudijs poteſt?

Conferre transferre. M.Tul.de offic.lib. ij. Ad hoc potiſſimum ſtudium nos contuliſſemus.

CONFECTVM dicitur occiſum, exanimatũ. Virgilius lib.xi.

Hactenns Acca ſoror potui; nunc vulnus acerbum
Conficit.M.Tul.de Supplicijs : Plagis confectum dico à lictoribus tuis,pater,ante oculos tuos* occidiſſe. Confectum defeſſum. Virg.lib.xi.

concidiſſe

Ducitur infelix æuo confectus Aletes.

Lucil.lib.xxvi.Tum doloribus confectum corpus animo obſiſtere. M. Tullius de officijs lib.ij. Nec me angoribus dedi, quibus eſſem confectus.

Conficere frangere.Lucil.lib. xxviij.

Malo hercle veſtro confectores cardinum.

Conficere colligere.Terent. Phorm.

Id vt conficerem. confeci:affero.

M.Tul.ad Cæſarem iuniorem lib.i.In ſingulas tegulas impoſitis ſexcentis ſexcenties confici poſſe. Et in Ver.actione ij.Permagnam eum dicere ex illa re pecuniam confici poſſe. Lucil.lib.xxvi. Non te multitudinem tuorum, quàm in album inclyta dextra confici ſibi. Conficere facere. Ter.Phor.

Bonas me abſente hîc confeciſtis nuptias.

M. Tullius Hortenſio:Ea facultas maioribus noſtris erat,qui confectis ſenatuſconſultis. Et Tuſculanarum lib. v. Nihil eſt enim apud iſtos, quod non

non eorum turba conficiat. Conficere explicare. M. Tullius de offic. lib. ij. Honeſtatis pars confecta eſt, quam tibi cupio eſſe notiſſimam. Conficere conſumere, finire. Terent. Phorm.

Cùm hîc non videant, me credant conficere argentum ſuum. M. Tullius ad Cæſarem iuniorem lib. ij. Bellum, vt opinio mea *fert, & conſenſu ciuitatis confectum iam haberemus. Lucil. lib. xxx. Conficit ipſe, comeſtque. M. Tullius Hortenſio: Quæ eſt enim confectio valetudinis? quæ deformatio corporis?

*ferret,

CONCEDERE dare, vel permittere. M. Tul. in Verrem actione ij. Da mihi hoc, concede quod facile eſt. Virg. lib. vij.

Conceſſit in iras
Ipſe Deûm antiquam genitor Calydona Dianæ.

Terentius Adelphis:

Hui metuiſti, ne ſi de tuo iure cõceſſiſſes paullulũ.

Lucil. lib. xxix. Concedat homini, id quod velit deleniat. M. Tul. de officijs lib. iij. Si negligent omnia turpia per ſe ipſa, fugiẽda eſſe cõcedant. Cõcedere credere, vel conſentire. Terent. Phorm.

Nunquam'ne hodie concedes mihi, neque intelliges? Lucil. lib. xxviij. Concedere vnum, atque in eo dicere, quo ſuperatur manus. Concedere recedere, vel cedere. Terent. Hecyra.

Hîc video me inuiſam eſſe meritò. tempus eſt concedere. Afranius Incendio: Atque etiam incendit hoc, procul conceſſero. Cæcilius Tithe: Hic dum abit, huc conceſſero. Cicero Tuſculanarum libro iiij. Vt cum magnitudine medicinæ, doloris magnitudo concederet.

CON-

CONSEQVI ſignificat ſequi. Virg. lib. v.
Quem deinde Cloanthus Conſequitur.
M. Tul. de Offic. lib. iij. Ex quo intelligi debet, illum mētis agitatione, inueſtigationeque earum rerum, quas cogitando conſequebatur, neque otioſum, nec ſolum vnquam fuiſſe. Conſequi adipiſci. M. Tul. Epiſt. ad Cæſarem lib. i. Tunc cum ea, quæ es ab ſenatu ſummo cum honore tuo conſecutus. Idem in Verrem actione prima: Quod ego meo labore, & vigilijs conſecutus ſum. Conſequi exprimere, definire. M. Tul. ad Cæſarem: Extrema verò nec quanta, nec qualia ſunt, verbis conſequi poſſum.

CONSERERE dictum eſt miſcere. Virgilius Aeneid. lib. ij.
Multaque per cæcam congreſſi prœlia noctem
Conſerimus. Conſerere inſerere. Vir. Geor. lib. ij. Iuuat Iſmara Baccho Conſerere.

CÆDERE eſt verberibus dedere. Teren. And.
Verberibus cæſum te in piſtrinum Daue dedam.
M. Tul. de Supplicijs: Cædebatur virgis medio in foro Meſſanæ. Cædere excidere. Vir. Geor. lib. i.
Cæditur & tilia ante iugo leuis. Lucil. lib. xxvij.
Lignū cædat, penſum faciat, ædeis verrat, vapulet.
M. Tul. Horten. Aut tibi id ipſum peruertendum fuit, quod tu ne attigiſti quidem, aut eius partes, quaſi membra quædam cædenda. Cædere occidere, vel mactare. Virg. Georg. lib. ij.
Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris
Cæditur. Et Aeneid. lib. ij. Cæduntur vigiles. Var. Eumenid. Maximū cædit ferro, ſed cædere Vlyſſē,
Cum bacca ſyluam cædit, porcoſque trucidat.

Cæde-

Cædere immolare.Plaut.Aulul.Cædendũ conduxi ego illum. Virg.Aeneid. lib.iiij.

Cædunt quinas de more bidenteis.

Cædere frangere.Virg. Georg. lib.iij.

Cęduntque ſecuribus humida vina.

M.Tul.in Verrem actione ij. Cædere ianuam ſaxis,inſtare ferro.Lucil.lib.*xxix.Cęde oſtium,*grato vrgere iſtam perimus. Cædere cõſumere. Lucil.lib.xxx.

xxviij gnate vrge,re ſtant,perymus. ſic repono ex manuſc.infrà in, vrgere

Lana opus omne perit,ſqualor,tineę omnia cędũt.

QVATERE ſignificat percutere.Virg.lib.viij.

Quadrupedante putrem ſonitu quatit vngula campum. Quatit infeſtat.Virg.lib.viij.

Aut raſtris terram domat,aut quatit oppida bello.

Quatit excludit.Terent.Eunucho:

Nimirum homo quatietur certè cum dono foras.

Quatit mouet. Virg.lib.x.

At verò ingentem quatiens Mezentius haſtam.

CONSTAT valet,conſiſtit.Lucil.lib.xxvij.Trado ergo alias minimo, porrò quod mihi conſtat carius.Cic.Tuſc.lib.i.Animus,qui ſi eſt quatuor horum generũ,vnde omnia conſtare dicuntur. Cõſtat compoſitum eſt. Lucil.lib.xxvi.Principio Phyſici omnes *homines ex anima & corpore* conſtare dicunt.Siſen.Hiſt.lib.iiij.Multitudinem procul hoſtium conſtare viderunt. Conſtat conuenit,manifeſtum eſt.M.Tul.ad Cæſarem iuniorem lib.ij.Cùm conſtet Cæſarem Lupercis id vectigal dediſſe.quî antè poterat id conſtare?Et Tuſc.lib.i. Siue quod à grauioribus leuiora natura repellantur,quæ cùm conſtet.

cõſtare hominem

CONSTITIT dicitur ſtetit.Virg.Aen.lib.iiij.

Hic

Hîc primùm paribus nitens Cyllenius alis Conſtitit. Conſtitit erectus eſt. Plaut. Amphit. Fremitu virûm, & ſpiritu atque anhelitu nebula cōſtat. Vir. lib. v. Conſtitit in digitos. Cic. Tuſcul. lib. i. Vbi rigida conſtat craſſa caligo inferûm.

Colligere in vnum redigere. Virg. Aen. lib. vi. Colligere arma iubet, validisq́; incūbere remis. M. Tul. Philippicis lib. vi. Succurrendū eſt* de Bruto, omnes vndique copiæ colligendæ. Colligere reficere. Cic. in Verrem actione ij. Sed manifeſto furto perturbatus, vbi ſe collegit. Colligere cælare, ſupprimere. Virgil. lib. xij.

D.

Subſtitit Æneas, & ſe collegit in arma
Poplite ſubſidens. Colligere auferre. Lucil. lib. xxx. Ruis hęc, & colligis omnia furtim.
Plautus Aulularia:
Quin ipſi pridem tonſor vngueis dempſerat.
Collegit, omnia abſtulit præſegmina.

Continens eſt abſtinens, integer. M. Tul. ad M. Catonē: Vt quæ copijs, & opibus* ferre vix poſſumus, ea manſuetudine, & continentia noſtra, ſociorum fidelitate *tueamur. Continens coniunctum, continuum. M. Tul. Epiſt. ad ſenatū: Itaque cum exercitu per Cappadociæ partem eā, quæ cum Cilicia continens eſt, iter feci. Idem Hortenſio: *In continentibus quidē terris veſtrum nomē dilatari poteſt.

al. tenere

al. teneamus

Ne in

Curatum *eſt natum. Curatum poſt laborem refectum. Virg.
Corpora curamus, feſſos ſopor irrigat artus.

leg. æſtimatum

Curatū cū delectu apparatum. Lucil. lib. xxx. Et circum volitant ficedulæ, turdi, curatis *coci.

ſoci, ſor. ſocijs

Condv-

CONDVCERE emere. Plaut.Aulul. Cędendum conduxi ego illum. Conducerere eſt ſicuti vſu. Lucil.lib.xxix. Magno,non magna mercede, magno* quidem conduxeris. M.Tul. de offic.lib. ij.Vt ſæpe in noſtra republ.videmus mercede conducti. *quod* Conducere colligere,conuocare.Var. Manio:Manius manè ſuſcitat nos : tũ in roſtra adfert: populum in forum conducit. Conducere conuertere.Lucil.lib.xxx.

Et virtute tua,& claris conducere chartis.

Conducere vtile eſſe:Solus verò ſoli quid re, & quæſtu conducat ſuo. M.Tul.de offic.lib.iij.Quomodo ſtultè?etiam ne,ſi reipub.cõducebat? Poteſt autẽ,quod reipub.inutile ſit,id cuiquam vtile eſſe? Idẽ de repub.lib.i. Facillimũ autẽ in ea repub. eſſe poſſe concordiam, in qua idẽ conducat omnibus. Siſen.Hiſt.lib.iiii.Quid in rempub.ſuam maximè conducere videretur.

CONCELEBRARE dicitur cõmouere.Lucr. li.i.Quę mare nauigerum,quę terras frugiferentes Concelebras. Concelebrare diu amare:dictum à celebritate.Lucil. lib.xxx.

Multis* inductis ſermonibus concelebrarunt. *inde locis*

CREDERE eſt fidem habere dictis, vel factis. Lucil.lib.xxxvij.

Hymnis velim te id,quod verum eſt,credere.

Virg. Aenid.lib.ij.

Ora Dei iuſſu non vnquam credita Teucris.

Credere fidei committere.Lucil.lib.xxviij.

Vitam ac fortunas cui crediderim meas.

Credere eſt ſeruandum cõmendare. Plau.Aul. Vbi is obijt mortem, qui mihi id aurum credidit.

COMMO-

al. Cætera

mutuandis

Commodare eſt mutuare. Lucil. lib. xxvij. *Certa ſunt ſine detrimento, quæ inter ſe commodent. M. Tul. de Officijs lib. ij. Atque vt dando, & accipiendo, *mutandiſque facultatibus, & commodandis, nulla re egeremus. Commodare cum commodo dare. M. Tul. ad filium lib. ij. Cui ego quibuſcũque rebꝰ potero, libẽtiſſimè cõmodabo.

Captare capere Lucil. lib. xxvii. Quòd ſi paulliſper captare, atque obſeruare hęc volueris.

leg. Sponſa: Papæ. pol eò magis curabo, vbi cognorint,

Cognoscere eſt audire, æſtimare. Lucil. lib. xxvi. Rem cognoſcas ſimul, & dictis animum *attendas, poſtulo. Pomp. *Panſa Papipolę: Magis curabo vbi cognorit, omnes vnà aſſentiant. Teren. Andria: Eo pacto & gnati vitam, & conſilium meũ cognoſces. Virg. Georg. lib. i.

Ni refugis, tenuiſque piget cognoſcere curas.

Cognoſcere noſſe, vel perſpicere. Virg. lib. ix.

Venatu aſſiduo, & totum cognouimus amnem.

Idem Georg. lib. ij.

Nunc quo quãque modo poſſis cognoſcere, dicã.

quos

M. Tul. Hortenſio: Vnde autem faciliùs, quàm ex annalium monimentis, aut bellicæ res, aut omnis reipub. diſciplina cognoſcitur? Idem de ſenectute: Neque verò *eos ipſe cognoui, ſed illos etiam, de quibus & audiui, & legi, & ipſe cõſcripſi. Cognoſcere agnoſcere. Vir. Bucolicis:

Incipe parue puer riſu cognoſcere matrem.

M. Tul. de Repub. lib. i. Cognoſcere me hercle inquit, conſuetudinem iſtam, & ſtudium ſermonemque. Var. Seſquiulyſſe:

Vereor, ne me quoque, cùm domum ab Ilio
Ceſſim reuertero, præter canem cognoſcat nemo.

Compe-

Competere ſignificat honorem, vel coniugium, vel quiduis aliud aduerſus alium petere, vnde competitores, vt ſæpe. Competere par eſſe, vel ſimile: inde in æſtimatione rerum, hoc illi competit, dicimus. Cōpetere rei cuiuſque meminiſſe, aut conſtanter valere. Salluſt. Hiſtor. lib. i. Sic verò quaſi formidine attonitus, neque animo, neque auribus, aut lingua competere.

D

Damnare eſt damno afficere, vnde & condemnare dictum eſt. E contrario nullo damno affectum indemnem probamus. Damnare eſt exhæredare. Lucil. Satyrar. lib. xi.

Caſſius Caius hic operarius, quem Cephalonem
Dicimus ſectorem, furiumque, hunc Tullius *quē quid ni
*Index hæredem facit, & damnati alij omnes. Index

Damnare neceſſitate conſtringi. Teren. Phorm.
Tuus eſt damnatus gnatus, non tu.

Damnare eſt morti dare. Virg. Æneid. lib. iiij.
Non dum illi flauum Proſerpina vertice crinem
Abſtulerat, Stygioque caput damnauerat Orco.

Acc. Armorum iudicio:
Maior erit luctus, cùm me damnatum audiet.

M. Tul. in Verrem actione i. Reus in iudicium adductus eſt Verres, homo vita, atque factis omniū iam opinione damnatus. Damnare, & condemnare pro liberare poſitum eſt. Titinnius Veliterna:
Fortaſſe notum fuiſſe, quo die liber foret,
Nunc eius voti condemnatus immolauit hoſtiā.

Virg. lib. xij.
Quem damnet labor, aut quo vergat pōdere letū.

Turpilius Leucadia:

Et amplius illam apparere condecet
Quando quidem voti condemnata eſt.
Virgilius Bucolicis:
Damnabis tu quoque votis.
Siſen.Hiſt.lib. iiij.Quòd voto damnati fetum omnem dicuntur eius anni ſtatim conſecraſſe.Cicero Tuſcul.lib.v.Rerum naturam, quàm errorem noſtrum damnare maluimus.

DELICERE eſt illicere.Titin.lib.v.
Quòd ea paraſitus habeat, qui illum ſciat
Delicere,& noctem facere poſſet de die.

DEFENDERE vindicare,depellere.Vir.Buc.
Solſtitium pecori defendite.

Defendere tueri,depellere.Enn.Achille:
Serua ciues,defende hoſtes,cùm potes defendere.

DELICA eſt aperi, vel* explana.Titin.lib.v.
et Quid iſtuc eſt?aut *iſtic ſibi vult ſermo,mater delica.Idem Prœlia:
Tibíne comœdiam,quam ſciam, non delicem?
Cæcilius Oboloſtate:Si linguas decem
Habeam,vix habeam te ſatis qui audem ache
hac Immò verò*hîc ante ſolitus ſum,delicat.
Accius Achille:
Qua re alia ex crimine inimícorum effugere poſſis,delica.Lucilius lib.xxx. Nemo *iſtum ventrem
iſtum in pertundet,delicet vti,atque videbis.

DELINITVS ad noſtram conſuetudinem placatus.Turpil. Demetrio:
Vide mirum ingenium, ac delinificum mulierum:
Commôrat hominem lacrymis.

Delinitus delectatus. M. Tullius ad Caſſiũ lib. i.Iam biennium eſt,cùm virtuti nuntium remiſiſti,

deli-

delinitus illecebris voluptatis. Lucil. lib.xxx. *Præſeruit, labra delicit, delinit amore.

Præſternit labra delicijs,

Delinitus eſt mente alienatus. Plaut.Amphit. Delinitus ſum profectò,ita vt me qui ſim,neſciã. Lucil.lib. xxviij. Concedat homini id,quod vult; deliniat, corrumpat prorſus, ac neruos omnes.

Delinit deligat. Titinnius Prœlia: Verùm enim dotibus deliniti, vltro etiam vxoribus ancillantur.

DEGERE eſt agere.Lucr.lib.ij. Degimus hoc æui,quodcunque eſt.

Degere etiam eſt minuere. Plaut.Aulul. Nunc ego iſtum ſoror laborem degam, & diminuam tibi. Degere eſt detrahere. Plaut.Epidic. Degitur corium de tergo meo.

DARE eſt exhibere. M. Tullius de ſignis: Cn. Pompeius cum filio, qui fuit in Tyndaritano, cenam ipſi iſti dabat apud villam. Terent.ἑαυτουτ. Nanque ei vnam cenam, atque eius comitibus dedi. Dare facere. Virg.Æneid.lib.i. Tu das epulis accumbere Diuûm.Et lib.iiij. Immotamque coli dedit, & contemnere ventos.

Da ſignificantiam habet manifeſtam, id eſt, dic. Virgilius Aeneid.lib.iij. Da propriam, Tymbręe, domum.

Da dic. Virgilius Bucolicis: Sed tamen iſte Deus qui ſit, da, Tityre, nobis. Et lib.vi. Tuque, ô ſanctiſſima vates Præſcia venturi, da, non indebita poſco. Terentius ἑαυτοντιμωρȣμένῳ: Nunc quamobrem has partes didicerim, paucis dabo. Lucil.lib.xxx. Si liceat facere, *etiã hoc verſib⁹ reddere quod do.

atque

Et lib.xxviij. Perſuade, & tranſi, vel da quamobrem tranſeas. Dare adſcribere. M. Tul. in Verrem diuinatione: Ego etiam quæ tu ſine Verre commiſiſti, Verri crimini daturus ſum. Dare oſtendere. Lucil. lib. xxvi.

Animoq́ue ęgrotar, vidimus corpore hunc ſignum dare. Dare petere. Lucil. lib. v.

Sicuti cùm primos ficos propala recenteis
Protulit, & pretio ingenti dat primitus paucos.

DEPONERE eſt ponere. Virgil. Bucol.

De grege non auſim quicquam deponere tecum.

M. Tul. de offi. lib. ij. Exiſtimaui honeſtiſſimè moleſtias poſſe deponi, *vbi me ad philoſophiam retuliſſem.

ſi

Deponere eſt commendare. Acc. Erigona: Hoſpitem depoſita interimes. Afran. Epiſt.

Amare, habere puerum depoſitum foris.

non facienda nonnunquam

M. Tul. de offic. lib. iij. Ergo & promiſſa *nonunquam faciunda, neque ſemper depoſita reddenda.

Deponere eſt alienare. Plaut. Aulul.

Vt me deponat vino, eam affectat viam.

Deponere eſt deſperare, vnde & depoſiti deſperati dicuntur. Lucil. Satyr. lib. iij.

Symmachus præterea iá tum depoſitus bubulcus
Exhalans animam pulmonibus æger agebat.

Virg. lib. xij, Ille vt depoſiti proferret fata parẽtis.

Acc. Tereo:

vecors flammeo, Depoſitus

Tereus indomito more, atque animo barbaro
Conſpexit in eam amore *vecors flammeus, &
Depoſitus, facinus peſſimũ ex demẽtia Cõfingit.

Idem Alpheſib. Etſi eſt in malis

ſcibo,

Depoſitus animus me⁹, *quæ ſcribi exinde audiet.

M. Tullius in Verrem actione i. Itaque mihi videor

deor,iudices,magnam , & maximè ægram,& prope depoſitam Reipub. partem ſuſcepiſſe .Cæcilius Oboloſtate:

Depoſitus modò ſum anima,vita ſepultus ſum.

Destitvi eſt deſolari. Deſtitui rurſum ſtatui. Nęuius Gymnaſtico : In alto nauem iubet deſtitui ancoris. Cæcilius Symbolo:Deſtituit omnes ſeruos ad menſam ante ſe.

Dedicare eſt dicere. Acc.Alpheſib. *Aduereor cùm te eſſe Alcmæonis fratrem factis dedicat. *for. At vereor* Cęcil.Annal. lib. i. Legati quò miſſi ſunt, veniunt,dedicant mandata.

Dicere conſtituere.Terent.Andria:

Placuit,deſpondit,hic nuptijs dictus eſt dies.

Dicere denuntiare. Lucil. lib.xxviij.

Minitari apertè capitis dicturum diem.

Terent.Andria : Dico tibi,ne temerè facias. Dicere eſt iudicare. Virg.Bucolic.Dic mihi Damœta, cuium pecus? Dicere dicare. Virg.lib.vi. Iunoni infernæ dictus ſacer. Dicere deſtinare. M.Tul. de offic.lib.iij.Et is, qui morti addictus eſſet, paucos ſibi dies commendãdorum ſuorum cauſſa poſtulauiſſet. Dicere eſt promittere. Pompon.Piſtoribus:Nummos certos dicas.dico quinquaginta millia.Salluſt.Hiſtor.lib.ij.Eodem anno in Macedonia Caius Curio,principio veris cum exercitu profectus in Dardaniam , quibus potuit pecunias dictas coëgit. Afran. Vopiſco:

Igitur quieſcet, quoniam inter nos nuptiæ
Sunt dictæ,pareas iſtis verbis, ſi placet.Idẽ Fratr.
De ruſtico neſcio cui vicino ſuo
Perpauperi,cui dicat dotis paullulum.

Pacu.Hermiona:Priùs data eſt, quàm tibi dari dicta,aut quàm reditum eſt Pergamo. Var.Myſter. In id virgo, dos à femina vt auferatur, quæ mihi poſtea quàm ad concordiam dicta eſt. Dicere dare.M.Tul.de offic.lib.ij. Commodè autē*quicunque dixit pecuniam.

qui condixit

DIGNATVS ſignificat dignus habitus. Virgilius Aeneid.lib.iij.

Coniugio Anchiſa Veneris dignate ſuperbo.

Acc.Neopt. Sed quem mihi iungent,cuíque tu illo fuerint,dignabor dari. Idem Atreo:

Egóne Argiuûm imperium attingam, aut Pelopis digner domo?

Quò me oſtendam? quod templum adeam? quo more funeſto colloquar?

Cic Orat. Quanquam enim omnis locutio oratio eſt,quæ tamē conſimili laude dignãtur. Dignari dicitur dignum aliquem deputare.Virgil.lib.x.

Atque idem fugientem haud eſt dignatus Orodē Sternere.

DOMINVS dicitur,cui ſeruitur. Virg.Aen.l.i.Romanos rerum dominos,gentemq́ue togatam.

Dominus rurſum appellatur conuiuij exhibitor:vnde & dominia conuiuia. Lucil. Satyrarum lib.*vi. Qui te bonus Iuppiter*inquit,Craſſo Mutium cùm cenabat dominum fortem. Idem lib.*xiij.Primùm dominia, atque ſodalitia omnia tolluntur. Turpilius Philopatro: Fortè eo die*meretricis ad me de leuitate Atticæ, vt cùm venerat, quidam dixerat quæ cenam apud me Thais,atque Erotium,Antiphila, Pythias: ego extra cubui domina. Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: Dominū conui-

vii,
for. inquit Craſi, ſic apud Mutiū.
xxx
meretrices ad me delenificæ Atticæ conuenerant, condixerāt'que.

conuiuij,vinum,aliud'ue quid mî laudato . Salluſtius Hiſtoriarum libro iij. *Alteri ſcribam, & ce- *Alter* nas in imo medius inter Tarquinium , & dominum Perpennam. M.Tullius in Verrem Frumentaria:Adria argento dominos veſtræ. Var.Endym. Diſcumbimus muſſati,dominus matura oua ad ce *vide infrà in, maturum* nam committit. Domini & mulierum amatores. Dominus maritus. Virg.Aeneid.lib.iiij.

Connubia noſtra
Reppulit,ac dominum Aenean in regna recepit.

DELIBERARE eſt dubitare. Teren.Phorm. Ego amplius deliberãdum cẽſeo. Deliberatum expletum,defunctũ,vel definitũ. Turpil. Philop. Certum,atque deliberatum eſt, me illis obſequi.

DISCRIMEN diuiſio, ſeparatio.Cic.de finibus bonorum, & malorũ lib.ij. Homo & acutus, & diligens Chryſippus non contemnit, totumque diſcrimen ſummi boni in eadem rerum comparatione poſitum putat. Diſcrimen eſt periculum. Virgilius Aeneidos lib.i.

Per tot diſcrimina rerum Tendimus in Latium.

Diſcrimen rurſum ſeparatio à diſcernendo: vnde & diſcerniculum dicitur acus, quæ capillos à media fronte diſſeparat. Salluſt.Hiſtor. lib.i. Sertorius *fortis turba morantibus, *Parthis turba morantibus* nullo,vt in terrore ſolet,generis,aut imperij diſcrimine , per calonum corpora ad medium quaſi deinſuper inſtantium manibus in murum attollitur . Virgil.Aeneid.li.i.

Tros,Tyriusque mihi nullo diſcrimine agetur.

M.Tullius Philippicis lib ij. Hetruriam diſcriminat* Caſſius. *Caſſia.* Lucillius libro xxix. Et amabat

omnes natura, vt *omnes, nam diſcrimen non facit, neque ſignat linea alba. Diſcrimen certamen. Virg. lib. v.

piſtrix

Poſt hos æquo diſcrimine *piſtris,
Centaurusque locum tendunt ſuperare priorem.

auocari

DVCI delectari, vel *aduocari. M. Tul. de finib. bonorũ, & malor. lib. v. Dantque ſeſe ad ludendũ, fabellarũque auditione ducuntur. Ducere pati. Virg. Aeneid lib. iiij.
Nate Dea, potes hoc ſub caſu ducere ſomnos?

Ducere nudare, exerere. Virgil. Aeneid. lib. xij.
Ille tamen clypeo obiecto conuerſus in hoſtem
Ibat in auxilium, ducto mucrone petebat.

Ducere excitare. M. Tul. in Ver. action. ij. Quòd ſi qué ſtatuæ magnoperè delectant: ſi quis earũ honore, aut gloria ducitur. Ducere conſuetudine quã ſignificantiã habeat, claret, ſicut Virg. Æneid. lib. xij. Ducitur infelix ęquo confectus Aletes. & multa talia. Ducere illicere, inducere. M. Tul. de offic. lib. ij. Poſtremò pretio, aut mercede ducuntur. Et de ſeneđ. Sic adoleſcentes ſenũ præceptis gaudent, quibus ad virtutũ ſtudia ducuntur.

Ducere ſtruere, erigere. Virg. Aeneid. lib. i. Pars ducere muros, Moliriq; arcẽ. Ducere exiſtimare, iudicare. Var. Sexag. Auidus iudex reũm ducebat eſſe *κοινὸν, hoc modo. Virg. lib. x. Tanton' me crimine dignum Duxiſti? M. Tul. in Ver. diuinat. Clariſſimi viri noſtrę ciuitatis temporibus optimis hoc ſibi ampliſſimum, pulcerrimumque ducebãt. Lucil. l. xxx. Non datur, admittit nemo, nec viuere ducunt, Orco ſpondent ſeptimum.

leg. κοινὸν ὁρμῶν

M. Tul. de offic. lib. iij. A quatuor fontibus honeſtatis primo libro officia duximus. Ducere voluere.

uere,pertrectare. Virg.lib.ſexto:

Sic equidem ducebam animo,rebarq́ue futurum.

Lucillius lib. xxix. Age nunc ſummam ſumptus, *ducatq́; æri ſimul, atque alieni. Ducere fabricare.Varro, γνῶθι σεαυτόν: Nihil ſunt Muſæ policis veſtræ quas ęrificè duxti. Ducere trahere,differre.M.Tul.ad Cæſarem iuniorem lib.i. Ne res duceretur, fecimus vt Hercules Antianus in aliũ locum tranſferretur. Idẽ de offi.lib.iij. Apud prætorem criminatus eſt Balbum illũ ducere. Ducere propriè pro temporibus ſeruare. Virg.Bucolicis:

duc,atque erũ ſimul adde aliem.

Aſtrum,quo ſegetes gauderent frugibus,& quo
Duceret apricis in collibus vua colorem.

Ducere demittere,deſcendere. Plautus Aulul.

Vbi *ile abit,ego me duco deorſum de arbore.

ita lego

Ducere gerere. Virg.lib.vij.

Hi bellum aſſiduè ducunt cum gente Latina.

DIFFERRE eſt ſpatium temporis dare. Virg. Aeneid.lib.vi.

Diſtulit in ſeram commiſſa piacula mortem.

Differre diffamare,diuulgare.Lucillius lib.xxx.

Gaudes,cùm de me iſta foris ſermonibus differs.

Varro de vita pop.Romani lib.iiij. Si modò ciuili concordia exſequi rationem paret, rumores famã differant licebit, nosq́ue carpant. Differre diuidere,vel ſcindere Virg.Georg.lib.iiij.

Scythiæq́ue hyemes,atque arida differt
Nubila.

Teren.Adelphis: Miſerã me,differor doloribus.Virg.lib.vij.

At procul inde citæ Metium in diuerſa quadrigæ
Diſtulerant.

Lucillius lib. xxx.

Et maledicendo multis ſermonibus differs.

Plautus Aulularia:
Niſi reddi mihi vaſa iubes, pipulo te differam
Ante ædeis. Differre in ordinem ponere. Virg. Georg. lib. iiij. Ille etiã ſeras in verſum diſtulit vlmos. Differre diſtare. M. Tul. in Verrem diuinatione: Ac vide quid differat inter meã opinionem, ac tuam. Lucil. lib. xxvij. Tamen aliti verruca, aut cicatrix medius papillæ differũt. M. Tul. Hortenſio: Quantum inter ſe homines ſtudentes moribus omni vitæ ratione differant.

DVRVM ſolidum. Virgilius Aeneid. lib. iiij.
Sed duris genuit te cautibus horrens
Caucaſus. Durus nocens. Idem Georg. libro quarto: Aut durum tineæ genus. Lucil. lib. xxx.
Et ſæuo, & duro in bello multo optimus hoſtis.

Durum patiens, & perſeuerans. Virgil. Georg. lib. ij. Scipiadas duros bello. Et Æneidos lib. i.
Durate, & voſmet rebus ſeruate ſecundis. Teren. Adelph. Nõ hercle hîc quidẽ durare quiſquã, ſi ſic fit, poteſt. Durum immite. Virg. Georg. lib. ij.
Quid iuuenis, magnum cui verſat in oſſibus ignẽ
Durus amor? Terent. Heauton. Et quod illũ inſimulat durum, id non eſt.

DECERNERE eſt conſtituere, definire. M. Tul. de offi. lib. i. Quare expetenda quidem magis eſt decernendi ratio, quàm decertandi fortitudo. Virg. Ænei. lib. iiij. Decreuitq; mori. Ter. Andria: Quicquid peperiſſet, decreuerunt tollere. Plautus Aſinar. Eos me decretũ eſt perſequi mores patris. Varro Eumenid. Forenſes decernunt, vt exiſtimatio nomen *eum in ſanorum numerum referat.

meum

Decernere eſt dicere. Plautus Amphitryone.

Qui

Qui nequeas,noſtrorũ vter ſit Amphitryo decernere. . Decernere certare. Virgil. Æneid.lib.xi. Ipſum armis,ipſumq́ue iubet decernere ferro. Idem Georg.libro tertio: Cornibus inter ſe ſubigit decernere amanteis. M.Tul.Philippicarum lib.tertio.Quam nę ſeruiã animis,armisq́ue decernere.

DEMISSVM abiectum.M.Tul.de offi.lib.iij. Perſpicuũ eſt enim ea, quę timido animo,humili, demiſſo *vnus accipit *affert. Demiſſum humile,miſerandum,abiectum.Virg. Æneid.lib.iij. Deiecit vultum, & demiſſa voce locuta eſt. Lucil. lib.xxvij.Re in ſecunda tollere animos,& in mala demittere.Cic.Tuſc.lib.v.Non eſt auſus elatè, & amplè loqui:humiliter,dimiſſeq́; ſentire. Dimittere permittere,in poteſtatẽ dare. Tul.de Rep.li.i. Tum annui cõſules,tũ dimiſſi populo faſces. Dimittere derelinquere. M. Tul.ad Cęſarem lib.iij. Quę ſi videres non de exercitu retinẽdo tueri,ſed eo tradito,aut dimiſſo. Demittere deſuper mittere.Virg.Aen.lib.ij.Demiſſum lapſi per funẽ. Salluſt.Hiſt.lib.iij.Cum *machinis ſtrepitu dimiſſum Victorię ſimulacrũ coronã capiti imponebat. Var. Meleagris: Cùm etiam Thaïs Menandri tunicam dimiſſam habeat ad talos. Dimittere dare.Virgil. Geor.lib.iij. Dimiſſęq́; ab Ioue gentis Nomina.

al.fractoque ſiant, aufert

machinæ. ſuprà in, tranſenna, machinato, legitur.

Dimittere mittere. Idem Aeneid. libro primo: Equidem per litora certos Dimittam.

DISCERE eſt ignotã rẽ meditando aſſequi.Lucil. libro ix. Diſcere *labora,ne res te ipſa,ac ratio ipſa refellat.Vir.lib.xij.Diſce puer virtutẽ ex me. Diſcere tentare.Virg.lib.v.Et fractis diſcentẽ currere remis.

Lego,labora,Diſcere, ne res ipſa, ac te ratio

DEFVNCTVM dicimus conſuetudine mortuum. Virg. lib. v. Defunctaq; corpora vita. Defuncti liberati. Idem lib. ſexto:

O tandem magnis pelagi defuncte periclis.

DISTRAHERE eſt vendere. Lucil. lib. xxix: Diuidant, differant, diſſipent, diſtrahant. Diſtrahere ſeparare. Teren. Phorm.

Quòd ſi eò meæ fortunæ redierunt, Phanniũ abs te vt diſtrahat? M. Tul. Philip. lib. ij. Quod primũ hęc natura cohærentia, opinione diſtraxiſſent. Var. de vita pop. Rom. lib. i. Diſtractione ciuium elangueſcit bonum proprium ciuitatis, atque ægrotare incipit, & cõſeneſcit. Diſtrahere diuidere, diffundere. Virg. lib. vij. Turbatis diſtractus equis. Varro de vita pop. Rom. lib. i. Metium Sufetium propter perfidiam interemit penè imperioſiùs, quàm humaniùs. Nam equis ad curriculum ex vtraque parte deligatum diſtraxit.

DICARE dictum eſt conſtituere, conſecrare. Virgil. lib. quinto:

Vrbe velim poſita templis ſibi ferre dicatis.

Dicare tradere M. Tul. Epiſt. ad Cęſarẽ lib. i. Balbum quanti faciam, quamq; ei me totum dicauerim, ex ipſo ſcies. Lucil. lib. xxx.

Iuratum ſe vni cui ſit data adæq; dicata. Dicare indicare, nuntiare. Lucil. lib. xxx. Sic vbi ad aureis Fama tuam pugnam claram *allatam dicaſſet.

illatam, fortè, illuſtrem'que

Detrahere derogare. M. Tul. de ſignis. Et ſi quęritis, vt ipſe de me detraham, illos ego accuſatores puto. Detrahere tollere. Teren. Heauton.

*Aſſiduo, accurrunt ſerui, ſoccos detrahunt.

al. Aſſido

Virg. Georg. lib. iij. Obſeruãs nido implumeis detraxit.

traxit. M.Tul.Frumentaria in Verrem: Poſtremò ſicui ciuitati ſociæ tantùm detraxit, quantũ commodum fuit.Idem de offi.lib.iij.Nũquã committit,vt alienum appetat, & id, quod alteri detraxerit,ſibi aſſumat.Et Hortenſio: Vt ea ſibi ratio vera reſtituat, quę conſuetudo vitioſa detraxerit. Detrahere extrahere. Lucil.lib.xxix.

Cùm ipſi in *locũ deſcendant,cùm alios detrahãt. *lutum*

DESPICERE eſt pro nihilo habere. M. Tul. in Verrem actione ij. Quemadmodum tenuiſſimum quenque contempſerit, deſpexerit, liberum eſſe nunquam duxerit. Virg.Bucolicis:

Deſpectus tibi ſum,nec quis ſim quæris,Alexi.

M.Tul.de offi.lib.ij.Deſpiciũt autem eos,& condemnant,in quibus nihil virtutis, nihil animi, nihil neruorum putant. Deſpicere deſuper adſpicere. Virg.Georg.lib.ſecundo:

Qualem ſæpe caua montis conualle ſolemus
Deſpicere.

M.Tul.Hortenſio: Conſolabitur eam magnitudo animi, & humanarũ opinionum alta quædam deſpectio.

DEIICERE elidere.M.Tul.ad Cæſarẽ iuniorem lib.ij. Adeſt *alba neſcio cuius Clodij, quam *abba*
tu
*cum reſtitui *iuſſiſſet Anconę cum eo deiectum *iuſsiſti, ſed*
eſſet ex ſenatuſconſulto. Deiicere dicitur mittere. Virg. lib. viij. Toto genitor quæ plurima cælo
Deiicit in terras. Lucilius lib. xxvij.

Has è feneſtris in caput
Deiiciunt,qui propè ad oſtium adſpirauerant.

Deiicere præcipitare. M. Tul. in Verrẽ actione ij.Si me ædilitate deieciſſent. Lucil.lib.xxix.

Detruſus tota vi deiectuſque Italia.

Deiicere

Deiicere auertere. M. Tul. Philippicis: Nec verò vſquam, nec à Repub. deiiciebam oculos.

DEDVCTVM dicitur molle, ſuaue. Virg. Bucol.
Paſcere oportet oueis, deductum dicere carmen.

Deducere vocare. M. Tul. de repub. lib. i. Quare ſi placet deducere rationem tuã de cælo ad hæc citeriora. Deductum delectatione ductum. Virgilius Bucolicis:
Carmina vel cœlo poſſunt deducere lunam.

Illó Lucillius lib. xxvi. *Illuc oculi deducunt ipſi, atque animum ſpes illuc rapit. Deducere trahere, mo-
det uere. Siſenna Hiſt. lib. iiij. Ab armis *te recedere, præſidia de locis deducere. Deductum diminutum, ſuppreſſum. Lucillius lib. xxx.
voce Deductat hunc *voce leo. cur tu ipſa venire
Non vis huc? Deducere deprauare, tranſuertere à vero & à recto. M. Tul. Hortenſio: Habet enim
& infinitam ipſa incertam *definitam viam; & ex ea multis vitiis, & erroribus deprauata deducitur. Virgilius Georg. lib. i. Riuos deducere nulla Relligio vetuit.

DEFERRE abducere. Virg. Æneid. lib. vi. Defer in Italiam. Deferre eſt afferre. Virgil. Æneid. lib. iiij. Celeres mandata per auras Detulit. Deferre cælatum prodere. Lucil. lib. xxviij.
Quapropter certum eſt facere contrà, ac perſequi,
Et nomen deferre hominis.

DESTINARE dicitur parare. Deſtinare emere. Lucillius lib. xxvij.
Facio, ad lenonem venio, tribus in libertatem millibus Deſtinet.

DOCERE ſignificat diſciplinã, vel artem quãpiam magiſterio dare. Virg. Aeneid. lib. v. Docuit

poſt

exitus ingens. Docere dicere. Lucillius lib.xxix. *At non ſunt ſimiles,neque dant: quid ſi dare vellent, Acceperis'ne,doce. *Aut niſi*

Diligere manifeſtam habet ſignificationem,vt plerunq;. Diligit diuidit.Plaut.Curcul. Clypeatus elephantum ibi machæra diligit. Titinnius Prælia: Pernam*totam diligit. *coctam*

Dextrvm dicitur dexteræ partis. Virgil.lib. quinto:Quò tantùm mihi dexter abis? Dextrum dicitur felix,propitium. Virg.lib.viij.
Et nos,& tua dexter adi pede ſacra ſecundo.

Deprecor amolior,depello,propulſo. Tul. de Rep.lib.vj. Non modò inuidia pari non erant, ſed etiam Claudij inuidiam Gracchi caritas deprecabatur.Ennius:[1]Eripite ô cui nunc ęrúnā,à libertate para quibꝰ ſeruitutē meā miſerā deprecor.

[1] *Etſi non me lateat, aliter paullò hoſce verſus apud Agelliū lib.vi.cap.xvi.ſenariorū lege ſcriptos eſſe,non poſſum tamen præterire conniuenter veriorē, quæ mihi videtur, lectionem. Eripite ô ciues, quibus*
Nunc ærumna mea libertatem paro,
Quibus ſeruitutem mea miſeria deprecor.
Eſt autem ſermo de Erechthei filiabus,quæ pro ſalute patriæ mortem oppetierunt.

Divortivm eſt rerum omnium ſeparatio. Cicero de Oratore lib.iij.Sic è communis ſapientiæ iugo ſunt doctrinarum facta diuortia. Diuortium deflexus de via,à diuertendo.Virg.lib.ix.
Obiiciunt equites ſeſe ad diuortia nota.

E.

Exigere vi extorquere. M. Tullius in diuinatione : Et cùm eſſet tritici modius ſeſtertiis

duobus pro fruméto in modios ſingulos duodenos ſeſtertios exegiſſe. Exigere inquirere, verum perdiſcere. Virg. Aeneid. lib. primo:

Quærere conſtituit, ſociiſque exacta referre.

Exigere eſt excludere. Plautus Aulularia: Itaq; omneis exigit foras. Teren. And.

Spectandæ, an exigendæ ſint vobis prius. Afranius Fratriis: Retinebitur vir vt volútate vna probabili prægnantem quod non exigat. Nęuius Danaë: Indignè exigor patria innocens. M. Tul. Philippicis lib. ij. Claues ademit, foraſq; exegit. Lucil. lib. xxvi Veſtimentis frigus, atq; horrorem exacturum putet. Exigere debitum repetere. M. Tul. Epiſtola ad Caſſium: Sed non vrgeo. Longiores enim ſpectabo, vel potius exigã, quando hercle ego temerè exigam. Exigere facere, cogere. Virg. Æneid. lib. ij. Quos improba ventris Exegit cæcos rabies.

Exigere ſignificat agere. Plaut. Captiuis: Salue Tyndare, & tu cuius cauſa hanc ærumnam exigo. Virg. Aeneid. lib. i.

Omneis vt tecum meritis pro talibus annos
Exigat. Teren. Hecyra: Illiq; exopto, vt reliquã vitam exigat. Lucil. lib. xxviij. Cùm cognoueris, vitam ſine cura exigas. Exigere definire, conſtituere. Virg. Æneid. lib. iiij.

Decreuitque mori, tempus ſecum ipſa, modumq;
Exegit. Exactum tranſcurſum, præteritum. Virgilius Georg. lib. tertio:

At tribus exactis, vbi quarta acceſſerit æſtas.
Et eodem: Exactis grauidæ cùm menſibus errant.

ELIDERE excludere ſignificat. Virgil. lib. viij Eliſos oculos, & ſiccum ſanguine guttur. Plautus Rudente:

Rudēte: Iubeo oculos elidere, idē vt ſępius faciūt coci. Lucillius Satyr. lib.ij. Iniuriatū hunc in fauces*inuolaſſe,animamq; eliſiſſe illi. Elidere ſuffocare,vel occidere. Virgilius lib.octauo: *inuaſſe, fortè, inuaſiſſe.*

Geminoſque premens eliſerit angues.

Elidere collidere. Virgil Æneid.lib.iij.

Ter ſpumam eliſam,& rorantia vidimus aſtra.

Cicero Tuſcul. lib.v. Qui rebus his fractus ægritudine eliditur,poteſt*tamē eſſe non miſer. Elidere deiicere. M. Tul.de Rep.lib.ij. Vt auriga indoctꝰ è curru trahitur,operitur, eliditur, laniatur. *tandem*

EXANCLARE ſignificat exhaurire. Plau.Sticho: Næ iſte ædepol vinum poculo pauxillulo Exanclauit. Idem Pœnulo:Sæpe exanclatum merum ſcitiſſimè. Exanclari perfici.Pacuuius Peribœa:Nō poteſt,Menalippe,hic ſine tua opera exāclari clauos. Exanclari etiam ſignificat perpeti. Ennius Andromacha:

Malo torquetis cū ęrumnis illum exanclari diem.

Accius Diomede: Ferè exanclauimus Tyranni ſæuum ingenium,atque exſecrabile. Idem Amph.

Pertolerarem vitā,cladesq; exanclarē impatibileis

Lucillius lib.xxx.

*Quantasque modo ęrumnas,quantoſq; labores *Quātas, quóque*

Exanclaris. Exanclare effundere. Ennius Eumenidibus:

Niſi patrē materno ſanguine exāclando vlciſcerer.

ELIMINARE eſt exire.Ennius Medea exſule:

Antiqua ædilis fida cuſtos corporis,
Quid ſic extra ædeis exanimata eliminat?

Accius Phœniſſis: Egredere,exi,*effer te,elimina vrbe; Idem Meleagro: *effer*

Timidè elimínor clamore,ſimul agnita vox ad aũreis accinit. Varro Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: Occipitium [1]ariuodeo oſtendo,ex oraculo elimino me.

Eliminare rurſum excludere. Pacuuius Duloreſte: Vbi ille eſt?me miſeram, *quoniã clamor elimi nat. Pomponius: *Conclauos iſtic manet,eliminabo extra ædeis coniugem.

quam

lego, Cœna: Vos iſtic maneto

[1] *Armodio. lego ſeparatim, armo Deo, vt dicat ſe digredientem ex adyto, oraculiue ſacrario, obuertiſſe Deo humeros, occipitiumq́, hoc eſt, inde diſceſſiſſe: nã armus etiam de hominibus effertur.*

E V A D E R E exire,tendere: Terentius Phorm. *Quid hic cœptat, aut quò euadet hodie? Lucil.li. xxvi. Euadat ſaltem aliquid aliquâ, quod conatus ſum. Plautus Aſinaria:

Scin quam? quò euadat, vide.

Demiror quid ſit, & quò euadat ſum in metu.

Euadere fieri,pręduci. M. Tul. Philippicarum libro ij. An verebare, ne non putaremus natura te potuiſſe non improbũ euadere? Euadere eſt liberari. Salluſt. Iugurthæ bello: At ni Marius ſigna inferre, atque euadere oppido properauiſſet, profectò cuncti, aut magna pars Siccenſium fidẽ mutauiſſent. Virg. lib. nono: Noſtras'ne euadere demens Speraſti te poſſe manus? Lucil.lib.xxv.

Iccirco omnes euaſuros cenſent ægritudinem.

Siſenna Hiſt.lib.quarto: Cohors vna *poſt concitata, qua murus erat interruptus, euadit. Euadere adſcẽdere. Virg. Aeneid.lib.ij. Euado ad ſummi faſtigia culminis. Euadere apparere. Virg. Aen.l.ij

paſsim

Vt tandem ante oculos euaſit, & ora parentum.

E X C I P E R E eſt ſeiungere, ſeparare. Virg.lib.ix

Ipſum illum clypeum, criſtasque rubenteis

Exci-

Excipiam ſorti. Excipere excuſare, vel cęlare. Plautus Aulul. Neque partem tibi ab eo, qui qui eſt, inde poſces, neq; furẽ excipias. Excipere eſt ſuſcipere. Virgil. Aeneid. lib. iij. Heu quis te caſus deiectam coniuge tanto Excipit? M. Tul. in Verrem de ſuppliciis: Filiorum ſuorũ poſtremũ ſpiritũ ore excipere liceret. Excipit opprimit, vel circũuenit. Virg. Æneid. lib. ij. Et ſcelerum furiis agitatus Oreſtes Excipit incautum. M. Tul. ad Pompeium lib. iiij. Quod ſi eſt, non modo iter meũ intercluſum, ſed meipſum planè exceptum putabat. Et rurſum: Admoniti ſumus vt caueremus, ne exciperemur à Cęſare. Excipere rurſum extrahere. M. Tul. de Repu. lib. iiij. Quos inſepultos reliquiſſent, eos, quos è mari propter vim tẽpeſtatis excipere non potuiſſent, innocentes necauerint. Virgilius Bucolicis: Non ego te vidi Damonis, peſſime, caprum Excipere inſidiis? Excipere manere, habere. Virg. Geor. l. iiij Ergo ipſas quãuis anguſti terminꝰ æui Excipiat. Excipere captare. Cicero Orat. lib. iij. Quædã dari ex hac vita ad pertractandos animos hominum, & ad excipiendas eorum voluntates.

EXPLORARE eſt intentiùs obſeruare. Virgil. Aen. lib. ix. Necnon & trepidi formidine portas Explorant. M. Tul. de offi. lib. tertio: Hac vi non mutatur, niſi exploratũ quidem habeat, id omnino neminem vnquam ſuſpicaturum. Explorare verum inquirere. Virg. Aeneid. lib. i. Exire, locoſque Explorare nouos. Explorare probare. M. Tul. in Verrem actione ij. Tum in reliquis explorata, atque prouiſa. Lucil. lib. xxix.

Certum ſcio eſſe ita, vt dicis: nam mihi erant de illo explorata omnia.
M.Tul.de ſenectute: Quis eſt tam ſtultus, quamuis adoleſcens, cui ſit exploratum, ſe ad veſperum eſſe victurum? Explorare ſiccare. Virg. Geor.l.i.
Et ſuſpenſa focis exploret robora fumus.

EXERCERE fatigare. Terent. Adelph.
I, ſanè ego exercebo hodie, vt dignus es, ſilicerniũ.

Exercere exagitare. M.Tul. de offic.lib.1 Exercenda etiam eſt facilitas, & altitudo animi. Virgil. Aeneid.lib.v. Nate Iliacis exercite fatis.

Exercere inſequi. Virg. Aeneid.lib.iiij.
Tum vos, ô Tyrij, ſtirpẽ, & genus omne futurum
Exercete odijs. Exercere ſolidare. Salluſt. Iugurthæ bello: Nabdalſa exercito corpore. Cicer. Tuſc. lib.v. Equidem meos caſus, in quibus me fortuna vehementer exercuit Exercere imponere, imperare. Virg. Georg lib.ij.
Tunc denique dura
Exerce imperia, & ramos compeſce fluenteis.
Plaut. Amph. Si in me exerciturus, quæſo in parietem* prius domes [*al. vt primum] Exercere in meliorem vſum, & fructum formare. Virg. Georg. lib.i.
Exercetque frequens tellurẽ, atque imperat aruis.

EQVITES cum conſuetudine aut à magiſtro equorum, aut ſeſſore appellamus. Virg. lib. iiij.
Interea præmiſſi equites ex vrbe Latina.
Et lib. x. Effuſumque equitem ſuper ipſe ſecutus.

Equites Virg. Georg. lib.iij. equos dici voluit.
Impoſiti dorſo, atque equitem docuere ſub armis
Inſultare ſolo, & greſſus glomerare ſuperbos.

EXTERRITVM expauefactum ſignificat. Virgi-

Virg.lib.v. Plauſumque exterrita pennis Dat tecto ingentem. Varro Eumenidibus:
Videmus populum furiis inſtinctum tribus,
Diuerſum ferri, exterritum formidine. Exterritum accenſum, inflammatum. Virg.Georg.lib.iij.
Sæuit agris, aſperque ſiti, atque exterritus æſtu.

EXPERIRI eſt pati, ſentire. Virg.lib.primo:
Vos & Cyclopea ſaxa Experti. Teren.Hecyra: Nã fuiſſe erga me miro ingenio expertus ſum. Experiri tentare. Virg.Aeneid.lib.quarto:
Nequid inexpertum fruſtra moritura relinquat.
Terentius Eunucho:
Omnia prius experiri conſilio, quàm armis ſapientem decet. Lucil. lib.xxx.
Summatim tamen experiar reſcribere paucis.
Plautus Aſinaria: Dignos adire, atq; experiri certũ eſt mihi. Experiri ſcire. M.Tul.Epiſtola ad Brutum lib. vij. His contraria, atque parata vt eſſe ſoleat, expertꝰ ſum. Virg.lib.nono: Experto credite, quantus In clypeum inſurgat.

EXIRE manifeſtam habet ſignificationem, vt Terentius Eunucho:
Exi foras, ſceleſte. at etiam reſtitas
Fugitiue? Exire euadere, liberari. Lucillius lib. xxviij. Ne hoc faciat, atq; ex hac ęrumna *exeatis. *is exeat*

Exire euitare. Virg.lib.quinto:
Corpore tela modò, atq; oculis vigilantibus exit.

Exire erumpere. Virg. Aeneid. lib.ij.
Non ſic aggeribus ruptis cùm ſpumeus amnis
Exit. Exire prohibere. Virg.Aeneid.lib.xi.
Suſtinet à iugulo dextram, & vim viribus exit.

EXPEDIRE vtile eſſe. Teren.Heauton.

Expedit bonas eſſe vobis : nos , quibus cũ eſt res, non ſinunt. Lucil. lib. xxvij. Ego enim à pueritia, vt me amare expediat. Tul. de offi. lib. ij. Sæpe enim aut eos lædunt, quos nõ debeant; aut eos, quos nõ expedit. Expedire eſt definire. Virg. Aen. lib. iiij. Et Auſonio poſſis conſidere portu Expediã dictis. Teren. Phorm. Atq; id, ſi potes, verbo expedi vno.

Expediri liberari. Virg. Aen. lib. ij. Flammã inter & hoſteis Expedior. Terẽ. Hecyra: Teq; hoc crimine expedi. Siſenna Hiſt. lib. iiij. Funeis expediunt, clauſtra foribus impoſita periclitãtur. Expedire proferre. Virg. Aen. lib. i. Cererẽq; caniſtris Expediunt. M. Tul. in Verrem de ſuppliciis: Hominem proripi, atque in foro medio nudari, ac deligari, & virgas expediri iubet. Expedire colligere. M. Tul. ad Cæſarem iuniorem lib. primo: Ex cæteris autẽ generib⁹ túc pecunia expedietur, cú legionibus victricibus erũt, quę ſpopõdimus, perſoluẽda.

E N I X A dicitur partu leuata. Virg. Aen. lib. iij. Triginta capitũ fœtus enixa iacebit. Enixa ſubiugata. Virg. Aenei. lib. iij. Seruitio enixæ tulimus.

E F F E R R E ſubdere. Lucil. lib. xxvi. Depugnabunt pro te ipſi, & morientur, ac ſe vltrò efferent.

Efferre ſignificat proferre. Virgil. lib. v.
Tunc ſatus Anchiſa ceſtus pater extulit æquos.
Et lib. ij. Méne efferre pedẽ genitor? Lucillius lib. xxvi. Ego *vbi quem ex præcordiis verſu effero. Ennius Medea: Vtinam ne vnquam *me de cordis cupido corde pedẽ *extuliſſe. Efferre oſtẽdere. Virgilius libro octauo:

niſi lego, Medea extuliſſes

Vt belli ſignum Laurenti Turnus ab arce Extulit.

Efferre erigere, leuare. Virg. Æneid. lib. quinto:

Oſten-

Oſtendit dextram inſurgens Entellus,& altè
Extulit. Lucil. lib.xxx.
Continuò ſimul ac paullò vehementiùs aura
Inflarit fluctus, erexerit, extuleritque. Efferre edere,prouehere. Virgil.Georg.lib.ij. Extulit hæc Decios,Marios.Lucillius lib.xxvi.Nō idcirco extollitur, vel irę,vel gaudij dator. M.Tul.Hortēſio: Præter cęteros noſtra extulit ciuitas. Efferre extollere. M.Tul.de ſignis: Nimirum forſitā hæc illi mirentur,atque efferant.Idem de offi.lib.ij.Itaque eos viros *ſuſcipiunt, maximiſq; efferūt laudibus. *ſuſpiciunt Lucillius libro xxx. Omnia alia, in quibus efferimur rebus,ne ego multis loquar.

EXTOLLERE differre.Cęcili[9] Plocio: Abi intro,atq;iſta hęc aufer,tamē hodie extollat nuptias.

EXPLERE dicitur implere. Lucre.lib.tertio: Atq; explere bonis rebus, ſatiareq; nunquā. Virg. Geor.l.iij.Improbus *ingluuiē,raniſq;loquacibus *illuuiem explet. Explere minuere. Virg.lib.ſexto: Diſcedam,explebo numerum,reddarq; tenebris.

EDVCERE erigere. Virg.lib.vi. Arāq; ſepulcri Congerere arboribus,cæloque educere certant.

Educere dicitur exuere. Virg.lib.x. Hoc dicēs, eduxit corpore telū. Educere educare. Teren. Adelph. Eduxi à paruulo,habui,amaui pro meo.

EXCVTERE dicitur commouere.Virg.lib.xij Gaudetq; comanteis Excutiens ceruice toros. M. Tul.de offi.lib.ij.Explica,atq; excute intelligentiā tuā. Excutere emittere.Virg.ix. Excuſſus Aconteus Fulminis in morē. Excutere excludere,deiicere.Virg Aen.lib.iij.Excutimur curſu, & cæcis erramus in vndis.Idem lib.ix.

Excuſſi manibus radij, reuolutaque penſa.
Lucillius libro xxx.
Ipſo cum domino calce omneis excutiamus.

Excutere eligere. M. Tul. Philippicarum lib. xij. Iuuentutem omnem ex tota Italia excuſſimus.

EXPONERE oſtendere. M. Tul. de ſignis: Vocat ad cenam deinde ipſe prætorem, exponit ſuas copias omneis. Exponere deponere. Virg. lib. xi.
Socios de puppibus altis Pontibus exponunt.

Exponere diſſerere. M. Tul. Philippic. lib. i. Exponam vobis breuiter conſiliũ profectionis, & regreſſionis meæ. Exponere abiicere. Terentius Heauton.
Erat hic Corinthia anus haud impura. ei dedi
Exponendam. Expoſitum ſubiectum. M. Tul. in Verrem actione ij. Cùm tibi expoſita eſſet ad prædandum omnis Pamphylia.

EXORNARE fœdare. Terentius Heauton.
Egóne? ſi viuo adeo exornatum dabo, Adeo depexum; vt dũ viuat, meminerit ſemper mei. Exornare ornare. M. Tul. in Verrem de ſignis: Exornat amplè, magnificeque tricliniũ. Terent. Eunucho: Ita viſus eſt dudũ, quia varia veſte exornatus fuit. Cicero de Orato. lib. i. Qui omnes eloquẽtes fuerunt, orationem ſuam, & Reipub. dignitatem exornabant.

EXPLICARE oſtendere, explanare. M. Tul. in Verrem de ſignis: Vitam alterius totam explicare. Idem de officiis lib. iij. Vt quędã ſibi concedantur, quò faciliùs, quæ volunt, explicent. Explicare, emittere, extendere. Virgilius Georg. lib. ſecundo:
Sed trudit gemmas, & frondeis explicat omneis.

M.Tul.

M.Tul.de Repub.lib.ij. Quæ virtus præter cæteras,totã ſe ad alienas vtilitates porrigit, atque explicat. Var. Seſquiulyſſe:
Vias ſtelligeras ætheris explicans ære cauo ſonitũ hic in cothurnis. Explicare exercere. M.Tul.de offic.lib.iij. Explica, atque excute intelligentiam tuam, vt videas quæ ſit in ea ſpecies,forma,& notio viri boni.

EXVI eſt exſolui.Virg.Aeneid.lib.ij.
Suſtulit exutas vinclis ad ſidera palmas.

EXVI nudari.Virg.lib.v.Magna oſſa,lacertoſque Exuit. Exuere deponere. Vir.Aeneid.li.iiij.
Et ſi quis adhuc precibus locus,exue mentem.

Exui liberari. Lucil. lib. xxix. Vnde domum vix redeat,vixque hoc exuat ſe.

EXCIDERE cedere.M.Tul. Philip.lib.ij.Excident gladij cruenta arma de manibus. Excidere in obliuionem *dare. Virg. Aeneid.lib.i. *[venire]*
Nec dum etiam cauſſæ irarum,ſæuique dolores
Exciderant animo.

EIECTVM excluſum. Virg.lib.ix.
Nec non Tarquinium eiectum Porſena iubebat
Accipere.Lucilius lib.xxix.*Ibi erat *ſcopios *[vbi]*
Eijcere iſtum abs te,quamprimùm, & perdere *[ſcopus]*
amorem. Eiectum extenſum. Virg. lib.x.
Eiectoque incumbit cernuus armo.

EXSVLTARE ſæuire.M.Tul.de Repu.lib.ij. Quæ ſanguine alitur, quæ in omni crudelitate ſic exſultat,vt vix hominũ acerbis funeribus ſatietur.

Exſultare eſt geſtu,vel dictu iniuriam facere.Lucil.lib.xxx.Quin totum *purges, debelles me, atque *deauras,exſultes,ſollicites. Virg.lib.v. *[al.perurgeas, deuras,]*

Exſultantiaq́ue haurit Corda pauor pulſans. Exſultare gloriari cum iactantia. Virg. Aeneid.lib.x. Exſultat Amazō.M.Tul.Hort. Imbecillis autē eſt pudoris magiſter timor, qui,ſi quando paullulum aberrauit, ſtatim ſpe impunitatis exſultat. Et de ſenectute:Et Annibalem iuueniliter exſultantem patientia ſua molliebat. Exſultare ſupra modū exſilire, & efferri.M.Tul.de Repub.Eſt igitur quiddā turbulentum in hominibus ſingulis, quod vel exſultat voluptate,vel moleſtia frangitur.

ELIGERE ſignificationem habet apertam.

Eligere defatigare.Lucil.lib.xxix.

Corrumpat prorſus,ac neruos omneis eligat.

EXCLVDERE liberare. Lucil. lib. xxvij.Primùm qua virtute ſeruitutem excluſerit. Excludere dicitur eijcere. Terent. Eunucho:Excluſit,reuocat,redeam?

EXCIDERE diſſentire. Lucil.lib.xxvij. Metuo vt fieri poſſit;egoq́ue ab Archilocho excido.

EXSPECTARE dicitur manere, obſeruare. Terent.Andria:Exſpecto quid velis. Exſpectare ſperare. M.Tul.de offic. lib.ij. Eſt enim deterior, qui accipit, atque etiam ad exſpectandum ſemper paratior. Virg.Georg.lib.i.

Sed illos Exſpectata ſeges vanis eluſit ariſtis.

Exſpectare eſt à Deo poſcere.

EXPETERE accipere.Plaut.Amphit.Ergo in ſeruitute expetunt multa iniqua. Expetere tráſferre,euadere.Plaut. Amphit.

*Suamque vt culpam immortalē expetere vt ſinat.

*Sua ſi quid culpa expetere mortalē vt ſinat.

F

FELIX dicitur fortunatus,beatus.Virg. Ænei. lib.

lib.iij. O felix vna ante alias Priameia virgo.

Felix propitius. Virg. Æneid. lib. i.
An Phœbi ſoror, an nympharum ſanguinis vna,
Sis felix.

Felix fructuoſus, ferax. Virgil. Georg. lib. ij.
*Exijt ad cælum ramis felicibus arbos. *Exſilit*
Varro de vita populi Romani lib. ij. Contra nouo marito *cùm item è foco in titione ex felici arbore, & *inæquali aqua allata eſſet. *cur* *leg. in aquali*

Fastigivm ima altitudo. Virg. Geor. lib. ij.
Forſitan &, ſcrobibus quæ ſint faſtigia, quæras.
Varro de re ruſtica lib. i. Foſſa ita idonea fiat, vt omnem aquam, quæ de cælo venit, recipere poſſit; aut faſtigium habeat, vt exeat è fundo aggeris.

Ferre oſtentare. Virg. lib. xi.
Captiuo ſiue vt ſe ferret in auro Venatrix.

Ferre cõſuetudine portare dicimus. Virg. lib. v.
Vix illam famuli Phegeus, Sabariſque ferebant.

Ferre habere. Virg. lib. v.
In magno munere Cyſſeus
Ferre ſui dederat monimentum, & pignus amoris.
cùm filium nomen ſuum ferre voluiſſet. Ferre pati. Virg. Æneid. lib. ij.
Miſerere animi non digna ferentis.
Lucil. lib. xxvij. Cæterum quicquid ſit, quid non ſit, fero æquo animo, ac fortiter *prœlio captiuos prædones non poſſes iam amplius perferre, tamen ſuadet, vt notat. Terent. Heauton.

leg. Var. Prœlio caprino, περὶ ἡδονῆς. Non poſſes eam amplius perferre, tamen ſuadet, vt noceat.

Nam quem ferret, ſi parentem non refert ſuum?
Cic. in Verrem: De prætura Sicilienſi, prout Thermitani hominis facultates ferebant. Et de Orat. li. ij. Eſt autem vetuſtum verbum, quod tamen con-

ſuetudo

ſuetudo ferre poſſit. Ferre conferre. Virg.lib.v.
Quibus acer Eryx in prœlia ſuetus Ferre manum.
Ferre diſturbare. Virg.Æneid.lib.i.
Quippe ferant rapidi ſecum,verrantque per auras.
Et lib.ij.Alij rapiunt incenſa feruntque Pergama.
Ferre dicere,nominare.Virg.Æneid.lib.ij.
Et ſcelus expendiſſe merentem Laocoonta ferunt.
Et lib.iij.Quæ nunc Samothracia fertur.
Ferre dare,exhibere.Virg.Æneid.lib.iij.
Sacra Dioneæ matri,diuisque ferebant.
Ferre afferre.Virg.lib.xi. Legati reſponſa ferunt.
M.Tul.de ſupplicijs: Prohibetur ſuis liberis cibũ,
veſtitumque ferre. Lucil.lib.xxix.
Colligere auxilium , tametſi eſt indignum vt ferã.
Ferre dirigere,ducere.Virg.lib.vi.
Hinc via Tartarei,quæ fert Acherontis ad vndam.
Lucil.li.xxx. Quid ſibi vult,quare fit,vt intro ver-

leg. & ad te Spectent atque ferãt veſtigia, & omnia prorſus.

ſus,vt* ad te ſpectẽt, atque ferãt veſtigia,ſed omnia
prorſus? Ferre laudare.Idem eodem:
Et ſola ex multis nunc noſtra poëmata ſerri.
FLVERE eſt decurrere. Virg.Georg. lib.ij.
Hæc eadem argenti riuos,ærisque metalla
Oſtendit venis,atque auro plurima fluxit.
Fluere minui,deficere.Virg.Æneid.lib.ij.
Ex illo fluere,ac retro ſublapſa referri
Spes Danaûm. Fluere latiùs,ac liberiùs excreſ-
cere.Virg.Georg.lib.ij.Tum denique dura
Exerce imperia , & ramos compeſce fluenteis.
FATVM ſignificat decretum , & voluntatem.
Virgilius Aeneid. lib. viij.
Heu ſtirpem inuiſam,& fatis contraria noſtris
Fata Phrygum.Et eodem:

Filius

Filius huic fato diuûm, proleſque virilis
Nulla fuit.

FATIGARE percutere. Virg.lib.ix.
Verſaque iuuencûm Terga fatigamus haſta.

Fatigare excitare, vel increpare, vel hortari. Virgilius Aeneid. lib.iiij
Socioſque fatigat Præcipites.vigilate viri.

Fatigare inſtigare, cogere. Virg.lib.ix.
Collecta fatigat edendi
Ex longo rabies, & ſiccæ ſanguine fauces.

Fatigare ad laſſitudinem deducere. Virg.lib.v.
Veloceis iaculo ceruos, curſuque fatigat.
Et lib.xi. Quos nulla fatigant Prœlia.

FOEDVM conſuetudine eſt deforme. Terent. Eunucho: Nunc tibi videtur fœdus, quia illam nõ habet. Fœdum exſecrandum. Virg.lib.vij.
Auerſuſque refugit Fœda miniſteria.

FACTIO dicitur malorum conſenſus, & conſpiratio. Salluſt. Iugurthino bello: Inter bonos amicitia, inter malos factio. Factio item ſignificat opulentiam, abundantiam, & nobilitatem. Titinn.
Sed iã metuo hercle, Cæſo, ne nimis ſtultè fecerim
Qui ex tanta factione atque opibus *ea ſum auſus *eam*
adgredi. Plaut. Aulul.
Iſtas magnas factiones, dotes dapſiles. Idẽ Trinũ.
Voſtras cùm *noſtis factiones, atque opes. *noui, al. noſtris*
Turpil. Traſileone: *Non vtilitate, factione fretus *Nobilitate.*
*intercedere. Cæcilius Philumena: Lata eorum famam occultabat factio. *interdicere*

FEROX eſt ſæuus, & indomabilis, tranſlatum à feritate. Virg. Aeneid.lib. iiij.
Ac frena ferox ſpumantia mandit.

M.Tul.

M.Tul. de offic. lib. i. Vt equos propter crebras contentiones prœliorum ferocitate exſultãtes domitoribus tradere ſolent. Terent. Eunucho:
Eo'ne es ferox, quia habes imperium in belluas?

Ferox ſum illa re dicitur, vt illa re ſum fretus, vel arrogans. Titin. Fullonibus: Videram ego te virginem *formoſiſſimam eſſe, ſponſo eſſe ſuperbam, forma ferocem. Plau. Milite: Vt *donatum equum, qui forma eſt ferox. Accius: Neque vi tanta quiſquam eſt, neque tam abundans fortunis ferox. M. Tul. Epiſt ad Cæſarem lib. i. Itaque vereor, ne *feroci oratione faciant tutam præclara iudicia telo.

formoſam

domatum

leg. ferociorem faciat te tam præclara iudicia cæli.

Ferox ſignificat cordatus, vel facetus. Plau. Milite glorioſo: Nam tu, quamuis potis ſis facere, vt fluat facetijs, & quia tecum eram, propterea animo eram ferocior.

Fama eſt opinio ſecundum conſuetudinem. Virg. Aeneid. lib. iij.
Fama volat, pulſum regnis ceſſiſſe paternis
Idomenea ducẽ. Fama ſpes profuturi numinis. Virg. Aeneid. lib. iiij. Nos munera templis
Quippe tuis ferimus, famamque fouemus inanẽ.

Famoſum infamem. Cic. de Orat. lib. ij. Nõ pol inquit, audeo. nam me ad famoſas vetuit mater accedere. Fama eſt rurſus infamia. Virg. Æn. li. iiij. Neque enim ſpecie, famaúe mouetur. Vnde & famoſum dictum infame. Teren Adelph.
Maledicta, famã, meum amorẽ, & peccatum in ſe tranſtulit. Plaut. Aſin.
Qui etiam me miſerũ famoſum facit flagitijs ſuis.
Lucil. Satyrar. lib. xi.
Quintus Opimius ille Iugurthini pater huius

Et

Et formoſus homo fuit, & famoſus, vtrumque
Primò adoleſcens, poſteriùs*directius ſeſe. *dat rectiùs*

Turpil. Pedio: Quæſo omitte, ac deſere hanc meretricem, quæ te ſemel nacta ſemper ſtuduit perdere, detegere, deſpoliare, opplereque adeò fama, ac flagitijs. M. Tul. de repub. lib. iiij. Atque etiã, ſiqua erat famoſa ei *cognatio, oſculũ non ferebant. Salluſt. Iugurt. Is poſtquam largitionẽ famoſam, impudentemque. Næu. Danaë: *ei cognati eſſe.*

Subitò famam tollũt, ſiquam ſolam*videre in via. *viderunt*

Fortis eſt celer. Lucr. lib. iij.

Aut quid nam tremulis facere artubus hœdi
Conſimili incurſu poſſint, ac fortis equi vis.

Virg. li. xi. Quid tã egregiũ, ſi femina forti Fidis equo.

Fortis rurſum formoſa. Plau. Milite: Et quid fortis viſa eſt? Fortis etiam diues. Plau. Trinummo: Eum ſororem deſpondiſſe ſuam in tam fortem familiam. id eſt, diuitẽ, & copioſam. Afran. Fratrijs:

Formoſa virgo eſt, dotis dimidium vocant
Iſti, qui doteis negligunt vxorias: Præterea fortis.

Lucil. lib. xxx. Omnes formoſi fortes, tibi*ergo improbus eſto. Fortis magnarum virium. Virg. Æneid. lib. i. Fortemque Cloanthum. *leg. improbus ego: eſto.*

Facessere eſt facere. Enn. Annal. lib. i.

Hæc effatus, ibique latrones dicta faceſſunt.

Afran.*Imis: Multa atque moleſta*potiri, vt dicta faceſſas. Virg. Æneid. lib. iiij. *leg. Inimicis: vt infra in, adiutatur.* *es, potiu' vt dicta faceſſas.*

Imperio læti parent, ac iuſſa faceſſunt.

Faceſſere ſignificat recedere. Enn. Eumenid.

Dico viciſſe Oreſtem, vos ab hoc faceſſite.

Titin. Gemin. At aliquis veſtrorum nuntiet
Geminæ, vt res ſuas procuret, ædibus faceſſat. Pa-

cuuius

cuuius Teucro: Te repudio, nec recipio naturã dico fâceſſi. Item: Faceſſite hinc omnes, parumper tu mane. Cicero de legibus lib. i. Paulliſper faceſſant rogemus. Afranius Liberto: Nolo hic te videat: dominus eſt. puer faceſſe hinc. Plaut. Rudente: Siquidem ſis pudicus, hinc faceſſas. M. Tul. Hortenſio: Faceſſant igitur omnes, qui docere nihil poſſunt, quo meliùs, ſapientiùſque viuamus.

leg. aperiri prorſum, aut

FATISCERE eſt * aperire, rurſum deficere. Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ:

haud fatiſcar, quin

Tamen * antè fatiſcar, qui tuam implorem fidem.

Pacuuius Duloreſte:

ſi vnquam fatiſcar facere quidquam, quod quibo, boni.

Vt ſi ita ſunt promerita veſtra, æquiparare vt queã,
Vereor * niſi nunquã fatiſcar facere quod qui boni.

FERVS ſignificat ſeuerus. Virg. Aeneid. lib. ij.

Ferus omnia Iuppiter Argos Tranſtulit.

Ferus iterum equus

Ferus * ſignificat equum non ſolum fictum, ſed etiam verum. Idem eodem:

Inque feri curuam compagibus aluum
Contorſit. Accius Medea:

Perite in ſtabulis frenos immittens feris.

Ferus item ſignificat ceruũ. Virg. Aeneid. li. viij.

Pectebatque ferum, puroque in fonte lauabat.

FVGA ſignificatur citus curſus. Virg. Aen. lib. i.

Vel qualis equos Threïſſa fatigat
Harpalice, volucremque fuga prçuertitur Hebrũ.

Fuga item volatum ſignificat. Virg. lib. iij.

Celerique fuga ſub ſidera lapſæ
Semeſam prædam, & veſtigia fœda relinquunt.

Fuga item dicitur nauigatio. Acc. Telepho:

Remiſque nixi properiter nauẽ in fugam Tradũt.

Virg. Aeneid. lib. v.

Ipſæ

Ipſæ iam matres,ipſæ, quibus aſpera quondam
Viſa maris facies, & non tolerabile numen,
Ire volunt,omnemque fugæ perferre laborem.
Idem lib.iiij.
Non fugis hinc præceps,dum pręcipitare poteſtas?
Idem lib. iij.
Tendunt vela noti,fugimus ſpumantibus vndis.
Plaut.Aſin.Remigio, veloque, quantum potes,feſtina,& fuge. Fuga vehemẽs afflatus.Vir. Geor. libro iij.Ille volat,ſimul arua fuga, ſimul æquora verrens.

FRIGIT correpta prima ſyllaba ſignificat erigit.Acc.Meleag.Frigit fricantem corpus *aëriũ occultè *abſtruſo in flumine.Idem eodem: *actutum* *obſtruſo*
Frigit æſtas rubore ex oculis fulgens flammeo.

Frigere & frigutire eſt cum ſono ſubſilire. Plau. Caſſin. Nã quid frigutis? Nã quid iſtuc tã cupidè petis? Afran. Priuigno:
Occaſione certa mulier inuolat
In collum,plorat,orat, occurrit nepos
*Pauxillus, neptis porrò de lecto frigit. *Puſillus*

FINGERE eſt iungere.Lucil.lib.ix.*Eodẽ poculo bibo,eodem amplector,labra labellis fingens compono. *Reſtituimus hos verſus ſuprà in, componere* Fingere componere.Vir.Geor.li.ij.
Perſequitur vitem attondens,fingitque putando.
M.Tul. de finib.bon.& malor.lib.v.Vt alia in primo ortu perficere;alia progrediente ætate fingere. Lucil.lib.xxvij.Item populum ſalute,& fictis verſibus Lucillius,quibus poteſt,impertit.M.Tul.de offic.lib.iij.Fictam,& cõmentitiam fabulã prolatã dicunt à Platone. Fingere parare.Lucil.li.xxviij. Sed fuga fingitur,timido vadit pede percitus.Var.

Cato, vel de liberis educand. Magnũ eſt enim, vt Ariſton ſcribit, in primordio puerili quẽadmodũ *incipiat fingat id quaſi euadat. Fingere effigiare, vel formare, & facere. M.Tul. de repub.lib.iiij. Ego verò eodẽ, quo ille Homerũ redimitum coronis, & delibutum vnguẽtis emittit ex ea vrbe, quã ſibi ipſe fingit. Idẽ de Deorũ natura lib.ij. Deinde in ore ſita eſt lingua, finita dentibus: ea vocẽ immoderatè profuſam fingit, & terminat. Vir.Æn. lib.ij.

incipiant fingi ad id quo ſi euadant.

Nec ſi miſerum fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacẽque improba finget.

M.Tul.de offic.lib.iij. Virum bonum fingimus, de eius deliberatione, & conſultatione *qui primus. Salluſt. Catilinæ bello: Quæ natura prona, atque ventri obedientia finxit. Plaut. Aſinaria: Nã neque fictum vſquam eſt, neque pictum, neque ſcriptum in poëmatis. Var. ταφῇ μενίππου· Vt hirundines *figulis oblitis luto tegulas fingebãt. Fingere ſimulare mendacium. Afran. Fratrijs:

quærimus

ſinguli (for. figuli) oblinuti.

Nunc vide, hoc quo pacto eo aurũ in mediũ proferã, Tu Caſtalia cogita, tu finge, fabricare vti libet.

Virg. Georg. lib.ij. Non hic te carmine ficto,
Atque per ambages. Terent. Andria:
Et fingunt quandam inter ſe nunc fallaciam.
Virgilius libro vi.
Vel cùm ſe pauidum contra mea iurgia fingit
Artificis ſcelus.

M. Tul. de finibus bonorum, & malorum lib.v. Talibus exemplis non fictæ ſolùm fabulæ, ſed etiã hiſtoriæ refertæ.

FACINVS factum. Salluſtius Catilinæ bello: Qui aliquo negotio intenti præclari facinoris, aut

bonæ

bonæ artis famam quærunt. Terent.Heautont. Non fit ſine periculo facinus magnum, & memorabile. M.Tul.de offic.lib.iij. Promiſſum potiùs non faciendum, quàm tam tetrum facinus admittendũ fuit. Et de ſeneƈt. Nullum denique ſcelus, nullum malum eſſe facinus, ad quod ſuſcipiendũ non lubido voluptatis impelleret. Facinus rurſum ſcelus. Plaut. Aulul. Hoc eſt ſerui facinus. Salluſt. Catil. bello: Sed in ea coniuratione fuit Quintus Curtius, natus haud obſcuro loco, flagitijs atq; facinoribus coopertus. M.Tul.de offic. lib.iij. Ab hoc nulla fraus aberit, nullum facinus.

FVRTVM eſt occulta ſubreptio. Vir.Geor.lib. iij. Vulcani, Martiſque dolos, & dulcia furta.

Furtum inſidiæ. Salluſt.lib.i. Illò profeƈtus vicos, caſtellaque incendere, & fuga cultorum deſerta igni vaſtare, neque elata, *aut ſecuriſſimus metu *vetuſtiſſimus*
gentis ad furta belli peridoneæ. Virg. Aen.lib. xi.

Furta paro belli conuexo in tramite ſyluæ,
Vt biuias armato obſidat milite fauces.

Fures etiam ſerui diƈti ſunt. Virgil.Bucol.

Quid domini faciant, audent cùm talia fures?

FIDVCIA confidentia. Virg. Æneid.lib.ix.

Cernis quæ Rutulos habeat fiducia rerum.

Fiducia eſt audacia. Salluſtius lib.ij. Ita fiducia, quam argumentis purgatiores dimittunt.

FATIGARE cohibere, comprimere. M. Tullius de officijs libro iij. Qui non verbis ſunt, & diſputationibus philoſophorum, ſed vinculis, & carcere fatigandi. Fatigare commouere, perturbare. Virg.Aeneid.lib.i.

Quæ mare nunc, terraſque metu, cæluniq; fatigat.

Frigoris quæ ſit ſignificatio manifeſtũ eſt. Vir.Geor.lib.i. Frigusq́ue caloréq; Inter.Et Lucr. Frigus vt à fluuijs, calor ab ſole, ęſtus ab vndis Æquoris. Frigus metus. Virgilius Aenei.lib.i. Extemplo Æneæ ſoluuntur frigore membra.

Frigus aëris natura. Virg. Georg.lib.ij. At ſceleratum exquirere frigus Difficile eſt. Frigidum venenatum. Virg.Bucol. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.

Frigidus mortuus. Virg.Aeneid.lib.ix. Voluitur ille vomens calidum de pectore flumen Frigidus.

Frigidum ſegne, imbecille. Virg.lib.xi. Largus opus, & lingua melior, ſed frigida bello Dextera.

Ferire vſu ſignificat percutere. Virg. Bucol. Cornu ferit ille, caueto. M.Tul. de ſupplicijs: Feriuntur ſecuri: lætaris tu in omniũ gemitu, & triumphas. Ferire ſancire, firmare. Virg. Aeneid lib.x. Haud mora Tarcon Iungit opes, fœdusq́ue ferit.

Fovere eſt nutrire, prouehere. Vir. Geor.l. iij. Hinc neſcio qua dulcedine læti, Progeniem, nidosq́ue fouent. Et Aeneid.lib.i. Iam tum tẽditq́ue, fouetq́ue. Lucil.lib.xxix. Ventrem* alienum mœſtum fouere ex molito ordeo, vti cataplaſmo. Fouere adſpergere. Virg.lib.xij. Fouit ea vulnus lympha longæuus Iapix.

alienum eſt confouere

Fouere cõſtituere. Virg.Georg. lib.iij. Sub terra fouere larẽ. Vir.lib.i. Et interdum gremio fouet inſcia Dido,* Inſideat quãtus miſerę Deus. Fouere tueri. Virg. Aeneid. lib.ix. Obuia non ferre arma viros, ſed caſtra fouere.

Inſidat

Fetvm

FETVM ſignificat plenum. Virg. Aeneid. lib.i. Loca feta furentibus auſtris. Et lib.ij. Scandit fatalis machina muros Feta armis. Var. γνῶθι σεαυτόν: Non videtis vnus vt paruulus Amor ardifeta lampade. Fetum onere leuatum. Virg. li.ix.
Fecerat & viridi fetum Mauortis in antro.
Et Geor.lib.iij. Nec tibi fetæ
More patrũ niueę implebũt* mulctaria vaccæ.
Var. de vita populi Rom. lib.ij. Menſæ anteponebantur cum* culina ac vino, in quo quæ veniebant ad fetam amicæ gratulatum, Dijs mactabant.

mulgaria, al. mulctralia.

cullia, pro quo repono, culleo, in quo vinum continebatur, vel ſaltẽ, culigna, quod potorij vaſis genus eſt. S.P.

FASCES quam habeant ſignificationem, manifeſtum eſt. Virg. Geor. lib. ij.
Illum non populi faſces, non purpura regum
Flexit. Faſcem conſulem poſuit. Virg. Geor. li. ij. Iniuſto ſub faſce viam dum carpit. Faſcẽ onus. Idem Bucol. Ego te hoc faſce leuabo. Idem Geor. lib iij. Vltroque animas ſub faſce dedere.

FVNDERE eſt liquorẽ defundere. Vir. Geor. li. iij. Hic duo rite mero libans Carcheſia Baccho Fundit humi. Fundere proſternere, iacere. Virg. Æn. i. Quàm ſeptẽ ingẽtia victor Corpora fundat *humi. Et Aeneid.* lib. ij. Fuſus ſine mẽte, ſine vllo ſubiacerent. M. Tul. Philip. lib. j. Sceleratiſſimorũ hoſtium exercitũ fuſum, cæſumq; cognoui. Fundere darẽ. Virg. Bucol.
Ipſa tibi blandos fundent cunabula flores.
Cic. Tuſc. lib. v. Vt aut flores, aut fruges fundant, aut baccas. Fundere dicere. Vir. Aen. li. iij. Talia fundebat lacrymãs. Plautus Aſinaria: Næ illæ æcaſtor funerato fundit. Fundere fugare. Virgilius Aeneid. lib. ii.

humo

Enn. Annal. lib. 1 Fuſis ſine mẽte, atque ſine vllo ſubijcerent.

Illi etiam,ſiquos obſcura nocte per vmbram
Fudimus inſidijs,totaq́ue agitauimus vrbe,
Apparent. Fundere dimittere. Virg. Georg. lib. iiij. Ruuntq́ue effuſi carcere currus. Et lib.x. Criſtisq́ue à vertice flamma Funditur.

Filvm oris liniamẽtum. Lucil.lib. xxix. Surge mulier, ducito filum non malum. Filum dicitur ducta res quæque ad tenuitatem. Virg. lib. x. Extremaq́ue Lauſo Parcæ fila legunt.

deducta

Flagitivm periculũ. Lucil.lib.xxix. Quiete poſcente minus,& præbent rectius multo, & ſine flagitio. Flagitium veteres vitium, quod virgini infertur,dici voluerunt.

Fides quid ſit manifeſtum eſt. Vt Virgi Aen. lib.i. Cana fides,& Veſta. vt plerunq; fides chordæ appellãtur. Tul. Hor. Ponẽdę ſunt fides,& tibię Et Vir.l.vi. Threicia fretus cithara, fidibusq; canoris.

Facere apertam habet ſignificantiam. Facere rem diuinam religionibus exhibere. Plautus Aulularia: Mulſi,congialem plenam faciam tibi fideliam. Virg. Bucol.

Cùm faciam [1]vitula pro frugibus, ipſe venito.

[1]*Vitulam, manifeſta manuſcripti codicis fide in quarto caſu legendum eſt, qui quo diuerticulo in ſextum aberrarit, neſcio: vulgatam certè lectionem ſciolorum pertinaciæ acceptam ferendam autumo.*

G

Grave grauidũ. Virg. Aen.l.i. Donec regina ſacerdos Marte grauis. Graue plenum. Vir. Buc. Non inſueta graueis tentabunt pabula fetas.
Et Georg. lib. iiij. Et grauido ſuperant vix vbere limen. Et Aen. lib.i. Tunc pietate grauẽ, ac meritis.

Graue

Graue fecundum,ac frugiferũ. Virg. Geor.l.iij. Quid labor,aut benefacta iuuãt? quid vomere terras Inuertiſſe graueis?

Graue ſecundum conſuetudinem ponderoſum. Virgilius Georgic. lib.i.

Vomis,& inflexi primum graue robur aratri.

Teren.Heaut.Hui tam graueis hos quęſo? M.Tul. de offic.lib.i.Aut certè omni pondere grauior habenda eſt. Graue amarum.Var.Quinquatribus: Abſynthium vti bibam grauem, & caſtoreum, leueque robur? Virgilius: Et graueolentia cẽtaurea.

Graue multum valde ſignificare veteres probãt. Titin.Pſaltria: Grauique opſonio conuiuas. Nam & grauiter multum intelligitur. Cæcil.Plocio: Placere hoc cœpit grauiter,poſtquã eſt mortua. Acc. Deiphobo: Aut infando homine gnatula erat,aut *arena,ſi ex ſole,qui neque amico amicus vnquam grauis,neque hoſti hoſtis fuit. Salluſt. Hiſtor.lib. iij.Nanque his præter ſolita vitioſis magiſtratibus cùm per omnem prouinciam in fecunditate biennij proximi graue pretium fructibus eſſet.M.Tul. de officijs lib.i.Nec verò audiẽdi grauiter,qui inimicis iraſcendum putant. Lucr.lib.i.

ait à cena ſe exſule Quinque annos,neque amicus vnquam grauis,neque hoſtis fuit.

Humana ante oculos fœdè cùm vita iaceret,
In terris oppreſſa graui ſub relligione.

Varro γεροντοδιδασκάλῳ:

Vbi graues paſcantur,atque alãtur pauonũ greges.

Graue grandæuum. Virg.lib v.

Hic grauis Entellum dictis caſtigat Aceſtes.

Graue moleſtũ.M.Tullius de ſenectute: Quòd nunquam ſenectutem tibi grauem eſſe ſenſerim. In eodem:Faciliùs in morbos incidunt adoleſcen-

 tes,

tes, grauiùs ægrotant, triſtiùs curantur. Salluſt. lib. ij. Et continetur grauis. Graue nocẽs. Vir. Geor. lib. iij. Galbaneoque agitare graui. M. Tul. de offic. lib. iiij. Magnum illud bellum perfuga vnus, & grauem aduerſarium imperij ſuſtuliſſet. Graue triſte. Acc. Erigona: Sed vbi ad finem ventum eſt, in quo illum Fors exſpectabat loco, ad quem Oreſtes grauis ſacerdos ferro prompto adſtiterat. Vir. l. xij. Grauior'ne nuntius aureis Vulneret. Graue forte. Vir. lib. xii. Ferit enſe grauẽ Tymbræus Oſirim.

Graue vtile. Tul. de offic. lib. i. Vt iã ſint alia grauira, atque meliora, tamen nos ſtudia noſtra naturæ regula metimur. Graue ſolidum, & firmum. Acc. Athamante: *Veneficijs, & egreſia hoſtiũ deperiſti, & graue. Idem Nyctegreſia: Id quod facis, gratum, & graue eſt. M. Tul. Hortẽſio: Vnde ad agendum, aut ad dicendum copia depromi maior grauiſſimorum exemplorum, quaſi incorruptorũ teſtimoniorum poteſt. Graue ſapiens cũ auctoritate. M. Tul. de offic. lib. i. Quæ grauis, & fortis ciuis, & in repub. dignus principatu, fugiet, atque oderit. Et Hortenſ. Quid enim aut Herodoto dulcius, aut Thucydide grauius? Graue neceſſariũ. Lucil. lib. xxix. Habeasque animo mihi admodum cauſſam grauẽ fore, quę me ab vllo commodo abducat tuo.

Beneficium graue in hoſtium peperiſti gratiam.

GRASSARI dicitur ſupra modum ſæuire.

Graſſari etiã dicimus ambulare. Titin. Veliterna: *Vnde thenſam, atque mulos, ſine eã pedibus graſſari, *cùm fingere eius ſuperbiã. Nou. Pedio: *Certamus ſi me diploidi à recta graſſatur via. Idẽ Ped. Nunc me res ipſa reprimit, ſæpe *hęc eadẽ graſſatus via. Salluſt. Iugur. Qui vbi ad gloriam virtutis via

Vende confingere, for. confringere. Cretanus ſine diploide

hac

graſſatur. Afranius Excepto: Conſimili graſſantur via, à quibus hic eſt omnis cultus.

GARVLÆ dicuntur aues canoræ, & hilares. Virgilius Georg. lib. iiij.

Garula quàm tignis nidum ſuſpendit hirundo.

Garulus eſt rurſum cordatus. Varro Periplus libro primo: In hac ciuitate tum regnabat Dionyſius homo garulus & acer.

GEMINI dicuntur ex vno vtero, vno die editi. Virg. lib. ix. Geminos huic vbera circum Ludere pẽdẽteis pueros. Geminum rurſum ſimile. Pacuuius Hermiona: Par fortitudo, gemina confidẽtia. Geminæ duæ Virgil. lib. vi.

Sunt geminę Somni portæ, quorum altera fertur
Cornea.

GERERE habere. Virgil. Aeneid. lib. ij. Et nos aliquod nomenq́; , decusq́ue Geſſimus. Gerere ferre. Virgil. lib. vij. Bella manu, letúq; gero. Et idẽ eodẽ: Lęuaq́; ancile gerebat. Gerere facere. Virg. libro ix. Nec tecum talia geſſi,

Magnanimum Ænean, & fata extrema ſecutus.

GRADVS conſuetudine ſunt, per quos ad altiora domorum, & ædificiorum omniũ ſcanditur. Virg. Aeneid. lib. i. Aerea cui gradibus ſurgebant limina. Gradus pedum gradientiũ viciſſitudo. Virg. Georg. lib. iij. Gradibusq́; ſonare Cõpoſitis.

Gradus firmitas ſtandi. M. Tullius de offi. lib. 1. Nec tumultuantem de gradu deiiciunt.

GESTIRE cupere. Lucillius lib. xxx.

Quãto haurire animus Muſarũ è fontibus geſtit.

Geſtire lætum eſſe. Virg. Georg. lib. primo:

Et ſtudio incaſſum videas geſtire lauandi.

H.

HERBA eſt viride pecorum pabulum. Virgil. Georg.lib.i. Et ſulcis frumenti quæreret herbam.

Herbam veteres palmam, vel victoriam dici volunt. Virg.Georg.libro tertio: Atq; immemor herbæ Victor equus. Accius Meleagro: Gaudent, currunt, celebrant, herbam conferunt, *donāt, tenent pro ſe quiſque, cum corona clarum conſtat caput. Afranius Excepto: Fit opus luculentum, hoc *dici herbam det.

dona tenent pro

dici

HABERE ſatis eſſe. Virgilius lib.xij. Hoc habet, hæc melior magnis data victima diuis.

Habere planum eſt quid ſignificet, vt Virgilius Æneid.lib.quarto: Habeat ſecū, ſeruetq; ſepulcro. Teren. Andria: Quod habui ſummum pretium perſolui tibi.

Habere tenere, occupare. Virgil. Aeneid.lib.ij. Hoſtis habet muros. Lucil.lib.xxix. Hoc tum ille habebat, & ferè omnem Apuliam. Plautus Aulularia: Poſtremò hūc iam perſcrutaui, nihil habet. Terē.Andria: Certè captus eſt, habet.

Habere rurſus habitare. Salluſt. Catilinæ bello: Credo falſa exiſtimans ea, quæ de inferis memorantur, diuerſo itinere malos à bonis loca tetra, inculta, fœda, atq; formidoloſa habere. Virg.Æneid. lib.vij. Quæ loca, quíue habeant homines. Afranius Excepto:

Vbi hic *me ſcis queſo habet meretrix Neapolitis.

Accius Philoctete: Vbi habet vrbem, *agróne.

Plaut.Aulularia: Patri auóue huius, qui nunc hic habet. Habere. Terentius Eunucho:

Labore alieno magnam partam gloriam

in Oſcis

agrum'ue

Verbis

Verbis in ſe tranſmouet, qui habet ſalem,
Quod in te eſt.

Habere facere ſæpe. Varro ταφῆ μενίππου: Saltem infernus* tenebroſus κακοδαίμονας tenet, atque habet homines ſolicitos, quòd eũ peiùs formidant, quàm fullo vlulam.

tenebrio κακὸς δαίμων

M. Tul. de Repub. lib. tertio: Nam cùm quęreretur ex eo, quo ſcelere *impulſum mare haberet infeſtũ vno myoparone, eodem (inquit) quo tu orbem terræ.

impulſus

Habere audire. Lucillius lib. xxix. Habes omnẽ rem. timeo ne accuſer. Teren. Heauton.

Habes omnem rem, pergam, quò cœpi, hoc iter.

Habere dirigere. Lucillius lib. xxix.

Hic aliò cùm iter haberet præteriens venit.

HABITARE eſt inhabitare. Habitare vti. Varro ſermone Latino lib. iij. Vtrunq; mulieres, & epicrocum viri quoque habitarunt. Idem rerum diuinarum lib. xvi. Hoc nomine antiquos ſecundis rebus *Cumas habitaſſe.

comas, legẽdũ eſt, non Cumas, quã vocẽ irrepſiſſe vitio ſciolorũ exiſtimo, occaſione vocis habitaſſe.

HIARE eſt aperire. Salluſt. Hiſt. lib. iiij. A⁻que hiauit humus multa vaſta & profunda. Hiare mirari, ſtupere. Virgil. Georg. lib. ij.

Hunc plauſus hiantem,
Per cuneos geminatus enim plebisq; patrumq́ue.

Et Aeneidos lib. ſexto: Incertus clamor fruſtratur hianteis. Varro Marcipore: Quicunque euidenter circumſtant non *rident, credo ridere hianteis. Video hianteis, non audio.

vident

HORRENDVM ſignificat vitabile, & terribile. Virgilius lib. ſexto:

Horrendas canit ambages, antróque remugit.

Horrendum nouum, & admirandum. Virgil. Æneidos lib. tertio:

Hor-

Horrendum dictu, video mirabile monſtrum.
Idẽ lib.viij.Naſcẽti cui treis animas Feronia mater (Horrendum dictu) dederat. Horrendum ridiculum. Virg.Georg.lib.ij.
Oráque corticibus ſumunt horrenda cauatis.

HAVRIRE ſignificat exhaurire, vel implere. Lucretius lib.iiij.Iuuat integros accedere fonteis, Atque haurire. Lucillius libro xxx.
lego, e fontibus Quantum haurire animus Muſarũ &* fortia geſtit.

Haurire auarè ſumere. Cic. Tuſc. lib. quarto: Cum inexplebili cupiditate, quo affluẽtiùs voluptates vndique hauriret, eo grauiùs, ardentiusque ſitientem. Virg.lib.i. Ille impiger hauſit
Spumantem pateram, & pleno ſe proluit auro.

Haurire defatigare. Virgil.Georg.lib.iij. Exſultantiaque haurit Corda pauor pulſans. Haurire confodere. Virgil.lib.x.
Per tunicã ſqualentem auro latus haurit apertum.

Haurire accipere, vel audire. Virgil.lib.xij.
Haud mollia fatu
Sublatis aperire dolis, ſimul hæc animo hauri.
Et lib.iiij. Vocemque his auribus hauſi. Haurire tenere. Virg.Georg.lib.quarto: Et medium ſol igneus orbem Hauſerat.

HONOR eſt dignitas. M.Tul. Epiſtol.ad Cæſarem lib.i. *Tunc* *Tu cum ea quæ es ab ſenatu ſummo cnm honore tuo conſecutus. Honor gratia, & pulcritudo. Virgil.Georg.lib.ij.
Frigidus & ſyluis aquilo decuſſit honorem.
Et Aeneid.lib.primo: Lumenque iuuentæ
Purpureum, & lætos oculis afflarat honores.

Honor ſubſtantia, delectatio. Virg.Geor.lib.iiij

En

En etiam hunc ipſum vitæ mortalis honorem.
Honor cultura, obſeruantia. Virg. Aen. lib. viij.
Semper honore meo, ſemper celebrabere donis.
Honor integritas, pudicitia. Virg. Aeneid. lib. i.
Et rapti Ganymedis honores. Honor ſacrificiũ, litatio. Virgilius libro octauo:
Forte die ſolenne illo rex Arcas honorem
Amphitryoniadæ magno, diuiſque ferebat.
Plautus Aulularia: Et quidem maiorem filium
Mihi honorẽ habere, quàm eius habuiſſet pater.
Honos dilectus amor. Virgil. lib. xij. Per ſiquis
Amaræ Tangit honos animum. Honor hoſtia. Virgil. Aeneid. lib. iij. Meritos aris iactabat honores. Honor præmium. Virgil. lib. v.
Ipſis præcipuè ductoribus addit honores.
Lucillius lib. xxx. *Cuius cum vultu, ac facie, ludo, ac ſermonibus noſtris, *Cui*
Virginis hoc pretiũ, atq; hunc reddamus honorẽ.
Honor ſepultura. Virgilius libro ſexto:
Cernit ibi mœſtos, & mortis honore carentes.
Lucillius lib. xxviij. Nullo honore *diſpletu, nullo funere. *fortè, defletus*

I.

INVITARE apertam habet ſignificantiam. Virgil. lib. v. Celeri certare ſagitta
Inuitant, qui fortè velint, & præmia ponit.
Terentius ἑαυτοντ. Quàm vellem Menedemũ inuitatum *nobiſcum eſſet ampliùs. *à nobis, comeſſet*
M. Tul. in Verrem actione ij. Rogat Rubrium, vt quos ei commodum ſit, inuitet. Lucil. lib. xxx.
Contra hæc inuitaſſe, aut inſtigaſſe videntur.
M. Tul. de ſenectute: Ad quem fruendũ non modò

retrahit do non *retardat,verùm etiã inuitat,atque allectat ſenectus. Inuitari eſt delectari. Virg.Geor.lib.i. Inuitat genialis hyems, curasque reſoluit.

Coronam Turpilius Traſileone: *Onera,mẽſam,talos,vinũ, in hæc huiuſmodi,quibus rebus vita amat tum inuitari ſolem. *Lucus* Idem Philopatro:*Locus ipſe inuitat hercle hic Veneris.M.Tul.Hortenſio: Voluptates autem nulla ad res neceſſarias inuitaméta afferunt ſenibus.Idem de Rep.Idque ipſa natura non inuitaret ſolùm, ſed etiam cogeret. Inuitare ſignificat repleri. Plautus Amph.

Mirum ſi inuitauit ſeſe in cœna pluſculum. Lucil. Pulcrè inuitati,acceptiq; benignè. Turpil.Epicl. Non inuitat pluſculũ hic ſeſe vt ſolet. Idẽ Leucadia: Inuitauit pluſculum hic ſeſe in prandio.

Salluſt.Hiſtor.lib.iiij. Reuerſi poſtero die, multa quæ properantes deſeruerant in caſtris nacti, cùm ſe ibi cibo vinoque læti inuitarent.Lucillius xxx.

Citò enim bene longinquum mortalibus morbũ
In vino eſſe,vbi qui inuitauit dapſiliùs ſe.

Varro Seſquiulyſſe: Ipſum audi vino inuitari poculis largè atque benignè.

IVXTA eſt proximè.Virg.Aen.lib.iij.Humilis volat æquora iuxta. Iuxta eſt coniunctim. Varro de vita populi Ro.lib.primo: Cùm interea in lucubrando faceret iuxta ancillas lanã. Iuxta rurſum ſimiliter.Salluſt.Iugurthæ bello: Hyemẽ, atque æſtatem iuxtà pati. Plautus Trinũmo:Iuxtaq; eam curo cũ mea. Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: Qui poteſt laus videri verſa cùm motus ſępe furaces eſſemus atque nequiſſimus ibis iuxtà, ac P.Africanus.Plautus Aulularia:

Dixi

Dixi tibi mater, iuxtà mecum rem tenes.

INSOLENS impudens, & audax dicitur conſuetudine. M. Tul. ad Cęſarē iuniorem lib. ij. Inſolens, arrogans, iactans. Idē de ſenectute: Nec certè verendum ne vera prædicans de ſe nimis videatur aut inſolens, aut loquax. Inſolens rurſum non ſolens. Teren. Andria: Quid tu Athenas inſolens? Pacuuius Atalanta: Quę ægritudo inſolens mentē attentat tuam? Turpilius Demetrio:

Timere occœpit interdum oſcitarier ineptus.
Quid mihi vellē, ex inſolētia neſciebā. Idē Leucad.
Quem olim oderat, ſectatur vltrò, ac detinet,
Ille inſolens autē vt faſtidit carnifex? Accius Diomede: Ita è fletu, & tenebris obſtinatiùs
Speciem amiſſi luminis conſpiciunt inſolentiam.

Salluſt. Catilina: Quæ tametſi animus aſpernabatur inſolens malarū artium. Cic. Oratore: Sed mehercule iſtius diſputationis inſolentia, atque earū rerum, quæ quaſi in arte traduntur inſcitia.

INGENIVM eſt naturalis ſapientia. Salluſtius Catilinę bello: Ingenium nemo ſine corpore exercebat. Ingenium veteres dixerunt, & ſua ſponte vel natura. Næuius Lycurgo:

Vos qui regalis corporis cuſtodiam
*Agitis, ite actutum in frondiferos lucos,
*Ingenium arbuſta vineta ſunt, non obſcuritas.

Agetis

Ingenio arbuſta vincta ſunt, non obſita. hunc ego locum ita interpolandū exiſtimo.

Salluſt. Hiſt. lib. tertio: Caſtrisque collatis, pugna tamen ingenio loci prohibebatur. Virgil. Georg. lib. ſecundo:

Nunc locus aruorum ingeniis quæ robora cuiq;,
Quis color.

IMMANE ſignificat ingens. Virgil. lib. ſexto:

Po-

Poſuitque immania templa. Immane fœdum.

Automedia. Accius *Andromeda:

Immane te habeat templum, obuallatum oſſibus.

Immane rurſum minimè bonum, & nocens. Accius Medea:

Prima ex immani victum ad māſuetum applicans

Virgil. Georg. lib. quarto:

Immane ante pedes hydrum moritura puella.

Accius Philocteta: Phrygiam minorē eſſe immanem Græciam. M. Tul. de Rep. lib. iiij. Quippe ſi ita ſenſit, vt loquitur, eſt homo impurus: ſin aliter, quod malo, oratio eſt tamen immanis. Idē de offi. lib. i. Quo deteſtabilior eorum immanitas, qui & lacerauerunt omni ſcelere patriā. Virg. Ænei. lib. i.

Pygmalion ſcelere ante alios immanior omneis.

Varro Meleagris: Adde hydram Lernæam, & draconem Heſperidū, quòd beſtię fuerunt immanes.

INTESTATVS eſt, qui ſine teſtamento perit.

Inteſtatus eſt rurſum, cuius verbis fides nō habetur. Pomponius *Pictoribus:

al. Piſtoribus

Ipſus cum vno ſeruo ſenex inteſtato proficiſcitur.

INVADERE eſt appetēter incipere. Virg. l. xij.

Aut pugnā, aut aliquid iamdudū inuadere magnū.

Lucillius lib. xxx.

Vt ſemel in cæli pugnas te inuadere vidi. Inuadere rurſum, quaſi in vadū ruere. Acc. Athamāte:

Vt profugiens hoſtem, inimici inuadam manus.

IVBERE eſt cogere, aliquid vt fiat. Virg. lib. xi.

Ac Niſum dicere iuſſit. Iubere eſt velle. Lucil. Satyrar. lib. ſexto: Saluere iubere. Iubere ſalutē mittere amico. Terentius Andria: Iubeo Chremetem. Virgilius Aeneidos libro tertio:

Sed

Sed votis, precibuſque iubent expoſcere pacem.

IMPVRVS eſt aliquo vitio maculatus. M.Tul. in Verrem actione ij. Quàm multis iſtū ingenuis, quàm multis matribusfamiliâs in illa tetra, atque impura legatione vim attuliſſe exiſtimatis? Lucil. lib. xxvi. Coniugem *infidamque, flacitā familiam, impuram *domū. Impurus improbus. M.Tul. de Rep. lib. quarto. Sed *menti vtiq; noſtræ minimè audiendus. Quippe ſi ita ſenſit, vt loquitur, eſt homo impurus. Teren. Eunucho: Mei loci, atque mei ordinis, hominem haud impurum.

infidam, conflicticam modu. iuuentuti, ſic lego, quòd in manuſcr. deprauatum eſt, uentum uti.

IMBVERE eſt intimare vel initiare. Varro Ephebo περὶ ἐμμονῆς: Quid te facere oportet litteris imbutum ſolis Mineruæ. M.Tullius de offi. lib. i. Pleriq; autem parentum pręceptis imbuti, ad eorū conſuetudinem, moreſque deducimur. Virgilius libro ſeptimo:

Promiſſi dea facta potens, vbi ſanguine bellum
Imbuit.

Imbuere eſt inficere. Accius Philocteta:

Cùm ex viperino morſu venæ viſcerum
Veneno imbutę tetros cruciatus cient:

Hoc in doctis intellectibus habemus. Cicero de finibus bonorum, & malorum: Accedit mors, quæ quaſi ſaxum Tantalo ſemper impendet: tum ſuperſtitio, qua qui eſt imbutus, quietus eſſe nunquā poteſt.

ILICO ſignificat ſtatim mox. Pacuuius Medo:

Repudio auſpicium, regrediundum eſt ilico.

Cæcilius Notoni caſſione: Ilico ante oſtium hîc erimus. Ilico illò. Turpilius Leucadia: Sed quā longè eſt cùm iſti ilico, id eſt, in eum locum. Næuius Belli pœnici lib. ſexto: Septimumdecimum annum ilico ſedent. Accius Euryſace: Ilico, vnquā,

habitato, vis quàm propius.

perſuadetur

habitat ouis, quam propitius. Caſſius Hemina lib. primo: Et quia quò *irent, neſciebant, ilico manſerunt. Idem: His *perſuadet, vt ilico manerent. pars ilico manent. Cæcilius Notonicaſſione: Manete ilico.

IGNOSCITE eſt veniam date. Virgil. Georg. lib. quarto:

Ignoſcenda quidem, ſcirent ſi ignoſcere manes.

Ignoſcite rurſum noſcite, vel diſcite. Varro Gloriam περὶ φθόνου:

[1] Vosque in theatro, qui voluntatem auribus
Huc aucupatum concurriſtis domo,
Adeſte, id eſt à me, quæ feram, ignoſcite,
Domum vt feratis è theatro litteras.

[1] Senarios ita reſtituendos cenſeo & legendos.
Vosq; in theatro qui voluptatem auribus
Huc aucupatum concurriſtis ab domo,
Adeſte, & a me quæ feram cognoſcite,
Domum vt &c. Nam dubio procul caligantibus oculis legiſſe videtur, ignoſcite, pro, cognoſcite, reclamante verſus lege, niſi interponas, iã, aut ſimile quid.

ITER eſt via. Virgilius lib. ſexto: Hac iter Elyſium nobis. Iter nauigatio. Teren. Hecyra:

Ain' tu tibi hoc incommodum eueniſſe iter?
Non hercle verbis Parmeno dici poteſt [tantùm,]
Quantum re ipſa nauigare incommodum eſt.

INNOCENS eſt bonum, & nulli nocens. Virgilius Æneidos libro tertio: Litusque rogamus Innocuum. Innocens rurſus integer & incorruptus. Salluſt. Iugurtha: Vbi, quæ Metellus agebat, ex nuntiis accepit, ſimul de innocẽtia eius certior Roma factus, diffidere ſuis rebus, ac tum demum

mum veram deditionem facere conatus eſt.

INDVLGERE augere. Lucillius lib.xxix.
Tu qui iræ indulges nimis,
Manus à muliere abſtinere melius eſt.

Indulgere veniam dare. Virgil.lib.x.
Tolle fuga Turnum, atque inſtantibus eripe fatis.
Hactenus indulſiſſe vacat.

Indulgere dare, detinere. Virg.Æneid.lib.iiij.
Indulge hoſpitio, cauſſasque innecte morandi.
Et eodem:
Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos.

Indulgere ſpatiũ maius dare. Virg. Geor.lib.ij.
Sin tumulis accliue, ſolum colleſque ſupini,
Indulge ordinibus. Indulgere temperare, clementem eſſe. Virgilius Georg.lib.ſecundo:
Si non tanta quies iret, frigusque, caloremque
Inter, & exciperet cæli indulgentia terras.
M. Tullius de officiis libro tertio: Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbè ſeuerus in filium.

INANE vacuum ſine pondere. Virgil.Georg. lib.iij. Atque illis iam ſæpe rotæ ducantur inanes.

Inane concauum. Virgil.libro quinto: Galeam ante pedes proiecit inanem. Inane vacuum, ſiue leue. Virgil.Georg.lib.quarto:
Inſtabileis animos ludo prohibebis inani.
Et Æneidos lib.iiij. Et inania murmura miſcent.

IACET ſignificantiam habet manifeſtam. Vt Virgilius Bucolicis:
Silenum pueri ſomno videre iacentem. Et:
Strata iacent paſſim ſua quęque ſub arbore poma.
M. Tul. de ſuppliciis in Verrem: Patris hi, quos

videtis,iacebant in limine. Iacet plenum eſt, oneratum. Virgil.Georg.lib.iij.
Sed iacet aggeribus niueis informis & alto
Terra gelu latè. Iacet per plurimum porrigitur. Virgil.Georg lib.iij. Tantum campi iacet. Iacet ſordet,nec lætus eſt.Lucillius libro xxx.
Et ſua perciperet retrò relicta iacere. Lucretius libro i. Humana ante oculos fœdè cùm vita iaceret
In terris. Iacere ſignificat emittere. Vnde & iaculum. Virgil.lib.v.
Sublataque procul dextra connixa coruſcat,
Et iacit. M.Tul.in Verrem de ſignis:In quem ſcyphum de manu iacere conatus eſt.

IACIT habet,ponit. Virg. Geor.lib.iiij.
Omnis in hanc certam regio iacit arte ſalutem.
M. Tul. Philippicarum lib.i.In quo templo quantum in me fuit, ieci fundamenta pacis. Iacit facit. Lucil. lib.xxvi. Aggere in iaciendo, ſi quo eſt vineis actis opus.

IMPROBVM, ſicuti eſt manifeſtum, eſt minimè probum. Cicero Epiſtol. ad Cæſarem libro i. Debes odiſſe improbitatem eius, quia *impudentiſſimum nomen delegerit. Improbum ſæuum. Virgil. lib.x. Lauit improba teter Ora cruor. Et Georg.lib.iij. Tum piſcibus atram
Improbus ingluuiem, raniſq; loquacibus explet.
Lucillius lib.xxx.
Improbior multo,quàm de quo diximus antè:
Quanto blandior, hoc tanto vehemẽtiùs mordet.

Improbum turpe. Lucillius lib.xxx.
Omnes formoſi,fortes;*ergo improbus eſto.

imprudentiſſimũ

tibi, ego improbus: eſto.

IACTARE eſt dimittere,dependere. Virg.lib. vij.

vij. Et dextro iactata recumbit in armo. Iactare voluere. Virg. Æneid. lib. i.

Atque illum taleis iactantem pectore curas.

Iactare plagis ſternere. M. Tul. in Verrem actione ij. Iactatur domi ſuæ vir primarius, & homo honeſtiſſimus, pro ſe quiſq; manus affert. Iactare fatigare. Virg. Aeneid. lib. 1. Iactatos æquore toto Troas. Et: Iacteturq; odiis Iunonis iniquæ. Iactare ambitioſiùs gloriari. Virg. lib. ſexto:

Quem iuxta ſequitur iactantior Ancus,

Nunc quoque iam nimium gaudens popularibus auris. Idem lib. decimo: Ecce paro, voces dum iactat inerteis. Lucil. lib xviij. In re* iactanda ipſa ridicula* id atque adſederet. Iactare iactata mittere. Virgil. Aeneid. lib. iij. Et flammas, ac lumina iactant. Iactare excutere, commouere. Varro Eumenidibus: Tibi nunc ſemiuiri teretem comã volantem iactant tibi galli.

agenda

**actat quòd adſederit.*

INVOLVERE ſignificat volutum ſuperimponere. Virgil. Georg. lib. primo:

Scilicet atq; Oſſæ frondoſum inuoluere Olympũ.

Inuoluere tegere. Virgil. Aeneid. lib. ij.

Vertitur interea cælum, & ruit oceano nox

Inuoluens vmbra magna terramque, polumque, Myrmidonumque dolos. Inuoluere, implicare. M. Tul. ad Cæſarem iuniorẽ lib. primo: Sed quod *videret nomine pacis bellum inuolutũ fore. Inuolutum occupatum, comprehẽſum. Varro Sexageſi: Adeſt fax inuoluta* incendij.

viderem

INTERPRES dicitur obſcuri diſſertor. Virg. Aeneid. lib. iij. Troiugena interpres diuûm.

incendio

Interpres auctor. Virg. Aeneid. lib. iiij.

Tuq; harum interpres curarum, & conſcia Iuno.

IMPONERE ſignificat ſuprà ponere. Virgil. Æneid. lib. quarto:

Vidit thuricremis cum dona imponeret aris.

Imponere dare. Virgil. Æneidos lib. iiij. Finemque imponere curis.

INTENTVM ſolicitum, ſuſpenſum; ſolicitè, diligenter intuentem. Virgilius libro quinto: Intenti exſpectant ſignum. Intentum extenſum. Idem eodem:

Conſidunt tranſtris, intentaque brachia remis.

Intendere innectere, illigare. Virgil. Æneidos libro ſecundo: Et ſtuppea vincula collo Intēdunt. M. Tullius Hortenſio: Quæro enim non quibus intendam rebus animum, ſed quibus relaxem. Idem de ſuppliciis: Tabernacula carbaſeis intenta velis collocabat. Et de ſenectute: Intentum enim animum tanquam arcum habebat, nec languens ſuccumbebat ſenectuti.

IMAGO dicitur ſimilitudo. Virgil. Æneidos lib. ij. Atque ipſius vmbra Creuſæ

Viſa mihi ante oculos, & nota maior imago.

Imago vagina. Virgil. lib. vij. Curuam ſeruans ſub imagine falcem.

INCREPITAT, & increpat paria ſunt; & eſt aut incuſare, aut inſultare. Virgil. Georg. lib. iiij. Æſtatem increpitans ſeram. Et lib. decimo:

Hoſtis amare, quid increpitas, mortemq; minaris?

Et libro nono:

Quem Turnus pariter curſu, teloque ſecutus

Increpat his victor. M. Tullius Hortenſio: Tum *Pſeudomenus, & ſoritam, & totam dialecticam aut

Lego pſeudomenon. eſt autem pſeudomenus ſophiſma captioſum & mendax.

aut illudis, aut increpas. Increpare ſonare. Virg. libro octauo:

Iterum atque iterum fragor increpat ingens.

Et libro nono:

At tuba terribilem ſonitum procul ære canoro
Increpuit.

INVEHI dicitur vehi. Virgil. lib. v. Centauro inuehitur magna. Inuehi aggredi, increpare. M. Tul. ad Cæſarem iuniorem lib. iij. Itaque in eum *palàm vehementer eſt inuectus. *Panſam forte, Panſa.*

IMMITTERE dimittere ad prolixitatem. Lucillius lib. xxx. Neque barbam immiſeris iſtam. Virg. Æneid. lib. tertio:

Reſpicimus, dira illuuies, immiſſáque barba.

INDVCERE fingere, immittere. M. Tul. de offi. lib. iij. Hinc ille Gyges inducitur à Platone. Inducere perſuadere. Lucil. libro xxviij. Hymnis ego animum ſic induco, quod *tu ab inſano auferas. *tua*

Inducere inſtituere, cõfirmare. Lucil. lib. xxvij. Ad quod animũ induxit ſemel, & vt ille omnino putat. Induci delectari. Lucil. libro xxvi. Veterẽ hiſtoriã, inductus ſtudio, ſcribis ad amores tuos.

Induci eſt aliquib⁹ fallaciis decipi. Lucil. lib. xxx. Quid quærimus *acre Inductum cantu, cuſtoditũ. *hac re*

INSVLTARE dicitur inſilire. Virg. Geor. l. iij

Inſultare ſolo, & greſſus glomerare ſuperbos.

Inſultare iniurioſius aliquid dicere. Lucil. lib. xxix. Inſulta miſerum te quoque in me.

INTERFICERE occidere. Lucillius lib. xxix. Priùs non tollas, quã Tulli animũ ex nomine, atq; hominem ipſum interfeceris. M. Tul. de offi. lib. tertio: Ab iiſdemque, quæ nocent, interficiuntur.

Interficere perdere,concremare. Virgil.Georg. libro quarto:
Fer ſtabulis inimicũ ignem,atq; interfice meſſes.

Interficere conſumere,finire. Lucil. lib.xxviij.
Piſciũ* magnã,atq; altiliũ vim interfeciſti,vt nego.

genera

INTERPELLARE dicere,ducere. Lucil. lib. xxviij. Verũ tu quid agis?interpella me,vt ſciam.

Interpellare adire,commouere.

IRE eſt ambulare. Virgil. Georg.lib.tertio: It triſtis arator. Ire incumbere.Lucil.lib.xxviij.
In mediũ Chremes, in ſummũ ire *addemenetus.

fortè, ire addet Menedemus.

INSIGNE dicitur magnũ, vel præſtans. Virg. Æneidos lib.primo : Inſignẽ pietate virum. Inſigne vtile,neceſſarium. Lucil.lib.xxvij.
Cocus non curat caudam inſignem eſſe, illa dum pinguis ſiet.
Sic animum amici quærunt,*paraſiti autẽ diuitias.

lego, rem paraſiti ac diuitias auent. pro, aut, in fine tetrametri, quod in manuſcr. additum erat.

IMPEDIRE eſt implicare, inuoluere. Virgil. libro quinto:
Haud aliter Teucrûm nati veſtigia curſu
Impediunt. Impedire ſordidare, * ac probrum ducere. Plautus Amphitryone:
Immo hunc ego Thebani ciues,qui domi vxorem meam Impudicitia impediuit.

ad

L.

LÆVVM aduerſum. Virgilius Bucolicis:
Sæpe malum hoc nobis, ſi mens non læua fuiſſet.

Læua proſpera. Virg.Georg.lib.iiij. Siquem Numina læua ſinunt,auditq; vocatus Apollo.

LAC ſuccus maternus, quo animalia nutriuntur. Virg.Bucolicis:Et lac ſubducitur agnis.

LACTES

LACTES dicuntur inteſtina. Titinn. Pſaltria: Farticula, cerebellum, *lactes agninas. Plaut. Curc. Ita cibi vacuitate venio laxis lactibus. Idem Pſeudolo: Vna opera alligem fugitiuum canem agninis lactibus.

lacti agnina, apud Priſcianū

LEGERE, ſicut eſt in conſuetudine, ſignificat oculis ſcripta percurrere. Virg. Bucolicis:

At ſimul heroum laudes, & facta parentis
Iam legere.

Legere accedere. Virg. Geor. lib. ii. Ades, & primi lege litoris oram. Et Æneid. lib. xi.

Implicuere inter ſe acies, legitque virum vir.

Legere rurſum colligere. Titin. Veliterna: Hodie hoſteis fugauit, ſpolia placidè poſteriùs leget. Virg. lib. x. Extremaque Lauſo Parcæ fila legunt. Et Georg. lib. i.

Atque omnis nauita ponto Humida vela legit.

Cæcilius Fallacia:

Oſſiculatim Parmenonem de via liceat legam.

Varro Virgula diuina:

Sed *pancarpineo cibo coacto
Libamenta legens caduca victus.

vide ſuprà, in, cogere

Legere præterire Virgilio auctore dicimus Æneidos lib iij. & lib. v. Litoraque Epeiri legimus. Et: Fractoſque legunt in gurgite remos.

Legere eſt nauigare, præſtringere. Virg. Aeneid. lib. ij. Pars cætera pontum Ponè legit. Legere etiam eligere dicitur. Idem Bucolicis:

Ipſe ego cana legam tenera lanugine mala.

Turpil. Epiclero: *Quonium legere te optimum eſſe, atque æquiſſimum, qua cum ætas *vegeta, & iubendum eſſe tibi. M. Tul. de offic lib. iij. Cætera autem, quæ ſecundum naturam eſſe in vita legere, ſi ea

Quam legem

vegenda

ſi ea virtuti non repugnare diligentiùs intẽdentes inuenimus. Legere ſurripere ſignificat. Vnde & ſacrilegium dicitur, id eſt, de ſacro furtum. Virgilius Bucolicis:

Nam quæ ſublegit tacitus tibi carmina nuper.

ecce peſtis accedat, & Turpil. Boëthuntibus: Qui verba venatur, mea* peſtis ars cædat, & ſermonem hinc ſublegam. Lucil. l.xxviij. Omnia viſcatis manibus leget. Plaut. Aul. Sed leno egreditur foras.

ſermones otioſus Hinc ex occulto* ſermone ſatus ſublegam.

Legere rurſum videre; hoc & aquilegi. Vir. Æn. lib.vi. Quin protinus omnem
Perlegerẽt oculis, ni iã præmiſſus Achates Afforet.
Et eodem: Longo ordine poſſent Aduerſos legere.

LVSTRA dicuntur ferarum habitacula. Virgilius Georg. lib.ij.

Non abſunt illic ſaltus, ac luſtra ferarum.

Et Æneidos lib.iij.

Cùm vitam in ſyluis inter deſerta ferarum
Luſtra, domosq́ue traho.

Luſtra etiam lupanaria dicuntur. Plaut. Aſinar. *ſtridet* Luſtris* ſtudet. Idem: Apud ſcortum corruptelæ, & liberis luſtris ſtudet. Idem Caſina: Vbi in luſtra iacuiſti? Egóne in luſtra? Turpil. Lindia: Quibus te in rebus deſpoliaſti fœdum, in luſtris later. Afran. Priuign. Vxorem quærit firmamentum familiæ,
Scias abeſſe ab ijs luſtris ingenium procul.

Cicero Philippicis lib.ij. Cùm omnes impuritates, impudica in domo quotidie ſuſceperis, vino, luſtrisq́ue confectus.

LINQVERE eſt dimittere. Virg. Æn.lib.iij.

Linquimus Ortygiæ portus, pelagoq́ue volamus.

Et

Et lib.ix. Inque ſalutatam linquo. Varro ταφῆ μενίππου: *Illæ nobiles quōdam canes hinc liquit homines omnes in terra pila. Linquere defluere. Vir. Geor. lib. ij. Huc ſummis linquuntur rupibus amnes. Idem Aeneid. lib. iij.

Ille nobilis quondam canis hinc linquit homines omnes in terræ pila. videtur loqui de Menippe Cynico.

Nam quæ prima ſolo ruptis radicibus arbos
Vellitur, huic atro linquuntur ſanguine guttæ.

LIMARE exquirere, & delinire, ſecundum cōſuetudinem à lima dictum. Plautus Menechmis: Ianuam lima proterunt. Idem Bacchidibus: Limaces viri, quòd atterant, & conſumant. Limare etiam dicitur coniungere. Plautus Bacchidibus: Ne cum quoquam acceperis alio mercedem annuam iuſſi abeſſe, nec cum quoquam limares caput. Idem Scematico: Nam pater tuus nunquam cum illa etiam limabit caput. Liuius Tereo: Credito cùm illos ſoli mea voluntate nunquam limauit caput. Cæcil. Pauſimacho:

Hoc à te poſtulo,
Ne cum meo gnato poſthac limaſſis caput.

Turpilius Leucadia: Veritus ſum,
Ne amoris cauſſa cum illa limaſſis caput.

LIQVIDVM ſuaue, dulce. Varro Eumenidibus: *Frigus per oſſa cornus liquida canit anima. Liquidum eſt purum. Virg. lib. vi.

lege, Phrygijs, ſupra in, Anima

Liquidumque per aëra lapſæ.

Var. Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: Hunc *vocas, ſed & liquida vita *incuriæ veſtræ fecem. Liquidum proſperum: Plautus Pſeudolo:

vocaſſes

in curia

Ab ſiniſtra auſpicio liquido, atque ex ſententia
Confidentia eſt inimicos meos me poſſe perdere.

Liqui-

Liquidum rurſum ſignificat molle, & fluxùm. Plaut. Milite: *Liquidius, cultiusque, quàm vetus eſt fauonius. Idem Caſina: Quondam prognatis in ſortiendo ſors delicuerit. Var. Diuinarum rerũ lib. iij. Lucius Scipio, cùm aurum factum haberet *vt vinea fulmine, ita eſt ictus, vt *iſta eſſet integra, aurum colliquiſſet. Idem de proprietate ſcriptorũ: Quid eſt tanti, aut quid aliud eius generis feruefactum colliquiſſet, & in forma eſſet infuſum? Virg. Æneid. lib. i. Aut cùm liquentia mella Stipant. Næuius Lycurgo: Iã ſolis æſtu candor *cum liqueſceret. Liquerit ſignificat reliquerit. Acc. Staſiaſt. *Cùm ſubidæ delio de lore hoc animo corpus liquerit. Næu. Belli Pœnici lib. ij. Blandè & doctè percontaris, *quo pacto Troiam vrbem liquerit.

liquidiuſculus-
que ero

leg. in ciſta vimi-
nea
ciſta

cui

Cùm ſubito dolo-
re hoc anima
corpus liquerit.
Teneſ' qui pacto
quo

LAVDARE eſt verbis efferre. Virg. Laudato ingentia rura. Laudare etiam ſignificat nominare. Virg. Georg. lib. ij.

Aut illaudati neſcit Buſiridis aras?

id eſt, nec nominanandi. Plau. Captiuis: Id vt ſcias, Iouem ſupremum teſtem laudo, Hegio.

LVSTRARE expiare. Virg. Bucolicis:

Et cùm ſolennia vota
Reddemus nymphis, & cùm luſtrabimus agros.

Lucillius Satyrar. lib. ij. Luſtratus piatus. Luſtrare circumſpicere. Virg. Æneid. lib. iij.

Omnia colluſtrans, hanc primo ab littore claſſem
Conſpexi venientem.

Cic. Tuſc. lib. v. Ego autem cùm omnia colluſtrarem oculis. Eſt enim ad portas Agragianas. Luſtrare eſt circumire. Virg. lib. viij. Luſtrat Auentini montem. *Næuius Ægiſtho:

Liuius

Tum

Tum autem laſciuum Nerei ſimum pecus
Ludens ad cantum* clauſum luſtratur. *claſſium, for. claſſium, aut claſſicum*

Luſtrare ſequi. Virg. Bucol.
At mecum raucis tua dum veſtigia luſtro.

Luſtrare patefacere. Salluſt. Catil. lib. i. Si luſtrātur, ſi erumpunt omnia, muta iam iſtam mentem. Virg. Aeneid. lib. iiij.
Poſtera Phœbea luſtrabat lampade terras.

Luſtrare dicimus & ſcortari, à luſtris. Plau. Pſeudolo: Luxantur, luſtrantur, comedunt quod habent. Lucil. lib. xxx.
Quem ſumptum facis in luſtris circum oppida luſtrans. Luſtrare perſpicere, agnoſcere. Vir. l. viij.
Ille os, oculoſque loquentis
Iandudum, & tacito luſtrabat lumine corpus.
M. Tul. de offic. lib. iij. Sed cùm omnia ratione, animoque luſtraueris.

LIMEN locus ſtandi datus. Virg. lib. vi.
Corripiunt ſpatio audito, limenque relinquunt.

Limen omnis ingreſſus. Virg. Æneid. lib. ij.
Limen erat, cæcæque fores, & peruius vſus.
Var. Virgula diuina: Ad quos cùm volucris venti, vt eos vſque ad limina nitidabilis. Limen non ſolùm, quod ſub pedibus eſt, dicitur, ſed etiam quod ſuperius eſt ingreſſus. Nou. Macco exſule: Limen ſuperum, quod mihi miſero ſæpe confregit caput: inferum autem, vbi ego omneis digitos *defregi meos. *confregi*

LEVARE ſoluere Vir. Aeneid. lib. ij.
Atque arcta leuari Vincla iubet Priamus.

Leuare rurſum releuare. Cicer. Tuſc lib. v. Alia nulla potuit inueniri leuatio. Virg. Bucolicis: Ego

hoc

hoc te faſce leuabo. M.Tul. Epiſtol. ad Cęſarem: Iam amplitudinem, gloriamque tuam magno mihi ornamento fore exiſtimo, quòd me leuas cura. Pacuu. Peribœa: Neque tuum te ingenium moderat, neque fraternũ ira exſiliũ leuat. Var. Virg. diu. Quos non iacta nouo leuata paſcat.

Leuare etiam minuere. Acc. Meleag.
Caue laſſitudo poplitum curſum leuet.
Idem Nyctegreſia:
Illos ſuapte induxit virtus; tu laudem illorũ leuas.
Var. περὶ ἐξαγωγῆς: Quem nam te eſſe dicam ferã, qui manu corporis feruidos fontium aperis lacus ſanguiuis, teque vita leuas ferreo enſe? Virg. Geor. lib. ij. Omne leuãdum Prodimus. Turpil. Demet.
Nunc me ex aliorum ingenijs iudicat,
Intercapedo quorum amicitias leuat
Var. Quinquatr. Abſynthium vti bibam grauem, & caſtoreum, leuemque robur.

LAVTVM ſignificat lotum. Terent. Phorm. Tene ad ſymbolum venire vnctum, atque lautũ è balneis? Lautũ nudũ. Lucil. l. xxvi. Malis neceſſe eſt lautum è menſa purè capturus cibũ. Lautum abundans, competens. Var. γεροντοδιδασκάλῳ: Video quòd habeat ſatis, ſi vix putant lautum.

Lautum etiam inquinatum vel maculatum. Vir. Georg. lib. iij. Lauit ater vulnera ſanguis. Acc. Staſiaſtis: vel Tropæo: Vulnere tetro deformatũ ſuo ſibi lautum ſanguine tepido. Lautum elegans, ſuaue. Terent. Eunucho: Facetè, lautè, lepidè, nihil ſuprà. Afran. Vopiſco:
Equidem te nunquam mihi
Paraſitum, verum amicum, ęqualem atque hoſpitẽ

Quoti-

Quotidianum, & lautum etiam conuiuam domi. M.Tul.in Verrem actione ij. Romam vt ex Sicilia redij, comites iſtius,atque amici,homines lauti,& vrbani.Et Hortenſ.Quæ eſt igitur philoſophia? Socrate nec dubito quid, quęcunque ſit lautitia, cui *ictum elegantem magnificè, neque minus quàm deceret,colere inſtituiſſent.

leg.qui victum

LENTVM ſignificat tardum.M.Tul.de repub. lib.v.Marcellus vt taceret pugnax;maximus vt cõſideratus,vt lentus.Et Hortẽſ. Hunc Craſſum qui lentiùs(vt ſcitis)dicere ſolebat,ad imitationẽ quaſi noſtri generis contendiſſe. Lentum ſecurum, otioſum.Virg. Bucol.

Nos patriam fugimus,tu, Tityre,lentus in vmbra.

Lentum flexuoſum. Virg.Bucolicis:

Lenta ſalix quantũ pallenti cedit oliuę.Idẽ Geor.i.
Atque Amerina parant lentæ retinacula viti.

Lentum patiens, placidum.M. Tul. Hortenſio: Qui,cùm publicas iniurias lentè tuliſſet,ſuam non tulit. Lentum facile.Lucil. Satyr.lib.xi.

Cotta ſenex Craſſi pater huius Panæti
Magnus trico fuit nummarius, ſoluere nulli
Lentus.

vide ſuprà in, Tricones.

Lentum tenax.Plaut. Menæchmis:Nimis lenta ſunt vincula.Virg.Georg.lib.iiij.

Et viſco,& Phrygiæ ſeruant pice lentiùs Idæ.

Lentum frigidum.Virg.Geor.lib.i.

Nocte leues meliùs ſtipulæ,nocte arida prata
Tondentur,noctis lentus non deficit humor.

Cic.Orator.lib.ij.Neque enim eſt facile perficere, vt iraſcatur ei,cui tu velis,*ſi vel iudex, vel ipſe ferre id lentè videatur.

iudex,ſicubi ipſe id lentè ferre videare

LOCVM decus ſignificare vult Acc.Diomed.

Non

Non genus virum ornat, generi vir fortis loco.

Locus ſignificationis manifeſtæ eſt. Virg.Aen. lib.iij. Hæc loca vi quondam. Et: Hic locus vrbis erit. Locus genus, nobilitas, dignitas. Acc.Euryſace: Atque,vt vides,non tenui de loco. Salluſt.Catilina:Natus haud obſcuro loco.

LANGVOR eſt torpor, & inertia. M. Tul. de offic.lib.i. Nihil autem magis cauendum eſt ſenectuti,quàm ne lãguori ſe, deſidięque dedat. Languor defectio,& diſſolutio.Virg lib.ix.

Purpureus veluti cùm flos ſucciſus aratro
Langueſcit moriens.Idem lib.x
Qualem virgineo demeſſum pollice florem,
Seu molles violæ,ſeu languentes hyacinthi.

LONGVM eſt per planum porrectum . Virg. Geor.lib. iij. Tum longo nullus lateri modus.

Longum altum,erectum.Vir. Aeneid.lib.ix.

Stant longis innixi haſtis,& ſcuta tenentes.

Longum diuturnum,perſeuerans.Vir.Aen.l.iij.

Et longum Andromache teſtatur amorem.

Longè etiam valde. Vir. lib.v.

Ante omnes ſtupet ipſe Dares, longèque recuſat.

M.Tul.in Verrem de prætura Sicilienſi: Hic longè primus ciuitatis eſt Epicrates. Et de offic.lib.i. In his & nobiliſſimi philoſophi longè principes. Lucil.lib.xxx.Cui vbi* deciminutia meæ epitegina appedi lõgè opera ante alia omnia. Siſen.Hiſt. lib. iiij.Egregias & longè præſtanteis,ac metuẽdas aduerſariorum opes eſſe. Terent.Adelphis:

**dedi minutiæ meæ ἐπιτεύγμα, appendi*

Et errat longè, mea quidem ſententia.

Longum ſæuum,pernicioſum.Virg.Aeneid.l.i.

Infelix Dido,longumque bibebat amorem.

Longè

Longè etiã ſignificat aut temporis prolixitatem, vt Virg.Georg. lib.ij.

Nec longum tempus,& ingens
Exijt ad cælum ramis felicibus arbos.

Aut ſpatij æſtimationem. M.Tul. in Clodium,& Curionem: Credo,poſtquam tibi ſpeculum allatum eſt lõgè,& à pulcris abeſſe ſenſiſti.Vir.lib.xii.

Longè illi Dea mater erit,quæ nube fugacem
Feminea tegat.

LVXVRIA eſt contra pudorem, & ſupra modum profuſio. M.Tul. de offic.lib.i. Intelligimus quàm ſit turpe diffluere luxuria,delicatè ac molliter viuere. Luxuria intempeſtiua abundãtia. Virgilius Georg.lib.i.

Luxuriem ſegetum tenera depaſcit in herba.

M.Tul.de Orat.lib.i. Et omnis luxuries ſtilo depaſcenda.Virg.Georg. lib.i.

Aut ſi luxuria foliorum exuberat vmbra.

Cic.de Orat.Gemmare vites,ſitire agros, lætas ſegetes,luxurioſa frumenta.

LAXVM liberum, & remiſſum. Virg.Æn.l.i.

Et premere,& laxas ſciret dare iuſſus habenas.

Idem Georg.lib.ij.

Et cùm ſe lætus ad auras
Palmes agit laxis per purum immiſſus habenis.

Laxũ non anguſtũ,ſed ſpatij maioris.Vir.Geor. l.iij.Et primum laxos tenui de vimine circlos
Ceruici ſubnecte.

M.Tul. de offic.lib.i. Et admittenda hominũ cuiuſq; modi multitudo,adhibẽda eſt cura laxitatis.

LOCANDI ſignificatio manifeſta eſt, vt aut operis locandi, aut fundi.M.Tul. Epiſt. ad Cæſarem

rem lib.ij. Vel quòd locatio ipſa pretioſa. Idem in Ver.Frumentaria: Ac Senonis Meneni nobiliſſimi hominis vxoris fundus erat colono locatus. Locare conſtituere. Virg. Æn.lib.i. Hinc alta theatri Fundamenta locant alij. Lucil. lib.xxx.

for. virtutis'que, tua, atque

Virtutis* hæc tuæ artis monimenta locantur.

Locare marito dare. Plaut. Aulul.

Virginem habeo grandem dote caſſam, atque illocabilem. Locare parare. Lucil.lib.xxviij.

Hic tum

*Hæc tamen conuentus, tela, inſidiaſque locaui.

L ÆTVM. hilárum ſecundum conſuetudinem. Virg.Georg.lib i.

Et lętæ pecudes, & ouantes gutture corui.

Lętum ferax. Virg. Georg.lib.i.

Myſia

Lętus ager: nullo tantum ſe* Mœſia cultu

Iactat. Lætum pingue. Virg.Georg.lib.ij. Glande ſues lęti redeunt. Lętum gratia plenum. Virgil. Aeneid.lib.i. Lumenq́ue iuuentæ

Purpureum, & lętos oculis afflarat honores.

Lętum plenum, diſtentum. Virg.Georg.lib.iij.

Lęta magis preſſis manabunt vbera mammis.

L ASSVM. dicitur fatigatū. Lucil.l.xxx. Leonē ęgrotum, ac laſſum. Laſſum marcēs, grauatū. Vir. Geor.ix. Laſſóue papauera collo Demiſere caput.

M

M ACTARE præcipitare. Acc. Antenor.

Quia

*Qui aut illorum copias fundam in campo,

Aut naueis vram, aut caſtra mactabo in mare.

Mactare honorare. Acc. Διδασκαλικῶν lib.i.

leg. honor, Is patrem honeſtè re mactauit aurea.

Sapientiæque inuictæ gratia, atque* honoris

*Pater, honeſtè rem mactauit aurea.

Mactare eſt immolare. Virg.Geor.lib.iiij.

Et

Et nigrã mactabis ouem, lucũq; reuiſes. Lucr. l.v.
Et nigras mactant pecudes, & [1] ignibus Diui.
Accius Erigone:
Quod vtinã me ſuis arcitenẽs telis mactaſſet Dea.
Var. de vita populi Romani lib. i. Quòd Calendis Iunijs & publicè, & priuatim* fatuam pultem Dijs mactat. Mactare eſt magis augere. Virg. lib. ix. Macte noua virtute puer. Cic. Tuſcul. lib. i. Macte virtute. Acc. [2] Philoctæta: Vt dixi, macte his, armiſque macte virtutem patris. Lucil. Satyrar. lib. v. Macte, inquã, virtute, ſimulque his verſibus eſto. Turpilius Boëthontibus: Macte virtute eſto. Pacuuius Duloreſte:
Macte eſto virtute, operaque, omenque approbo. M. Tul. de repub. Ferunt laudibus, mactant honoribus. Mactare malo afficere ſignificat. Plautus Amphit.* At ego certè cruce, & cruciatu mactabo. exi foras, maſtigia. Idem Aulular.
*Do date mactantem malo, & damno viros.
Nou. Gallinar. [3] Mactato te miſce virginis verbenis mactat villã in fortuito. Pomp. Præc. poſteriore: At te Dij omnes cũ cõſilio, calue, mactaſſint ma lo. Acc. Epigono: Maneas adhiſante exſilio macte pelopis externis. Et Enn. Telepho. Qui illum Dij, Deæque magno mactaſſint malo. Afranius Priuigno: A fulica penè periſti, Dij te mactaſſint malo.

fauatam, vel fauo dulcoratam, vel, fabaceam.

ita

Dotata mactant, &

[1] *In antigr. erat, & in agnibus Diuis. ſunt, qui legant, & manibus diuis, pro inferis: quid ſi minimum à prima ſcriptura recedendo legatur, inanibus diuis, nimirum, corpore caſſis.*

[2] *Opeolempota, ſic manuſcriptus codex: ego, Neoptolemo: reſtituo, in quem cõpetunt verba poetæ; quæ hoc*

loco auctor ſubijcit hoc modo: Neoptolemo ita, vt dixi, macte his armis; macte virtute patris.

[3] *Macto te miſce. Virgil. verbenis mactat villã infortuito. leg. macto te hiſce vigris, verbenis, macta tu illã infortunio: vel, macto te hiſce priuis verbenis, &c.*

Modicvm in conſuetudine pauxillũ volumus ſignificare. Modicũ veteres moderatum, & cum modo dici volunt. Plau. Bacchid. Quibus ingẽs in animo vtibile eſt modicum & ſine vernilitate. Idẽ Perſa: Modicè & modeſtè eſt melius vitã viuere. Et Milit. Modicè ſapis. Enn. Hecuba: Quæ tibi in cõcubio verecundè & modicè morem gerit. Acc. Bacch. Agite modico gradu iaceat niſus leuis. Turpil. Demiur. Ego æpol docta dico, quæ mulier volet Sibi ſummũ amicũ eſſe indulgentẽ, & diutinũ, Modicè, atque parcè eius* ſerui ad cupidines. M. Tul. de repub. lib. ij. *Statu eſſe optumo conſtitutam rempub. quæ ex tribus generibus illis regali, & optumati, & populari confuſa modicè, nec puniẽdo irritet animum immanem, ac ferum. Varro περὶ τύχης: Sapiens & bonum ferre poteſt modicè; & malũ fortiter, *ac leuiter. Var. Tithon. περὶ γήρως: *Si multum luſi, modicè ambis. Salluſt. Iugurt. bello: Animus belli ingens, domi modicus, libidinis & diuitiarum victor.

leg. ſeruiat cupidini.

Statuo eſſe optimè

aut

Riſi multùm, luſi modicè ambos.

Mitis eſt tranquillus, & leuis. Virg. lib. viij. Mitis vt in morem ſtagni, placidæque paludis. Lucil. lib. xxx. *Et illud quoque mite malũ, blãdũ atq; doloſum. Tul. Hort. Aut Theopõpo acrius, aut Theophraſto mitius inueniri poteſt? Mitis eſt maturus. Plaut. Milit. Mitiſſimè quidem fuſtibus. Virg. Bucol.

Atque

Sunt

Sunt nobis mitia poma. Turp. Lindia:
Miſero mihi mitigabat ſandalio caput. Pacu. Dul.
Nec grandiri frugum fetum poſſe, nec miteſcere.
M. Tul. de repub. lib. iiij. Cumque autumno terras ad concipiendas fruges patefecerit, hyeme ad concipiendas relaxarit, *à fiſtula maturitate alia mitigauerit, alia torruerit. Idem de ſeneɛ̃t. Facit perſæpe ipſa ſibi audientiam diſerti ſenis compta, & mitis oratio.

ac æſtiua. litterarum tractus ita monet legendum eſſe, ac æſtula, inde contractiore facta l littera, fiet facilè, æſtiua.

Mater eſt, quæ quoduis animal partu edit. Virg. Georg. lib. iiij. Mater Cyrene, mater. Matrem veteres etiam nutricem dici volũt. Plaut. Menæch. Ita forma ſimili pueri, vt mater ſua
Non internoſſe poſſet, quæ mammam dabat,
Neque adeò mater ipſa, quæ illos pepererat.
Virg. Æneid. lib. viij.
Et lambere matrem Impauidos. id eſt, nutricem.

Mervm eſt ſolum. Terent. Phorm. Nihil habet niſi ſpem meram. Var. τοῦ πατρὸς τὸ παιδίον, περὶ παιδοποιίας: Ac liberos parare cui neceſſe ſit, non eſt merum, nec tu ædepol quid ſimulas tuis? Plau. Aſinar. Aurum atque argentum merum eſt.
Fixus hîc apud nos eſt animus tuus clauo Cupidinis. Varro Seſquiulyſſe: Diogenem poſtea pallium ſolum habuiſſe, & habere Vlyſſem meram tunicã, pileũ ideo non habere. Idẽ Eumen. Tu nõ inſanis, quòd tibi vino corpus corrumpis mero. Merũ ſyncerum. Pompon. Piſcatorib. Neſcio quid non eſt hoc merum, quod hic plorat. Var. Marcip. Eodem conieciſſe mera miracula neſcio quæ. Cic. de Orator. lib. ij. Ecce tibi exortus eſt Iſocrates magiſter iſtorum omnium, cuius è ludo, tanquam ex

equo Troiano meri principes exierunt.

Meret meretur. Virg.lib.x. Qualem meruit Pallanta remitto. Et lib.iiij. Si bene quid de te merui. M. Tul. ad Cæſarem iuniorem lib.ij. Quem perijſſe ita de Repub. merentem conſulem doleo. Lucil.lib.xxx. Publica lege vt mereas, præſto eſt tibi quæſtor. Var. Eumenid. Quia plus, inquit, merere debet, in quo eſt virtus. Mæret rurſus dolet. Virg. Æneid.lib.iiij. Sola domo mæret vacua.

Meret militat. Lucil. Satyr.lib. xv. Dum miles *hybernas ac meret *terſa ex ætate quaſi annos. Idē lib.xi. Annos hic errat iam plures miles hyberna, Nobiſcum meret. Virg.lib.v. Merui quoque, ſæpe furores Cōpreſſi. Var. de vita populi Romani lib. iij. Qui in exercitu donati eſſent, & *ære publico mererent. Meret humillimū, & ſordidiſſimum quæſtum capit. Varro rerum humanarum lib.xx. Qui in ordine erat, is æs militare merebat, &, ob mercedem, laborem, vel infamiam corporis locat. Lucil.lib.i. Et mercede meret religiones. Varro Agathone duloreſte: Qui merita hominem, & ſeruum facit. vnde & mercenarij, & meretrices dicuntur. Idem Eumenidibus: Primùm iſte qui meret ſeſtertios vicenos.

Hyberus Terras, ac mæret ter ſex ætate,

æquo

Medicamentvm eſt, quo homines, vel animalia cætera curantur. M. Tul. de offic.lib. iij. Siquis medicamentum cuipiam dederit, ad aquam intercutem. Medicamentum rurſus venenum, vt Græcè φάρμακον: vel producta eius verbi prima ſyllaba, quòd apud Medos venefici ſint plurimi ſecundum Virgilium Georg. lib.ij.

Media fert ſuccos triſteis, tardumque ſaporem

Felicis

Felicis mali. Et in ſequentibus:

Pocula ſiquando ſæuæ infecere nouercæ,
Miſcueruntque herbas.

Var. περὶ ἐξαγωγῆς: Quærit ibidẽ ab Annibale, cur biberit medicamentũ. quia Romanis, inquit, me *Pruſiades tradere volebat. *Pruſias*

Minvtvm eſt, vt ſæpius, breue. Minutũ eſt obſcurum, & ſcrupuloſum, vt à Græcis dicitur *λεπτομερές. Cicero de finibus bonorũ, & malorũ lib. i. Ecce autem mali, minuti, & anguſti, & omnia ſemper deſperantes, aut maleuoli, inuidi, difficiles, lucifugi, maledici, monſtruoſi. *λεπτομέριμνον.*

Malignvm ſignificat conſuetudine maleuolum. Malignum obſcurum. Virg. lib. vj.

Quale per incertam lunam ſub luce maligna
Eſt iter in ſyluis.

Malignum gracile, minus ferax. Virg. Geor. ij.

Difficiles primùm terræ, colleſque maligni.

Moliri eſt facere. Virg. Æneid. lib. i.

Moliriúe morã, & veniẽdi expoſcere cauſſas. Idẽ:
Res dura, & regni nouitas me talia cogunt Moliri.

M. Tul. Philippicis: Quem nihil aliud agere, nihil moliri, niſi necem ciuium, atque impetum ciuitatis videre. Idem de ſenectute: Iners non ſit, verum etiam ſit operoſa, & ſemper agens aliquid, & moliens. Moliri retinere, morari, ac repigrare. Cęcil. Progamo: Ita quod lętitia me mobilitat, męror molitur metu. Lucil. l. vii.* Mutilamur, molimur, ſubducimur. Moliri exſtruere, dictum à molibus. Virg. Æneid. lib. i. *Muginamur, vide ſuprà in, muginer.*

Moliriqúe arcem, & *manibus ſubuoluere ſaxa.

Acc. Philoctete: Vbi horriferæ, & ſoni ſtridor gelidas molitur niues. Vnde demoliri dictum eſt deſtruere. *horrifer equiſoni. lego ex Cicerone, horrifer aquilo ne*

ſtruere. M. Tul. de offic. lib. i. Hanc Scaurus demolitus, acceſſionem adiunxit ædibus. Caſſius Hemina de cenſoribus lib. ij. Etiam aurea in Capitolio ſigna, quæ erant, demoliuntur. M. Tul. de offic. lib. iij. Demoliri ea, quorũ altitudo officeret auſpicijs.

MOLLE eſt non durum. Virg. lib. viij.
Mollibus è ſtratis opera ad fabrilia ſurgit.
Idem Georg. lib. ii.
Quid nemora Aethiopum molli canentia lana?

Molle recens, nouum. Virg. Bucolic.
Sunt nobis mitia poma, Caſtaneæ molles.

Molle oportunum. Virg. Aeneid. lib. iiij.
Sola viri molles aditus, & tempora noras.
Idem: Et quæ molliſſima fandi Tempora. Molle leue, contemnendum. Virg. Georg. lib. iij. Tua Mœcenas haud mollia iuſſa. M. Tul. de ſenectute: Quod ferendum eſt molliter ſapienti. Molle nõ arduum, nec erectum. Virg. Bucolicis:
Quâ ſe ſubducere colles
Incipiunt, mollique iugum dimittere cliuo.

Molle dulce, iucundum. Virg. Georg. lib. ij.
Mollesque ſub arbore ſomni.
M. Tul. de legibus lib. ij. In animos teneros, atque molles influere, quàm varios canendi ſonos. Idem de ſenectute: Omneis abſterſeris ſenectutis moleſtias; ſed etiam effeceris mollem, ac iucũdam ſenectutem. Molle placidum. Acc. Teleph.
Remisque nixi properiter nauem in fugam
Tradunt, ſubter ſaxa ad læuam, quâ mons mare
Mollibat.
M. Tull. de ſenectute: Et Annibalem iuueniliter exſultantem patientia ſua molliebat.

MIRA-

MIRARI ſignificat nouo aliquo obſtupefieri. Virgil. Aeneid.lib.primo:
Artificumque manus inter ſe, operumq; laborem
Miratur. Mirari delectari,accendi. Virg.Georg. libro tertio:
Seu quis olympiacæ miratus præmia palmæ
Paſcit equos. Mirari. Virgil. lib.viij.
Ille operûm cuſtos,illum admirantur, & omnes
Circunſtant.

MICARE eſt ſortiri digitis. M.Tul.de offi.lib. iij. Dignum eſſe dicũt,qui cum in tenebris mices. *& eos, quas ipſe quaſi ſorte, aut micando victus alteri cedit. Varro Parmenone: Micandũ erit cum Græco,vtrum ego illius numerũ,an ille meum ſequatur. Micare per vices ſine ordine mouere. Virg.Georg.lib.iij. Micat auribus,& tremit artus. Idem libro decimo:
Semianimiq; micant digiti,ferrumque retractant.
Et Georg.lib.quarto: Et linguis micat ore triſulcis. Lucillius lib.xxx.
Omnia tumendo mucro videas feruente micare.

Accius Chryſippo. Quaſi

Micare fulgere. Virg. Aeneid.lib.primo: Micat ignibus æther. Et libro ſecundo:
Ardenteis clypeos,atque æra micantia cerno.

MITTERE manifeſtam habet ſignificationẽ. Virgil.libro ſeptimo:
Mittitur & magni Venulus Diomedis ad vrbem.
Et Georg. tertio:
In ſaltus vtrunque gregem, atq; in paſcua mittes.
Et: Mitte in Venerem pecuaria primus. Mittere eſt excludere. Virg. Aeneid. lib.i. Mæſtumque timorem Mittite. Siſenna Hiſt.lib.tertio: Mulierem

miſſa fide, ac pietate propter amoris nefarij lubidinem exſtitiſſe. Mittere. Virgilius Bucolicis:
Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos.

Mittere omittere. Teren. Adelphis: Hera, lacrymas mitte. Virgilius lib. xi.
Mitto ea, quæ muris bellando exhauſta ſub altis.
Lucil. lib. xxx.

facies, illo me vtere lubente.

Hoc miſſum *face, illomet vtere libenter. M. Tullius de offi. lib. tertio: Manlium miſſum fecit. tantùm temporibus illis iuſiurandum valebat. Plaut. Aulularia: Iam ſcrutari mitto: redde huc.

MANDARE ſignificationem habet notam. vt Virg. lib. octauo: Multa patri mandata dabat portanda. Mandare commendare. Virg. Æneid. lib. iij. Furtim mãdarat alendũ Threicio regi. M. Tul. de offi. libro ij. Dein ſcriptis non ea, quæ nunc, ſed actiones noſtras mandaremus, vt ſæpe fecimus.

MATVRVM dicitur celer. Virg. Æneid. lib. i.
Maturate fugam, regique hæc dicite veſtro.
Accius Menalippo: Eſt res aliqua, quę pręſente his priùs maturè inſtitit. M. Tul. de offi. lib. tertio: Venit ipſe maturè, ſcalmum nullum videt. Varro Endymion. Qui *vt vigilarẽ maturè cepiſti, in eo retinueris. Maturum graue, ſapiens. Virg. lib. v.

vt si

Hoc Helymus facit, hoc æui maturus Aceſtes.
M. Tul. de ſenectute: Iam conſtantis ætatis, & ſenectutis maturitas. Maturum mite, coctum. Virgil. Bucolicis:
Triſte lupus ſtabulis, maturis frugibus imbres.
Varro Eumenidibus: Diſcumbimus muſſati: dominus matura oua ad cænam committit.

METVS dicitur, ſicuti plurimum, timor. Virg. libro

libro ſexto: Et metus, & malè ſuada fames. Metus religio. Virgil. lib. vij.
Sacra coma, multoſque metu ſeruata per annos.

MANERE eſt loco inſiſtere. Virg. lib. decimo: Manet imperterritus ipſe Hoſtem magnanimum opperiens. M. Tul. in Verrem: Qui iudicia manere apud ordinem ſenatorium volunt. Idē de offi. Cyrſilum quēdam ſuadentē, vt in vrbe manerent.

Manere imminere, deberi. Virgil. lib. ſeptimo: Te, Turne, nefas, te triſte manebit Supplicium. M. Tul. Philip. lib. xiij. Sin autē me aliud fatū manet.

Manere exſpectare. Terē. Eunucho: Quàm mox irruimus? mane. Omnia priùs experiri conſilio, quàm armis ſapientē decet. Manet inhæret, infixum eſt. Virg. Aeneid. lib. i. Manet alta mente repoſtum. Plautus Aſinaria: Vale. aliquanto ampliùs valerem, ſi hìc maneres.

MONSTRVM dicitur horrenda magnitudo. Virgil. Æneid. libro ij. Monſtrum horrendum, informe, ingens. Monſtrum monſtrationē. Virg. Æneidos lib. tertio: Monſtra deûm refero.

MACVLOSVM ſordidū, immūdū. Lucil. l. xxx
Hæc veſtimentis maculoſis tum adſpicit iſte.

Maculoſum eſt variū. Virgil. Æneid. lib. primo.
Succinctam pharetra, & maculoſę tegmine lyncis.

Macula turpitudo. M. Tul. in Verrē actione ij. Cuius vt adoleſcentiæ maculas, ignominiaſque prætercam. Lucillius lib. xxx.
Quem ſcis ſcire tuas omnes maculaſque, notaſq;.

Macula in retibus plaga. M. Tul. de ſuppliciis in Verrē actione ij. Reticulūq; ad nares ſibi admouebat, tenuiſſimo lino, minutis maculis, plenū roſæ.

METIRI

tranſmetare

ſe fluctibus

Metiri eſt *tranſmeare. Lucillius lib.xxx. Vir mare metitur magnum *fluctibus tradit. Virg.Georg. lib.quarto: Et iuncto bipedum curſu metitur equorum.

Manicæ dicuntur veſtium. Virgilius lib.xi. Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ.

Manicæ quibus manus vinciũtur. Lucil.lib.xxx. Si laqueis, manicis, pedicis mens irretita eſt. Virgil.Æneid.lib.ij. Manicas atq; arcta leuari Vincla iubet Priamus. Plautus Aſinaria: Vbi manus manicæ complexæ ſunt.

Maestum triſte, miſerandum. Virg.Aen.lib. ij. Et mæſtas expromere voces. Lucillius lib.xxix. Cohibet & domi mæſtus ſe Albinus. Mæſtum enectum fame. Lucillius lib.xxix. Ventrem alienũ, mæſtum, fouere ex molito ordeo, vti cataplaſma.

Mvtare derelinquere. Lucil.lib.xxvi. Mihi quidẽ nõ perſuadetur, publicè vt mutẽ meos

quàm cæteri ſiſa ſamittio

Mutare trãsferre. Lucil.lib.xxviij. Doctior *cęteris iſaſamitis mutes aliquò tecum ſacra facta vitia. Mutare aliud pro alio accipere. Lucil.libro xxvi. Publicanus verò, vt Aſiæ fiam ſcripturarius pro Lucillio, id ego nolo; & vno hoc non muto omnia.

Movere manifeſtum eſt, quam habeat ſignificationem. Mouere excludere. M. Tul.de offi. lib.iij. Atqui quodã quaſi veneno perficiat, vt veros heredes moueat, in eorum locũ ipſe ſuccedat.

Meditari eſt diſcere, perdoceri. Plautus Amph. Prius ipſe mecum etiã volo hic meditari, ſi hoc pro hoc loquar. Meditari excogitare: Teren.Andria: Venit meditatus alicũde ex ſolo loco.

Nobile

N.

NOBILE ad dignitatem generis refertur. Sal. Lucius Catilina nobili genere natus fuit. Nobilis dicitur & notus. M. Tul. de offi. lib. ij. Teſtis eſt Phalaris, cuius eſt prꝗter cæteros nobilitata crudelitas. Lucil. Satyr. libro vij. Phryne nobilis illa vbi amatorē improbius quem. Varro περὶ αἱρεσεων: *Tú cōtremula aquilēta apud alta litora Oriris, ac reluces nobilis omnib⁹. Acc. Diomede: Me Argos referā: nam hic ſuā nobilis, necui cognoſcat noto. Teren. Heauton. Mea eſt potens, magnifica, ſumptuoſa, nobilis. Virgil. lib. tertio:

Tu

Eſt locus Italiæ medio ſub montibus altis
Nobilis.

M. Tul. in Verrem actione ij. Oppidum eſt in Helleſponto Lampſacum . id in primis Aſiæ prouinciæ clarum, & nobile. Lucil. lib. xxix. Tum illud Epiphoni, quod etiam tum nobile eſt. Vnde nobilitarent notificarent dictū eſt. Titinnius Prælia: Magiſq; famæ obiectarent, ne eam malefactis nobilitarent. Accius Telepho: Nam is demū miſer eſt, cuius nobilitas miſerias *debilitat. Pacuuius Duloreſte: Hiccine is eſt, quem famæ gratia ante omneis nobilitat viros?

nobilitat.

NVMERVM ordinem. M. Tul. de Deorū natura lib. ij. Nihil eſt enim vt orationē numero moueri poſſit ſine conſilio, in quo nihil eſt temerariū. Virg. Æneid. lib. iij. Digerit in numerū. Numero *ſigno. Accius Oenomao: Numero te *expurgaſti. Idem Antigona: Ne iſtum numerū amittas ſubitum oblatum. Turpil. Demetrio: Nunquā nimis numero quenquam vidi facere, quàm facto eſt opus. Idem Lindia:

ſignificatione.
expungat timor, ex Sex. Pompeio lego.

Ego

Ego interim in turba foras ſubduxi cum hac me,
*Nequis ad numero mihi videbat currere.

lego, Neque ſat numero mihi videbar

Varro περὶ ἐξαγωγῆς: Quid puer rogaſſet, & petaſatus capite annuiſſet: ac diſcedens numero venire ait adoleſcentem. Afra. Priuigno: Numero inepti pertimuiſtis caſſã terriculã aduerſarij. Plau. Amph. Numero mihi in mentẽ fuit. Var. Cato, vel de liberis educandis: Vt qui contra celeriter erãt nati, ferè *munerariis præmuniebant: quòd, qui citò facturũ quid ſe oſtendere volebat, dicebat numero id fore, quod etiam in partu precabantur *numeri, & quã deã ſolẽt indigetare etiã põtifices. Numeros modos. Virg. Bucol. Numeros memini, ſi verba tenerẽ. Tul. de offi. lib. iij. Perfectũ atq; abſolutum eſt, &, vt idem dicũt, omnes numeros habet.

Numeria

precabantur, Numeriã que, ita legs, meminit huius & Auguſtinus.

Niti eſt conari ſub onere. Virg. Georg. lib. iij.
Poſt valido nitens ſub pondere faginus axis
Increpat. Cic. Tuſc. lib. i. Nũ illud, quod Siſyphus verſat Saxum, ſudans nitẽdo, neq; proficit hilum?

Niti fultum eſſe. Lucil. lib. xxvi. Sũmis *niti naturæ opibus; at ego cõtrà, vt diſſimilis fiem. Niti eſt incumbere. Virgil. lib. vi.

nitere

Ille vides pura iuuenis qui nititur haſta. Niti rurſum ambulare. Pacu. Periboea: Ardua per loca agreſti, ac trepidante gradu nititur. Virgil. Æneid. lib. ij. Preſſit humi nitens. Varro Pranſo parato:
Contrà coactus ſeruus latratu canum
Fertur biſulcis vngulis nitens humu.

Vide infr. in, humu.

Niti volare. Virgil. Aeneid. lib. iij. Hîc primùm paribus nitens Cyllenius alis Conſtitit.

Nare eſt natare. Virgil. lib. viij.
Et fluuium vinclis innaret Cœlia ruptis.

Nare

Nare rurſum volare. Virg.Georg.lib.quarto:
Hinc vbi iam emiſſum caueis ad ſidera cæli
Nare per æſtatem liquidam ſuſſpexeris agmen.

Natare iterum trepidare. Virg.Georg.lib.iiij.
Conditque natantia lumina ſomnus.

NECESSITVDO pro neceſſitas. Sallu. Iugurthæ bello: Etiā iam ante Iugurthę filia Boccho nupſerat, verùm ea neceſſitudo, quæ etiam timidos fortes facit. Idem eodem: Coactus rerũ neceſſitudine, ſtatuit armis certare. Var. Modio: Aſſe vinũ, aſſe pulmentariũ * ſedeas, quò natura aurigatur, nõ neceſſitudo Siſenna Hiſt.lib.iiij. Id me neq; metu, neque calamitatis neceſſitudine inductum facere.

lego, ſed edas,

Neceſſitas vis quædã, quæ alterũ cogere inuitũ poteſt, vt plerunq;. Neceſſitas affinitas, vnde & hoc iure coniuncti neceſſarij appellãtur. C. Cæſar, cùm Plautiam ſuaſit rogationem: * Equidem mihi videor, pro noſtra neceſſitate, non labore, nõ opera, non induſtria defuiſſe.

Et quidem mihi videtur pro neceſſitate,

NOMEN eſt proprium vocabulum ſingulorũ. Virgil. libro vij. Cui nomina mille, Mille nocendi artes. Et: Nomen aui referens Priamus. Nomen decus, dignitas. Virg. Æneid. lib. ij.
Auulſumq; humeris caput, & ſine nomine corp⁹.
[Nomen etiam debitum dicitur.]

NOTA dicitur probrum. Lucillius lib.xxx.
Quem ſcis ſcire tuas omneis maculaſq;, notaſq;.

Nota ſignum. Virg. Georg. libro tertio:
Continuoque notas, & nomina gentis inurunt.

Nota diſtinctio. Virgil. lib. quinto: Cæruleę cui terga notæ.

NVDVM cõſuetudine ſine tegmine dicitur. Virg. lib. v.

Nuda-

Nudatoſq́; humeros oleo perfuſa niteſcit. Nudum inſepultum. Virg.lib.quinto:
Nudus in ignota Palinure iacebis arena.

O.

OCCVPATVS impeditus, vt Græcè dicitur ἀσχολεῖ, id eſt, vacuus non eſt. Plautus Amph. Herus Amphitryo occupatus. Cicero Tuſc.lib.i. Vt ſi occupati profuimus aliquid ciuibus noſtris, proſimus etiã, ſi poſſumus, otioſi. Occupare eſt propriè præuenire. Cic. Tuſc.lib.v. Quod idẽ melioribus etiã verbis Metrodorus occupauit. Titinnius Veliterna: Ergo occupa foras exire, vt præſit linteum. Virgil.libro xij. Et venienti Ebiſo, plagãque ferenti Occupat os flãmis. Accius Euryſace: Quemadmodũ impetu occupemus facere vltrò in *regem fidẽ per eos, & niſi clamoris regẽ, aut ferre ab regina occupo puerũ. Turpil. Traſileone: Ceſſo occupare, & me in colloquium conferre horum? Ennius Hectoris Lytris:

lego, Idem Tereo. Sed vbi clamor is regem, auferre

Hector re ſumma armatos educit foras,
Caſtriſque caſtra vltro iam ferè occupat.

Pacuuius Duloreſte: *Is quis eſt? qui tunc ſi tu illũ occupas, leto dabis. Varro Ephebo, περὶ ἐμμονῆς:

Vlyſſes eſt, quem,

Crede mihi plures dominos ſerui comedere,
Quàm canes: Quod ſi Actæon occupaſſet, & ipſe *prius ſuos canes comediſſet, *& non negaſſet ſaltatoribus in theatro fieret. Idem Eumenidibus: Prius quàm reſponderem, foris neſcio quis occupat res indicare. Occupare detinere. Plaut. Epidico: Atq; id non decem occupatũ tibi erit argentum dies. Pacu. Atalanta: Super ſatis agere, vt ne in mare animum occupes. M. Tul. de offi. lib. primo:

primum non nugax

Et in

Et in ea *funditus delenda occupati ſunt, & fuerunt. Virgil.Georg.lib.iiij. Manicisque iacentem Occupat. Var.Eumenid. *Cùm in eo eſſem occupatus, atq; in ſchola curaret, vt ſcribit Scãtius homo per Dionyſia. Occupare etiã inuenire, tenere vel poſſidere. Plaut. Trinũmo: Familiã optimã occupauit. M.Tul.Hortenſio: Et *Paulum Marcelli occupauiſſe. Virg.Aeneid.lib.ſexto:

Occupat Aeneas aditum cuſtode ſepulto.

M.Tul.Philip.xiij. Agri Lucani poſſeſſiones occupauit. Occupare collocare. Pomp.Piſtorib. Quę tuleram mecum, *nulla deinde victoria tam Gręca mercede illico curaui, vt occuparẽ. M.Tul.in Verrem actione ij. Præterea pecunias occupauerat apud populos, & ſyngraphas fecerat.

rurſus delenda / *funditus*

Cùm in eo eſſem occupatus, atq. in ſchola curarem, inſcribit Scãtius horno per Dionyſiam. Vide ſuprà in, Horno.

paullum macell

millia decẽ victoriatûm, Græcę

O P I N I O eſt fama. M. Tul.ad Cæſarẽ iuniorẽ lib.i. Erat opinio bona de Plautio, bona de Lepido. Opinio ſuſpitio. Var.Eumenid. Qui omnes me *bimatram agitare clamitantes, opinionẽ mihi inſanię meę confirmãt. Accius Euryſace: Opinione factũ eſt, quanto minùs ſtirpẽ educabant, tanto *vereremur magis eos eſſe. Tul.de offi.lib.iij. Qui primũ hæc natura cohærentia, opinione diſtraxiſſent. Opinio ſpes, opinatio. Tul. ad Cæſarẽ iuniorem: Poſthac quod voles à me fieri ſcripto, vincam opinionem tuam. Idem de offi.ij. Opinionem afferunt populo, eorum ſimiles fore, quos ſibi delegerint ad imitandum. Varro Endymionibus: Sic ad vos citiùs opinione veſtra abũdè miſer cecidi. Siſenna Hiſt.lib.iiij. Popedius opinione fruſtrata.

bilem atram: ſuprà in, atrum.

vt reremur

O B S C AE N V M eſt immundum. Virg.Æneid. lib.iij. Obſcænas pelagi ferro fœdare volucres.

turpitudo adhibetur, aut nuptæ returant

M.Tul.de offi. lib.i. Alter ne libero quidē, ſi rerū turpitudini*adhibetur verborū obſcænitas. Varro Agathone: Pueri obſcænis verbis nouæ *nuptulæ aures *reſtaurant. Obſcænū vitabile. Virg.Æn. lib.iij. Obſcænãq; famē, quæ prima pericula, vito. Idē xij.Ne me terrete timentē Obſcænæ volucres.

dicaſpolon

arceretur

Accius Aſtyanacte : Hunc *altaiſpinem regionum fac, ac deſiſtet exercitū morari, nec me ab domuitione*marceretur obſcæno homine. Cic.Tuſc.lib. ij.Vna & obſcænas volūtates, de quibus multa ab illis habetur oratio. Obſcænū ſignificat maledicū. Acc.Oenomao: [1]Vos ite actutū, atq; opere magno edicite per vrbem, vt omnes, qui arcana, aſteumq; accolunt ciues, omnibus fauſtis auguſtã adhibent fauentiam, ore obſcæna dicta ſegregent. Lucil.lib. xxix.Deum rixa vertat verba obſcæna.

[1]*Hos verſus ſenarios ita lego.*

Vos ite actutum, atque opere magno edicite
Per vrbem, vt omnes qui Arpinam, Aſamq; accolūt
Ciues, ominibus fauſtis auguſtam adhibeant
Fauentiam &c. De Arpina & Aſa, vide Stephanū ethnographum.

Obitvs ſignificat mors, vel occaſus. Virg.Geor. lib.i. Nec fruſtra ſignorum obitus ſpeculamur, & ortus. Obitus rurſum aduentus. Acc.Antigona: At, at, niſi me fallit in obitum ſonitus. Turpilius Epiclero : Ecquis eſt, qui interrumpit ſermonem meum obitu ſuo?

firmans

O men dicitur auſpiciū proſperū. Virg. Geor. lib.iiij.Omine quo *firmans animū, ſic incipit ipſa.

Proſequere

Omen ſignificatio aduerſa. Virgil.lib.xij. Néue omine tanto*Perſequere.

O lim

Olim trinam habet ſignificationẽ temporũ. prẹteriti. Virg. Buc. Meos olim ſi fiſtula dicat amores. Olim tempotis futuri. Vrgilius Æneі.lib.i. Hunc tu olim cælo ſpoliis Orientis onuſtum Accipies ſecura. Lucil. Satyr. lib. xix.
Sic tu illos fructus quæras aduerſa hyeme olim,
Queîs vti poſſis, hẹc delectare domíue. Turp. Philopatro: Deinde cùm ad te redierit res olim poſt mortem patris. Afranius Suſpecta: Non amatorem olim defenſorem per eum volet.

Optare eſt precibus aliquid à diis poſtulare. Virgil. Æneid. lib. vij.
Et reor, &, ſiquid veri mens augurat, opto.

Optare eligere. Lucil. Satyr. lib. xix. Aurum vis, hominemúe. habeas hominem: quid ad aurum? Quare (vt dicimus) nõ video hìc quid magnopere optẽ. Salluſt. Hiſt. lib. iij. Atq; cùm cupio laudatũ accenſum, quæ præmiorum ſpes, quibus cùm optauiſſet, ire *iubet. Virg. Æneid. lib. iij. Optauitque *iuuet* locum regno. M. Tul. de offi. lib. i. Quẹque maiori parti pulcerrima videantur, ea maximè optant. Teren. Eunucho: Hoc ſi effeceris, Quoduis præmium donũ à me optato. Varro Marcipore: Diogenes, qui amicos, qui ab Alexandro rege iuſſus optare, quid vellet ſe facturum.

Offendere eſt percutere. Turpil. Parateruſa: Caput vt offendit ad limẽ pol. Lucil. lib. xxix. Crus lapide, nihil eſt, credã ſi te offenderit. Varro Marcipore: Dein mittit virile veretrũ in flumen, offendit buccam *bolumnio. Offendere lẹdere. *Volumnio* M. Tul. de ſuppliciis lib. iij. Cùm iſte cum pallio purpureo, pariq; tunica verſaretur in conuiuiis cũ

 muli-

mulieribus,non offendebãtur homines in eo, neque moleſtè ferebant. Lucil.lib.xxvij.Nã hîc quidẽ reditũ[ſuũ]talem portendebãt,neque alia in re vlla offendere. Offendere inuenire.Pacu.Iliona: Quos ego ita,vt volui,offẽdo incolumis.Afra.Homine: Ea memoriter cũ venero confecta vt offendã.Quadrigarius Annal.lib.ij.Inde poſtquàm aliquantũ receſſit,offendit montẽ loca munita, resq; omnes habere,quę militib⁹ opus ſunt,ligna,aquã, pabulũ.Et Ter.Eun.Offendi adueniẽs quẽdã mei loci,atq; ordinis hominẽ. M.Tul.de ſignis:Quod nondũ perfectũ templũ offenderant, neq; ponere neq; vulgò oſtendere voluerunt. Lucil.libro xxvi. Si quod verum,inuſitatũ autẽ ζητημάτιον offenderam.M.Tul.de Repu.lib.ij. Sed imitor Architam illum Tarentinũ,qui,cùm ad villã veniſſet,& omnia aliter offendiſſet,ac iuſſerat. Plaut.Amph. Eo more expergefactum, adueniens tenebroſum offendi dominum. Varro Sexageſi: Romam regreſſus, ibi nihil offendi, quod ante annos quinquaginta,cùm primùm dormire cœpi,reliqui.

OBSCVRVM eſt ſine lumine.Virg.Geor.lib.i.
Si nigrum obſcuro comprenderit aëra cornu.

Obſcurum ignobile. M.Tul.de offi.lib.ij. Qui magna ſibi proponunt obſcuris orti maioribus.

Obſcurum abſconditum,latens.Virgil.nono:
Vidimus obſcuris primùm ſub vallibus vrbem.

OBSERVARE ſuſpicere,magnificare.Tul.de offi.libro i. Sicut aliquo honore,aut imperio affectos obſeruare, & colere debemus. Obſeruare cælare,& intus* tegere.Plautus Aulularia:

*retegere

Vbi is obiit mortem, qui mihi id aurum credidit,
Cœpi

Cœpi obſeruare. Obſeruare cognoſcere. Virgil. Æneid.lib.ij. Et veſtigia retrò Obſeruata ſequor per noctem. Obſeruare curioſè,& ſuſpiciter circum adſpicere. Plautus Aulularia:

Oculos ego iſtos improbè effodiam tibi,
Ne me obſeruare poſſis, quid rerum geram.

Obſeruare captare. Virgil. Georg.lib.iij.

Quos durus arator
Obſeruans nido implumeis detraxit.

Lucil. lib.xxvij. Quod ſi obſeruas hominem, qui pro cōmodo,& regno*gaudeat. Terē. Andria: Perterrefacias Dauum,obſerues filium Quid agat. *lego, audeat.*

O R A T O R ſignificatione manifeſta eſt. Oratores legatos. Virg. Æneid.lib.xi.

Centū oratores prima de gente Latina Ire placet.

O C C V R R E R E dicitur obuiū fieri. Virg. Æn. lib.vi. Hic illi occurrit Tydeus. Occurrere ſubuenire,commouere. M. Tul. de ſuppliciis: Occurrebat illa ratio.

O F F E R R E inuenire. Lucillius libro xxvi. Homines ipſi hanc ſibi moleſtiā vltrò,atque ęrumnam offerunt, ducunt vxores. Offerre afferre. Lucil.lib.xxix. Vt nunc hac re mihi opem, atq; auxilium offeras. Offerre oſtendere. Virg. Æneid. lib.vi. Strictamq; aciem venientibus offert.

O B D V C E R E aperire. Lucillius lib.xxix. Vos interea lumen afferte,atq; aulæa obducite. Obducere tegere. Virg. Bucol. Obducat paſcua iūco.

O R A R E eſt precibus poſcere. M. Tul. Verrinarū in diuinatione: Rogare & orare, ne eos ſupplices adſpernarer. Orare agere. M. Tul. de offi. lib.iij. Vt veram amici cauſſam eſſe malit,vt oran-

dæ litis tẽpus, quoad per leges liceat, accõmodet.

Oppido valde. Plautus Amph. Oppidò interij. obſecro hercle quantus, & quàm validus eſt.

Oppetere occumbere, mori. Virg. Æneid. libro primo:

Queis ante ora patrum Troiæ ſub mœnibus altis
Contigit oppetere.

Oppetere incidere. Plautus Aſin. Atq; illa viua viuus vt peſtem oppetas.

Obesvm pro vberi, & craſſo ſæpius ponitur. Virgil. Georg. lib. iij.

Argutumque caput, breuis aluus, obeſaq; terga.

Obeſum gracile, & exile. Næuius Alceſtide: Corpore, pectoreque vndiq; obeſo, ac mente *exſenſa, tardigemulo ſenio oppreſſum.

exeſa tardi ingenio ſenis, vulgata lectio ex Agellio lib. 9. tranſcripta eſt: Henricus Stephanus vir omniũ longè doctiſſimus videtur legiſſe, tardigenulo, voce compoſita à genuũ tarditate.

P.

Proprivm diuturnum. Siſenna Hiſt. lib. iij. Tum ſubitò tacuit: atque metu, & ſuſpicione propriam capere non poterat quietem. Proprium eſt ſuum vniuſcuiuſque. Virgilius lib. vij.

Hunc mihi da propriũ virgo ſata nocte laborem.

Varro Caprino prælio: Nam virtutẽ propriã mortalibus fecit; cætera promiſcuè voluit cõmunia habere. Propriũ ſignificat rurſum perpetuũ. Siſenna Hiſt. lib. iiij. Victorib⁹ propriè ſpẽ, victis aduerſæ fortunæ maiorẽ formidinẽ obiecit. Plautus Ciſtellaria: Atque illum amatorem tibi propriũ futurum in vita. Virgil. libro ſexto. Propria hæc ſi dona fuiſſent. Idem libro tertio: Da propriam Tymbrẹe domum. Ter. Andria: Ego deorum vitã propterea ſempiternã arbitror, Quod voluptates eorũ propriæ ſunt. Accius Armorum iudicio: Nam non facilè ſine deûm opera propria humana ſunt bona.

Idem

Idem Medea: Fors dominatur, neque vita vlli propria in vita eſt. Lucillius Satyrarum lib. xvij.

Cætera contemnit, & in vſura omnia ponit
Non magna: proprium verò nil neminem habere.

M. Tul. de Repub. libro iiij. Et noſter Plato, magis etiam quàm Lycurgus, omnia qui prorſus iubet eſſe communia, nequis ciuis propriam, aut ſuam rem vllam addiceret. Afranius Vopiſco:

Dii tibi dent propria quæcunque exoptes bona.

Lucillius lib. xxvij. Cùm ſciam nihil in vita proprium mortali datum eſſe.

PRÆVERTERE prẹuenire. Virg. Æneid. lib. iiij. Volucremq́; fuga præuertitur Hebrum. Prẹuertit reuocat. Plaut. Amph. Ibi me inclamat Alcmena, iam ea res horrore afficit, herilis præuertit metus, accurro, vt ſciam, quid velit. Præuertere iterum ſignificat anteponere. Plautus eodem: Illuc redeũdum eſt mihi, ne me vxorem præuertiſſe dicant præ republica.

PROMITTERE eſt polliceri. Virgil. Æneid. libro ſecundo:

Promiſi vltorem, & verbis odia aſpera moui.

M. Tul. ad Cæſarem iuniorem: Promiſſa tua memoria teneas. Promittere etiã ſignificat ad magnitudinẽ nutrire. Plau. Rudẽte: Capillũ promittam optimũ eſt, incipiãq́; hariolari. Virg. Æn. lib. iij. Promiſſâq́; barba. Var. Modio: Quod tũ erãt in Græcia coma promiſſa, raſa barba, pallia trahẽtes.

PROTELARE eſt percutere, perturbare. Ter. Phor. Neu te iratus ſuis ſæuis dictis protelet. Siſenna. Hiſt. lib. tertio: Romanos impetu ſuo protelant, *prolectos perſequũtur. Protelare rurſus *forte, proiectos*

adiuuare. Lucil. libro ſexto.

Quem neque Lucanis oriundi montibus tauri
Ducere protelo validis ceruicib⁹ poſſent. Idē. l. xij
Hunc iuga mulorum protelo ducere centum
Nō poſſunt.

Cato Originū lib. v. Sed protelo trini boues vnum aratrum ducent. Varro Cato, vel de liberis educandis: Remotiſſimum ad diſcēdū formido, ac nimius timor, & omnis perturbatio animi; contrà delectatio protelo ad diſcendū. Protelare etiam excludere. Turpilius Lemniis:

Propter peccatum pauxillum indigniſſimè
Patria protelatum eſſe ſæuitia patris.

Siſenna Hiſt. lib. quarto: Duæ cohortes de ſubſidio procedunt, atq; equites protelant.

PRODERE ſignificat deferre. Virg. Æn. lib. ij.
Prodere voce ſua quēquam, aut opponere morti.

Prodere rurſus differre, vel excludere. Virg. Æn. lib. i. Nos tua progenies, cæli quibus annuis arcē,
Nauibus, infandum, amiſſis, vnius ob iram
Prodimur, atque Italis longè diſiungimur oris.

an porrò prodēda dies ſit ? lego ex Donato.

Lucil. Satyr. lib. v. Poſſis'ne elabi* an prodēda dies?
Teren. Andria: Aliquot ſaltē nuptiis prodat dies.

Prodere etiam protendere, vel edere. Virgilius Æneid. lib. quarto:
Italiam regeret, genus alto à ſanguine Teucri
Proderet.

M. Tul. de ſuppliciis in Verrē: Ius imaginis ad memoriam, poſteritatemq; prodendā. Et de ſenectute: Non accipere modo hęc à maioribus voluerunt, ſed etiam poſteris prodere.

PERICVLVM eſt ſalutis diſcrimē. Virg. Æn. lib. iij. Obſcænāq; famē, quæ prima pericula, vito.

Lucil.

Lucillius libro xxix.

Adde alios omnes meo periculo ex ordine.

Periculum experimentum.Siſen.Hiſtor.lib.iiij. Periclitantur tormenta, ac tela, multaque genera machinamentorum.M.Tul.de republ. lib.iij.Sed vt ipſi ſeu animum periclitantur, ſeu vident quid ſe putent eſſe facturos.Terent. Eunucho:Fac periculum in litteris.M.Tul.de Deorum natura libro ij.Sicut ex quibuſdam ſtirpibus, & herbis, quorũ vtilitates longinqui temporis vſu,& periclitatione percepimus. Lucil.l.xxix. Cuius ſi in periculo feceris periculum.Plaut.Amphit. Verùm periclitatus ſum animũ tuum.Salluſt.Catilinæ bello:Tunc vero periculo,atque negotijs compertũ eſt.. Periculoſum maius,& vehemens. M.Tul.de officijs lib. i. Grauioribus autem morbis periculoſas curationes,& ancipites *adhibere coguntur. *adigere

PRESSVM ſubtile.M.Tul.Hortenſio: Quis te autem eſt,aut fuit vnquam in partiundis rebus, in definiendis,in *explanãdis preſſior? Preſſum onuſtum,grauatum.Virg. Georg.lib.i. *explicandis

Ceu preſſæ cùm iam portum tetigere carinæ
Puppibus.

PREMERE defodere.Virg.lib.x.

Sulcumque ſibi premat ipſa carina.

Premere claudere.Virg.lib.x.

Preſſiue oculos,aut vulnera laui Veſte tegens.

Premere inſequi,fugare. Virg.Æneid.lib.i.

Hac fugerent Graij,premeret Troiana iuuentus.

Premere vrgere.Virg. Georg.lib iij.

Ingentem clamore premes ad retia ceruum.

Et lib.vi.Æneid.Faunique premunt te iuſſa paren

tis. Premere ſignificat inniti cum pondere. Virg. Georg. lib. iiij. Et ſpumantia cogere preſſis Mella fauis. Idem Aeneid. lib. x.

Et læuo preſſit pede talia fatus
Exanimem, rapiens immania pondera baltei.

Premere rurſum refrenare, vel cohibere. Virgilius Aeneid. lib. i.

Imperio premit, & vinclis, & carcere frenat. Idem:
Et premere, & laxas ſciret dare iuſſus habenas.

Item lib. ix. Sic memorat, vocéque premit. Premere regere. Virg. lib. ix. Canitiem galea premimus. Et lib. xi. Quos Simois premat ille viros. Varro Modio: Capitis coronæ vaccitis liuei face vt languore flatili viridis premat. Premere etiã remouere, vel exſcindere. Vir. Geor. i. Et ruris opaci Falce premes vmbrã. Premere occidere. Virg. l. xi. Armigerumque Remi premit. Premere aduerſari. Virgilius. lib. x.

Numina nulla premũt, mortali vrgemur ab hoſte Mortales. Premere calcare. Virg. Aeneid. lib. ij. Veluti qui ſentibus anguem Preſſit humi nitens.

Premere deponere. Virg. Georg. lib. ij.

Quod ſupereſt, quęcũq; premes virgulta per agros.

PRETIVM pœnæ exitium. Liuius Achille: Si malos imitabo, tum pretiũ pro noxa dabis. Pretium dicitur, quod re empta datur. Vir. Aen. l. iiii. Vrbem exiguam pretio poſuit. Terent. Eunu. Pretium ſperans, ilico producit, ac vẽdit. M. Tul. Verrinarum actione ij. Et parenteis pretium pro ſepultura liberûm poſceret. Lucil. l. xxviij. Nec par *vocat vllo pretio. Pretiũ pro præmio. Salluſt. Iugurthæ bello: Vicit tamẽ in ſenatu pars illa, quæ vero pre-

vide infrà in, imitari

al. vacat

pretiũ aut gratiã anteferebãt.Næu.Danaë:Quia vt quisq; eſt meritus *pręſens pretiũ pro factis ferat. *præ ſe ſibi* Terẽ.And.Quod habui ſũmũ pretiũ perſolui tibi. Virg.Aeneid.lib.v.Et palmæ pretium victoribus. Lucillius libro xxx.
Cui vultu,ac facie,ludis,ac ſermonibus noſtris
Virginis hoc pretiũ, atque hunc reddemus honrẽ.

PATIBVLVM eſt crux. Salluſt. Hiſtor.lib.iiij.In quis notiſſimus quiſque aut malo dependens verberabatur, aut immutilato corpore improbi patibulo eminẽs affigebatur. Patibulũ ſera,qua oſtia obcludũtur,quòd hac remota valuę pateãt. Titin. Fullon. Si quiſquam hodie præter hanc
Poſticum noſtrum pepulerit,patibulo hoc
Ei caput defringam.

PETERE ſignificat poſcere.Virg.Aen. lib.viij.
Mittitur & magni Venulus Diomedis ad vrbem,
Qui petat auxiliũ.Lucil.l.xxvi.Ferri tantum, ſi roget me, non dẽ,quantũ auri petit. Petere cõmemorare.Vir.Aen.l.viij. Quid cauſſas petis ex alto?

Petere percutere,ferire.Virg.Bucol. Iam cornu petit,& pedibus qui ſpargat arenã. Petere appetere.Virg.lib.viij.Notumq́ue petiuit
Coniugis infuſus gremio per mebra ſoporem.

Petere ſequi. Virg.lib.v.
Quem petit, & ſummis annixus viribus vrget.
Lucil.l.xxvij. Rerum explicatorem mittã, miſerũ mendicũ petã. Petere abducere. Virg.lib.vi.
Tartareum ille manu cuſtodem in vincla petiuit.

Petere inquirere.Virg.l.viij. Euandrũ petimus.

Petere cupere,appetere. Virg.lib.iij.Pulcramq́ue petunt per vulnera mortem. Lucil. lib. xxvi. Sin autem hoc vident,bona ſemper petere ſapien-

tem putant. Petere eligere. Virg. Georg.lib.iii.
Principio ſedes apibus,ſtatioq́ue petenda.

Petere obtinere. Virg. Æneid.lib.i.
Quæ proxima,litora curſu Contendunt petere.

Petere manere,exſpectare. Virg.lib.viij. Troianos hæc monſtra petunt. Petere tenere. Virgil. Aeneidos lib.i.
Summiſſi petimus terram, & vox fertur ad aures.

PROPTER ſignificat eius cauſſa. Vir.Aen.iiij.
Te propter Libycæ gentes,Nomadnmq́ue tyranni Odere. Propter alicuis rei cauſſa. Var. Seſquiul. Quod Minerua propter ſtetit, ſignificare eũ proter doctrinam. Propter iuxta.Virg.Georg.iii.
Et viridi in campo templum de marmore ponam Propter aquam.
Varro Cato,vel de liberis educandis:Atteſtatus eſt Fortunam,propter cuius aram mea hoſtia erat cæſa,id quod poſtea verum eſſe. Terent.Adelph. Nimium iſtuc abijſti,hîc propter hunc aſſiſte.M.Tullius de ſenectute:Sic adoleſcentiæ voluptates propter intuens magis fortaſſe lætatur : ſed delectatur etiam ſenectus procul eas adſpiciens . Idem de republ.lib.i.Eum quoque vt ſalutauit,propter Tuberonem iuſſit adſidere.Var. Seſquiulyſſe : Quod Minerua propter ſtetit, ſignificare eũ propter doctrinam.Idem Eumenidibus : Propter eam porticum ſitum erat dolium.Siſenn. Hiſtor. lib.iij.Partem cohortium propter mare collocat in litore.

PONERE eſt deponere.Virg. Æneid.lib.i.
Ponũntq́ue ferocia Pœni Corda volente Deo.

conterere

Ponere conſumere,*continere. M.Tul.de offic. lib.ij.Mirenturq́ue in ea tantum me operæ,& temporis

poris ponere. Ponere cõſtituere. Virg.Geor.iij.
Templum de marmore ponam. Ponere obſeruare. Virg.Georg.lib.iij.
Aut parco ſale contingunt, hiemique reponunt.
Et Æneid.lib.i.
Manet alta mente repoſtum Iudicium Paridis.

Ponere deſinere. Virg.lib.viij.
Cùm venti poſuere, omniſque repentè reſedit
Flatus.

PERNIX ſignificat celer. Virg. Georg.lib.iij.
Talis & ipſe iubam ceruice effudit equina
Coniugis aduentu pernix Saturnus.
Lucil.lib.xxvij. Fuimus pernices, æternum id nobis ſperantes fore. Pernix perſeuerans. Virgil. Georg.lib.iij. Et inter
Dura iacet pernix in ſtrato ſaxa cubili.

PVLLVM eſt æſtatis nouellæ. Virg. Geor.iij.
Continuò pecoris generoſi pullus in aruis.

Pullum non album. Virg.Georg.lib.iij.
Reijce, ne maculis infuſcet vellera pullis
Naſcentum. Titus Liuius: Veſtis pulla, pro *purè ampla. M.Tul.de ſignis: In hac officina partẽ diei cum tunica pulla, & pallio ſolebat ſedere. Var. Seſquiulyſſe: Vbi *nitide Phœbi veſte pulla candidi modeſtè amictus paſcunt pectore. *purpurea,* *for. nitidæ Phœbes*

Plagæ ſunt verbera. Virg.Geor.lib.iij.
Plagiſque petempto
Tonſa per integram ſoluuntur viſcera pellem.
M.Tul. de ſupplicijs: Plagis confectum dico à lictoribus tuis, pater ante oculos tuos concidiſſe.

Plagæ vulnera. Virg.lib.xij.
Et venienti Ebiſo, plagamque ferenti

Occu-

Occupat os flammis. Idem Georg. lib.iij.
Multa gemens ignominiam, plagaſque ſuperbi
Victoris. M.Tul .de ſupplicijs: Atque etiam ipſi adoleſcētes cum Sexto de plaga, & de vno illo ictu loquebātur. Plaga ſpatiū immenſum. Vir.Æn.i.
Aetheria quos lapſa plaga Iouis ales aperto
Turbabat cælo.

lumine tonuiſſet, vide in, Rimari

Varro lege Menia: Admirantes, quòd ſereno *inde tenuiſſet oculis cæli rimari plagas. Plagæ ſunt retia, quibus capta implicantur. Virg.Æneid. lib. viij. Retia rara, plagæ. M.Tul. de offic. lib.iij. Suntne igitur inſidiæ, tendere plagas, etiam ſi excitaturus non ſis? Plaga ſpatium ampliſſimum vel cæli, vel agri. Virg.Geor.l.iiij. In medio dirimit plaga ſolis iniqui. Plagæ rurſum maculæ retiales. Virgilius Aeneid. lib.iiij.
Retia rara, plagæ, lato venabula ferro,
Maſſilique ruunt equites.

omnis
picta de
pallam

Plaga aliquando pars lecti, aliquandeo *amnis. Pacuu. Atalanta: Et ſi metuo *pietate plaga *palam. vt ſit plaga, quā nunc dicimus clauum. Varro Prometheo: Eburneis lectis, & plagis ſigillatis. Afran.

facto demito

Palàm *facito Demea, & plagulam de lecto, pellis dimitte ordine.

PVTARE colligere, conferre. Plautus Aulularia: Cur putatur ratio cum argentario? Putare dicitur purgare, rarefacere. Virgilius Georg.lib. ij. Fingitque putādo. Putare aptare. Titin. Fullo.
Date penſam lanam, qui non reddet tempori
Putatam rectè, facite vt multetur malo.

Putare animo diſputare. Virg. Aeneid. lib. vi.
Multa putās, ſortemque animo miſeratus iniquā.

Ennius

Ennius Thyeſte: Ibi quid agat, ſecum cogitat, parat,putat.Cæcil.Exſule:
Non hæc putas,non hæc in corde verſantur tibi?
Plautus Amphitryone? Quo id,malum,pacto poteſt?nam mecum argumentis puta. Putare æſtimare. Terentius Andria: Rectè putas.M. Tullius Epiſtolis ad Cæſarem lib.ij. Quod ſapientes homines,ac boni putant. Lucil.lib.xxix.
Perge amabo, ac,ſi potes, face dignam me vt vobis putem.

PIARE dicitur impiare, contaminare. Virgilius libro vi.
Diſtulit in ſeram commiſſa piacula mortem.

Piare expiare,purefacere. Virg.lib.vi.
Duc nigras pecudes.ea prima piacula ſunto.

Piare condere,conſecrare. Virg.lib.vij.
Prodigijs acti cæleſtibus oſſa piabunt.

PASSVM perpeſſum. Virgilius Aeneid.lib.i. O paſſi grauiora. Paſſum dicitur genus liquoris,quod ex vua paſſa cogitur. Virgilius Georg. libro ij. Et paſſo pſithia vtilior. Paſſum diſperſum, ſolutum. Virgilius Aeneidos libro i. Crinibus Iliades paſſis. Terent. Phorm.
Capillus paſſus,nudus pes,ipſa horrida.
Cæcilius Synariſtoſis:
Heri verò proſpexiſſe eum ſe ex tegulis,
Hæc nuntiaſſe, & flammeum expaſſum domi.

Paſſum extenſum, patens. vnde & paſſus dicimus,quòd greſſibus mutuis pedes pateſcũt. Enn. Annalium lib.x. Aegro corde,comis,paſſis latè palmis pater.paſſis palmis ait pro patentibus,& extẽſis.Næu. Iphigenia:

Paſſo

legendum autumo ſaluo meliora docentis iudicio: Paſſo velo vicinam aquilone horiam fir foras.

*Paſſo vel hoc vicinum aquilone hortũ fer foras.

PARCERE eſt veniam dare. Virg. lib. vi.
Paſcere ſubiectis, & debellare ſuperbos.
Lucillius lib. xxx.
Quanti nos faciant ſocij cùm parcere poſſunt.

Parcere ſeruare. Virg. lib. x.
Argenti, atque auri memoras quæ multa talenta,
Natis parce tuis.

Lucil. lib. xxvij. Parcant illi magis cui poſſint, cui fidem eſſe exiſtiment.

PAX ſignificantiam habet notam. Virg. vij.
Pars mihi pacis erit dextram tetigiſſe tyranni.

Pax venia. Virg. Aeneid. lib. iij.
Sed votis, precibusque iubent expoſcere pacem.

Pax propitiatio. Virg. Aeneid. lib. iij. Exorat pacem Diuûm.

PRÆSTARE facere. M. Tul. de offic. libr. iij. Emptorem indemnem damno præſtari oportere.

Præſtare dicitur conſuetudine beneficium dare. Præſtare exhibere. M. Tul. ad Cæſarem iuniorem lib. ij. Tu ſi meam fidem præſtiteris, quod confido te eſſe facturum. Præſtare antecellere. Virg. lib. xii. O præſtans animi iuuenis. Salluſt. Catilinæ bello: Omneis homines, qui ſtudent ſeſe præſtare cæteris animantibus. Terent. Eunucho: Dij immortales, homo homini quid præſtat. M. Tul. in Verrem Sicilienſi: nimirum illi non ingenio ſolùm his patronis, ſed fortuna etiam præſtiterunt. Lucil. lib. xxvij.
Si facies præſtat facie, ſi corpore corpus.

M. Tul. de offic. l. ij. Quid enim eſt per Deos immortales optabilius ſapientia? quid præſtabilius? Et

Et Hortẽſio: Itaq; nec in philoſophia cuipiã ceſſit, & vitæ grauitate præſtitit. Varro Quinquatribus: An hoc præſtat* hero filius Diogenes? Præſtat vtile eſt. Virg. Æneid. lib. iij.

Herophilus διογενὴς. Vide ſup. in, aquilex.

Præſtat Tinacrij metas luſtrare Pachyni.

Lucillius lib. xxx.

Vti pecudem te, aſinumq́ue, vt deniq; naſci pręſtiterit. M. Tul. de ſenectute: Nec vos quidem Titi Pontij centurionis vires habetis. num idcirco ille eſt præſtantior vobis?

PIVM dicitur religioſum. Virgilius: Dij meliora piis. Pium caſtũ. Virg. lib. vi. Quíq; pij vates.

PRÆCIPERE eſt iubere, vel monere. Virgil. lib. xi. Ipſi numerumq́ue modumq́; carinis Præcipiunt. Et libro nono:

Namque ita diſcedens præceperat optimus armis Æneas. Teren. Adelphis: Nam quid tu hîc agas, Vbi ſi quid bene præcipias, nemo obtemperat.

Lucil. l. xxvi. Porrò amici eſt bene pręcipere, tueri, bene prædicare. M. Tul. de offi. lib. iij. Nec omnino quicquã de eo genere præcipiendum fuiſſet. Et Hortenſio: Præcipiunt hæc iſtis, & facit nemo.

Præcipere præuenire. Virg. lib. xi.

Exſultatque animis, & ſpe iam præcipit hoſtem.

Et libro ſexto:

Omnia præcepi, atq; animo mecum ante peregi.

PVLSATVM ſignificat percuſſum. Virg. lib. vi

Pulſatúsue parens, aut fraus innixa clienti.

M. Tul. de ſuppliciis: Lictores circunſiſtunt valentiſſimi, & ad pulſandos, verberandosq́ue homines exercitatiſſimi. Pulſatum violatum. Virg. lib. xij

Pulſatos referens infecto fœdere diuos.

PRODVCERE dicitur longiùs ducere. Virg. Æneid. lib. ij.

Abnegat exciſa vitam producere Troia.

Lucillius lib. xxix. Si retinere hunc voles, ſi lõgius te producturum, & diutius. M. Tul. de ſenectute: Conuiuiumq; vicinorũ quotidie compleo, quod ad multã noctem, quam maximè poſſumus, vario ſermone producimus. Varro ὄνος λύρας: Valete, & me palmulis producite. Producere proſequi. Virgilius lib. viij. Nec te tua funera mater Produxi. Producere inſtituere. Teren. Adelph.

Seni animam primùm extinguerem ipſi, qui illud produxit ſcelus. Lucil. lib. xxvi. Ducũt vxores, producunt quibus hæc faciant liberos. Producere deducere. Ter. Adelph. O, quin egomet produxi.

Producere foras ducere. Terẽ. Heaut. Produxi, ac vendidi. M. Tul. in Verrem frumentaria: Quid opus eſt Lollio? nemo tuorum amicorũ, nemo abs te productus, nemo interrogatus. Lucil. lib. xxx. Producunt me ad te, tibi me hęc oſtẽdere cogunt.

PROLVVIES, & illuuies ſignificantiã habent parem. & eſt immunditia. Virg. Georg. lib. iij. Fœdiſſima ventris Proluuies. Et: Reſpicimus, dira illuuies. Terent. Heauton. Pannis obſita, Neglecta, immunda illuuie. Proluuium profuſio. Terent. Adelph. Quod proluuiũ? quæ hæc ſubitò largitas?

PROIECTVM dicitur dimiſſum, derelictum. Virgil. lib. vi. Proiice tela manu. Idem Bucolicis: Non ego vos poſthac viridi proiectus in antro.

Proiectum longè iactum, extenſum. M. Tul. de ſignis: Sed quod erat huiuſmodi loco, atq; ita proiecta in altum. Virg. Æneid. lib. iij. Proiectaq; ſaxa Pachyni

Pachyni Radimus. M.Tul.de Repub. lib.ij. Iuſtitia foras expectat, & proiecta tota eſt, atq; eminet. Et Orat.libro iij. Brachium procerius proiectum, quaſi quoddã telum orationis. Proiectum ſubtractũ. M.Tul.Philip.lib.quarto: Quid hoc, ſicut facit clàm te ex vrbe proieceris?

PRÆSTRINGERE obtenebrare. Plautus Milite glorioſo:

Præſtringat oculorum aciem in acie hoſtibus.

PERSTRINGERE attingere. M. Tul. de ſignis: Ignoſcite, rei magnitudo me breuiter perſtringere atrocitatem criminis nõ ſinit. Perſtringere radere. M.Tul.Philippic.lib.iij. Cuius quidẽ vomere portam Capuæ penè perſtrinxiſti.

POSCERE accipere. Varro Parmenone: In argumentis Cæcilius poſcit palmam, in etheſin Terentius, in ſermonibus Plautus. Poſcere ſignificat petere. Virgil.lib.xij.

Poſcit equos, gaudetq; tuens ante ora frementis.

Plaut. Aulul. Vbi ſiquid poſcas, vſq; ad rauim poſcas prius. Varro γνῶθι σεαυτόν: Nõ*ſub tiliis ac plaudes, & ab *aratro poſces*aſtrictam coronã. Poſcere prouocare. Virg.lib.viij.

ſubſilies
Arato
aſtricam

Aut acrem dubites in prœlia poſcere Turnum.

M.Tul.prima & ſecunda actione in Verrẽ: Poſcũt maioribus poculis. Poſcere aduerſari. Virg.lib.v

Equidem ſic poſcere ventos
Iamdudum, & fruſtra cerno te tendere contrà.

PROFERRE palàm facere. Lucil.lib.xxvij.

Proferat ergo Iã veſter ordo ſcelera, quæ in ſe admiſerit. Proferre protẽdere. M.Tul.de Rep.l.iij Sapiẽtia iubet proferre opes, amplificare diuitias.

PENETRARE cum vi ingredi, ſicuti plerũq;. Penetrare exire, proripere. Plautus Trinũmo:

Quo illic homo fortaſſe penetrauit ædibus.

PARITER ex æquo. Næuius Decuma: Quid *prophanari modo, ſi treis menſes *in æde, vt pariter diſpertiam. Afrá. Abducta: Diſpartiantur patris bona pariter. Pariter conuenienter. Titin. Prælia: Ne tu iſtum ædepol inedia extuliſti pariter, vt dignus fuit. Pariter ſimiliter. Afranius Homine: Tibi in vtraque parte pollet, & pariter poteſt. Pacuuius Nyptris: Pariter te eſſe erga illũ video; vt illum te erga ſcio. Plaut. Aulularia:

profanarim oro, vns, cedo

Is ex ſe hunc reliquit, qui hîc habitat, filium
Pariter moratum, vt pater, atque auus eius fuit.

POSTERIVS dicitur tardius, vel ſecundò.

Poſterius minus. Plautus Aſinaria:

Poſterius iſtuc dicis, quàm credo tibi.

POSTVLARE intelligitur apertiſſimè quam habeat ſignificationem, vt eſt poſcere. Ter. Andria: Alios mores poſtulat. Et: Dehinc poſtulo, et, ſi æquum eſt, te oro Daue. Poſtulare velle. Plautus Aſin. Vbi *piem pietatẽ, ſi iſtoc more morata tibi poſtulẽ placere, mater, mihi quo pacto præcipis? Idẽ Aulul. Nã qui heri ex ſententia ſeruire ſeruus poſtulat. Paret obſequitur. Virgil. Æneid. lib. i. Paret amor dictis caræ genitricis. Paret videtur, oſtenditur. Virgil. libro x.

opem

Cui pecudum fibræ, cæli cui ſidera parent.

PORTENTA dicuntur, quæ aliquid portendunt, vt ſæpe. Portenta inania quædam, & irridenda. Cic. Tuſcul. lib. i. Aut quid negotij eſt hæc poëtarum, & pictorum portenta conuincere?

PRO-

PROTINVS, vbicúq; lectum eſt, contra vſum intellectus communis, quo ſtatim ſignificare creditur, poſitum inuenitur, vt ſit protinus porrò, ac ſine intermiſſione, continuò, quòd iúctum tenus, eius ſignificantiã confirmat aduerbij. Virgil. nanq; in quocúq; loco poſuit protinus, ſub hoc ſenſu intelligendum reliquit. Et quoniã nonnulli veterũ pro eo, quod protinus eſt, protinã vel protinis cõuerterunt, exẽpla de his neceſſaria decerpẽda ſunt. Afra. Epiſt. cõmiſſa: Tũ protenis rectà domũ digredimur. Plau. Aſtraba: Dare pedibus protinã ſeſe ab his regionibus. Idẽ Curcul. præpoſitione addita:
Oſtium vbi proſpexi, exinde me ilico protenam
Dedi, quaſi in lõgam fugam. Næuius Colace: Vbi vidi exanimabiliter timidis pedibus protinam me dedi, id eſt longiùs fugi. Varro etiam de lingua Latina lib. ſexto: Vel protinã, vel protinus* continuatione, vel præteritæ, vel futuræ longitudinis dicit: & tamen quoniã (vt mihi videtur)* poteſt eius aduerbij enũciatio varia, ſignificãtia eius mutata pro locis, exemplis teſtibus deſignãda eſt. Protinus inſequenter, deinceps. Virgil. Georg. lib. quarto:

continuitatem, ex Varrone. *fortè, patet*

Protinus aërij mellis cæleſtia dona
Exſequar. Et Æneid.
Protinus Antæum, & Lucã prima agmina Turni
Perſequitur. Et:
Protinus Orſilochũ, & Butẽ duo maxima Teucrũ
Corpora. Et:
Protinus aërias Phæacum abſcondimus arces.

Protinus iugiter, & cõtinuè. Siſenna Hiſt. lib. i. Nocte conſumpta poſtero die per incertas vias Eſerniam, inde Romã protinus profugerãt. Idẽ lib.

ego.planitie quarto : Caſtra de *Paniæ conuertit in montes, vt crebro ferculis protinus procedundo poſſet intra fines *Æſculapiorũ peruenire. *fr. Aſculanorũ.* Tubero Hiſt.lib.i. Siquid à parẽtibus acceptũ protinus antiquè memoriæ tradiderunt. Virg.lib.x.

Huic frater ſubit Alcanor, fratremque ruentem
Suſtentat dextra traiecto miſſa lacerto:
Protinus haſta fugit, ſeruatq; cruenta tenorẽ. Idẽ:
Mos erat Heſperio in Latio, quem protinus vrbes
Albanæ coluere ſacrum. Et Æneid.lib.iij.
Hæc loca vi quondam, & vaſta conuulſa ruina
(Tantum æui longinqua valet mutare vetuſtas)
Deſiluiſſe ferunt, cùm protinus vtraque tellus
Vna foret. Et lib.viij. Felix ſi protinus illum
Æquaſſet nocti ludum, in lucemque tuliſſet.

Protinus ſtatim. Virg. Æneid.lib.quarto:
Protinus ad regem curſum detorquet Hiarbam.

Protinus longè porrò. Virg.lib.ſeptimo:
Cornuque recuruo
Tartaream intendit vocem, qua protinus omne
Intonuit nemus, & ſyluæ intonuere profundę. Idẽ lib.viij. Nã memini Heſionæ viſentẽ regna ſororis
Laomedontiadem Priamum Salamina petentem
Protinus Arcadiæ gelidos inuiſere fineis.

Protinus valde. Virg. Bucolicis: En ipſe capellas
Protinus æger ago, hanc etiam vix Tityre duco. Vt ſit animo & corpore valde æger: aut, ſi aliud enuntiat, refertur ad illud, vt ſit longe, porrò ago. At ipſum *hactenus licet vt præpoſitionẽ acceperit, *& vt prępoſitionẽ variet, tamẽ maximè finem, terminumq; deſignat. Virg.Georg.lib.ij. *tenus* *ita ſignificatione varietur,*

Hactenus aruorum cultus, & ſidera cæli.

Idem

Idem lib.xi. Laterum tenus hiſpida nanti Frons hominem præfert. Idem libro ſecundo: Capulo tenus abdidit enſem. Idem Georg.lib.iij. Et crurum tenus à mento palearia pendent. Idem Ænei.lib.iij. Et pulcro pectore virgo Pubetenus.

PARVMPER, vt ſępe: interim, & paruo tẽpore. Parumper cito, & velociter. Virg.lib.vi. Pulſusq́; parumper Corde dolor, triſti gaudet cognomine terræ. Ennius Annalium lib.i. Te nũc ſancta precor Venus, & genitrix patris noſtri, Vt me de cęlo viſas cognata parumper. Idem eodẽ: Inde tuetur ibi lupus, femina conſpicit amneis. In campo celeri paſſu premens parumper, Coniicit in ſyluam ſeſe.

R.

RESTARE dicitur ſupereſſe. Teren. Andria: Reſtat Chremes, qui mihi exorandus eſt. M.Tul. de ſenectute: Nec cũ æqualibus ſolùm, qui pauci admodum reſtant, ſed cum veſtra etiam ætate. Virg.Æne.lib.ſecundo: Aut quid iam miſero mihi deniq; reſtat? Reſtare reſiſtere. Virg.Æn.lib.iiij. Hoſpes: Hoc ſolũ nomẽ, quoniã de cõiuge reſtat. M.Tul. de finibus bonorum, & malorum: Nullã quærentes voluptatem Stoici reſtant.

RELIGIO eſt deorũ cultura. Virg.Æn.lib.vij. Religione patrum multos ſeruata per annos. Religioſos quoque dies infames, vel infauſtos libro vndecimo commentariorũ grammaticorũ Nigidius appellauit. M.Tul.ad Atticũ: Non maiores noſtri funeſtiorem diem eſſe voluerunt Alienſis pugnæ, quàm vrbis captæ, quod hoc malũ ex illo. itaq; aliter religioſos etiã nũc dies, aliter invulgus.

Religio metus, vel ſolicitudo. Varro ἀνθρωπόπολι, περὶ γενεθλιακῆς:

theſauris, ita lego & reſtituo hexametros, inducta voce, auaris vt ſuperuacanea.

Non fit *theſaurus non auro pectus ſolutum,
Non demunt animis curas, ac relligiones,
Perſarum montes, non atria diuitis Craſſi,

Lucretius libro primo:

Humana ante oculos fœdè cum vita iaceret
In terris oppreſſa graui ſub relligione.

Virg. l. viij.

Iam tum relligio pauidos terrebat agreſtes
Dira loci.

Ter. Andria: Dignus es cum tua religione hac odio. Nodũ in ſcirpo quæris. Lucil. lib. xxviij. Anno vertente dies tetri, miſeri ac religioſi. M. Tul. de offic. lib. ij. Ita eſt habendum religioni contrarium, nocentem aliquãdo & nefarium, impiumque defendere.

Rarvm conſuetudine infrequens ſignificat. Virg. Æneid. lib. nono:

Quâ rara eſt acies, interlucetque corona.

M. Tul. de offi. lib. 1. Si ad hoc genus caſtigandi rarò, inuitique veniamus. Rarum electum. Virg. Georg. lib. iiij. Hîc rarum tamen in dumis olus.

Rvere eſt decipi. M. Tul. de offi. libro iij. Si hoc non eſt emptorem pati ruere, & per venditorẽ in maximam fraudẽ incurrere. Ruere ſignificat cadere. Virgil. Æneidos lib. ij. Ruit alto à culmine Troia. M. Tul. de ſuppliciis: Quæ cùm accidunt, nemo eſt, qui intelligat ruere illã Remp. Ruere effundi. Virgil. lib. ſexto:

Vnde ruunt totidem voces reſponſa Sibyllæ.

Idem Georg. lib. iij. Ruit arduus æther. Ruere irruere ſine cautela. Virg. lib. x.

Quò moriture ruis, maioraque viribus audes?

Lucil.

Lucil.lib.xxx. Ruis hæc,& colligis omnia furtim.

Ruere eruere,leuare. Virgil. lib.xi. Et confuſa ruebant Oſſa focis.Idē Æneid.lib.i. Totumq́ue à ſedibus imis Vnà eurusq́;,notusq́; ruunt. Ruere diruere,complanare. Virg.Georg.lib.primo:
Quid dicam,iacto qui ſemine comminus arua
Inſequitur,cumulosq́ue ruit malè pinguis arenæ?
Ter.Adelph.Cęteros ruerem,agerem,raperē,tunderē, & proſternerē. Ruere erigere, extollere. Virg.Georg. lib.ij. Et ruit atram
Ad cælum picea craſſus caligine nubem.
Idem Æneidos lib.ſecundo:
Vertitur interea cælum, & ruit oceano nox.

Ruere diuidere. Virgil.Æneid.lib.i.Et ſpumas ſalis ære ruebant.

RIGIDVM frigidum. Virg.Georg.lib.ij.
Tellurem borea rigidam ſpirante moueri.

Rigidum erectum.Virg.Bucolicis:
Tunc rigidas *nutare cacumina quercus. *motare*
Idem Georg.lib.primo:
Et curuæ rigidum falces formantur in enſem.

Rigidum durum. Virg.Georg.lib.iij.
Veſtesq́ue rigeſcunt
Indutæ, cæduntq́ue ſecuribus humida vina.

RELATVM dicitur perlatum,dictum. M.Tul ad Cęſarē iuniorem lib.i.Sed hęc videbimus,cùm legati reſponſa retulerint. Relatum conuerſum. Virg.lib.ix. Multa dies,variusq́ue labor mutabilis æui Rettulit in melius.

REDDERE reponere. Plautus Muſtel. Tempeſtas venit,confringit tegulas,imbricesq́;. ibi dominus indiligens reddere alias neuult. Reddere

dicitur acceptum reſtituere. Terent.Phorm.

Si quid quis reddit, magna habenda eſt gratia.

Reddere facere.Lucil.lib.xxix.Pluteos excutit, tectaque & teſtudines reddit. Reddere aduehi. Virg.Aeneid.vi.Redditur his primũ terris. Reddere exponere,& dare. Plaut. Aulul.

Tibi ego rationem reddam ſtimulorum ſeges?

REMI ſunt nauales pedes, ſicuti plerunq; remus remigis.Virg.v. Quam deinde Cloanthus
Conſequitur melior remis, ſed pondere pinus
Tarda tenet.

REFERRE recenſere. Virg.Bucol.

Cogere donec oues ſtabulis,numerũque referre
Iuſſit. Referre adſcribere. Var. Eumen.Forenſes decernunt, vt exiſtimatio nomen meum in ſanorum numerum referat. Referre perferre, indicare.Virg.Aeneid.lib.ij.

Referes ergo hæc,& nuntius ibis Pelidę genitori.

Lucil.lib.xxvi. Quod is intelligebat poſſe haud paucos retuli. Referre oſtendere. Lucr.lib.i.

Vnde refer nobis victor quid poſſet oriri,
Quid nequeat. Referre reuocare. Virg.lib.xi.
Ille pedem referens,& inutilis,inque ligatus
Cedebat.M.Tul.de ſignis: Cũ iã ſatis perſpexiſſe videretur,tollere incipiunt,vt referrent.Idẽ de offic.lib.ij.Vt eò,vnde digreſſa eſt,referat.Plaut.Aſinar. Quo magis te in altum capeſſis, æſtus te in portum refert. Referre reddere.Virg.viij.

egreſſa

O mihi præteritos referat ſi Iuppiter annos,
Qualis eram.Lucillius lib.xxix.Quòd te intromiſi,gratiam referat mihi.

RIMARI dicitur ſcrutari,quærere,Virgilius lib.

libro xi. Et parteis rimatur apertas. Idem lib.vij. Quod cuique repertum Rimanti telum ira facit. Pacuu. Atalanta: Cùm* incultos perueſtigans inri- *inculta* mare ſinus. Acc. Ilione: Aut ſtagnorum humorem rimarẽtur loca. Var. lege Menia: Admirãtes quòd ſereno lumine tonuiſſet oculis cæli rimari plagas.

Rimari expleri. Virg. lib.vi. Rimaturque oculis, habitatque ſub alto Pectore. Rimari inhabitare. Virg. Georg. lib.i.

Dulcibus in ſtagnis rimantur prata Cayſtri.

RVMPERE ſignificantiã habet manifeſtam. Virg.vij. Rumpimus* inuitè tua vincula. vt plerũque. *inuictæ* Rumpere defatigare. Teren. Hecyr. Vt me ambulando rumperet. Afran. Epiſt.

Ego miſera riſu clandeſtino rũperer. Lucil. l.xxx.

Quæ quondam populi *oris aures pectora rũpit. *foris aures:* Idem lib.xxvij. *Contemptum cùm me ruperim, *leg. Tu Lucillum credis contentũ* ſumma omnia fecerim. Rũpere diſijcere. Virg. Buc. Frigidus in pratis cãtando rumpitur anguis.

Rumpere retentum proferre, diu tacita dicere. Virg. lib.x. Quid me alta ſilentia cogis Rumpere? Terent. Eunucho: Iam me rumpere hoc mihi licet gaudium? Rumpere introire. Idem eadem: Ceſſo huc intrò rumpere?

ROGARE poſcere. Lucil. lib.xxvi. Ferri tantum ſi roget me, non dem, quantum auri petit, ſi ſe cupit, & ſi quoque à me, quæ roget non impetret. Plaut. Aſin. Spectãdum ne cui annulum det, neque roget. Rogare dicitur deprecari, poſcere. Tul. Verrinis in diuinatione: Rogare & orare ne eos ſupplices aſpernarer. Virg. Aeneid. i. Litusque rogamus Innocuũ. Rogare quærere, ſciſcitari. M. Tul.

M.Tul.ad Cæſarem iuniorem lib. i. Roga ipſum, quẽadmodum ego eum Arimini acceperim. Terent. Andria: Accedo ad pediſſequas, Quæ ſit rogo. Rogare inſtituere. M. Tul. Philippic. lib ij. Ego ad eam belli ciuilis cauſſam attuli, ego leges pernicioſas rogaui? Lucil. lib. xxvij.

Conſilium patriæ, legumq́ue oriundus rogator.

Remissvm lętum. M. Tul. de Orato. Quis vnquam *leges præter hunc tragicas penè comicè, triſteis remiſsè? Remiſſum ſignificat cõceſſum. Virgilius lib. x.

al. res

Manibus, & cineri, ſi qua eſt ea cura, remitto.

Remiſſum miſſum. Lucil. l. xxix. Cohibet domi mæſtus ſe Albinus: repudium quod filię remiſit. Remittere delectare. M. Tul. Hortenſ. Quæro enim non quibus intẽdam animum rebus, ſed quibus relaxem, ac remittam. Idem de ſenectute: Sed tamen eſt ſenis ſermo quietus, ac remiſſus.

Recipere promittere, polliceri. Varro Vimarco: Ebrius eſt Marce, ὀδύσσειαν enim Homeri ruminari incipis, cum περὶ τρόπων ſcripturũ te ſcio receperis. Recipere exſtinguere, proſternere. Virgilius libro ix.

Pectore in aduerſo totum cui cominus enſem
Condidit aſſurgenti, & multa morte recepit.

Recipere dictum eſt datum accipere. Recipere accipere. M. Tul. de offic. lib. iij. Cyrſilum quendã ſuadentem, vt in vrbe manerent, Xerxemq́ue reciperent, lapidibus obruerunt. Varro Meleagris: Quem idcirco terra non cepit, & cælum recepit.

Recipere reuocare. Lucil. lib. xxix. Primum ex aduorſo, ſi quod eſt cenaculum, quò recipiat te.

Virg.

Virg.Aeneid.lib.ij. Sic ore effata recepit Ad ſeſe. M.Tul. de offic.lib. iij. Qui cùm ad diem ſe recepiſſet,admiratus eorum fidem tyrannus. Recipere exceptum facere.Plaut.Trinum.

Vbi nunc adoleſcens habet
Poſticulum,hoc recepit cùm ædeis venderet.

Cic.de Orat. lib.ij.Sed dicis te,cùm ædes venderes,ne in rutis quidem, & cæſis ſolum tibi paternum recepiſſe.

REDVNDARE redire. Redundare abundare,ſupereſſe. Lucil.lib. xxviij. Primò redundat aurum,ac theſauri patent. M.Tul. de offic. lib.iij. Nunc fugientes conſpectum ſceleratorum, quibus omnia redundant. Et Hortenſ. Tum intelligas,quàm illud non ſit neceſſariũ, quod redũdat.

REDIRE manifeſtam habet ſignificantiam. Terent.Andria: Redeo inde iratus,atque ægrè ferens.Redire referri, reuocari. Lucil. lib.xxvij. Si *tamen non ad te hoc rediuit, hoc carebis commodo.Virg.Georg.lib.ij.

nondum tamen

Redit agricolis labor actus in orbem.

RVRSVS ſignificat iterum.Virg.Aeneid.lib. ij.Rurſus in arma feror. Rurſus retro. Virgilius Georg.lib. iij. Rurſus cura patrum cadere. Varro Andab.Mortales multi rurſus,ac prorſus meant. Ennius Andromeda:

Rurſus prorſus reciprocat fluctus feram.

RVMOR, vt plerunque, opinio eſt. Salluſt. Hiſtor. lib.ij. Ad hæc rumoribus aduerſa in prauitatem,ſecunda in caſum, fortunam in temeritatem declinando corrumpebant. Rumor fauor, auxiliatio.Virg. lib.viij.

Ergo

Ergo iter inceptum peragunt rumore ſecundo.

id eſt, proſpero fauore, & auxilio fluminis. Feneſtella Annal.lib. xxij. Itaque vt magiſtratum tribuni inierunt. C.Cato turbulentus adoleſcens, & audax, nec imparatus ad dicendum, *initionibus aſſiduis *inuideat, & Ptolemęo, qui iam profectus ex vrbe erat, & P.Lentulo conſuli parenti iam iter cogitare, ſecundo quidem populi rumore cœpit. Ennius Annal.lib.vij.

for. initio concionibus

for. inuidebat

Legio *reditu rumore ruinas
Mox auferre domos populi rumore ſecundo.

for. reditus

S

Svblatvm ſuſceptum. Virg. lib.ix. Troięque labores Sublatum erudijt. Sublatum dicimus remotum. Virg.lib.xij. Sine me hæc aut mollia fatu Sublatis aperire dolis. M.Tul. Philip. lib. i. Non modò regno, ſed etiam regni timore ſublato. Lucil.lib.xxx.

Sublatus pudor omnis, licentia fœnus refertur.

M.Tul.de offic. lib. iij. Suſtulit quos obſtare intelligebat. Sublatum erectum. Virg.lib.v.

Sublataque procul dextra connixa coruſcat.

Terent. Hecyra:

Quia vobis paululum acceſſit pecuniæ, ſublati animi ſunt. Lucil. lib.xxx.

Hic vt muſcipula tenta, atque vt ſcorpius cauda
Sublata. M.Tul.Hort. Eloquentiam tueri, quam tu in cælum Hortenſi, credo, vt ipſe cum ea ſimul aſcenderis, ſuſtuliſſes.

Svfficit ſignificat conſuetudine ſat eſt. Virg. Æn.xij. *Idq; dudũ dũ terga dabãt pallãtia Teucri Sufficiat. Sufficit ſubminiſtrat. Virg.Aen.lib.ij.

al. Iam'que diu

Ipſe

Ipſe pater Danais animos,viresq́ue ſecundas
Sufficit. Sufficit durat. Virg.lib.v.
Nec nos obniti contrà,nec tendere tantùm
Sufficimus. Idẽ ix.Nec ſufficit vmbo Ictibus.

Sufficere ab *inijciendo.M.Tul. Horten.*Vt ij qui conuiuij purpuram tuo ſufficiunt, priùs ſanè medicamentis quibuſdam.

inficiendo.
Locus ita reſtitui debet, ex voce imbuere: Vti qui combibi purpurã volunt, ſufficiunt prius lanam medicamẽtis quibuſdã.

SVSPENSVM placidũ, ſilens.Terent.Phor. Hæc vbi ego audiui, ad fores Suſpenſo gradu placidè ire perrexi. Suſpenſũm dicitur altè ligatũ. M.Tul. in Verr. Caput obnubito, arbori infelici ſuſpendito. Virg.lib.v.
Quo tendit ferrum malo ſuſpendit ab alto.

Suſpenſum ſolicitum.Virg. Æneid.lib.ij.
Suſpenſi Euripylum ſcitatum oracula Phœbi
Mittimus.M.Tul.Philip.vij.Aberrat à ſententia, ſuſpenſus à curis maioribus.

SPECIES dicitur effigies, facies. Liu.Ægiſt. Iam ne oculis ſpecie læta viri optabili. Species factum,ſpectaculum.Virg.Æneid. lib.ij.
Non tulit hanc ſpeciem furiata mente Corœbus.

Species imago. Cic.de offic. lib.iij. Tum ſcitis quia is bonum iudicet quod honeſtũ, quæ autem huic repugnent ſpecie quadã vtilitatis. Species pulcritudo.Var. Eumenidibus:
Quæ caſta ætas, quæ*veſtis adoleſcentium,
Quæ teneris ſpecies.

inuerto, & lego, veſtis, ætas quæ

SEGNE tardum.Virg.Geor.iij. En age ſegnes Rumpe moras. Et ſegne diſſimile. Virg.Æn.iij.
Haud illo ſegnior ibat Æneas.

SALTVS cõſuetudine à ſaliẽdo dicitur. Vir.viij.
Tum demum ſaltu præceps,ſeſe omnibus armis

In

In fluuium dedit. Saltus campi ſpatium. Virg. Georgic.lib. iij.
Saltibus in vacuis paſcunt,& plena ſecundum
Flumina.

SVBIICERE eſt ſubtus iacere, ſupponere. Virg. Georg.l.iiij. Et ramea coſtis Subijciũt fragmenta. Et lib.xi. Caudamque remulcens, Subiecit pauitantẽ vtero. M.Tul.Philip.lib.ij. Ceruicesq́; ſuas ei ſubiecit ſecuri,*qui multi minorib⁹ in peccatis *occiderunt. Subijcere ſurſum iacere, exereſcere. Virg.Bucolicis:

quà occiderant

Quantum vere nouo viridis ſe ſubijcit alnus.
Idem Georg.lib.iiij.
Ter flamma ad ſummum tecti ſubiecta reluxit.
Lib.xij. Aut corpora ſaltu Subijciunt in equos.

SERVARE liberare. Virg. Aeneid.lib.iij.
Seruatum ex vndis Strophadum me littora primũ
Accipiunt. Seruare dicitur cuſtodire, tueri. Virgilius Aeneid. lib.ii.
Seruate domum, ſeruate nepotem. Idem lib.ix.
Sola domum, & tantas ſeruabat filia ſedes.

Seruare ſollicitè, & ſuſpicioſè obſeruare. Lucil. lib.xxx.

ſeruus

Quid ſeruas, quò eã, quid agam? quid id attinet ad te? Plautus Aſinar. Tuus *ſermo ſeruet, Veneri ne eas det, an viro. Virg. Georg. lib.i.
Hoc metuens cæli menſes, & ſidera ſerua.
quod eſt Menandri: τηρῶ τὸν ἥλιον τά τ' ἄστρα. Seruare inhabitare, poſſidere. Virg. Georg. iiij.
Centum quæ ſyluas, centum quæ flumina ſeruãt.
Idem:
Immanem ante pedes hydrum moritura puella

Seruan-

Seruantem ripas. Seruare tenere. Virg.lib.vij.
Curuam ſeruans ſub imagine falcem.

SVPREMVM ſignificat extremum. Vir.l.xj.
Qui ſupremum comitentur honorem. Supremum ſurſum,altum. Virg.Georg.lib.iiij. Clamore ſupremos Implerunt montes. Terent.Adelph.
Proh ſupreme Iupiter. Plaut.Amphit.
Vt Iouis ſupremi *vultis hoſteis pacem expetam.* multis hoſtijs

SÆVVM iratum.Vir.Æneid.lib.i. Et ſæuum ambobus Achillē. Sæuum dicitur immite. Vir. Æneid.lib.i. Sæuæ memorem Iunonis ob iram.
Lucillius lib.xxx.
Et ſæuo, ac duro in bello multo optimus hoſtis.
Idem lib.xxvi. *Quod quæ te in tranquillum ex ſęuis transfer tēpeſtatibus. Quod'que te vita in
Sæuum forte. Virg. Æneid.i.Sæuus vbi Aeacidæ telo iacet Hector.

Sæuum potens. Idem eodem:
Non illi imperium pelagi, ſæuumq́ue tridentem,
Sed mihi ſorte datum.

Sæuum durum. Virg.lib.v.
Cùm ſæuo ſcopulo multa vix arte reuulſus.
Lucillius lib.xxx.
Idq́ue tuis factis ſæuis,& triſtibus dictis.

SVPERARE eſt vincere. Terent. Eunucho:
Superat ipſam Thaidem. Virg.Bucol.
Quid ſi idem certet Phœbum ſuperare canendo?

Superare abundare. Virg.Georg.lib.i.
Si ſuperant fetus, pariter frumenta ſequentur.

Superare viuere, ſupereſſe. Virg.Aeneid.iij.
Quid puer Aſcanius,ſuperat'ne, & veſcitur aura?
Idem ij. Satis vna ſuperq́ue
Vidimus excidia,& captæ ſuperauimus vrbi.

Superare ſupereſſe. Virg. Georg.iij. Præterea ſuperat gregibus cùm læta iuuentus.

Superare adſcēdere. Idem eodem: Superāt mōtes, & flumina tranant. Et: Grauido ſuperant vix vbere limen. Superare occidere. Virg. Aeneid. i. Clam ferro incautum ſuperat.

STRATVM ſignificat iacens. Virg. Geor.iiij. Sternunt ſe ſomno diuerſo in litore phocæ.

Stratum deiectum. Virg. lib. x. Sternitur infelix Acron. Idem Bucol.
Strata iacēt paſſim ſua quæque ſub arbore poma.

Stratum placatum, lenitum. Virg. Buc. Omne tibi ſtratū ſilet æquor. Stratū tectū. Vir. Georg. iij. Multorum ſtipula, filicumque maniplis Sternere ſubter. Et Æneid. viij.
Sternitur omne ſolum telis.

Stratum compoſitū, exſtrūctum. Virg. Aen. i. Miratur portas, ſtrepitumque, & ſtrata viarum.

SECVNDVM eſt numero, aut ordine ſecundum. Secundum iuxta. Virg. Georg. lib. iij. Saltibus in vacuis paſcunt, & plena ſecundum Flumina. Secundum proſperum. Virg. lib. x. Et ſeruare modum rebus ſublata ſecundis. M. Tul. de offic. lib. i. Sic homines ſecundis rebus effrenatos. Terent. ἑαυτοντ. Si mihi ſecundæ res de amore meo eſſent. M. Tul. ad Cęſarē iuniorē lib. ij. Scriptum erat equeſtre prœlium valde ſecundum, in his potiùs aduerſum. Secundum leue, placidum. Vir. Georg. lib. iij. Merſuſque ſecundo defluit amni.

SVMMISSVM ſignificat humile. M. Tullius de officijs lib. i. Neque ſummiſſum & abiectum, neque

neque ſeſe efferentem. Virg. Æneid. lib.iij.

Summiſſi petimus terram,& vox fertur ad aureis.

Summittere ſubdere,ſupponere. Lucil. l.xxviij.

Summittas alios ſi quos poſſis cenſeas.

Summittere demittere. Virg. Bucol.

Paſcite vt ante boues pueri, ſummittite tauros.

Idem Georg. lib.iij.

Tu modò quos in ſpem ſtatuis ſummittere gẽtis.

SEVERVM triſte. Var. Eumen. Tertia pœnarũ Infamia, ſtans nexa in vulgi pectore,fluctuãti intonſa coma,ſordido veſtitu, ore ſeuero. Seuerum graue,cenſorium. Virg. lib. vij.

Romulidis,Tatioque ſeni,Curibusque ſeueris.

Seuerum aſperum, trucem. M.Tul. Hortenſio: Aliud ex ſyluis ſeuerum,& triſte. Virg. lib.vij.

Qui tetricæ horrenteis rupes,montéque ſeuerũ.

Seuerum ſæuum,implacidum, vitabile. Virgilius Georg. libro iij.

Inuidia infelix furias, amnemque ſeuerum
Cocyti metuet.

M.Tullius de officijs lib. iij. Et,qui perindulgens in patrem,idem acerbè ſeuerus in filium.

SOLVERE vſu ſignificat enodare. Virg. vij.

Soluite crinales vittas,capite orgia mecum.

Soluere debitum reddere. Salluſt. Catilinæ bello: Argentum ære ſolutum eſt. M. Tul. in Verrem diuinatione: Pro quo frumento pecunia omnis ſoluta non eſt. Soluere dimittere. Virg. Georg. ij.

Solue mares,mitte in Venerem pecuaria primus.

Soluere à curis liberum eſſe. Virg. Georg. ij. Riſuq; ſoluto. Idẽ Aen. i. Soluite corde metũ Teucri. Soluere contẽnere,deſpicere. Vir. Æn. iiij. Soluiq; pudo-

pudorem. Soluere excipere.Idem lib.x.Nec populos ſoluo.

SVPERBVM arrogans,truculentum,aſperū. Virg.Aeneid. lib.iij.
Stirpis Achilleæ faſtus,iuuenemq́ue ſuperbum.
Idem lib.x.Te Turne ſuperbum Cęde noua quęrens. Superbum vitabile.Virg.lib.vij.
Foribusq́ue affixa ſuperbis
Ora virûm triſti pendebant pallida tabo.

Superbum elatum,altum.Virg.Georg.lib.iij.
Et greſſus glomerare ſuperbos.Idem vij.Atina potens,Tyburq́ue ſuperbum. Superbum ornatū. Virg.Æneid.lib.ij.
Barbarico poſtes auro, ſpolijsq́ue ſuperbi
Procubuere. Superbum opulentum.Virg.ix.
Simul enſe ſuperbum
Ramnetem aggreditur, qui fortè tapetibus altis
Exſtructus. Superbum iniquum. Virg.lib.ix.
Quos illi bello profugos egere ſuperbo.

STARE conſiſtere omnium conſenſu dicitur. Virgilius libro iij. Stare loco neſcit. Plautus Amphit. Ita ſtatim ſtant ad ſigna omnes. Stare iterum horrere ſignificat.Titinnius Veliterna: Atque illud ante partum comedet, fundi ſtabunt ſentibus. Cæcilius Syracuſijs:Hic amet, familiæ fame pereant, ager autem ſtet ſentibus. Virgilius Æneid. libro xii.
Iam puluere cælum Stare videt.

Stare erigi,prominere.Lucil.lib.xxix.
Hîc corpus ſolidum inuenies, hîc ſtare papillas
Pectore marmoreo.

Stare fidem habere.M. Tul.de offi.libro ij.Facere

cere promiſſa, ſtare conuentis, reddere depoſita.

Stare valere, & conſtare, & fixum eſſe. Var. Flextabulis, περὶ ἐπαρχιῶν. Atque ſi addam quãta miſericordia mea hæredibus meis ſtet, quòd miſeros ſubleuauerim. Virgilius libro x. Stat ſua cuique dies. Idem libro ij.

Stat caſus renouare omnes.

Stat etiam plenum eſt. Lucil. Satyrarum libro v. Interea ſtat ſentibus* pectus. Virg. Bucolic. [*fundus. ita legitur in Tiberij Donati commentarijs in Andr.]

Stant & iuniperi, & caſtaneæ hirſutæ.

Varro Eumenidibus: Denique auarus,
Quis ſanus? cui ſi ſtet terra, & traditus orbis,
Furando tamen, ac morbo ſtimulatus eodem,
Ex ſeſe ipſe aliquid quærat, cogatque peculî.

Siſen. lib. ix. Cælum caligine ſtat.

SPISSVM denſum dicimus. Virg. Georg. ii.

Sin in ſua poſſe negabunt
Ire loca, & ſcrobibus ſuperabit terra repletis
Spiſſus ager.

Cic. de Orat. lib. ij. Et principia tarda ſunt, & exitus tamen ſpiſſi, & producti eſſe debẽt.

Spiſſum ſignificat tardè. Cæcil. Dardano:

Nihil ego ſpei credo, omneis res ſpiſſas facit.

Titin. Gemina: Longus ſermo habetur, reuortetur ſpiſſa. Afran. Incendio:

Itaque ſpiſſum videtur fieri, nõ poſſunt domi meũ
Virum exſpectare, quẽ mihi ſtudeo iãdudũ dari.

Idem Matertera: Quòd defeſſa exſpectando domi ſedi, quod ſpiſſo venire viſum eſt mani mihi. Plautus Pœnu. Eheu* quos ego habui ariolos haruſpices, Qui ſi quid boni promittunt, pro ſpiſſo* venit: Id quod mali promittunt* præſentaneum eſt. Neuius Gymnaſt. At enim tu nimis ſpiſsè, atque tardè [*quàm] [*euenit] [*præſentarium]

dè incendis. Turpil. Caneph. Ita eſt, verùm haud facile eſt venire illi, vbi ſpiſſa eſt ſapientia. Spiſſum eſt iter adipiſci aut poſſe, niſi cum magna miſeria. Var. Myſterijs: Naſcimur enim ſpiſſiùs, quàm emorimur. Vix duo homines decē menſibus edolatum vnum reddunt puerum: contrà vna peſtilentia, hoſtica acies puncto temporis immaneis aceruos facit. Et lib. iij. περιπλοῦ περὶ φιλοσοφίας: Et ne erraremus, ectropas eſſe multas, omnino tutū eſſe, ſed ſpiſſum iter. Pacu. Hermiona: Habet hoc ſenectus in ſe, cùm pigra eſt ipſa, vt *ſpiſſa omnia videantur confieri.

Spiſſe

STATIM mox dicitur. Cic. Verrinis: Statim Meſſanam litteras dedit, vt *Teleſinus ad ſe continuò veniret. Statim producta prima ſyllaba à ſtando perſeueranter, & æqualiter ſignificat. Terent. Phorm. Bina talenta capiebam ſtatim. Plaut. Amphit. Nec recedit loco, quin ſtatim rem gerat. Idem eadem: Ita ſtatim ſtant ſigna omnia. Ennius Aiace: Quis eſt cum Achiuis geſſerunt ſtatim. Afran. Augure: Quanquam non iſtis exercere in locis hic noſter delaborat cùm puer ſtatim.

Aleſinus

SVPERSTITES dicimus, qui ſuperſunt mortuis. Superſtites veteres poſuerunt incolumes. Terent. Andria: Deos quęſo vt ſit ſuperſtes. Plaut. Aſin. Sicuti tuum vis vnicum gnatum tuæ ſupereſſe vitæ ſoſpitem, & ſuperſtitem. Virgil. lib. x. Liceat ſupereſſe nepotem. Acc. Alcmæone: Suos deſeruit liberos, ſuperſtites ſunt.

SPVRCVM ſęuum, vel ſanguinarium. Afran. Diuort. Mulier nouercæ nomen huc adde impiū, *Spurca gremio veſtigia haud dici poteſt. Lucil.

Spurcæ gingiuæ veſtigia,

Satyrar.

Satyr.lib.iiij.Eſerninus fuit Flacco ore, *vna equidẽ Samnis Spurcus homo,vita illa dignus locoq́;,
Cum Pacidiano componitur,optimus multo
Poſt homines natos gladiator qui fuit vnus.

Amunius quidam,ita lego è veſtigiis veteris ſcripturæ,vt nomen iſtud fuerit hominis, Eſerniæ Samnitium municipio oriundi.

Afran.Fratriis:Commemorabo, oſtendam illius facta,&*ſpurca improbi. Idem Diuortio:

Spurcitiam

O dignum facinus adoleſcentis, optimas
Bene conuenientes,*concordes eum vires
*Repente viduas faciat, ſpurcitia patris.

leg.concordeſque coniuges,
Repentè viduas facias.

Var.l.xx.rerum humanarũ:Ne quis lectorem ſpurcum,hominem liberum prehendere iuſſiſſe velit.

Spurcum vehemens,aſperum.M.Tul.ad Cæſarem iuniorẽ lib.ii.Cùm iter facerem,*claternam tempeſtate ſpurciſſima.Var.Eumenid.Nunc de te inquit,meliuſculam ſpem habeo, qui rem ſpurciſſimam guſtare noluerim. Spurcũ ſignificat obſcænum, impurum,lutulentum. Plaut.Aſin. Tot noctes reddat ſpurcas,quot puras habuerit. Põp. Proſti.Quæ pedibus nubere poterãt,equites ſperant ſpurcæ. Spurcũ etiã fœtidũ.Plau.Menęch. Nec iſto loco ſpurcatur naſũ odore inlutibili. Lucr.l.vi.Deinde videre licet,quã multę homini res
Acriter infeſtant ſenſus, ſpurcęq́;,grauesq́;. Idem eodẽ:At contrà nobis cœnum teterrima cùm ſit
Spurcities.Lucil.lib.xi.
Prætor noſter adhuc, quàm ſpurcus eſt ore,quod omnis Extra caſtra,vt ſtercus,foras eiecit ad vnũ.
Idẽ l.xxviij.Queq́; aſpectu ſunt ſpurca & odore.

Attaliam Atarna,ex manuſcr. lectione deprauata lego.ea ſunt Myſiæ oppida.

SICCVM dicitur aridũ,& ſine humore. Virgilius libro v.
Summa petit ſcopuli,ſiccaque in rupe reſedit.

Siccũ exercitum.Lucil.lib.xxvi. Cum ſtadio in

gymnaſio in duplici corpus ſiccaſſem pila. Sic-
maturum cum dicitur & ſobrium,*inauditum.Plau.Aſinar.
Siccum,frugi,continentem,amantem vxoris ma-
ximè.Idem Pſeudulo:Vino modò cupidæ eſtis:eo
vos,veſtroſque adeò pātices madefactatis,cùm e-
go ſim hîc ſiccus. Cic.Academic.lib.ij. Alius adul
lentibus tis,alius *ſenibus, alius ægris,alius ſiccis, alius vi-
nolentis.Var.Cato,vel de liberis educandis:Perſę
propter exercitationes pueriles modicas,eam ſunt
conſequuti corporis ſiccitatem, vt neque ſpue-
rent,neque emungerentur, ſufflatóue corpore eſ-
ſent. Siccum firmum.M.Tul.de ſenectute:Nul
lo imbri,nullo frigore adduci,vt capite operto ſit,
ſummam eſſe in eo corporis ſiccitatem.

SEGES eſt frumenti fructus.Virg.Æn.ij.

In ſegetem veluti cùm flamma furentibus auſtris.

Segetem terram.M. Tul.Hortenſio: Vt enim
ſegetes agricolæ ſubigũt aratris multo antè,quàm
ſerant. Segetē etiam ipſam terrā dicimus. Virg.
Geor.iiij.Nec pecori opportuna ſeges,nec cōmo-
da Baccho.Idem Æn.lib.iij.

Arebant herbæ, & victum ſeges ægra negabat.

Plautus Aulularia:

Tibi ego rationem reddam ſtimulorum ſeges?

al.erigi id eſt,in qua ſtimuli* eripi poſſunt. Acc. Oenom.
'Ferte ante auroram radiorum ardentem indicem
cum ſomno in ſegetem agreſtis cornuto ſcient, vt
rorulētas terras,ferro fidas proſcindāt glebas,quę
aruo ex molli excitent.Idē Androm:Quod bene-
leg. locaſſe ficium haud ſterili in ſegete rex te *obeſſe intelli-
gis?Lucil. Satyra. lib.vij.

Solam aurā aduerſam ſegetē immutaſſe, ſtatũq;.

Var.

Varro *ἄμμον μετρεῖς, περὶ φιλαργυρίας*: Etenim quibus ſeges præbeat domum, eſcam, potionem, quid deſideremus?

[1]*Hos verſus ita legendos exiſtimo & reſtituendos,*
Ferte, ante auroræ radiorum ardentem iudicem,
E ſomno in ſegetem agreſteis cornu concitent,
Vt rorulentas terras ferro putridas
Proſcindant, glebasq; ex aruo molli excitent.
niſi quis malit pro putridas, reponere proſitas.

SVMERE eſt accipere, tollere. Virg. lib. v. Sume pater. Salluſt. Iugurthæ bello: Epiſtolam *ſuper *ſupra* caput in puluino temerè poſitam ſumit. M. Tul. de ſignis: Iſte vnumquodq; vas ſumere in manus, laudare, mirari. Lucillius lib. xxviij.
Omnia viſcatis manibus leget, omnia ſumet,
Crede mihi preſſè auferet omnis. Et Plaut. Aulul.
Non equidem ego qua voluptate ſumpſi, neq; tetigi. Sumere ſuſcipere. Lucil. lib. xxvi.
Hunc laborem ſumas, laudem qui tibi, ac fructũ ferat. Cicero de finibus bonorũ, & malorũ lib. ij. Verùm hoc loco ſumo de verbis his eandem vim voluptatis. Sumere etiã ſignificat eligere. Lucil. Satyr. lib. iij. Et ſpatium curando corpori honeſtũ Sumemus. Plautus Aulul.
Syluani lucus extra murum eſt auius,
Creber ſalictis oppletus, ibi ſumam locum.
Lucillius Satyrarum lib. x. Honorum eſt
Iudicium craſſis, vt nos deſcribimus antè
Hoc eſt, quid ſumã, quid nõ, in quoque locemus.
Et libro xix.
Sume diem, qui eſt viſus tibi pulcerrimus vnus.
Salluſt. Iugurthæ bello: Scilicet, vt in tãta re ignarus

rus omniũ trepidet,feſtinet,ſumat aliquem ex populo monitorem officij ſui. M. Tullius Hortẽſio: Quare velim dari mihi Luculle iubeas indicẽ tragicorum,vt ſumam, qui fortè mihi deſunt. Sumere conducere.M.Tul.de offic.lib.iij. Quoad enim peruentum eſt eò, quò ſumpta vis eſt, nõ domini nauis,ſed nauigantium.

SVFFERRE eſt ſuſtinere. Virg.Æneid.lib.ij. Nec clauſtra, nec ipſi Cuſtodes ſufferre valent. Accius Myrmidonibus:
Ego me nõ peccaſſe planè oſtendã, aut pœnas ſufferam. Sufferre ſignificat dedere,vel ſupponere. Plaut.Caſina:Intro ad vxorẽ meã, ſufferamq; meũ tergum ob iniuriã. Idẽ Pœnulo: Vt enim,vbi mihi vapulãdũ ſit,tu corium ſufferas. Acc.Nyctegerſia: At ego illum eripiam, *aut illi pœnã ſufferam. [*vt*] Afra.Prodigo: Nam me pudet,vbi mecũ loquitur Numerius,aliquid ſuffero, græcè irridet me ilico.

SVRGERE creſcere,augere. Virg.Geor.lib.i. Queis ſine nec potuere ſeri,nec ſurgere meſſes. Idem Æneid.lib.iiij.
Aſcanium ſurgentem,& ſpes hæredis Iuli Reſpice. Surgere erigi. Salluſt. Hiſt.lib.v. Sella ſurgere,caput aperire ſolitum.Terent.Adelphis: Vt triduo hoc perpetuo prorſum è lecto nequeat ſurgere.Virg.lib.viij.
Surget & ætherij ſpectans orientia ſolis Lumina.

SACRVM eſt ſacratum, vel religioſum. Virg. lib.vi Cereriq; ſacrum Polybetem.Et lib.vij. Sceptrumq;, ſacerq; tiaras. Sacrũ etiam ſceleſtũ & deteſtabile,ita & conſecratũ. Afranius Fratriis: O ſacrum ſcurram & malum.Plautus Pœnulo:

Venditq;

Venditque has omneis, & nutricem, & virgines
Præſenti argento homini, (ſi leno eſt homo)
Quantum hominum terra ſuſtinet, ſacerrimo.

Virgil. Æneidos lib. iij. Auri ſacra fames. Lucillius Satyrarum lib. xv.

*Adde iſtos ſacer illoto colfo fax ſyrofenix,
Quid facere eſt ſolitus.

Audiſtis ſacer ille τόκος Syphax Syrophœnix, Quid facere eſt ſolitus?

Turpilius Demetrio: Sed etiamne irrides me peſſime, ac ſacerrime? Idē Lindia: Ab hinc triennium ſacerrumum domicilium hoc quidem contulit leno. Varro Lege Męnia: Signata ſacra eſſe deſierunt, poſteaquam homines ſunt facti.

SAVCII dicuntur propriè vulnerati, nō mæſti, ſicuti vult conſuetudo. Accius Phœniſſis:

Vbi nunc veſtra mœnia
Omneis ſaucios conuiſit, vt curentur diligentiùs.

Turpilius Epiclero:

Patrocinantem vbi factum audierit ſaucius.

Salluſtius Hiſt. lib. ſecundo: Auidiſq; ita, promptiſque ducibus, vt Metellus ictu tragulæ ſauciaretur. Virgil. Æneid. lib. ij.

Qualis mugitus fugit cùm ſaucius aram Taurus.

Idem libro ſeptimo:

Saucius at quadrupes nota intra tecta refugit.

Varro de vita pop. Rom.. lib. iiij. Itaq; multis ciuibus ex vtraq; parte ſauciis, multis occiſis fugatur.

SVPPLICIVM dicebatur dānatio, vel pœna. Virgil. Æneid. libro quarto:

Mediis (ſi quid pia numina poſſunt)
Supplicia hauſurum ſcopulis.

Supplicium rurſum ſupplicatio. Sall. Catilinæ bello: In ſuppliciis deorū magnifici. Acc. Epigonis: Nunc *pergamus, *pergamus, vt*

ſuppliciis

ſuppliciis placans cœlitum aras expleam. Afranius *Fratribus: Nullam profecto acceſſi ad arã, quin deos ſuppliciis, ſumptu vatis, donis, precibus, plorans, obſecrans ne quicquam defatigarem.

Fratriis

SAMIVM eſt teſteum. Lucil. Satyr. libro xiiij. Et non pauper vti Samio, curtoque catino. M. Tul. de Repub. libro vi.[1] Lęli quàm omnes habemus in manibus, quàm ſi imperia pontificum diis immortalibus grata ſine ſamio, quę vt his ſcribit capedines. Samium rurſum acutum. vnde & ſamiare dicimus acuere, quod in Samo hoc genus artis polleat. Lucil. Satyr. lib. viij.[2] Hanc vbi vult male habere, vlciſci proceliæ eius teſtam ſumit homo ſamiam. Ibi an vno telo inquit, præceſſit caulẽ teſtis, quæ vna amputat ambo.

[1] *Lego adiutus manuſcripti exemplaris fide, Extat oratio Lælij, quam omnes habemus in manibus, quàm ſympina pontificum diis immortalibus grata ſint, Samiæque (vt is ſcribit) capedines. Vide Iunium animaduerſorum lib.* 11. *cap.* 10.

[2] *Hanc vbi vult malè habere, vlciſci pro ſcelere eius*
Teſtam ſumit homo Samiam, ſibiq́; illico telo
Præcidit caulem, teſteisq́; vnà amputat ambo.
Ita legendos hos verſus exiſtimo, exturbata de medio voce ſuperuacanea & legẽ verſus corrũpente, inquit.

SPERNERE faſtidire. Virg. Æneid. lib. iij. Comitémne ſororem Spreuiſti moriens? Ter. Andria: Quot modis contemptus, ſpretus, facta, tranſacta omnia. Spernere rurſum ſegregare. Ennius Hectoris Lytris: Melius eſt virtute ius. nam ſæpe virtute mali nãſciſcũtur ius, atque æquum, ſe à malis ſperni procul.

SVBDV-

SVBDVCERE ſupputare. Teren.Adelphis: Nunquam ita quiſquā bene ſubducta ratione ad vitam fuit.Lucil.libro xxix. Eodem vno hj modo rationes ſubducent ſuas. M. Tul.Hortenſio : Niſi etiam ſine ea cogitatione ineundis,ſubducendiſq; rationibus.Idem de finibus bonorū, & malorum: Qui autē eſſe poteſt,niſi te amore præcepit, quod non ſubducta vtilitatis ratione effici ſolet? Subducere eſt ſurripere. Turpilius Lindia : Ego interim in turba foras ſubduxi cum hac me. Virgilius Bucol. Et ſuccus pecori,& lac ſubducitur agnis. Teren.Eunucho: Vbi primùm potuerit,ſe illi ſubducet ſcio.Lucil.lib.xxx. Neu *quis te ignoret famulis ſubducere. M.Tul.Hortenſio : An cùm videat,me & meos comites,fortitudinem,magnitudinem animi,patientiam, cōſtantiam, grauitatem, fidem, ipſa ſe ſubducat. Subducere etiā ſurſum ducere,leuare.Turpilius Paraterusa:Cùm antehac videbam ſtare triſtes, turbido vultu, ſubductis cū ſuperciliis ſenes. Varro εὖρεν ἡ λοπὰς τὸ πῶμα, περὶ γεγαμηκότων. Ego vnus ſcilicet antiquorum hominum ſubductis ſuperciliis dicam *ταμίειον συνέχων. Salluſtius Iugurthę bello:Dein cunctos pleno gradu in collem ſubducit. Virgil. Bucolicis : Quâ ſe ſubducere colles Incipiunt. M.Tul.de offi. lib.iij. Huic ille claſſem Lacedæmoniorum , quæ ſubducta eſſet ad*Cythæum clàm incendi poſſe.Plautus Aulul. Vt in puteo cenam coquam : inde coctam ſurſum ſubducemus corbulis.

qui te ignoret

τὰ μητίνου νουνέχων.

Gytheum γύθειον Stephano, Laconiæ oppidū maritimum.

STVPIDVS eſt obſtupefactus. Stupidus ſtultus, iniquus. Varro, περὶ ἐξαγωγῆς: 'Andromeda iuncta, & propoſita cito non debuit patri ſuo, homini

mini ſtupidiſſimo in os exſpuere vitam.

[1]*Andromeda vincta & propoſita ceto non debuit patri ſuo homini ſtupidiſſimo in os exſpuere vitã. ita reſtituendus eſt locus.*

SVSPICERE eſt ſurſum adſpicere. Virg.Æn. lib.i.Et faſtigia ſuſpicit vrbis. Varro Agathone:Et pueri in ædibus ſæpius pedibus offenſant, dũ recentes muſteos in carnario fluitare ſuſpiciũt. Suſpicere eſt ſuſpectũ habere. Salluſt. Iugurthæ bello: Per idem tempus Bomilcar,cuius impulſu Iugurtha deditionem, quã metu deſeruit, inceperat ſuſpectus regi, & eum ſuſpiciẽs nouas res cupere, & perniciẽ eius dolo quærere. Virg.Æneid.lib.ij. Suſpectaq; dona Præcipitare iubet. Et Cic. de ora. Quo prudẽtia hominib⁹ grata eſt,lingua ſuſpecta.

SVBIGERE acuere. Virg.lib.viij. Subiguntq; in cote ſecures. Subigere exercere,mollire. Cic. de orat. lib. ij. Subacto mihi ingenio opus eſt, vt agro nõ ſemel arato,ſed nouato,& iterato. Subigere eſt ſuperare,& ſub ditione habere. Virg.Æn. lib. i. Ternaq; trãſierint Rutulis hiberna ſubactis. Siſenna Hiſt.lib.iiij.Terrore perturbatam multitu dinẽ ſubigunt. Subigere exarare. M.Tul. de ſeneđ. Cùm autẽ admiraretur Lyſander proceritatẽ arborum,& directos in quicuncem ordines,& humum ſubactam atq; purã. Subigere mollire vel exercere. Virg. Georg. libro ij.
Aut ſcrobibus mandet mutata ſubactis. Lucil. lib. xxx. [1]An ego te acuã, atque animoſam Theſſalam, vt indomitam frenis ſubigam antè,domemque? M.Tul.Hortenſio: Vt enim ſegetes agricolæ ſubigunt aratris multo antè,quàm ſerãt.Idẽ de ſeneđ.

Sed

Sed etiam ipſius terræ vis, ac natura delectat, quæ cum gremio mollito, & ſubacto ſparſum ſemẽ excepit. Subigere cogere. Virgil.Georg.lib.iij. Et ſæpe ſuperbos Cornibus inter ſe ſubigit decernere amanteis.Idem lib.vi. Caſtigatque auditq; dolos, ſubigitque fateri.Lucillius lib.xxx.

Túne iugo iungas me antè,& ſuccedere aratro
Inuitum,& glebas ſubigas proſcindere ferro?

Plautus Mercatore:Mirum quid me *ſubagitaret. *ſubigitaret.*

[1]Lego, Antè ergo Trinariam atq; animoſam Theſſaliam, indomitam frenis ſubigantq́; domentq́; Bellando. Scripturam hanc veram autumo è manuſcr. codicis fide, ſuprà in voce, anima.

SVMMVM ſignificat quod omnibus ſit altius. Virg. Æneid.lib.iiij. Summóque vlularũt vertice nymphæ.Idẽ lib.xij. Apicem tamen incita ſummũ Haſta tulit,ſummaſque excuſſit vertice criſtas.

Summum proximum. Cic.Tuſc.lib.i. Summã aquam attingens enectus ſiti Tantalus? Summũ extremum. Virgilius Æneid.lib.ij.

Venit ſumma dies,& ineluctabile tempus
Dardaniæ.

Lucil.lib.xxvi. Squalitate, ſumma ſcabie,ſumma in ærumna obrutã.M.Tul.Hortenſio: Vixit ad ſummã ſenectutem, valetudine optima.

Summum glorioſum,laudabile.Virg.lib.viij.

Méne igitur ſocium ſummis adiungere rebus
Niſe fugis?

Ennius Andromacha: Hæc*malos annos,multoſq;,longinquè ab domo bellum gerentes ſummum,ſumma induſtria. *male annos multos*

SPECTARE dirigere. Lucil.lib.xxx.

Quid ſibi vult,quare fit,vt intrò verſus,& ad te
Spectent,atq; ferant veſtigia,& omnia prorſus?

M.Tul.

M.Tul.de offi.lib.iij. Ad extremum ſi ad perniciẽ patriæ res ſpectabit, patriæ ſalutẽ anteponet ſaluti patris. Spectare eſt videre.Virgil.Georg.lib.i.
Heu magnum alterius fruſtra ſpectabis aceruũ.
Lucretius lib.ſecundo:
E terra magnum alterius ſpectare laborem.
Virg. lib.xij. Sedeant ſpectentque Latini.M.Tul. Hortenſio:Cæli ſignorum admirabilem ordinem, inſatiabilemq; pulcritudinem magis ſpectat.

Spectare inſpicere,cauere. Plaut.Aſinaria:Spectandũ,necui annulũ det,*neq; roget. Spectare probare.Cic.Tuſc.lib.v.Nõ igitur ex ſingulis vocibus philoſophi ſpectandi ſunt.Ter.prologo Andriæ. Spectandæ,an exigendæ ſint vobis prius. Virg.lib.viij.Sunt nobis fortia bello Pectora, ſunt animi,& rebus ſpectata iuuentus. M.Tul.de offi. lib.ij. Qui ſimul ac iuuenes eſſe ceperunt, magna ſpectare, atque ad ea rectis ſtudiis debent contendere.Varro γνῶθι σεαυτόν: Qui ſint ſecundùm naturam perfecti homines , vt non modò eos ſpectemus,ſed etiam imitemur.

atque

STRINGERE percutere.Virg.Æneid.lib.x. Atq; animum patriæ ſtrinxit pietatis imago.

Stringere nudare,vel*exercere.Virg.Æn.lib.xi. Strictum rotat acer Lucagus enſem. Stringere rarefacere,exſcindere.Virg.Bucol. Hic vbi denſas Agricolę ſtringunt frondes.Et Georg.lib.ij.Tunc ſtringe comas,tunc brachia tõde. Stringere, decerpere. Virg.Georg.lib.i.
Sed tamẽ & quernas glandes tunc ſtringere tẽpus
Et lauri bacas.Varro de re ruſtica lib.i.*Quod nõ ſolum celeriter præterire ſtringere vocant,ſed etiã

exerere

Non ſolùm ſtringit baccas, ſed etiã ramos glubit.

te

te tranſglubit. Stringere radere. Virg.lib.viij. Ego ſum,pleno quem flumine cernis Stringentē ripas. Stringere vulnerare. Virgilius lib.viij. Hunc primo leuis haſta Camillæ Strinxerat.

SVCCEDERE dicitur in alterius locum venire. Virg.lib.x. Interea ſoror alma monet ſuccedere Lauſo Turnū.M.Tul. de offi.lib.iij. Atqui quodā quaſi veneno perficiat, vt veros hæredes moueat, vt in eorum locum ipſe ſuccedat. Succedere ingredi. Virgil. lib.viij.Et noſtris ſuccede penatibus hoſpes.Afranius Excepto:

Audite pueri pauca,vos ſuccedite.

SVBIT in memoriam reducitur.Virg.Æneid. lib.ij.Subiit deſerta Creuſa,Aſcaniusq;,omniſque domus. Subire ſignificat ingredi. Virg.lib.viij. Hæc,inquit,limina victor Alcides ſubiit.Lucillius libro xxviij.

Puer præterea noſtris qui ſubeant iubet. Subire ſuccedere. Var.Sexageſi: In quarum locum ſubierunt inquilinæ impietas,perfidia,impudicitia, impudentia. Subire ſubdere,ſupponere. Virgilius:

Æneas ſubiit mucronem,ipſumque morando
Suſtinuit. Subire naſci,ſuccreſcere. Virg. Geor. lib.primo:

Ne ſubeant herbæ,neu puluere victa fatiſcat.

Subire aggredi,ſuccedere. Virgilius:Phadumq; Hebeſumque ſubit. Subire reſiſtere, reſpōdere. M.Tul.in Verrē diuinatione:Poteris'ne eius *orationem ſubire? *orationi

SECARE dicitur excidere. Virg.lib.octauo:

Qualis Nereïa Clotho,
Et Galatea ſecant ſpumantem pectore pontum.

Secare ſequi. vnde & ſectatores bonorum ſectores dicti ſunt. Virgil.lib.x.

Quæ cuiq; eſt fortuna hodie, quã quiſq; ſecat ſpẽ.

SQVALIDVM, ſicuti plerunq;, dicitur ſordidum. Virg.Æneid.lib.ij.

Squalentem barbam, & cõcretos ſanguine crines.

Squalidum fulgens. Virgilius lib.x.

Per tunicam ſqualentem auro latus haurit apertũ.

SCITVM elegans. Terentius Andria:

Perecaſtor ſcitus puer natus eſt è Pamphilo.

M.Tul.in Verrem actione Sicilienſium: Vt etiam nos, qui rudes harum rerũ ſumus, intelligere poſſumus ſcitè facta, & venuſtè.

SEDET ſignificationem habet claram. Virgil. Turnus ſacrata valle ſedebat. Sedet placet. Idẽ v.

Idq́; pio ſedet Æneæ, probat auctor Aceſtes.

SVSTVLIT eſt ſurſum tulit, erexit. Virg. Æn. lib.ij. Suſtulit exutas vinclis ad ſidera palmas.

Suſtulit abſtulit. M. Tul.Philip.lib.ij. Eos qui regni nomen ſuſtulerint, deſerendos putatis. Virg. Georg.lib.primo:

Suſtulerit fragileis calamos, ſyluamq́; ſonantem.

deſtillare

SPARGERE ſignificat *diſtillare, vel guttatim infundere. Virgil.lib.xij. Spargit rapida vngula rores Sanguineos. Idem lib.quarto:

Spargens humida mella, ſoporiferumq́; papauer.

Cic.Tuſcul.primo ex Ennij Thyeſte hæc adducit.

Spargere madefacere. *Lucil.lib.xix. Latere pendens, ſaxa ſpargens tabo & ſanguine atro. Virgil. Spumant adſpergine cautes. Spargere ſeparare. Virgil.Georg.lib.quarto:

Diſcerptum latos iuuenem ſparſere per agros.

Spargere implere. Virg.Æneid.lib.xi.

Etiam

Etiam prima nouo ſpargebat lumine terras.

SIGNARE eſt deſignare, oſtendere. Lucil. lib. xxix. * Si Socrates in amore, & in adoleſcentulis meliore paullo facie* ſignat, nihilque amaret. Signare imprimere. Virg. Georg. Et ſummo veſtigia puluere ſignẽt. Signare diſcernere, ſeparare. Luci. lib. xix. Nā diſcrimē nō facit, neq; ſignat linea alba.

al. Si Socratis amores in ſignant, nihil'que

SOLIDI ſignificatio manifeſta eſt. Virg. lib. vi. Solidóque adamante columnæ. Solidum continuū, iuge. Varro Seſquivlyſſe: Nauibus duodecim domo profectum decē annos ſolidos erraſſe.

SVBNIXVM ſubditū. Virg. Æneid. lib. ij. Iuuenemq; ſuperbū Seruitio enixæ tulimus. Subnixum enixum. Virg. Æneid. lib. quarto:
Mæonia mentum mitra, crinemque madentem
Subnixus rapto potitur. Subnixū ſublime, hoc eſt ſurſum nixū. *Cœlius Annal. lib. i. *Et Latini ſubnixo animo, & victoria inerti conſiliū ineunt.

al. Q. Claudius Ea dū fiunt, Vide Agel. libro 17. cap. 2.

T.

TANDEM ſignificat vix, vt apud Ciceronem: Tandem aliquando Quirites. Virgilius Æneidos libro tertio: Ergo inſperata tandem tellure potiti.

Tandem ſignificat tamen. Titinnius Gemina: Symphonia *odioſum tandem, vt moribus placeā viro.

odioſum

TAMEN ſignificat ſtatim. Plautus Rudente:
Vtinam fortuna nunc ego anthracina vterer,
Vt poſtquam exiuiſſem, ex aqua, arerem tamen.
Virgilius Bucolicis:
Hîc hœdos depone, tamen veniemus ad vrbem.

Tamen ſignificat tandem. Pacuuius Peribœa: Tamen obfirmato animo miteſcit metus. Salluſt.

Hiſt.lib.iij.Nam qui enare conati fuerant,icti ſæpe ferramentis nauium,tamē aut vulnerati à ſuis, aut afflicti vndarum vi,multato fœdè corpore,poſtremò periere.

TRISTE.Virgilius:Et pluuio cōtriſtat frigore cælum. Idem Bucolicis:
Triſte lupus ſtabulis,maturis frugibus imbres.
Teren. Andria: Caue,ne te pater triſtem ſentiat.
M. Tul.Hortenſio: Aliud ex ſyluis ſeuerū & triſte.

Triſte ſeuerum.Afra. Priuigno: M.Tul.de offi. lib.i.In eius familiari Scipione ambitio maior, vita triſtior.Terentius:
Triſtis ſeueritas ineſt in vultu,atq; in verbis fides.

Triſte amarū.Virg.Georg.lib.i.Triſtisq́; lupini Suſtuleris fragiles calamos. Triſte minax. Virg. Æneid.lib.ij. Isq́; adytis hęc triſtia dicta reportat.

Triſte graue. Tul. de Rep. lib. vi. Qui numero optimatū, & principū obtulit his vocibus, & grauitatis ſuæ liquit illum triſtem,& plenū dignitatis ſonū. Triſte difficile.M.Tul.de ſenectute: Faciliùs in morbos incidunt adoleſcētes,grauiùs ægrotāt,triſtiùs curātur. Triſte nigrū.Virg.Geor.l.iij. Aut tonſum triſti contingunt corpus amurca.

Triſtis iratus.Afranius Epiſtola:
Iactauit ſeſe, iactet,mihi erit triſtior. id eſt iratior.
Idem eadem:Idem natura triſtiori paullulo. Triſtis doctus. Varro Triodite tripylio, περὶ ἀρετῆς κτήσεως.Illud vero quondam* meo,vt ego non metuā fulmen,* non haruſpicem triſtem ſimul * ac dici nō quæro. Lucil.lib.xxviij. Adde eôdem, triſtis ac ſeuerus philoſophus.

fecit *nam* *for. addicit*

TRAHERE per terrā ducere. Virg. Æn.lib.i.

Lora

Lora tenens, tamē huic ceruixq́; comæq́; trahūtur Per terram. Trahere rurſus leuare. M.Tul.deorum natura libro ij. Et recenti foſſione terram fumare calentem, atq; etiam ex puteis iugibus aquā calidam trahi. Plautus Amphitryone:

Ego illi puteo, ſi occepſo, animam omnem intertraxero.

TARDVM ſignificat pigrum, lentum. Virgil. Georg.lib.primo:

Sæpe oleo tardi coſtas agitator aſelli.

Terentius Eunucho: Fatuus eſt, inſulſus, tardus.

Tardum diuturnum, perſeuerantem. Virgilius Georg.lib.ſecundo:

Media fert triſteis ſuccos, tardumq́ue ſaporem.

TENDERE inhabitare, tabernacula, & hoſpitia ponere. Virg.Æneid.lib.ij.

Hîc Dolopum manus, hîc ſæuus tēdebat Achilles.

Tendere inſidiari, decipere, dictum à tendicula. Terentius Phor. Quia non rete accipitri tenditur neq; miluo. Tendere eſt propriè laxitatē diſtendere, & ſine rugis facere. Virg.Æn.lib.iij. Tendūt vela noti. Idem libro ſexto:

Tendebantq́; manus ripæ vlterioris amore.

Tendere eſt dirigere. Virg.Æneid.lib.i. Per tot diſcrimina rerum Tendimus in Latium. Idem lib. ſecundo: Ad cælum tendens ardentia lumina. Lucretius libro primo:

Primùm Graius homo mortalis tendere contra
Eſt oculos auſus. Tendere contendere. Virgil. Æneidos libro ſecundo:

Ille ſimul manibus tendit diuellere nodos.

Idem lib.quinto: Æquo diſcrimine *Piſtris: Piſtrix

Centaurusque locum tendunt ſuperare priorem.

TVRPE eſt indecorum, informe. Virgil. Ænei. libro ſexto:

Et metus, & maleſuada fames, & turpis egeſtas.

Idem Georg. lib. iij. Scabieq; ferat, turpeisq; podagras. Turpe grande. Virg. Georg. lib. iij. Optima toruæ Forma bouis, cui turpe caput. Idem Georg. lib. iiij. Et turpeis paſcit ſub gurgite phocas.

gracilentum

TENERVM ſignificat *gracile, lentum. Virgil. Georg. lib. tertio:

Et ros in tenera pecori gratiſſimus herba.

TENVE vehemens. Virg. Georg. lib. ſecundo:

Tenuisque Lageos

Tentatura pedes olim, vincturaque linguam.

Tenue infœcundum. Virg. Georg. lib. ij.

Tenuis vbi argilla, & dumoſis calculus aruis.

Tenue tenerũ. M. Tul. de ſuppl. in Verrẽ. Reticulũq; ſibi ad nareis admouebat tenuiſſimo lino.

Tenue frigidum. Virgil. Georg. lib. primo:

Ne tenues pluuiæ, rapidiue potentia ſolis

Acrior. Idẽ lib. iij. Tum tenues dare rurſus aquas.

Tenue paruum, exiguum. M. Tul. Hortenſio: Eundẽ nõ mediocri pecunia, ſed etiam tenui percipere poſſumus. Virg. libro v. Et tenueis Teucrũ res eripe leto. Idem Georg. lib. primo:

Ni refugis, tenuesque piget cognoſcere curas.

TENET ſicuti eſt vſus, ſignificat cõprehendit, detinet. Virg. Æneidos lib. quarto:

Verum vbi correptum manibus, vincliſq; tenebis.

M. Tul. in Verrem diuinatione: Nõ te, ſed hunc librum eſſe reſpõſurum, quem monitor tuus tenet hic. Tenet inhabitat, poſſidet. Virg. Georg. l. iiij.

Quæ

Quæ gurgitis huius Ima tenes. Tenet prohibet. Virgil. Georg. lib. iij.
Texendæ ſepes, etiam pecus omne tenendum.

Tenet compeſcit, ſupprimit. Virg. Geor. lib. iiij.
Tenuitq; inhians tria Cerberus ora. Tenet tegit. Virg. Georg. lib. i. Amnis abundans
Exit, & obducto late tenet omnia limo.

Tenet dirigit. Virgil. Æneid. lib. primo:
Sed vos qui tandem? quibus aut veniſtis ab oris?
Quóue tenetis iter? *Tenet intelligis, dicit Terentius Andria: *Tenes,*
Id paues, ne ducas illã; tu autẽ vt ducas. rem tenes.

T R E M E R E dicitur commoueri, agitari. Virg. lib. xi. Cur ante tubam tremor occupat artus?

Tremere timere. Virg. Æneid. lib. ij.
Hîc aliud maius miſeris, multoq́ue tremendum.
Plaut. Aſinaria: Non placet, pro monſtro eſt, quando ſudat qui tremit.

T R A H E R E conſuetudine manifeſtam habet ſignificationẽ. Virg. Æn. lib. ij. Altaria ad ipſa trementẽ Traxit. Trahere. Virg. Æneid. lib. i.
Partibus æquabat iuſtis, aut ſorte trahebat.

T E N T A R E eſt exerceri. Virgil. Georg. lib. iij.
Et tentat ſeſe, atque iraſci in cornua diſcit
Arboris obnixus trunco. Tentare experiri. Virgilius lib. octauo:
His fretus non legatos, neque prima per artem
Tentamenta tui pepigi. Tentare aggredi. Virgil. Æneidos lib. ij.
Extemplo tentanda fuga, canit æquora Calchas.

Tentare petere, dare. Virg. Æn. lib. iij. Vnde laborum Tentare auxilium iubeat.

TETRVM vitabile. M. Tul.de offi.lib.tertio: Poſtremò hæ iam in liberis ciuitatibus regnandi
nec tetrius, nec
exiſtunt cupiditates,quibus* nihil tetrius, nihil fœdius excogitari poteſt. Tetrum dicitur illuuioſum,fœtidũ. Virg.Æneid.lib.iij. Tunc vox tetrum dira inter odorem. Idem lib.x. Lauit improba teter Ora cruor. M. Tul. in Verrem actione ſecunda: Quàm multis iſtũ ingenuis, quàm multis matribusfamiliâs, in illa tetra, atque impura legatione vim attuliſſe exiſtimatis? Lucil.lib. xxx. Qui non exſpectans ſpectandi ſtudio, Sed hominis tetri impulſu ingreſſus. Tetrum amarum. Lucretius libro quarto:

Ac veluti pueris abſinthia tetra medentes
Cùm dare conantur. Tetrum impium, crudele. M.Tul.de offic.lib.iij. Promiſſum potiùs non faciundum, quàm tetrum facinus admittendũ fuit.

TORQVERE ſignificat inflectere. Virg.Geor. lib.ij. Ityreos taxi torquẽtur in arcus. Ter. Eunuc. Illud vide os vt ſibi diſtorſit carnifex. Torquere gyro celeri rotare. Virg.Æneid.lib.primo: Aſt illã ter fluctus ibidem Torquet agens circum. Torquere iacere, mittere. Virgil.lib.v.

In medios telum torſiſti primus Achiuos.

TVERI dicitur ſeruare,cuſtodire.M.Tul.Epiſtol.ad Cæſarem lib.i. Vt ſciret tuẽda maiore cura
quàm
eſſe,*quæ parta ſunt. Virg.lib.octauo:
duces
Succedũt, variantq; *vices,quod cuiq; tuendũ eſt.

Tueri videre.Virg.lib.vi.

Excipiunt plauſu pauidos, gaudentque tuentes
Dardanidæ. Pacuuius Teucro:
Quàm te pòſt multis tueor tempeſtatibus.

TER-

Tergora dicuntur coria. Virg. Æneid. lib. i. Tergora diripiunt coſtis. Terga dorſa. Vir. vij. Hinc raptas fugientibus ingerit haſtas In tergum. Lucil. lib. xxviij. Orationem facere compendi poteſt, Solui dum ſaluo in tergo, & tergi non licet.

Tergum ſcutum. Virg. lib. viij. Et venit aduerſi in tergum Sulmonis. Idem lib. x. Dentibus infrendens, & tergo decutit haſtas.

Transmittere *trahere, derelinquere. *tra lere* Lucil lib. xxviij. [1]Polemon & amauit mortem, & huic tranſmiſit ſuam ſtolam, quam ducunt.

[1]Legendum exiſtimo, Polemonem amauit, & poſt mortem huic tranſmiſit ſuam ſcholam, quam dicunt. vt ſermo ſit de Xenocrate, à quo adamatum fuiſſe Polemonem, eíque ſucceſſiſſe in regenda ſchola teſtatur in huius vita Laertius. Victorius ſubſtituit in locum vocis, mortem, Cratem, quem vide lib. 6. ca. 2.

Temerarivm ſicuti plerunque, à temeritate. Temerarium metuendum, & ſollicitum. Plaut. Aſin. Sed quid [hoc] quòd picus vlmū tundit? haud temerarium eſt. Et in ſequentibus: Aut mihi In mundo ſunt virgæ, vt atrienſi Saurię.

Tegetes à tegendo. Var. de re ruſtica lib. i. Sic quæ fiunt de cānabino lino, iunco, palma, ſcirpo, vt funes, reſtes, tegetes, quę è fundo ſumi non *p oteru nt. *potuerunt*

Taleas ſciſſiones lignorum, vel præſegmina Varro dicit de re ruſtica lib. i. Nam etiam nunc ruſtica voce intertaliare dicitur diuidere, vel excidere ramum ex vtraque parte æquabiliter præciſum, quas alij clabulas, alij taleas appellant.

V

VOLARE eſt auium. Virg.Æneid.lib.i.
Humilis volat æquora iuxta. Volare eſt celeriter currere.Terent.Hecyra: Ne fruſtra illîc exſpectet,vola.Virg.Æneid.lib.v.
Ecce volat,calcemque terit iam calce Diores.

VASTVM eſt magnum. Virg.Æneid.lib.iij.
Vaſtumque caua trabe currimus æquor.

Vaſtum horrens, & aſperum. Cic.de Orat.Ita vultu motuque corporis vaſti,& agreſtes,vt etiã ſi ingenijs valeant,atque arte;tamen in oratorum numerum venire non poſſint. Vaſtũ ingens.Virg. Æneid.lib.i.Hîc vaſto rex Aeolus antro. Vaſtũ ferox. Cic.Tuſcul. Quæ barbaria, India vaſtior, aut agreſtior?

VENTVS eſt flatus.Virg.Æneid. lib.i.
Et mulcere dedit fluctus,& tollere vento.

Ventus etiam ſignificat odorem. Plaut. Ciſtel.
Ita muſtulentus ventus nareis obtigit.

VIRTVS eſt fortitudo.Virg.lib.v.
Tunc pudor incendit vires, & conſcia virtus.

Virtus etiam ſignificat auxilium.Plaut. Milite: Deum virtute euntem hoſpitio accipere apud me eſt comitas. Virtus rurſum meritum eſt, & dignitas.Plaut.Milite:
Sicut merci pretium ſtatuit pro virtute, vt veneat
al. dum Quæ improba eſt, pro mercis vitio *dominũ pretio pauperat.

VESCI eſt edere. Virg.lib.viij.
Veſcitur Æneas ſimul & Troiana iuuentus.
Acc.Atreo:Ne cũ tyrãno quiſquã epulandi gratia,
Accũbat menſam,aut eandem veſcatur dapem.

Veſci

Veſci etiam ſignificat vti. Virg. Aeneid. lib.i.

Quem ſi fata virum ſeruant, ſi veſcitur aura
Aetherea. Lucret.lib.v.
Quoúe modo genus humanum, variante loquela
Cœperit inter ſe veſci per nomina rerum.

Pacuu. Chryſe: Fugimus, qui arce hac veſcimur. Idem Armorum iudicio: Qui viget, veſcatur armis, vt percipiat pręmium. Nouius Macco exſule. *Curiſis, tunc vadimonia ſuum veſtimentum veſceris. Acc. Armorum iudicio:

Cur is iſtuc

*Cedit Achilli indutus armis veſci ſtudet,
Vt ea cuncta optima Achilli induto, leuia præ illis putet.

Cedit, Achilli inclytis armis veſci ſtudet, Vt ea cuncta optima is leuia præ illis putet.

Idē Phœniſſis: *Num pariter videor patris veſci præmijs? Tul. de finibus bonorum, & malorum lib.v. Si gerundis negotijs poſſit orbatus paratiſſimis veſci voluptatibus. Veſci iterum videre. Acc. Athamante:

Nunc

Priùs, quā infans eſſes, facinus oculi veſcũtur tui.

VELARE eſt operire: vnde & reuelare, nudare dicitur. Velare rurſum ligare. Pomp. Pannuc.

Nunc rogas,
Quid fiat? reſtis eſt vilis, velet gulam.

VOLA eſt media pars manus. Var. ἐπιτάφιον ἢ βοῦς περὶ τάφον: Pleni libri inquam, vbi maneāt ta peti eorum, *quoniam in ſepulcris nec vola, nec veſtigium exſtat. Idem Varro, ταφῆ μενίππου: Hæc Numa Pompilius fieri ſi viderit, ſciet ſuorum inſtitutorum nec volam, nec veſtigiũ apparere. Vola rurſum cauum eſt ſub planta.

quorum

VANVM leue, inane. Virg. Georg. lib.i.

Sed illos Exſpectata ſeges vanis eluſit ariſtis.

Vanum eſt mendax. Virg. Aeneid.i.

Ni fruſtra augurium vani docuere parentes.

Salluſt. Iugurthæ bello: Mauri vanum genus. M Tul. de offic. lib. i. Nihil enim proficiunt, niſi admodum mentiantur: nec verò quicquam eſt turpius vanitate. Idem Tuſcul. lib. iij. Tum ita varijs imbuimur erroribus, vt vanitati veritas, & opinioni confirmatæ natura ipſa cedat. Vanũ inſidioſum, ſubdolum. Virg. Æneid. lib. ij.

Nec ſi me miſerum fortuna Sinonem
Finxit; vanum etiã, mendacéque improba finget.

Vanum obſcurum. Virg. Æneid. iiij.

Et procul in tenuem ex oculis euanuit auram.

M. Tul. de repub. lib. v. Vt noſtra verò ætas cùm rempub. ſicut picturam accepiſſet egregiam, ſed iá euaneſcentem vetuſtate.

VASTITAS ſignificat vaſtationem. Accius Aſtyanacte: Propter te tot, tantasque habemus vaſtitates funerũ. Vaſtitas deſertio. Var. Prometh. l. i. Mortales nemo exaudit, ſed latè incolens

[1]Barathrum inhoſpitalis campis vaſtitas.

Virg libro viij.

Hæc ego vaſta dabo, & lato te limite ducam.

Cic. de Deorum natura lib. ij. Qui quaſi cultores terræ conſtitui non patiuntur eam, nec immanitate belluarũ efferari, nec ſtirpium aſperitate vaſtari.

[1]*Sattharum, in manuſcripto legitur: ego repono, Sacarum, qui Stephano, Plinióque Scythiæ ſunt populi, accedente & Herodoti teſtimonio; niſi quis communem præferat appellationem legendo, Scytharum.*

VLTIMVM vſu nouiſſimũ dicitur. Virg. Æn. viij. Vltimus ille dies bello, gentique fuiſſet.

Et M. Tul. de ſenectute: Magis delectatur, qui in prima cauea ſpectat; tamen etiam qui in vltima.

Vltimum

Vltimum primum. Virg. Æneid. lib. vij. Tu ſanguinis vltimus auctor. M. Tul. de offic. lib. i. Efficiturque id, quod Pythagoras vltimum in amicitia putauit, vt vnus fiat ex pluribus. Idem de finibus bonorum, & malorum lib. iij. Eorum dico, qui ſummum bonum, quod vltimum appellant, in animo ponerent.

VRGERE inſiſtere. Lucil. lib. xxviij.
*Cæde hoſtium, gnato vrgere reſtant, perimus.

Cæde oſtium, gnate vrge, reſtant, perymus.

Quadrigarius Annal. libro iiij. Sed circiter horas duas graui prœlio vrſerunt: deinde in fugam ſunt coniecti. Vrgere eſt premere, cogere. Virgilius Georgicorum libro iij. Ima
Soluuntur latera, atq; oculos ſtupor vrget inertes.
Et: Verſaque in obnixos vrgentur cornua vaſto
Cum gemitu.
Lucil. lib. xxix. Vrget *grauedo ſæpius culpa tua.

grauido. vide ſupra, grauidinoſi.

Var. Antiquitate rerum humanarum:
Qua murum fieri voluit, vrgemur in vnum.
M. Tul. Hortenſ. Itaque tunc Democriti manus vrgebatur: eſt enim non magna. Vrgere eſt tegere. Virg. Georg. lib. ij.
Qui ſaxo ſuper, atque ingenti pondere teſtæ
Vrgerent. Vrgere accelerare. Virg. lib. ix. Tibi quam noctes feſtina, dieſque Vrgebam.

VINCERE ſignificat ſuperare. Virg. Georg. ij.
Vbi aëra vincere ſummum
Arboris haud *vllæ iactu potuere ſagittæ.

vllo

Vincere exprimere. Virg. Georg. iij.
Nec ſum animi dubius, verbis ea vincere magnũ
Quàm ſit. Vincere animi compotem fieri. Virgilius Georgicorum lib. iij.

Illi victor ego,& Tyrio conſpectus in oſtro.
Idem lib.vij.Iunonem victrix affatur.

Vertere dicitur conuertere,contorquere. Virg.viij.Gorgona deſecto vertẽtẽ lumina collo.

Vertere fallere,decipere.Virg.Aeneid.ii.
Seu verſare dolos, ſeu certæ occumbere morti.

Vertere mutare. Virg. Aeneid.i. Quæ te,genitor,ſententia vertit? Verſat agitat, commouet, voluit. Virg.Georg.lib.iij.
Quid iuuenis, magnũ cui verſat in oſſibus ignẽ?
Idem Aeneid. libro vi.
Nunc me fluctus habet, verſantq; in litore venti.

Vindicare eſt malefactũ defendere. M. Tul.de offic.l.iij. Atque iſte dolus malus & legibus erat vindicatus. Vindicare trahere, liberare.Virg.Aen.iiij.Graiûmque ideo bis vindicat armis.Cic.Academ.lib.iij.Aliqua poteſtas ſi ſit, vindicet ſe in libertatẽ. Idẽ de ſenect. Et ſenectus eſt natura loquacior, ne ab omnibus eã vitijs videar vindicare.Var. Andabat.Et me Iupiter Olympię, Minerua Athenis, ſuis myſtagogis vindicaſſent. Idem Epiſt.Latinis: Si in libertatem vindicare nõ potes,feres fortunam. Vindicare reuocare.Tul. ad Cæſarem iuniorem lib.i.*Quaſi ſi me ad id beneficium accerſeres,quo per te me vnà cum republica in libertatem vindicaſſem. Vindicat adſciſcit,ad ſe trahit.M.Tul.Hortenſ.Deinde imitator, vt ſibi quidem videtur,naturę,mos vindicat.

Qui ſi nihil ad beneficium adderem

Vsvs dicitur ab vtendo. Virg.Georg.lib.iiij. Nam neque erat corijs vſus. Vſus dicitur conſuetudo.Terent. Heautont.
Mihi ſic eſt vſus,tibi vt opus facto eſt face.

Vſus

Vſus opus. Virgilius libro octauo:

Arma acri faciunda viro, nunc viribus vſus,
Nunc manibus rapidis.

VITAM manifeſtum eſt à viuendo dictam. Salluſt. Catilinæ bello: Vitam ſicuti peregrinantes tranſire. Vitas vmbras. Virg. lib. vi.

Et ni docta comes tenui ſine corpore vitas
Admoneat volitare.

VENIRE claram habet ſignificationem. Virg. lib. vj. Veniſti tandē. Venire imminere. Vir. vij. Se ſatis ambobus Teucriſque venire Latiniſque.

VERRERE eſt ttahere. Virg. Aeneid. lib. i. Quippe ferant rapidi ſecum, verrātque per auras.

Verrere ferire, percutere. Virg. Aeneid. iij. Annixi torquent ſpumas, & cęrula verrunt. Lucil. l. xxvij. Quam non ſolùm deuorare ſe omnia, ac deuerrere. Verrere mundare. Titinn. Gemina: Euerrite ædes, abſtergite araneas. Lucil. lib. xxvij. Lignum cædat, ædeis verrat, ac vapulet.

VIA eſt iter. Virg. Aeneid. lib. i. Strepitumque & ſtrata viarum. Via ratio, cauſſa. Virgil. lib. x. Hæc via ſola fuit, qua perdere poſſis. Terentius Phorm. Qua via iſtuc facies? Via conſuetudo. Terent Heautont. Sed vi, & via peruulgata patrū. Quotidie accuſabam.

VESTIGIVM dicitur pedū impreſſio. Virg. Geor. iij. Et gradiens ima verrit veſtigia cauda.

Veſtigium extrema pars pedis. Virg. lib. v.

Veſtigia primi
Alba pedis, frontemque oſtentans arduus albam.

VOLVTARI dicitur volui. Lucil. l. xxx. Quid tu iſtuc curas, vbi ego oblinar, atque voluter?

Volutare

Volutare cogitatione perquirere. Virg. Bucol.
Id quidẽ ago, & tacitus mecũ, Lycida, ipſe voluto.
Lucil. lib. xxx.
leg. dum Hęc*tu me inſimulas, nõne antè in corde volutas?

VIS eſt celer impetus. Lucil. lib. xxvij. Romanus populus victus vi, ſuperatus prœlijs. Vis fortitudo. Virg. Æneid. lib. ij.
Inſtat vi patria Pyrrhus. Idem:
Auxilioque leuare viros, vimque addere victis.

Vis celeritas. Lucret. lib. iij.
Aut quidnam tremulis facere artubus hœdi,
Conſimili in curſu poſſint, ac fortis equi vis?

VIX cum labore. Virg. Æneid. v.
Vix illum famuli Phegeus, Sagariſque ferebant.
Idem Georg. lib. ij.
Vix humiles apibus caſias, roremque miniſtrat.

Vix ſtatim. Virg. Æneid. ij.
Vix ea fatus eram, gemitu cùm talia reddit.
furiarum, vt ſupràin, pueros Var. Eumenidib. Vix vulgus confluit, non *perfugarum, ſed puerorum, atque ancillarum.

NONNVLLARVM DICTIONVM IN SIGNIFICATO DIFFERENTIÆ.

CVPIDO & AMOR idem ſignificare videntur; & eſt diuerſitas. Cupido enim inconſideratæ eſt neceſſitatis: Amor iudicij. Plaut. Bacchid. Cupido *tẽ conficit, an'ne amor? Idem Curcul. diſcreuit, & vim eiuſdem diuerſitatis expreſſit dicẽs: Quod Venus, Cupidoque imperat, ſuadetque amor. Afran. *Homine: Amabit ſapiens, cupient cæteri. Cupidinẽ cùm feminino genere dicimus, cupi-

tecum ſæuit — *Omine*

cupiditatem ſignificamus. Virg. Æn. lib. vi. Quæ lucis miſeris tã dira cupido? cùm maſculino, deũ ipſum. Plaut. Mercat. Cupido, quantus es! Næu. Gymnaſtico: Aedepol, Cupido, cùm tam puſillus ſis, nimis multum vales.

Inter AMARE, & DILIGERE hoc intereſt: quòd Amare vim habet maiorẽ; Diligere autẽ eſt leuiùs amare. Cic. ad Brutum: Sic igitur facies, & me aut amabis; aut, quo contentus ſum, diliges. Et lib. i. Clodius tribunus plebis deſignatus valde me diligit, vel (vt ἐμφατικώτερον dicam) valde me amat. Idem ad Dolobellã: Quis erat, qui putaret ad eum amorem, quem erga te habebam, poſſe aliquid accedere? Tantum tamen acceſſit, vt mihi nunc denique amare videar, antea dilexiſſe.

PERIRE, & INTERIRE plurimum differentiæ habent, quòd Perire leuior res eſt, & habet inuentionis ſpem, & non omnium rerũ finẽ. Plau. Capt. Qui per virtutem perit, at non interit.

ALERE, & EDVCARE hoc diſtant: Alere eſt victu temporali vitã ſuſtentare; Educare autẽ ad ſatietatem perpetuã educere. Plau. Menęch. Nã illic homo homines, non aues ęducat. Acc. Andr. Alui, educaui: id facite gratum vt ſit ſeni.

Inter TOLLERE, & AVFERRE eſt diuerſitas. Tollere eſt leuare, & erigere; Auferre legatũ transferre. Virg. lib. viij.

Tollite cũcta, inquit, cœptoſque auferte labores.

Turpil. Philopatro:

Simul circunſpectat. vbi præter ſe neminem
Videt eſſe; *tulit, aufert: ego clàm conſequor. *tollit

Var. Sexag. *Nunc quis patrem decem annorum *Numquis

natus,non modò aufert;ſed tollet niſi veneno?

HORRENDVM, & HORRIDVM habẽt plurimam diuerſitatẽ. Eſt enim Horrẽdum tetrũ, & vitabile. Virg.Æn.iij. Concilium horrendum. Horridum plerunque exſtans,& prominẽs,& incultum. Virg.Æn.iiij. Et glacie riget horrida barba. Plaut. Pſeudulo:

Papillarum horridularum oppreſſiunculæ.

Acc.Medea: Vt triſteis turbinũ toleraret hiemes, mare cùm horret fluctibus. Lucil.Satyr.lib.xvi.

Hi,quos diuitię producunt,& caput vngunt
Horridulum.

M.Tul.de repub.lib.i. Sed vt ille, qui nauigat cùm ſubitò mare cœpit horreſcere. Idem de repub.lib.iiij.Horum* in ſe veritatem dicitur inhorruiſſe primùm ciuitas. Varro Epiſtola ad Cæſarem:Interea propè ad occidentem ſolem horreſcit mare. Siſenna Hiſtoriarum libro iij.Subitò mare *ſubhorreſcere, cæcoſque fluctus in ſe prouoluere.

leg. in ſeueritate

ſubhorrere

Inter MERETRICEM, & PROSTIBVLAM hoc intereſt:quòd Meretrix honeſtioris loci eſt,& quæſtus. nam meretrices à merendo dictæ ſunt,quòd copiam ſui tantummodo noctu facerent;Proſtibula,quòd ante ſtabulum* ſtet quæſtus diurni,& nocturni cauſſa. Plautus Ciſtellaria manifeſtiſſimè diſcreuit: Intro ad bonam meretricem,*adſtare in via ſolum: proſtibula ſanè eſt.

ſtent

adſtat ea in via ſola,proſtibulũ

GENITRIX à MATRE hanc habet diſtantiam:quòd Genitrix ſemper quæ genuerit, nuncupatur; Mater verò aliquando pro nutrice ponitur. Virgilius libro viij.

Geminos huic vbera circum

Ludere

Ludere pendentes pueros,& lambere matrem.
Plau.Menęc.Ita forma ſimiles pueri,vt mater ſua
Non internoſſe poſſet,quę mammam dabat,
Neque adeò mater ipſa, quæ illos pepererat.

PVDET, & PIGET hoc diſtāt.Pudet enim verecundiæ eſt;Piget pœnitentiæ.Plau.Pſeudulo: Nimirum id,quod pudet,faciliùs fertur,quàm illud quod piget. Nō dediſſe iſtum pudet me, quia non accepi,piget.Idem Trinummo:
Pol pudere,quàm pigere præſtat totidem litteris.
Accius Neoptol. Do, & pudet* quæ grauium me, & verò piget. Idem: An pro me,* Dane,* quiete adiutem inuenio hortari pudet,nō prodeſſe id piget.Turpil. Demetrio: Pudet, pigetque mei me. Pacu.Duloreſte: *Quid quondam & mihi piget paternum nomen, maternum pudet profari. Salluſtius Iugurthæ bello : Nam poſtea quæ fecerit, incertum habeo pudeat'ne,an pigeat magis diſſerere. Var.Parmen.Pudet me tui,& Muſarū agnoſcere,piget currere, & vnà ſequi.

[*qui genuerim*] [*dant*] [*for.qui te.in manuſc.eſt quietem ad cutem*] [*leg.Quid?quoniā*]

OSCVLVM, & SVAVIVM his intellectibus diſcernūtur:quòd ab ore Oſculum;Suauiū à ſuauitate dicitur.Var.de vita populi Rom.Ideoque hoc ab ore dicitur oſculum , non à ſuauitate, vnde ſuauium,quòd ſimile ſit ſuauitati.

Inter SACRIFICARE, & LITARE hoc intereſt.Sacrificare eſt veniā petere:Litare eſt propitiare,& votum impetrare.Virg.Æneid.iiij.
Tu modò poſce Deos veniam, ſacriſque litatis.
id eſt,impetratis.Plaut.Pœnulo:Si hercle iſtuc vnquam factum eſt,tum me Iupiter faciat,vt ſemper ſacrificem,neque vnquam litem.

Expleri, & Satiari hanc habent differentiam. Expleri eſt tantummodo plenum eſſe; Satiari ſupra modum, & abundantiam. Lucr. l. vi.
Deinde animi ingratam naturam paſcere ſemper,
Atque explere bonis rebus, ſatiareque nunquã.
M. Tul. de repub. lib. vi. Graues enim dominæ cogitationum libidines, infinita quædam cogunt, atque imperant: quæ, quia nec expleri, nec ſatiari vllo modo poſſunt, ad omne facinus impellunt eos, *qui illecebris ſuis *incenduntur

quos incenderunt

Arcvs, & Arqvvs hoc diſtant. Arcus enim ſuſpenſus fornix appellatur; Arquus non niſi qui in cælo apparet, quẽ Irim poëtæ dixerunt: vnde & Arquati dicuntur, quibus color, & oculi virent quaſi in arqui ſimilitudinem. Lucret lib. vi.
Tum color in nigris *exſtabat nubibus *arquis.

exiſtit arquis

Fors & Fortvna hoc diſtãt. Fors eſt caſus temporalis; Fortuna dea. Acc. Aſtyan. Itera in quibus partibus (nanque audire volo) ſi eſt quem exopto, Et quo captus modo, fortuna'ne an forte reperitur. Idem Andromeda:
Multi *in quo mulier animo ſibi mala *auferre in malis, Quibus natura praua magis, quàm fors, aut Fortuna obfuit. Lucil. Satyr. lib. xij.
Cui parilem Fortuna locum, fatumque tulit fors.
Idem eodem:
Aut fortè omnino, ac Fortuna vincere bello.
Si fortè ac temerè omnino, quid curſum ad honorem? Var. Epiſt. ad Fuſium:
*Dij quæſo, fors fortuna quantis commoditatibus hunc diem.

leg. iniquo auferre

Dij

Fervs & Ferox hanc habent diſtantiã.

Ferus

Ferꝰ eſt ſęuus; Ferox eſt fortis. Acc. Tereo: Nouus nouo dabunt, aduena animo audaci in medium proripit ſeſe ferox. Salluſt. Iugurth. bello: Ille animo feroci negat ſe toties fuſum Numidam pertimeſcere. Virg. Æneidos lib. ii. Ferus omnia Iupiter Argos Tranſtulit. Idem lib. iiij. Et frena ferox ſpumantia mandit.

ANTIQVVS, & ANTIQVIOR vt gradu, ita & intellectu diſtant. Nã antiquũ ſignificat vetus. Virg. Georg. lib. ij. Antiquaſque domos auiũ. Antiquior melior. Var. rerum humanarũ lib. xx. Neque idonei ciues aliquid habent antiquius ſalute communi. Acc. *Phœniſſis abdracontis: Surpe amata exoratus, genere antiquior. Lucil. l. xiiij.

Quin potiùs vitam degas ſedatus quietam,
*Quam tu antiquiùs facere, quàm vt hoc feciſſe videaris.

Phœniſſis: A Dracontis (vel draconis) ſtirpe

qua nihil antiquius

M. Tul. de amicitia: Hoc quidem eſt proprium amicitiæ, ſed antiquior, & pulcrior, & magis à natura profecta. Idem de repub. lib. i. Sed quoniam *plurima beneficia cõtinet patria, & eſt antiquior parens, quàm ſi *quis (vt aiunt) curauerit: maior ei profectò quàm parenti debetur gratia.

plura

is qui creauit

FAVSTVM, & FESTVM his intellectibus diſcernuntur. etenim Fauſtum quaſi à fauẽdo dictum, ac per hoc proſperum & propitium. vnde contrà infauſtum minax, & inproſperum; Feſtum verò ſolenniter lætum, & feriatum. Virg. Æneid. lib. vi. Feſtoſque dies de nomine Phœbi. Terent. O fauſtum & felicem hunc diem.

CVIVS, & CVIATIS hæc eſt differentia. Cuius ad perſonam refertur hominis; Cuiatis vn-

de ſignificat.Acc.Teleph.Qui neque cuiatis eſſet, vnquam potuimus*multi rogitantes ſcire.

multa rogitãtes reſciſcere

Animvs, & Anima hoc diſtãt.Animus eſt,quo ſapimus;Anima, qua viuimus. Acc.Epig. Sapimus animo,fruimur anima.ſine animo anima eſt debilis.Var.Andab.In reliquo corpore ab hoc fonte diffuſa eſt anima.Hinc animus ad intelligẽtiam tributus.

Vvltvs, & Facies hoc diſtãt.Vultus eſt voluntas,quæ pro motu animi in facie oſtenditur; Facies ipſa oris ſpecies.Salluſt.Catil. Prorſus in facie,vultuq; vecordia inerat. Lucil. Satyr.l.i. Vultus itẽ vt facies mors citer morbus venenũ. Tul. de offic.l.i.Præclaraque*eſſe æquabilitas in omni vita,& idem ſæpe vultus,eademque frons.

eſt

Sebvm, & Vngventvm habẽt hanc diuerſitatẽ.Sebũ fit ex adipe ruminãtium.Lucil.Satyr.l.iiij.Tiſiphone*te pulmonib⁹ adirẽ, vnguẽtũ Excoctũ attuli Eumenidib⁹, ſanctiſſima Erinnys.

leg.retinet,vel reſidet pulmonibus,atque ad id vnguen Excoctum attulit Eumenidum, in manuſcr.erat, retine pulmonibus, atque adirẽ vnguen.&c.

Mvssare, & Mvrmvrare ita diſcernuntur:quòd Muſſare hominũ ſit occultè,&*depreſſa voce loquentiũ,quod cęlatũ velint.Virg.x. Quid fortuna ferat,populi ſed dicere muſſant. Et alibi:Flẽt mæſti, muſſantq; patres. Murmurare autẽ maioris ſoni eſt proximi ad tumultum. Virg. Geor.i.Et reſonantia longè
Litora miſceri,& nemorũ increbreſcere murmur.

quid,& preſſa

Priores, & Primores hanc habent diuerſitatẽ. Priores enim cõparatiui ſunt gradus; Primores ſummæ quæq; res.Lucil.Satyr.l.viij.
Gallinaceus cùm victor ſe gallus honeſtè
Suſtulit in digitos,primoreſque erigit vngueis.
Turpil.Demet.Sãdalio innixa digitis primoribus.

Var. Armorũ iudicio: Vt in litore cancri digitis primoribus ſtare. Lucil. Satyr. l. xx. *Calphurnij ſæua lege in Piſonis reprehendi, Eduxique animam in primoribus naribus. Afran. Vopiſc. Apage ſis cliẽtum animũ in naribus primoribus vix pertuli ædepol. Tul. Hort. Qui illũ neſcio quid, quod in primoribus habeat (vt aiũt) labris. Idẽ Orat. Quæ iſti rhetores ne primoribus quidem labris attigiſſent.

Calpurni ſæuam legem Piſonis reprendi, Eduxique, &c. eſt autem hæc de pecunijs repetundis Cic. teſte.

POESIS, & POEMA hanc habent diſtantiá. Poëſis eſt textus ſcriptorũ; Poëma inuẽtio parua, quæ paucis verbis expeditur. Lucil. Satyr. lib. ix.

Non hæc quid valeat, quidúe hoc interſiet illud
Cognoſcis primũ, hoc quod dicimus eſſe poëma
Pars eſt parua poëma.

Idẽ Epiſt. Item quæuis non magna pars poëma eſt illa. Poëſis opus totũ totaque illa ſumma *eſt vna θέσις, vt annales Ennij. *At quæſtus vnum.
Eſt maius multo, quàm quod dixi ante poëma.
Quapropter dico, nemo, qui culpat Homerum
Perpetuò culpat, neque quod dixi ante poëſin
Verſum vnũ culpat *verbum enthymemate maiocũ.

vel ima atque iſtoc vnũ

verùm enthymema malignum

Var. Parm. Poëma eſt λέξις ἔνρυθμος, id eſt, verba plura modicè in quãdã cõiecta formã. Itaq; etiã diſtichõ epigrãmatiõ vocãt poëma. Poëſis eſt perpetuũ argumẽtũ, & rhythmis, vt Ilias Homeri, & Annales Ennij. Poëtice eſt ars earum rerum.

DOCTVM, & PERITVM cũ ſimile videatur, à Tullio diſcretũ eſt, vt ſit peritum plus, quàm quod doctum, de offic. l. iij. Itaq; cùm ſint docti, à peritis deſiſtunt facilè ſententia.

Inter VRBEM, & CIVITATEM hoc intereſt. Vrbs eſt ædificia; Ciuitas incolæ. Virgilius Æneidos libro i. Vrbs antiqua fuit. Enn. Telepho:

Et ciuitatem video Argiuûm incendier. Pacu. Atalanta: *Nil ſolic.* *Solicita ſtudio, obſtupida ſuſpẽſo animo ciuitas. M. Tul. de repub. lib. i. Quam cùm locis, manuque *texiſſent* *ſepſiſſent, eiuſmodi cõiunctionem tectorum oppidum, vel vrbem appellarũt delubris diſtinctam, ſpatijsque communibus. omnis ergò populus, qui eſt talis cœtus multitudinis, qualem expoſui, ciuitas eſt: omniſque ciuitas eſt conſtitutio populi. Idem ij. Quo auctore, & principe *concitata* *vocitatur ciuitas. Siſen. Hiſtor. lib. iiij. Denique cùm varijs voluntatibus incerta ciuitas trepidare. Pompon. Cùm *leg. vrbis* *vertice ſuperiorem locum inſcendo.

Inter COGITARE, & DELIBERARE hoc intereſt. Cogitare eſt dubitare; Deliberare confirmare. Turpil. Boëthõt. Queſo cogita, ac delibera. Idem Philophatro:

Certum ac deliberatum eſt me illis obſequi.

SCIVS, & CONSCIVS hoc differunt: quòd Scius ſecum; Cõſcius cum alio ſcius eſt: licet conſcium indifferenter poſitum legerimus.

AVSPICIVM, & AVGVRIVM his intellectibus diſcernuntur: quòd ſit Auſpicium auium inſpectio, & quæ ex volatu auium ſignificetur, & vocibus; Augurium autem rerum omnium cõiecturas prudenter, ac diligenter amplectitur.

MONSTRA, & OSTENTA ſimiliter intelliguntur, quòd imminentia monſtrent, & oſtẽdãt.

OMEN vero votum eſt mẽtis, & vocis. vnde ſacrificãtibus dicitur, bona omina habete. id eſt, vt circunſtantes & *recta mente* *mente rectè velint, & bona oribus proferant. PORTENTVM non ſolùm quod portẽdat; ſed etiã quod iã apportet, & faciat

ex his ſignificationibus,quæ in auſpiciis, & auguriis, & extiſpiciis oſtenduntur. PRODIGIVM autem ſemper peſſimum eſt, dictum quaſi porrò adigendum. Virg. Æneid. lib. tertio:

Sola,nouum,dictuq; nefas,Harpyia Celæno
Prodigium canit, & triſtes denuntiat iras.

INIVRIA à cõtumelia hoc diſtat. Iniuria enim leuior res eſt. Pacuuius Peribœa: Patior facilè iniuriã, ſi eſt vacua à contumelia. Cæcilius Fallacia:

Facilè ærumnã ferre poſſum, ſi inde abeſt iniuria,
Etiamq; iniuriã niſi contrà* conſtãt contumeliam. *concitant, fortè*

FVLMEN, FVLGVR, & FVLGVRITVM his intellectibus ſecernuntur. Eſt enim Fulmen telum ipſum quod iacitur. Vt Virg. Georg. libro i.

Ipſe pater media nimborum in nocte coruſca
Fulmina molitur dextra.

Fulgur ignis qui coruſcat fulmine. vnde &*fulgetra dicuntur, & fulgor. *fulgetra* Virgil. lib. v. Maculoſus & auro Squamam incendebat fulgor. Fulguritum dicitur fulgure tactũ, vel exuſtum.

IVRGIVM, & LIS hanc habent diſtantiam: quòd Iurgiũ leuior res eſt. ſiquidẽ inter beneuolos, aut propinquos diſſenſio, vel cõcertatio iurgiũ dicitur; Inter inimicos diſſenſio Lis appellatur. M. Tul. de Rep. lib. iiij. Admiror nec rerũ ſolùm, ſed verborum etiam elegãtiam. Si iurgant, inquit, beneuolorum concertatio non lis, inimicorũ iurgiũ dicitur. Et in ſequenti: Iurgare igitur lex putat inter ſe vicinos, non litigare.

MERX, & MERCATVRA hoc diſtãt. Merx eſt ſpecies; ipſa Mercatura actus ipſe, vel lucrũ de merce. Mercatus autem locus, in quo agitur mercatura.

catura. M. Tul. de Rep. libro iij. Phœnices primi mercaturis, & mercibus ſuis auaritiam, & magnificentiam, & inexplebiles cupiditates omnium rerum exportauerunt in Græciam. Var. Sexageſi: Vbi tum comitia habebant, ibi nunc fit mercatus. Serenus opuſculis: Ad mercatum eo villice, ecquid vis inde euehi, aut agi? Cic. Tuſc. lib. quinto: *Ita nos quaſi in mercatus quandam celebritatem ex vrbe aliqua. Et de offi. lib. iij. Ad quos cùm tãquã ad mercaturam bonarum artiũ ſis profectus, inanem redire turpiſſimum eſt.

Inter

SVPERSTITIONIS & RELIGIONIS diſtantiam manifeſtiſſimè diſcernit M. Tul. de natura deorum lib. ij. Non enim philoſophi ſolùm, verùm etiam maiores noſtri ſuperſtitionem à religione ſepararunt. Num qui tota die precabantur, & immolabant, vt ſibi ſui liberi ſuperſtites eſſent, ſuperſtitioſi ſunt appellati, quod nomẽ patuit poſtea latiùs. Qui autem omnia, quę ad cultum deorum pertinerent, diligenter retractarent, & *tanquam relegerent, dicti ſunt religioſi, *ex eligendo. Sed verè ſuperſtitioſi proprietatem ex hoc habẽt, quod præ cultura deorum ſuperſedeant cætera, id eſt negligant. Itidẽ & religioſi, quaſi *religoſi omnium cæterorum ſacrificiis deſeruiant.

aliquam rem eligerent, al. relegendo

relinquoſi

PEIVS & DETERIVS his ſenſibus diſcernuntur: quod ſit Peius à malo quod in vſu eſt, & creberrimè frequentatur; Deterius verò à bono, vt minoris ſit meriti, quàm id, quod placet. Virgil. Georg. lib. quarto:

Deterior qui viſus, eum ne prodigus obſit
Dede neci. Idem libro octauo:

Deterior

Deterior donec paullatim ac decolor ætas.
Hæc enim melioribus comparata ſunt.

Inter CIRCVM & GLOBVM hoc intereſt: quòd Circus eſt planities rotunda, vt circuitus: Globus ſoliditas vndique verſum rotunda, vt eſt ſphæra. M. Tullius de natura deorum lib. ſecundo: Cumque duæ formę præſtantiſſimę ſint ex ſolidis globis, ſic enim ſphærã interpretari placet. ex planis autem [aut eſt] circus, aut orbis. Virgilius lib. quinto: Mediaq; in valle theatri Circus erat. Et: Lucentemq; globum lunæ, Titaniaq; aſtra.

MANVBIAS à PRÆDA hoc diſtare veteres exiſtimarunt, vt ſit Pręda corpora ipſa rerum, quæ capiuntur: Manubiæ verò pecuniæ ex præda vendita redactæ, & ſic apud plurimos. nam & Marcũ Tulliũ de lege agraria, ita ſenſiſſe voluerunt. Prędam, manubias *ſectiles, caſtra denique Cn. Pompeij ſedente imperatore *cenſores.

al. ſectionem
al. decemuiri vendent.

PERVICACIA, & PERTINACIA hoc diſtant: Peruicacia eſt interdum bonarũ rerum perſeuerantia; Pertinacia ſemper malarũ. Accius Myrmidonibus:

Tu pertinaciam eſſe Archiloche hanc prædicas,
Ego peruicaciam aio, & à me vti volo.
Nam peruicacem dicis me eſſe, & vincere
Perfacilè patior, pertinacem nil moror:
Hæc forteis ſequitur, illam indocti poſſident,
Tu addis quod vitio eſt, demis quod laudi datur.

SENSVS & SENSA hoc ſeparantur: Senſus enim ſunt, qui ſentiunt; Senſa quæ ſentiuntur. Cicero de Oratore: Et quod exprimere dicendo ſenſa poſſumus. nam primùm manifeſtum eſt,

&

& ſapere nos,cùm incitatio ſit,vel ſenſus.

IVVENTVS & IVVENTA & IVVENILITAS hoc differunt.Iuuentus iuuenes;Iuuenta ętas ipſa; Iuuenilitas, quod ὁρμὴν, vel πάθος vocant Græci. Virgil.Georg.lib.iij.

Et patiens operis,paruoq́; aſſueta iuuentus.

Idem eodem:

Interea ſuperat gregibus dum læta iuuentus,

Solue mares.Salluſtius Catilinę bello:Ibiq́; iuuẽtutem ſuam exercuit.IdẽCatilina:Scio fuiſſe nonnullos, qui ita exiſtimarent,iuuentutem, quæ domum Catilinæ frequentabat. Varro Tithono,περὶ γήρως:Quam dereliquit multicupida iuuenilitas.

MORATA,MORIGERA, & MOROSA hãc habent diſtantiã: quòd Moroſa eſt contrariis,peruerſisque moribus.Afranius Vopiſco:

✱ dum Dum morigeram, *dum moroſam præbeo,
Deinde aliquid dedita opera controuerſiæ
Concinno, lædo interdum contumeliis. M.Tul. de ſenectute: Ac ſunt moroſi,& anxij,& iracundi, & difficiles ſenes.Plautus Aulul.Dummodo
Morata rectè veniat,dotata eſt ſatis.

Inter VEGETVM, & VIGENS hoc intereſt: quòd Vegetum ſit incolume; Vigens forte. Nam vegetum corporis; vigens etiam animi poſſumus dicere,vt in multis.

PROFESTI, & FESTI dies diſcernuntur ſic. Profeſti ſunt à feſtiuitate vacui. Afra. Priuigno: Quæ feſtiuo nos facere ſolemus die, quotidiano opere *promiſcuè omnia, atque profeſto concelebras focum.

promiſcui

QVÆRERE, & REQVIRERE hoc differunt;

runt: quoniã Requirere eſt diu quęrere. Afranius Fratriis: Proin tutum quæram, ne requirã te vide.

Specvla, & Specvlvm ſicut genere, ita ſignificantia differunt. Nam Specula deſpiciẽtiam ſignificat. Virg. lib. decimo:

Atque leo ſpecula cùm vidit ab alta
Stare procul campis meditantem prœlia taurum.

Speculum, quod imago redditur. M. Tullius in Clodium, & Curionem: Sed credo poſtquam tibi ſpeculum allatum eſt, longè te à pulcris abeſſe ſenſiſti. Varro Eumenidibus:

Sed nos ſimul atq; in ſummã ſpeculã peruenimus,
Videmus populum *futuris incinctum tribus. *furiis, lego,*

Confiteri, & Profiteri hoc diſtãt: quòd Profiteri voluntatis eſt; Confiteri neceſſitatis, & coactus: quod ita poſitum ſæpius legimus. Cicero pro Manlio. Hic ego non ſolùm confiteor, verùm etiam profiteor. Honeſtius profiteri, quàm confiteri.

Vlcvs & Vvlnvs hoc diſtant: quòd Vlcus tecta, & clauſa eſt malignitas. Virg. Geor. lib. iij.

Quam ſiquis ferro potuit reſcindere ſummum
Vlceris os, alitur vitium, viuitque tegendo.

Vulnus hians, & patens. Idem libro nono:

Produxi preſſi'ue oculos, aut vulnera laui
Veſte tegens.

Qvartvm & Qvarto prudentes differre dixerunt. Varro Diſciplinarum quinto: Aliud eſt quartò prætorẽ fieri, aliud quartùm. Et Quartùm locum ſignificat, & tres ante factos; Quarto temp⁹ ſignat, & ter ante factũ. Ennius rectè Quintus pater quartum fit Conſul.

Tvrpe,

TVRPE, & FOEDVM quam habeant diſtantiam, manifeſtũ eſt. Nã turpe leuior res eſt; Fœdũ vim habet maiorem. M. Tul. de offi. Luxuria verò cùm omni ætati turpis, tũ ſenectuti fœdiſſima eſt.

differitas, FORMÆ & FIGVRÆ quę ſit* differentia, M. Tul. manifeſtator eſt. Nam Formã integritatẽ ſpeciei eſſe voluit: Figuram formã noſtram. M. Tul. de offi. lib. i. Principio corporis noſtri magnã natura ipſa videtur habuiſſe rationẽ, quæ formam noſtram, reliquamq; figuram, in qua eſſet ſpecies honeſta, eam poſuit in promptu.

DIGNITATEM & VENVSTATEM diſcerni voluit M. Tul. vt Dignitas viris; Venuſtas feminis ſit attribuẽda, De offi. lib. i. Venuſtatẽ muliebrem *ducere* *dicere debemus, dignitatem virilem.

MONSTRA, & PRODIGIA, & PORTENTA hoc diſtant: quòd ſunt Mõſtra & oſtenta, monita deorum. Virgil. lib. iij. Primumque parentem Monſtra deûm refero. Prodigia deorum minę, vel iræ. Idem lib. tertio:

Sola nouum, dictuq; nefas Harpyia Celæno
Prodigium canit. Et lib. ſexto:
Prodigiis acti cæleſtibus oſſa piabunt.

Portenta oſtenta, quę aliquid imminere ſignificãt. Lucil. lib. xxvi:

Niſi portẽta, anguesq; volucres, ac pinnatos ſcribi(tis.

CELARE & CÆLARE hanc habẽt diſtantiã: quòd Celare eſt tegere, & abſcondere. Terentius: Bene diſſimulatum amorem, & celatum indicans. Virg. Æneid. lib. vi. Secreti celant calles. Cælare *inſculpere.* *inſcalpere. Virg. Æneid. lib. i. Cælataque in auro Fortia facta patrum. Varro Agathone:

Num-

Num'nam cælatus in manu dextra ſcyphus,
Cælo dolitus artem oſtentat Mentoris?

IGNOSCERE & CONCEDERE quemadmodum inter ſe diſtant, aperit M. Tul. ad Cęſarem iuniorem lib.i. Quod mihi, & Philippo vacationem das, bis gaudeo. nam & pręteritis ignoſcis, & concedis futura.

CONTEMNERE & DESPICERE eò diſtãt: quòd eſt deſpicere grauius, quàm contemnere. M. Tul. in Verrem actione iij. Quemq; contempſerit, deſpexerit, liberum eſſe nunquã duxerit. Idem ad Cæſarem libro iij. Amici nonnulli te contemni, ac deſpici, ac pro nihilo haberi *ſenatus voluit. Et de ſenectute: Contemni ſe putant, deſpici, illudi.

Senatum volunt

CVPIDITAS & CVPIDO diuerſa ſunt. Nã cupiditas leuior eſt. Lucil. lib. xxiij. Cupiditas ex homine; cupido ex ſtulto nũquã tollitur: ꝗ cupiditas pars quędã ſit tẽperatior defluẽs ex cupidine

ÆMVLATIO ab IMITATIONE hoc diſtat: quòd Imitatio ſimplex eſt, & liuorẽ atq; inuidiam non admittit; Æmulatio autem habet quidẽ imitãdi ſtudiũ, ſed cũ malitiæ operatione. Virg. lib. vi.

Æmulus exceptum Triton (ſi credere dignum eſt)
Inter ſaxa virum ſpumoſa immerſerat vnda.

Tul. in Ceſaria. Quaſi quodã æmulo, atq; imitatore ſtudiorũ & laborũ meorũ, & comite abſtracto.

PROBATVM, & SPECTATVM vis maioris eſt. Lucillius lib. xxvi. Tuam probatam mihi, & ſpectatam maximè adoleſcentiam.

BELLVM & PROELIVM hoc differũt: quòd prœlia partes ſunt belli, hoc eſt in bello cõgreſſiones. Lucil. lib. xxvi. Vt populus Romanus victus

vi, & ſuperatus prœliis ſæpe eſt multis; bello verò nunquã, in quo ſunt omnia. Virg. lib. vndecimo:
Infantem fugiens media inter prœlia belli.

Inter CAVERE, & VITARE Lucillius eſſe diſtantiam voluit lib. xxvi, & eſſe plus vitare: Quid tibi cauendum cenſes, quid vitandum maxumè.

VETVSTISCERE, & VETERASCERE quid interſit Nigidius cõmentator Grammaticus lib. x. deplanauit: Dicemus quæ vetuſtate deteriora fiunt vetuſtiſcere; inueteraſcere quæ meliora. M. Tul. ad Hirtium lib. vij. Cùm enim nobilitas ſit nihil aliud quàm cognita virtus, quis in eo, quẽ veteraſcentem videat ad gloriam, generis antiquitatem deſideret?

NOCENS à NEFARIO, & IMPIO diſtare, vti Nocens leuius videri poſſit, M. Tul. de offi. lib. ij. voluit: Nec tamen vt hoc fugiendum eſt, ita habendum eſt religioni contrariũ, nocentem aliquãdo, & nefarium, impiumq́ue defendere.

INNVERE & ANNVERE hoc diſtant: quòd Innuere eſt facie ſignificare. Terent. Adelphis:
Vulg. Innuere *Annuere, quin pugnus continuò in mala hæreat.
Non innuerã, verũ in iſtam partem potiùs peccato tamen. Annuere concedere. Virgil. libro x.
Annuit his Iuno, & mentem lætata retorſit.
M. Tul. Hortenſio: Quod cùm vterq; noſtrum annuiſſent, omneſq; ad id tempus, quod erat dictum poſtero die veniſſemus. Poſitum eſt annuere pro innuere: Plautus Aſinaria:
Neque illa vlli homini nutet, nictet, annuat.

FLAGRARE, & FRAGRARE ita diſcernuntur: quòd *Flagrare eſt incẽdi, & ardere; Fragrare verò

verò olere, & in plurimis inuenitur iſta diſcretio.

Noxa & Noxia hanc habẽt diuerſitatem: quòd eſt Noxa peccatum leue. Virgilius Æneidos lib. primo:

Vnius ob noxam & furias Aiacis Oilei.

Noxia nocentia. Virg. lib. octauo: Iræque & crimina noxia cordi. M. Tul. Hortenſio: Et cæteras quidem res, in quibus peccata non maximè afferunt *noxias tamen, ni ſciunt, attingunt. *noxias, tamen inſcij attingunt.

Plvs à mvlto vetuſtas voluit diſcrepare, & poteſt videri hanc habere diſtantiam, vt ſit Multum à plurimo minus, ac non ſupra modum. Virg. Georg. lib. primo:

Multùm adeo raſtris glebas qui frangit inertes.

Plus, ſicut in pleriſq;, quod maioris modi eſt, quã neceſſarium eſt, atque ideo M. Tullius maius diſcreuit Epiſt. ad Catonem: Nec iccirco mihi deſiderandam eſſe dignitatem meã, quòd eam multi impugnarint, ſed eo magis recolendam, quòd plures deſiderarint.

Inter Speratam, Dictam, & Pactam & Sponsam hoc intereſt: quòd virgo pri⁹ quàm petatur, ſperata dicatur. Plautus Amph.

Amphytrio vxorem ſalutat lætus, ſperatam ſuam.

Dehinc promiſſa, vel pacta, vel ſponſa dici poteſt. Virgil. Æneid. lib. ij.

Cui pater & coniux quondã tua dicta relinquor?

Et idem alio loco: Et gremiis abducere pactas.

Titin. Diuortio: Cui exacta ętate ſpõſa ſit deſpõſa.

Mvtvvm à Foenore hoc diſtat, quod Mutuum ſine vſuris; Fœnus cum vſuris ſumitur, & eſt accepti fœtus. vnde & fœnus dictũ eſt, vt Græcè

mutui τόκος, quaſi partus* multi ſumpti. Plau. Aſin. Nā ſi mutuò non potero, certū eſt, ſumam fœnore. Vnde honeſtius mutuū eſt, quod ſub amico affectu [1]fiat, tamen vſu tēporis neceſſarij fœnore ſumere decet.

[1] *Lego, fiat meum tuum vſu temporis neceſſarij. in manuſcr. erat tum pro tuū: reliquæ voces otioſæ ſunt, atque vnde obrepſerint neſcio, quū in ſcripto codice nō exſtent. aſſutas hariolor ob vocem, tum, in, tamen deflexam.*

quod Inter NVTARE & ANNVERE & NICTARE veteres hoc intereſſe voluerunt:* vt Nutare capitis; Annuere, vel innuere narium vel labiorū; Nictare oculorum ſignificantiam eſſe decreuerint. Plautus Aſinaria:

Nec illa vlli homini nutet, nictet, annuat.

SIMVLARE, & DISSIMVLARE hanc habēt diſtātiā. Simulare eſt fingere ſcire, quæ neſcias; Diſſimulare fingere neſcire, quę ſcias. Sal. Catilinę bello: Cuius rei libet ſimulator, ac diſſimulator.

CASTITAS & PVDICITIA paria deputantur: cùm ſit Pudicitia ab iniuria turpium libidinū libera; Caſtitas & ab his continens, & remota; prętere & religioſa munditia, & puritas. Virgilius Georgic. lib. ſecundo: Caſta pudicitiam ſeruat domus. Virg. Æneid. libro ſexto:

Quique ſacerdotes caſti dum vita maneret.

Et libro ſeptimo:

Præterea caſtis adolet cùm altaria tedis. atque ideo plus eſt caſtitas à pudicitia, quòd par ſit pudicitia cum aliis cæteris caſtitas.

PASCERE & ALERE hoc diſtant auctoritate: vt ſit Alere ſufficiēdi generis curam habere; Paſcere

ſcere natos cibo ſaginare: Varro γεροντοδιδασκάλῳ: Vbi prægraues paſcuntur pauonum greges.

ORA & ORÆ licet paria eſſe videantur; tamen vt genere, ita intellectu diſtant. nam quoties in his neutrum genus tangitur; vultus, vel facies noſtra ſignificatur. Virgilius: Os, humeroſque deo ſimilis. Et libro xij.

Ora citatorum dextra detorſit equorum. quoties femininũ, cuius rei libet fines. Virgil. Æneid. lib. i.

Exire, locoſque
Explorare nouos, quas vento acceſſerit oras.

Inter EXSTINGVERE & OPPRIMERE intereſſe Cicero voluit de amicitia, vt ſit maius Opprimere, quàm Exſtinguere. Quamobrẽ primùm danda opera eſt, nequa amicorum diſſidia fiant: ſin tale aliquid euenerit, vt exſtinctæ potius amicitiæ, quàm oppreſſę videantur. quaſi quod exſtinguitur poſſit *renouari; quod opprimitur, non queat. *reflammari*

MORBVM à VITIO prudentia veterum ſic voluit ſeparari: vt ſit Morbus, cùm acceſſit vtique aut temporis, aut contagij; Vitium perpetua & inſanabilis, atque irreuocabilis cauſa.

MEMINISSE & IN MEMORIAM REDIRE hoc differre Ariſtoteles putat, διαφέρει μνημονεύειν *τῷ μεμνῆσθαι, & vult meminiſſe omniũ eſſe animantium, vt cibi, potionis, ſomni, voluptatis: in memoriam reuocare, quod exciderit, non niſi homines poſſe. *τοῦ ἀναμιμνήσκεσθαι,*

DIE QVARTA & DIE QVARTO hoc diſferre prudentes volunt: quorum tamen auctoritas in obſcuro eſt, vt ſit die Quarto temporis pręteriti; die Quarta futuri.

MENTIRI & MENDACIVM DICERE, quemadmodum diſtēt, P. Nigidius ſtudiis bonarum artiū* prçclariſſimus manifeſtiſſimè ſeparauit. Qui mentitur, ipſe nō falſus alterū fallere conatur: qui mendaciū dicit, ipſe fallitur. quātū in ſe eſt, vir bonus præſtare debet, vt nō mentiatur, prudēs ne mēdaciū dicat: alterū iudicat in homine, alterū nō.

præcellentiſſimus

FESTINARE, & PROPERARE veteres voluerunt habere diſtantiam: Cato oratione, quam de ſuis virtutib⁹ ſcripſit. Aliud eſt properare, aliud feſtinare. qui vnum quid *maturè tranſigit, is properat: qui multa ſimul incipit, nec perficit, is feſtinat. Verū vtrorunq; verborū ratio ſub hac ſignificantia proxima eſt veritati, vt ſit ſçpe animi properare ſtudioſè ad res aliquas contendentis, feſtinare corpore neceſſitatibus obſequendi. Virgil. lib. iiij.

mutare tranſit. Vide Agellium lib. 16. cap. 14.

Et mediis properas aquilonibus ire per altum.

Idem Æneid. lib. ſecundo:

Feſtinate viri, nā quæ tam ſera moratur Segnities?

MATRONÆ, & MATRESFAMILIAS diſſimilitudinem hoc modo veteres docti ſeparant quidam, vt ſit Matrona quæ peperit ſemel; Materfamiliâs quæ ſæpius: ſed hæc definitio videtur abſurda. Ad hæc fidelius locupletiores matronā, quæ in matrimonio ſit mariti etiā ante ſuſceptos liberos, dictam; meliore tamen matris futuræ ſpe M. Tullius nomine nuncupatam: matrem verò familiâs quæ in familia mancipioque ſit *patria, & ſi in mariti matrimonio eſſet.

Vide Agellium lib. 18. cap. 6.

lego, patriſfamiliæ, ex Pompeio.

AVARVM, & AVIDVM ita diſcernuntur: Auarū enim ſemper in reprehenſione eſt; Auidum autem ab auendo, quod eſt, etiam honeſtè cupiendo,

do, & *à delectatione intelligi poteſt, ac per hoc aliquando malis, aliquādo bonis adiungitur cauſſis. Vt Virg. Geor. lib. ij. Paſcuntur oues, auidæque iuuencæ. Salluſt. bello Catilinæ: Laudis auidi, pecuniæ liberales erant. *ab electione*

AVDACIA & AVDENTIA hoc differunt: quòd Audentia fortitudinis ſit; Audacia temeritatis. Vt Salluſtius: Audacia pro muro habetur. & apud veteres ſæpe ſic. Audētia. Virg. Audēteis fortuna iuuat. Et: Audētior ibo In caſus omneis. quāquā & audaciā pro fortitudine legimus, vt Virgil. lib. ix. Irim de cælo miſit Saturnia Iuno Audacem ad Turnū. Et: Aude hoſpes contemnere ope, quod humanitatis ſit potiùs, quā temeritatis

PROSPICERE, & RESPICERE diſtant: vt aduorſum videre, Proſpicere rectè dicatur; Reſpicere quaſi retrò aſpicere. Var. Manio: Sedens altus alieno ſumptu, neque pòſt reſpiciens, neque antè proſpiciens.

FVROR ab INSANIA diſtare Cic. Tuſc. lib. iij. oſtendit: Itaq; non eſt ſcriptū, ſi inſanus; ſed, ſi furioſus eſſe incipit. Inſaniā enim cēſuerūt inconſtantiam, id eſt, *ſanitate vacantē; tamen poſſe tueri mediocritatem officiorum, & vitæ communē cultum, atq; vſitatū. furorem autē eſſe rati ſunt mētis ad omnia cæcitatem. quod cùm maius eſſe videatur, quàm inſania, tamen eiuſmodi eſt, vt furor in ſapientem cadere poſſit; inſania non poſſit. *inſanitatem*

CONFIDENTIÆ, & FIDENTIÆ diſcretionem pandit M. Tul. Tuſc. lib. iij. Qui fortis eſt, idē fidens, quoniam confidens mala conſuetudine* loquentium in vitio ponitur, ductum verbū à confi- *al. loquendi*

 dendo,

dēdo,quod laudis eſt. Qui autē eſt cōfidēs,is profecto nō extimeſcit.diſcrepat enim à timēdo fidēs.

INVIDIA, & INVIDENTIA. Cic.Tuſc.lib. iij. Poſſet etiā in miſericordiā,poſſet in *inuidiam. Non dixi in inuidiā, quæ tum eſt,cùm inuidetur. Ab inuidendo autem inuidentia rectè dici poteſt, vt fugiamus ambiguum nomē inuidiæ. Et lib.iiij. Vt ægritudini inuidentia. (vtendum eſt enim docendi cauſa verbo minùs vſitato ; quoniam inuidentia nō in eo, qui inuidet,ſolum dicitur,ſed etiā in eo,cui inuidetur.)

inuidentiam

ÆGROTATIO,& ÆGRITVDO. Cic.Tuſc. lib.iij.Sed propriè vt ęgrotatio in corpore,ſic ægritudo in animo nomen habet.

IRACVNDVS & IRATVS, ebrius & ebrioſus, amator & amans quid inter ſe diſtent, Cicero diſcreuit Tuſc.lib.iiij. Aliud iracundum eſſe,aliud iratum ; vt differt anxietas ab angore. neque enim omnes anxij,qui anguntur aliquādo.*Inter ebrietatem,& ebrioſitatem*hoc intereſt,*aliud eſt amatorem eſſe,aliud amantem.

vt inter
hoc, abeſt à vulg.
aliudq;.

LÆTARI & GAVDERE diſtant:vt Cic.Tuſc. lib.iiij. Atq; vt confidere decet, timere non decet; ſic quidem gaudere decet,lætari non decet:quoniā docendi cauſa à gaudio lætitiam diſtinguimus . vt autem innuit idem Cicero,gaudium in ſapiente,& in rebus bonis ſemper eſt;lætitia etiam in malis,& turpibus rebus eſſe poteſt.

PERNICITATEM, & VELOCITATEM Cic.diſcreuit Tuſc.l.v. Præſtās valetudine,saribꝰ, forma, acerrimiſq; * integerrimiſq; ſenſibus: adde etiā ſi lubet,pernicitatē.Et Virgil.Geor.lib.iij.hoc ſenſit.

integriſque

ſenſit. Dura iacet pernix inſtrato ſaxa cubili. vt illud ſit celeritatis;hoc patientiſſimæ fortitudinis.

METVM, TIMOREM, FORMIDINEM, PAVOREM Cicero diſcreuit Tuſc.libro quinto: In quem autem metus,in eum formido,timiditas, pauor,ignauia.

INNOCENS & INNOCVVM hoc diſtant: quòd ſit Innocens non nocens; & Innocuum illæſum. Virgilius libro decimo : Et ſedere carinæ Omnes innocuæ.

LEGERE & ELIGERE non ſub ea ſignificatione intelligi vult Varro de re ruſtica lib. i. Aprica prius debet deſcendere de vite: * in vindemia dili- *è vindemia*
gentis,vua non ſolùm legitur ad bibendũ, ſed etiã eligitur ad edendũ.vt ſit legitur, colligitur, vt plerunq; eligitur melior quæque de plurimis.

MISERARI & MISERERI cæteri his ſenſibus eſſe voluerũt:vt ſit Miſerari flere & lamentari; Miſereri miſerationẽ alienis caſibus exhibere, & actiuo ad primum affectũ,paſſiuo ad ſecũdũ. Acc. Euryſace: Heu mihi,vt etiã hæc ærumna mihi luctũ addit luctibus. alia perſona : Quid miſerari id me Euryſacem tuam *ſodalitatẽ memoras? formi- *ſolitatem,*
das tibi ? te commiſerabar magis, quàm miſerebar *pro ſolitudine*
mei,& multis *mei & aliquãdo vexata generibus? *talia*

ACEROSVM & ACERATVM vtrunq; nouè poſitum;ſed diſtanti proprietate ſignatum. Aceroſum nanq; panem farre minus purgato, nec ſordibus à candido ſeparato dicendum veteres putauerunt. Lucillius lib.xxv.

Quæ gallam bibere,ac rugis conducere ventris
Farre aceroſo , oleo decumano , pane*cumano

 coêgit,

coëgit Cumano. hunc Græce ἀὐτόπυρον vocant.

laterariis

coëgit, tunc Græci ὑπόπυρον vocãt. Aceratum verò eſt lutũ paleis miſtum, vt *laterarij vſus eſt. Lucil. lib. ix. [1]Latere qui ducit habet nihil amplius. Nam quã commune lutum à paleis, cœnumq; aceroſo.

[1]*Nam laterem qui ducit, habet nihil amplius vnquã,*
Quàm commune lutum è paleis, cœnumq́ aceroſum.

MVLTVM & SATIS eo diſtant: quòd Multũ infinitum eſt; Satis finitum. Auaris illud, hoc parcit ſe continentibus applicandum eſt. Lucil. lib. v.

Nam ſi quid ſatis eſt homini, id ſatis eſſe potiſſet:
Hoc ſat erat: nunc cùm hoc non eſt, quî credimus porrò

potiſſe

Diuitias vllas animum mi explere *poſſe?

Et libro xviij.

Deniq; vti ſtulto nil ſit ſatis, omnia cùm ſint.

OMNE atque TOTVM, vt ab omni plus eſſe Totum putent, volũt quidam eſſe ſeiunctum; cùm indiſcretè inter auctores frequẽter poſitum legerimus, & vtrunq; cum ſignificantia vniuerſitatis. Lucret. lib. i. Totum video per inane geri res. Virgilius Bucolicis: Omnia vincit amor. Et idẽ Geor. libro tertio:

Omne adeo genus in terris hominumq́; ferarũq́;,
Et genus æquoreum, pecudes, pictęq́; volucres
In furias, ignemq́; ruunt, amor omnibus idem.

Et Æneid. lib. ſexto: Totamq; infuſa per artus
Mens agitat molem, & magno ſe corpore miſcet.

Quid quòd totũ, quod plus putatur, non pro cuncto alicubi accipi poteſt? Virg. Georg. lib. iij. Totas Aduoluere focis vlmos, igniq́; dedere. vt ſit totas, integras; non omnes, quæ in mundo ſunt, vlmos.

NITI & OBNITI cùm ex vno ſint intellectu,

acceptis

acceptis tamen præpoſitionibus* fit diuerſum. Niti enim poteſt videri, aut aliquam gratiam, aut honorem, aut vtilitatem ærumnoſo tendere ſine labore: quanquam in aliquibus grauiùs audiatur, vt ſint enixæ pariendi labore defunctæ; Inniti autem incumbere manifeſtum eſt. Virg. lib. vi. *fiunt*

Ille vides pura iuuenis qui nititur haſta.

Obniti verò eſt contra aduerſa obluctari. Virgil.

Sæpe vſque adeò obnixi non cedere. Et alibi:

Obnixi torquent ſpumas, & cœrula verrunt.

Terent. Andria: Pedibus, manibusque obnixè omnia facturum.

ILLIX, & ILLEX hoc diſcernuntur. ab illicendo Illix; Illex verò à quo lex non ſeruetur. Plautus Pœnulo:

Qui illi tantæ rei ante fuimus illices.

Idem Perſa: In iure illex, hoc eſt, viuens ſine lege, ſine iure labes populi.

ERGASTVLVM, & ERGASTVLVS vt genere, ita & intellectibus differunt. Nam neutro carceris locus eſt; maſculino cuſtos pœnalis loci. Lucil. lib. xv. Non ergaſtulus vnus, & alius iudicem oppoſuit, vt nemo ſententiam liberè, quaſi ergaſtulus poſſit dicere.

FREMERE, & FRENDERE hoc diſſeparantur: quòd eſt Fremere magnum ſonare. Virgil. Georgicorum libro ij.

Fluctibus, & fremitu aſſurgens, Benace, marino.

Frendere alicubi cum gemitu, vel iracundia miſerum, aut minax ſonare. Virg. Æneid. lib. iij.

Luminis effoſſi fluuidum lauit inde cruorem
Dentibus infrendens gemitu.

Pacu. Antiop. Frendere noctes miſera, quas perpeſſa ſum. Plau. Nec machæram audes dentes frẽdere. Pacu. Antiopa: Fruges frẽdo ſolas, ac ſic probo re. Accius Troadibus: Saxo fruges frendas.

iudiciorum & litium ſedes ſunt: maſculino ſpatia in nauibus apertiora.

FORA, & FORI, vt genere, ita & intellectibus diſcernuntur. neutro enim *loca ſunt, quibus ius dicitur; maſculino ſpatia in nauibus: vt Vir. vi.

Inde alias animas, quæ per iuga longa ſedebant,
Deturbat, laxatque foros, ſimul accipit alueo
Ingentem Æneam.

vel locus apertus, ac patens, vnde & gladiatores foros facere dicuntur, cũ longo circuitu ſectãtur.

legendum cenſeo, docet magiſter

EDVCERE, & EDVCARE hanc habent diſtantiam. Educere eſt extra trahere; Educare enutrire, vel prouehere. Var. de liberis educãdis: Educit enim obſtetrix, educat nutrix, inſtituit pædagogus, *hoc & magiſter.

ABORSVS, & ABORTVS varias habẽt ſignificationes. Aborſus enim ille dicendus eſt, qui in primis menſibus, cùm conceptui exordium factum eſt; Abortus propè tempus pariendi: tunc enim moritur quod naſcitur. in plurimis hoc recõditum inuenimus.

DE IMPROPRIIS.

Quintipor Clodius tot leg. fecerit muſa

EDOLARE fabrorum eſt verum verbũ, cùm materiarum cõplanatur aſperitas. Vſi ſunt eo laudandi ſcriptores vetuſtatis, etiam ad alias fabricas rerum. Varro Bimarg. Cùm *tot comœdias ſine vlla *fecerimus, ego vnum libellum non edolem, vt ait Ennius.

SVLCVS omne quicquid in longitudine aculeatum

leatum eſt, dici poteſt veterum auctoritate doctorum. Var. Bimarg. Et pater diuûm triſulcum fulmen igni feruido* actutum mittat in tholum* Marcelli. Virg. Æn. l. ij. Et linguis micat ore triſulcis.

actum macelli

PENVLAM abuſiuè omne quicquid tegit, nobiliſſimi veteres tranſtulerunt. Var. Manio: Cùm corrigias diſruptas tenet, penula reliquum pedem ſcortea pertegere.

VITREVM pertenue, & perlucidum quicquid eſt, auctoritate veterũ dici poteſt. Var. Mod. Quàm iſtorũ* vitrea ęſtate os tendat vnicè clauos.

vitreæ togæ oſtentant tunicæ. ſic infrà in, tunica

TELA etiam lapides dici poſſe auctoritas docuit, & omnia quæ iaciuntur. Siſenn. Hiſtor. l. iij. Manualeis lapides diſpartit, propterea quòd is ager omnis eiuſmodi telis indigebat.

SILENTIVM fieri conſuetudine ſumptum eſt. Siſen. Hiſt. l. iiij. Oriri de contrario ſilentium.

CÆCVM non ſolùm oculis captũ, ſed & inſidioſum, & occultè malum, vel latens, & tacitum quid veteres dicendum exiſtimauerunt. Siſen. Hiſtor. lib. iiij. Subitò mare *ſubhorreſcere, cæcoſq; fluctus in ſe prouoluere leniter occepit. Virg. Æn. vi. Cæca regens filo veſtigia.

per ſubhorreſcere. ſor. per ſe horreſcere

LABRA non hominum ſolùm, ſed & margines, vel fines dici poſſe auctoritas perſuadet. nam & labruſcam genus erraticæ vitis eſſe volunt, quæ in ſepibus & in labris agrorum, & terminis naſcitur, vt Virg. Bucolicis:

Syluestris raris ſparſit labruſca racemis. Siſenna Hiſt. iiij. Innoxios tremẽtibus artub⁹ repẽtè extrahit, ſiſtitq; in labro ſummo fluminis, cęlo albente. Vir. 7. Sicut aquę tremulũ labris vbi lumẽ ahenis.

INTER-

INTERFICI, & OCCIDI ad animata veteres vehementi auctoritate poſuerũt. Plaut. Menæchmis: Occiſa eſt hæc res. Lucil.

Durum, molle voras, fragmenta interficis panis.

Virg. Georg. lib. iiij.

Fer ſtabulis inimicũ ignẽ, atque interfice meſſes.

Salluſt. Hiſtor. lib. ij. Multique commeatus interierant inſidijs latronum. Plaut. Mercatore: Mihi harum ædium interitus interfectus eſt. Cic. Oeconom. Nullo modo faciliùs arbitror poſſe, neque herbas areſcere, & interfici, neque terram ab ſole percoqui. Idem ad Hirtium lib. ix. Dicis quaſi iſtuc intereat, neſcio; non tamen erat mihi iucundum, *ſeueriùs nequi caſus perimeret ſuperioris. Lucillius:

ſed veritus

Intereunt, labuntur, *euntur omnia verſum.

for. aguntur'que omnia verſum

GANNIRE cùm ſit propriè canum, Varro aſinos rudere, canes gannire, pullos pipare dixit. Lucret. lib. v. alio pacto: Gannitu vocis adulent. Etiam humanam vocem nonnulli gannitum vocauerunt. Afran. Proſa: Gannire ad aurem nunquã didici. Lucil. lib. vij Eodem pactolo gannis.

DOTATVM nõ à dote dici, ſed ab omni qualibet copia Cicero de Orat. lib. i. auctor eſt: Cuius artem cùm indotatam eſſe, incomitatam, & incomptam videris, verborum eam dote locupletaſti, & ornaſti.

PVTIDVM & ſenſibus, & auribus probari Cicero de Orat. lib. iij. ſcribit: Quoniam hæc ſatis ſpero vobis quidem certè maioribus natu inhoneſtá, & putida videri.

CINNOS, ac FVCVM, quod eſt aliud coloris,

loris,etiam non talium rerum Tullio auctore diſcimus de Orat.lib.iij. Atque eò citius in oratore, aut poëtæ cinnis ac fuco oſtenditur.

ABDICARE non ſolùm de patris facto poteſt dici,quod eſt familia abijcere; ſed rem quamlibet negare.Pacuu. Atalant.

Mortem oſtentant,regno expellunt, cõſanguineã
Eſſe abdicant.

EQVISONES non equorum tantùm moderatores aut magiſtros, ſed omnes, quibus regimen conceditur cuiuſlibet rei, dici poſſe veteres probauerunt. Var. Marcipore: Hîc in ambiuio nauem conſcendimus*paluſtrẽ, quam nautici equiſones per viam conducerent*loco.

plauſtrem
loro. vide ſuprà in, equiſo.

MERIDIEM mediam dici diei partem omnes ſolummodò dicendum putant,cùm & noctis eſſe eam temporis partem doctorum auctoritas dixerit. Var. Marcipore:

Repentè noctis circiter meridiem
Cum pictus aër feruidis latè ignibus,
*Cæli oræ anaſtricæ oſtenderent.

ſor. oras aſtricas oſtenderet

Nos in epiſtolis, quę inſcribuntur,à*doctrinis de peregrinando,& vigilia. Igitur aliquando,& morantium cogitationem priùs quàm ætas in meridie & *torpedinem pelleret.

ſor. doctis
torpitudinem

RHEDAM pro curru Varro Marcipore dixit: Dixe Regi Medeam aduectam per aera in rheda anguibus.

FASCEAM pro cortice .Var. γεροντοδιδασκάλῳ:*In quibus libis ſacraturi faſcijs cingit forem.

leg. In queîs libyſſa [illegible], vide ſupra in, citrus.

LIBRVM pro cortice. Virg. Georg. lib.ij.
Vdóque docent inoleſcere libro.

VISCVM

VISCVM poſitũ pro rete à tenacitate. Var. Parm.

Lepuſculi timentes hoc quadrangulum
Dedit Diana rete nexile, ἄρκυας,
Viſcum, ſagenam, lineamque compedem.

CALCAR pro impetu. Var. Seſquiulyſſe: Ventus *ſuo caſu vehementiùs ſufflare, & calcar admouere. Ebrios* & Ticinios non vinolẽtos, *aut ſi nociuo, ſed expletos qualibet re poſſumus dicere. Var. Eumenid.[1] Et cæteri ſcholaſticis auribus ſcholica dape, atque ebrijs feſticè ἀπεραντολογία conſurgia conſurgimus ieiunis oculis.

for. ſub occaſu

ex Titinnio

aut vinoſos. lego.

[1] *Lego ex cõiectura, accedẽtibus veſtigijs veteris ſcripturæ: Et alteri ſcholaſticis fartis auribus ſcholica dape, atque ebrijs feſtiua ἀπεραντολογία, conſurgimus ieiunis oculis.*

TORRERE non ſolùm ignis, ſed etiã frigus poteſt auctoritate Varronis Eumenid. Capite operto eſſe iubet, ante lucem ſuſcitat, frigore torret, venatum eijcit ieiunio villicum. Cuius auctoritatis grauitatem ſecutus Maro à vero non aberrauit Georg. i. Aut Boreæ penetrabile frigus adurat.

*GIBBERVM pro exſtanti, & eminẽti. Var. Eumenid. Item tragici prodeunt capite *gibbero, cùm antiqua lege ad frontẽ ſuperficias accedebat.

Liberum libero

ÆDIFICANDI manifeſta ſignificatio eſt. ab eo tractum eſt, vt quæcunque fabricantur, qualibet opera ædificari dicantur. Virg. Æneid. ij.

Inſtar montis equum diuina Palladis arte
Ædificant.

SQVALERE non ſordium plenum eſſe tantummodò, vt nunc conſuetudine perſuaſum eſt, ſed honeſta re abundare, & refertum eſſe veteres hone-

neſta auctoritate poſuerunt,ducique hanc ſignificantiam à ſquamis putant: vt enim eſt in corporibus ſordium alta congeries,qua ſqualere dicũtur; ita quod fuerit qualibet re denſatum, oneratum, inculcatumque,ſqualere voluerunt. Virg.xi. Per tunicam ſqualẽtem auro.Acc.Pelopidis:Eius ſerpentis ſquamæ ſqualido auro, & purpura* textæ.

pretexta,citat Agelius 2.ca.6.

TRANSGRESSVS à pedum gradu propriè dicitur,ſed auctoritas vetuſtatis liberiorem vſum loquẽdi dedit.vt Sallu.hiſt.i.& de ijs qui nauigaſſent, & de ipſis nauibus, eo verbo vti voluit, in quib⁹gradus non ſit*deſertio: Nactus obſcurã noctẽ,æſtu ſecundo,ac inde tranſgreſſos omnes recipit *modos præcepturus à Luſitanis. Alibi de ſcaphis:Earũ aliæ paullum*nimio progreſſæ interim ſicco onere,cùm pauor corpora agitauerat,deprimebãtur. Lucr.Præterea pauit voxque, facitque, Aſperiora foras gradiens arteria clamor.

leg.de Sertorio

mons preceptus

progreſſe nimio ſimul & incerto, ita Agel.citat l. 10.cap. 26.

BIBERE rectè dici ea omnia,quæ hauſtus habent,vt animalia, & terræ. vt Virg. Buc.Sat prata biberũt.Verùm auctoritate litterata etiã arida, aut ſicca, & quib⁹ hauſt⁹ nõ ſit, bibere poſitũ inuenim⁹.Vir.xi. Haſta ſub exſertã donec perlata papillã Hæſit,virgineumque altè bibit acta cruorem.

LIBIDINEM, & APPETITVM, vel ÆMVLATIONEM etiam honeſtæ rei poſſumus dicere,vt ſit libido omne quod libuerit.Sall.Catilinæ bello: Magisq; in decoris armis, & militaribus equis, quàm in ſcortis, atque conuiuijs libidinem habent.

VSVS ab vtendo, vnde & vſurpare dictũ eſt obtinere.Poſuit quoq; vetuſtas vſu perire,hoc eſt

non

non vtendo aliquid poſſe. Plaut. Amph.
Eſt profectò, caue ſis, ne tu te vſu perduis.

FVRTVM etiã non ablata res ſolùm, ſed etiã quicquid occultè geritur, auctoritate veterum dici poteſt. Virg. Georg. lib. iiij.
Vulcani, Martisque dolos, & dulcia furta.
Plautus Amphitryone:
Manifeſtũ hunc obtorto collo teneo furẽ flagitij.

INGREDI non ſolùm, vt eſt manifeſta eius verbi ſignificatio, ſed etiam venire, ac ſe oſtendere auctoritate Plauti poſſumus dicere in Amphitr. Nihil te pudet, ſceleſte, populi in conſpectum ingredi?

OBSEQVIA non ſolùm minores maioribus exhibere, ſed etiam minoribus per vicem veterum excellens auctoritas voluit. Plaut. Aſinar. Ego ſanè cupio obſequi gnato meo.

VERSVTOS non ſolùm ad malitiam callidos, verùm & rectè peritos intelligi poſſe Plautus informat Aſinaria: Nec magis verſutum, nec quo caueas ægrius. Idem: Homini verſuto, ſi quid rectè curatum velis, mandes.

DEVORARI non ſolùm cibus gutture, ſed & vox auribus poteſt. Plaut. Aſinar. Auſcultate, atque operã date, & mea dicta deuorate. Et Aulul. Nimium libenter edi ſermonem tuum.

quod incorporatum eſt

BICIPITEM *quoque rerum incorporearũ poſſe dici Varro de vita populi Romani lib. iiij. aperuit: In ſpem adducebat, non plus ſoluturos, quàm vellent, iniquus equeſtri ordini iudicia tradidit, ac bicipitem ciuitatem fecit, diſcordiarum ciuilium fontem.

DEFÆ-

DEFÆCATA omnia pura,& inturbata, & ſine ſordibus poſſumus dicere, vt vinum ſine fęcibus. Plautus Aulularia:

Nunc defæcato demum animo egredior domo.

MALITIAM veteres,vt dolum medium, ponendam eſſe duxerunt, quaſi ſit & bona. Plautus Aulul. Certè ædepol equidem te ciuem ſine mala omni malitia,adeo vt improbum propoſuerit malo,quod *grauius putatur. In eadem: Quid factis, neq; malis,neque improbis. *leuius*

BELLVAM indifferenter poſuit auctoritas veterum. Plautus Aularia:

In quo quidem Agnoſcat ſcio, magis *nuſquam curioſam eſſe vllam belluam. *nunquam*

CROCIRE cùm ſit coruorum, Plaut. Aulul. cantare eos dixit: Non temerè eſt, quod coruus cantat nunc mihi ab læua manu.

ROSTRVM hominis dici non debere conſuetudo prę́ſumpſit apud Plautũ Menæchmis poſitũ:

Apud menſam plenam homini roſtrũ deliges.

Turpilius Pedio: Nec vnquam vidit roſtrum tragœdia tantùm *vti. Lucillius Satyr. lib. quinto: *Titi.*

Ne deſignati roſtrum prætoris, pedesq́ue
*Spectes. Idem libro nono: *Spectet.*

*Arripio & roſtrum labe,atq; hoc zeferiat im
Percutio, dentesq́; aduerſos diſcutio omneis. *legendũ exiſtimo ita: Arripio, & roſtrũ labiaq́. hic Zopyrioni Percutio,*

Varro περὶ πλοῦ libro ſecundo περὶ φιλοσοφίας: Itaque videas barba roſtro illum commentari, & vnumquodq; verbum ſtatera auraria pẽdere. Idem Serrano περὶ ἀρχαιρεσιῶν: Roſtrum in *protrudendum ceſſerent. *leg. protrudendo inceſſerent.*

FATVM, ſicuti communiter intelligitur, ſigni-

ficantiam decreti habet, à doctis tamen indaganter inuenimus poſitum pro voluntate. Virgil. lib. vi.

Heu ſtirpem inuiſam, & fatis contraria noſtris,
Fata Phrygũ. Nec enim Iuno, aut quiſquã Deorũ fatum habet, quod ipſi faciunt. Et eodem:
Filius huic fato diuûm, prolesq; virilis
Nulla fuit. Et alio:
Et ſi fata Iouis poſcunt, hic terminus hæret.

Caue etiã frontẽ excordẽ, labia, ſupercilia, rictus.

Rictvm ferarum dici volunt, cùm Titinnius etiã auctor ſit hominis dici debere: *Caue ex corde frontem labeat ſemper facto rictus. Item Pomponius Proſtibulo: Quis hic eſt quamobrẽ hic proſtat, rictum & labeas cùm conſidero? Lucillius Satyr. lib. iij. Malas tollimus nos atq; vtimur rictu. Varro, *πιπία πάππῳ, περὶ ἐγκωμίων*: Antè auris modo ex ſobolibus paruuli intorti dimittebantur, ſed cincinni oculis ſuppętulis, nigellis pupillis, quã hilaritatem ſignificantes animi rictus paruiſſumus, vt refrę nato riſu roſeo.

Stvprvm, quod cum viduis cõmittitur hoc ſolum dici putant, veteres pro adulterio & vitio ponunt. Plautus Amph.

Stupri, dedecoris à viro argutam meo.

Salluſtius Hiſtoriarum libro tertio: Ac ſtatim fugitiui contra præceptum ducis rapere ad ſtuprum virgines, matronasque.

Thesavrvm etiam peſſimæ rei copiam dici poſſe Plautus voluit Amph. Qui domi vxorem meã impudicitia impediuit, teneo theſaurũ ſtupri.

Compotem in bonam partem ſolum accipi putatur, cùm & in malam poſitum ſit. Plaut. Epidico: Cedo manum, accipe ęrumnarũ, & miſeriarum

rum compotem. Næuius Danaë: Eam nũc eſſe inuentam opprobriis compotem ſcis.

VIVA poſſe dici ea; quæ neq; animo, nec ſpiritu mouentur, Virg. auctor eſt Æneid. lib. i.
Intus aquæ dulces, viuoque ſedilia ſaxo
Nympharum domus.

INDOLEM adoleſcentium tantùm cõſuetudo dicit, quaſi noua ſoboles. indoles autem eſt *incrementum, veteres autem ſenũ dixerunt. Plaut. Mili.
Si alb⁹ capill⁹ hic videtur, neutiq; ibi ingeniũ ſenis
Eſt, in hoc emuſſitata ſua ſibi ingenua indoles.

crementum

Si albet capillus, hic videtur neutiquã ab ingenio ſenex, Ineſt in hoc &c. aliter paulo legitur in vulgatis libris.

ALACRITATEM in malis habendã Cic. Tuſc. oſtẽdit: Vir igitur temperatus, conſtans ſine metu, ſine ægritudine, ſine alacritate, vlla libidine nõ vexatus.

CATVLI nõ ſolùm canũ diminutiuè, verùm omniũ animaliũ appellantur. Virg. Georg. lib. iiij.
Tempore non alio catulorum oblita leæna.
Et alio loco de ſerpentibus:
Compoſitis nouus exuuiis, nitidusque iuuenta
Voluitur, aut catulos tectis, aut oua relinquens.
Plaut. Truculento: Iam hercle ego hic te mulier, quaſi ſus catulos pedibus proteram. Lucret. lib. v.
At catuli pantherarum *ſcyraniique leonum.
Lucil. Satyrarum lib. quarto:
Concurſaret agros catulos, fœtumque ferarum.
Idem lib. vij. Rate ad catulos accedere inultum.

lego, ſcymnique id eſt, σκύμνοι Græce catuli.

COMPRESSVS cũ virgine admiſſus dicitur. Plautus Truculento etiam coitum cum meretrice compreſſum dici vult:
Nã ad amicã decimo menſe poſt, Athenas Atticas
Viſo, quam grauidam hic reliqui meo compreſſu,
quid ea agat.

OPIFICEM non ex ope poſſe dici Cicero Tuſc.lib.v.auctor eſt: Aduena quidam & ignobilis verborum opifex inſinuaſſe ſe in antiquã philoſophiam videtur.

SEMINA pro virgultis, vel malleolis, vel ſurculis dici poſſe auctoritatẽ Virgilius dedit Georg. libro ſecundo:

Seminibus poſitis ſupereſt deducere terram
Sæpius ad capita, & duros iactare bidentes.

SVMEN propriè à ſugendo dictum. Nã & mulieris mammam ſumem veteres dici voluerunt. Lucil. Satyr. libro quarto:

Quod ſi nulla poteſt mulier tam corpore duro
Eſſe, tamen tenero *moueat ſuccuſſa lacerto,
Et manus vberior lactanti in ſumine ſidat.

maneat

EXVVIAS & SPOLIA non ſolùm hominum tegmina, aut veſtes dici poſſe Virgilius auctor eſt, Georg. lib. ſecundo, dicens de ſerpente:

Cùm poſitis nouus exuuiis, nitidusque iuuenta
Voluitur. Accius Bacchis: Tunc pecudum
Exuuias læuo pictas lateri accommodant. Lucret.
Nam ſæpe videmus
Illorum ſpoliis vepres volitantibus auctas.

DIVORTIA non coniugij diſtractionem ſolùm, ſed etiam omnium inflexionum, quæ à recto detorquentur, Virgil. auctor vij.

Obiiciunt equites ſeſe ad diuortia nota
Huc illuc.

VIRGINES non ſolùm feminę dicuntur, verũ etiã pueri inueſtes. Nam & quicunq; ex ephebis exceſſerant, deuirginari dicebantur. Varro περὶ εἰσαγωγῆς: 'Quam ſympatiã lubiat oculos haberet, quid imaginum

ginum intereſſet. puer vtrum eſſe deuirginatũ vſurus, an monuce ῥώσας purus dum cogito.

[1] *Lego hoc pacto. Varro περὶ ἐξαγωγῆς: Quam ſympathiam lubidinis oculi haberent, quid magnum intereſſet, puerum vtrum eſſet deuirginatum vſurus, an μόνον ἐρώσας purus, dum cogito.*

ENIXAS non in partu ſolùm poſſumus dicere, ſed etiam omni labore exercitas, auctore Virgil. Æneid. lib. tertio:

Stirpis Achilleę faſtus, iuuenemq́ue ſuperbum
Seruitio enixæ tulimus.

PRANSI non ſolùm qui pranderent dicuntur, ſed etiam quibus nihil deſit. Varro Flextabulis, περὶ ἐπαρχιῶν: Quare; ô Marce, pranſum, ac paratũ eſſet, hoc minimè oportet.

Os roſtrum, vel faciem hominum tantùm dici putant, vt de roſtro Virgilius lib. nono:

Donec Rutuli clamantis in ore Contudit aduerſo.

ſed de facie. Idem Æneid. lib. i. Os humeroſq; deo ſimilis. cùm auctoritate veterũ, & pecudum, & ferarum dici poſſit. Virg. lib. xij.

Ora citatorum dextra detorſit equorum.

Os etiam alicuius rei omne patens accipi poteſt. Virgil. lib. tertio:

Quàm ſi quis ferro potuit reſcindere ſummum
Vlceris os. Et idem de leone lib. vij.

Impauidus frangit telum & fremit ore cruento.

Idem lib. ij. Et ingentem lato dedit ore feneſtram.

M. Tul. de ſuppliciis in Verrem: Nã in ipſo aditu, atque ore portus.

DORSA, & tergora hominum, & aliorum animantium conſuetudo putat, cùm & aquarum dici

poſſit. Virg. Georg. lib. tertio:
Vndaq; iam tergo ferratos ſuſtinet orbes. Et Æn. lib. i. Dorſum immane mari ſummo.

Omne caſtũ veteres incorruptũ ſub VIRGINIS vocabulo appellauere. Cicero Orat. Philoſophia caſta, verecunda, incorrupta virgo.

NIDOS non ſolùm domicilia auium, ſed etiam fœtus earum, Virgilio auctore, dicere poſſumus Georg. lib. quarto: Ipſæque volantes
Ore ferunt dulcem nidis immitibus eſcam.

IMBRES conſuetudo agmen cæleſtium aquarum; & pluuiarum induxit ſolùm dici, cùm auctoritas variet, Virgilius omnium aquarũ dixit Geor. lib. quarto: Ipſe feraces
Figat humo plantas, & amicos irriget imbres.

PECVDES non ſolùm quadrupedes, ſed etiam alia animalia dicere Virgilio auctore poſſumus Georg. lib. quarto:
Quem mihi vix frugũ, & pecudũ cuſtodia ſollers.
Et alibi: Ignauũ fucos pecus à præſepibus arcent.
Varro ſexageſi: Neq; quas agi pennis anates tremipedas, buxeis roſtris pecudes, *paludib⁹, nocte nigra, ad lumina lampadis ſequẽs. Lucret. lib. primo:
Mutæque natantes Squamigerûm pecudes.

paluſtribus

PROFVNDVM nõ ſolùm in imum altum, ſed etiã ſummũ dici poſſe auctoritas vſurpauit. Virg. Æn. lib. i. Maria, ac terras, cælumq; profundum.

PROCACITATEM non animantium ſolùm à procando, & poſcẽdo dici poſſe Virgilius auctoritatem dedit Æneid. libro I. Penitusq; procacibus auſtris. quod eſt ſæuientibus procelloſis.

PVTIDVM nõ ſolùm ab ore fœtido, & graui, quod

ꝙ naribus * præbetur, ſed & quod auribus triſte, *probetur* & inſuaue, auſterũ, rancidum, id putidũ dici poſſe auctoritas vetuſtatis, admiſit. Cicero Orat. Quonã igitur modo audiretur Myſus, aut Phryx Athenis, cùm etiam Demoſthenes agitetur p utidus.

PACEM PETI & à diis poſſe Virgil. ſignificat Georg. lib. quarto: Tu munera ſupplex Tende petens pacem. Et Æneid. lib. quarto:
Hic Helenus cæſis primùm de more iuuencis
Exorat pacem diuûm. Plaut. Amph. Vt Iouis
Supremi multis hoſtiis pacem expetam.

DEVOTVM ad proſperum tãtùm vſus trahit, ſed auctoritas & aduerſus ſignificare voluit. Virg. Æneidos libro primo:
Præcipuè infelix peſti deuota futuræ.

REOS nõ ſolùm crimini & culpę obnoxios, ſed etiã honeſti, vel voti debitores promiſſi auctoritas voluit. Virgil. lib. v. Conſtituã ante aras voti reus.

DAPES non ſolùm opiparos apparatus, aut religioſos, ſicuti plerunq;, ſignificare, ſed & vitabiles & infandos cibos, auctore Virgil. poſſumus dicere Æneid. lib. iij. De Cyclope:
Nã ſimul expletus dapib⁹, vinoq; ſepultus. Et Buc.
Quas illi Philomena dapes, quæ dona pararit.

DOMVM conſuetudo hominũ tantùm habitacula dici putat, cùm auctoritas & templũ, & nidos domos dixerit. Virg. Æneid. lib. ſexto:
Hoſtia iamq; domus patuere ingentia centum
Sponte ſua. Et Georg. lib. ſecundo:
Antiquaſq; domos auiũ cũ ſtirpibus imis Eruit.

INCESTVM vſu dicitur flagitium in affines admiſſum, ſed & inceſtare funere polluere auctore

Virgilio poſſumus dicere libro ſexto:
Præterea iacet exanimum tibi corpus amici,
Heu neſcis? totamq; inceſtat funere claſſem.

REVOCARE pedem cùm hominum, & aliorum animãtium dici manifeſtum ſit, Virgilius lib. nono, etiam fluuiorum dici poſſe oſtendit:
Cunctatur & amnis
Rauca ſonãs, reuocatq; pedem Tiberinus ab alto.
Et Plautus remos nauium pedes dixit.

MVRICES vetuſtas etiam ſaxorum aſperitates tela omnia voluit poſſe dici. Virg. lib. v. Et acuto in murice remi Obnixi crepuere.

DENTES nõ ſolùm quibus cibus atteritur, ſed omne quo aliquid exſecari, vel teneri poteſt Virgilius dici voluit Georg. lib. ij. de falce:
Et curuo Saturni dente relictam
Perſequitur vitem attondens, fingitq; putando.
Et Æneid. lib. ſexto:
Tum dente tenaci Ancora fundabat naueis.

LOCVPLETES non magnarũ opum tantummodo, ſed & ad quãlibet rem firmos, & certos M. Tul. dici voluit, ad Cæſarem iuniorem lib. ij. Nihil omnino certi, nec locupletem ad hoc auctorem habebamus. Et de offic. lib. iij. Accedit eodem teſtis locuples Poſidonius.

MONIMENTA & templa dici poſſe M. Tul. auctor eſt in Verrem actione ij. Auſum eſſe in æde Caſtoris celeberrimo, clariſſimoq; monimento.

PROMERITVM etiam in mala parte poſuit Plautus Amphit. Quid mali ſum here tanta ex re promeritus?

PALLOREM vetuſtatem, & negligentiã Lu-

cil.

cil.lib.xxx. voluit dici poſſe:

Lana opus omne perit, pallor, tineæ omnia cędũt.

Bonvs, & fortis, & pius dici poteſt. Lucil. lib. xxx. Caluus Palantino quidam vir nobilis bonus bello. Virg. Georg. lib. ij. Et bona bello Cornus.

Mvltare cùm ſit condemnare, poſitum eſt augere, voti compotem reddere. Næuius Colace:

Et aſſeri laudes ago, cum votis me multatis meis,
Quod præter *ſpem quem vellem audiebam, hoc mihi *Ennius.

quàm

cantus

Disciplinosvs etiam peſſima arte poteſt dici. Cato de re militari: Quàm gladiator diſciplinoſus.

Propitios, & placatos homines dici vetuſtas voluit. Lucil. lib. xxvij. In bonis, porrò eſt viris, ſi irati, ſeu cui propitij ſunt dij, vt diutius eadem vnà maneant in ſententia, *nam cum benignitate *ſolicito propoſitus. Teren. Adelph. Quàm vt ea, quæ parentes propitij.

&

ſolicitos propoſito

Cachinnare non riſu tantùm, ſed & de ſono vehementiore vetuſtas dici voluit. Accius Phœniſſis:

Simul & circum magna ſonantibus excita ſaxis
Sæua ſonando cum crepitu clangentes cachinnãt.

Tacere etiam ea poſſumus dicere, quæ ſine voce, vel ſono ſunt. Virg. Æneid. lib. iiij. Totumq́; pererrat Luminibus tacitis. Et: Cùm tacet omnis ager.

Affari non ſolùm reſpondere, vel fabulari, ſed etiam rogare poſitum. Accius Tereo: Deum Cadmo generatũ ſemel affare, & *famularent perpetuere. Virgil. Æneid. lib. quarto:

famulanter pete. vide ſuprà in, famulanter.

I ſoror, atque hoſtem ſupplex affare ſuperbum.

Fastigia conſuetudine ſummæ altitudines dici putantur, cùm ſint & imæ, ſignificant & fineis. Virg. Georg. lib. ij. Forſitan & ſcrobibus quæ ſint faſtigia quæras. M.Tul.de offi.lib.iij. Sed quoniã operi inchoato & propè iam abſoluto faſtigium imponimus.

Nvmervm & de iis, quæ non numerantur, ſed admetiuntur, dici auctoritas voluit. M. Tullius de offi.lib.tertio: Si exempli gratia, vir bonus Alexãdria Rhodũ magnũ frumẽti numerũ aduexerit.

Fervor cùm ex igni ſit, & ex flãmis, excõtrario & frigoribus poſitus inuenitur, vt ſit ſeruere, nõ ſolùm ex incẽdio calere, ſed ex quibuſcũq; moleſtiis perturbari. vnde & ictus marini, & exæſtuatio animi ſub hac ſignificãtia rectè poſiti ſentiũtur. Virg.Geor.l.i. Omnia tunc pariter vẽto, nimbisq; videbis Feruere.

Templvm & ſepulcrum dici poteſt veterum auctoritate. Virg.Æneid.lib.quarto:
Præterea fuit in tectis de marmore templum
Coniugis antiqui.

Vestigia conſuetudine ſigna impreſſorum pedum dicimus, lectũ inuenimus partes extremas pedum dicta veſtigia. Virgil. lib.v. Veſtigia primi
Alba pedis, frontemq; oſtentans arduus albam.

Parere etiã viros dici poſſe Cęcilius auctor eſt. ’Calchis ſat hic vicinus, ſe autẽ peperiſſe. & vobis datũ id prudẽter & natũ ab Hom. ἰλια.ζ. αὐτὰρ γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα βελλεροφόντην. Parere etiã dictũ ea, quæ non concipiant. Virg.lib.vndecimo:
Ite ait, egregias animas, quæ ſanguine nobis

Hanc patriam peperere ſuo.

[1] *Calchiſſat hic vicinus, ſe eas peperiſſe vobis. Dictum id prudenter, & natum ab Homero. ita lego, veſtigiis ſcripturæ veteris codicis inhærens mordicus: dixit autem Calchiſſare meo iudicio pro hariolari à Calchante vate.*

VIROS etiã de animalibus poſſe dici Virgilij auctoritas iubet in Bucol. Vir gregis ipſe caper deerrauerat. cùm poſſet maritũ dicere, ſicut Geor. l. iij

Quem legere ducem, & pecori dixere maritum.

GRVNDIRE cùm ſit propriè ſuum, vt Laberius in ſue dicit: Grundiẽtem aſpexi ſcropham. Et Claudius lib. xvi. Agni grundibat dixit, *grumiter pecus ſuillum. etiam hominum eſſe grunditũ Cęcilius ex Diomede in vmbris deſignauit. Cruento ita ore grundibat miſer. *grauiter*

INSANIAM non hominibus ſolùm, aut animalibus, ſed & his, quę ſine anima ſunt. Virg. Bucolic.

Huc ades, inſani feriant ſine litora fluctus.

ELEGANTES non ſolùm vt conſuetudine ab elegantia ingenij, aut cultus electione, & delectus plerũq; dici poteſt, ſed à veteribus etiã vitio datur. M. Tul. in Clodiũ, & Curionẽ: Tu elegans, tu ſolus vrbanus, quem decet muliebris ornatus, quem inceſſus pſaltriæ, qui leuare vultum, mollire vocẽ potes. Cato de Moribus: Auaritiã omnia vitia habere putãt, ſumptuoſus, cupidus, elegans, vitioſus.

AMARVM non ſolùm ex ſapore triſte, ſed ex quacunque cauſa terribile, & impenſum Maronis auctoritate dicimus lib. x.

Hoſtis amare quid increpitas? mortemq́; minaris?

MVLTITVDO cùm ſit numeri populorũ, vt

quidã volũt, Var. pro multo nõ abſurdè adſcripſit de vita pop.Rom.lib.ij. Nihilo magis propter argenti facti multitudinem miſerat furandum,quod propter cenſoriam ſeueritatem nihil luxurioſum habere licebat.

SANGVINOLENTVM corporũ poteſt eſſe. lectum eſt & de incorporeis. Varro de vita po.Ro. lib.quarto: Itaque propter amorem imperij magiſtratus *grauatim ſeditionibus ſanguinolentis, aut dominatus quo appellarent.

gradatim

PONDVS pro numero. Varro de vita pop.lib. iiij. E Græcia* Aſiaticas in villas comportaſſe magnum pondus omnium artificum.

Aſiam

AVDIENDI ſenſum etiam iis rebus Virgilius dedit, quæ nec aures habent, nec ſenſum, Georg. lib.i. Et fruſtra retinacula tendens
Fertur equis auriga,neque audit currus habenas.

CARERE etiam rem bonam dici poteſt. Turpil.Demetrio: Dolẽtis perſona eos parẽtes careo.

CAVI proprietas eſt ſinuoſi,& concaui,ac per hoc ſine dubitatione corporalis. Virgiliꝰ verò etiã de incorporalibus,quę ſunt inania tantùm,vel obſcura dici poſſe teſtatur lib.ſexto:
Et ni docta comes tenueis ſine corpore vitas
Admoneat volitare caua ſub imagine formæ.
Et libro decimo:
Tum dea nube caua tenuẽ, & ſine viribus vmbrã.

LAVARE cùm ſit eluere,& ſordida quæq; purgare, vetuſtatis etiã auctoritas poſuit pro polluere Virgil.Georg.lib.iij. Lauit ater vulnera ſanguis.Et lib.x. Lauit improba teter Ora cruor. Plaut.Pſeudulo: Eas lacrymis laui. Ennius Hecuba: Heu me miſe-

miſeram, interij, pergunt lauare ſanguen ſanguine.
Varro ἑκατόμβῃ:
Pater vt cruore laueret ararum aggerem.
Afranius Suſpecta:
Vident lauere lacrymis me tuum collum pater.

ANIMAS pro corporibus. Virgil. lib. xi.
Ite, ait, egregias animas, quæ ſanguine nobis
Hanc patriam peperere ſuo, decorate ſupremis
Muneribus. In quo etiam hoc vnum eſt, quòd patriam poſuit pro regione, vel terra, cùm patria ſit ciuitas, vel vrbs parentum.

DE CONTRARIIS GENERIBVS VERBORVM.

AVCVPAVI actiuum poſitũ pro paſſiuo. Titin. Veliterna: Id ego aucupaui, plenas aureis affero. Plautus Trucul.
Lepidè æcaſtor aucupaui, atq; è mea ſententia.
Idem Menæchmis:
Vt concedamus ex inſidiis aucupa. Enn. Medea:
*Fructus verborum aures aucupant. Pacu. Chryſe: *Fluctus*
Incipio ſaxum tentans ſcandere verticem
In ſummũ, dein hominis* partes proſpectũ aucupo *fortè, per te*
Accius Aſtyanacte:
Nunc in conſilio id reges Argiuûm aucupant,
Id quærunt. Idem Medea: Ego me extollo in abietem, altè ex tuto proſpectans aucupo.

VAGAS pro vagaris. Plaut. Milite: Te alloquor vitij, probriq; plenus, qui circũ vicinos vagas. Serenus opuſculis: Rure puella vagat virido. Accius Tereo: *Fama nam nobilitas lata ex ſtirpe præclarè viget, *Flamma vt,*

viget, vagat. Idem Medea:

Vagant,pauore pecuda in tumulis deſerunt.

Idem Bacchis: Deinde omnes ſtirpe cum inclyta Cadmi [1]deuagant matronæ percitatæ tumultu. Pacuuius Medea : Quid tandem, vbi ea eſt, quod recepta exul incerta vagat? Turpilius Leucadia: Vecordi vagas inſania Enni. Hectoris Lytris:

Conſtitit,credo,Scamander, arbores vẽto vagant.

Pacuuius Peribœa : In triplici pertimefactus mærore animi, incertè errans vagat. Varro Pſeudolo Apolline, περὶ θεῶν ματαιώσεως : Cùm ſex pueri, & puellæ pariter item ſex,aut ſeptem numero, quæ cum choro pari vagarunt. Idem Hercule: Tuam fidem per maritimas oras quæ vagat ſuffragantur. Pomponius[2] Pappo: Pręterito populi voluntas hęc eſt,& vulgo vagas.

[1] *Lego hunc locum ita: Vagant matronæ percitæ tumultu. cætera expũgo & Turpilio aſſero, cuius verſus initium huius fini agglutinatum fuiſſe iudico, nam ex tumultu, truncum eſt vultu.*

[2] *Fortè Pappo præterito, aut vt, præterito, ſuperuacanea ſit vox, ita, Pappo : Populi voluptas &c. ſicq́; ſuis numeris ſenarius conſtat.*

lego Suffragant pro ſuffragantur.

*REFRAGABVNT pro ſuffragabunt. Siſenna Hiſt. lib. xiiij. Multi populi, plurimę conciones dictaturam omnibus animis,& ſtudiis*refragabunt.

ſuffragauerunt

MERET pro meretur. Plaut. Menæch. Item hic vltro fit, vt meret, potiſſimus noſtræ domi vt ſit. Idem eodem: Adibo, atq; hominẽ accipiam dictis, quibus meret. Turpil. Philopatro:

Vtinã poſſim tibi referre gratias, vt de me meres.

Idem Hetæra : Meres, merito vt diligare.

AVSPI-

AVSPICAVI pro auſpicatus ſum. Plaut. Perſa: Lucro faciendo ego auſpicaui. Idem Sticho: Eā ego auſpicaui in re capitali mea. Atta *Lucubratione: Cùm primo luci hodie vt exornata ſit, atque vt auſpicetis cras eſt cōmunis dies. Cæcilius Plotio: Inſanū *hoſpitiū aliter hiſtrionum eſt, atque vt magiſtratus cùm publicè auſpicant. Nęuius belli Pœnici lib. *tertio: Virum prætor aduenıet, auſpicat auſpicium [proſperum].

lego Lucubrationum primo:

auſpicium

quarto: Verùm prætor adueni, & auſpica.

ELVCTAVI pro eluctatus ſum. Plaut. Trinumo: Cū hiſce ęrumnis eluctauit. Idē Vidul. Quid multa verba? plurimùm luctauimus. Terē. Hecyra: Dicitq; illi annulum ſeſe, dum luctat, detraxiſſe.

SCRVTO Plautus Aulularia: Poſtremò hunc iam perſcrutaui.

AVGVRO. Accius Oenomao: Atque ea coniectura auguro. Idem Amph. Si ſatis rectè aut vera ratione augurent. Ennius Menalippo:

Certò hic eſt nulla quin monſtrum ſiet,
Hoc ego tibi dico, & coniectura auguro. Pacuuius Chryſe: Propemodū animus coniectura de errore eius augurat. Cicero ad Caluū: Præſentit animus, & augurat quodammodo, quæ futura ſit ſuauitas. Virgil. lib. vij. Et ſiquid veri mens augurat, opto. M. Tul. de Repub. lib. quarto: Cui quidam vtinam verè fideliter *abundante augurauerim.

Leg. abūdè antè

ASSENSIT eſt & paſſiuū. Acc. Neoptolemo: Vbi nihil cōtra rationē, & quā habuit aſſenſit ſilēs. Idem Erigona: Aſſentio, age nunc tu tuam progeniem & ordine. Pompon. Sponſa: Papæ pol magis vbi cognorit, omnes vnà aſſentiant.

CVNCTANT pro cunctātur. Acc. Alpheſibœa:

Ita

Ita territa
Membra animo ægroto cunctãt ſufferre laborem.
Ennius Ambracia: Bene mones, tute ipſe cũctato, vide fortem virum.Idem Hectoris Lytris:Qui cupiant dare arma Achilli,vt ipſi cunctent.

ACCINGE pro accingere. Pomponius Maccis geminis: Iam ego mihi adero, dum ego reuortor, age antè accinge ad molas.

CONTEMPLA. Accius Philocteta:
Contempla hanc ſedem, in qua ego nouẽ hyemes ſaxo ſtratus pertuli. Næuius Danaë:
Contemplo placidè formam, & faciem virginis.
Fullonibus:
Titinnius *Fullonia: Adſpecta formã,atq; os contempla meum. Ennius Medea:
Aſta atq; Athenas antiquum opulentũ oppidum
Contempla. Plaut.Aſin.Meum caput contemples.

ALTERCATA eſt paſſiuum. Pacuuius Iliona:
Cur illaqueetur, hic mecum altercas, tace.
*Cur illa hic mecum altercata eſt?

ARBITRABVNT. Plautus Sticho:
Probiores verò arbitrabunt,ſi probis narraueris.

AMPLEXA pro amplexare.Acc.Alcmęone.
Poſtremò amplexa,fructum quem dij dant, cape.

AMPLEXARI pro amplecti. Cicero de Orat. lib.iij. Nec voluptatem tuentur, quam amplexari poſſunt.

CRIMINAT. Ennius Satyr.lib.tertio:
lego, Is tibi non bene vult, qui falſò criminat ad te.
Nam *is non bene vult tibi, qui falſò criminat apud te.

DIGNAVI pro dignatus ſum,vel dignum duxi.Accius Meleagro:Remanet gloria apud me,exuuias dignaui Atalantæ dare. Pacuuius Hermiona:
Cùm neque me aſpicere æquales dignarent meæ.

MISE-

MISERARENT pro miſerarentur. Accius Athamante: Atque ita de illis merui, vt iure hęc nunquam miſerarent mala.

LARGI pro largire. Lucil. lib. xiiij. Quod viſcus dederas* tu quidē, hoc eſt viſcera largi. Accius Diomede: Benignè, & pro beneficio largito atque ampliter. Cato Lege Bębia: Pecuniam inlargibo tibi.

tumidum

INTVI, & CONTVI pro contueri. Turpilius Pedio: Tamē oculis longa intercapedine appetunt cupidè intui. Pomponius Maccis geminis: Incœpi contui, conſpicio coleatam cuſpidem.

PROFICISCERET pro proficiſceretur. Turpilius Hetæra: Hortatur hominem, quàm primùm proficiſceret.

SORTIRENT pro ſortirentur. Varro Rerum humanarum lib. xx. Cùm venerint cenſores, inter ſe ſortiant.

MODERANT pro moderantur. Pacuuius Periboea: Neque tuum te ingenium moderat, neque *fraternum ira exſilium leuat.

tametſi alia mox ſequatur lectio, eadē cū hac, non poſſum tamē nō etiā manuſcr. lecturā adſcribere. Frater nō ex ira exſilium vetat.

SORTIVNT. Ennius Creſphonte: An inter ſe ſortiunt vrbem, atque agros?

POLLICERES pro pollicereris. Varro *Anoputio πολιπέκλινε ἐδιάκης. Nam in omnib⁹ legi* πολίπεκλυς πέρβαυτον. Ne dares, ne polliceres quid datum eſt

lego, Anthropopoli, περὶ γενεθλιακῆς.

πολύτελες καθ' ὑπέρβαντον, ne dares, ne polliceres quod datū eſt.

POPVLAT & paſſiuū populatur. Virg. Geor. lib. i. Populatq; ingentē farris aceruū Curculio. Cæcilius Aſoto: Iandudū depopulat macellū. Ennius Ambracia: Agros audaces depopulant ſerui dominorum domini. Quadrigarius: Agrum Nolanum populare cœperūt. Accius Aſtyanacte: Qui

noſtra per vim patria populauit bona. Siſen.Hiſt. libro quarto : Protinus agros populabundus ad Numeriam conuertit.

PVNITVR aliquem pro punit.M.Tul.de offi. lib.i.Neque ad eius, qui punitur aliquem,aut verbis*fatigat;ſed ad Reipub.vtilitatẽ referri.Et Tuſc. lib.i.Quo multi inimicos etiã mortuos puniũtur.

al.caſtigat,

RVMINAT. Virgil. Bucolicis:

Ilice ſub nigra pallenteis ruminat herbas.

FABRICANTVR. M.Tul.de offi. libro i.Vt enim pictores, & ij,qui ſigna fabricantur. Plautus Aſin.Fabricare,quid vis cõminiſcere. Cic.de orat. lib.iij.Capitolij faſtigium illud,& cęterarum ædiũ non venuſtas,ſed neceſſitas ipſa fabricata eſt.

PALPATVR pro palpat. Lucil.lib. xxix. Hic me vbi videt,ſubblanditur,palpatur,caput ſcabit.

LVCTANT pro luctantur.Ennius libro nono: Viri validis viribus luctant.

BELLANTVR pro bellant.Virgil.lib.x.Et pictis bellantur Amazones armis.

PARTIRET pro partiretur.Lucillius lib.xxix. Quid quas partiret ipſe pro doctrina boni? Plaut. Aſinaria:Hãc quidem,quam nactus prædam,cum illis partiam.

IMPERTIT.Lucil.lib.xxviij. Soſpitat, Impertit ſalutem plurimam,& pleniſſimam.

COHORTARENT.Quadrigarius Annal.lib. quinto:Et dicerẽt caſtra facta eſſe,atq; hos cohortarent, vti maturarent.

MODERANT pro moderãtur. Acc.Epigonis: Viden'vt te impietas ſtimulat?nec moderat metus? Pacuuius Peribœa : Neq; tuum te ingenium moderat,

derat,neque fraternum ira exſilium leuat.

COMMISERESCIMVS. Virg. Æneid. lib. ij. His lacrymis vitam damus,& miſereſcimus vltrò. Enniꝰ Hectoris Lytris: Seruos, & noſtrũ imperiũ, & fidem Myrmidonum vigiles commiſereſcite.

PROELIANT. Ennius Achille Ariſtarchi: Ita mortales inter ſeſe pugnant,prœliant.

COMPLECTITE. Pomponius Fullonibus: Quin ergo,quando conuenit,complectite. Mi frater ſalue,ô ſoror ſalue mea.

EXPERGISCERET pro expergiſceretur. Pōponius Agamemmone ſuppoſito: Nequis miraretur, cùm tam clarè tonuerit, vt ſi quis dormitaret, expergiſceret.

LABASCOR pro labor. Accius: Nullum eſt ingenium tantum, neq; cor tam ferum, quod non labaſcatur lingua,miteſcat malo. Varro Rerum diuinarum lib. vij. Poſtquã vidit miſericordia labaſci mentem infirmam populi.

CONGREDIAS. Plautus Epidico: Quid ſi adeam? haud ſcio an congredias,ſi hæc ea eſt.

CERTATVR pro certat. Pacu. Armorũ iudicio: Anquis eſt,qui te eſſe dignũ,quicũ certetur,putet?

FRVSTRO pro fruſtror. Pomp. Maiali: Miſeret me eorũ, qui ſine fruſtis ventrem fruſtrarēt ſuum.

EXSECRARENT. Afranius Incendio: Experiurabant,exſecrabant ſe,ac ſuos.

IMITAT. Varro Epiſtola Latina lib. ſecundo: Tuum opus nemo imitare poteſt. Liuius Achille: Si malos
Imitabo,tum tu pretium pro noxa dabis.

PROGREDI pro progredere. Nouius

Vindemiatoribus. Quid ſtas, age, moue te inanẽ primus, progredi.

Huius lectionis fidem in me recepi, pro eo quod in manuſc. erat, Qui diſcas ege moue inanẽ primus &c.

MVTVET mutuum ſumat. Cæcilius Aſoto: Ad amicum curret mutuatum, mutuet mea cauſa.

SVAVIES. Pomponius Munda: Ego illam nõ amplectar, non ſuauiem? Nouius Quæſtione: Mammas teneas, pedes extollas, ſuauies cũ gemit.

CONSOLARE. Varro Oedipothyeſte: Per idem tẽpus Oedipus Athenas exſul venire dicebatur, qui conſolaret.

MINITAS pro minaris. Næuius Danaë: Etiã minitas? mitte ea, quæ tua ſunt magis, quàm mea. Plautus Amph. Quid minitabas te facturũ, ſi iſtas pepuliſſem fores?

PERCONTAT. Næuius Maleuolis: Si percontaſſem, malũ hoc me præteriſſet. Næuius Belli Punici lib. ij. Blandè, & doctè percontat Ennius: quo pacto Troiam vrbem reliquiſſet.

OMINAS. Pomponius Cretula: Nil petituræ bene eueniat. Ita ſit, & tibi bene ſit, qui rectè ominas.

PACISCVNT. Næuius belli Punici lib. ſeptimo: Id quoq; paciſcunt mœnia ſint, quæ Luctatiũ reconciliant * captiuos plurimos. Idem: Sicilienſes paciſcit, obſides vt reddant.

al Idem: Captiuos plurimos Cicilienſes

CONVIVANT pro conuiuantur. Pomponius Munda: Si calendis conuinent, idibus cenant foris. Ennius Satyra. lib. i. Malo hercle ſuo magno conuiuat, ſine modo.

MIRABIS. Pomponius Patruo: Mirũ facies fa-

fatuæ ſi ſtudium mirabis diu. *probetur*

VRINANTVR. Cic. Academicis lib. ij. Siquādo enim nos demerſimus, vt qui vrinantur, aut nihil ſuperum, aut obſcurè admodum cernimus.

MISERETE. Ennius Hecuba: Miſerete manus, date ferrum, quî me anima priuem.

OPINO pro opinor. Plaut. Bacch. Præneſtinū opino eſſe, ita erat glorioſus. Pacu. Chryſe: Inueni, opino eſſe optumū, Oreſtes vt hæres ſit, ſed tamē. *Ennius Eumenid. Tacere opino eſſe optumū, & *for. Varro:* pro viribus ſapere, atq; fabulari tute noueris. Cęcilius Aſoto: Nihil fore opino inter me, atq; illum.

PROMERES pro promereris. Plaut. Trinūmo: Nam retinere nequeo, quin dicā ea, quæ promeres.

OPITVLA. Liuius Equo Troiano: Da mihi haſce opes, quas peto, quas precor, corrige, opitula

FITE imperatiuo modo: Cato de præda militū diuidenda: Tu diues fite. Craſſus lib. xvi. Iliados: O ſocij nunc fite viri. Liuius Odyſſea: fit quoque, fitum eſt.

POENITEBANT. Pacu. Armorū iudicio, prologo. Nūc pœnitebunt, libant liberi grato ex loco.

PARTIRET pro partiretur. Afran. Diuortio: Cum teſtamēto patria partiſſet bona. Lucil. lib. iij. Tu partem laudis caperes, tu gaudia mecum Partiſſes. Accius Chryſippo: Æternabilem diuitiā partiſſent. Ennius Telamone: *Eandem me in ſuſ- *Tandem* picionem ſceleris partiuit pater.

RECORDAVIT. Quadrigarius Annal. lib. v. Is, vbi Daciū cognouit, & *patria eum recordauit. *leg. patrie*

POTI pro potiri. Pacu. Iliona: *Vt ſi onere cre- *Vſi*

ſceptrum do adhuc *ſeptrum patienter poti.

PRÆSTOLAT pro præſtolatur. Turpilius Pedio: Ego præſtolabo illi, eo citante opicium. Liuius *ſeruis* Tereo: Nimis pol imprudenter *ſuis præſtolaras.

REVORTIT. Pomponius Maiali: Cenã quæ- *ad Menam* ritat. ſi eum nemo vocat, reuortit mœſtus *ad me, nam miſer.

RHETORICASTI pro rhetoricatus es. Nouius Aſinio: Age nunc, quãdo rhetoricaſti, reſponde, quod te rogo.

TVTANT. Plaut. Mercatore: Inuoco vos Lares diales, vt me tutetis. Næuius Lycurgo: Tuos qui *Partis:* celſos terminos tutant. Pomp. *Patruo: Non erat
Quod corpus tremulum famula tutaret toga.
Pacuuius Peribœa:
Tu mulier tege te, & tuta templa Liberi.

PATITOR pro patere. Plautus Aſinaria: Patitor tu item, cùm ego te referiam.

COPVLANTVR pro copulant, paſſiuum pro actiuo. Plautus Aulul.
Adeunt, conſiſtunt, copulantur dextras.

PRÆSAGITVR pro præſagit. Plaut. Bacchid.
Occidi. animus iã iſto dicto plus præſagitur mali.

EXPALPABITVR pro expalpabit, quod eſt extorquebit. Plautus Vidul. Seruus à patre argentum expalpabitur.

REDDIBO pro reddam. Plautus Caſina: Ruri reddibo. Idem Menęchmis: Saluum tibi ita, vt mihi dediſti, reddibo.

LVDIFICATA ero hominem, pro, ludificata lepidè ero, culpam omnem in me imponit.

OSCVLAVI. Titinnius Ilarubra: Laudor,

quòd

quòd oſculaui priuignæ caput.

EXPEDIBO pro expediam. Plaut. Truculento: Ego expedibo, rẽ perdidi apud vos. Pacuuius Periboœa: Mane, expedibo factum, mihi quod contrà rogo, reſpondeas.

MANDVCATVR pro mãducat. Pomponius Pappo agricola: *Neſcio qui ſellam vrget, quaſi aſinus vxorem tuam, ita apertis oculis ſimul manducatur, ac molit. Lucil. Satyr. lib. quarto: *Neſcio quis*

Aſſequitur neq; opinantem, in caput inſilit, ipſum
Commanducatur totum. Idem lib. xiiij.
Cùm illud quid faciat, quod manducamur in ore.

Afranius Fratriis: Facilè manducari qui poteſt.

MISERETVR pro miſeret. Turpil. Epiclero: Quàm matris, nũc patris me miſeretur magis. Pacuui⁹: At accepiſti me iſto cũ verbo, miſeretur tui.

MVNERAT pro muneratur. Turpil. Thraſileone: Dat vltrò, ac munerat, quod ab illo abſtulit.

RIXAT pro rixatur. Varro Armorum iudicio: Ille viros hortari, vt rixarent, præclari philoſophi. Idem Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: Dormit *alius, nimirum vigilant, clamant, calent, rixant. Idem de rerum natura lib. i. Ne familiæ rixent cum vicinis. *lego, altiùs,*

ADIVTATVR pro adiutat. Pacu. Duloreſte: Illum quæro, qui adiutatur. Afranius Inimicis: Hæc obſecro igitur agite, & me adiutamini. Lucillius libro xxvij. Nec ſi paulo minùs vſuras, & magna adiutatus diu.

PIGNERARETVR pro pigneraret. M. Tul. de Rep. lib. i. Sed vt plurimas, & maximas noſtri animi, ingenij, conſilij partes ipſa ſibi ad vtilitatem ſuam pigneraretur.

MVRMVRARI pro murmurare. Varro εὗρεν ἡ λοπὰς τὸ πῶμα, περὶ τῶν γεγαμηκότων: Ita* vt ſoliti eramus, Romæ in balneis plodere cœpimus, & murmurari. Quadrigarius Annal. lib. viij. In eo loco populus murmurari cœpit. Var. παπία πάππῳ, περὶ ἐγκωμίων: Hoc Gręcis renũtiato, vt facilè intelligeres, nos ab his amari, cõmurmurantur. Auctor idẽ Virgula diuina: Præſertim, cùm ventrem meum coërceam, nec murmurari patiar.

uti

EXCALCEATVR pro excalceat. Varro Pſeudolo Apolline, περι θεῶν ματαιώσεως: Quod in eius Dei templa calceati introëunt. Nã in oppido,* quę eſt ędes Apollinis, & qui ibi ad Herculis introëat nemo ſe excalcietur.

qui in ædem

NVTRITVR, & nutricatur pro nutrit, & nutricat. Var. Teſtamẽto, περὶ διαθήκης, μετὰ φιλοφθονίας: Natis quos Menippe* hæreſis nutricata, & tutores do,

Qui rem Romanam, Latiumque* adſciſcere vultis. M. Tul. de Deorum natura lib. ij. Omnium autem rerum, quę natura adminiſtrantur, ſeminator, & ſator, & parens (vt ita dicam) atq; educator, atq; altor eſt mundus, omniaq; ſicut membra, ſuas & partes nutricatur, & continet. Aftanius Vopiſco: Nam nutricatur oliua. Lucil. lib. xxx. Senſu nutricatũ* ſanè, caput opprimit ipſe.

here ſis nutricatus, tutores do,

alciſcere, quid ſi legatur, herciſcere vultis,

ſine

VOLAM pro velim. Lucil. lib. xxvij.* Atq; dolo attonitos vincere Epicuri volam. Plautus Aſinaria: Meo modo loquar quæ volam, quoniam intus nõ licitum eſt mihi.

Idola atq; atomos

COMMANDVCATVR. Lucil. Satyr. lib. iiij. Aſſequitur nec opinantem, in caput inſilit, ipſum Com-

Commanducatur totum complexa,comeſtque.
Idem libro xxv.
Villicum Ariſtocratem *mediaſtinū, atq; bubulcū *mediaſtrinum*
Commanducatus corrupit,ad incita adegit.

ESVRIBO pro eſuriam.Pompo.Augure:Immo mane nõ eſuribis diutius,quare roga. Nouius Mortis & vitę iudicio:Ita vobis otioſus ſum: mihi algebo, & mihi eſuribo.

FATISCVNTVR pro fatiſcunt. Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ:
Tamen haud fatiſcar quin tuam implorem fidem.
VarroAntiquitate humana lib.xiiij.Altera ira,altera vulneribus fatiſcūtur.Pacuuius Duloreſte: Vereor ſi vnquam fatiſcar facere quidquā,quod quibo,boni.

CONSECRABOR pro conſecrabo. Plautus Perſa : Sed quis hic anſatus ambulat magnificè conſecrabor.

FRVTICARI pro fruticare. Cicero ad Atticū libro xv. Exciſa enim eſt arbor,non euulſa. itaque quàm fruticetur,vides.

EXSVGEBO. Plautus Epidico:
Iam ego me vortam in hirudinem,
Atque eorum exſugebo ſanguinem.

COPVLANTVR pro coniungunt. Plautus Aulul. Adeunt, conſiſtunt,copulantur dextras.

INVENIBO pro inueniam. Pomponius Buccone adoptato: Sæpe annuit,inuenibit ſæpe.

PVNIVNTVR pro puniūt.M.Tul.Tuſc.lib.i. Tenendū eſt igitur,nihil curandū eſſe poſt mortē, cùm multi inimicos,& mortuos puniuntur.

SACRIFICANTVR pro ſacrificant. Varro

 anti-

Viri

Antiquitatum rerum diuinarũ lib.xiiij.* Viris nuptis ſacrificabãtur in cubiculo viduæ. Sacrificari. Varro Manio: Non maledicere, pedem in focum non imponere, non maledicere, ſacrificari. Idem Varro de liberis educandis: Cùm *primores cibo, & potione initiarent pueros, ſacrificabãtur ab *Idibus Eduſæ, & Potinæ.

primo

lego, edulibus Eduſæ, à potione Potinæ nutrici. vt ſupr. in, Eduſam.

DISCREPVIT pro diſcrepauit. Cic. de orat. lib. tertio: Nihil ſanè ad rem pertinet, ſiqua in re diſcrepuit ab Antonij diuiſione.

SPOLIOR pro ſpolio. Afranius Crimine: Quos impunè depopulatur, & diſpoliatur dedecus. Quadrigarius Annal. Ita per ſexennium *lugatiam polam, atq; agrum Campanum, quod his per militem licebat, exſpoliabantur.

vagati ampolam, lego, Apuliã pro Ampolam.

VERECVNDANTVR. M. Tul. Hortenſio: Hi noſtri amici verecundãtur capti ſplẽdore virtutis.

CONVERTITVR pro cõuertit: Plaut. Amph. Sed fugam in ſe tamen nemo conuertitur.

RVMINATVR. Varro Sexageſi: Erras, inquit, Marce, accuſare nos ruminaris antiquitates. Idem Bimargo: Odyſſeã enim Homeri ruminari incipies

PRECANTVR. Varro Eumenid. Ego medicina *Serapi vtor, quotidie precantur. intelligo rectè ſcriptum eſſe Delphis [1]Theo hera.

Serapidis

[1] θεοῦ ἐρᾶ, *vel potius*, θεῷ ἀρῶ. *hoc eſt, Deum precare. vt reſpondeat priori dicto: nam ridiculum eſt, & planè inſulſum, quod alij reponunt*, θεῷ ἥρᾳ *Iunoni deæ. hoc enim quid ad rem?*

MIRAS pro miraris. Varro Eumenidibus:
Hoſpes quid miras *animo curare Seraphim
Quid quaſi non curat tantidem Ariſtoteles.

nummo, legit Turnebus.

Idem

Idem eiſdem:

Aut ambos mira,aut noli mirare de eodem:

NOLITOTE pro nolite. Siſen. Hiſt. lib. tertio: Nolitote mirari,quàm deſperata voluntate ad vnã belli faciendi viam.

GLISCITVR pro gliſcit. Sempronius Aſellio Hiſt. lib. iiij. Vt maior inuidia Lepido gliſceretur.

IGNESCITVR pro igneſcit. Laberius Colace:

Figura humana inimici ardore igneſcitur.

LVXVRIABAT pro luxuriabatur. Tubero Hiſt. lib. xiiij. Pars omnis luxuriabat. Virgil. lib. ij.

Luxuriatque toris animoſum pectus.

FOCILLATVR pro fouet. Varro de vita pop. Rom. lib. ſecundo: Propter ſecũdas ſublato metu, nõ in *communi ſpectant; ſed ſuum quiſq; diuerſi commodum focillantur. *commune*

EMVNGERENTVR. Varro de liberis educãdis. Eam ſunt conſecuti corporis ſiccitatem, vt neque ſpuerent, neque emungerentur.

LIBERTATEM VTI, pro, vti libertate. Titinnius lib. v. Item vti eum oportet libertatem, qui ſapit. Nouius Zona: Atque facilitatem video vteris vulgariam. Lucil. Satyr. lib. xiiij.

Quem metuas ſæpe, interdum quẽ vtare libenter.

Sic potior illam rem, pro, illa re potior. Terent. Adelph. Mille potior gaudia. Lucret. lib. iij.

Adde Heliconiadũ comites, quorũ vnus Homerus Sceptra potitur. Næuius Lycurg. Dic quo pacto eum potiti, pugna, an dolis? Accius Phœniſſis:

Natus virtute ſceptrum potiretur patris.

Pacuuius Atalanta: Regi vt memorabis, nunc regnum potitur tranſmiſſu patris.

OPVS

Opvs eſt illam rem pro, opus eſt illa re. Plautus Ciſtellaria: Malum aufer, bonum mihi opus eſt. Et Captiuis: Omnes maritimi milites iam opus ſunt tibi. Lucretius lib. ij.

Scire licet nil principiis opus eſſe colores.

Turpilius Lindia: Me vis potiri? Fac ergo potiar quod volo. Sic & callet illā rem pro, illa re. Pomponius Piſtoribus: Mirum ni hæc Marſa eſt, in colubras callet* canticulam. Afra. Epiſtola: Quanquā iſthæc malitioſa non tam calleo, tamen non fefelli.

canticulum

DE MVTATA DECLINATIONE.

Apricatio pro apricitas. M. Tul. de ſenectute: Vbi enim poteſt illa ætas aut caleſcere apricatione melius, vel igni?

Itiner dictum pro iter. Varro Pranſo parato: Luna exſpectante Adria* ſe itiner lōgum ſermone leuare. Plaut. Mercatore: Quin tu ergo itiner exſequi meum me ſines? Equidem mutata declinatio nō eſt ab eo, quod eſt iter iteris, ſed eſt ab eo, quod eſt iter itineris. Lucretius lib. ſexto:

ſeſe

Obuia diſcutiat gladiis, itinerque ſequatur. Accius Oenomao: * Coniugium Tiſis pater eat te itiner tendere. Idem Meleagro:

Coniugē ciſiu patere ad te

Labore aut minuat itiner ingreſſum via.

Turpilius Thraſileone: Age, age, egredere: atque vtinam iſtuc perpetuum itiner ſit tibi.

Festinem pro feſtinantem. Titinnius lib. v.

Nunc hoc vror, nunc hæc res me facit feſtinem.

Lacte nominatiuo caſu, ab eo, quod eſt lac. Ennius lib. xi.

Etſi

Et Si mulier erubuit, ceu lacte,& purpura miſta. Hemina Annaliũ lib.quarto: Ex Tiberi lacte haurire.Cæcilius Titthe: Præſertim,quæ non peperit, lacte non habet.Varro Andabatis: Cãdidum lacte papilla *cùm fluit. *confluit.*

MANSVETE,& MANSVES pro manſuetus, vt ſit nominatiuus manſues.Plaut.Aſinaria:Reddã ego te ex fera fame manſuetem.Accius Meleagro: Nunc ſi me matrem manſues *miſericordia capſit. *miſeria* Varro ὄνος λύρας: Non vidiſti ſimulacrũ leonis ad Idam è loco, vbi quondam ſubitò eum cùm vidiſſent,quadrupedẽ galli tympanis adeo ferunt manſuem,vt tractarent manibus?

QVÆSTI vel QVÆSTVIS dictũ pro quæſtus. Titinnius Fullonibus: Ni nos texamus, nihil eſt fullones nobis quæſti.Plautus Aulul.Nam hîc apud nos nihil eſt quæſti furibus.Nouius:Per deã ſanctam Lauernam, quæ cultrix quæſtuis ſit. Terentius Hecyra:

Nunquam animum quæſti gratia ad malas inducã parteis.Pomp.Piſtore: Nam plus quæſti facerem, quàm quadrinas ſi haberem molas.Turpilius Demiurgo:Mulier meretrix,quę me quęſti cauſſa cognouit ſui.Idem Hetæra:

Simulauit me à ſe amari quæſti gratia:Cęcilius Venatore : Satis'ne huic ordini , & ſi nihil egi quæſti, quia ſunt æmuli?Varro de liberis educandis: Non in ſuarum manuũ opificio: quibus almo lino quid faciũt aut palma, * Nam lib.ij Quęſtuis cauſſà de- *ridebant ſuas res pueris. *lego, Nam liberti quæſtuis deribant, puto legendũ, diribiunt, hoc eſt diſtribuũt.*

TVMVLTV pro tumultus.Plaut.Caſina:Quid intus tumulti fuit?Teren.Andria: Nihil ornati,ni-

hil

hil tumulti. Pōponius Piſcatoribus: Quid hoc eſt tumulti? Acc. Æneadis, vel Decio: Nihil neq; periculi, neque tumulti eſt, quod ſciam. Idem Nyctegerſia: *Cuius vos tumulti cauſſa acie timeo quid parum aduorti.

lego, Cuius tumulti cauſſa ab itere meo quid parum diuorti.

Victi pro victus. Plautus Captiuis: Pro victi quotidiani ventrem ad me afferas.

Æsti pro æſtus. Pacuuius Chryſe: Æſti fortè ex arido.

Senatui, vel Senatuis pro ſenatus. Plau. Epidico: Senati qui columē cluent. Sallu. Catilinę bello: Igitur ſenati decreto, Q. Martiꝰ Rex Feſulas, Metel. Creticus in Apuliā, circumq; ea loco miſſi. Siſen. Hiſt. lib. iij. Lucius Calpurnius Piſo ex ſenati cōſulto duas nouas tribus. Idē: Simul & ſenatis conſultis clariſſimis amplificati. Varro de vita po. Ro. lib. i. Poſteaquā Q. Fabio Maximo dictatore.

Vas pro vades. M. Tul. de offi. lib. i. Vas factus eſt alter eius ſiſtendi, vt ſi ille non reuertiſſet, moriendum eſſet ipſi.

Sumpti pro ſumptus. Plaut. Trinūmo: Quod ebibit, quod comeſt, quod facit ſumpti. Turpilius Philopatro: Ecce autem tuo more, vti ſoles, videre mihi ægrè id pati; quia hos dies compluſculos intercapedo ſumpti faciundi fuit. Lucil. lib. xxx. Quid dare, quid ſumpti facere, ac prębere potuiſſet. Cæcilius Plocio: Quid hoc futurū obſonio, & vbi tantùm ſumpti *factum? Varro Bimarco: Cùm nouiſſimè *mitteret, quantum ſumpti fecerit.

captum

mutaret

Iteris poſitum pro itineris. & quidem rectè; ab eo, quod eſt iter iteris, facit iter itineris. Nouius Lycurgo: Ignoti iteris ſumus, tute ſcis. Accius Oeno-

Oenomao: Præſtò etiã adſum, exprome quid fers. nam te longo itere cerno vadere. Idem Telepho: Studiumque iteris reprime. Varro περὶ ταφῆς: Tua templa ad alta phani properans citus itere.

EXERCITI, vel exercituis pro exercitus. Acc. Armorũ iudicio: In quo ſalutis ſpes *ſummas ſibi *ſupremas* habet exerciti. Idem ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: Contrà quantum obfueris, ſi victus ſies, cõſidera; & quò reuoces ſummam exerciti. Varro de vita pop. Rom. lib. ij. Quibuscum turpe fecerant fœdus ſine publico conſilio dederunt hoſti quotquot Decius imperator pro exerciti ſalute ſe diis manibus deuouit.

ADSPECTI pro adſpectus. Accius Aſtyanacte:
Abducite intro. nam mihi
Miſeritudine commouit animum excelſa adſpecti dignitas. Idem Alpheſibœa: *Odiorũ hoſtificumq; *O dirum, lego* diem *obuium turbam, adſpecti atq; *horribilem. *ouium terribilem*

SCRIPTIO pro ſcriptura. Cicero de Orat. libro ſecundo: Illud autẽ eſt huius inſtituti, ſcriptionis, ac temporis.

LVCTI pro luctus. Accius Pelopidis: Ceſſo hinc ire, & rapere lucti veſtem in lecto coniugis. Idem Nyctegerſia: *Tunc quod ſupereſt, ſocium *Tu nunc* mittis leto, an lucti pœnitet.

SALTI pro ſaltus. Acc. Menalippo: Hi Menalippum interea traiectus nemorum in ſalti faucibus.

PARTI, & partuis pro partus. Pacu. Atalanta:
Vbi ego me grauidam ſentio aggraueſcere
Propinquitate parti. Varro Andabatis: Candidũ lacte papilla *cùm fluit, ſignũ putant partuis: quòd *confluit* hic ſequatur mulierem è partu liquor.

FRONS pro fronde, vt Virgil. Georg. lib. ij.

Pręterea

Præterea cùm frons tenera, imprudéſq; laborum. Varro Parmenone:*Creditur lucos, alta frons decidit *platanos ramis.

Ceditur lucus, *Palladis platanus ramis.*

IBVS pro iis minùs Latinum putat cõſuetudo, cùm veterum auctoritate plurimùm valeat. Titinnius Gemina:Euę Caſtor ſi moratę ſitis ambę,ibus vt pro ego maioribus.Plaut.Milite:Latrones ibus denumerem ſtipẽdium. Pomponius Pappo agricola : Nunc quando voluiſti facere , fac voluptati ſies ibus.

EXCELSITAS.M.Tul.de offi.lib.iij. Etenim magis eſt ſecundum naturam excelſitas animi , & magnitudo.

CAMPANS pro campanum.Plaut.Trinũmo: Credo ego iſtuc Staſime ita eſſe , ſed campans genus multo Syrorum iam *anteit patientia.

antidit

*PERNICI pro perniciei. M. Tul. pro Sexto Roſcio:Quorum nihil pernici cauſa diuino conſilio,& vi ipſa ac magnitudine rerum factum *putemus.Siſenna Hiſt.lib.ſexto : Romanos in re cerne pernici cauſſa veniſſe.

Pernicij legitur apud Agelliũ lib. 9.cap.14.quem vide.
putem

HÆREM pro hæredem.Næuius Gymnaſtico: Atque meis bonis omnibus ego te hærem faciam.

GELV ars monoptoton eſſe vult, contrà ſentit auctoritas.Lucretius lib.v.
Aſſiduuſq; geli caſus mortalibus aufert.Idẽ lib.vi
Deniq; ſæpe geli multus fragor, atque ruina.

VAPOS & vapor , & timor & timos, & labos & labor ita ſunt,vt color & colos.Lucretius lib.v.
Peruolitans permanat odos friguſq;,vapoſque.
Næuius Lycurgo : * Iam vbi nos duplicant aduenientis timos,vapoſq;. Accius Andromeda: Qui neque

Iã ibi nos duplicat aduenientis timos Panos. ſentit de Panico, quẽ vocant,timore.

neque terræ eſt datus, nec cineris cauſſa vnquam euaſit vapos. Varro Manio: Sternitur iuuẽcus, quẽ labos mollem facit.

Pervico pro peruicaci. Accius Armorũ iudicio: Sed peruico Aiax animo atq; *morabilioni. *Plau. Aulul. Hic quidã peruicus cuſtodẽ addidit.

vorabili

IONI. Plaut. Aul. Quẽ quondam Ioni cuſtodẽ addidit.

Antistitam. Accius Aſtyanacte: Vtinam vnicam mihi antiſtitam acquitenens ſuam tutetur.

Gemiti. Plautus Aulul. Tantum gemiti mali, mœſtitiæq; hic dies mihi obtulit.

Specis pro ſpecubus. Accius Alcmæone: Quod dij interdum inferam penitus *depreſſum altis clauſere ſpecis?

interpreſſum

Gallvm pro gallorũ. Varro Eumenidibus: Puditatem, an pudorẽ gallûm cœpit mihi videri.

Generibvs pro generis. Accius Alcmæone: Qui ducat, cùm te viderit ſocerum, generibus tantam eſſe impietatem?

Argvs pro Argiuus. Plautus Amph.

Amphitryo natus Argus ex Argo patre.

Virgil. Æneid. lib. quarto:

Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto

Dardanus.

Avgvra pro auguria. Accius Telepho: Pro certo arbitrabor ſortis oracula adytus augura.

Hvmv pro humo. Varro Pranſo parato:

Contrà coactus ſeruus latratu canum,

Fertur biſulcis vngulis, *ne ſe humu videant.

nitens humu. Vide ſuprà in, niti.

Varro ταφῇ μενίππου: In pauimento nõ audes facere lacunam; at in humu calceos facis elixos.

Flvcti pro fluctus. Accius Telepho: Flucti cruoris voluerẽt mihi. Idem Clytemneſtra: Flucti

immiſericordes iacere,& ætra ad ſaxa allidere. Pacuuius Chryſe: Interea loca flucti flacciſcunt;ſileſcunt venti,mollitur mare.

PISCATI pro piſcatus. Pomponius Piſcatoribus:Quid habes in ſcirpiculis calue? omne piſcati genus.Turpilius Demetrio: Antehac *ſufflabat aquilo,aut auſter,inopia tum erat Piſcati.

ſi flabat turbidus aquilo.

POEMATIS. M.Tul.libro iij. Quod idem in poëmatis,in picturis vſu venit.

CVLTIO pro cultura. M.Tul.de ſenectute: Num igitur horũ ſenectus miſerabilis, qui ſe agri cultione *oblectabantur.

oblectabant.

VVLGARIAM pro vulgarem. Næuius Zona: *Atq; facilitatem video *vti vulgariam. Turpilius Thraſyleone: Non eſt mediocris res,neq; vulgaria fallacia hæc.Afranius Priuigno: Dehinc temeritatem repudio vulgariam.

Aquila vterus

PANNIBVS pro pannis. Pomponius Maccis Geminis:Bono animo es video,*eripuiſti primitus de pannibus.

deripis tibi

INDECORIS pro indecora. Acc. Athamante: Cuius ſit vita indecoris, mortem fugere turpem conuenit.Virgil. lib.xij.Nec genus indecoris.

FOETIS pro fœtibus.Accius Bacchis:Vbi ſanctus Cytheron frondet viridantibus fœtis.

SVBLIMA pro ſublimis. Accius Phœniſſis: Aut ſæpe ex humili ſede ſublima euolat. Salluſt. Hiſt.lib.iij. [1]Nã terna tunc erat,& ſublima nebula cælum obſcurabat.

[1]*Thraſcias,vt intelligat de vento,vel legendũ,Tertia,vt de tertia noctis vigilia loquutus fuerit: certè in manuſcripto difficulter iudices, Thraciá'ne an tertia legen-*

legendum ſit, propter notam litteræ t imminentem.

Ab eo, quod eſt labos LABOSVM facit, non laborioſum. Lucil. Satyr. lib. iij. Præterea omne iter hoc eſt laboſum. Idem: Tantalus laboſas pœnas.

NEFANTIA pro nefanda. Lucil. Satyr. lib. iij.
Tantalus, qui pœnas ob facta nefantia pendit.
Idem libro xxix. Diſſociat atque omnia ac nefantia. Varro σκιαμαχία, περὶ τύφου: Ego, inquit, eam ſuppetias, quæ tunc mihi nec res, nec ratio eſt *diſſociat atque omnia nefantia? *diis ſocia*

GRACILA eſt pro gracilis. Lucil. Satyr. lib. viij
Quòd gracila eſt, pernix, quòd pectore puro,
Quòd puero ſimilis.

BACCHANALIORVM pro bacchanaliũ, vt vectigaliorum, compitaliorũ, & noualiorum, Vulcanaliorum. Salluſtius: Exaudiriq; ſonus Bacchanaliorum. Idem Hiſt. lib. iiij. Curio Vulcanaliorum die ibidem moratus.

TVMVLTI pro tumultus. Ennius Hectoris Lytris: Quî hoc hîc clamoris? quid tumulti eſt? nomen qui vſurpat meum? Turpilius Pedio: Progredior foras viſere, quid hinc tumulti ante fores. Salluſt. Catilinæ bello: Ille cohorteis veteranas, quas tumulti cauſſa cõſcripſerat in frontẽ poſitas, cęterũ exercitũ in ſubſidio locat. Afranius Vopiſco: Hem quid hoc, perij, pertimui, quid tumulti exaudij?

PROGENII pro progeniei. *Pacu. Paulo: Pater ſupreme noſtræ progenij patris. **Hæc lectio exſtat & apud Agellium lib. 9. cap. 14.*

STREPITI pro ſtrepitus. Ennius Hectoris Lytris: Quid in caſtris ſtrepiti eſt?

MIRABILITAS pro admiratio. Tul. de offi. lib. ij. Ergo & hęc animi deſpiciẽtia admirabilitatẽ magnam facit.

conſilio | *egi, vnde ad ſtabula,*

ITINER pro iter. Ennius Telepho: Deumq́ue *de conſilio hoc itiner credo conatum modo. Pacuuius Atalanta: Dolet, pigetq́; magis, magiſq́; me conatum hoc nequicquam itiner. Idẽ Duloreſte: Delphos venum pecus * ſecundæ abſtabula, ac itiner contuli.

Inſcitia, lego,

FEROCIA pro ferocitate. Pacuuius Teucro: *Niſi citia ferocitate, atque ferocia. M. Tul. de Repub. lib. quinto: Qui comperit eius vim, & effrenatam illam ferociam.

ſuppoſitores | *puellitari?*

DELIRITAS pro deliratio. Laberius: Quenã mens, quæ deliritas vos * ſuppilatores facit, cum cano eugio * velitari?

HOLERORVM pro holerũ. Lucil. Satyr. l. xv. Tintinnabulum abeſt hinc, ſurpiculiq́; holerorum.

ſcunt. fort. creſcunt, itaque quod

MISTVRA pro moderatura. Varro de vita po. Rom. lib. i. Sed quod ea & propter talem miſturã immoderatã *ex aquis cunctis, quod temperatura moderatur in Romuli vita tripliceis ciuitates.

GVBERNA pro gubernacula. Lucil. Satyr. l. xx. Proras deſpoliate, & detundite guberna.

SINGVLARIA pro ſingulari. Turpil. Demetrio: Homo vnica eſt natura, & ſingularia.

fortè, Colace, vt alibi.

LVBIDINITAS pro lubidine. Laberius *Scylace: Lubidinitate labitur.

reſerunt.

FRVCTI vel fructuis pro fructus. Turpil. Canephoro: Satis fructi *reddunt. Idem Hetæra: Hæc ſi impetro abs te, vt faciat, ſatis fructi cepero ex te. Varro de re ruſtica lib. primo: Eius enim ſaliuam eſſe fructuis venenum.

MENSIONEM pro menſura. Cic. de oratore: Aures enim, vel animus aurium nuntio naturalem

quandam

quandā in ſe continet omnium vocū menſionem.

VOLVTABVNDVS pro volutans. M. Tul. de Repub. lib. *ſecundo: Cupido autem & expetenti, & lubidinoſo, & volutabundo in voluptatibus.

tertio

PORTI pro portus. Turpilius Demiurgo: Neque nautæ cùm eſſent circumuenti ventis, incerto itinere, porti indigentes.

DOMVIS pro domus. Varro ταφῆ μενίππου: Perrexit in interiores partes domuis.

SONI & ſonus pro ſonitus, & ſonu. Pacu. Duloreſte: Quidnam autem hoc ſoniti eſt, quod ſtridunt fores? Cæcilius *Calcis: Nam quidnam fores facere ſoniti? Siſenna Hiſt. lib. iij. Poſtquàm in ſonu ſignorum prælium magno cum clamore virorum commiſſum eſt.

for. χαλκείοις nam & Menander fabulā docuit χαλκεῖα.

GLVTINO pro glutine. Lucil. lib. xxvi. Prætereito tepido glutinator glutino.

CAVTIO pro cautela. Cic. de orat. lib. ij. Neque illa mihi cautio, & timiditas in cauſſis, propter prętantem prudentiam Craſſi negligenda eſt. Terentius Andria: Puerum autem ne reſciſcat mihi eſſe ex illa cautio eſt.

GELO pro gelu. Varro Seſquiulyſſe: Pueri dum comiteſq; tenent *cata gelo putri montium laxa.

ſtrata

CESTIS pro ceſtibus. Varro Væ victis, περὶ φιλονεικίας: *Pugilis ſpectatoris, qui miſerum putatis vinci, quæro à vobis, ſi aduerſarius ſupercilia mi ceſtis diſcobinarit, numquis veſtrum *ſuam mihi eſt daturus?

Dicat pugil, is ſpectatores,

ſua

FRVCTVIS pro fructus. Varro Meleagris: Quæro vtrum fructuis, an delectationis cauſa, fructus vt vendatis. Idē ταφῆ μενίππου: Aliquot Romę

cauſſa fecerunt. ſunt,qui cellas vinarias fructuis *parãt , vt vendãt.

QVÆSTI pro quæſtus. Varro Prometheo: Æmulum illius artis , atque obſtrigilatorem , qui per aliquot annos quæſti nihil fecerit.

SENECTAM pro ſenectute. Virgil.lib.vi. Vires vltra,ſortemq́; ſenectæ. Lucil.lib.xxviij. Proſpiciẽdum ergo in ſenecta , nunc adoleſcentia eſt.

INERMIS pro inermibus. Salluſt. Iugurthæ *armauerit,* bello: Neq; quenquã decere,qui manus *armauerat,ab inermis pedibus auxiliũ petere. Siſen. Hiſt. lib.quarto: Pleriq; inermi in caſtra perfugiunt.

GALLIÆ pro gallicę. Salluſt.Hiſt.lib.quarto: Cùm interim lumine etiam tum incerto,duæ Galliæ mulieres conuentum vitantes ad menſtrua ſoluenda montem adſcendunt.

EFFIGIA pro effigies. Afranius Vopiſco: Cuius te ſuſcitat imago ? cuius effigia cognatus patre?

INTEMPERIA pro intemperãtia apud veterẽ auctoritatis obſcurę: Has eius intẽperias in maritũ

POEMATORVM pro poëmatum. Afran. Priuigno: Poëmatorum non bonorum. Plaut. Aſinar. Nam nequefictum vnquam eſt,neque pictum,neque ſcriptum in poëmatis.

ACRITAS. Accius Neoptolemo: Vis veritatis, atque acritas.

LARGITAS pro largitio. Ter. Adelph. Quod proluuium? quæ iſthæc ſubita eſt largitas?

DEXTRABVS pro dexteris. Liuius Odyſſea: *Denique* *Deque manibus dextrabus.

CVRATVRA & CVRATIO pro cura. Ter. Eunuch. Tametſi bona eſt natura, reddunt curatura iunceas. Cic. Tuſc. lib.iij. Nam vt medici cauſſa mor-

morborum curationem eſſe inuentam putant.

IMBERBI pro imberbis. Lucil. lib. xxx. *Maximus ſi argēto in verbo androgyni barbati mœcho cinędi. Varro Epiſt. ad Fabiū: Quòd* facis Saturnorū ſimiles ſunt, quod* maxima fiunt, ideq; in verbi.

fortè. Argento maximus, et ſi Imberi i, Androgynus, barbatus, mœchocinadus. *fortè, facie maximi ſunt, idque iml erbi.*

SEXCENTVM pro ſexcentorum. Lucil. libro xxx. Maximus ſi argenti ſexcentûm, ac mille reliquit. Idem libro xxx.

Quid verò eſt, centum, ac ducentûm poſſideas ſi Millium?

PAVPERIES pro paupertate. Enn. Hecuba:

Senex ſum, vtinam mortem oppetam
Priusquam euenat, quod in pauperie mea ſenex grauiter gemam.

ÆDIS nominatiuo ſingulari. Varro de vita po. Rom, libro primo: Hæc ædis, quę nunc eſt, multis annis poſt facta ſit, in qua omnia regis temporibus delubra parua facta.

VICTVIS pro victus. Varro de vita pop. Rom. lib. primo: Primùm de re familiari ab patribus, ſecundò de victuis conſuetudine primigenia, tertiò de diſciplinis priſcis neceſſariis vitæ.

GRADVIS pro gradus. Varro de vita populi Ro. lib. ij. Multo præditi pudore, & pudicitia adoleſcentes, dixerunt cum maiore patre eius graduis, & [ætate] ad te ſtipendia facerent.

PVERILITAS pro pueritia. Varro de liberis educandis: Velim me hercules, inquit, ipſe vſu magno puerilitatis formulam audire.

ANVIS pro anus. Varro Cato, vel de liberis educādis: Eam nutricem oportet eſſe adoleſcentē. Anuis enim vt ſanguis deterior, ſic lac. Lac enim,

vt quidam dicunt phyſici, ſanguinis ſpuma eſt.

PRÆCANTRIX. Varro de liberis educandis: Vt faciunt pleræque vt adhibeant præcantrices, nec medico oſtendunt.

RITVIS pro ritus. Varro Cato, vel de liberis educandis: Itaq; domi rituis noſtri, qui per Deum fidium iurare vult, prodire ſolet in compluuium.

PRONIS poſitũ pro prona. Var. Parmenone: Alia trabs pronis in humum accedens proximè frangit ramos cadens.

TENERITAS teneritudo. Cicero de finibus bonorum & malorum lib. v. In primo enim ortu ineſt teneritas, ac mollitia quædam.

DE NVMERIS, ET CASIBVS.

ACCVSATIVVS numeri ſingularis poſitus pro genitiuo plurali. Siſenna Hiſt. lib. quarto: Qui tamen, quibus litibus fœdera maiorum ſuûm diſſoluta. Titinnius Veliterna: Omniũ vitiûm expertem, conſilij plenum prohibui. Idem Gemina: Nõ exſecratis paraſitum, nec virum* aſpellit domo. Lucretius libro ſexto:

*aſpellitis

Flammea tempeſtas Siculûm dominata per agros.

Plautus Perſa:

Pol Deûm virtutem dicam & maiorum meûm.

Terentius Hecyra:

Propè iam remotum ab iniuria aduerſariûm.

Accius Euryſace: Reprime parumper citatum quadrupedem. Nouius Euryſace: Millia ſex nummûm in arcam dimiſi nũmariam. Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχη:

Ab

Ab claſſe ad vrbem tendunt, neq; quiſquã poteſt
Fulgentium armûm armatus ardorem obtui.

Turpilius Epiclero: *In Caliphonis nunc te miſerę liberûm. Pacuuius Atalanta: *Ni Calliphonis nunc te miſeret liberûm.ita lego.*

Parentum incertûm inueſtigandûm gratia.

Idem Peribœa:

Regnum imperator æternûm morum ſator.

Varro παπίᾳ *πάππῳ, περὶ ἐγκωμίων: : O mî optanti *Papæ* miniſterio inuidûm tabes. Idem de vita pop. Ro. lib.quarto: Hortenſius ſuprà decem millia cadûm hæredi reliquit, medimnûm vini mille cadũ. Salluſt.Hiſt. libro nono : Cuius duas inſulas propinquas inter ſe, & decem ſtadiûm procul à Gadibus ſatis conſtabat ſuopte ingenio alimẽta mortalibus gignere. Afranius Vopiſco: Antiquitas petenda in principio eſt mihi. maiores noſtri incupidiores liberûm fuere.M.Tul.de offi.lib.iij.An emat denario,quod ſit mille denariûm?

ACCVSATIVVS poſitus pro datiuo: Ignoſcamus illam rem, pro, illi rei ignoſcant. Plautus Amphit. Velatis manibus orant, ignoſcamus peccatum ſuum. Terentius Eunucho: Au,ne comparandus hic quidem ad illum eſt.

GENITIVVS caſus poſitus pro accuſatiuo. Titinnius Pſaltria: *Dicis tu quæſo,quò te auortiſti? mei faſtidis? meæ delitiæ. *Dic* Plautus Aulul. Abiit, neque certiorem fecit. Faſtidit mei, pro, me faſtidit.Lucil.Satyr.lib.ſeptimo:

Triſtes,difficiles ſumus,faſtidimus bonorum.

Turpilius Leucadia: Vide nunc,faſtidit mei.Lucillius libro xxviij.

Cui ſæpe mille impoſui plagarum in diem.

Idem: Si argenti indiges. Plau. Aulul. Deinde egomet mecum cogitare interdū occœpi. [Cum ſic] *Sic veretur illam rem, ſicuti & cōſuetudo, & Terentius Phor. auctor eſt dicens: Non ſimultatē meam vereri ſaltem. Veteribus genitiuum pro accuſatiuo poni placet. Afranius Compitalibus: Si non verear, nemo vereatur tui. Idem Simulante: Tui veretur, me ad te miſit oratum peteret. Idem Emancipato:
Optandum vxorem, quæ non vereatur viri.
Pacuuius Hermiona: Tyndareo fieri cōtumeliam; cuius à te veretur maximè acta gratulatione. Nihil ne te populi veretur, qui vociferare in via? Varro Sardis Venalibus: Non te tui ſaltem pudet, ſi nihil mei reuereatur? Accius Alpheſibœa: Si tui veretur progenitoris, cedo.

ACCVSATIVVS poſitus pro ablatiuo. Titinnius Gemina: Ædepol hominis ignaui functus officium. Plautus Menæchmis:
Nā paraſitus octo hominū munia facile fungitur.
Idem Trinummo:
Sequere hac me, gnata, vt munus fungaris tuum.
Lucil. Satyr. lib. primo;
Munus tamen fungi, & muros ſeruare potiſſent.
Idem libro quinto:
[Lelius] *Liuius pauperem ait ſe ingentia munera fungi.
Turpilius Epiclero: Sed vola,
Vt familia noſtra officia fungatur ſua.
Idem Pedio: Nuptias abieci, amicos vtor primores viros. Pacuuius Duloreſte: Nōne officium fungar vulgi, atque ægrè [malefactum] *madefactum feram?

ACCVSATIVVS vel nominatiuus poſitus pro ablatiuo. Turpil. Demetrio: Meos parētes careo.

reo. M. Tul. de Rep. lib. v. Sed tamẽ vt bono patrifamiliâs, colendi, ædificandi, *ratiocinandi quidam vſus opus eſt. Varro κύκνος, περὶ ταφῆς: Denique ſi veſtimenta ei opus ſunt, quæ fers, cur conſcindis? ſi nõ opus ſunt, cur fers? Idẽ Prometheo lib. i. Id vt ſcias, audi hoc, quod falſum dicis eſſe, nemini oculos opus eſſe, ſi habet. Salluſt. Hiſt. lib. ij. Ruina, quę pars magna, ſuiſmet, aut proxumorũ telis cæteri vice pecorum obtruncabantur. Afra. Vopiſco: Tandẽ vt poſſimus noſtra fungi munera. Idẽ Fratriis: Id aurũ me condonat litteris. Lucil. lib. xxvi. Tu ſi voles, per aureis pectus irrigarier.

rationandi

GENITIVVS poſitus pro ablatiuo, vel aduerbio loci. Plaut. Trinũmo: Non ego ſum dignus ſalutis? Cic. Tuſc. lib. iiij. Aliquod malũ metuit exanimatus, pendet animi. Plaut. Amph. Vt ſalui potiremur domi. Pomp. Pappo agricola: Domus hæc fuerit placiti. Accius Epigonis: Locrorum latè viridia, & frugũ vbera. Lucil. Satyr. lib. ſexto: Hortare illorum ſi poſſim *capi ſortiri. Idem libro octauo: Quarũ & abundemus rerũ, & quarũ indigeamus. Idem libro nono:

Si nihil ad faciem, & ſi olim lupa proſtibulum quę
*Numini opus, atque abſit.

Pacu. Peribœa: Poſtquàm eſt *honoratus frugum, & floris Liberi. M. Tul. de Repub. lib. iij. Noſter autem populus ſociis defendendis terrarum iam omniũ potitus eſt. Afranius Excepto: Quod vitæ ſtudium, aut quod pręſidium in poſterum mihi ſupponebas, *mecum priuis tui? Varro de vita populi Rom. lib. ij. Vt noſter exercitus ita ſit fugatus, vt Galli Romæ Capitolij ſint potiti, neq; inde ante ſex mẽſes geſſerint.

capiti

proſtibulum'que: Numini opus ſit & obſit.

lego, oneratus, vt ſenarij conſtet ratio.

lego, me cùm priuas

Signi-

Significata ad genitiuum in poteſtatem venit. Plautus Capt. Ille alter potitus hoſtis eſt. Salluſt. Iugurthæ bello: Vt priuſquam legatos conueniret, Adherbalis potiretur. Idem eodem: Ager autem aridus, & frugum vacuus. M. Tull. de officijs libro i. Hæc ſunt opera magni animi, & excellẽtis, *& prudentia æquè, conſilioque fidentis. Idem: Omnium autem rerum, ex quibus aliquid acquiritur, nihil eſt agricultura melius. Virg. Aeneid. lib. i.

prudentiæ

Implentur veteris Bacchi, pinguisque ferinæ.

M. Tul. Hortenſio: Et qui exſpectat, pẽdet animi: quia ſemper quid futurum ſit, incertum eſt. Varro Eumenidibus:

Ego autem qui eſſem plenus vini, & Veneris.

Sic deſipiebã mentis, pro, mente. Plaut. Epidico: Deſipiebam mentis, cùm illa ſcripta mitterem. Sic mille annorũ viuunt, pro mille annis viuunt. Plautus Milite: Qui mille annorum perpetuò viuunt.

DATIVVS pro accuſatiuo. Titinn. Barathr. Vbi ambitionẽ virtuti videas antecedere, pro, virtutem antecedere. Plaut. Truculento: Quia tu veſtimento, & cibo alienis rebus curas. Acc. Meleag. Cuius exuuias, & coronã huic *numerauit virgini. M. Tul. de republ. libro iiij. *Hic verò mulieribus *præfectis reponatur, qui apud Græcos creari ſolet: ſed ſit cenſor, qui viros doceat moderari vxoribus. Salluſtius Catilinæ bello: Breui ſpacio legiones numero hominum expleuerat, cùm initiò non amplius duobus millibus habuiſſet. Lucillius libro vigeſimo ſexto: Si miſerantur ſe ipſi, vide ne illorum cauſa ſuperiore loco collocauerit. Terent. Facite ita vt vobis decet. Terent. Andr.

muneravit

Nec

præfectus præpo. loquutur de eo, quẽ γυναικονόμον Græci vocant.

Interea

Interea mulier quædam ab hinc triennium
Ex Andro commigrauit huic viciniæ.

Varro de vita populi Romani libro quarto: Tanta porrò inuaſit cupiditas honorum pleriſque, vt vel cælum ruere, dummodo magiſtratũ adipiſcantur, exoptent.

ACCVSATIVVS pro genitiuo. M. Tul. de offi. lib. ij. Dum homines cruenti haſtam illam cruentam meminerint, & ſperabunt. Virg. Bucol. Alternos Muſæ meminiſſe volebant Plau. Ciſtellaria: Meminere officium ſuum. Et Menæchmis: Propterea illius nomen memini faciliùs. Accius Euryſace: Heu me miſerum, cùm hæc recordor, cùm illos reminiſcor dies. Idem ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: Eos *mortalis fœnis libro x. Miſereor ſæpe ſtuditos volo. Et Athamante: Veritus ſum arbitror, atq; vtinam memet poſſim obliuiſcier. Et Nyctegerſia: An ego Vlyſſem obliuiſcar vnquã, aut quenquam præponi velim? Turpilius Pedio: Iam deſine meminiſſe illius formam. M. Tul. de Repub. lib. iiij. Atque ipſa mens, quæ futura videt, præterita meminit. Varro Væ victis, περὶ φιλονεικίας: Libet me epigrammata facere: & quoniam nomina non memini, quod inſolum mihi venerit ponam.

mortaleis felicos ſcilicet miſereri ſæpe ſtudio nolo, ita legendum dictat litterarum tractus.

INVIDIT ILLAM REM, pro, illa re. Accius Menalippo: Vnde, aut quis mortalis florem liberûm inuidit meûm? Priuatur illam rem, pro, illa re. Næuius Pedio: Quod res vis hanc priuari pulcras, quas vti ſolet?

ABLATIVVS pro genitiuo. Plaut. Pſeudolo: Vino modò cupidi eſtis. Lucil. Satyr. lib. primo:
Porrò quæcunq;, & cuicunque, vt diximus antè

Obſti-

promo Obſtiterit primo hoc minuendi refert res.
Idem libro ſexto:
Et id ſolum aduerſæ fortunæ rei quæ reſiſtit.

mirum Turpil. Pedio: Neq; *virũ educta, vt par eſt, expers malitiis. Virg. Georg. lib. i. Illa ferax oleo eſt.

Quoe Accvsativvs pro nominatiuo. Pomp. Pręcone poſteriore: * Quòd lætitias inſperatas modò mihi irrepſere in ſinum. Virg. Æneid. lib. i. Vrbem quam ſtatuo, veſtra eſt.

fortè. Cernite Nominativvs pro datiuo. Nouius Agricola: *Lernete duo verbis etiã primo, & poſtremo. Plautus Aulul. Credo ego illum iam inaudiuiſſe mihi eſſe theſaurum domi. id inhiat. Cicero Tuſc. libro primo: Multaque ſecula poſt reuiguit Pythagoreorum nomẽ. Varro de re ruſtica libro primo: Centum iugeribus vinearum opus eſſe quindecim mancipia.

Genitivvs pro datiuo. Accius Neoptolemo: Quid ſi ex Græcia omne nomen Ilium par nemo reperiri poteſt? Turpilius Pedio:
Neq; mirum educta, vt par eſt, expers malitiis, metuens ſui. Virg. Æneid. lib. primo:
Diues opum, ſtudiisque aſperrima belli. Plautus Aſin. Volo amori obſecutum illius, volo amet me patrem. Idẽ Pſeudolo: Duorũ labori ego hominẽ parſiſſem lubens, Me interrogãdi, & tui reſpõdẽdi mihi. Cic. de orat. lib. ij. Bonorũ virorũ plenũ forũ. Varro de vita pop. Ro. lib. iiij. Ipſa Italię oppida

primò ſunt vaſtata, quæ *prius fuerunt hominum referta.

Nominativvs pro genitiuo. Turp. Epicl. At enim ſcies ea, quæ fuiſti inſcius. Teren. Phorm. Ita pleriq; ingenio ſumus oẽs, noſtri noſmet pœnitet.

Sic &

Sic & potior illam rem. Pacu. Peribœa: Regnum potior,coniugem macto inferis.

ABLATIVVS pro datiuo.Lucil. Quod ſumptũ, atq; epulas *dictu præponis honeſto.Virg.lib.vi.Teq; adſpectu ne ſubtrahe noſtro.

*victu. Vide A. gell.lib.4.cap.16

GENITIVVS pro nominatiuo.M Tul.de Repub.lib.vi. Vt quemadmodum ſcribit ille, quotidiano in forum mille hominum cum palliis conchylio tinctis *diſcederent.

*deſcenderent.

ABLATIVVS pro accuſatiuo.Virg.lib.v.

Gratior & pulcro veniens in corpore virtus
Adiuuat.

ACCVSATIVVS pro *genitiuo.Accius Myrmidonibus:Mea fata in acie ob'iti. Sallu.Hiſt.lib. iij.Sed Pompeius à prima adoleſcētia ſermone fautorum ſimilem fore ſe credens Alexandro regi. Virg.Æneid.lib.viij.

*genitiuo

Et vocem Anchiſæ magni, vultumque recordor.

ACCVSATIVVS pro datiuo. Lucil.lib.xxvi. Suſpendat'ne ſe,an in gladium incumbat, ne cælũ videat.Plaut.Amph.

Velatis manibus orant,ignoſcamus peccatũ ſuum.

Afran.Vopiſco: Malè merentur de nobis heri,qui nos tantoperè indulgent in pueritia.Cęcil.Plocio: Dum ego eius mortem inibo. Virg.Æneid.lib.iij.

Treis adeo incertos cæca caligine ſoles
Erramus pelago,totidem ſine ſidere noctes.

Cicero de Orat.lib.tertio: Locutus eſſe dicitur homo copioſus aliquot horas.

DATIVVS pro ablatiuo.Siſenna Hiſtor. libro iiij.Alij ſaltui,ac velocitati certare. Var. de re ruſt. lib.i. A quo quòd indigent potui, poma dicta eſſe poſſunt.

Cato vel poſſunt. Idem *Varro de liberis educãdis: Non ſolùm qui primus in alterutra re præſtet alios, ſed etiam qui ſit ſecundus, & tertius.

NOMINATIVVS pro ablatiuo. Siſen. Hiſt. lib. iij. Omnia, quæ diximus loca, ſtatim potitus. *Hoſtes* Idem: *Hoſtis loca ſuperiora potiti. Virg. Æneidos lib. x. Saxumq; vndis immane minatur.

DE MVTATIS CONIVGATIONIBVS.

FERVIT pro feruet. Lucillius lib. nono: Feruit nunc, feruit ad annũ. Acc. Nyctegerſia: Claſſis adit, *Gemina* clauditur, feruit. Titinnius *Setina:
haud Sapientia gubernator torquet nauem *nõ valentia. Cocus magnũ ahenũ quãdo feruit, paulla confutat trua. Accius Meleagro: Heu cor ira feruit cæcum, amentia rapior ferorq;. Pomponius Agricola: Domus hæc feruit flagitiis. Afranius Priuigno:
animus, hoc Hoc potius hoc nunc feruit *minus. hæc volo.
Varro Sexageſi: Quod leges iubent, non faciunt, *dos cella'ue* *faciant doſceláue feruit omnino. Ab eo quod eſt feruit breuiato accẽtu feruêre facit, vt ſpernit ſpernere. *miſi clandeſtino rumpi* Afranius Epiſtola: Ego *miſo Clandeſtinorũ pietor fere matera menſtrua feruêre. Lucil. Satyr. *lictoribus* lib. viij. Feruere ne lõgũ verò hoc *litoribus tradã. Virgil. Æneid. lib. quarto: Iam litora feruere flammis. Lucret. lib. ſecundo:
Feruêre cùm videas claſſem, latéq; vagari. Neuius Lycurgo: Latè, longeq; trãs noſtros feruere. Accius *περὶ τῦ γράφειν:* Telepho: Aere, atque ferro feruere igni, inſignibus florere. Varro Deſultorio: περὶ τρυφῆς:

Feruere

Feruere piratis, vaſtariq́ue omnia circum.

Lavit pro lauat. Virg.Georg.lib.*iij. Lauit improba teter Ora cruor. Plaut. Pſeud. Eas lacrymis lauit.Lucret.lib.ij. quarto

Litoris incurui bibulam lauit æquor arenam.

Acc. Phœniſſis: *Salſis cruorem guttis lacrymarũ lauit.Var.*Coſmotorina, περὶ φθορᾶς κόσμου: Falſis

Atque Aegeus fluctus,quam lauit antè aquilo
Sæuus vbi poſuit Neptuni filius vrbem.

Salluſt.Hiſt.lib.ij.Dubium, an inſula ſit,quod euri atque auſtri ſuperiactis fluctibus circûm lauit. Næuius Danaë:

Animi iubeo fonte lauere memini manum.

Lauere inde tractum eſt. Ennius Telamone: Strata *terra, lauere lacrymis veſtem *ſqualam, & ſordidam.Idem Hecuba: terræ ſqualidam

Heu me *miſerum, interij,pergunt lauere*ſanguinem.Lucret.lib.v. miſeram ſanguẽ ſanguine

Lubrica proluuie larga lauere humida ſaxa.

Accius Medea:Lauere ſalſis vultum lacrymis.Var. ἀνθρωπόπολι,περὶ γενεθλιακῆς:Et Hymenęus,qui primò lauere aluum marſupio ſolet. Idem ἑκατόμβη, περὶ θυσιῶν:

Pater, vt cruore laueret ararum aggerem.

Afran.Suſpecta: Vident lauere lacrymis me tuum collum,pater. Lauerent etiã inde manauit.Enn. Andromeda:Nam vbi introducta eſt, puerumq́ue vt lauerent,locant in clypeo. Afran.Fratr.

Aquam ex cœno haurire, qui lauerent manus.

Plaut.Amphitr. Poſtquam peperit, pueros lauere iuſſit nos,accedimus.Inde imperatiuo modo lauite facit.Titinn.Pſaltria. Manus lauite mulieris,&

capita velate. Laui etiam poſitum pro lauari. Pōp. Petitore hærede: Ita velim facias, iam pridem volo latrinam laui.

F E R V A T pro ferueat. Pomp. Fullone: Facite, vt ignis feruat, ligna inſtipite, far cōcidite. Acc. Achil. Ne tum cùm feruat pectus iracundia.

S O N I T pro ſonat. Acc. Æneadis, aut Decio: Clamore, & gemitu templum reſonit cœlitum. Idem Phœniſ. Ac vbi curuo litore latratu vnda ſub vndis labunda ſonit. Enn. Hectoris lytris: Et ſonit, Franguntur haſtæ, terra ſudat ſanguine. Pacuu. Duloreſt. Hymenæum fremunt æquales, aura reſonit crepitu muſico. Sonere inde tractum eſt. Lucr. l. i. Caligare oculos, ſonere aureis, ſuccidere artus. Accius Neopt.

Atque adeò valuas ſonere ſenſi regias.

Idem Atreo: Sed quid tonitru turbida toruo
Concuſſa repentè æquora cæli
Senſimus ſonere?

Soniuit etiam inde manauit. Ennius Andromach.

Hamopotide & *Hermaphrodito: Nam neque irati, neque blandi quicquam ſyncerè ſonunt. *Acc. Iliona: *Pacuuius*

Ibo ad eam, vt ſciſcam quid velint: valuæ ſonunt.

E X P E D I B O pro expediam. Pacuu. Atalant.

Nam quod conabar, cùm interuentum eſt, dicere,
Nunc expedibo. Acc. Nycteg.

Cuncta expedibo *Cunctexa pedibo. id modo iuſiurandum date.

Pompon. Vernion. Sed qui vtroque error vos agitat, expedibo. Enn. Eumenid.

Id ego æquum aptiùs feciſſe expedibo, atque eloquar.

N O L I T O pro noli. Lucil. lib. trigeſimo:

Noli-

Nolito,tibi me maledicere poſſe, putare.

Axim pro egerim. Pacuu.Perib. Vt quæ egi,ago,vel axim verruncent bene.

Fervitvr pro feruit.Afran Vopiſc.Quanta vociferatione feruitur? Hei miſeræ mihi.

Mantat pro manet.Cæc.Hypolymęo,Raſtr. In voltu eodem,in eadem mantat militia.

Artivit pro artauit. Nou. Dotata: Artiuit linguam in palatum, cœpit labia ſugere. Idẽ Het. Conatus artiuit matri inter femina fortiter.

Avdibo pro audiam.Enn. Telamone: More antiquo audibo,neque aureis tibi contrà vtendas dabo.Idem Pancratiaſt. Quò nunc me ducis? vbi molarum ſtrepitum audibis maximum? Cæcil.Naucler.*Num ab eo audibis, pręterea,ſi dicis, filia redeat Pergamo. *Nunc habeo*

Fvlgit pro fulget.Lucil.Satyr.lib.vij.

Primùm fulgit vti caldum, & fornaceum ferrum.

Pomponius Macco ſequeſt.

Simile eſt, quaſi cum in cælo fulgit propter lunam lucifer.Lucret.vi.

Fulgit item nubes ignis cùm ſemina multa
Excuſſere.Idem:
Fulgit item cùm rareſcunt quoque nubila cæli.

Fulgere correptè pro fulgere.Lucret.lib.v.

Multa videmus enim cæleſtibus incita flammis
Fulgere,cùm cæli donauit plaga vapores.

Pacuu.Medo:Linguæ biſulcis actu criſpo fulgere. Accius Bacchis: Lætum in Parnaſſo inter pinos tripudiantem, in circulis ludo, atque tedis fulgere. Lucillius Satyrarum lib.xi.

Cõuetus pulcer bracę ſaga fulgere torques Magni

Es pro eſto. Lucil. lib. xxviij. Conijce te intro, ac bono animo es. Pomp. Maccis geminis: Bono animo es, video, deripis tibi primiter de pānibus.

Amplant pro amplificant. Pacuu. Teucro:
Vbi poëtæ pro ſua parte falſa confictaque canant,
Qui cauſam humilem dictis amplant.

Aperibo pro aperiam. Pompon. Vernion. Aperibo, non poſſum* ciuem pati. Orcus eſt, quē amare cœpi, pinguis non pulcer puer.

leg. pati. (nam ciuē ſuperfluū eſt) Horaus eſt. qui ſit ὡραῖος, norunt Græcè periti. ætate nimirum integer & maturus.

Cupiret pro cuperet. Lucret. lib. i.
Perfringere vt arcta
Naturæ primus portarum clauſtra cupiret.

Dicebo pro dicam. Næuius Pathicis: Primùm quod dicebo rectè, ſecundum, quod dicebo eo meliùs.

Edim pro edam. Cæcil. Aſot. Nihil'ne tibi eſſe, quod edim? Nou. Buccula:
Quod editis nihil eſt, ſi vultis, quod cacetis, copia eſt. Pomp. Condition.
Vix nunc quod edim inuenio; quid nam fiet, ſi quā duxero? Plaut. Pœnulo: Eſt domi quod edimus, ne nos tam contemptim conteras.

Facitur pro fit. Nigid. Commentatione grammatices lib. xix. Id quod dico, eſt huiuſmodi: ποιεῖ facit ποιεῖται facitur. Titinnius: Quanta ſtultitia* cupidinis! petunt conſilium bona gratia, vt paruifaciatur.

libidinis

Evenat pro eueniat. Enn. Hecub.
Senex ſum, vtinam mortem oppetam,
Prius quàm euenat, quod in pauperie mea
Senex grauiter gemam.

Faxim pro fecerim. Enn. Phœnice:

Plus

Plus miſer ſum,ſi ſceleſtum faxim,quod dicā fore.

MONERIS pro monueris.Pacuuius Armor. iudic.Dic quid faciam. quod me moneris effectū *da.Item Chryſe: Dij monerint meliora. *leg.dabo*

NIVIT pro ningit. Pacuu. Paulo:
Sagittis,plumbo,& ſaxis grandinat,niuit.

OBEDIBO pro obediam. Afranius Maritis: Meo vt obſequar amori,obedibo tibi.

OPERIBO pro operiam.Pompon. Præfect. *Morum pater at eſt negato eſſe, hic me operibo caput. *morum: Pater eſt,negato hic eſſe me:*

PARIBIT pro pariet.Pompon.Buccone auctorato:Si prægnans non es, paribis nunquam.

PERVENIBVNT. Pomp. *Pithone gorgonio:Hominē beatū,quò illæ peruenibunt diuitiæ. *Pintone*

REDDIBO. Plautus Vidular. Ego ſeruabo, quaſi ſequeſtri detis, neutri reddibo.

REPERIBITVR pro reperietur. Pōponius Anulo poſteriore:

Id credo metuis,ne inuidia deſit tibi,
Cùm nemo,qui à te recipiat,reperibitur.

Plautus Epidico:

Quid illa fiet fidicina igitur? aliqua res reperibitur.Cæcilius Obol.Nunc enimuero eſt,cùm meæ morti remedium reperibit nemo.

POSSETVR pro poſſet. Quadrigarius Annalium lib.i.Cùm non poſſetur decerni vtrius putaretur victoria eſſe.

SAPIVI pro ſapui.Nouius Virgine prægnante:Quando ego plus ſapiui,qui fullonem compreſſi quinquatribus.

VENIBO pro veniam. Pomponuis Maccis gemi-

geminis Serò eſt, ſexta, ſi tibi placet, venibo.

POTERATVR pro poterat. Cælius Annal. lib. i. Cùm iure ſine periculo bellũ geri poteratur.

POTESTVR pro poteſt. Pacuu. Chryſe:
Si qua poteſtur inueſtigari via.
Quadrigarius Annalium libro iij. Adeò memorari vix poteſtur, vt omnes ſimul ſuum quiſque negotium adorti eſſent.

SOLVERIT pro ſolitus ſit. Cælius Annaliũ lib. vij. Duos & ſeptuaginta lictores domum ante deportauiſſe facis, qui ductoribus hoſtium ſoluerint ferri.

Depaticis

FIDEBO Næu. *De pathicis: Tibi cùm fidebo, fidelis ero.

DEPLORABVNDVS pro deplorans. Plaut. Aulul. Homo ad prætorem venit deplorabundus.

COCTVM pro ad coquendum. Plaut. Aulul. Solet ire coctum.

MACET pro macilentus eſt. Plaut. Aulular. Qui oſſa, ac pellis totus eſt: ita cura macet.

DE INDISCRETIS ADVERBIIS.

Antio, fort. Annio, vel Matio

HVMANITER. Tul. ad Panſam lib. i. De *animo feciſti humaniter, quē quidem ego ſemper dilexi, meque ab eo diligi ſenſi. Ad Atticum lib. ij. Inuitus litteras tuas ſcinderem: ita ſunt humaniter ſcriptæ.

DISERTE & cõſuetudine dicitur, & Afran. auctore in Diuort. Quod vult diſertè pactum, aut dictum.

DISERTIM dicere planè, palã Titinnio auctore poſſumus Veliterna: Habui rectè diſertim.

Plaut.

Plau.Stich.Fuit diſertim;verùm id vſu perdidi. Acc.Euryſ.Diſertim id vnũ incõmodis deſit meis. Liuius:Tumque mihi narrato omnia diſertim.

INSANITER Pomp.auctore: Metuo illum, iocari neſcit, ludit nimium inſaniter.

SEVERITER pro ſeuerè dici auctoritas veterum iubet. Titinn.Prœlia: Seueriter
Hodie ſermonem amica mecum contulit.

COMMVNITVS pro cõmuniter. Var.Rerũ diuinar.Etenim vt Deos colere debet cõmunitus ciuitas,ſic ſingulæ familiæ debemus.

BLANDITER pro blandè.Titin.Gemin.Iucunda primùm blanditer comparamus colloquia.

CELERE pro celeriter.*Næu.Paul.Nunc te obteſtor,celerè facto ſubueni cenſori. Enn.Satyr.lib. i.Dum quicquid des celerè. *Pacuuius*

BENIGNITER pro benignè. Titin. Gemin. Nimium te patrocinari cenſeo benigniter.

FESTIVITER pro feſtiuè. Næu.Gemin. O domus parata pulcræ familiæ feſtiuiter

AVARITER pro auarè.Plaut. Curcul. Hoc vide, vt ingurgitat impura in ſe merum auariter. Quadrig.Annal.l.xxi. Crudeliter ille, nos miſericorditer:auariter illi,nos *largimur. Cat. de præda militũ diuidenda: Fraudulenter atque auariter. *largiter*

AMICITER pro amicè.Plaut. Perſa: Quàm meo amico amiciter hanc commoditatis copiam danunt.Paucuu.Duloreſt. Nunc ne illũ expectes, quando amico amiciter feciſti.

PROBITER pro probè.Var. Octogeſi. Poſt quam auida libido rapere , ac concidere cœpit,ſeque opificè non probiter ſtrepere.

MVNDITER pro mundè.Plau.Pœnu.Nam cùm ſedulò munditer nos habemus,vix, ægréque amatorculos inuenimus.

SÆVITER pro ſæuè.Plaut. Pœnul.Aha tam ſæuiter . Idem Trinummo: Ah nimium,Staſime, ſæuiter.Accius Aſtyan. Ferum feroci contundendum *ſæuiter.

vi permiſit ſæuiter

SEVERITER pro ſæuiter. Enn.Phœnice: Seueriter ſuſpectionem ferre falſam , futilium eſt. Afran.Simulante: Seueriter ferre hæc, te ſimul ac gnatam ab illo abducere. Enn. Hectoris lytris: Seueriter fortuna ferri cernunt de victoria.

ita reſtituimus

MOESTITER pro mœſtè.Plau.Rudent.Sed vnde vos ire cum vuida veſte dicam obſecro , tam mœſtiter veſtitas?

PROPRITIM pro propriè.Lucret. lib.ij.
Quid genus humanum propritim de quibus actum eſt.

AMPLITER Lucil.lib.xiiij.
Nam ſumptibus magnis,
Et *ſtructã ampliter,atque cùm accumbimus menſam.Pompon.Hærede petitore: Heus aptate pueri nunc mundè, atque ampliter conuiuium.Plaut. Stich.Sat eſt ſeruo homini modeſtè melius facere ſumptum,quàm ampliter.Acc.Diomed.Benignè, & pro beneficio *largi , atque ampliter.

Exſtructam ampliter,ad quam nunc accũbimus

largito

ALIQVANTISPER. Quadrigarius Annalium lib.vi.Aliquantiſper *pugnate,nihil promouet pœnus.Cæcil. Fallac.
Nam ſi illi,poſtquam rem paternam amiſerant,
Ægeſtate aliquantiſper iactati forent.
Idem Fallac.Velim pauliſper *experiri te,quantiſper

pugnato

te opperiri. quantiſper?non &c.

per non plus triduum. Pomp. Dotat. Poſſum exorare te, vt recedas à me pauliſper modò. Quantiſper ſat habes?

DVRITER pro durè. Terent. Andr. Primò hæc pudicè vitam parcè, ac duriter Agebat. Nouius Zona: Duriter me habere, vigilaſſe: Afranius Priuig. *Viuax vetus quàm duriter nunc conſulito tergo meo. Enn. Phœnic. Quam tibi ex ore orationem duriter dictis dedit. Cæcil. Fallac. Nam quàm duriter vos educauit, atque aſperè, non negat.

leg. bibax, vetus. quam duriter nunc conſulis

CAVTIM pro cautè. Acc. Alpheſib. Sed tibi cautim eſt adeundum ad virum. Idem Philoct. Contrà eſt eundum cautim, & *captandum mihi.

captando

STRICTIM. Cicero de Oratore lib. i. Quaſi per trāſennam prætereuntes ſtrictim adſpeximus. Salluſt. Strictim, vt quæque memoria digna videbantur, *præſcriberem.

perſcriberem

FIRMITER pro firmè. Lucil. Satyr. lib. x. Fluctibus, à ventiſque aduerſis firmiter eſſent. Idem libro duodecimo: Firmiter hoc pariterque tuo ſit pectore fixum. Afran. Augur. Hic hæret vt clamor oritur, ſed ſpiritu firmiter inſtat. M. Tul. de republ. lib. vi. Firmiter enim maiores noſtri ſtabilita matrimonia eſſe voluerunt.

FIDELE pro fideliter. Plau. Captiu. Fac fidelè. caue fidem fluxam feras.

ÆQVITER pro æquè. Pacuu. Atalanta: Con certare ac diſſentire *partim da curſim æquiter. Accius Antenorid. Ad populum intelligo referundum, quoniam horum æquiter ſententiæ fuerunt.

partem da curſu æquiter

leg. Nam vt Pergama accenſa, & præda per, &c

Liuius Ægiſt. *Nam vt pergam accenſa, & prædã per participes æquiter partita eſt.

PVBLICITVS pro publicè. Lucil. Saty. l. xii. Huic homini queſtore aliquo eſſe opus, atque chorago Publicitus, qui *mihi atque Epiſeo præbeat aurum. Idem libro xvi.

fort. mihi qui atque Syriſco, vel Vopiſco. ligurris aduenien͂s

Publicitus vendis tamen, atque extrema *liguris. Plaut. Amphit. Ita peregrè* veniẽs hoſpitio publicitus accipiar. Cęcil. Ploc. Ibo domum, ad plebem pergitur, publicitus defendũdum eſt. Pomponius Campanis: Dat ordo *ſenio, & fullonibus publicitus cibaria.

Senno

PROTERVITER. Ennius Pancratiaſt. Quis eſt, qui noſtris foribus tam proteruiter.

IGNAVITER pro ignauè. Lucil. Satyr. l. xvi. Cur tam ignauiter hoc præſertim tẽpore quæris? Quadrigarius Annalium libro ij. Et qui ibi erant, non ignauiter putando, eum diem pro meliore habuerunt.

MVTVITER pro mutuo. Var. Octogeſi, περὶ νομισμάτων: Viue, meq́ne ama mutuiter.

PERSPICACE pro perſpicaciter. Afran. Diuort. Quàm perſpicace, quàm benignè, quàm citò, Quàm blandè, quàm* miti eſt pectore.

materno viuis pectore. in manuſcripto corruptè cegebatur vias, cuius loco ſubſtitui, viuis

ASPERITER Næuius Pullis: Vbi tu nequaquam cubares aſperiter.

CELERANTER pro celeriter. Acc. Anten. Sed quis hic eſt, qui matutinum curſum huc celeranter rapit?

DAPSILE. Pompon. Ruſtico: Quid nũc vis fieri? verrẽ ſume dapſilè ac dilucidè.

ere

EXQVISITIM. Varr. Aiace ſtramẽtitio* acre

æger

æger medicos exquiſitim conuocabas, vt conualeſceret.

HILARE. Tul. de Orat. Quis vnquam res pręter hunc tragicas pene comicè, triſteis remiſſè, ſerias hilarè. Afran. Priuig. Et propter patruelem tuam Conſtituit hilarè anhelans, deiecta coma. *delecta*

FESTINATIM pro feſtinanter. Pomp. Aſin. Exſiliui de nocte ad molam fullone feſtinatim. Siſenna Hiſtor. l. iiij. Prętor feſtinatim de caſtellis ad caſtra maxima pedites conduxit.

PVGNITVS pro pugnis. Cæcil. Fallacia: Niſi quidam qui ſe malit pugnitus peſſundari.

FVTILE futiliter. Enn. Phœnice: Vt quod factum eſt futile, amici *nos feramus fortiter. *vos feratis*

HVMANITVS pro humaniter. Turpil. Pedio: Quare eſſe dicat quiſquam illum hominem, *haud quicquam facere humanitus? Caſſius Hemin. Hiſtor. lib. iiij. Quare *ſi omnes artes atque humanitus aguntur. Afran. Repud. Quãto faciliùs ego, qui ex equo venio, adducor ferre humana humanitus? *aut* *fine*

INIMICITER. Acc. διδασκαλικῶν lib. i. Placare hoſtem ferocem, inimiciterque acccenſum.

MEMORE pro memoriter. Põp. Philoſoph. Sed ne cum *iſta hæc memore meminiſti, indica, qui illud aurũ abſtulerit, nõ didici hariolari gratis. *iſthæc*

IMMORTALITVS. Turpil. Hetæra: *Sat me, vt meum cor voluptatibus dat, immortalibus ſe obtulit mihi hæc facultas. *Satin'*

LARGITVS pro largè. Afranius Materteris: Quid iſtuc eſt? quid fles? quid lacrymas? largitus proloquere.

IRAVN-

IRACVNDITER. Cæcil. Subditiuo: Quæſo ne temerè hanc rem agas, & ne iracunditer.

MINVTIM pro minutè. Lucil. lib. v.

cogat
Dic quam *cogitat vis ire minutim
Per commiſſuras rimarum noctis nigrore.

albeolo parcitur. for. ſed aluuolo parcitur
PARCITER pro parcè. Pompon. Verre: *Salbeolo parciter tanquam frater mihi ſis, medium abdomen cùm diuidam.

for. Pantaleonte
SVPERBITER. Afran. *Purgamento: Illa ſuperbiter imperat. Næu. belli Pœnici lib. vi. Superbiter contemptim conterit legiones.

LONGINQVE, & LONGITER pro lõgè. Accius Andromache:

Ei malo
*Hęc malos annos multos longinquè à domo
Bellum gerentes ſummum ſumma induſtria.

Lucil. lib. iij.

acti
Non (vt opinor) id à lecto iam longiter *rati.

PERPLEXIM pro perplexè. Plaut. Stich. Vtrum ego perplexim laceſſam orationem ad hunc modum. Hemin. Hiſtor. lib. i. Prudens perplexim ſcotino ſcribit.

non amare me, at adorare
SANITER. Afran. Megalenſibus: Adeſto, aſſentio te *amare, me adorare ſaniter.

RARENTER. Cæcil. Pauſimach.
Ædepol voluntas homini rarenter venit.

Næu. Exodio: Multum ames, paulum des crebrò, venias rarenter. Ennius Androm. Sed quaſi ferrũ, aut lapis[1] durat rarenter gemitum conatur trabem ergaſtulo: Longè ab vrbe villicarier, quò herus rarenter venit. Liu. Tereo: Rarenter venio.

[1] *Leg. lapis dura, rarenter gemitum conatur. Pompon. Ergaſtulo: Nam longè, &c. loquitur de duro ingenio &*

& inflexili: porrò ne quis miretur feminino genere lapidem duram dici, cùm id antea docuerit. Reliquũ è vocibus rarenter, & villicari facilè adſtruitur.

CONTEMPTIM pro contemnenter. Næu. belli Pœnici lib. vi. Superbiter, contemptim conterit legiones.

TEMERITER. Acc. Amphitr. Hoc in re eſt, quod tu tam temeriter meam beneuolentiam interijſſe es ratus.

RESTRICTIM pro reſtrictè. Afran. Thaide: Eaq́ue firmè ſedere melius conſultoribus, quàm reſtrictim cogitata, atque omnibus rationibus.

PRÆCLARITER. Quadrigarius Annalium libro iiij. Et ita rebus præclariter geſtis Romam reuerterunt.

TORVITER. Pomp. Auctorato: Occidit taurum toruiter me amores amauit. Ennius *Lupiaſt. Quem nunc tu tam toruiter increpuiſti. *leg. Pācratiaſte: vt ſuprà.*

PVRITER. Pomponius Haruſpice: Fac puriter, bucco, vel pectore ruſtico Vti tractes, laui iamdudum manus. Nou. Virgine prægnante: Sequere me, puriter volo facias, igni atque aqua volo hunc accipere.

VERECVNDITER. Pompon. Macco: Virginem præteriens vidit duos *ſenſim in ludo, verecunditer non docentem diſcipulum, verùm ſcalpentem nateis. *for. ſenes, vnum verecunditer*

CERTATIM. Virg. Æneid. lib. iij.

Certatim ſocij feriunt mare, & æquora verrunt.

ABVNDE. Siſen. Hiſtor. l. iiij. Perfusè atque abundè *ſparſi vſi magnum pondus auri argẽtiq;. *ſemper*

MISERITER pro miſerè. Laberius *Macco: *Mereo, nens*

Mens incorrupta miſeriter corrumpitur.

PROPERITER. Catullus: Animula miſerula properiter abit.

DE DOCTORVM INDAGINE

OMNES artem ſecuti negant aduerbijs præpoſitionem addi oportere, ſed auctoritas veterum præponi iubet.

DESVBITO. Titin. Prœlia: Sed amabò, quid deſubito tam repentè ad me veniſti? Enn. Pancrat. Cùm deſubito me orat mulier, lacrymanſque ad genua accidit. Afran. Emancip. Quàm beatæ ſcenicæ videntur mihi mulieres, quæ iurgio, & beneuolentia terrent deſubito viros! Cęcil. Aſoto: Nam ego duabus vigilijs tranſactis duco deſubito domum. Quadrigar. Annal. l. ij. His deſubito vtriſq; nuntiatur ipſorũ copias adeſſe. *Næu. Tripartita: Poſtquam ſe vidit hæredem, deſubito diuortium fecerunt. Lucret. lib. ij.

Nouius Triperdita

Vim cupidã tam deſubito, quàm mens habet ipſa.

Lucil. Satyr. lib. x.

Quamuis deſubito trinis deducere ſcalis.

Tul. de repub. l. vi. In his, vt meminiſtis, *concurſu leuiſſimæ multitudinis, & ære congeſto funus deſubito eſſet ornatum. Acc. Euryſ. *Tot tropæa tam deſubito ſummam gloriam eurotis ſines? Pomp. Pappo agricola: Volo ſcire ex te, cur vrbanas res tam deſubito deſeris. Idẽ Piſtore: Fit deſubito hilarus, triſtis ſaltat, ridens ringitur. Næuius Danaë: Deſubito famam tollunt, ſi quam ſolam videre in via.

eum concurſu

Tot tropæa trãſdes (pro trades) ſummam gloriã euorti ſines tam deſubito?

DERE-

DEREPENTE. Turpil.Boëthunt. Eum derepēte vxorem audio ducere.Enn.Phœnic.Ibi tum derepēte ex alto in altum deſpexit mare. Afran.Incen.

Non vſquequaque idoneum inuenias locum,
Vbi derepēte,cùm velis,facias lutum.Idē Homin.
Atque ille derepente in iumentum exſilit,
Contendit oculos, derepente abit cælo.

Enn.Hectoris lytris:Ecce autem caligo oborta eſt, omnem proſpectum abſtulit, derepente contulit ſeſe in pedes.Var.Seſquyuliſſe: In Theſpiadum ore derepente. Acc.Aſtyanacte: Hic per matutinum lumen,tardo properantem gradu Derepente adſpicio ex nemore pauidum, & properantem egredi. Nou.Macco:Scalpis dentes derepente, in *cenam ſi peccaueris.Terent.Hecyr. Ita corripuit derepente tacitus ſe ad filiam. Pomp. Præcone poſteriore: Vis facere,vt nouerca vetulum derepente deſerat?

ſcenam

PICVMNVS eſt auis Marti dicata, quam picum,vel picam vocant: & Deus,qui ſacris Romanis adhibetur.Æmil. Macer *Theogon.lib.i.

leg.Ornithogonia

Et nunc agreſteis inter picumnus habetur.

Higinius: Picumnus eſt *parua veſte picus Martis.Fabius pictor rerum naturalium lib.i.Et ſimul videbant picum Martium.Idem iuris pōtificij lib. iij.Pilumno,& Picumno. Varr.de vita populi Romani lib.iij.Pedius Pætus cùm eſſet prætor vrbanus,& ſedens in ſella curuli ius diceret populo, picus Martius aduolauit,atque in capite eius aſſedit.

parca

Veterū memorabilis ſciētia PAVCORVM numerū pro bonis ponebat,MVLTOS cōtrà malos appellabat.Terent. Eunuch. Si quiſquam eſt qui placere ſe ſtudeat bonis,quàm plurimis.

Acc.

Accius Tereo:

Video ego te mulier more multarum vtier,
Vt vim contendas tuam ad maieſtatem viri.

Idem ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ:

Probis probatum potius quàm multis forem.

Lucil.Satyr.lib.xiiij.

Non paucis malè, ſed ſapientibus eſſe probatum,

καὶ πᾶσιν νεκύεσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν. Idē libro xiij. Vnus modò de multis , qui ingenio ſit. M. Tul.de Repub.lib. quarto:Nec in hac diſſenſione ſuſcepi populi cauſſam,ſed bonor. Idem de Repu. lib.ſexto:Enimuero in diſſenſione ciuili,cùm boni plus quàm multi valent,expendendos ab his, non numerandos puto.Afran.Suſpecta. Noli ex ſtultitia multarum credere eſſe animum meum.

Censere,& Arbitrari veteres cognatione quadam ſocia,ac ſimilia eſſe verba voluerũt. Varro de Repub.lib.xx. Quod verbum cenſeo & arbitror idem poterat ac valebat. Plautus Rudēte: Nō vidiſſe vndas maiores cēſeo. Idē Menæchmis: Demā hanc coronam,atq; abiiciā ad læuā manum, Vt ſi ſequetur me hâc abiiſſe cenſeat. Varro de vita pop. Rom. lib. ij. Itaque quod hos arbitros inſtituerunt,populi cenſores appellarunt. *Idem enim valet cenſere, & arbitrari.

Id

Affici malis tantùm cõſuetudo præſumpſit, cùm ſit poſitum & bonis. M. Tul.de offi.lib.i. Si quos aliquo honore, aut imperio affectos obſeruare, & colere debemus. Varro Eumenidibus: Coronam ex auro,& gemmis fulgentem gerit, Luce locum afficiens.

Decvriones & Centvriones à nu-

numero, cui in militia præerant, dicebantur.

ACCENSI qui his accenſebantur, id eſt attribuebantur. Varro de vita pop. Rom. lib. iij. Quid *ea ſcripti vis. Cùm erant attributi decurionibus, & centurionibus, qui eorum habēt numerum, accenſi vocabantur. Eoſdem etiam quidã vocabant ferentarios, qui depugnabant pugnis & lapidibus, his armis, quæ ferrentur, non quæ tenerentur.

for. de adſcriptiuis cum

LATERES apud quoſdam, vt ſcrobes, cuius generis habeantur, incertum eſt. ſunt autem generis maſculini. Varro de vita pop. Rom. lib. iij. Nam lateres argentei, atque aurei primùm conflati, atque in ærariũ conditi. Alio loco idem: Later quod conquadrauit *regius. Modeſtia, moderatio, modus, modicum, mediocre, hunc habent ordinem, quòd MODESTIA fundamẽtum, ſoliditas, baſis ipſa virtutis eſt, è qua gignitur MODERATIO, quæ temperat, aurigatq; modos, qui ex ſupra memoratis diſciplinis in factis, & in dictis, & in cęteris talibus, quæ agendi officia ſunt, iunguntur:

religio. Vide ſupr. in later.

MODICVM verò moderatum eſt: MEDIOCRE quod medium. Ita ſæpe poſitum in magnis auctoribus aucupauimus. Varro Cato, vel de liberis educandis: Omnia, inquam, in docendis pueris, *quæ damna non prohibent verum bonum fieri, mediocria modica ſunt.

qua data

PROVENTVM etiam malarum rerum dici veteres voluerunt. Lucil. lib. xxvi. Deinq; adeo malè me accipiunt decimæ, & proueniunt malè.

IMBVERE conſuetudo inducere, vel inficere exiſtimat, cùm ſit propriè maculare, vel polluere, vel inficere. Accius Armorum iudicio:

Inter quos ſæpe & multo imbutos ſanguine.

Idem Menalippo:

Credite me amici morte imbuturum manus.

Pacuuuius Peribœa:

Nam ſi te regeret pudor,ſiue adeò cor ſapientia imbutum foret. M. Tullius de repub. lib. v. Quę cùm Scipio dixiſſet, admodum probans; *nimis enim erat odio rhetorum imbutus. Varro ἑκατόμβη, περὶ θυσιῶν:

Mummius, erat enim odio quodã

At regis enſis ſanguine imbutus nigro.

Salluſt. Catilinæ bello: Ea quaſi venenis malis imbuta, corpus, animumq́ue virilem effeminat. Virg. vi. Quę ſors prima dedit, ſanguis nouus imbuit arma. M. Tul. Hortenſ. Vti qui combibi purpuram volunt, ſufficiunt prius lanam medicamentis quibuſdam; ſic litteris, talibusq́ue doctrinis antè excoli animos, & ad ſapientiam concipiendam imbui, & præparari decet. Varro Agath. *Ideo quòd maiores noſtri virginis acerbę aureis Veneris vocabulis imbui noluerunt.

Id eſt, quòd

COMPOTEM bonæ rei ſolùm dici exiſtimatur, cùm etiam mala re poſitum ſit. Accius Clytémnæſtra: Cur me miſeram irridet magis compotem è *& multis malis?

MIRA & MIRACVLA veteres pro monſtris, vel horrendis ponebant. Lucil. Satyrarum libro i. *Miracula ciet thelephantas. Plaut. Amphit. Nimia memoras mira; ſed vidiſtin' vxorẽ meam? Virg. Georg. lib. iiij.

leg. miracula ciunt eleph.

Omnia commutat ſeſe in miracula rerum.

DIEM volunt cum feminino genere dicimus, tempus ſignificare; maſculino diem ipſum. Nos contrà

contrà inuenimus. Turpil. Pedio:

*Quando equidem amorem intercapedine ipſe le- Quin
niuit dies. id eſt, ipſum tempus. Pacuu. Duloreſt.
Gnatam deſpondit nuptijs, hanc dat diem.

Virgil. Æneid. lib ij.

Ergo dies infanda aderat, mihi ſacra parari.

VICTOREM altæ rei ſuperatorem dici voluit Virg. Georg. ij. Inde ſecutus

Per montes victor, atque alta cacumina regnat.

VERSACRVM quidā dictum putant, vt plerunque vitabile, & exſecrādum. Sed Siſenna religioſum dicit Hiſtoriarum libro quarto: Quondā Sabini feruntur vouiſſe, ſi res communis melioribus locis conſtitiſſet, ſe ver ſacrum facturos.

APVD, ad. Lucil. lib. xxx.

Aut cùm iter eſt aliquò, & cauſſam *commentaui, commēta viauit,
Vt apud aurificē, ad matrē, cognatam, ad amicam. Aut apud

Error conſuetudinis apud pro in vtitur. Itaque vitiosè dicimus, cùm nos in foro fuiſſe dicamus, apud forum fuiſſe, cùm apud iuxta ſignificet. Acc. Euryſ. Apud ipſum addiſcas. Turpil. Leucadia: Vtinam nunc apud ignem aliquem magnum aſſidā. M. Tullius de republica libro iij. Cuius etiam focū Cato ille noſter, cùm venerat ad ſe in Sabinos, vt ex ipſo audiebamus, viſere ſolebat, apud quem ſedens Samnitum quondam hoſtium, tum iam clientium ſuorum dona relegauerat. Acc. Diom. Adſum apud te, genitor. Salluſtius Iugurthino bello: Cæterùm apud aquam* Syllam cum equitibus Sylla nocte agitari iubet.

Apud pro in etiam dictum inuenimus. Vt Terentius Andr. Apud forum modò è Dauo audiui.

M.Tul.de ſignis:Cenam iſti dabat apud villam in Tyndaritano.

PRO etiam ante ſignificat. Vt Virg.lib.octauo:
Stabat pro templo & capitolia celſa tenebat.

OPERARI eſt deos religioſè, & cum ſumma veneratione ſacrificiis litare, vel conuiuari. Pomp. Pręc. poſteriore: Ad Veneris profectus eſt manè vetulus, votum vt ſolueret:ibi nunc operatus eſt. Afra.Excepto:Proficiſcor.res,tempus,locus,ſimul otium hortabatur, vt operatum illum Dianæ degerem ſanctum diem.Idem eadem:Iubeo hominẽ tolli,& collocari,& confoueri,ſoluo operã Dianę. Virg.Georg.lib.primo:Lætis operatus in herbis. Lucillius libro xxx.
Aut operatu' aliquo in celebri cũ æqualibus fano.

SEXAGENARIOS per pontem mittendos malè diu popularitas intellexit, cùm Varro de vita pop.Rom.lib.ſecundo honeſtam cauſſam,religioſamq; patefecerit. Cùm in quintũ gradum peruenerant,atque habebant ſexaginta annos,tum denique erãt à publicis negotiis liberi,atq; otioſi. Ideo in prouerbiũ quidã putant veniſſe,vt diceretur ſexagenarios de põte deici oportere,id eſt,quòd ſuffragium non ferant,quod per pontem ferebant.

STRICTVRÆ propriæ dictæ ſunt ſcintillæ, *candenti* quæ de ferro *feruenti micãt, cũ maſſa malleis cuditur: vnde & incus eſt appellata. dictæ autẽ quòd aut ſtrictiùs emittantur, aut quod oculos fulgore *præſtringat* *perſtringant. Virg.lib.octauo:
Stricturæ chalybum,& fornacibus ignis anhelat.

PROXIMVM dicebant veteres non ſolùm adhærens,& adiunctum, verùm etiã lõgè remotum, ſi ta-

ſi tamẽ inter duo diſcreta nihil medium exſtitiſſet. Virg. Æneid.lib.quinto:

Proximus huic,longo ſed proximus interuallo
Inſequitur Salius. Ita & Salluſtius in ſitu Ponti, de promontoriis Paphlagonum, & quod χριοῦ μέτωπον appellauit,poſuit.

MEMINI ILLAM REM, difficilius dictu putant plurimi. Virg.Bucol.Numeros memini,ſi verba tenerem.Et,Alternos Muſę meminiſſe volebãt. Cicero de orat. lib.tertio : Quod fuit in Graccho, quem tu meliùs,Catule,meminiſti,quòd me puero tantopere ferretur.

TVRBAM & TVRBAS diuerſam volunt habere ſignificationem,vt ſit turba populi conuẽtus; turbæ turbationes. Nos contra lectum inuenimus & indiſcretè poſitum, & pro turbis turbã. Accius Athamante:

Ah dubito,ah quid agis? caue ne in turbam te implices. Idem στασιασταῖς,vel Trophæo: Non vides,
Quantam turbam,quantos'ue fluctus concites?
Turpilius Thraſyleone:
Nemo vnquam vidit ebrium ire interdiu,
Neque turbam facere,neque fores exurere?
Teren.Eunucho:
Ne quam ille hodie inſanus turbam faciat,aut vim Thaïdi. M. Tul. de ſenectute: Cùm in illud diuinorum animorum cõcilium,cœtumq; proficiſcar, cumq; ex hac turba,& colluuione diſcedam.Plautus Aulul.Redeo intro,nequid hic turbæ fiat. Cæcilius Vmbris: Mirum adeo,niſi frater domi ebrius turbam aliquam dedit.

DEMENSVM.Teren.Phor.quaſi deminutum

poſuit:Quod ille vnciatim vix demenſo ſuo
Suum defrudans Genium comperſit miſer.

Cic.de Orat.Æſtimatum, vel æquatum dicit,quæ non ex inſidijs,ſed apertè palàm elaborat,vt verba verbis quaſi demenſa, & paria reſpondeant.

SVPERVACVVM non putat oportere dici Varro de vita populi Romani lib. iij. ſed ſuperuacaneum,in quo eſt ſuperuacuũ pro ſuperuacaneo.

CÆCVM veteres pro improuido dixerũt.Varro de vita populi Romani lib.iiij. Neque id cæci conſules feciſſent,quę mandata arcana tam pio ſediſſent,aut diuidi centum GN. magnum.

Quoties per ACCVSATIVVM caſum annos vel dies loquimur, iuges annos, vel dies ſignificamus:quoties per ABLATIVVM, per interuallũ interiectis aliquibus annis,vel diebus. Itaque qui optantes multis annis dicũt, multos annos meliùs dixerint. Virg.Georg.lib.ij.

Ergo non hiemes illam,non flabra, neque imbres
Conuellũt,immota manet,multoſque per annos,
Multa virûm voluens durando ſecula vincit.

Plau.Trinum.Quia ruri dũ ſum ego,vno ſex dies
Me abſente,atque inſciente *inconſultu meo
Ædes venales hiſce *inſcribit litteris.

inconſulto me inſcripſit

Turpilius Philopat.
Ecce autem tuo more, vt ſoles videre mihi
Ægrè id pati,quia hos dies compluſculos
Intercapedo ſumpti faciundi fuit.

Idem Hæter.Rus ad illas commigrat.
Habitamus hiemem totam cum mulierculis.

Virg..Georgicorum lib.iiij.
Septem illos totos perhibent ex ordine menſes
Fleuiſſe.

Fleuiſſe. Cic. de repub. lib. i. Nec tantùm Carthago habuiſſet opum ſexcentos ferè annos ſine conſilijs, & diſciplina. Idem de repub. l. ij. Itaque illa præclara *inſtitutio Romuli, cũ ducẽtos annos & *triginta ferè firma manſiſſet. Salluſt. Hiſt. lib. i. Et *ponere validam vrbem multos dies reſtantem pugnando vicit. Lucil. lib. xxvi. Qui ſex menſes vitã ducunt, Orco ſpondent ſeptimum. Inuenimus & in Varrone multis annis continuis dici, περὶ γεγαμηκότων. Cuius vbi annis multis maſculini veſtigiũ inuentum eſt. Dubio potiùs, quàm difficili intellectu vates poſuit Mantuanus:

conſtitutio
viginti

Olyſſiponem leg. pro eo, quod eſt in manuſcr. & digonem

Sed miſera ante diem, ſubitoque accenſa furore.

cùm huic ſententiæ obuerſetur verſus eius cum opinione ſentiens plurimorum:

Fortuna omnipotens, & ineluctabile fatum.

Verùm ſenſibilitatis eius non leuis ratio eſt, quæ prima ſententia philoſophica accipit intellectum, quæ ait, ſui cuique mores fortunam fingunt, omnipotens fortuna eſſe definit. quod Salluſtius mirè: Fortuna ſimul cum moribus immutatur. ac per hoc ex ea ſimilitudine iã fatũ ineluctabile eſſe nõ poterit, quod ex vna cauſſa fortuna fieri videatur & fatũ. Poteſt etiam fatum morũ mutabilitate cõuerti, vt ex his aut celere, aut tardũ, aut bonũ fiat, aut peſſimũ. Accẽſa enim furore Dido amoris iniqua violẽtia, quia, vt ipſe ait: Omnia vincit amor, ante diẽ meritò videretur occidere, quod etiã Homeri eiuſmodi eſt, quẽ Virg. noſter omni æmulatione ſectatur, σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε ἔχουσιν. ꝗ eſt ὑπὲρ μόρον, vltra decretũ. ꝗ ſi admittitur vt vlterius protẽdatur, quoniã id ex morib⁹ fa-

vide Agellium lib. 6. ca. 2

ctum eſt,quod ſignificat σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν,admittere poteritis de moribus properatã etiã fati celeritaté,vt intra dié poſſit admitti,quoniã recepit(vt Homerus ait) magnitudinem vltra vim fati.

IMPOTENTIAM *enim potentiã auctoritas dedit. Siſenna Hiſt.lib.iij. Sublatus lætitia nimia, atque impotentia commotus animi.

DONA conſuetudine hæc habentur, quæ aut propitiandis diis dãtur, aut hominibus pro benefactis redduntur. ſed auctoritate pro vltione poſitum manifeſtum eſt. Virg.Bucolicis:

Aut vt mutatos Terei narrauerit artus,
Quas illi Philomela dapes, quæ dona pararit.

QANDO pro quoniam dici poteſt.Virg.lib.vi.

Vnum oro quando hîc inferni ianüa ditis
Dicitur. Et rurſus idem:
Hic tibi,fãbor enim,quãdo hæc re cura remordet.

VEL pro etiã eſt.M.Tul.Epiſt.ad Brutú lib.viij Et quod te tantùm amat, vt vel me audeat prouocare.Lucil.lib.xxix. Hoc inueniſſet vnum ad morbüm illum homini vel belliſſimum.M.Tullius de officiis libro ſecundo : Contrà quæ beneuolentia fidelis,vel ad perpetuitatem.Idem Hortenſio:Vidi in dolore podagræ nihilo ipſum vel omnium maximum Stoicorum Poſſidonium, quàm Nicomachum Tyrium hoſpitem meum fortiorem. Virgil. Georg. lib.tertio:

Belgica vel molli meliùs feret eſſeda collo. Varro Eumenid. Ex his, atq; eiuſmodi inſtitutis, ac vita vel ad Herculis athletæ facti erant. Idé Virgilius:

Carmina vel cælo poſſunt deducere lunam? Teré. Eunuch. Vel rex ſemper maxumas mihi agebat.

DE

De pro ab.Lucil.lib.xxv.Solus iã vim de claſſe prohibuit Vulcaniam.

Pilvmnvs, & Picvmnvs dij præſides auſpiciis coniugalibus deputantur. Varro de vita pop:Rom. lib.ij. Natus ſi erat vitalis, *ac ſublatus ab obſtetrice,ſtatuebatur in terra,*aut auſpicaretur rectus eſſe, diis coniugalibus Pilumno & Picũno in ædibus lectus ſternebatur.

aut *vt*

Cadvcevs pacis ſignum Varro pronuntiat de vita populi Romani libro ſecundo: Verbenarius ferebat verbenam.id erat caduceus pacis ſignũ. nam Mercurij virgã poſſumus exiſtimare.

Qui Liberi fiebant ea cauſſa calui erãt,quòd tempeſtatem ſeruitutis videbãtur effugere,vt naufragio liberati ſolent.Plautus Amph.Vt ego hodie raſo capite caluus capiam pileum.

Lvces numero plurali ſunt,quod dies. Varro Hebdomad. ſub imagine Demetrij: Hic Demetrius eſt *natus quod luces habet annus abſolutus. *catus quot*

Quoties genere neutro plurali numero Opera legerimus,ſignificantur fabricæ. Virg.Æn.lib.iiij. Pendent opera interrupta,minæq; Murorũ ingentes.Cum genere feminino numero ſingulari, intelligendum eſt opus,vel labor pro mercede ſumpta. Plautus Aſinaria: Par pari
Datum hoſtimentum eſt opera pro pecunia.

Vel occaſio & facultas,aut opportunitas. Plaut. Aulul. Da mihi operam parũ, ſi opera eſt, Euclio, id quod te volo. Afran.Vopiſco: Deinde id quod dedita opera controuerſiæ concinno.

Vile poſitum legimus pro frequenti. Varro Virgula diuina: *Atabos cùm volucres venit,apud

fortè. Attelabus cum volucris

illos vſq; ad limina indica vilis. Virgilius Georg. lib.i. Vilemque faſelum.

Præter pro ante, vel per. Varro. Eumenid. En domum præter matris deûm ædem exaudio cymbalorum ſonitum. Cic. Verr. lib.ij. Præter *loculos ſoli ferebant.

oculos Lollij

Foeciales apud veteres Romanos erant, qui ſancto legatorum officio ab ijs, qui aduerſum populum Romanum, qui aut rapinis, aut iniurijs hoſtili mente commouerant, pignora facto fœdere iure repetebãt: nec bella indicebãtur, quæ tamẽ pia vocabant, priuſquam fuiſſet quid fœcialibus denunciatum. Varro de vita populi Roman. lib ij. Itaque bella, & tardè, & nulla licentia ſuſcipiebãt, quòd bellum nullũ, niſi pium putabant geri oportere, & prius quàm indicerẽt bellum ijs, à quibus iniurias factas ſciebant, fœciales legatos res repetitum mittebant quatuor, quos oratores vocabãt. Idẽ l. iij. Si cuius legati violati eſſẽt, qui id feciſſẽt, quanuis nobiles eſſent, vt dederentur ciuitati, ſtatuerunt, fœcialesque viginti, qui de his rebus cognoſcerent, iudicarẽt, & ſtatuerent, & cõſtituerẽt.

Atque particula, ſi diligentiùs intelligitur, multam habet ſignificantiã, vt vel illud eſt Ennij: Atque atque adſcendit muros Romana iuuentus. quod eſt feſtinè, & intrepidanter aſcẽdit. Significat etiam celeriter, & ſtatim, vt Virg. Georg. i.

Si brachia fortè remiſit,
Atque illum in præceps prono rapit alueus amni.

Habet etiam huiuſmodi intellectum, vt dicas, aliter ego feci, & locutus ſum atque tu. hoc eſt, aliter ego ac tu, vel quàm tu.

Intra

INTRA non ſolùm id ſignificat, quod conſuetudine perſuaſum eſt, vt intra modũ, hoc eſt, à modo minus, ſed etiã in ipſo modo, vt intra calendas dies etiam ipſæ Calẽdæ accipi debeant: vt intra oppidum, etiã intra cubiculũ cũ dicitur, in oppido, & in cubiculo dictum eſſe videatur. Idque ita poſitũ in multis veteribus, ſed non tam claris ſcriptoribus inuenitur.

NEGATIVAS DVAS negatiuã nouè ſignificantiã habere. Var. Bun. τρόπων τρόπους: Quæ non modò ignoraſſe me clamat, ſed omninò omneis heroas negat neſciſſe.

LVDIVS, quòd ludis pueri præſules eſſent glabri, ac depiles propter ætatem, quos antiqui Romani Lydios appellabant, vt eſt in libro i. Varronis de vita populi Romani. Ideo Plaut. Aulul.

Tu iſtum gallum, ſi ſapis,
Glabriorem reddes mihi, quàm vulſus Ludius.

DEINSVPER. Sall. Hiſt. l. i. Sertorius Parthis *turbam orantibus, & nullo (vt in terrore ſolet) generis, aut imperij diſcrimine per calonũ corpora ad medium, quaſi in deinſuper ſtantium manibus, in murum attollitur.

leg. turba morantibus, vt ſupra in, diſcrim.

SIFILARE, quod nos vilitatem verbi vitantes ſibilare dicimus. & eſt maledica vocis ſignificatio, vel contumelioſa popularium, cum ſifilationibus quis exploditur, à Gręco ducere originem inuenimus. Huius rei auctor eſt venerabilis Hom. Iliad. xiiij. Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ὥσ ἀπόλοιτο, θεὸς δὲ ἑ σιφλώσειε.

NVBENTES veteri lege Romana aſſes treis ad maritũ veniẽtes *ſolebant ferre, atq; vnũ, quẽ in manu tenerẽt, tanquã emendi cauſſa, marito *dare: aliũ quẽ in pede haberẽt, in foco Lariũ familiariũ

ſolere peruehere
darent

ponere:tertiũ in ſacciperione cũmcõdidiſſent compito vicinali ſolere reſonare. Inde Virg. Georg.i.

Teque ſibi generũ Tethys emat omnibus vndis.

quos ritus Varro lib.i. de vita populi Romani diligentiſſimè *percurrit.

peroucurrit

Secvndvm non ſolùm numeri, & ordinis, vel proſperum, quod plerúque poſitum legimus; ſed etiam iuxta. Var. de vita populi Romani lib.i. Tullum Hoſtiliũ in velis, vbi nunc eſt ædes deûm Penatium: Ancum in palatio ad portam Mugionis ſecundum viam ſub ſiniſtra. Virg. Georg.iij.

*Paſcuntur verò ſyluas, & *plena ſecundum
Flumina.

In vulg. Saltibus in vacuis paſcãt, & plana.

Fornvm & Fornaces dicuntur à forno, quod eſt, calido. inde Forcipes, quòd candentes teneant ferrum, vt Virg. lib. viij.

Verſantque tenaci forcipe maſſam.

Var. de vita populi Romani lib.i. Cocula quæ coquebat panem, primùm ſub cinere, poſtea in forno: [cuius] vtriuſque vocabulum à forno ductum, id eſt, à *calore.

caldore

Æredirvti appellabãtur milites, quibus propter ignominiã ſtipendium, id eſt, merces menſtrualis, aut annua, quæ eſſet in nummis æreis, ſubtrahebatur. Var. de vita populi Romani lib.ij. Stipendium appellabatur, quod æs militi ſemeſtre, aut annuum dabatur: cui datum non ſit propter ignominiam, æredirutus eſſet.

Negativas dvas pro negatiua vna accipiendas Varro monſtrauit de vita populi Romani lib.ij. Qua abſtinentia viri, mulieresque Romanæ fuerint, quòd à rege munera eorum noluerit

nemo

nemo accipere.

TABERNAS non vinarias ſolùm, vt nunc dicimus, ſed omnes, quæ ſunt popularis vſus, auctoritas Romana patefecit. Var. de vita populi Romani lib. ij. Hóc interuallo primùm forenſis dignitas creuit, atque ex tabernis ligneis argentariæ factæ.

STATILINVM, & STATANVM, & FABVLINVM præſides Deos Varro Cato, vel de liberis educandis *puerilitatis affirmat. Ali Statano, & Statilino, quorum nomina habent ſcripta Pontifices. Sic cùm primò fari incipiebant, ſacrificabãt diuo Fabulino. *for. puerilis ætatis*

DE GENERE NAVIGIORVM.

CELOX eſt nauigium breue, dictum à celeritudine. Plaut. Aſinar.
Vnde ſumam? quem interuortam? quò hanc celocem conferam? Idem Captiuis: Vidi in publica celocem, ibidem illum adoleſcentulum. Idem Pœnulo: Obſecro hercle operam celocem hanc mihi, ne corbitam date. Turpil. Lemnijs: Remulis ſenſim celox ab oppido proceſſerat. Varr. *Hercules: *Hercles tuam*
Tuam fidem procella frigida arte obruat celocem.
Idem Bimarg. Nautæ remiuagam mouent celocẽ.

CORBITA eſt genus nauigij tardum, & grande. Plaut. Pœnulo: Tardiores, quàm corbitæ ſunt in tranquillo mari. Idem eadem: Obſecro hercle operam celocem hanc mihi, ne corbitam date. Lucillius Satyrarum libro xv.
Multa homines portenta in Homero verſificata
Monſtra putant, quorum in primis Polyphemus ducentos

Cyclopes

Cyclops longus pedes

malim abſque adſpirata, Oria, à legenda ora, legi

Salute horia qua

*Cyclopes coclites, & porrò huic maius bacillum,
Quàm malus nauis in corbita maximus villa.

*HORIA dicitur nauicula piſcatoria. Plau. Rudente: *Saluete horia mari fluctuoſo. Idem eadem: Mea opera laboratur, & rate, & horia.

Verum flumen vti atque ipſo diuortio aquarũ. Ilignis pedibus cercurum concinit æquis.

CERCVRVS nauis eſt Aſiana pergrandis: Plaut. Sticho: Cùm percontor portitores, ecquæ nauis venerit ex Aſia: negãt veniſſe. cõſpicatus ſum interim cercurũ, quo ego me maiorem non vidiſſe cenſeo. Lucil. Satyr. lib. viij. *Rerum flumẽ, atq; vti ipſo diuortio ligneis pedibus cercurum concurret ęquis. Idẽ lib. xiiij. Ad regẽ legatus Rhodũ, Ecbatanam, ac Babylonẽ ibo, cercurũ ſumã. Plaut. Mercatore: Ædificat nauẽ cercurum, & merces emit.

celerent

LEMBVS nauicula breuis piſcatoria. Accius Deiphobo: [illegible] (tuerẽ,
Eo autẽ, nocte extrema retia vt proueherẽ, & ſta-
Fortè aliquãto quã ſolitus lembo ſum progreſſus longiùs. Turpil. Leucadia: Hortari noſtros cepi ilico vt *celerarent lembũ. Idem Lemniis: Lembi redeuntes domum duo ad nos certam accelerarunt ratem. Virg. Georg. lib. primo:
Quã qui aduerſo vix flumine lembũ Remigiis ſubigit. Siſen. Hiſt. lib. iij. Otacilium legatũ cum ſcaphis, ac lembis. Plaut. Mercatore: Dum hæc aguntur, lembo aduehitur tuus pater pauxillulo.

MYOPARO eſt nauicula piratarũ. M. Tul. de Repub. lib. iij. Nã cùm quæreretur ex eo, quo ſcelere impulſus mare haberet infeſtũ vno myoparone, eodem inquit, quo tu orbem terræ. Sall. Hiſt. lib. iij. Et fortè in nauigando cohors vna grandi faſelo vecta à cæteris deerrauit, marique placido à

duobus

duobus prædonum myoparonibus circumuenta. Siſenna Hiſt. lib.quarto : Nauesque triginta biremes, totidem *myoparones.

myoparonas

Faselvs nauigium Campanum. Varro Deſultorio, *περὶ τρυφῆς : In aliis domini delitias faſelo *nactum tonſili remo vilem flictam ſoluit. Salluſt. Hiſt.lib.iij. Et fortè in nauigando cohors vna grãdi faſelo vecta à cæteris deerrauit. Siſenna Hiſtor. libro quarto: Proræ actuariæ *trahi grandes, ac faſeli primo.

περὶ τȣ γραφῶν

Alius nactus tonſillas litore mouit, conflictura.

tragi

*Lenvncvlvs nauigium piſcatorium. Salluſt.Hiſt.lib.ij. Primo indicit fortè *ſuper noctem in lenunculo piſcantis.

Remunculus A- gellio

per

Actvariæ nauiculæ celeres, dictę quod cito agi poſſent. Salluſt.Hiſt.libro ſecundo: Adhoc pauca piratica actuaria nauigia. Siſenna Hiſt.lib.iij Quibus occiſis actuarias ad viginti, naues itẽ complures onerarias incendunt.

Lintres naues fluminales. Virg.Georg.lib. ſecundo: Cauat arbore lintres.

Scaphæ ſunt nauiculæ, quæ maiores naues conſequuntur. Salluſt. Hiſt.lib.quarto: Eum atq; Metrophanen ſenatus magna induſtria perquirebat, cùm per tot ſcaphas, quas ad oſtia cum paucis fidis percontatum miſerant.

Codicarias naues etiã nunc conſuetudo appellat, eo quòd in fluminibus ſint vſui. Salluſt. Hiſt. libro iiij. Quàm maximis itineribus per regnum Ariobarzani contendit ad flumem Euphratem, qua in parte Cappadocia ab Armenia diſiungitur. & quanquam ad id naues codicariæ occultè per hyemẽ fabricatæ aderant. Varro de vita populi

Romani

Romani libro tertio : Quod antiqui plureis tabulas coniunctas codices dicebant, à quo in Tyberi naues codicarias appellamus.

PRISTIS nauigij genus à forma priſtium marinarũ, quæ longi corporis ſunt, ſed anguſti. Claudius rerũ Romanarum lib. xij. Quinq; priſtes, nauigium ea forma à marina bellua dictũ eſt. Virgil. lib. v. Velocem Mneſteus agit acri remige priſtim. Et: Frons hominẽ præfert, in priſtim deſinit aluus.

CYMBA. Afranius Excepto : Tum conſcendo cymbam interibi *lucis piſcatoriam, venio, iacitur ancora, inhibẽt leuiter. M. Tul. de offi. lib. iij. Cymbarum ante *pedes multitudo. pro ſe quiſq; quod ceperat afferebat.

luci

al. oculos

ONERARIAS de oneribus tardas. Siſenna Hiſt. lib. iiij. Quibus occiſis actuarias ad viginti, naues item complures onerarias incendunt.

*ANCORÆ vincula, quibus antennæ tenentur. Lucillius : Armamenta tamen *vel omnia ſeruo. Funis enim præciſus citò, atque [1]ancora ſoluta.

fortè. Anquinæ

malum, vela

[1] *anquina ſoluta. eam lectionem poſtulat lex verſus, & Iſidorus anquinam exponit funem, quo antemna ad malũ adſtringatur, adducit'que teſtimoniũ è Cinna Smyrnæ auctore,*

Atq; anquina regit ſtabilem fortiſſima curſum.

PROSVMIA nauigij genus. Cæcil. Meretrice: *Qui pro gubernator *propè euertit proſumiam. Idem Amphitryone: De nocte ad portum ſum *prouectus proſumia.

Cui progubernator

properè

profectus

DE GENERE VESTIMENTORVM.

TVNICA eſt veſtimentum ſine manicis. Titinnius Veliterna: Tunica &* cingula obũcula adimetur, pannos poſſidebit fœtidos. Cicero in Cati. Manicatis ac talaribus tunicis. Virgilius:

Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ.

togula obunctula

Titinnius: Quin togis cum cãdidis, tunicis ſordidis ſint,* & dicis. Plautus Pſeudulo:

vt

Manuleatam tunicam habere hominem addecet.

Et iccirco manuleatam addidit, ne impropriè vteretur. Lucil. Satyr. lib. primo:

Prætextæ, ac tunicæ Lydorum opus ſordidum id omne. Idem lib. xv.

Scit* poeticon eſſe, videt tunica, & toga quid ſit.

ποιητικὸν

Varro Meleagris: Cùm etiam* alis Menandri tunicam demiſſam habeat ad talos. Enniꝰ probro Carthaginenſium tunicatam iuuentutem voluit dicere. Varro Modio: Quàm iſtorum quorundã vitreę togæ oſtentant tunicæ clauos.

Thaũ, fortè

Vide ſupr. in, vitreum.

CALANTICA eſt tegmen muliebre, quod capiti innectitur. M. Tul. in Clodiũ: Tu'ne, cùm vincirentur pedes faſceis, cùm calanticam capiti accommodares?

PENVLA eſt veſtis, quam ſupra tunicam accipimus. Pomp. Pannuceatis: Penulam in caput induce, ne te noſcat. Lucil. Satyr. lib. xv.

Penula ſi quæris, canterius, ſeruus, ſegeſtre
Vtilior mihi quàm ſapiens.

Varro Virgula diuina: Non quærẽda eſt homini, qui habet virtutem, penula in imbri.

Quot

AVLÆA genus veſtis peregrinum. Var. de vita populi Romani lib. iij. *Quod ex hęreditate Attalica aulęa, chlamydes, pallæ aureę. Virg. Geor. iij. Purpurea intexti tollant aulæa Britanni. & eſt tanquam paludamentum Barbarici habitus militaris.

al. lecticariam

PLAGAE grāde linteum tegmen, quod nunc torale, vel *lectuariam ſindonem dicimus, quarum diminutiuū eſt plagulæ. Varr. de vita populi Rom. lib. iij. Chlamydes, plagæ, *vela aurea.

vaſa

leg. mendici

holoporphyro

Partum

STOLAM veteres non honeſtam veſtē ſolùm, ſed etiam omnē, quæ corpus tegeret. Enn. Teleph. Cedo, & caueo veſtitus ſqualida ſeptus ſtola. Idē eadem: Regnum reliqui ſeptus *medici ſtola. Var. Coſmot. περὶ φθορᾶς κόσμου: Mulieres, aliam cerneres cum ſtola *holoſerica. Idem Eumen. *Partum venuſta muliebri ornat ſtola.

PALLA eſt honeſtæ mulieris veſtimentum, hoc eſt, tunicæ pallium. Plaut. Menæchmis:
Pallam ad phrygionem fert confecto prandio.
Lucillius Satyrarum lib. xv.

tecum eſt, quiduis ſatis

Cùm tectum eſt *quiduis? ſatis eſt: viſuri alieni
Sint homines, ſpiram, pallas, redimicula promit.
Virg. Æn. i. Pallam ſignis, auroque rigentem.

STROPHIVM eſt faſcia breuis, quæ virginalem tumorem cohibet papillarum. Turp. Philop. Me miſeram, quid agam? inter vias epiſtola excidit mihi; Infelix inter tuniculā, ac ſtrophium quā collocaueram. Tul. in Clod. Cum ſtrophio accuratè præcingerę. Plaut. Aulul.
Pro illis crocotis ſtrophijs, ſumptu vxorio.
Vrar. Seſquiul. Suſpendit Laribus marinas molles pilas,

pilas,reticula, ac ſtrophia.

ABOLLA veſtis militaris. Var. Coſmotor. περὶ φθορᾶς κόσμου: Toga tracta eſt, & abolla data eſt ad turbã, vbi ſera militia in munera* velli vt præſtarẽ. *leg. belli*

SAGVM veſtimentum militare. Salluſt. Hiſt. lib. ij. Occurrere duci & prœlium accendere, adeò vti Metello in ſagum, Herculeio in brachium tela venirent. Virgil. lib. viij. Virgatis lucent ſagulis. M. Tullius ad Cæſarem iuniorem libro primo: Pridie nonas Februarias, cùm ad te litteras manè dediſſem, deſcendi ad forum togatus, cùm reliqui conſulares ſagati vellent deſcendere. Varr. Virgula diuina: Cùm neque aptam mollis humeris fibulam ſagus ferret. Siſenn. Hiſt. lib. iij. Senatus auctoritate ſagaria nunc.

PALVDAMENTVM eſt veſtis, quæ nunc chlamys dicitur. Salluſt. Hiſt. lib. iij. Eodem tempore Lentulus duplici acie locum editum multo ſanguine ſuorum defenſus, poſtquã ex ſarcinis paludamẽta adſtari, & delectę cohortes intelligi cœpere. Tul. ad Cæſarem iuniorem lib. ii. Antonius demens ante lucem paludatus.

CHLAMYS. Virg. Æneid. lib. iiij.

Sidoniam pacto chlamydem circundata limbo.

Var. Hercule Socrat. Cubo in *Sardinia iſta pedibus chlamyda, ſed purpurea amicula. *leg. Sardinianis tapetibus, chlamydas &*

REGILLA veſtis diminutiuè à regia dicta, vt & baſilica. Plaut. Epid. An regillam *tuniculã induã, an mendiculam? Var. *παπία πάππῳ, περὶ ἐγκωμίων: *inducula* *Papiapapæ*

Collum procerum fictum leui marmore

Regillam tunicam diffingitur purpura. *for. purpura diſcingitur.*

RALLA veſtis dicta à raritate. Plaut. Epidico:

 Tuni-

Tunicam rallam, tunicam ſpiſſam.

vel

Rica eſt, quod *nunc ſudariũ dicimus. Plaut. Epidico: Ricam, baſilicum, aut exoticum. Serenus opuſculo lib.i. Aut zonulam, aut acum, aut ricam. Nouius Pedio: Mollicinam, crocotã, chiridotam, ricam.

Strophia, & aurati ricini,

Ricinvm. Lucil. Satyr. lib. ſecundo: *Ricini aurati cicę, & oraria mitræ. Turpil. Veliterna: Ducit me ſecum: poſtquam ad ædem venimus, veneratur deos. interea adſpexit virginem geſtantẽ in capite riculam indutam oſtrinam. Varro Prometheo lib.i. Aliæ mitram ricinam, aut mitrã melitenſem.

Cæsicivm linteolum dicitur purũ, & candidum à cædendo, quod ita ad candorem perueniat, vel quod oras circunciſas habeat. Plaut. Epidico: Linteolum cæſicium.

Indvsivm eſt veſtimentum, quod corpori intra plurimas veſtes adhæret, quaſi intuſiũ. Plautus Epidico: Induſiatam, patagiatam, caltulam, aut crocotulam.

aureus clauus, qui

Patagivm *aurea chlamys, quæ pretioſis veſtibus immitti ſolet. Plaut. Epidico: Induſiatam, patagiatam. Næuius Lycurgo: Pallis patagiis, crocotis, *manicis mortualibus.

al. malaciis mortalibus

Svpparvm eſt linteum femorale vſq; ad talos pendens, dictũ quòd ſubtus appareat. Plautus Epidico: Supparum *autem ſubnimium eſt ricam, Baſilicum, aut exoticum. Nouius Pedio: Supparũ purum, bellıẽſem interim eſcam meram. Afranius Epiſtola: Tace, puella non ſum, ſupparo ſi induta ſum. Varro Eumenidibus:

aut ſubminium,

Hic

Hic indutus ſupparum,
Coronam ex auro, & gemmis fulgentem gerit.

EXOTICVM dicitur peregrinum. Plaut. Epidico: Baſilicum, aut exoticum.

PLVMATILE, aut clauatum, aut ex plumis factum. Plaut. Epidico: Cumatile, aut plumatile.

MOLLICINA veſtis à mollicie dicta. Nouius Pedio: Mollicinam, crocotam, chiridotam, ricam, ricinium.

AMPHITAPÆ veſtes dicuntur vtrinq; habentes villos. Lucil. lib. primo:
Pſilæ atq; amphitapę, villis ingentibus molles. Idē lib. vi. Pluma atq; amphitapę, etſi aliud quid *deli- *diuitiarum*
tiarum. Varro Manio: Alterum bene acceptum dormire ſuper amphitapa bene molli.

TOGA non ſolùm viri, ſed etiam feminæ vtebantur. Afra. Fratriis: Equidem prandere ſtantem nobiſcum incinctā togam. Varro de vita pop. Ro. lib. i. * Præterea quod intellecto togas ante habe- *fortè. Prætereo, quòd in lecto id*
bant. *antè enim olim fuit commune veſtimentū, & diurnum, & nocturnum, & muliebre, & virile.

LÆNA veſtimentum militare, quod ſupra omnia veſtimenta ſumitur. Virgil. Æneid. lib. quarto:
Tyrioque ardebat murice læna.

MERETRICES apud veteres ſuccinctiore veſte vtebantur. Afranius Excepto:
Meretrix cum veſte longa, peregrino in loco
Solet tutandi cauſſa ſeſe ſumere.

CARBASVS pallium, quo fluuij amiciuntur, vel opulentiæ cauſſa, vt ſericum, aut lino tenui. Virgil. lib. viij. Eum tenuis glauco velabat amictu Carbaſus. Idem lib. xi.

Tunc croceam chlamydemq́;, ſinusq; crepantis
Carbaſeos fuluo in nodum collegerat auro.

M. Tul. in Verrem de ſuppliciis: Tabernacula carbaſeis intēta velis collocabat. Varro de vita populi Romani lib. quarto: Eadem poſtea carbaſinea magis, vt pellibus tegerentur togæ.

PRÆTEXTA inſigne Romanum, quod ſupra tunicas honorati quiq; ſumunt. M. Tul. de ſuppliciis: Sententiæ dicendæ loco togā prætextam, ſellam curulem, ius imaginis ad memoriam, poſteritatemq́uē prodendam.

LIMBVS, vt annotatum inuenimus, muliebre veſtimentum, quod purpuram in imo habet. Plautus Aulul. Textores limborarij, arcularij.

FLAMMEVS veſtis, vel tegmen, quo capita matronæ tegunt. Plautus Aulul. Flammearij, violarij, carinarij.

[1] Ita legunt codices etiam melioris notæ, quos dedit nobis vir doctiſſimus Camerarius; verū probat ſe mihi neſcio quo modo impenſiùs lectio, cerinarij, quo nomine intelligo cerini coloris infectores, cuius ſit mentio apud Plautum alibi: cerinum, aut melinum. alioqui Plautus in eo ipſō Aulularia loco varios colorum tinctores enumerat, qui operoſam illam feminarum ſyntheſin, ac faſtus choragium inſtruant.

RETICVLVM tegmen capitis muliebre. Varro Seſquiulyſ. Suſpendit Laribus marinas molleis pilas, reticula, ac ſtrophia.

RICINIVM, quod nunc maſurtium dicitur, palliolum femineum breue. Varro ταφὴ μενίππου: Nihilo magis *dicere muliebre, quàm de muliebri ricinio palliolum ſimplex. Idem de vita pop. Romani

for. decere

mani libro primo:*Et quo mulieres in aduerſis rebus, ac luctibus cùm omnem veſtitum delicatiorem, ac luxurioſum poſtea inſtitutum ponunt, ricinia ſumunt. *fór. Ex quo*

TAPETE tegmen *vnicè pictum de coloribus variis. Var. Hercule Socratico: In omnibus rebus bonis *quotidianis cubo in Sardinianis tapetibus. Virgil. lib. nono: Qui fortè tapetibus altis Exſtructus toto proflabat pectore ſomnum. Turpilius: Glabrum tapete. *vnitè* *fór. quotidianus*

CVLCITA. Cic. Tuſcul. lib. quarto: Eripiamus huic ægritudinem. quomodo? collocemus in culcita plumea: pſaltriam adducamus.

SVBVCVLA. Varro de vita pop. Rom. lib. i. Poſtea quàm binas tunicas habere cœperunt, inſtituerunt vocare ſubuculam, & induſium.

CAPITIA capitum tegmina. Varro de vita populi Rom. lib. quarto: Tunicas, neq; capitia, neq; ſtrophia, neque zonas. Idem eodem: Neque id ab orbita matrumfamiliâs inſtituti, quod *eæ pectore, ac lacertis erant apertis, nec capitia habebant. hæc & capitula *appellauit. *hæ* *appellant*

ʼENCOMBOMATA, & *PARNACIDES genera veſtium puellarum. Varro de liberis educandis: Vt puellæ habeãt potius in veſtitu chlamydas, encombomata, ac *parnacidas, quàm togas. *leg. Arnacides* *arnacidas*

ʼ *Eſt autem* ἐγκόμβωμα *genus ſuppari, aut cincti feminei, Varino deſcriptore, aut ſeruilis etiam:* Αρνακίδος *meminit in Sympoſio Plato vt è genere coactilium, quo pedes includantur. De encombomate conſule Etymologici auctorem & Pollucem libro 4. cap. 18.*

DE GENERIBVS VASORVM ET POCVLORVM.

Avla, vel olla, quam nos ollam dicimus, ſed eſt capaciſſimum vas. Plautus Amph. Optimo Iure infringatur aula cineris in caput. Varro γεροντοδιδασκάλῳ: Sed ſimul manibus trahere lanam, nec non ſimul oculis obſeruare ollã pultis ne aduratur. Idem Bimargo: Vulcanũ, nec cùm nouæ lagenæ ollarum *frangantur, ter precatur.

figura

Matella aquarium vas. Plautus Amphitr. Ne tu poſtules matellam vnam tibi aquæ infundi in caput. Varro Endymionibus: Diuitũ *Aphocaſchias ad communem reuocat matellam. Idẽ Manio: Lecto ſtrato, matellã, lucernam, cęteras res huius vbique præ ſe portant.

for. ἀφοδεύσεις, id eſt, excrementa alui.

Mortarivm, in quo teruntur quæ ſoluenda ſunt. Plautus Aulul.
Cultrum, ſecurim, piſtillum, mortarium.

Pelvis ſinus aquarius, in quo varia perluuntur, vnde ei nomen eſt. Laberius Virgine: Amore cecidi, tanquam blatta in peluim. *Cœlius Fœneratore: Peluim ſibi popoſcit.

Cæcilius

Fidelia Samiũ vas ad vſus plurimos. Plaut. Aulul. Mulſi congialẽ, plenam faciã tibi fideliam.

Patella. Varro Eumenid. Patella eſurienti poſita, prouocat Neapolitanas piſcinas. Idẽ Manio: Quocirca oportet bonũ ciuem legibus parere, & deos colere, in patellam dare μικρὸν κρέας.

Cvpas, & Tinas. Varro de vita pop. Rom. lib. primo: Antiquiſſimi in cõuiuiis vtres vini primò, poſtea tinas ponebant. Idem: Mori longi cum opercu-

operculo ad cupas, tertiò amphoras.

VRNVLA eſt vas aquarium. Varro de vita po. Rom. lib. primo: Item ex ære, vt vrnulæ aquales, matulæ, ſic *cæteras

CADI vaſa, quibus vina cõduntur. Lucil. l. xviij Millia ducentûm frumenti tolle medimnûm, Vini mille cadûm. Virg. Æneid. lib. primo: Vina bonus, quæ deinde cadis onerarat Aceſtes. Varro de vita pop. Rom. libro tertio: Hortẽſio ſupra decem millia cadûm hæredi reliquit.

è veſtigiis manuſc. lect. lego è terra, vt ſitulæ

VRNARIVM. Varro ταφῆ μενίππου: Sed quæ neceſſitas te iuuet aquam effundere domi tuæ, ſi vaſa habes pertuſa, plumbum non habent? ad quã rem nobis eſt confluuium, ad quã rem vrnarium?

POLVBRVM, quod Gręci χέρνιβα, nos trulleũ vocamus. Liuius: Argẽteo polubro, & aureo gutto. Fabius pictor lib. xvi. Aquam manibus pedibusq́; dato, polubrum ſiniſtra manu teneto, dextera vaſum cum aqua.

SIMPVVIVM eſt vas ligneum. Varro Eſt modus matulæ, περὶ μέθης: Nõ vides ipſos deos, ſiquãdo volunt guſtare vinum, deripere ad hominũ fana, & tamen tum ipſi illi libero ſimpuuio *vinitari?

ſunt qui legunt, inuitari

LENIS vaſis genus. Afran. Fratriis: Labella lenis. Laberius Cophino: Cùm prouincias diſpoliauit, columnas monolithas, labella lenis.

OBBA poculi genus, vel ligneum, vel ex ſparto. Varro Eſt modus matulæ, περὶ μέθης: Dolia, atque apothecas tricliniares, melicas, calenas obbas, & Cumanos calices. Idem epiſtola ad Marullium: Vtrùm meridie, an veſperi libentius ad obbam accedas, locus, actus, aduentus declarabit.

CANTHARVS. Virgil.Bucolicis:
Et grauis attrita pendebat cantharus anſa.

DOLIA vaſa grandia, quibus vinum reconditur. Varro Eſt modus matulæ, περὶ μέθης: Dolia, atque apothecas tricliniares, melicas, calenas. Idem Manio: Hæc *aduentoribus accedunt cellæ, claues, clauſtra, carnaria, dolia.

for. adeò emptoribus

ALABASTER. Cicero Academicorum libro ſecundo: Quibus etiam alabaſter plenus vnguenti putere videatur.

SCYPHVS. Virg. Et ſacer impleuit dextrã ſcyphus.

BATIOLA. Plautus Colace: Batiolam auream octo pondo habebat, accipere *voluit.

noluit

CALICES. Varro Eſt modus matulæ, περὶ μέθης: Apothecas tricliniares, melicas, calenas, obbas, & Cumanos calices. Cic. Tuſc. lib. iij. Quid huic calix mulſi impingendus eſt, vt plorare deſinat?

CYMBIA. Virgilius libro quinto:
Cymbiaq; argento perfecta, atque aſpera ſignis.
Varro de vita populi Rom. lib. primo: Item erant vaſa vinaria, ſini, cymbia, aquilinæ pateræ, gutti, ſextarij, ſimpuuium.

CRATERÆ vaſa vini. Virg. Æneid. lib. primo:
Crateras læti ſtatuunt, & vina coronant.

CRATERES vaſa olearia. Virgil. Bucolicis:
Crateresque duos ſtatuam tibi pinguis oliui.
Idem Æneid. lib. vi Fuſo crateres oliuo.

ORCAS. Varro de re ruſt. lib. primo: Sæpe vbi conditum vinum nouum, orcæ in Hiſpania feruore muſti ruptæ.

NASITERNA vas aquatile. Var. de re ruſt. l. i. Vt ex ære ahena, vrceos, & naſiternam, item alia.

CATI-

CATINVS. Varro de re ruſt. lib.i. Promendú enim frumentú, quod curculiones exeſſe incipiút. Id enim cùm promptú eſt, in ſole ponere oportet aquæ catinos,quod eò cõueniunt,vt ipſi ſe necent. Idem de vita populi Rom. libro i. Dicuntur enim patellæ,ſalini,acetabula,catini, patenæ.

CALAMISTRVM fiſtula breuis , qua cirri continẽtur.Cicero Oratore: Remouebitur omnis inſignis ornatus, quaſi margaritarum, nec calamiſtri quidem adhibebuntur.

CARCHESIA genera poculorum. Virgilius Æneidos libro primo:
Hic duo rite mero libans carcheſia Baccho:
Et Georg.lib.quarto:
Mater cape Mœonij carcheſia Bacchi.
Aliâs ſumma pars mali,id eſt,foramina, quæ ſummo mali funes recipiunt.Lucillius:
Tertius hic mali ſuperat carcheſia ſumma.
Catullus Veronenſis
Lucida qua ſplendent ſummi carcheſia mali.

CYRNEA vas vinarium. Plautus Amph. Cadus erat vini,inde impleui cyrneam.

MISTARIVM quo miſcemus. Lucil.lib.v.
Vrceus,aut longa geminus miſtarius anſa.

CALPAR nomine antiquo dolium. Varro de vita po.Rom.lib.primo: Quod ante, quàm nomẽ dolij prolatum eſſet,cùm id genus vaſorum calpar diceretur, id vinum calpar appellatum.

TRVLLEVM quo manus perluuntur. Varro de vita pop.Rom.lib.i. Itaq; ea ſibi modo ponere, ac ſuſpendere,quæ vtilitas poſtularet, trulleú, matellionem, peluim, naſiternam : non quæ luxuriæ

cauſſa

cauſſa eſſe parata.eius vrceolum aquæ manalẽ vocamus,quòd ea aqua in trulleum effundatur. Vnde MANALIS lapis appellatu in pontificalibus ſacris,qui tunc mouetur,cùm pluuiæ exoptantur. ita apud antiquiſſimos manalẽ ſacrum vocari quis non nouerit, vnde nomen illius?

ARMILLVM vrceoli genus vinarij. Varr.de vita populi Romani lib.i.Etiam nunc pocula,quæ vocant capulas,ac capides, quod eſt poculi genus. item armillum , quod eſt vrceoli genus vinarij.

SINVM & GALEOLA vaſa ſinuoſa. Virg. Buc.Sinũ lactis,& hæc tibi liba Priape quotannis Exſpectare ſat eſt.

Var.de vita populi Romani lib.i. Vbi erat vinum
ſino in menſa poſitum, aut galeola,aut *ſinum.

LEPISTÆ. Var.de vita populi Romani lib.i. Vt ferè habent æneum aliqui venditant oleum.lepiſtæ etiam nunc Sabinorum fanis pauperioribus pleriſque,aut fictiles ſunt, aut æneæ.

Creterra *CRATERRA eſt,quam nunc ſitulã vocant. Næu.Lycurg.Nam vt ludere lætanteis inter ſe vidimus propter amnem *craterris ſumere aquam ex
fortè. fonte *ponte. Var.de vita populi Romani lib.iij. Ad Sy-
creterræ baritanam prædã, in qua ſunt tripodes, *craterræ,
anancæ à *anaucea populo nobilium Tarentinarum.Cicero de Deorum natura libro ij.In medioque ſinu fulgens *craterra relucet.

DE GENERE, VEL COLORE VESTIMENTORVM.

CVMATILIS aut marinus, aut cœruleus à Græco

Græco tractum, quaſi fluctuum ſimilis. Fluctus enim Græcè κύματα dicuntur. Titin. Setina: Et quē colos cumatilis deceat. Plaut. Epidico: Cumatile, & plumatile.

MOLOCHINVM à Græco color eſt flori ſimilis maluæ. Cæcil. Pauſimach. Carbaſina, molochina, ampelina. Plau. Aulu.* Infectores molochini coloris, molochinarios appellauit.

inſtitores

IMPLVVIATVS color, quaſi fumato ſtillicidio* impletus, qui eſt Mutinenſis, quem nunc dicimus. Plautus Epidic. Impluuiatas vt iſtæ faciunt veſtimentis nomina.

implutus

CALTVLAM & CROCOTVLAM vtrunque à generibus florum tranſlatū à calta, & à croco. Virg. Bucol.

Mollia luteola pingit vacinia calta.

Plautus Epidico:

Induſiatam, patagiatam, caltulam, aut crocotulam.

Nou. Pedio: Mollicinam, crocotam, chiridotam, ricam, ricinium. Næuius Lycurg. Pallis, patagijs, crocotis,* malatijs, mortualibus. Sed caltulam Varro de vita populi Romani lib. i. palliolū breue voluit haberi.

malaciis mortalibus. Sed caſtulam

CASTVLA eſt palliolum pręcinctui, quod nudæ infra papillas præcinguntur, quo mulieres nunc & eò magis vtuntur, poſtquam ſubuculis deſierunt.

CERINVM à cerę colore. Plaut. Epidico: Plumatile, aut cumatile cærinum, aut melinum.

FERRVGINEVM colorem ferri ſimilem eſſe volunt. Verè autē ferrugineus color cœruleus eſt. Virg. Geor. lib. iiij. Et ferrugineos hyacinthos.

Plaut.

Plaut. Milite: Palliolum habeas ferrugineum; nã is colos thalaſſicus eſt.

ad oſtri colorem *Hetæra:* *iniectam*

OSTRINAM ab*oſtro colore, qui eſt ſubrubeus. Turpil.*Veliterna: Interea adſpexit virginẽ *geſtantem in capite riculam indutam oſtrinam. Varro Eumenidibus:[1]Aurora oſtrinam hîc indutus ſupparum.

[1] *Aurorat oſtrinum, ita è manuſcripto Iac. Suſii. ſcr. pro, dieſcit, ſiue luceſcit.*

MVREX color purpureus. Virg. Bucol.

Ipſe ſed in pratis aries iam ſuaue rubenti
Murice. Et Æneid. lib. iiij.
Tyrióque ardebat murice læna.

crocinus

LVTEVS color propriè *croceus eſt. Virgilius Bucolicis:

Iam croceo mutabit vellera luto.

Et *Æ*neidos libro ſeptimo:

Aurora in roſeis fulgebat lutea bigis.

Var. Eumen. Nam vt arquatis & veternoſis lutea quæ nõ ſunt, æquè & lutea videntur; ſic inſanis ſani, & furioſis eſſe videntur inſani. Idem Mod. Sed cynicis inuolucrum, & pallium luteum non eſt.

CROCOTA crocei coloris veſtis. Plaut. Aul. Cùm incedunt infectores crocotarij.

VIOLATIA à violæ colore. Plaut. Aulularia: Flammearij, violarij, *coriarij.

al. carinarij, aut potiùs cerinarij *Spanum*

PVLLVS color eſt, quẽ nunc *Hiſpanum, vel natiuum dicimus. Var. de vita populi Rom. lib. iij. Vt dum ſupra terram eſſent, ricinis lugerent funere ipſo, vt pullis pallis amictæ.

ANTHRACINVS niger à Græco. ἄνθρακες enim Grecè, carbones Latinè appellantur; & eſt lugentium

tiũ veſtis. Var. de vita popul. Rom. l. iij. Propinquę adoleſcẽtulæ etiam anthracinis* proximo amiculo nigello, capillo *demiſſo ſequerentur luctum.

leg. proximæ
dimiſſo

DE GENERE CIBORVM ET POTVVM.

*SPARAGOS. Var. Virgul. diuin. Oleum in lucubrationem ſeruauimus, quod in ſparagos totũ legitimè vertamus.

Aſparagos, rectius puto

BLITVM eſt holus lene. Var. Eumen. Empedocles natos homines ex terra ait, vt blitum.

LAPATHIVM. Varro Mod. Hanc eandem voluptatem *tacitulus taxim, conſequi lapathio, & ptiſana poſſum.

for. taciturus: Suſij codex, tacitus, habet

MENÆ. Tul. de finibus bonor. & mal. lib. ij. Qui enim voluptates ipſas contẽnunt, eis licet dicere, ſe acipenſerem menæ non anteponere.

ACIPENSER piſcis genus. Cic. Tuſculan. lib. i. Et ſi quem tuorum affectum mœrore *videris, huic acipenſerem potius, quàm aliquem Socraticum libellum dabis.

videbis

NASTVRTIVM. Cic. Tuſc. lib. v. Quos negat ad panẽ adhibere quicquã, præter naſturtium.

MARISCÆ. Varro de re ruſtica lib. i. Vt nuces Græcæ, ac mariſcæ fici.

*OCYMVM, quod ocimum dicimus. Var. de re ruſt. l. i. Primum ocynũ, farraginẽ, viciam nouiſſimè fœnum vocari. Ocymum dictum à Græco verbo ὠκὺς, quod venit citò, ſimiliter quod ocinũ in *horto.

Ocynum
corcho, for. corchoro legendum.

LOPADES genus conchæ marinæ. Plautus Paraſito

Paraſito medico: Addite lopades echinos, oſtreas.

MVRRHINA potio confecta. Var.* Anthropopoli: Non modò vinum dare, ſed etiam (vt Plautus ait) murrhina, paſſum, defrutum. Varr. de vita populi Romani lib.i. Tum autem Murrhina.

LORAM dicebant in vindemia, cùm expreſſiſſent acinis muſtũ, & folliculos in dolium conieciſſent.

PORTVLACA. Varr. Diſciplinæ lib.viij. Mãducata portulaca citò tollit.

LORA confectæ potionis genus grandæuis aptum. Varr. de vita populi Romani lib.i. Antiquæ mulieres maiores natu bibebant loram, aut ſapam, aut defrutum, aut paſſum, quam murrhinam quidam Plautum appellare putant.

SAPA, quod nunc mellaceum dicimus, muſtum ad mediam partem decoctum. Varr. de vita populi Romani lib.i. Sapam appellabant, quod de muſto ad mediam partem decoxerant:

DEFRVTVM ſi ex duabus partibus ad tertiã redegerant, deferuefaciendo.

PASSVM. Var. de vita populi Romani libro i. Paſſum nominabant, ſi in vindemia vuam diutius coctã legerẽt, eamq; paſſi eſſent in ſole aduri.

MORIOLAM Varro de vita populi Romani lib.i. Vino addito lorã paſſi vocare cœperunt: moriolam nominabant, quod ex vuis expreſſum erat paſſum* ad folliculos rei, quos & vinacea ea dicebant ſapam.

lego & ad folliculos reliquos & vinace adiiciebãt ſapam.

TVRVNDA vt libum ſacrum quoddam, & farre genus panificij. Varr. Cato vel de liberis educandis: Alij afferunt libum, ac turundam.

DE

DE GENERE ARMORVM.

CATAPVLTA iaculum celer, vel ſagitta. Plaut.Curcul.Atq; ita te neruo torquebo, vt catapultæ ſolēt.Titin.Setina:Quē procul adſpexit,immittere voluit,*reuortit,quoniam catapulta volat. Plaut.Captiuis: Nā meus eſt baliſta pugnus,cubitus catapulta eſt mihi. Næuius* Paceuo : Vt ſole horreſcit cera,caſtra crebro catapulta impulit. Lucil.Satyr.l.v.Cuſtodē claſſis catapulta*inſtila ſariſſas.Siſenna Hiſt.libro tertio. Præterea catapultas xvi. iiij . baliſtas,xx. plauſtra coriis, ac minoribus ſagittis onuſta. Var.de vita pop.Rom.lib.iij. Nam poſtea C.Lutatio conſuli ad* Ægades inſulas, cùm ipſe catapulta ictus eſſet.

lego, reuortit celerius, quàm

Pacio: Soleo reſcit, ærea, lego: Sol coruſcat, ærea

for, haſtile, ſariſſa

Aegates

VELES leuis armatura.Titin.Barbato:Ita Spurius animatur in præliū, veles equis recepit ſe, nec ferit quenquam hoſtem. Salluſt. Iugurthæ bello: Cumque his permiſti velites. Varro ἄμμον μετρεῖς, περὶ φιλαργυρίας:Quem ſequuntur cum rotundis velites leues parmis.

RORARII appellabātur milites,qui antè,quā congreſſæ eſſent acies, primò nō multis iaculis inibant prælium :tractū, quòd ante maximas pluuias cælum rorare incipiat. Lucil.Satyr.lib.ſeptimo: Quinque haſtæ aureolo cinctu rorarius * velox. Idem lib.x. Ponè paludatus ſtabat rorarius velox. Varro de vita pop. Rom. lib.iij. Rorarij appellati, quòd imbribus ferè primùm rorare incipiat.

veles

ANTESIGNANORVM proprietas aperta eſt. Varro ἄμμον μετρεῖς, περὶ φιλαργυρίας. Quē ſequuntur cum rotūdis velites leues parmis,anteſignani quadratis multis inſignibus tecti.

FVNDITORES ſunt, qui fundis magnis dimicant. Salluſt. Iugurthæ bello: Ipſe cum expeditis cohortibus, dehinc funditorum & ſagittariorum delecta manu apud primos erat. Siſen. Hiſt. lib. iij. Ac poſt armatos funditores, & ſagittarios ponit.

GLANDIS eſt plumbum in modum glandis informatum. Salluſt. Iugurthæ bello: Pars eminus glande, aut lapidibus pugnare. Virg. lib. ſeptimo: Pars maxima glandes Liuentis plumbi ſpargit.

SCORPIO eſt genus teli. Sall. Hiſt. lib. iij. Qua-
fir. vnā epiſtolā rum*vna epiſtola fortè cum ſeruo nacti prędatores
Valeriani, ſcorpione in caſtra miſere. Siſenna Hiſt.
catapulta cōcitos lib. iij. Longius ſcorpios *catapultas concitat.

TRAGVLA eſt haſta. Sall. Hiſt. lib. iij. Auidiſſimis, atq; prōptis ducibus, vt Metellus ictu tragulę
volatilem currēs, Sparo ſauciaretur. Var. Meleag. Aut ille ceruum, qui*volabile currens, ſparo ſecutus, tragúláue traiicit.

PVGIO eſt gladius breuis. Salluſt. Hiſt. lib. iij. At Oppius, poſtquàm orans nihil proficiebat, timidè veſte tectum pugionem expedire conatus, à Cotta, Vulſcioq; impeditur.

ACLIDES iacula breuia. Virgil. lib. ſeptimo:
Teretes ſunt aclides illi
Tela, ſed hæc lento mos eſt aptare flagello.

ANCYLE ſcutum grande: vnde etiam nunc arma & ancyle appellatur. Virgil. lib. ſeptimo:
Læuaque ancyle gerebat.

SPAROS lanceæ tela ſunt non bellica, Salluſt. Catilinæ bello: Sed ex omni copia circiter pars quarta erat militaribus armis inſtructa: cæteri, vt quoſque caſus armauerat, ſparos, aut lanceas, alij præacutas ſudes portabant.

PHA-

PHALERÆ ſunt belli ornamenta. Salluſt. Iugurthæ bello: Ac ſibi reſtitui, & haſtas, vexillum, phaleras, alia militaria dona. Virgil. lib. octauo:

Eurial⁹ phaleras Rānetis, & aurea bullis Cingula.

PARMA eſt ſcutum breue. Salluſt. Hiſt. lib. iiij. Hi locorum perignari, & ſoliti nectere ex viminibus vaſa agreſtia, ibi tum, quod inopia ſcutorum fuerat, ad ea arte ſe quiſque in formā parmæ equeſtris armabat. Virgil. lib. octauo:

Enſe leui nudo, parmaque inglorius alba.

FERENTARII leuis armatura, quod quicquid opus eſſet, auxilio ferrent excurſu leui, armis grauibus non impediti. Cato de re militari: Inde partem equitatus, atque ferentarios prædatum miſit. Salluſt. Catilinæ bello: Poſtquàm eò ventum eſt, vnde à ferentariis *prœlia committi poſſent. *prælium*

VERVTVM eſt telum breue, & acutum. Sall. Hiſt. lib. iij. Saxaq; ingētia, & axe iunctę trabes per pronum incitabantur, axibusq; eminebant in modum ericij militaris veruta binûm pedum. Varro ὄνος λύρας: Acerbus, qui tibi nihil mali * fecit verutus ob artem præclaram. *fecerunt verutis*

CETRA ſcutū breue. Virg. l. vij. Leuas cetra tegit.

PELTÆ ſcuta Amazonica. Virgil. Æneid. lib. i.

Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis.

*GESA tela galliarum. Virgil. lib. nono: Alpina coruſcat Geſa manu. Varro de vita pop. Ro. lib. iij. Qui gladiis cincti ſine ſcuto cū binis geſis eſſent. *Telum Galliarū* *tenerum*

FALARICA telū maximū. Virg. Æneid. lib. ix.

Sed magnum ſtridens contorta falarica venit

Fulminis acta modo. Enn. *Quę validè veniūt falarica miſſa. & dictum hoc genus teli à falis, id eſt, turribus ligneis. *al.* Quæ validè venit contorta falarica miſſa*

SPARVS telũ agreſte. Virg.lib.xi. Agreſteisq́; manus armat ſparus. Varro Meleagris:

volatilem

Aut ille ceruum, qui* volabile currens,

traiecit

Sparo ſecutus traguláue* traiicit. Siſenna Hiſt.lib. tertio: Sparis, ac lanceis eminus peterent hoſteis.

BALISTÆ, ſaxa maiora & grauiora quibus iaciuntur. Lucillius lib.xxviij.

Quid fit baliſtas iactas centenarias. Siſen.Hiſt.lib. quarto: Baliſtas quatuor talentarias.

VENABVLVM venantium telum latiſſimũ à cæteris aciei longiſſimæ. Virgil.lib.ix. Supra venabula fertur. Varro ὄνος λύρας: Nempe ſues ſyluaticos in montibus ſectaris venabulo, aut ceruos.

CONTI haſtæ longiores, & robuſtæ. Virg.lib. nono: *Ac duris detrudere contis.

Aut

MANIPVLI ſunt manus militum, vel collecti viri. Siſenna Hiſt.lib.iij. Conuictus tamen & tempora ſingula conſtituit, & ſicut ſteterat, manipulos obuerti iuſſit. Idem libro quarto: Matereta grauia bellica manipulorum.

LANCEA. Siſen.Hiſt.lib.iij. Gallia materibus, Sueui lanceis configunt. Idem lib.iiij. Alij materibus, aut lanceis tamẽ medium perturbant agmen.

MALLEOLI manipuli ſpartei pice cõtecti, qui incenſi aut in muros, aut in teſtudines iaciuntur. Siſenna Hiſt.lib.iiij. De quibus partim malleolos, partim faſces ſarmentorum incenſos ſupra vallum frequentes.

CATAPRHATTI. Siſen.Hiſt.l.iiij. Cuſtodiæ in muro ſtatuuntur cataphrattorum. Salluſt. Hiſt. lib.iiij. Qui prægrediebantur equites cataphratti ferrea omni ſpecie.

FALCES,

FALCES, & harpagæ armorum genera murorum oppugnationi apta. Siſenna Hiſt. lib. quarto: Falces iniectas comminuũt; *puteos, propius col- *pluteos*
locatis *harpagis, deiiciunt. *harpagiis,*

ANSATAE iaculamenta cum anſis. Ennius lib. quinto: Anſatas mittunt è turribus.

*CORISCI leue miſſile in modum ſagittarũ. *Corici*
Virgil. *Coriſciq; leues humeris, & letifer arcus. *Corici*

DE PROPINQVITATE.

CAESARES dicti, qui cęſa matre naſcuntur.

AGRIPPAE, qui cum labore matris eduntur, hoc eſt, per pedes contra naturam, non per caput, quaſi ab ægro partu.

VOPISCVS qui ex duobus conceptis, vno abortu excluſo, ad partum legitimum deducitur.

GLOS appellatur mariti ſoror, atq; eadem fratris vxor.

LEVIR dicitur frater mariti, quaſi leuus vir.

FRATRIAE appellãtur fratrũ inter ſe vxores.

AMITINI fratrum maris, & feminæ filij.

PATRVELES marium fratrum filij.

CONSOBRINI ex duabus editi ſororibus, quaſi conſororini: de quibus exempla multa ſunt in antiquis auctoribus, & maximè in Afranio, & iuris vetuſtiſſimis ſcriptoribus.

FINIS.

CANDIDO LECTORI
HADR. IVNIVS.

VIDEBAR *mihi non luſurus operam, imò nonnullum facturus huius pretium, ſi abſoluto iam Nonio, ſimilem atque eiuſdem generis libellum De priſco ſermone, ad Fulgentium auctorem relatum, non inutilem quidem illum, & ad vetuſtatis cognitionem momenti nonnihil allaturum, tanquam corollarium aliquod & παράπηγμα ſubiungere. quod quidem eo feci lubentiùs, vt quem pluribus in locis ſaucium, ac cicatricoſum offenderam, ad exemplum prioris, nunc eadem operâ ſimul & manus noſtræ Pæoniam opem agnoſcere, & facie non perinde cicatricibus fœdis lacera nitidior, integriorque in publicum prodire non erubeſceret. Tu operam noſtram boni conſule, & fruere, tuo ipſius iudicio pluſculum mihi debiturus, ſi libellum bis térue corruptſsimè excuſum, mendisque innumeris obſitum, cum hoc noſtro committere dignaberis.*

FVL-

FVLGENTII LIBELLVS DE PRISCO SERMONE, AD CHALCIDIVM GRAMMATICVM TIMÆI PLATONIS ECPHRASTEN.

SANDAPILAM antiqui dici voluerunt feretrum mortuorum, id eſt, loculum, non in quo nobilium corpora, ſed in quo plebeiorum atq; damnatorum cadauera portabãtur, ſicut Steſimbrotus Thaſius de morte Polycratis Samiorum regis ſcripſit, dicens, Poſteaquam de cruce depoſitus, ſandapila etiam deportatus eſt.

VESPILLONES dicti ſunt baiuli, quãuis Antidamus Heracleopolites veſpillones dixerit cadauerum nudatores: ſicut in Hiſtoria Alexandri Macedonis ſcripſit: Pluſquàm trecentos cadauerum veſpillones* reperiens crucibus affixit. Mnaſcas tamen in Cecrope ſcripſit, Apollinem poſtquàm ab Ioue vinctus, atque interfectus eſt, à veſpillonibus ad ſepulturam elatum eſſe.

al. rex Perſes

POLLINCTORES, qui funera morientium accurant, dicti ſunt. Plautus in Pœnulo. Quia mihi pollinctor dixerat, qui eum pollinxerat. Dicti autem pollinctores, quaſi pollutorũ vnctores, id eſt, cadauerum curatores: vnde Apuleius in Hermagora ait. *Pollinctor ei⁹ funeri dũ vnctionẽ parat.

In aliis legitur, pollincto eius funere domuitionẽ paramus.

MANALES. Labeo qui diſciplinas Hetruſcas Tagetis & Bacchetidis [*lego Bacidis, qui fatidicus oracula & luſtralium libros conſcripſit, quos legiſſe ſe teſtatur Pauſanias*] quindecim voluminib⁹ *explicauit, ita ſcribit. Fibræ iocinoris ſandaracei coloris dum fuant, manales tunc vertere opus eſt

explanauit.

petras, hoc eſt, quas antiqui ſolebant in modum cylindrorum per limites trahere pro pluuiæ commutanda inopia.

Athenas, ſed vitioſè

Nefrendes. Diophantus Lacædemonius, qui de ſacris Deorum ſcripſit, ait apud *Meſſenios Ioui ſolere ſacrificari ſacrū, quod ἑκατὸν φόνια appellatur: [*locū hūc à ſciolo quopiā, qui Marti potùs quā Ioui humanam victimam inferias mitti putauit, corruptum, reſtituo ita ex Pauſania in Meſſenicis, qui hiſtoriam ibi omnem pertexuit, & ſacrificium illud* ἑκατὸν φόνια *diuiſim, vt & Polyænus, nominat; nam* ἑκατομφόνια *vnita voce legas apud Plutarch. in ſeptē ſapientum conuiuio. Antigrapha quædam habebant,* ἑκατὸν πεφόμενα, *alia,* ἑκατόμβη φόνευμα: *vtrunque vitioſè.*] Si quis enim centum hoſtes interfeciſſet, Ioui homine ſacrificabat apud Ithomen: quod ſacrificatum eſt à duobus, Ariſtomene Gortynenſi, & Theoclo Elæo, ſicut Soſicrates ſcribit. [*Hic qui Elæi tyranni Augiæ fimetum egeſſiſſe me dixerit, næ ille haud omninò aberrarit à vero, ſi vulgatæ lectionis portenta obſeruet, quæ ſunt ferè: apud inſulam Blennon: quod ſacrificatum eſt à duobus Cretenſibus, vno Locro, id eſt, Tumine Cortinienſi, Proclo locro. Rem omnem clarè aperit Pauſanias loco nominato. Erat autem Theoclus, ille ex Elide origine ducta, Meſſeniorum vates, Ariſtomenis in rebus aggrediundis cernendiſque auxiliaris.*] Sed poſtquā hoc Athenienſibus diſplicuit, cœperunt efferre porcum caſtratū, quem nefrendē vocabāt, quaſi ſine νέφροις, id eſt, renibus. At apud Romanos Varro ſcribit *Sicinium Dentatū centies, & vicies pugnaſſe ſingulari certamine, cicatrices habuiſſe

Sicium Plin.

aduerſas quadraginta quinque,poſt tergũ nullam: coronas accepiſſe xxvi. armillas cxl. & iſtum primum ſacrum feciſſe Marti.

Ambegnæ oves. Bæb. Macer,qui faſtos dies ſcripſit,ait Iunoni eas, quæ geminas parerent oues,ſacrificare cũ duobus agnis altrinſecus alligatis,quas oues *ambegnas vocari, quaſi ex vtraque parte agnos habentes. *al.ambiguas*

Suggrundaria antiqui dicebãt ſepulcra infantiũ,qui necdũ xl.dies impleſſent,quæ nec iam buſta dici poterãt:quia oſſa quæ cõburerẽtur, non erãt,nec tãta cadaueris immanitas, qua locus tumeſcereret. Vnde Rutil. Geminus Aſtyan. ait: Meliùs ſuggrundarium quæreres,quàm ſepulcrũ.

Silicernios dici voluerunt ſenes incuruos,quaſi iam ſepulcrorũ ſuorũ ſilices adſpiciẽtes. Vnde Cinciꝰ Alimetꝰ. Hiſt. de Gorgia Leont. ſcribit dicens:Qui dum iam ſilicernius ſui finem tẽtemporis exſpectaret,etſi morti non potuit,tamen infirmitatibus inſultauit.

Arvales Fratres. Acca Larentia Romuli nutrix conſueuerat pro agris ſemel in anno ſacrificare,xii.filijs ſuis ſacrificium præcedentibus: vnde cùm ex ijs vnus eſſet mortuus,propter nutricis gratiã Romulus in vicem defuncti ſe ſuccedere pollicetur:vnde & ritus proceſſit,cum xii.iam deinceps ſacrificare,eoſque Aruales dici fratres,ſicut Rutil. Gemin.in libris Pontificalibus memorat.

Inivges boves.Manil. Chreſtus lib.quẽ de Deorũ hymnis ſcripſit,ait Mineruæ iniuges boues ſacrificari,id eſt,iugũ nunquã ferentes, illa videlicet de cauſſa,quòd & virginitas iugum neſciat

maritale, & virtꝰ nūquā ſit iugo premēti ſubiecta.

SEMONES dici voluerunt deos, quos nec cælo dignos adſcriberent ob meriti paupertatē, ſicut ſunt Priapus, Hippona, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellent, pro gratiæ* veneratione, ſicut Var. in Myſtagog. ait: Semoneq; inferius derelicto, Deum* depinnato attollam orationis eloquio.

for. remuneratione

for. pennato

BLATERARE quaſi verba trepidantia metu balbutire dixerūt. Pacuu. Pſeudone comœdia inducit* Sceparnionē ſeruū ancillæ dicentem: Ni ego te blaterantē adſpicerem, his nuncium indicaſſem.

al. Sceparnum

LVCITIOSOS dici voluerunt* interdiu parū videntes, quos Græci μύωπας vocant. Plaut. Milit. Mirum eſt lolio victitare te tam vili tritico, Quid iam? quia luſcitioſus. Dicunt enim, quòd lolium comedentibus oculi obſcurentur.

al. in dies

TVTVLI Varro in Pontificalibus ait, Tutulos ſacerdotes dici breuium deorum [*breues deos fortaſſe nominat, quos alij minores, & minorum gentiū*] Numa verò Pompilius & ipſe de Pontificalibus ſcribens, Tutulum dici ait pallium, quo ſacerdotes caput tectabant, cùm ad ſacrificium acceſſiſſent, ſicut & Virgilius ait:

Et capita ante aras Phrygio velamur amictu.

ORIAM dicunt nauiculam modicā piſcatoriam. Plaut. Caciſto: Malo hunc alligari ad oriā, vt ſemper piſcetur, etſi ſit tempeſtas maxima.

PROBLEMA eſt propoſitio in capitē libri quæſtionaliter poſita. Demoſthenes ad Philippū, (Sed ne quid Græcum te turbet exemplū, ego pro eo Latinum tibi faciam, ait enim) Problematis* autem gradum tradamus adſtanti, cui noſtra ſubſequens

al. autenticum

quens occurſet oratio. Nam & Tertullianus libro quem de Fato ſcripſit ita ait: Redde huic fati primum problematis mancipatum.

PVMILVS Apul. Aſino aureo introducit ſorores Pſyches marito detrahētis, dicitque: Patre meo ſeniorem maritum ſortita ſum, dein quouis puero pumiliorem, & cucurbita glabriorem. Pumulos dicunt molles atque enerues: glabrum verò leuē, & imberbem.

SVTELA: Sutelam dici voluerunt aſtutiam, quaſi ſubtilem telam. Vnde & Plaut. Caſina:

Poſſis'ne, nec ne, clam me ſutelis tuis
Prȩripere Caſinam vxorem, proinde vt poſtulas?

FRIGVTTIRE dicitur ſubtiliter adgarrire. Plau. Caſina: *Quid'nam friguttis? Enn. Alceſtide: Hæc anus admodum friguttit, nimirum ſe ſauciauit flore Liberi. *al. Nam quid*

TITIVILLITIVM dici voluerunt fila putrida, quæ de telis cadunt. Plaut. Caſina: Non ego iſtud verbum *empſitem titiuillitio. id eſt, re admodum vili. Nam & M. Cornutus in Satyra ait: *al. emiſſim*

Titiuillitij *ſat cedo tibi. *al. ſal*

SCVLPONEAS dici volunt cœſtus plumbo ligatos. Vnde Næuius Philemporo comœdia ait:

Sculponeis batuenda ſunt huic latera probè.

Et Plaut. Caſina ſimili modo:

Qui quæſo potiùs, quàm ſculponeas,
Quibus batuatur tibi os, ſenex nequiſſime.

CATILLARE eſt per alienas domos *gyrare: tractum à catulis, quòd per omnes domos circumeant. Vnde Propertius: *al. inſtanter gyrare: malim ego, ligurrire, quam ſinceram & germanam lectionē autumo.*

Catillata geris vadimonia publicum proſtibulum.

Et

Et Plautus ſimiliter Caſina:

Operam vxoris polliceor foras
Quaſi catillatum.

CAPVLAREM nominari volunt ſenem iam morti contiguum; quin & reos capulares dicebāt, qui capulo digni fuerunt, vnde & Lucillius ait:

Pergit capulare cadauer.

Molitrice

Statius Cæcilius *Melæne comœdia.

Túne amare audes edentule & capularis ſenex?

Edentulum autē quaſi ſine dentibus dici placuit.

PROMOS & CONDOS appellari voluerunt cellarios, eò quòd inde promant, & eò rurſus condant. Plautus Pſeudolo:

Ego ſum promus, condus, procurator peni.

Penum autem cellariam dicimus.

SVPPETIAS dicimus auxiliū. Memor in Tragœdia Herculis. Ferte ſuppetias optimi comites.

AVCTIO dicitur venditio, quaſi quod & emētem augeat & vendentem: Plautus Curculione:

Auctionem facio paraſiticam.

NASITERNA eſt aquæ vrna, id eſt, vrceus. vnde Calpurnius Phroneſi fabula:

Vbi tu naſiternatus aquam petas. Plaut. Bacchid.

Effer naſiternam cum aqua foras.

ANTISTARE dicimus præcellere. Criſpinus Heraclea. Diuinis virtutibus antiſtas Alcides.

leg. Bacchid.

STEGA eſt nauis proſcenium, ſiue tabulatum, ſuper quod nautæ ambulant. Plautus *Chryſalo:

Fortè vt aſſedi in ſtega.

al. dromadis

LEMBVS genus nauiculæ velociſſimæ, quod & *dromonis nomine appellamus. Virgil. Georg.

Non aliter quàm qui aduerſo vix flumine lembū

Remigiis

Remigijs ſubigit.

Limbus verò eſt ora veſtimenti cuiuſque.

RAMENTVN dici voluere quaſi proiectitium quoddam purgamentum. Quintus Fabius Lucullus Epico carm.

Viliſſimum ramentum, proluuioſa peſtis.

DIOBOLARES dicuntur viliſſimæ meretrices, quæ paruo ſtipendio proſtant. Pammachius:

Diobolare proſtibulum, quam ego actutum vt
Dircen partitam reddam. Pacuu.
Non ego ſic fui, vt nunc ſunt meretrices diobolæ,
Quæ ſuam nummi cauſſa paruipendunt gratiam.

VERVINA iaculi genus longum, quod aliqui verutum nominant. *Galbius Baſſus Satyra. al.Caius

Veruina confodiende non te nauci facio.

Nauci enim pro nihilo poſuerunt. Plaut. Bacchid.

Si tibi machæra eſt, & nobis veruina eſt domi,
Qua quidem te faciam, ſi me irritaueris,
Confoſſiorem Soricina nænia.

DIVIDIAS dixerunt triſtitiam. Propert.

Diuidias mentis conficit omnis amor.

IVSTITIVM dicitur luctus publicus. Vnde *Fonteius Orat. pro Nucerinis ait: Denique iuſtitium plebi indicitur. al.Fronto

CHORAGIVM virginale funus vocatur. Apuleius Metamor. Choragio itaque perfecto domuitionem parant.

DESIDVO pro diuturnè. Varr. Corollario:

Diuidiæ mihi fuerunt, tam deſiduò abfuiſſe te.

FLOCCI quaſi nihili. Plautus: Flocci *eſt, quid rerum geras. al.pendo

IENTACVLVM cibi deguſtatio. Callimach.

Αἰτίοις:

A'*illiois*:Ientaculum proferto Ioui.

Edvlivm ab edendo, dicitur præguſtatiua comeſtio. Apuleius Aſino aureo: Edulijs opiparè excepta. opiparè, id eſt, lucidè, & delitiosè.

al. Callimorphus Tvceta dicũtur eſcæ regiæ.*Callim. Piſęis: Ambroſio redolent tuceta ſapore.

Fercvlvm miſſus carnium. Petron. Arbiter: Poſtquam ferculum allatum.

Myropolae ſunt qui vnguenta vẽdunt,& ſunt pigmentarij. Vnde Næuius Diabolaria. Myropola affatim mihi vnguentum largitus eſt, quo me venuſtarem. Affatim dixit abundanter.

al. blannam Celocem dicunt genus nauiculæ modicum quod *bamplum dicimus. Apul. lib. de repu. Qui celocem regere nequit, onerariam petit.

al. pellere Coelibatvm dici voluerunt virginitatis abſtinẽtiã. Vnde Felix Capella lib. de nuptijs Mercurij, & Philologiæ: Placuit Mineruę *petere cœlibatum.

Exercitvs pro contẽpto. Plau. Milit. glor. Itaque nos, noſtramque familiam habes exercitã.

Valgia ſunt labellorũ obtortiones in ſupinatione, vel ſubatione peractæ. Plau. Mil. glorioſ. Maiorem partem videas valgis ſuauijs.

Sic Petron. Arbiter: Abroſo valgiter labello.

Svmmates dicuntur viri potentes.

al. Succius, qui malè Sueuius apud Macrobium nominatur. Simplones [*fortè à Simpulo Simpulones rectiùs*] dicuntur conuiuæ: nam & amicus ſponſi, qui cum eo per conuiuia ambulat, Simplator dicitur. *Sutrius Piſcatoria: Summates viri ſymplones facti ſunt ganei. eſt autem ganeum taberna.

Praesegmina ſunt partes corporis inciſę vt

Tages

Tages in Haruſpicina ait: Pręſegminibꝰ amputatis

CONGERRONES qui aliena ad ſe congregant. Vnde apud Romanos Gerones Brutiani dicti ſunt.

CISTELLA dicitur capſella. Plautus:
Ciſtellam effer cum crepundijs:
id eſt, cum puerilibus ornamentis.

FABRE perfectè dicitur. Antidamus in Moralibus: Fabrè compactũ animal hominẽ quis ferat, ſic ex re pecuatum? quis auerruncaſſit tam Aretinas hominum mentes? Porrò auerruncare dixit pro eradicare; Aretinas verò teſteas, vel argillaceas: & Pecuatum ſtultum.

HALLVCINARI dicitur vana ſomniare, tractum ab allucitis, quos nos κώνωπας dicimus, ſicut Perronius Arbiter aſſerit: Nam centum vernales me allucitæ moleſtabant.

CVLLEVS dicitur ſaccus in quo rei concluſi in mare mittuntur. Plaut. Vidularia:
Iube hunc inſui
Culleo, atq; in altũ deportari, ſi vis annonã bonã.

ELOGIVM eſt hæreditas in malo. Cornelius Tacitus libro facetiarum: Cæſi itaque morum elogio in filijs relicto.

LIXA mercenarius. Lucanus:
Stat, dum lixa bibat.

SVDVM dicitur ſerenum. Tiberianus:
Aureos ſubducit ignes, *ſudus ora lucifer. *eritur

LVTEVM dicitur ſplendidum. Pacu. Thyeſte:
Non illic luteis aurora bigis.

ABSTEMIVS obſeruans. *Rubrius in Satyra: *for. Rutilius
Abſtemium merulenta fugit Metenia nomen.

VADA-

VADATV sobſtrictus, vel ſub fide, aut fideiuſſione *ambulans, ſicut Feneſtella ait: Apud quem vadatus amicitiæ nodulo tenebatur.

al. exiſtens

MANVBIÆ ſunt ornamenta regum. Petronius Arbiter. Tot regum manubiæ penes fugitiuū *repertæ.

al. reſtiterant

*AVMARIVM dicitur locus ſecretus publicus, ſicut in theatris, aut circo. Petronius Arbiter: In aumarium memetipſum conieci.

al. Aumatium, niſi ſit automatium, aut armariū, quod malim.

DELENIFICVS blandiloquus. Lucillius Comicus Nummularia: Neſcio quorſum mihi eueniunt tua verba, tam delenifica.

FINIS.

INDEX VOCVM LATINARVM IN NONIO MARCELLO.

A

Abdicare pag. 477
abiugat 101
ablatiuus pro genitiuo 525
ablatiuus pro datiuo 527
ablatiuus pro accuſatiuo 527
ablegare 60
abligurrire in, ligurrire 163
abolla 563
aboriri 99
aborſus, & abortus 474
abſcondit 103
abſente, in præſente 182
abſente nobis 103
abſonum 99
abſtemius 96. & 591
abſynthium, & abſynthius 217
abundare 69
abundare rerum 523
abundè 541
abuſus a um 104
accenſi 86. 545
accepſo 102
accinge 496
accipere 266
accipiter, maſcul. & fem. 219
Accius, vel Actius tragicus poeta 1
accommodare 98
accommodare 271
accommodatum 271
accubatio, & accubitio 220
accuſatiuus 520
accuſatiuus pro nominatiuo 526
accuſatiuus pro genitiuo 525. & 527
accuſatiuus pro datiuo 521. & 527
accuſatiuus pro ablatiuo 522
acer in, acre 267
acerbum 274
aceroſum, & aceratū 471
acherōtem, maſc. & fem. 218
acinum, & acinus 220
acipenſer 575
alcides 578
acre 267
acrimonia 100
acritas 518
actuariæ 559
actum in, agere 270
adactus in, agere 270
adamuſſim 40
adauctauit 102
adaxint 102
addictum 97
adducere 273
adeſum 98
adfectum in, profligare 189
adhæſum 100
adhamare 96
adipatum 96
adire in, aditus 264
adiugare 102
adiutator 503
adminiculaui 104
admirari in, mirari 377
admirabilitas 515
admonere 268
admonitio, & admonitus, us 218
adolabilis in, propitiabilis 184
adolere 86
adoleſco 86
adolere 274
adoleſcere in, adolere 275
adoleſcentiari 99
adoleſcenturire 101
adoptatus 95
ador 80
adorare 80
adoreum 874
adquo 103
adſeſtrix 101
adſpecti 511
adſtipulari 96
aduenire 274
de aduerbijs indiſcretis 534
aduerbijs præpoſita præpoſitio 542
adulatio 46
adultum 86

a adul-

adulterio,onis 97
aduocaſſe 101
aduorſum 258
adurere 478.*verſu* 22
ædificare 478
ædis 519
æditµor 102
ægrotatio, & *ægritudo* 470
Aelius Cinna 3
Aemilius Macer 3
æmulatio, & *imitatio* 463
æmulatio 479
æmulus 265
æquales 262
æquare 271
æquimentum 97
æquiter 537
æquor 93.& 273
aër 268
aera 101
æra neut.plur. 220
ærarium,& *ærarius* 218
ære diruti 556
ærificium 97
æſti 510
æſtus 274
ætas femin.& *maſc.* 219
ætas bona 31
ætas mala 31
ætatem 99
æternare 103
æuum,& *æuitas* 220
affari 489
affecta ætate in,profligare 189
affectare 102
affici 543
Afranius comicus poeta 3
Agellius *noct*.Att. *auctor* 5
agere 269
agere 270. 273
agglomerare 65
agilis 85
agni ſubrumi in, rumam 196
agrimenſores 42
agrippæ 581
aiat 98
aio 98
aiutamini 101
alabaſter 570
alacritatem 483
albicari 103
albitudo 100
album 274
alere 466
alere, & *educare* 449
algu 99
aliquantiſper 536
allectare 104
allucitæ 591
altercata 496
alternatim 103
altile 99
altum 263.264
altum ab alendo ibid.
alumnos 269
aluus femin. & *maſcul.* 220
amarum 268
amarum 491
amare, & *cupere* 448
amare,& *diligere* 449
amatio 98
amator, & *amans* 470
ambegnæ oues 585
ambiguus in, anceps 272
ambire 268
amiciter 535
amitini 581
amnem maſcul.& *femin.* 218
amoliri 100
amor,& *cupido* 448
amphitapæ 565
amplexari 496
amplant 532
ampliter 536
amuſſis 40
amuſſitatus 40
anceps 272
ancillari 99
ancoræ 560
ancyle 578
Anellus 98
anfractus, & *anfractum* 220
angina 63
angiportus, & *angiportū* 217
angues,maſcul.& *femin.* 218
anguſtitas 101
anima 259. 260
animas 493
animus in,anima 260
animus,& *anima* 454
animoſi, in anima 259
animatus, in anima 259
animum attendere,in attendere 264
animitus,in oculitus 175
annuere 464

annos

annos, & annis 550
annuere 466
anquina 560
anſatæ 581
ante 58
antes 58
antecedere virtuti 524
anteſignani 574
anthracinus color 574
anticipare 97
antiquari 104
antiquus, & antiquior 453
antiſtare 588
antiſtitam 513
Antiſtius Labeo 5
Anus 519
anxitudo 100
aperibo 532
apertum 262
aperire, in, apertum 262
apiſci 96.202
apludæ 97
appellare 265
appendix 70
appetitus 479
appetones 101
apricari 103
apricatio 508
aptare 261
aptus a,um 260.261
apud 96.547
Apuleius 5
aqua intercus 65
aquantur 115
aquilex 97
aquilo 79
aranea, & araneus 219
arbitrari, & cenſere 543
arbitrabunt 496
arbitrium &, arbitratus 217
arcanum 60
arcera 83
architectari 98
arci 104
arcus, & arquus 452
ardere 266
ardens 267
ardum 102
aretinus, arietinus 591
argus 513
argutari 272
argutum 265
argutari, & argutiæ 266
aridum 271
aritudo 99
ariſta, in, glumam 147
armarium 592
armenta, & armentæ, arum 217
armillum 101.272.& 572
armorum genera 577
armûm 520
arnacides 567
arquus 452
arquati 452
arquatus morbus 63
artiuit 531
artus, & artua 211
arua, orum; & aruæ, aruarum 219
aruales fratres 585
aſparagi 575
aſperum 270
aſperiter 538
aſſæ nutrices 85
aſſa voce 104
aſſum 104
aſſeclæ 85
aſſedo 90
aſſentio 495
aſſenſit 495
aſſeſtrix 179
aſſulatim 100
atque 554
atri dies 101
atrum 269
atrox 103
Atta 5
Atteius Capito 5
attendere 98.& 264
attigas 103
Attius tragicus poëta 1
attollere 272
attulit, in, attollere 273
auariter 535
auarum, & auidum 468
auctio 588
auctorum veterum elenchus 1
aucupaui 493
audacia 269
audax ibidem.
audacia, & audentia 469

audere 469
audire in, auſcultare 273
audibo 531
audiendi 492
auditus, & auditio 218
auernus 43
auerruncare 102. 591
auerruncent, in verruncent 213
auferre 449
augificare 103
augura 513
augurium 456
auguro 513
auidus a um 468
auitum, in patritum 189
aula 568
aulæa 562
aumarium 592
aura 272
aurigatur 98
auſcultare 273
auſpicaui 495
auſpicium, & augurium 456
auſter 78
autumare 273
autumnitas 98
autumnum, i 99
autumnus, & autumnitas 220
auxiliatus 101
axim pro egerim 531

B

Bacchari 106
bacchatus, a, um 106
bacchanaliorum 515
bacillum 106
Badius 108
baiulare 106
baiulus 108
balare, in pipare 184
balbutire 108
baliſtæ 580
balneum 238
balneæ, & balneola 221
balteus, & balteum 221
bamplum 590
bardus a, um 40
baſilica veſtis 563
baſis 107
batiola 570
baubari 108
bellum 275
bellus a, um in bellũ 275
belliores 105
bellum, & prælium 463
bellantur 498
belloſus 109
bellua 481
benigniter 535
betere 105
bibere 479
bicipitem facere 480
bidentes 81
bidental 81
binum millium numero 108
bipennis 106
birotum vehiculum 115
biuira 107
blandimentum, & blanditia, æ 221
blanditer 535
blanna 590
blaterare 72. & 106. 586
blatire 72
blitea 108
blitum 108. 575
Bobilla, in, billas 151
boni pro pauci 543
bonus 489
bona ætas 31
boreas 79
bouatim 69
boues iniuges 585
bouinator 107
bount 106
breues dij 586
bronci 54
brutum 105
bua 109
bubo femin. & maſcul. 220
bubulcitare 107
buceriæ 108
bulga 105
bura 108
buris 108
buſta 585
buxum, & buxus 221

C

Caballus 114
cachinnare 489
cadere 295
cadi 569
caduceus 553
caduciter 119
Cæcilius comicus 5
cæcum 475. & 550
cæcutiunt 114
cædere 300. 301

cæla-

cælare 462
cælum, & cælus 223
cælum 293
Cælius annalium ſcriptor 8
cæmenta 120
cæmenta, orum, & cæmentæ, arum 223
cæſar 8
cæſares 581
cæſicium linteolum 564
cæſus, in cædere 300
calamiſtrum 571
calamitoſum 62
calantica 561
calare 52
calcar 478
calcare 58
calces 58
calcitrones 73
calendæ 52
calices 570
calidum 293
callere, in callet 286
callet 286
callet illam rem, in opus 508
callus maſcul. & fem. 224
calliſcerunt 117
calones 90
calor 74. & 226
calpar 571
calta 573
caltula 573
caluities libertatis ſignum 553
caluitur 38
caluor 38
Caluus poëta 8
calumnia 292
calx 286
calx femin. & maſc. 225
camera 59
camerus, a, um 59
campans 512
canalis, & canalicula 224
canatim 69
candelabrum, & candelabrus 228
candet 296
canicæ 116
canitudo 110
cantat coruus, in crocire 481
cantharus 570
canum 114
caperare 39
capere 276
capere, in capi 280. 281
capeſſere 296
capi 279. 280
capillus, & capillũ, i. 224
capital 66
capite aperto, in apertum 262
capitia 567
capitula 567
capronæ 51
captare 304
captus, a, um, in capere 276
captus, in capi 280
capularis 36. & 588
capulum 36
carbaſus 565
carbaſea vela 565
carcheſia 571
cardo maſc. & fem. 229
careo parentes 522
carere 492
caries 50. & 111
carnales 114
carpere 279
carrum, & carrus 222
caſeus & caſeum, i. 226
caſnares 114
Caſſius Hemina hiſtoriarum ſcriptor 8
caſſus, a, um, 73
caſteria 113
caſtigare 278. 279
caſtitas, & caſtimonia 223
caſtitas, & pudicitia 466
caſtitudo 113
caſtra, orum, & caſtra, æ 227
caſtula 573
caſtum 296
cataphratti 580
catapulta 577
catax 54
catelli 122
catellæ, & catellum 225
catillare 587
catinus 571
Cato 8
catulus 9
catus 120
catuli 483
catullire 118
Catullus 9
cauere, & vitare 464

caułlantur 120
caulem 121
cauſſari 117
cautim 537
cautio 117
cauus 492
cedere 277.278
celare, & cælare. 462
celebre 117
celebreſcere 117
celeratim 115
celerè 535
celeranter 538
cellaria, & cellarij 13.588
celox 557.590
cenatus 122
cenſere 297
cenſere, & arbitrari 543
cenſus, & cenſa, orum 229
centones 119
centuriæ 42.47
centuriones 544
centuriatim 47
cepe, & cepa, æ 227
cercurus 558
cerebroſi 51
cerinum 573
ceritus 73
cernere 289.290
cernuus 49
cernuare 50
certare 282
certare ſaltu 527
certamen, & certatio 222
certatur 499
certatim 541
certiſſant 117
ceſtus 517
cetarij 77
cete 77
cetra 110.579
cette 112
charta, & chartus 223
chlamys 563
chlamys, in, paludam 563
choragium 589
cibarium 121
cibicida 116
ciborum, & potuum genera 575
Cicero 13
cicures 121
Cilicia 119
cinædus 37
cinædicus 37
cinis maſcul. & femin. 224
cinefactum 121
cingulum 75
cinnus 71.87
cinnos, & fucum 476
circius 79
circus, & globus 459
circus 49
circulus 49
circunferre 290
cicrumlatus in, circunferre 290
circunſeptum 69
cirrus 122
cis 120
ciſium 115
ciſtella 591
ciſtæ 119
citrus 113
citum 295
citare, in, citum 295
cituma 113
ciuitas 455.456
clabulæ in, taleas 441
clandeſtino 67
claret 113
claritudo 110
claudere 295
Claudius Quadrigarius 9
clepere 49
cliuus, & cliuum 221
cluebat 116
cluet 116
clunes, femin. & maſcul. 223
clypeare 115
clypeus, & clypeum, i. 223
coagmenta 70
coagulum 57
coctum 534
cocula 556
coda 114
codicariæ naues 559
codices 560
cælibatus 590
cæpere 117
cæpiam 117
cæruleus color 572
cogere 294
cogitare, & deliberare 456
cognomen 115

cognoſce-

cognoſcere 304
cohors 95
cohortarent 498
colere 277
colina 83
collabellare 118
collare 65
colligere 302
colobatrarij 144
colluſtrari, in, luſtrare 364
colluuio 110
collum, & collus, i. 226
collutulare 112
colonus, in, colere 277
colores veſtimentorum 572
coluber, & colubra 228
colus femin. 224
coluſtra 112
combibones 66
comedim 111
comedones 121
comeſt 109
comitaſſet 113
commalaxare 110
commanducatur 504
commanducatur, in, manducatur 503
commemorare 119
commemoramentum 111
commentus 116
commetare 117
commictilis 111
commigrauit huic viciniæ 525
commiſereſcimus 499
committere 275.276
commodare 304
commodum 296
communitus 535
compages 92
comparare 284.285
compedes 56
compendium, & compendiaria 228
compernes 54
competere 305
compilatus a, um 42
compita, orum, & compitus, i. 222
complectite 499
compluries 115
componere 282.283
compos 546
compotem 482.546
compreſſus 483
conatus, & conata, orum 228
concalfacere 120
concalluit 118
concedere 299.463
concelebrare 303
concenturiare 42
conciere 118
concinnare 71.87.118
concordes 93
concorditas 116
concrepare, in, crepare 284
concubia nocte 119
condemnare, in, damnare 305
condepſere 67
condere 277
conditaneum 122
condocefacere 110
condos 588
conducere 303
confectio, in, confectum 299
confectum 298
conferre 297
conficere, in, confectum 298
confidentia, & fidentia 469
confidentia 290.291
confidens, confidere, in, confidentia 291
confiteri, & profiteri 461
confluges 90
conforiſti 143
confutare 115. & 276
congenerat 112
congenuclare 117
congenulare 85
congermaneſcere 118
congerro, in, gerræ 147
congerrones 591
conglomerare 118
congredias 499
coniecturarium 119
coniectarium 119
conijcere 297
de coniugationibus mutatis 528
couiungere 64
conquiniſcere 112
conſcius 456
conſcribillare 110
conſecrabor 505
conſectarium 119
conſedo 90
conſentaneum 128

conſequi 300
conſerere 300
conſitura 221
conſobrini 581
conſolare 500
conſortium, & conſortio, onis 222
conſpicilium 112
conſtat 301
conſtitit 301
conſternari 291
conſternauit 137
conſtituere 287
conſules 53
contagio, & contagium 225
contari 279
contemnere, & deſpicere 463
contemnificus 116
contemptim 541
contemptus, & cõtemptio 228
contempla 496
contendere 287. 288
contentio, in contendere 287
contentè 111
contentus 293
contenturum 116
conti 580
conticinium 90
continens 302
continuare 121
contingere 297
contingit, in contingere 297
contollere 110
contractiuncula 120
contrahi 120
contraria genera verborum 493
contriſtare 35
contui 497
contumelia 457
contus 72
conuaſare 115
conuenire 292
conuertitur 506
conuitium 91
conuiuant 500
conuiuium 70
conuiuium, in accubitionẽ 220
copiantur 115
copis 112
copulæ, arum 227
copulantur 502. & 505
coquina 83
coquinatum 113
cor 94
cor neut. & maſc. 222
corbes, & corbulas 224
corbita 557
cordi eſt 116
corici, ſeu coriſci 581
corium, & corius 225
Corn. Celſus 9
cornifrontes, in armenta 217
corax 110
corporare 49
corripere 281
cortes 111
cortex maſc. & fem. 226
coſſim 69
coxendices 122
coxo, onis 54
craſſum 114
Craſſus ſcripſit Iliada 9
crateræ 570
crateres 570
craterra 572
crebritudo 119
credere 303
crepare 284
creperus, a, um 43
crepuſculum 43
creterra 572
cribrum 116
criminat 496
crines maſc. & fem. 229
crocire 481
crocitus 73
crocire 73
crocota 574
crocotula 573
crocum, & crocus, i 228
crumena 105
cruſtatus, in incruſtatum 157
crux 146. in gabalum
crux fem. & maſc. 222
crux, in patibulum 247
cubitus, & cubitũ, i 228
cuia 110
cuias 121
cuius, & cuiatis 453
culcita 113. 567
culeſt 225
culina 83
culleus, & cullea, orum, 224
culleus 591
culter, & cultellus 222
cultio 514

cumati-

cumatilis color 572
*cummi neut.& fem.*229
cunctant 495
cunina 196
cupæ 111.& 568
cupiditas, & cupido 463
cupido, & amor 448
cupidus vino 525
cupienter 119
cupiret 532
cuppedia 113
cupreſſus fem. & maſcul. 222
curatio, & curatura 518
curatum 302
curare ibid.
curatrix 179
curia 84
curio 113
curriculum 225
curriculus 291
curſus, & curſura 225
curſus 278
cyma neut. & cyma fem. 221
cymba 560
cymbia 570
cymbaliſſare 118
cyrnea 571

D

Da, in dare 307
damnare 305
danunt 125
dapalis 122
dapis 487
dapſilè 538
Dardanus 513
dare 307.308
datatim 124
datiuus pro accuſatiuo 524
datiuus pro ablatiuo 527
de 553
deamare 125
deargentaſſere 125
deartuatum 90
deartuare 123
debiliter 126
debilo 124
debitum, & debitio 229
deblaterare 72.& 124
decalanticare 125
decentiam 229
decernere 314.315
decet vobis 524
decidua 128
declinatio mutata 508
decollare 125
decorem, & decentiã 229
decrepitus, a, um 43
decretum, in decernere 314
decuriones 544
dedicare 309
deducere, in deductum 318
deductare, in deductum 318
defæcata 481
defendere 306
deferre 318
defloccare 38
defrudare 60
defrutum 576
defunctum 316
degere 307
degrumari 90
degulaſſè 126
deijcere 317
deinſuper 555
deintegrare 130
deiugare 130
deiurare 134
delectare 126
delegare 127
delenificus 592
deletio 125
deletile 124
deliberare 311.456
delibratum 90
delica 126
delica, delicem, delicet 306
delicere 306
delicia 129
delinitus 306
delirare 46
deliritas 516
deloricari 130
demagis 126
demenſum 549
demiſſum 315
demittere, in demiſſum 315
demoliri 123
demoliri, in moliri 375
denaſci 130
dentarpagæ 128
dentes 488
depeculaſſere 125
depexum 39
depilati 65
deplorabundus 534
depolitio 94
deponere 308

depopulant 497
depoſiti, in, deponere 308
deprecor 319
depſere 127
derepente 543
deſcobinatus 128
deſiduò 589
deſignare 124
deſipiebam mentis 524
deſpectum, & deſpicientiam 229
deſpicere 317. & 463
deſquamare 123
deſtinare 318
deſtitui 309
deſubitò 442
deſubulare 128
deſueui 122
deterior 458
detrahere 316
deturbare 130
deuirginari 484
deuorare 126. & 480
deuotare 126
deuotum 487
dextima 122
dextrum 319
dextrabus 518
dicare 316
dicebo 532
dicere 309
dicta 465
dicteria 130
dictionum in ſignificatu differentiæ 448
die craſtini, & priſtini, in, proximi 181
die quarta, & die quarto 467
dies 546. 547
dies, & diebus 550
dies atri 101
dies nefaſti 101
dies poſteri 101
differentiæ dictionum 448
differitas 124
differre 313. 314
difficul 140
difflare 125
digladiari 93
dignatus 310
dignari 310
dignaui 496
dignet 126
dignitas, & venuſtas 462
dignus ſalutis 523
dijs 129
diligere 319. & 449
diloricare 130
diluuium & diluuies 230
dimittere, in, demiſſum 315
diobolares 589
diritas 59. & 129
diriſſimum 129
dirus, a, um 59
diſcedere 127
diſcedere, in, cedere 277
diſcere 315
diſcernere, in, diſcrimen 311
diſcerniculum 64
diſcerniculum, in, diſcrimen 311
diſciplinoſus 489
diſcorditas 125
diſcrepuit 506
diſcrimen 311
diſcriminare, in, diſcrimē 311
diſertè 534
diſertim 534
diſpalare 130
diſpennere 40
diſpennare 40
diſpuluerare 124
diſſentaneum 128
diſſimulare 466
diſtrahere 316
diu 127
diuaricari 63
diuerſoria 88
diues opum 526
diuidia 124
diuidiæ 130. & 589
diuidus, a, um 124
diuitare 123
diuitior 130
diuortium 319
diuortia 484
diurnare 128
docere 318
doctum, & peritum 455
de doctorum indagine 542
dolatum 128
dolia 570
dolium 571
dolitum 127

domina-

dominatio, & dominatus 229
dominus 310.311
dominia, in, dominus 310
domuis
domum 487
domutio, onis 124
dona 552
dormitio 128
dorſa 485
dorſum, & dorſus, i 229
dotatum 476
dromas 588
dubitatim 127
ducere, in, duci 312.313
duci 312
dulcitas 125
dulcitudo 125
duodeuiceſimo 128
duriter 537
durum 314
durus ibidem
duritudo 129

E

ebriacus 137
ebrius, & ebrioſus 470
ebrius 478.
ebriulare 137
ebullire 55
edentulus 10.588
edere ſermonem 480
edim 111.532
edolare 474
edones 76
educare 449
educere 322
educere, & educare 474
edulcare 135
edulium 590
Eduſa 137
efferre 326
effigia 518
efflictim 133
effuſus, in, fundere 342
effutire 132
egurgitem 131
eiectum 329
elegantes 491
eleuit 132
elidere, eliſus 320
eligere 330.471
eliminare 67.& 321.
elixum 76.90
elogium 591
elucifacere 135
elucificare 135
eluctaui 495
eluuies 132
eluuio 134
emancupatum 134
emungere 132
emungerentur 507
emungi 64
emuſſitatus 40
encombamata 567
enixa 326
enixæ 85.& 485
enixim 136
Ennius quæ ſcripſerit 9
enodare 44
enucleate 188
ephippium 138
epulum, epulatio, epulæ 230
equila 135
equiſo 134
equiſones 477
equitare 135
equitem 135
equites 324
equuleus 134
eregione 131
ergaſtulum, & ergaſtulus 473
ergo 136
ericius 135
errabundus 132
error, errantia, erratum 230
eruum, & eruilia 230
es bono animo 532
eſcarium 137
eſculentum 137
eſuribo 505
eſurigo 135
euadere 322
euallare 130
euannare 48
euanui, euaneſcens, in, uanum. 444
euenat 532
euentus, & euẽtum 230
euerriculum 62
eugium 136
euirare 74
euireſcat 130
eunuchare 135
eurus 78
exactum, in, exigere 320
exaduerſo 131
exæſtuat, in, æſtus 274
examuſſim 40
exanclare 136

exancla-

exanclare 321
exſanguis 132
excalceatur 504
excandeſcentia 132
excantare 131
excelſitas 512
excidere 329. & 330
excipere 322.323
exciſſatum 137
excludere 330
excordes 93.94
excuriari 65
excutere 327
exdorſuare 46
exedra 136
exequiantur 136
exercere 324
exercitus,a,um 37
exercitus 590
exerciti, & exercitus 511
exfundare 137
exfundere ibid.
exhiberi 134
exigere 319
exigor 135
exinanita 136
exire 325
exiurare 134
exlex 41
exodium 56
exordiri 59
exordium 59
exornare 134. & 328
exos 132
exoticum 137. & 565
expalpare 133
expalpari 133
expalpabitur 502
expapillato brachio 132
expaſſum, in paſſum 399
expectorare 45
expectorat, in verſutiloquas 216
expedibo 503. & 530
expedire 325
expeditus 86
expergo 133
expergiſceret 499
experiri 325
expers malitijs 526
expetere 330
expetunt 132
explere 327
expleri, & ſatiari 452
explicare 328
explorare 323
exponere 132. & 328
exporrectum 75
exportatum, in importatum 159
expulſim 133
exquiſitim 538
exſculpere 131
exſecrarent 499
exſorbebo 131
exſpectare 330
exſpes 42
exſpirare 67
exſternauit 137
exſtinguere, & opprimere 467
exſtruere 134
exſugebo 505
exſul 42
exſultare 93. & 329
exterebrare 90
exterminare 56
exterritum 324
extiſpices 45.91
extollere 327
extorris 44
extrabunt 133
extrarium 132
extricari 39
extundere 131
exui 329
exſulare 42
exuuias 484

F

Fabellæ 142
Fabius Pictor hiſtoricus 11
fabrè 591
fabricantur 498
fabularum veterum nomina 1.2
Fabullinus 557
facere 342
faceſſere 335
facies 80. & 454
facinus 338
facitur 532
factio 333
facul 140
falarica 579
falæ 143. & 579
falces 581
falla,æ, 138
fallaciloquentiæ 142

falſum

falſum habuit 139
fama 334
famoſus, in fama 334
famul 139
famulari 138
famulanter 140
famulatio, & famulatus 233
famulitas 138
far 87
faſces 341
faſcia 477
faſelus 559
faſtidiliter 141
faſtidit mei 521
faſtigia 490
faſtigium 331
fatigare 141.333.& 339
fatiſcere 336
fatiſcuntur 505
fatum 332.481
fatum an ſit ineluctabile 551
fauitorem 139
fauor, & fauentia 232
fauſtum, & feſtum 453
fax 141
faxim 532
febris 74
februare 143
feculentum 91
felix 330
fellare 142
Feneſtella annalium ſcriptor 11
feneſtra 64
fenus 82
ferabite 142
ferax oleo 526
fercum, ferculum 590
ferentarij 545. & 579
ferire 340
ferocia 516
ferox 333.& 452
ferre 331.332
ferrugineus color 573
feruat 530
feruere 490.528
feruit 528
feruitur 531
feruor 490
ferus ſubſtant. 336
ferus, a, um 336
ferus, & ferox 452
feſti dies 453
feſti dies 460
feſtinare, & properare 468
feſtinatim 539
feſtinem 508
feſtiuiter 535
fetum 341
fetus, & fetura 232
ficitas 138
fidebo 534
fidelè 537
fidelitas 139
fidelia 568
fidentia 469
fides 342.53
fiducia 339
figura 80.& 462
filum 342
fimbria 138
fingere 337
finis maſc. & femin. 231
finitores 42
firmiter 537
firmitudo 138
fite, à fio 501
flaccet 139
flagitium 342
flagrare, & fragrare 464
flagriones 57
flammeus 566
flauiſſas 142
flexanima 142
flexus, & flexio 233
fligi 139
flocci 589
floces 143
flucti 513
fluctuatim 141
fluere 332
fluuius, ij, & fluuia, æ 233
focillatur 507
foculum 40
foculare 40
fodicare 94
fœciales 554
fœdum 333.462
fœnus 465
folliculum 139
fora, & fori 474
foramen 142
foramina 64
forcipes 556
fore ſimilem 527
foria 143
foriolus 143
forma, & figura 462
formido 471
formidoloſum 142

forna-

fornaces, fornus 556
foros facere 474
fors & fortuna 452
fortis 335
fortuna 452
fortuna quî mutetur 551
fortunare, fortunaſſ. 138
fortunatim 141
forum, & forus, i, 232
forum 474
fouere 340
fraceſcere 89
frageſcere 140
fragrare 464
frater 64
fratriæ 581
fratres aruales 585
frauſus 141
fremere, & frēdere 473
frenos, & frena 232
fretum, & fretus 231
frigere, friget 38.139
frigidum, & frigus 340
frigit, frigere, & friguti-re 337
frigoris 340
frigus, & frigedo 232
frigutire 38.587
fritinnire 38
frons fem. & maſc. 143. 511.231
fructi, fructuis 516, 517
fruiſci 142
fruſtro 499
fruſtatim 141
fruſtillatim 141
fruticari 505
fuam 140
fucus 476
fuga, fugere 336.337
141
fulgere, fulgit 531
fulgur 57
fulguratores 91
fulguritas, fulguriuit 139
fulmen, fulgur, & fulgu-ritum 457
fulmētū, fulmēta, æ 232
fundere 341
funditores 578
funeratus 82
fungi munus, officiū 522
funis maſc. & fem. 231
furem flagitij 480
fures 78.339
furtum 339.480
Furius poeta 11
furor, & inſania 469
furuum 78
futile 539
fœtis 514

G

Gabalum 146
Gadullius Gallicanus 11
galeare 115
galeola 572
gallare 148
galliæ 518
gallina 146
gallulare, gallulaſcit 145
gallum 513
Gallus poeta 11
ganeones 148
ganeum 234.590
gangræna 146
gannire, gannitus 476
gargaridiare 146
garrire 146
garrulæ, garrulus 345
gaudere 470
geli, gelu, gêlo 512.517
gelu, & gelus 233
gemiæ 147
gemini 345
geminitudinem 145
gemiti 513
genera armorum 577
genera cib. & potuū 575
genera nauigiorum 557
gener. vaſorū, & poc. 568
genera veſtimētorum 561
genera indiſcreta 217
genera verb. cōtraria 493
generibus pro, ris 513
generoſum 147
genius 147.149
genialis 146
genitiuus pro nomin. 527
genitiuus pro datiuo 526
genitiuus pro accuſat. 521
genitiuus pro ablat. 523
genitrix, & mater 523
genu, & genus, i 233
gerdius, & gerræ 147
gerere 345
germanitus 147
geron 591
geſa 579
geſtire 61.345
gibberum 478
gigeria 148
glaber 587
gladius, & gladiū, ij 234
glandis 578
glis gliris 148
gliſco 51. *gliſcitur* 507
globus 459
glos 581
glubere 148
gluma 147

glutino 517
gnaritas 145
grabatus,in, tenta 209
gracila 515
gracilens,gracilētū,gracilium,gracilitudo 145
gradari⁹,gradiēs 46.479
gradus 345
graduis 519
Graius, Granius 11
gralla, grallatores 144
gramia 148
granaria 75
grandæuitas 145
grandeſcere 144
grandiloqui 145
grādire, granditatē 144
grando fem.& maſc.234
Granius 11
granum,in,glumam 147
graſſari 344
gratificari, gratioſus 147
gratulari 145
graue 342.343
grauedinoſi 144. grauid. (61
grauidauit 147
greges maſc.& fem. 234
grues fem.& maſc. 234
gruma, grumæ 90
grumus 44
grundire 491
grunduleis 143
grunnire 143
guberna 516
guttatim 145
guttur neut.& maſc.233
H
Habentia 149 (347
habere, habitare 346.
hacten⁹,in,protinus 406
hæredium 89
hærem 512
halec 149
hallucinari 150.591
halophanta 149
hamiota 54
hara 149
harpagiæ 581
haruſpices 91
haurire 348. hauſtrū 43
hebes 151
herba 346
Heſiodus 11
hiare 347
Higinius 11
hilarè 539
hilareſco,hilaretur 150
hilaritudo 149
hillæ 151
hilum 150
hinnire,in,pipare 184
hinnibunde 151
hinnos 151
hippocampi 149
hiſcere 150
holerorum 516
Homerus 11
Homeri locus 551. 555
honeſte, & nouè veterum dicta 96
honeſtitudo 150
honor, honos 348.349
hora 149
Horatius 11
horia 558
hornum 150
horrea,neut.& fem.235
horrendum 347
horrēdū,ridū,ridulū 450
hoſtes, hoſtimentum, hoſtire 36.150
humanus,humanitas 80
humaniter, 534
humanitus 539
humu 513
I
Iacet,iacit 355.356
iactare,iactuoſæ 356.159
iandiu 156
ibus 512
icit 152
id inhiat 526
idiota 67
iētare,iētaculū 155.589
igitur 157
ignarum 158
ignauum,ignauit 63.155
ignauiter 538
igneſcitur 507
ignominia 53
ignoſcamus peccatum ſuū 521.527
ignoſcere,& cōcedere 463
ignoſcite 354
ignotæ 153
ilico 353
illatebrare 158
illex,illix 41. & 473
illicere 38
illocabilis,in,locandi 370
illuuies 154.402
imago 358
imberbi 519
imbres,imbrices 154.486
imbuere 353.545
imitat 499
imitatio 463
immane 351. 156
immanes 94 (352
immanior, & immanitas

immiſſa barba, in immit= tere 359
immiſſum 559
immittere 359
immortalitus 539
immunis 59
impancrare 87
impedire 360
impeditus 86
impertire 66
impertit 498
impigritas 154
impius 464
implentur veteris Bacchi 524
implicare 152
impluuiatus color 573
imponere 358
importatum 159
impotens 158
impotentia 158.552
improbum 356
de improprijs 474
impulſtrix 179
impunè 158
impurus 353
in populum 158
inane 355
inanijs 152
inanima 156
inaudire 155
inauditum 158
incertat 152
inceſtare 487
inceſtum 487
incilare 153
incingulum 75
inciſim 159
ad incitas 152
inconſulti 154
incoxare 67
increpare, in crepare 284
increpat 384
increpitat 358
incruſtatum 157
incurſim 156
incuruiſcere 151
incus, in ſtricturæ 548
de indagine doctorũ 542
indecoris 514
indicare 157
indicatum 157
indiges argenti 522
indigent potui 527
indipiſcere 157
de indiſcretis aduerbijs 534
indiſcriminatim 156
indolem 483
indolentiam 157
indotatus 476
inducere 359
indulcitas 125
indulgent nos 527
indulgere 355
indulgitate 155
induſium 564.567
inenodabile 44
ineptus 88
ineptitudo 157
inermis 518
inextinguibilis 159
infans 83
infandus 84
infantior 84
infantia 84
infelicitent 155
inferum 74
inferi 74
infeſtus 79
infeſtum 158
infeſtũ mare habere 154
inficiatores 159
infinitio 158
infinitatem 151
infractionem 151
infrendens 473
ingenium 351
ingeneraretur 152
ingredi 480
ingreſſus, & ingreſſio 236
inibi 153
inimicitia 158
inimiciter 539
iniquat 155
iniuges boues 585
iniuriè 153
iniuria, & contumelia 457
inlargibo 497
innare, in nare 383
inniti 473
innocens 354
innocẽs, & innocuus 471
innubæ, in puellaſcere 182
innubere 154
innuere, & annuere 464
innumera 160
inodorum, in inauditum 158
inops 59
inſania 469. & 491
inſanitas 151
inſaniter 535

inſanum 156
inſcius rem 526
inſigne 360
inſignitè 159
inſinuari 86
inſolens 351
inſolentia 351
inſolum 151
inſomnium, & inſomnia, æ 235
inſulſum 62
inſultare 359
integrare 155
intemperia 518
intendere, in, intentū 358
intentum 358
interdiu 127
interficere 359
interfici, & occidi 476
interire 449.476
interitus, & interitio 235
interpellari 360
interpolare 62
interpres 357
intertaleare, in, taleas 441
inteſtatus 352
intolerabilis 154
intra 555
intricare 39
intui 497
intuſium 564
intyba, neut. & intybus maſcul. 335
inuadere 352
inuaſit pleriſque 525
inuehi 359
inuenibo 505
inueſtes 74
inueteraſcere 464
inuidia, & inuidentia 470
inuidit illam rem 525
inuidioſum 155
inuitare 349
inuitius 159
inuncare 153
inuolare 61.157
inuoluere 357
iocus, & ioca 236
iracundus, & iratus 470
iracunditer 540
iraſcere 156
ire 360
iris 452
irritare 60
iter 354
iteris 510
itum 152
itiner 508.516
iubere 352
iudicatum 157
iugerum 81
iugatus, a, um, 75
iuglandes 152
iugum 81
iumentum 82
iurgium, & lis 457
iuſſo 159
iuſtitium 589
iuuenilitas 152
iuuentus, iuuenta, & iuuenilitas 460
iuxta 350
iuxtim 156

L

Labaſcor 499
labefactum 121
Laberius 11
labium, ij, & labia, æ 236
laborioſum 161
labos 512
laboſum 515
labra 475
labruſca 475
labruſca, & labruſcum 238
lac 364
lacertus, & lacertum 237
laceſſere 162
lactare 45
lacte 508
lactes 361
læna 565
lætare 161
lætari, & gaudere 470
lætiſcere 161
lætitia 470
lætitias irrepſere mihi 526
letitudinem 161
lætus, a, um 370
læuum 360
læuus 79
lamentas 161
lancea 580
languor 368
languens, & langueſcit, in, languor 368
lanitiū, & lanitia, æ, 238
lapatium 575
lapides maſcul. & femin. 237
lapit 52
largi 497

largitas 161.& 518
largitus 539
laruatus 73
laſſum 370
later 160
lateres 545
latibulet, & latibuletur 162
latrina, & latrinum 238
latrocinari 163
lauare 492
lauatrina 238
laudare 364
lauere 529
lauerent 529
lauerna 163
laui pro lauari 530
lauit, lauere 529
Lauite manus 529
lautum 366
laxum 369
largitas 161.369
leæ 162
legere 361
legere, & eligere 471
legio 85
legumina 89
lembus 558.& 588
lemures 164
lenis 569
lenitudine 160
lentem, fem. & maſc. 236
lentitudo 162
lentum 367
lenunculus 559
lepiſta 572
leuare 365
leuir 581
leuus 79
libellionem 162
liber 477
liberûm 521
liberi calui 553
libertatem vti 507
libido, appetitus, & æmulatio 479
libum, & libus 238
licentia, & licẽtiatus 238
Licinius Macer Annal. *ſcriptor* 12
Licinius rerum Rom. *ſcriptor* 12
licitari 163
lictor 80
ligellum 162
lignantur 115
ligurrire 163
limare 393
limaſſis, in limare 363
limbus 566, & 589
limen 395
limus 162
lingulacæ 55.78
linquere 362
lintres 559
liquidum 363
liquens, liquerit, liqueſcit, in liquidum 363
lira 46
lirare 47
lis, littigare 457
litare 451
liticines 82
litigare 457
litteroſus 162
Liuius Andronicus 12
lix 90
lixa 76.89.591
lixæ 76.89
lixiuium 90
loca, & loci 237
locandi 369
locare, locatio 369
loculus 583
locuples 71
locupletes 488
locum 367
locus ibid.
locutus aliquot horas 527
locutuleiæ 78
logi 91
longè in, longum 368
longinque, & longiter 540
longiſcere 163
longum 368.369
longurio 160
lopades 575
lora 576
loram 576
lotiolente 160
lubentina Venus 91
lubidinitas 516
luces 553
Lucillius poeta 13
Lucretius 13
lucrum, neut. & maſc. 236
luctant 498
lucti 511
luculentum 90

luculen-

luculentitatem 163
lucuus 160
ludibria 74
ludificata ero hominem 502
ludius 555
ludus, vel luſus 237
luere, in lutaui 160
lues 80
luminoſum 161
lupari 162
lupinum 238
lurcare 41
lurco 41
lurcones 41
luſcioſi 163
luſtioſus 586
luſcitioſus 586
luſtra 362
luſtrare 364
luſtratus 163
luſus, vel ludus 237
item luſio 237
luſus, vel luſio 161
lutaui 160
luteſcit 162
luteum 591
luteus color 574
lutum, & lutus 238
lux, fem. & maſc. 236
luxari 83
luxuriabat 507
luxus a um 83
luxuria 369
luxuries ibid.
luxurioſus ibid.
luxuria 83
Luxuria, fem. & maſc. 237
Lydij 555
lympha, & lymphor, oris 238

M.

macellus 165
maceria 170
maceries 166
macet 534
macore 165
macritudinem 164
mactare 370. 371
macte, in mactare 371
macula 379
maculoſum 379
madore 166
mæander 168
mæandratus 168
mæret, meret 374
mæſtum 380
magniloquentia 170
magnitate 165
mala ætas 31
malè audiam 170
malignum 375
malitiam 481
malleoli 580
malta 65
mammeatam 166
manalis lapis 572
manales petræ 583
mancum 169
mandare 164. & 378
manducones 46
manducus 46
mandones 46
manducatur 503
manè 94
manere 379
manes 94
manicæ 380
manipuli 580
manipulatim 170
manſues & manſuete 509
manſuetum 87
manſum 168
mantat 531
manuatus 169
manubiæ 166, 592
manubiæ & præda 459
manuleata tunica 561
manum 94
M. Tullius Cicero 13
margaritum, & margarita 239
marinus color 572
mariſcæ 575
marſupium 170
maſculum 169
Maſurius Sabinus 14
macella 568
mater 373. & 450. 451
matius 14
matreſcam 165
matronæ & matresfamilias 468
maturare 79
maturare, maturè 378
maturitas 79
maturum 378
matuta 94
maximitas 164
media, medi, in medicamentum 874
mediaſtinos, mediaſtrinos

nos 171
medicamentum 374
medicina 49
medimnum, & medimnus 239
mediocritas 58
mediocre 545
medioximum 169
meditari 380
medullitus 167
melior pars diei 32
mellaceum, in, ſapa 576
melos, & melus 239
meminerint haſtam 525
memini illam rem 549
meminiſſe, & in memoriam redire 460
memmius 14
memordi 169
memorè 539
memoriam 161
menæ 575
Menander 14
mendacium 468
mendicarier, & mendicabulum 167
mendicimonium 169
mendum, & menda, æ 240
meniana 93
menſionem 516
mentiri, & mendacium dicere 468
mercatu 166
mercatura, mercatus 457
mercatus, & mercatura 239
mercenarij, in, meret 374
mercimonium 239
Mercurij virga 553
merenda 57
meret, mæret 374
meret pro meretur 494
meretrices, in, meret 374
meretrix, & proſtibula 450
meretricia veſtis 565
meridies 88. & 477
meritiſſimo 167
mertaret 166
mertare 157
merum 104.373
merx, & mercatura 457
meſſem, femin. & maſcul. 240
metari 165
metatores 165
metiri 380
metuens ſui 526
metus 169.378
metus, maſcul. & femin. 240
metus, timor, formido, pauor 471
meûm 520
micare 377
mictyris, mictilis 166
mille hominum 527
mille plagarum 521
minatur ſaxum 528
miniſtratrix 170
minitabiliter 167
minitas 500
minutum 169.375
minutim 540
mira, & miracula 546
mirabilitas 515
mirabis 500
mirari 377
miras pro miraris 506
mirius 164
miſerari, & miſereri 471
miſerarent 497
miſerete 501
miſeretur 503
miſeria, & miſerimonium 240
miſeriter 541
miſeritudine 164
miſſum face, in, mittere 378
miſtarium 571
miſtura 516
mitis 373
mitigare 373
mittere 377
moderant 497.398
moderari vxoribus 524
moderatio 545
modeſtia 58.545
modeſtus 83
modicum 13.545. & 372
modicè ibid.
modiperatores 170
modus 545
mœchimonium 169
mœnianum 111
mœſtas 166
mœſtiter 536
mœſtitudo 165
moletrina 91
molimentum 170
moliri 375

molle

molle 376
mollicina 565
molliter,mollire 376
mollitudinem 164
molochinum 573
moneris, & monerint 533
monimentum 61
monimenta 488
monogrammi 65
monſtra,& oſtenta 456
monſtra,prodigia,& portenta 462
monſtrificabile 167
monſtrum 379
morata,morigera,& moroſa 460
morbus, & vitium 460
mordicus 167
mordicibus, & mordicus 168
moriolam 576
moriri,in, iraſcere 156
morſicatim 168
mortarium 568
mouere 380
muginari 167
mugire,in,pipare 184
mulierauit 168
mulieroſi 57
mulieroſitas 171
multare 489
multeſima pars 164
multi,pro mali 543
multifariam 170
multitudo 170. 491
multum 465
multum, & ſatis 472
munditer 536
mundus, & mundum 240
munerat 503
munes 52
munia 165
munificus 52
murex 574
murices 488
murmur neut. & maſcul. 240
murmurare 454
murmurari 504
murmurillum 171
murmurillare 171
murrhina 576
muſimones 166
muſſare, & murmurare 454
muſtulentum 91
muſtum 164
mutabiliter 168
mutare 180
mutata declinatio 508
de mutatis coniugationibus 528
mutus 40
mutuet 500
mutuiter 538
mutuum 166
mutuum,& fœnus 465
myctiris 166
myoparo 558
myropolæ 590

N

Nænia 173
Næuius poeta Campanus 14
nare,natare 383
naſterna 570.588
naſturtium 42.575
naſus, & naſum,i, 241
natare,nare 383
natiuus color 574
natrices 93
nauci 17.589
naues codicariæ 559
nauigiorum genera 557
nautea 39
nebulones 47
neceſſitudo, neceſſitas,neceſſarij 383
nefantia 515
nefarij 87
nefarius 464
nefaſti dies 101
nefrendes 571
negatiuæ duæ 555.556
neminis 171
nenu,nenum 173
nepam 173
nepos, & neptis 241
nerui, & neruiæ, arum 241
neſcium 173
neuis,in, neuult 172
neuult 172
nex 173
nexus,a,um 85
nictare 466
nidus 173. 486
nidulatur 173
nigret 172
niti 382
niti, & obniti 472.& 473
nitidant 172

nitiditate 172
niuit 533
nixurire 172
nobile, & nobilitare 381
nocens, nefarius & impius 464
nocteſcere 173
nolito 530
nolitote 507
nomen 383
nominatiuus pro genitiuo 526
nominatiuus pro datiuo 526
nominatiuus pro ablatiuo 522, & 528
Nonius quos citet auctores 1
nota 383
notificem 172
noualia, & nouales 241
Nouius Attellanarum ſcriptor 15
noxa & noxia 365
noxitudo 171
nubere 171
nubentium ritus 555
nudum 383
nugæ 173
nugator 64
nugiuendos 173
numelle 172
numen 172
numerum 381. & 490
ne numeris & caſibus 520
nummûm 520
nundinæ, & nundinum 240
nuntius, & nuntium 241
nuper, & nuperum 171
nutare, annuere & nictare 466
nutricatnr 504
nutritur 504

O

obba 174. 569
obbruteſceere 105
obducere 389
obedibo 533
obeſum 390
obitus 386
obliterare 174
obliti fata 527
obliuiſcar Vlyſſem 525
obniti 472
obſcænum 385
obſcæuauit 174
obſcurum 388
obſecundanter 175
obſequi 480
obſequia exhibere 480
obſequium, & oſequela 241
obſeruare 388
obſidio, & obſidium 243
obſorduit 175
obſtringillare 175
obuarare 175
occare 39. 89
occatio 70. 89
occepſo 176
occidi 476
occidua 128
occule 176
occupatus, occupare 384
occurrere 389
ocimum 575
ocquiniſcere 112. 174
oculitus 175
ocymum, ſeu ocynum 575
offendo 175
offendere 387. 388
offerre 389
officere 176
olat 175
olim 387
oliuitas 138
oliuitatem 176
olla 568
omaſum, in præciſum 179
omen 386
omen, & portentum 456
ominas 500
omne, & totum 472
oneraria 560
opera, um, & opera, æ 553
operam ſoluere 548
operari 548
operibo 533
opificem 484
opimitas 174
opinabile 176
opinio 385
opino 501
opitula 501
oppetere 390
oppido 390

opprimere 467
optare 387
optatus 95
optiones 95
opulentitas 174
opuleſcere 176
opus eſt illam rem 508
opus eſt oculos 523
opus mancipia 526
ora & ora 467
orare 389
orator 389
oratores 554
orbicum 176
orbitudinis 174
orcas 570
ordiri 59.68
oria 558.586
os 80.& 485
oſa ſum 176
oſculaui 502
oſculum, & ſuauium 451
oſſiculatim 176
oſtentum 416
oſtrea,æ,& oſtrea,orum. 242
oſtrinam 574
oues, fem. & maſcul. 242

P.

pabulantur 115
pacem peti 487
paces 177
paciſcunt 500
pacta 465
Pacuuius 16
padato 91
pages 92
palæſtricôs 182
palangæ 192
palangarij ibid.
palla 562
pallorum 488
palpatur 498
palpebra, & palpebrum 244
palpo 191
paludamentum 563
paludatus 563
palumbes, & palumbus 245
palus,& palum 245
palus,in paxillus 181
pandere 72
panus 91
panis,maſc.& neut. 244
pannibus 514
pannus, & pannum, i 245
panula,in panus 177
panus 177
papauer, & papauerem 146
paratus, us, & paratio 246
parcere 400
parcitor 540
parcuit 181
parectati 95
parere 491
paret 404
paribit 533
pariter 404
parma 579
parochos 76
parti,& partus 511
particulones 49
partiret 498.& 501
partus,paritudo,& partio 243
paruifaciatur 532
parumper 407
paſceolus 179
paſcere,& alere 466
paſſum 399.& 576
paſsus a, um 42
paſtillus 91
patagium 564
patella 568
patibulum,& patibulus 247
patibulum 395
patitor 502
patritum 189
patrueles 581
pauci,pro boni 543
paucies 185
pauor 471
pauperauit 185
pauperies 519
paupertas 246
paupertates 190
paupertinum 191
pauſa 186
pauxilliſper 184
pax 400
paxillus. 181
pecua & pecuda 187
pecuatus 591
pecudes 486
pecunioſus 71
pecus,pecudes 187
pedato 92
pedes,in reuocare 488

pedis,maſcul. & femin. 247
pedetentim 57
pedepreſſim 57
pediculus,in,pedis 247
pediolus, petiolus 189
peius,& deterius 458
pellex 38
peltæ 579
peluis 568
peminoſum 191
pendet animi 523
penetrare 404
peniculamentum 178
penſum 65
penula 475.561
penularium 176
penus fem. & maſc. 246
pepoſci 169
pepugi 169
perbitere 181. *vide betere* 105
percedere 189
percellere 180
percitum 187
percontari 72
percontat 500
percrepare,in, crepare 284
percurſionem 190
perdix 244
perſica 188
periculum, & periclitatio 246
periculum, periclitari, periculoſus 392.393
perire,& interire 449
peritus 455
perlegere, in, legere 362
permittere 190
pernicies 181
perniciis *ibidem.*
pernicies,femin. & neut. 245
pernicii 512
pernix 397
pernicitas, & velocitas 470
perpendiculi 191
perperos 178
perperitudo *ibid.*
perpetuitaſſit 172
perplexabile 180
perplexim 540
perſcrutaui, in, ſcruto 495
perſpicacè 538
perſtringere 403
pertinax 459
peruenibunt 533
peruicacia,& pertinacia 459
peruico 513
peſtilitas 186
petauriſtæ 84
petere 395.396
petico, petigo 189
petilum 177
petulantia 52
petulantiam 190
phagones 76
phaleræ 579
phonaſcus, in, ſuſcitabulum 204
Phrygia veſtis 35
phrygio,onis 35
piare 399
pica, picus Martius, *& picumnus* 543
picos 180
picta veſtis 35
picumnus 553
piem 179
pietas 79
piget 451
pigmentarii 590
pigneraretur 503
pigrare 182
pigror, pigritia, & pigret 245
pilare 68
pileus, & pileum 246
pilumnus 553
pingue 191
pingue, neut. 244
pinnæ 107
pinſere 180
pipare 184.476
pipulum 180
piſare 191
piſcati 514
piſcatio,& piſcatus 243
piſculentum 179
piſtillus, & piſtillum 247
piſtor, in, pinſere 180
piſtrinum 91
pium 401
plagæ 397
plaga 398
plagæ, & plagulæ 562
plagula, in, plagæ 398
plauſtrix 179
Plautus *comicus* 16
plebitatem 177
plenus vini 524
plenum virorum 526
pleuitatem 177
plumare 68

pluma-

plumarium 191
plumatile 565
plurimi,pro mali 543
plus, & multum 465
pluuia, & pluor 247
poëma 455
poematis 514
poematorum 518
poeſis, & poema 455
pœnitebunt 501
pœnitudinem 181
pœniturum 186
politio 94
politus,a, um 94
pollentia 184
pollere ibid.
polliceres 497
pollinctores 186. 583
polubrum 569
polypus fem. 246
poma 89
Pomponius Atellanarum ſcriptor 17
ponderitatem 184
pondo ducentûm 192
pondo mille octingentûm 177
pondus 492
ponere 396
popinones 189
popinones,in,ganeones 148
populacia 179
populare 68
populares 68
populat, & populatur 497
populatim 178. 182
porca 89
porcere 89
porcet 88
porrectum 65
porrigo 189
porro 87
portenta 404. 462
porti 417
portiſculus 179
portitores 53
portiuſculus, in, portiſculus 179
portorium 65
portulaca 576
poſcere 403
poſſeſtrix 179
poſſetur 533
poſteri dies 101
poſterius 404
poſtica, & poſticum 243
poſtomis 51
poſtulare 404
poteratur 535
poteſtur 534
poti 501
potina 137
potior illam rem,in,libertatem 507
potiri domi 523
potior rem 527
potitus loca 528
potus 185
præbitio 181
præbere, in,præbitio 181
præcantrices 520
præcidaneum 191
præcipere 401
præciſum 179
præclariter 541
præclauium 92
præcox,& præcoqua 178
præcox 185
præda 359
præfeſtinatim 190
præfica,in,nænia 173
præficæ 94
præfractum 183
prægradat 92
prælumbare 184
præmiatores 178
præponere victu honeſto 527
præſagitur 502
præſegmina 180.& 590
præſente nobis 103
præſente his 182
præſepia 78
præſepia neut. & femin. 244
præſtant, præſtabilius, in, præſtare 400
præſtare 400
præſtat alios 528
præſtolari 190
præſtolat 502
præſtringere 63.& 403
præter 554
prætexta 566
prætor 53
præuertere 391
præuiûs 95
pranſi 386
precantur 506
premere 393. 394
preſſum 393
preſſu 190

pretium 394
primiter 182
primitus ibid.
primores 454
priores & primores 454
priſtis 560
priua 188
priuari pulcras res 525
priuum 64
pro 548
probatu difficile 191
probatum & ſpectatum 463
probiter 535
problema 586
proboſcis 77
procacitas 52.53
procacitatem 486
procare 53
procus 53
procudere 185
prodere 392
prodigia 72
prodigitas 188
prodigium 457.462
prodire 75
prodius 75
producere 402
prœlium 463
prœliant 499
proferre 403
profeſti & feſti dies 460
proficiſceret 497
profiteri 461
profligare 189
profundum 486
progenij 515
prognariter 178.183
progredi 479.499
proiectum, proiicere 402
proiicere 190
proletarij 95
proletarij ciues 183
prolixitudinem 188
prolubies 91
prolubido 91
prolubium 91
proluuies, proluuium 402
promeres 501
promeritus 488
promicare 92
promiſſa 465
promittere 391
promus & condus 588
pronus 520
propagare 92
propagus 92
propago, & propages 247
propagmen 92
properare 468
properatim, & properiter 183
properè ibid.
properatim 181
propinare 61
de propinquitate 581
propitiabilis 184
propitius 87
propitios 489
propritim 536
proprium 390
propter 396
proſapies 95
proſecta, orum, & proſecta, æ 246
Item proſicies 246
proſſerari 186
proſperè, in ſperem 200
proſpicere, & reſpicere 469
proſpicus, deſpicus 184
proſtibula 450
proſumia 560
proſupare 95
protelare 391
proteruiter 538
protinus, protinam, protinis 405.406
protollere 188
prouentus 545
prouidere 182
proximi 181
proximum 548
prudentia 70
publicitus 538
Pub. Nigidius 20
pudet & piget 451
pudicitia 466
puellaſcere 182
puellus 186
puera 184
puerilitas 519
pueri 181
pueritia 184
pugnitus 539
pugio 578
pulcritas 183
pullus color 574
pullum 397
pulſatum 401
puluis, maſc. & fem. 243
pumilus 586
punitur aliquem 498
puniuntur 505
pupæ & pupi 184
puriter 541

purpu-

purpuraſcit 191
purpuriſſum, & purpuriſſa 245
putamina 186
putantur rationes 56
putare 6.398
putei, & puteaorum 243
putidum 180.190.476.486.487.
putret 188
putus 56

Q

quadrifáriam 120
quærere & requirere 460
quæſti 518
quæſti, vel quæſtuis 509
quando 552
quantiſper 537
quartum & quarto 461
quaſſum 281
quaſſare, in quaſſum, 281
quatere 301
querela, & queſtus 222
quiritare 50
quiſquis, fem. 224

R

rabere 68
rabula 88
rabulæ 55
ralla 563
ramenta æ, & ramentum, i 248
ramentum 589
ramices 194
rapinatores 196
rapones 55
raptus, & raptio 248
rarenter 193.& 540.
rarum 408
raſtros, & raſtra 248
rauis 192
raunm 192
recentari 195
recentiorum 196
receptitius ſeruus 82
recipere 82.& 412
reciprocat 193
recordor hæc 525
recordor vocem 527
recordauit 501
redandruare 193
reddere 409
reddibo 502.533
redhoſtit 193
redire 413
reditus, & reditio 248
redundare 413
redurare, returare 195
referre 410
refertus hominum 526
regilla veſtis 563
regius morbus 63
regredere 195
regreſsio, in reditus 248
reiculæ oues 196
relatum, retuli 409
religio, religioſus 457
remi 410
reminiſcor illos dies 525
remiſſum, remittere 412
remulcare 85
remunculus 559
reos 487
repedare 193
reperibit 533
reperibitur 533
repueraſcere 194
requirere 460
reſerare 69
reſonit 530
reſpicere 469
reſtare 407
reſtrictim 541
reſupinus 193
reticulum 566
reticulum, & reticulus 248
reueretur mei 522
reuerſio in, reditus 248
reuocare 195
reuocare pedem 588
reuortit 502
rheda 196.477
rhetoriſſat 194
rhetoricaſti 502
rica 564
ricina 564
ricinium 566
rictus 482
rictus, & rictum 247
rigidum 409
rimari 410
ringitur 193
riſcus 193
rituis 520
riuales 61
rixat 503
rogare 411
rogus, & rogum 247
rorarij 577

roſtrum 481
rota 88
rotundum 88
rotundè 192
ructus 193
rudens maſcul. & femin. 248
rudentes 79
rudere 79.476
rudus 47
ruere 480
ruma 196
rumen 47
rumiferare 195
rumina 196
ruminare 47.195
ruminat 498
ruminatur 506
rumor 413
rumpere 411
rurant 192
ruror ibidem.
rurſus 413
ruſpari 195
ruſticatim 195
ruta 192
rutrum 47
rutellum 47
rutuba 195

S

Sabulum 197
ſacrificantur 505
ſacrificare, & litare 451
ſacrum, ſacerrimum 426
ſacrum 547
ſæuiter 536
ſæuitudo 201
ſæuum 417
ſaga 52
ſagarius 563
ſagatus 563
ſagax 52
ſagulum 563
ſagum 563
ſagus 563
ſagus, & ſagum 250
ſalebræ 205
ſalem, & ſal 249
Salluſtius 20
ſalti 511
ſaltuatim 196
ſaltus 415
ſalum, maſcul. & neut. 249
ſamium, & ſamiare 428
ſanctitudo 201
ſandapila 583
ſanguinolentum 492
ſanguis, & ſanguen 750
ſaniter 540
ſannio 88
ſantra 20
ſapa 576
ſaperdæ 204
ſapiui 533
ſarcinator 203
ſarcinatrix 84
ſarcophagum 36
ſarrire 39
ſartor 39
ſatiari 452
ſatias 200
ſatio, & ſatus 253
ſatio 472
ſatu 202
ſatullem 199
ſaucij, ſauciare 427
ſcabere 196
ſcæuum, in, obſcæuauit 174
ſcalpurire 200
ſcaphæ 559
ſcapres 198
ſcapum 196
ſcaturex 201
ſceleroſi 202
ſcenatilis, & ſcenaticus 204
ſchema 251
ſcitum, ſcitè 434
ſciuntur 204
ſcius, & conſcius 456
ſcopæ 74
ſcopas 205
ſcorpio 578
ſcraptæ, ſcreaptæ 197
ſcreare 203
ſcriptat 199
ſcriptio 202. & 511
ſcripturarius 66
ſcrobes femin. & maſcul. 251
ſcrobiculus 251
ſcruto 495
ſculponeæ 587
ſcurrile 198.205
ſcutum, & ſcutus 252
ſcyphus 570
ſebum, & unguentum 454
ſecare 433.434
ſecundare 198
ſecundum 418.556
ſedet 434

ſedi-

ſeditio 54
ſedulo 66
ſeges 424
ſegeſtria 42
ſegne 52.415
ſegnitas 202
ſemina 484
ſemones dij 586
ſempiternè 198
Sempronius Aſellio 20
ſenatui, & ſenatuis 510
ſenectam 518
ſenica 46
ſenium 31.32
ſenſiloquum, in, vinnulum 213
ſenſus, & ſenſa 459
ſententia 201
ſepire 69
ſeplaſium, & ſeplaſia 252
ſeptifariam 199
ſeptuoſè 198
ſerenus 20
ſerenus, in, ſereſcit 203
ſereſcit 203
ſeriò 62
ſerium 62
ſeruare 417
ſeueriter 535.536
ſeueritudine 201
ſeuerum 419
ſexagenarios de ponte deijci 548
ſexcentum 519
ſexus, maſcul. & neutr. 248
ſibilare 555
ſibilus, & ſibilum 249
ſiccum, ſiccare 423
ſifilare 555
ſignare 435
ſignatam 199
ſignificatio ſermonum varia 258
ſilentium 475
ſilex maſcul. & femin. 251
ſilicernios 585
ſilicernium 76
ſilones 54
ſimat 198
ſimile eſt 250
ſimilitas 205
ſimitu 293
ſimplicitus 204
ſimpulones 590
ſimpuuium 569
ſimulare, & diſſimulare 466
ſimultè 199
ſingillatim, in, ſingulatim 204
ſingularius 516
ſingulum 199
ſinum 572
ſipare 67
Siſenna hiſtoriarum ſcriptor 20
ſiticines 82
ſitula, in, crateerra 572
ſitus, a, um 82
ſociennus 200
ſocrus maſc. 249
ſodales 201
ſodes 205
ſolennitus 204
ſolidi, ſolidum 435
ſolitatem 201
ſoluere 419
ſoluerint 534
ſomniculoſus 201
ſomnorinus 200
ſonere 530
ſoni, ſonus, & ſonu 517
ſonit 430
ſoniuit 530
ſonunt 530
ſordet 198
ſorditudine 201
ſoror 80
ſortes, & ſortitus 249
ſortirent 497
ſortiunt 497
ſoſpiteut 203
ſparagi 575
ſpargere 434
ſparus, & ſparum 250
ſparus 578.580
ſpatale 74
ſpeciem 201
ſpecies 80.415.& *ſpecis* 513
ſpectare 431.432
ſpectatum 463
ſpecula, & ſpeculum 461
ſpecus maſcul. & femin. 249
ſpepondi 169
ſperata, dicta, & pacta, & ſponſa 465
ſperatum 202
ſperem 200
ſpernere, ſpretus 428
ſphæra 459.verſ.10
ſpica, ſpicus, & ſpicum 251

ſpiſſum

ſpiſſum, ſpiſſe 421
ſpolia 484
ſpolior 506
ſponſa 465
ſportas 205
ſpurcum, ſpurcitia 422. 423.
ſqualam 200
ſqualere 478.479
ſqualidum, ſqualens 434
ſqualor, ſqualitudo, & ſqualitas 252
ſtare 420.421
ſtatanus, & ſtatilinus 557
ſtatim 422
ſtatura, & ſtatus 252
ſtega 588
ſternere in, ſtratum 418
ſtigmatia 69
ſtipendium 556
ſtirps, fem. & maſcul. 213
ſtola 526
ſtrabones 55
ſtrabus 55
ſtratum 418
ſtrena 46
ſtrepiti 515
ſtria 89
ſtricte 50
ſtrictim 537
ſtricturæ 50. 548
ſtrigilim, fem. & neut. 249
ſtrigoſus 196
ſtringere, ſtrictus 431
ſtrophium 562
ſtupidus 429
ſtupor, & ſtupiditas 252
ſtuprum 482
ſuaſiones 252
ſuatim 69
ſuauies, à ſuauiare 500
ſuauitudo 201
ſuauium 451
ſubciſinum 201
ſubcuboneum 250
ſubducere 429
ſubigere, ſubactus 430. 431
ſubiicere 416
ſubiicies 197
ſubit, ſubire 433
ſubiti 201
ſublabrare 198
ſublatum, ſuſtuli 414
ſublegere, in legere 362
ſubleſtum 205
ſubleuit 73
ſubligaculum 58
ſublima 514
ſublimare 198
ſubnixum 435
ſubrigere 78
ſubrumi, in ruma 196
ſubtrahe adſpectu 527
ſubucula 167
ſuccedens, in ſubſicnum 203
ſuccedere 433
ſuccenturiatus 42
ſuccidia 199
ſuccuba 250
ſuccuſſare 45
ſucerdæ 203
ſuctu 197
ſudarium 564
ſudum 60.591
ſufferre 426
ſufficit, ſufficere 414.415
ſufflatus 75
ſuffragant 494
ſuffundatum 76
ſuggrundaria 585
ſugillare 199
ſulcus 89.474
ſumen 484
ſumere 425
ſummates 590
ſummiſſum 418
ſummittere 419
ſummum 431
ſumpti 510
ſunat 198
ſupellectilis 205
ſuper 198
ſuperare 417
ſuperbiloquentia 203
ſuperbiter 540
ſuperbum 420
ſuperbus 199
ſuperſedere 68
ſuperſtites 422
ſuperſtitent 198
ſuperſtitio & religio 458
ſuperuacaneum, & ſuperuacuum 550
ſupparum 564
ſuppetiæ 588
ſuppilari 42
ſupplantare 64
ſupplicium 427
ſupploſionem 203
ſupremum 417

ſurdaſter, in ſurditatē 204
ſurditatem 204
ſurgere 426
ſurrigere 78
ſuſcitabulum 204
ſuſpenſum, ſuſpendere 415
ſuſpicere, ſuſpectus 430
ſuſpicioſus 197
ſuſtulit 434
ſutela 587
ſutor in, ſarcinator 203
ſutrinas 196
ſuûm 520
ſycophanta in, Halophanta 149
ſymplones 590
ſyngrapha, & ſyngraphus 251
ſyrus 74

T

taberne 557
tabificabile 207
tabificum ibid.
tabularij 66
tabulino 111
tacere 489
tactus, & tactio 253
tagax 35
tago pro tango 35
taleas, intertaleare 441
tali, talis 253
tamen 435
tangere 34
tapete 255.567
tarditas, & tardor 255
tarditudinem, & tarditiem 209
tardum 437
tartarus, in tartara 255
taxim 206
taxis 207
tectum 32
tegetes 441
tegillum 206
tegulæ, in imbrices 154
tela 475
temerarium 441
temeriter 541
temeritudinem 209
temerius 206
temetum 37
temnere 207
temperatura 207
tempeſtas 34
tempeſtiuitas 34
templum 490
temulentus 37
tenacia 33
tenax 34
tendere 437
tenebriones 47
teneraſcere 208
teneritas 520
tenerum 438
tenet 438
tenta 209
tentare, tentamenta 439
tenue 438
tenus 37
tenus in, protinus 407
tepefactum 121
Terentius 20
tergiuerſari 70
tergora, terga, tergū 441
tergora 485
tergus & tergum 253
terricula & terriculæ 254
terta 207
tertio pedato 92
teſta 255
tectatim 206
teſtudinis 86
tetinerit 206
tetrare 206
tetrica 209
tetritudo 207
tetrum 440
tetulit 206
textus, & textum 253
theſauri 142
theſaurus 482
tibia, maſc. & fem. 255
tibinos 77
timor 471
timor, & timiditas 254
timos 512
tinæ 568
tintinnabulum 68
tintinnaculum 68
tintinnare 68
tintinnire 68
tippula 207
tironem 208
Titinnius fabularum ſcriptor 21
titionem 210
titinillitium 587
titubare 210
Titus Liuius 21
toga 32.565
tollere 33
tollere, & auferre 449
tolutiloquentia 36
tolutim 36
toneſcit 208
tonimus à tono 77

tonitrus

tonitrus 252
tonſtrix 179
tonſus 207
toral 41
toralium 41
torcular 75
torculum 75
tormines 61
torminoſus 61
torpor,& torpedo 255
torporauit 209
torquem 254
torrere 478
torridare 45
torto 207
tortor 210
toruiter 541
torus 41
totum 472
trabs 206
tractim 206
tractus 254
tragula 578
trahere 436.439
tranſenna 208
tranſgreſſus 479
tranſmittere 441
tremere 439
trepidare 34
trepidus 34
tribula,& tribulum 255
tributum, & tributus 255
tricæ 39
trichinum 208
trico 39
tricones 51
tripales, in, pali 245
triſte 35
triſte, triſtius 436
triſtitias 209
triſulcum 475
tropæum 83
troſſuli 77
trua 48
trulla 48
trulleum 569.571
trutina 208
tuatim 207
Tubero hiſtoriar. ſcriptor 21
tubicines 82
tuburcinari 207
tuceta 590
tudiculare 206
tueri 440
tumor inguinum 177
tumulti 509.& 516
tunica 561
tunicare 210
turbam,& turbas 549
turdi 255
turma 95
turpari 180.208
turpe 438
turpe, & fœdum 462
Turpilius 21
turunda 567
tutant 402
tutanus 77
tutilina 77
tutuli 586

V

Vacillare 63
vacuus frugum 524
vadatus 592
vadum,& vadus 257
vafer, a,um 48
vagas,pro vagaris 493
vagor 212
valentia 214
valgia 590
valgus 54
vanans 211
vanitudo 211
vannere 48
vanum, vanitas 443.& 444
vapos 512
vari,in, obuarare 175
varia ſignificatio ſermonum 258
variantia 212
varices 55
Varro Atacinus 22
Varro Polyhiſtor 22
varus 55
vas 510
vaſa,& pocula 568
vaſteſcant 212
vaſtus ibid.
vaſtitas,vaſtare 444
vaſtities,& vaſtitudo,& vaſtitas 212
vaſtum 442
vatrax 54
vbba,in,obba 174
vecordes 94
vectabulum 82
vectis 257
veget 210
vegetum,& vigens 460
vegrande 211
vehiculum 83

vel

vel 552
velare 443
veles 577
velitatio 32
vellicatim 215
vellicatim, in, ſaltuatim 196
velocitas 470
venabulum 580
venalitij 216
venatus, & venatura 256
venditationem 216
venerata 215
venibo 533
venire 447
venor 211
ventorum proprietates, & nomina 78
ventus 442
venuſtas 462
ver ſacrum 547
verbena 553
verberare 73
verberones 57
verborum contraria genera 493
verecundari 216
verecundantur 506
verecunditer 541
verecundum 211
vereri ſimultatem 522
veretur tui 522
vermiculatum 216
verminari 68
verna 71
vernaliter 71
verniliter 71
verrere 447
verruca 215
verruncent 213
verſare 446
verſipelles 66
verſipellem ſe facere 70
verſutus 480
verſutiloquus 216
vertere, verſare 446
veruecem 217
veruina 589
verutum 579.589
veſci 442.443
veſcum 214
veſpera, & veſperum 257
veſpertilio 75
veſpillones 583
Veſta 74
veſtæ 81
veſtibulum 88
veſtigium 447
veſtigia 490
veſtimentorum genera 561
veſtimentorum colores 572
veſtus Phrygia 35
veſtis picta 35
veſtiſpicus, a 42
veterina animalia 43
vetuſtiſcere, & veteraſcere 464
vetuſtas felix 212
via 447
vibices 215
vicatim 215
viciſſatim 211
viciſſitatem 213
victi 510
victor 547
victor, victrix, in, vincere 446
victuis 519
victurus 215
victus pro vita 258
viere 216
vigens 460
vigiliæ, & vigilium 258
vile 553
vilitant 213
villicari 213
vimina, in, viere 216
vincere 445
vindicare 446
vini bua 109
vinnulum 213
vinolentum 91
violatia 574
in viros 71
viratius 214
vireſcit 215
virga Mercurij 553
Virgilius Maro 30
Virgilij locus explicatus 551
virgindemia 214
virgines 484.486
viriatus 214
viritim 71
viro 215
viros 491
viroſæ mulieres 50
virtus 442
vis 448
viſceratim 211
viſcus 212
viſcum 478
vitam, vitas 447

vitare 464
vitabundus 13
vitium 467
vitiûm 520
vitio, & vitium dare 67
vitreum 475
vitulantes 44
vitulari 44
vituperare 67
viua 483
viuere 44
viuum 211
viuunt mille annorũ 524
vix 448
vlcus, & vulnus 461
vllo 213
vltimum 444
vncinatum 216
vndulatum 217
vnguentum 454
nosè 211
vocare 216
vola 61.443
volare 442
volam à volo 504
volentia 214
volup 214
voluptas 151
volutari 447
volutare ibidem.
volutabundus 517
vomica 214
vopiſcus 581
votitum 73
vrbs, & ciuitas 455
vrbem eſt veſtra 526
vrceus 22.588
vrgere 445
vrinantur 501
vrnarium 569
vrnula 569
vſio, in, vſus 257
vſurpare 479
vſus, & vſura 257
442v6.447.479
vſu perire 479
vſu perdere 480
vſus opus eſt 523
vter 215
vterus, & vterum 256
vti libertatem 507
vtraque 211
vtres, & vtria 258
vua paſſa 42
vueſcunt, in, ſereſcit 203
vulga 214
vulgare 210
vulgariam 514
vulgauit 210
vulgus neu. & maſc. 256
vulnus 461
vulpinari 57
vultus, & vulta 256
vultus, & facies 454
vultuoſum 215
Zonatim 217

INDEX VOCVM GRAECARVM

ἀνανεῦσθαι 195
ἄνθρακες 574
ἄντλια 43
ἀσχολεῖ 384
αὐτόπυρον 472
βραδεῖς 41
βλάκειν, βλάξειν 72
γρύπες 180
δέψω 67
ἑκατὸν φόνια 584
ἡδονὴ 151
ἰδιώτης 67
κάλα 90
καλεῖν 53
κλέπται 49
κλώνωπες 591
κύματα 573
λέξις ἔνρυθμος 455
λεπτομέρινον 375
λευκόθεα 94
λόγοι 91
μαλακοὶ 65
μείωπες 163
μύωπες 586
μωρὸς 88
νέφρει 584
νοτὶς 78
νότος 78
ὀδονTάγρα 128
παλλακὴ 38
πετᾶσθαι 84
ποιεῖ 532
πνιεῖται 532
προπίνειν 61
πρόσωπον 80
συνάγχη 63
σύρειν 74
τίκτειν 82
τόκος 82.465
τρίχες 209
τροπη 83
ὑποσκελίζειν 64
φαίνειν 64
φάρμακον 49.374
φιλανθρωπία 80
φιλογυνεία 171
χέρνιβx 569
ὠκὺς 675

Ob. Giſanius Hadriano Iunio.

Carmen dum meditor, paróque more
Maiorum facere, erudite Iuni,
Flos ô Belgiadûm Hadriane; quo te
Doctrinámque, operámque reſtituto
Nonio ferre virûm per ora poſſem,
Gelro pectore, barbito Latina:
Et iam Pierides, amabilíque
Semper ore Iocúmque, Gratiásque,
Romanósque Sales, & ipſam amictu
Ornatam Sapientiam decoro;
Ad nemus fere duxeram frequentes
Gryneum; vnanimes ſalute dicta
Deo, qui pater elegantiarum eſt,
Deo, qui pater Aeſculapidarum eſt,
Rogarent, aliquando vt excitaret
Qui natos medicorum inter omnes
Orbe floreat vnus erudito
Tandem, qui veteres peritè alumnos
Quorum Nonius aureo libello
Flores legerat integros, edaci
Fœdos inluuiéque, ſauciósque
Poſſet reddere priſtino nitori.
Hæc ergo Latijs vt apta neruis
Iungentem potuit videre Phœbus,
Aurem vellere, & admonere noſtram:
Ecquid laudibus illa vis, Giſani,
Inquit, tollere, quæ nec improbarit
Quiſquam; tangere quæ nec auſit vllus,
Qui ſunt, aut alijs erunt in annis.
Repreſſi; aureolóque fauſta libro,
Ac ſoteri precatus, acquieui.

QVOD ſemper ſtudium meum fuit ad litteras bonas opera, diligẽtiaque mea promouendas, idem me hoc tempore compulit, vt Nonium Marcellum ab Hadriano Iunio extorquerem; tametſi necdum eò eſſet perductus, vt in integrum reſtitutus eſſe dici queat. Quæ quidem importunitas mea in homine, varijs alioqui, infinitisque elaborandis occupatiſſimo, accuſari fortaſſe poſſet; niſi eo conſilio à me id factum eſſet, quò immaturus hic partus quaſi abortu in lucem editus, virum æquè vtilitatis publicæ, atq. honoris ſui amantiſſimũ vi quadam naturę impelleret ad lambẽdum, ornandumque id, quod hactenus imperfectum cerneretur. Eſt enim ita generoſis animis cõparatum, vt quæ publica aliqua teſtificatione ſe affecta habere mõſtrarunt, ea ne poſſint deſerere, quin perfecta, quoad eius fieri poteſt, deinde reddant; ne vel labori ſuccubuiſſe, vel in publica cauſſa præuaricati eſſe videantur: quorum vtrumque iuxtà eſt magnis animis fugiendum. nec fefellit me ſanè hæc vel opinio, vel exſpectatio. ſimul enim vt hunc eius laborem ad finem ferè pręla duxiſſent, extemplo monet me Iunius ſupereſſe ſibi non pauca ad Marcellum ornandum, quæ pòſt per ocium mihi ſit daturus. Accurrunt etiam alij non nulli egregiæ & ſingularis cùm eruditionis, tum in vetuſtis auctoribus nitori ſuo vindicandis induſtriæ, qui certatim mihi pollicentur non pauca ſeſe communicaturos eſſe ad alteram Nonij editionem. Non pęnitet igitur me præproperæ, & feruidæ celeritatis,

per

per quam duo ſum conſequutus non exigui ponderis emolumenta; vnum, vt quamprimum homines antiquæ eruditionis ſtudioſi, Nonij lectione infinitò quàm hactenus emendatiore fruerentur; alterum, quòd in ſpem bonam vocemur, auctorem hunc integrum aliquando ex officina noſtra prodíturum eſſe. Hoc porrò quò citiùs fieri queat, rogatos velim eruditos viros omnes, ſiqua in Nonio Marcello, Feſto, Pompeio, Varrone, quos omnes vnà excudere cogitamus, correxerũt, ea ne grauentur nobis candidè indicare, atque id quidem ea conditione, vt intelligant ſuæ cuique nominatim caſtigationis, animaduerſioniſque honorem futurum eſſe. Æquum enim eſt vt reſpub. litteraria intelligat, quantum cuiuſque labori acceptum referre debeat. Vale

Menda, quæ ſequuntur, à nobis pleraq; dũ indicem accuratè colligimus, obſeruata ſunt. Velimus profectò, & diu optauimus ipſius D. Iunij de noſtra diligentia iudicium; ſed ille & longiùs à nobis abeſt, & nunc (quod ſummoperè dolemus) grauiſſimo morbo conflictatur: ſimul etiam res ipſa moram omnino non fert. In altera, vt dixi, editione, dabimus operam, ne quis iſtiuſmodi quid in nobis deſideret. Quòd ad caſtigationes huc inſperſas attinet, tardiùs eas accepimus; & quãdo locum ſuũ non potuerũt, occupare alienũ iam coguntur. Iterum vale, & fruere.

 OB.

Pag.3.verſu 16.lege, Aelius Cinna, vel, Heluius potiùs. 5.7. ſcripſit noctes Atticas; ſed Gellius hiſtor. 29.& 30. χαλκ. 7.30. Syneph. 8. 22.exotici. Iſta mea olim fuit opinio; ſed quam facilè diſpunxit, atq. euertit locus Ciceronis in Bruto, & primo de legibus; & alter Pomponij iureconſulti initio Pandectarum, qui me vela mutare coëgerunt: ſcripſiſſe autem annales inde conſtat. Itaque cenſeo iure poſtliminij in ſuam familiam vt redeat Cælius Antipater. 28.12. Animus tamen magis inclinat in Papiam legem à C.Papio latam, vt quaſi ab admirabũdo, voce alluſoria ſuggilletur lex illa inhumana, quæ ſanciebat ξενηλασίαν vſuque ciuitatis peregrinos excludebat, id quod Cicero ſatis indicat. 40.6.&.11.examin. 20.ducere. 41.4.ἄρμ ἐν. 31.toralium. 42. 10.regionis. 48.9 κορυφ. 49.16.coma Qu. 51.3. Viroſa, vt titulo reſpõdeat, quod & pag. 54.14. & alibi fortaſſe obſeruandum in inuſitatis vocibus. 55. 28.quæſt. 56.18. ἐκατ. quomodo eſt in elencho, ad quem & aliàs recurrendum erit, ſi quando illum in laudandis auctorum teſtimonijs minus expreſſerimus. 57.11.fulmine 60.22.Lucillius ſi in 63.9.diuar. 65.2.In me illis ſpem 77.33.Eumenid. Sonitus matris deûm tonimus tibinos tibi nunc ſemiuiri. *Dierecti* dicti crucifixi, quaſi ad diem erecti. Varro Eumenid. Apage, &c. 85.2.quiſque domum ſen. 89.10.exiſtim. 94.32.ficæ Multò &. 95.21.proſipando, aut proſer. 96.29.adh. 102.8. ſlere. 30.Giſelinus iuuenis doctiſſimus admonuit legendum videri, animam æther adi. quod perplacet. 107.11. At nos cad. 109.18. tror, Qui 119.13.quotid. 27. erãt. 121.4. Cicures. 123.9. Mach. 133.32. fit. 134.3.ad marg. del. aer. 141. 12. re ægroto: 164.10.ium. 177. 31. eſt. Tumor quoque. 183.7.me. 182.4.tigo. 191.13.remis. 195.19.rumifer. 200. 14. ad marg. mens. 205.5.diuidere: 209.26.ſcorpius. 210.13. Titionem. 216.4. teſſerulæ. 224.5. modo 225.6.ducere. 240.5. magnum. 256.33.Crono 257.22.f.tulit. Maſc. Salluſt. 345.15. quarum. 372.1. Neoptolemo: Ita 5. virgis. 398.27. Itur put. 525.6. indicem: 467.27. ἀναμιμνήσκεσθαι. 469.15.opes. 472.10.parce. 477.24.ando. Euigila igitur aliquando, & morantium cogitationum prius, quàm ætas in meridie eſt, torpedinem pelle. 539.29.immortalitus. 558.3.vlla. 563.25.picto. 587.8.Pumilos.

MAXIMILIANVS II. Diuina fauente clementia electus Romanorum Imperator ſemper Auguſtus, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ & Sclauoniæ, &c. Rex, Archidux Auſtriæ, Dux Burgundiæ, Styriæ, Carnithiæ, Carniolæ, & VVirtembergæ, Comes Tyrolis &c. Recognoſcimus & notum facimus tenore præſentium vniuerſis, inter alia maiorum noſtrorum cõſilia, illud haud poſtremum fuiſſe comperimus, vt ad Imperij Romani decus & dignitatẽ plurimum facere arbitrarentur, non minus rem litterariam, quam militarem diſciplinam propagare: quòd litterarum monumentis quidquid fortiter & præclare geſtum eſſet, illuſtrari cognoſcerẽt, & æternę memoriæ conſecratum ad poſteros ita tranſmitti, vt tam exteris quam domeſticis populis, exemplo ad virtutem eſſe poſſet: quodque optimarum artium ſtudia, & quidquid ad humanæ vitæ cultum atque vtilitatem in quaque arte fuiſſet excogitatum, litteris & contineri & conſeruari optimè didiciſſent. Illorum nos laudatis veſtigijs inſiſtere ſummo ſtudio cupientes, dignum imprimis duximus prudenter & accurate cauere, vt ſi quis ad eam rem quidquam vel induſtria vel laboribus & impenſis ſuis contulerit, ne huic fraudi beneficium publicum ſit. CVM itaque ſyncerè nobis dilectus Chriſtophorus Plantinus ciuis & typographus Antuerpienſis nobis humiliter exponi curarit, ſe veteres nonnullos auctores, vel nunquã antea viſos & raros, vel emendatiores, aliaque opera magni momenti, imprimis vero Biblia Hebraica, Nouum Teſtamentum, Eunapium de vitis Philoſophorum, Illuſtrium de poetis, Nonium Marcellum, Petronium Arbitrum, omnes veteres Poetas correctos vel comentariis illuſtratos, Emblemata Sambuci, Dictionarium Hebraicum, Dictionarium Græcũ, & ſiquæ huius generis alia vel antea non edita vel emendatiora, locupletiora, auctiora, & illuſtriora facta ſunt, quacunque in lingua imprimere conſtituiſſe. vereri autem ne quod ſæpenumero vſu venire cõſueuerit, alij nõnulli, qui alieno labore & induſtria partis, fucorum more inhiare, & frui ſoleant, ea quæ illæ magnis ſumptibus & impenſis collegerit, & typis procuderit, mox ad ſuum compẽdium, minore ſumptu & labore imitentur, atque effingant, illique labor omnis,

ſumptus

ſumptus & impenſæ, omne quoque lucrum & laboris prę-mium, atq; adeo (quod dici ſolet) oleum & opera pereat: ideoque ſuppliciter à nobis petierit, vt contra huiuſmodi improbos quorundam lucri cupidorum conatus, fraudem & iniurias, Priuilegij noſtri prærogatiua munire illum dignaremur: Nos huiuſmodi illius precibus æquis & iuſtis benignè annuentes & prędicti Christophori Plātini honeſtos conatus promouere, atque indemnitati illius quā maximè conſultum cupientes, hoc publico edicto cautū volumus, & ſancimus, nequis cuiuſcunque ſtatus, gradus, ordinis, aut cōditionis fuerit, quacumque ſacri Romani Imperij & ditionis noſtræ fines patent, deinceps prædicta, aut alia quæcunque probatorū auctorum opera, quotquot, vel hactenus nondum impreſſa, vel ab alijs quidem impreſſa, nouis autem deinceps ſcholijs, annotationibus, aut commentarijs aucta & illuſtrata præfatus Plātinus primus typis procuderit, intra proximum ſexennium à prima cuiuſque operis aut voluminis editione vllo pacto eiuſdem vel diuerſi characteris forma excudat, aut excuſa ab alijs intra noſtros & Imperij fines vendenda importet, ſeu quouis modo diſtrahat manifeſtè vel occultè ſub pœna decē Marcharum auri puri, quarum dimidia fiſco noſtro Imperiali fraudis vindici, reſidua verò pars prænominato Plātino cedat, præter librorum, ſicut prę mittitur, ad imitationem impreſſorum amiſſionem; quos idem Plantinus vbicumque locorum nactus fuerit per ſe, vel ſuos, adiumento Magiſtratus loci, vel citra, propria auctoritate ſibi vendicare inque ſuam poteſtatem redigere poteſt. In cuius rei fidē præſenti edicto manu noſtra ſubſcripſimus & ſigillū noſtrum apponi iuſſimus. Datum in ciuitate noſtra Vienna Auſtrię, die vigeſima prima menſis Februarij, Anno domini Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo quinto: Regnorum noſtrorum, Romani, tertio: Hungarici, ſecundo: Bohemici verò, decimo ſeptimo.

Maximilianus

Ad mandatum ſacræ
Cæſ. M. proprium

Haller

PA
6518
.N6
1565
c. 1

4102597

12923

A–Z^8 a–p^8 a–b^8 c^4

Cnp/AF